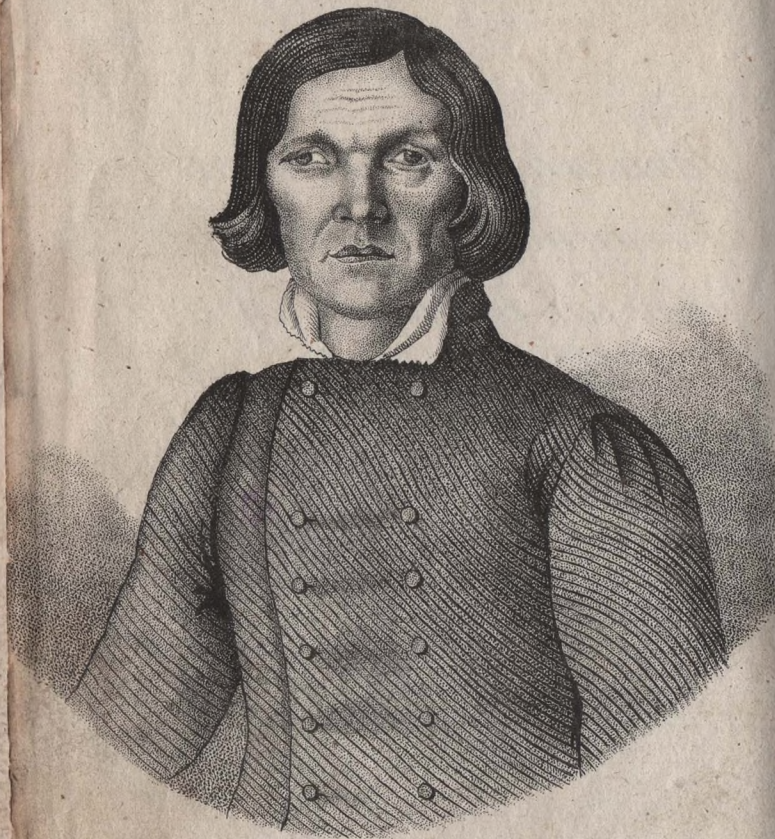

Tam weenam gedram
Deewam muhsu Pestita
jam lai irr gohds un aug
sta flawa, spehks un
warra, tik labb taggad,
ka muhschigi muhscham,
Ameri.

(Tulidasa grahm. 25ta persi.)

Steiner v. A. Nürnberg in Kupfer

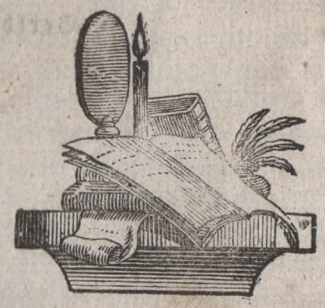
Kristap Raktin

Swehtas
Wateefibas Leezineeks

us
spred diku wihs i.

Pahr
wisseem swehtdeenu un swehtku ewangeliumeem
un zittahm swehtu rakstu weetahm
farakstihis

no
ta Latweescha
Kristap Raktin
Widfemme.

Pirma pufte.

R i h g a.
Drillehts pee frohna grabmatu drikketaja.
1843.

1,20

Brihw drikkēht,
ar to sinnu, ka no schihs grabmatas, kad ta buhs isdrikkēta, -tit
gabbalu us scheien buhs atstelleht, zif pehz lifkumeem waijaga.
Mihgā, 30tā August-mehnescha deenā 1842trā gaddā.

Dr. C. E. Napierky,
drikkējamu grabmatu pabeluhfotajs.

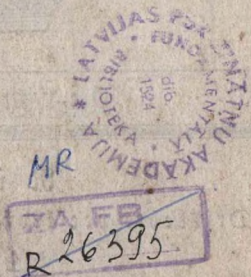
M 311.

Gegen den Druck dieser Schrift hat das Rigasche Evan-
gelisch-Lutherische Stadt-Consistorium, wie hiedurch beschei-
nigt wird, nichts einzuwenden.

Riga, Stadt-Consistorium, den 21. August 1842.

J. Timm,
P r ä s i d e n t.

H. Bertholz, Secretair.

Preekschrinna.

Raugi, wiafch nahf ar padebbefcheem un wiffas azzis
winnu redsehs, un kas winnu irr duhrufchi, un
wiffas semmes-ziltis kauks winna preekschā! Tee-
scham. Amen.

Atgreesees no grehkeem, zittabi es gan drihs nahfschu, un
larroschu ar teem, zaur to sohbinu mannas muttes.
Kam irr aufis, tas lai dsird, ko tas Gars tahm drau-
dsehm fakka; tam, kas uswarr, es dohschu ehft
no tahs apflehytas Mannas, un es winnam doh-
schu labbu leezibu, un ar to leezibu weenu jaunu
wahrdu rakstiju, ko ne weens ne sinna, ka ween
tas, kas to dabbu.

(Jahn. par. gr. 1, 7. — 2, 16. 17.)

Mihli brahli un mahfas! Tahdus behdu= un preeka-
wahrduš atrohnam tahs swehtas bihbeles beidsamā
gallā, ko tas pateefigajs Deewa un muhsu Runga Je-
sus leezineeks irr usrakstijis. Schohs paschus wahr-
dus arri schahs grabmatas farakstijis tē pirmā gallā
lizzis, ar teem, tā fakfoht, farwu grabmatu apsehgele-
dams un apstiprinadams. Schinni grabmatā ta pa-
teeefibas leeziba ar ihseem wahrdeem teek pasluddinata
tahm kristitahm draudsehm, kurru widdū taggad ta
pateefiba tā kā masumā eet. Ak pateefi, ta pateefiba
schē wirs semmes gan drihs wairs ruhmes ne atrohd!
Jo dauds, dauds weetas wehl tai zelschs ja-greesch,
appafsch kurras kahjahm gan ikka tra in waijadsehtu
farwu pakauki nolikt. Bet, Deewam schehl! tee leyni
pasaulneeki gribb winnu appafsch farwahm kahjahm
dabbuht un miht, un arri minn. Tomehr lai tahdi
apdohma un apzerre to, woi ta pateefiba un taisniba

tà muhscham paliks nomihta? Ut nè! Jo, kas prett winnu un us winnu mihda, tas tàpat mihda, kà prett dsellonu. Gan nu schis dsellons, kas preeksch pateefibas kærro, tuhlin ne dselt, kad ta pateefiba teef mihdita, tomehr pehz, kad winsch sahlt dselt un kohst, tad, teescham, winna kohdums un tuhkums buhs ne-iszeeschams un ne-isahrstejams! Kad schis dsellons ne buhtu tik nahwigs, tad swehtam Jahnam ne tiftu pee-kohdinahts no ta Kunga, ta Swehta, lai winsch tahm draudsehni tà fluddina: „Utgreesees no grehkeem, zittadi es gan drihs nahkschu, un kærroschu ar teem zaur to sohbinu mannas muttes.“ Ja nu kahds buhtu, kas to ihsti ne saprastu, tas lai apdohma swehta praweescha Esaijas wahrduß, kas tà skann: „Winsch teefahs tohs nabagus ar taisnibu, un pahrnahzihs tohs behdigus tahs semmes ar teesu, un sittihß to semmi ar to rihssti sawas muttes, un ar to dwaechu sawu luhpu nokaus winsch to besdeewigu.“ (Es. 11, 4.) Un atkal winsch sakka us teem pateefibas sailnotajeem: „Kustoni tohs ehdihs kà kahdu drehbi, un kohdas apehdihs tohs kà willu, bet manna taisniba buhs muhschiga, un manna pestifchana us zilfschu ziltim.“ (Es. 51, 8.) — Teescham, tahdas un wehl greubtakas mohzibas nahks pahr teem Deewa pateefibas sailnotajeem. Ka pehz tad wehl tik tihschi grehko? Woi tad scha grehka darritaji ne mas ne sinn, kahdu nelaimi tee krauj us saweem kameescheem? Woi winneem tas ne mas naw fluddinahts? Un woi tad winni paschi ne mas naw lassijuschi swehtus rakstus? Jo, ak to winni gan sinn; gan winneem irr fluddinahts, gan winni arr' paschi irr daudsfreis' lassijuschi; bet winni tomehr ne grihb tizzehß sawa firds-zeetiba, sawas pasaulifchkas gudribas deht, zaur to nomalddami sawas un sawu brahfu dahrgas dwehfeles no ta swehta debbes zekka, kas tahs aiswestu us to muh-

schiga meera-mahju weefinu, fo tas Kungs, muhsu schehligas Pestitajs preeksch saweem tizzigeem un winna pateefibas paklausitajeem fataifijis un nopelnijis zaur sawu greubtu zeeschanu, mirschanu un affins-isleeschanu pee krussta-kohka.

Utsihsim arri ihsumä, kas ta Deewa un Kristus pateefiba irr? Wiffi Deewa baustli, wiffi swehti Deewa wahrdi, wiffas dahrgas Jesus mahzibas un wiffß, wiffß, kas eeksch teem un eeksch tahm irr atrohnamß, irr swehta pateefiba. Ta pehz mehß arri dauds un daschfahrt to Kungu sawu schehligu debbes Tchwu firsnihi luhdsam ar muhsu Pestitaja dahrgaem wahrdeem, sazjidami: „Swehtajs Deews, swehti muhs eeksch tawas pateefibas, tawß wahrds irr ta pateefiba.“ (Jahn. 17, 17.) Schi arri no muhschibas irr bijuse, irr taggad un buhs muhschigi muhscham ta ne pahrweherschama swehta pateefiba. Lai gan tumfibas mihtotaji dauds un daschadi darbojahß, ar saweem wiltigeem ischuhfsku mehles wahrdeem runnadami pahrwehertitas leetas, tad taf muhscham pateefiba paliks pateefiba un taisniba paliks taisniba. Gan tas nu irr teefa, ka pateefibas deht wehl taggad muhsu laifds dascham dauds ja-zeesch; jo pasalei pateefiba ne mas ne patihß un to es jums, mihti brahli un mahfas! ne gribbu flehpt. Ja es jums to flehptu, tad juhs warretu palift schaubigi un mas-tizzigi, kad jums pateefibas deht kahda zeeschana us-eetu; jo schi swehta krussta-zekka eefahkums irr pilns no behdahm, sahpehm un noskumschanahm. Bet, us beidsamu gallu buhs tam, kas to wiffu iszeetis, swehta lihgsniba un debbes preeks gaidams un baudams. Us to, manni mihti krussta brahli un mahfas, teescham un ar preeku warrat gaidiht; jo to teescham gaididami sagaidiseet, ja ween ta swehta krussta zekka eefahkumu, kà arri wiffu gabjumu, neschaubigi staigaseet. Ut tapehz — „ne bibstees“, — sakka tas Swehtajs, us tew, mihtajs krussta

tà muhscham paliks nomihra? Ut nè! Jo, kas prett winnu un us winnu mihda, tas tàpat mihda, kà prett dsellonu. Gan nu schis dsellons, kas preeksch pateefibas farro, tublin ne dsell, kad ta pateefiba teef mihdita, tomehr pehz, kad winsch fahf dselt un kohst, tad, teescham, winna kohdums un tuhums buhs ne-iszeeschams un ne-isahrstejams! Kad schis dsellons ne buhtu tif nahwigs, tad swehtam Jahnam ne tiftu pee-kohdinahs no ta Runga, ta Swehta, lai winsch tahm draudsehni tà fluddina: „Afgreesees no grehkeem, zittadi es gan drihs nahkschu, un farroschu ar teem zaur to sohbinu mannas muttes.“ Ja nu kahds buhtu, kas to ihsti ne fapraftu, tas lai apdohma swehta praveescha Esaijas wahrdu, kas tà flann: „Winsch teefahs tohs nabagus ar taifnibu, un pahrmahzihs tohs behdigus tahs semmes ar teefu, un fitihs to semmi ar to rihtsti sawas muttes, un ar to dwaaschu sawu luhpu nokaus winsch to besdeewigu.“ (Es. 11, 4.) Un atkal winsch falka us teem pateefibas saimotajeem: „Kustoni tohs ehdihs kà kahdu drehbi, un kohdas apehdihs tohs kà willu, bet manna taifniba buhs muhschiga, un manna pestifchana us zilfschu ziltim.“ (Es. 51, 8.) — Teescham, tahdas un wehl gruhtakas mohzibas nahks pahr teem Deewa pateefibas saimotajeem. Ra pehz tad wehl tif tihschi grehko? Woi tad scha grehka darritaji ne mas ne sinn, kahdu nelaini tee krauj us saweem kameescheem? Woi winneem tas ne mas naw fluddinahts? Un woi tad winni paschi ne mas naw lassijuschi swehtus rakstus? Jo, ak to winni gan sinn; gan winneem irr fluddinahts, gan winni arr' paschi irr daudsrei' lassijuschi; bet winni tomehr ne gribb tizzeht sawa firds-zeetiba, sawas pasaulifchkas gudribas deht, zaur to nomaldidami sawas un sawu braktu dahrgas dwehseles no ta swehta debbes zetta, kas tahs aiswestu us to muh-

schiga meera-mahju weetinu, fo tas Rungs, muhsu schebligas Pestitajs preeksch saweem tizzigeem un winna pateefibas paklaufitajeem fataifjis un nopelnijis zaur sawu gruhtu zeeschanu, mirschanu un affins-isleeschanu pee frusta-kohka.

Utsibsim arri ihsumà, kas ta Deewa un Kristus pateefiba irr? Wiffi Deewa baufli, wiffi swehti Deewa wahrdi, wiffas dahrgas Jesus mahzibas un wiff, wiff, kas eeksch teem un eeksch tahm irr atrohnams, irr swehta pateefiba. Ta pehz mehs arri dauds un baschlahrt to Rungu sawu schebligu debbes Zehwu sirnigi luhdsam ar muhsu Pestitaja dahргеem wahrbeem, fazzidami: „Swehtajs Deews, swehti muhs eeksch tawas pateefibas, taws wahrds irr ta pateefiba.“ (Jahn. 17, 17.) Schi arri no muhschibas irr bijuse, irr taggad un buhs muhschigi muhscham ta ne pahrweherschama swehta pateefiba. Lai gan tumfibas mihtotaji dauds un daschadi darbojahs, ar saweem wiltigeem tschuhfsu mehles wahrdeem rumnadami pahrwehritas leetas, tad taf muhscham pateefiba paliks pateefiba un taifniba paliks taifniba. Gan tas nu irr teefa, ka pateefibas deht wehl taggad muhsu laifds dascham dauds ja-zeesch; jo pasaulei pateefiba ne mas ne patihf un to es jums; mihtli brahli un mahsas! ne gribbu flehpt. Ja es jums to flehptu, tad juhs warretu palift schaubigi un mas-tizzigi, kad jums pateefibas deht kahda zeeschana us-eetu; jo schi swehta frusta-zetta eesahkums irr pilns no behdahm, sahpehm un noffumschanahm. Bet, us beidsamu gallu buhs tam, kas to wiffu iszeetis, swehta lihgsniba un debbes preeks gaidams un baudams. Us to, manni mihtli frusta brahli un mahsas, teescham un ar preeku wartat gaidiht; jo to teescham gaididami sagaidiseet, ja ween ta swehta frusta zetta eesahkumu, kà arri wiffu gabjumu, neschaubigi staigaseet. Ut tapehz — „ne bibstees“, — falka tas Swehtajs, us tew, nihtajs frusta

brahli un mahsa, — „ne bihstees ne kà no ta, kas te-
wim ja-zeesch; redsi, tas fatans zittus no juns mettihs
zeetunà, ka juhs tohpat fahrdinati, un juns buhs
behdas desmits deenas. Effi ustizzigs lihds nah-
wei, tad es tewim dohfschu to dsihwibas-
krohni.“ (Zahn. parahd. 2, 10.) Un pahr to pa-
fschu arri muhsu Kunga Jesus Kristus swehtajs apu-
stuls Pahwils tà fakka: „Jo prohjam man irr nolifts
tahs taisnibas-krohnis, fo man tas Kungs, tas taisns
fobgis, dohs winnà deenà, un ne ween mannim, bet
arriðsan wisseem, kas winna atspihdeschanu irr mihle-
juschi!“ (2 Tim. 4, 8.) Un swehtajs Pehteris fakka:
„Un kad tas augstajs Gans atspihdehs, tad juhs dabbu-
feet to ne sawihstamu gohdibas-krohni.“ (1 Peh. 5, 4.)
— Un tà jo prohjam to leezina wiffi swehti praweefchi
un apustuli, kà to atrohnam swehtà bihbelè usrafsiitu.
Arri pats wiffu praweefschu praweets, wiffu apustulu
apustuls un pahr wisseem Swehteem Swehtakajs, tas
Kungs Jesus Kristus pats irr fazzijs ar sawu swehtu
mutti: „Tad tee taisni spihdehs kà ta faule,
fawa Tehwa walstibà. Kam aufis dsirdeht, tas
lai dsird.“ (Matt. 13, 43.) — Ta pehz nu arri tee
pateefibas fluddinataji, pateefibas leezineeki un patee-
fibas darritaji ne behda pahr sawahm meefahm un
affinin, to ween no wiffas firðs gahdadami, ka tee
warr to swehtu pateefibu pasluddinaht, apleezinaht un
darriht. Jo winni wis to ne darra ta deht, ka winni
ar to fapelnitu leelu pasaules gohdu, mantu un usteif-
schanu. Nè, nè! teescham, to winni ne praffa, ne
kähro un ne grihb. Buhtu winni tahdi mantas-
un gohda-kahrigi, tad winni paschà garriga karra eefah-
kumà padohthos saweem eenaidneefem, dohmadami:
ka pehz mums buhs dohtees tahdà gruhtà zihnifchanà,
ta nihziga gohda un mantas deht, kas schodeen pa-
stahw un riht' wairs naw, fo schodeen teiz un flawe-
bet rihtà apfmeij un neezina. Tà tas irr bijis ar to

laizigu mantu un tàpat irr wehl taggad. Ta pehz,
faut schahs pasaules wiffu-dahrgaka manta un leela-
kajs gohds teem swehteem Deewa un muhsu Pestitaja
draugeem buhtu sohliti, arri tad gan ne weens wahrðs
pateefibas leezibà ne buhtu atrohnams, fo winni, no
leela wehja dsihiti, buhtu usrafsitijuschi. Bet winni to
swehtu zihnifchanohs ta pehz zihnahs, ka winni warr
zaur Deewa schehlastibu un Jesus dahrgu nopelnu
cemantoh to muhschigu gohda-krohni, fo tas debbes
un femmes Kungs irr apfohlijs saweem tizzigeem un
paslabwigeem draugeem. Ta pehz winni arr' ne at-
labysahs no sawa wiff'augstaka un spehziga karra-
leeklunga Jesus Kristus, kas to gruhtako karra kau-
schanu uswarrejis, ne behdadams pahr tahm gruhtahm
meefas sahpehm, mohlahm, affins-isleefchanu un fa-
was dahrgas un swehtas dwehefeles gauschu noffum-
schanu. Al, ta augsti teizama, flawejama un swehta
Kunga mihlestiba no mums ne mas naw isteizama un,
kà nahlahs, isflawejama, mums tik dauds spehka naw;
jota irr tik leela, ka ta pahr padebbestin pahri sneedsahs.
Kà gan mehs nabbagi grehzineeki ar sawu wahju
lubpu gohdu to warram isteikt, fo patte swehta deb-
bes draudse ne warr isteikt un noslaweht, faut gan ta
ar ne isteizamu swehtu gawilefchanu debbesis gawile?
— Tahda swehta flanna weenreis arri atffanneja Bet-
lemes laukds pee ta augsti-teizama Kunga schuhpu-
llischa, ar teem dahrgem teifschanas wahrdeem:
„Gohds irr Deewam augstibà, un meers wirs fem-
mes, un zilwekeem labs prahts.“ (Luh. 2, 14.) Par
fo gan ta debbes-draudse tik preezigi Deewu teiz? Al,
kà ne bij' winnai to debbes Tehwu swehti flaweht,
kas pasaulei sawu paschu mihlu Dehlu dewis; preefsch
ka ne warram isdohmaht, ne isfazziht, nedf israfsiht
tabbu gohda-wahrdu, kahds winnam nahlahs. Schis
augsti-teizams swehts Deewa Dehls Jesus Kristus
muhsu schehligajs Pestitajs irr muhs tik karsti mihlejis,

ne ween labbâs deenâs, bet arri tad, kad grubtas moh-
kas un frusta nahwi zeete. Ta pehz winna wahrda
gohds irr teizam, no muhschibas us muhschibu; jo
tee debbes swehti jau tad winnu flaweja, kad tas
Zehws, tas Kungs Deews debbest un semmi, un
wiffu, kas tur eefschâ dschwwo, raddija, zaur sawa
mihla Dehla wahrdu, kâ mums swehti raksti leezina,
ka „wiffas leetas irr darritas zaur to paschu, un bes
ta pascha ne kas ne irr darrihts, kas irr darrihts.“
(Zahn. 1, 3.) Un tâpat arri pa teem tuhstoscheem
gaddeem no pafauls raddischanas, lihds Betlemes
swehtam notiffumam, ne palikke ne flawehts ta wee-
niga Deewa Dehla swehtajs wahrds. Raut gan ta
semme un eedschwotaji ap Betlemi no winna mas sin-
naja, tad taf ta debbes ne palikke fluffu, bet winnu
flaweja un gohdinaja. Un no tahs swehtas debbes
draudses, kas pee ta swehta preeku pasluddinadama
engeta bija, zehlahs ta flaweschana schinni pafaulê,
winnam tam augsti-teizamam pateefigam Deewa Deh-
lam par gohdu un gabje jo deenas wairumâ. Vir-
majs no zilwekeem bija swehtajs Sihmeâns, kas to
augstu Kungu un Kehninu Jesu Kristu paschâ Deewa
nammâ preeksch wiffas pafauls noslaweja ar swehtu
un pateefigu teifschanas dseefinu, kahda winnam no
teefas peenahzesh? Zebfchu winsch tanni brihdi
preeksch zilweku meefigahm azzim fihks un mas behr-
ninsch israhdiyahs, tatschu jau bij' no muhschibas,
bija tad, irr wehl taggad un buhs muhschigi muhscham
tas fungu Kungs un Kehninu Kehninsch. Un tâ nu
scha Kunga gohds ar ween gabje wairumâ schinni
pafaulê. Wehs sinnam, ka Maria patte, ko Deews
sawam mihlam Dehlam preeksch zilweku azzim par
mahiti bij' isredsejis, apbrihnoja sawu Dehlu, kad tas
eefsch saweem diw'padefiniteem laizigeem gaddeem
swehtu Deewa gudribu parahdija Jerusalemes pilse-
fehâ, gudru mahitaju starpâ, tohs jautadams un

teem atbildedams. Ifkatris apdohmigs, kas to redseja,
itt sabihjees brihnojahs. — Kur nu tahda brihnoscha-
nahs bija, tur gan arri ne bija bes fluffas firds pa-
teifschanas, ko tee gan ne drihtsteja ar sawahm mut-
tehm un mehleh m isteift to augstu basnizas fungu deht;
jo schee gan, warr buht, nemtu par launu, kad schim
jauneklam tahds gohds tiktu dohts, ko winni, wezzi
buhdami, ne bij' zeenigi dabbuht. Bet Rahnâ eefsch
Walilejas wairs tee mahzekki ne kaunejahs, ne bihja-
jahs, nedf schaubijahs tizzeht eefsch ta Kunga; un
pehz, kad tas Kungs sawu spehzigu rohku laudim
wairak parahdija, ak, tad winni wairs ne warreja ka-
wetees winnu flaweht. Jo Nâines widdû atskanneja
swehta pateifschanas dseefina, kurras skanna steepahs
eefsch wiffu augstu basnizas fungu aufim, un kas nahze
no pateizigu kauschu muttehm pee Nâines wahrteem.
Tur teem laudim wairs ne bij' bailiba, nedf bihja-
schana; tur tee firsnigi teize Deewu, fazzidami: „Leels
praweets muhsu starpâ irr zehlees un Deews sawus
laudis usluhkojis.“ (Luhf. 7, 16.) Un tâ wiffur, fur
tas Kungs ar saweem mahzekkeem gabje, brihnischkâs
leetas darridams, tur winsch tikke augsti teifts un fla-
wehts. Bet tomehr, Deewam schehl! laudis atrad-
dabs, kam tahds ne isteizam' augsti zeenijams Kungs
bija par reebfchanu, lai gan winsch ne weenam ne bija
launu darrijis. Jo wiffur, wiffur, fur ween winsch
gabje, tur winsch darrija tik dauds labbus darbus, ko
schinni ihsumâ ne mas ne warr isstahstiht. Utdarrajt
to swehtu bibbeli un lassajt tahs tschetras preezas-mah-
zitaju grahmatas, tad gan atraffeet, kahdus augsti
teizamus labbus darbus tas Kungs, tas schehligajs
Pestitajs pastrahdajis wirs semmes meefâ dschwodams.
Un tomehr pafaulê tahds labbu darbu darritajs ap-
nikke! Ta nehmahs winnu eenihdeht un kauft, un jo
wairak winsch labbu darrija un jo wairak tee laudis
ar flaweschanu winnam pateizibas fazzija, jo wairak

arri tee lepni un zeetsirdigi rakstu-mahzitaji, wariseëri un Zuhdu laudis gribbeja winnu smeeklä un kaunä likt. Gan winni to swehtu Kungu dauds reis' kahrđinaja, lai winsch apgrehtotohs prett Deewu un prett Deewa bausleem, ka tee warretu winnu kà Deewa sainotaju pasuddinaht, tak tas teem pasaulneekeem ne isdewahs. Un tad atkal tee sahze to Kungu kahrđinaht, lai winsch prett keiseru apgrehtotohs, ka tee warretu winnu kà dumpineeku apfuhdsieht, bet irr schis padohms teem willtineekeem ne isdewahs. Ko nu gan tee ne apdohmigi un firdi apzeetinati laudis darrija, pee tahda beswainiga wainas ne atrafdami? Nu tee wairs nemekleja wainas, bet sahze ar warru tam Kungam uslaustees, akminus pazeldami, gribbedami winnu nomehtahť. Bet tomehr ne weens akmins to Kungu ne trahpija.

Redseet tē, mihli draugi, kà tas swehtajs, taifnajs un beswainigajs Kungs Jesus Kristus par ne pateesi eenihdehts un flaidri par to ween, ka winsch pateesibu mahzija laudim. Jo ta pateesiba un ihstena taifniba tanni laikā zilweku starpā irr bijuse pamirruſe un ta pehz schi winneem ne mas ne patikke. Tomehr paschu pehdigu reisi tee laudis to Kungu Jesu, kà peenahkabs, augsti noslaweja, kad winsch Jerusalemē eejahje; winsch gan fehdeja us slihta ehfeta, lai jel tee laudis winnu tik augsti ne gohdinatu, un ne buhtu tik preezigi us winna behdu=deenahm, — bet pateizigas firdis tatschu newarreja wis kluffu zeesť. Tee, redsedami sawu sehelligu labdarritaju jahjam, sahť sawu pateizibu un gohdu tam Kungam parahdiht, kà katrs warredams: zits drehbes few nowell un klahj us zetta, zits to zettu apkaiſa ar kupleem kohka ſarreem un wehl zitti sahť winnu apslaweht ar to augstu, swehtu slawas=dsesfmu: „Oſianna tam Dahwida Dehlam, slawehts, kas nahť ta Kunga wahrđa! Oſianna, wiſsaugstakās debbesis!“ (Matt. 21, 9.)

Schi pehdeja slawas=dsesfma, ar ko tas Kungs Jesus Kristus tikke meesā buhdams pehdejo reis' apslawehts, gauſchi ſahpeja teem Zuhdu laudim firdi, ka weens tahds, ko winni tik lohti eenihdeja, tik augsti teef pagohđinahts no tahda leela pulka kauschu. Nu tee wairs ne warreja ſawas taunas firdis ſawaldiht, bet sahze us ſlepfawibas darbu dohmaht, prohti, us kahdu wiſsi winni warretu to ne noseedsigu Jesu us nahwi nodohť? — Ak, kaut nu gan tee Zuhdi ta pehz schinni leelā Jerusalemē bija ſaputzėjuschees, ka tee warretu Deewu peeluhgt par leeldeenas swehtkeem, lai tas pahr winneem apsehlojahs, grehtus peedohđ un no grehtkeem schkhiſta, tad tomehr winni padarrija tik lohti leelu grehtu, ka palikke par wiſſniknakeem Deewa eenaidneekeem, nodohđami winna mihlu Dehlu us nahwi, noswehredami ſawas un sawu behrnu meesas un affinis. Un tad nu tikke tas ne noseedsigajs, swehtajs Kungs ar wiltu ſanemts, par ne pateesi apfuhdsiehts us nahwi, no glehwa teefas=neſeja pasuddinahts zaur Zuhdu usmahſchanu un lihds affiniim jehls ſaschaustis us Golgatu aisweſis un tur pee frusta=kohka peekalts, kà kahds leels tauna=darritajs. Ak, ko tē gan ſazzija to preeksch mas deenahm winnu slawedamu kauschu firdis, kurren azzis reds, ka no ta gohda Kunga swehtahm meesahm aumalam affinis kreen. Ak, ne ko zittu, ka gauſchi raudaja un sehlohjahs pahr tahda labba=darritaja gruhťahm mohťahm un nahwi, un palikke ſamiſſuſchi, ne ſinnadami, ka pehz schim tik labbam Kungam, kahds zits wairs narw atrohnams, tahds launums teef darrihts? Nu bija ta ſemme behdiga, jo ne ween tee behdajahs, kas winnu mihłoja, bet arri pascheem eenaidneekeem un mohzitajeem usgahje bailligas behdas, kad tee redseja, kas notikke pee debbes un pee ſemmes, tam nomohzitam Kungam mirsłohť. Tad nu ta ſemme kluffu palikke no ta Kunga slaweschanas; — bet woi debbes arri kluffu bija? Ak

ne! Debbes gan bija tahds leels preeks un tahda fwehta lihgmiba, ko ne warr isfazzibt, jo muhsu Pestitajs pats fakka: „Tà, es jums fakku, buhs arri lihgmiba preeksch teem Deewa engekeem pahr weenu paschu grehzineeku, kas atgreeschahs no grehkeem.“ (Luk. 15, 10.) Ja nu pahr weenu paschu teem fwehteem Deewa engekeem tahda lihgmiba, ak kahda fwehta lihgmofchana tad teem bija, kad teem sinna nogahje, ka ne isfkaitams pulks grehzineeku effoht no grehkeem atgreesis un no muhschigas pasuschanas pestihts; atgreesis zaur ta Kunga Jesus fwehtu mahzibu, pestihts zaur wiinna grubtahm mohtahm, nahwi un affins-isleeschanu. Ak, nu gan tee fwehti debbes engetu pulki tam nahwes un elles uswarretajam ar fwehtahm gawilefchanahm pretti gahje, to preezigi nowaddidami un fehadinadami pee Tehwa labbas rohkas us to fwehtu gohda-frehflu, no kurra winsch pastaròs teefahs dsihwus un mirruschus. Bet wiinna mihtu gauschas affaras wiinnu speede wehl no sawa gohda-frehfla atpakkat nahkt meesa (ka tee raksti tiktu peepibiti), ar ko winsch dsihwus no mirroneem augfcham zehlahs treschâ deenâ, paschâ leeldeenas rihtâ faulei lezzoht, parahdidamees saweem mahzekeem, tohs apstiprinadams tizzibâ un tad, wiinneem azzim redsoht debbes uskahpe un fehdahs us sawu fwehtu walsstibas-frehflu. Wissu scho pateefigu fwehtu notikkumu, mihti draugi, plafchaki usraksturu atrafheet schinni gramatâ, kur teek isstahstihts, kahds ne isfakkami leels labbums mums nab-baga grehzineekeem tizzis zaur Jesus Kristus zeeschanu, mirfchanu, augfcham-zelfchanohs un debbes braufschanu. Jo winsch irr zeetis un mirris muhsu grehku deht, augfcham zehlees muhsu taifnoschanas deht un debbes usbrauzis muhsu tizzibas apstiprinafchanas labbad, ka mums buhs tizzeht, ka winsch effoht tas pateefigajs Deewa mihtajs Dehls, eeksch ka mums bes fchaubifchanas buhs tizzeht, ja sawas dwehfeles zaur

Deewa schehlastibu un ta pascha fwehta Kunga dahrgu nopelnu gribbam isglabht no muhschigas pasuschanas. Ak, pateefi, pateefi, mihti brahti un mahfas! neweens zilwezinsch, kas appaksch faules dsimmis un dsihwo, ne redsehs to muhschigu debbes-gohdibu no few, bes debbes Tehwa schehlastibas un bes muhsu dahrga Pestitaja nopelna. Ta pehz lai sawas deenas tà pawaddam, ka teekam zeenigi pee tahs Deewa apschelofchanas, kas mums zaur Kristu Jesu muhsu Kungu irr nopelnita, mihtodami to Kungu muhsu schehligu debbes Tehwu, ka Jesus mahza: „Tew buhs Deewu taru Kungu mihtoht, no wissas sawas firòs un no wissas sawas dwehfeles un no wissa sawa prahta. Schis irr tas pirmajs un augstajajs bauflis. Bet tas ohtrajs tam lihds: tew buhs taru tuwaku mihtoht ka fewi paschu.“ (Matt. 22, 37—39.) Effam tad nu gan mehs lihds schim pehz sawa fwehta Kunga augsta baufla darrijschi? Ak, Deewam schehl! gan mas mehs nabbagi grehzineeki to likfufchi wehrâ! Jo woi tad tee zilweki gan warr fazzibt, ka wiinni to weenigu Deewu, kas semmi un debbes, un wissu, kas tur eekschâ, raddijis, un walda wehl taggad un waldis muhschigi muhscham, ar ne isteizamu, brihnifschfigu taifnibu, gudribu, schehlastibu un wiss-spehzibu, woi tee zilweki gan wiinnu tà mihtojufchi, ka Pestitajs mahza sawa pirma fwehtâ bauflit, kurâ irr fanemti tee trihs bauflit, ko Deews sawam kalpam Mohsum dewe us to kalnu Sinai un kas zeeti peekohdina, ka mums ne buhs zittus fwefchus deewus turreht? Ak, gan slikti tohs turram! — Ir sehe laudis ne truhks, kas dohmahs un fazzih: „tas naw teefa, ka kristiti laudis elka-deewus turr.“ Bet kas tad tas tahds irr, pee ka daschfahrz zits eet ar fahls wihtolu un brandwihna puddeli? Man schkeet, ka winsch pats ta ihstenu wahrdu ne sinn. Ja winsch to buhtu sinnajis, tad winsch pa scho elles-zellu gan ne weenu sohli ne buhtu gahjis. Ta deht tè gribbu wiinna

ihſtemu gobda-wahrdu pateift: tas irr tas kriſtitu kauſchu elka-deewſ, elles-kalps, kurra muttè irr iſchuhſſas mehle, kas farou zeenitaju gribb atwilt no ta ſupra, diſhwa Deewa nohſt, leelidamees ar farou grehzigu twaiku, ſcho un to kaiti dſeedinaht, ſchahdas un tahdas ſahpes ar weenu wahrdu atnemt. Ak apgrehziba! apgrehziba! kà lohti tu effi wairojuſehs ſtarp ſwehtas kriſtitas Deewa draudſes! Gan tew teek ſimtſahrtigi mahzihts no tizzigeem mahzitajeem Deewa nammòs un paſchi elku zeenitaji gan irr mannijufchi, ka ne kahds labbums ne atlezz no elka-deewa welliſchkas puhſchanas un paſchi ſwehti Deewa rakſii parahda, kahdi beſſpehzigi irr tee elki. — No gan palihdſeja elka-deewſ Elijaſa laikà teem 450 ſauzejeem, kas pilku puſſdeenu ſauze, lai tas winneem atbildoht, — „bet, tur ne bija bals nedſ atbildſchana,“ (1 Kehn. 18, 26.) leezina ſwehtajs Elijaſ. Bet kad ſchis patſ ſwehtajs praweets tizzigi noſauzahs us to ſchehligu Zehwu debbeſis: „Paſlauſi man, Kungs! paſlauſi man, ka ſchee laudis atſiſt, ka Tu, Kungs! tas Deewſ effi, ka Tu winnu ſirdis pehz warri atgreeft,“ (1 Kehn. 18, 37.) woi gan palikke beſ atbildes no debbeſim? Ak ne! Zo tad kritte ta Kunga ugguns ſemmè un aprije to dedſamu uppuri, un to malku, un tohs atminus, un tohs piſſchluſ, un us-laiffja to uhdeni no bedres. Kà tè nu gan bij' ap ſirdi teem daudſ tuhſtſoscheem, kas tur bija ſapulzinajuſchees ſtattitees, kurſchs buhſchoht tas ihſtenajs Deewſ, — un to winni arr' tuhlin dabbuja ſinnaht, ka tas patſ, kas bijis no muhſchibas un kas bija tad, kas irr wehl taggad un kas buhs muhſchigi muhſcham, tas patſ Kungs effoht tas ihſtenajs Deewſ. Ta deht, ſcho brihnumu redſedami noteekoht, winni peeſemmes kriſtdami un ſwehredami leezinaja, ar mutt' un ſirdi ſazzidami: „Tas Kungs irr Deewſ, tas Kungs irr Deewſ!“ Zo atraddiſeet arri apleezimatu ſchinnt' grahmata 18ta pateſibas leezibà pehz waſſaras-ſwehtku

atſwehtes. Un woi ta gan irr ta ſirds dibbeniga Deewa mihtofchana, kad pee winna ſwehta wahrda nepateeft ſwehram, lahdam un to wehl tur walkojam, kur ne peenahkaks? Deewa bauſſis gan fakka: „Tew ne buhs Deewa tawa Kunga wahrdu neleetigi (welti) walkoht,“ bet taf to pahrkahppam ar nebehdneeka prahtu un zeetu ſirdi, krahdami us ſawahm dwehſelehm tohs gruhtus bauſſibas lahſtus.

Bet tas treſchajs bauſſis, kas bauſſibà atrohnahs, tas pawiffam tiſſchà prahtà teek no mums pahrkahpts. Un kas to gribb peepildiht, zil ſpehj, tas teek no paſaulles par laiſku noſaukts, jo paſaule dohma, ka ſcha bauſta ne maſ ne waijagoht un ka ta deht ne maſ ne effoht grehls to pahrkahpt. Bet tè ja-fakka: kas to dohma un runna, tas wehl irr Deewa un Kriſtus eenaidneeks, tas wehl ne warr ſauktees par ihſtemu Deewa behrnu un Jeſus mahzekli, tas wehl ne irr zeenigs dabubht Deewa ſchehlaſtibu, kas irr eekſch Kriſtu Jeſu; tas wehl ne mihto Deewu no wiſſas ſirds, un no wiſſas dwehſeles un no wiſſa prahta, un no wiſſa ſpehka, kà tas Kungs mahza; tas wehl gribb to ſwehtdeenas Kungu ſmeeklà un kaunà liht, ſawà wiltigà prahtà dohmadams, ka tas Kungs ne kur ne effoht leedſis ſwehtdeenà ſtrahdaht. Gan daſchs tè dohmahs, ka Jeſus ſawus mahzeklus aiſſtahwejis, kad Zuhdi winnus apſuhdſeja, ka winni garr labbibu eedami, kahdu wahrpinu iſpluhze, paſchà ſwehtà deenà, un tohs graudinus ehde, iſſalkuſchi buhdami un ka Jeſus patſ tohs rakſiu-mahzitajus jautaja tad, kad tee zerreja winnu apgrehziſnaht, ſazzidams: „Woi ſwehtdeenàs peederahs labbu darriht, jeb kaunu darriht? weenu dwehſeli glahbt, jeb nomaitaht?“ (Luhk. 6, 9.) Prohti, tee Zuhdi Jeſus laikà to ſwehtdeenu tà ſwehtija, kà ne peenahkaks; tee to ſwehtija pahrdaudſ. Tomehr wiſſch ne kur naw ſazzijis, lai winni un mehſ to ſwehtdeenu ne ſwehtijam. Wuhtu winna bijuſe ne ſwehtijama, tad taf tas Kungs

buhthu kahdâ reisê farvus mahzektus mahzijis, lai tee to ne mas ne swehti. Bet to ne kur ne atrohnam usraf-slitu to swehtu praweefchu, apustuku un preezas-mah-zitaju grahmatâs. To gan winni dauds weetas usraf-slijufchi, kas tâ flamm: „Zew buhs to swehtu deenu swehtiht.“ Un ja nu arri Jesus buhtu Zuhdus rahjis swehtdeenâs neswehtifchanas deht, ko tee, kâ dsirdejam, pahr dauds swehtija, tad jau israhditohs, ka winsch ne buhtu wis tas pateefigajs praweefchu praweets. Jo Deews tas Kungs praweefchus ta pehz fuhtha, lai tee laudim to mahza darriht, ko tee ne darra un kas gan irr darrams, un us to passubbina, pee ka tee pakuhtri, un to aisleeds, kas irr grehks. Râ gan warreja tas wissu-augstajs preesteris, wissu-leelajs praweets, tas pateefigajs Deewa Dehls tur raht, kur ne bij waijadfigs? — Za pehz, af mihli brahli un mahsas, preekschneeki un appakschneeki, ne apgrehzinajatees ar tahdahm ne labbahm dohmahm, ka tas ne effoht grehks, swehtâ deenâ strahdaht darba-deenas darbus, bet labbak apnemmatees bes kawefchanas no ta grehka atgreestees, ja gribbat laizigu swehtibu un muhschigu firds un dwehfeles meeru panahkt. Klauseet un lassheet ar apdohmu to pateefibas leezineeku Kristus debbes braukschanas-deenâ, tad atsihfeet no Deewa praweefchu mahzibahm, kahdus lahstus tas Kungs fohla teem swehtdeenâs ne swehtitajeem, un arri, kahdu schehlastibas swehtibu fohla teem, kas to swehti tâ, kâ Deewa wahrdi mahza. Za pehz fewischli schinni ihsumâ jums pee-fauzu: mihli draugi, atgreeschatees no tahs swehtdeenu sagahnifchanas gruhtha grehka, jo tas irr Deewam muhsfu Kungam par leelu reebfchanu un juhs wissai pasfaulei parahdatees kâ tahdi, kas to schehligu debbes Tehwu no wissas firds ne mihlo. Pateefigs Deewa wahrds fakka: „Kas wissus baustus turr' un Weenâ kluhp, tas irr noseedsees pee wifseem.“ (Zehk. 2, 10.)

Bet, af Deewam schehl! kahdas ne leetigas un grehzigas dohmas wehl teek atraftas siarp kristiteem laudim, ar ko tee farvu tizzibu saude! Kas tad schahs tahdas dohmas irr? Tahs irr tahs, ko tee pahr saweem zeenigeem mahzitajeem dohma un, zitteem par apgrehziibu runna. Jo kad tee dwehfelu ganni farwu draudsi mahza, ka tai buhs saweem walbineekeem paklaufigai buht, tad daschs firdi apzeetinahts fakka, ka tas ne mas ne effoht Deewa wahrds, ne arri Deewa prahts, ko mahzitajs fluddinoht; winsch pats effoht no augstas kahrtas, ta pehz gan winsch effoht no walbineekeem aisluhgts, lai winsch tohs appakschneekus sawâ draudse flubbinohht us paklausifchanu, teem walbineekeem par labbu. Bet pehz taifnibas tē ja-atbild, ka tas irr muhsfu paschu labbums, kad zeenigi mahzitaji passubbina us paklausifchanu saweem walbineekeem; woi tad naw redsehts, zil gruhthi daschkahrt klahjahs nepaklaufigam. Kad tahs nahkamas lappinas zaurlassifheet, tad gan dsirdefeet, ko tas pateefibas leezineeks mahzihs un ihpaschi, ko tas Zschajs pateefibas leezineeks pehz waffaras-swehtu atfwehtes, mahza, tad flaidri atsihfeet, ka tas teescham Deewa prahts un paschu labbums, walbineekeem paklausifht. Tâ nu gan daschi zilweki firdi ne labbi dohma un ar mutti runna no saweem zeenigeem mahzitajeem. Winni fakka, ka tee ne effoht ne kahdi ihsteni Deewa kalpi un pateefigi mahzitaji, ka us laizigeem darbeem arri effoht tschakli; arri tas ne effoht pareisi, ka tee pee pirfchanas un pee pahrdohfchanas ar kuptscheem dingejotees. Af mihli draugi, kas tâ saimojat farvus zeenigus mahzitajus, juhs laikam gauschi mas zillajat to swehtu bihbeles grahmatu; kad juhs to buhtu ar apdohmu lassijufchi, tad juhs tahdas launas dohmas ne dohmatu un tahdus slitus, neleetigus wahrbus ne runnatu no saweem mih-teem dwehfelu ganneem; — jums laikam ta weefina buhtu preekschâ nahkufe, kas isstahsta, kâ tee pirmi

Deewa kalpi irr tibri ſemmes-kohepeji bijuſchi, kaſ to mihtu Deewa ſemmiti apkohepuſchi ar ſweedreem ſawâ waigâ un taſ ne atrohdam ne kur, ka taſ winneem par grehku peelihdſinahts. Ja nu teem pirmeem ſwehteem Deewa kalpeem naw bijs par grehku — un kaſ, teeſcham, arri ne kahts grehts naw, — ſawu ſemmi ar taiſnibu un bes negauſibas apſtrahdaht, ka tad juht, mihtu brahli un mahſas, warrat ſaweem zeenigeem mahzitajeem to pahrmest un par negohdu peelihdſinaht? Woi tad ne redſcet, ka patſ muhſu ſchehligajſ debbeſ-Tehts pee ſemmes ſtrahda, to ſilbidams un augligu darridams? Ka deht tad muhſu zeenigeem mahzitajeem ne warr buht brihw, ka tee pee ſaweem jo grubhteem galwas darbeem peekuſuſchi, us lauku eet atſpirdſinatees? Ta pat arri tee ſew kaumu darra, kaſ ſalka, ka taſ effoht grehts, kad mahzitaji pee pirkſchanas un pahrdohſchanas dingejotees. Deewa wahrdi to ne kur ne aiſleeds, kad taſ pehz taiſnibas noteek. Jo ſewi tihtſchi kaut peewilt no zitta, irr tahds patſ grehts, ka peewilt zittu. Ka tad nu arri mahzitajam ne buhtu grehts, ſawu pahrdohdamu prezzi iſdoht par puſſweltsi un pirkohht dabbulu maſſaht? Jo katram jau ſinnams, ka kupſchi mehds puſſ naudu ſohlht pee pirkſchanas un dubbultu maſſu praſſiht pee pahrdohſchanas. Sinnams, nekahrtigu pelnu dſiht irr ta pat mahzitajam, ka arri zittam kahdam zilwekam par grehku, bet ar taiſnibu dingetees prett ſawu ſtahdi, taſ naw ne kahds grehts. — Un, ah! kaſ warr wiſſu to iſteikt, ko laumu daſchi beſdeewigi zilweki no ſaweem dwehſeles ganneem iſrunna, gan pahrlaizigahm, gan arri pahrgarrigahm leetahm ſpreedami, ko taſ tahdi mulki paſchi ne proht. Taſ wiſſ teek runnahts tit no beſdeewigeem zilwekeem, kam ta Deewa taiſniba reebj, ko mahzitaji ſuddina. Un kad arri kahda zilweziga wahjiba, pehz muhſu dohmahm, dwehſeles gammam uſnahktu, kad wiſſch druſzin paſluptu, tad lai pee-

minnam, ka mums naw brihw teefaht un ſpreest pahrgittu zilweku eelſchligahm wainahm; jo arri patſ wiſſulabbajſ to lehti warr paſlupt, pahrl ko deesgan preekſch-ſimes atrohdnam ſwehtds rakſtds. Un pahrl wiſſahm leetahm lai peeminnam ſw. apuſtula Pahwila wahrbus, kaſ ſalka: „Kaſ ſchkeetahts ſtahwohts, taſ lai peelublo, ka taſ ne kriht.“ (1 Kor. 10, 12.) Ta deht „ne pahrmest tam zilwekam ſawu kaumu, kaſ no grehkeem atſtahjajſ, dohma, ka mehſ wiſſeffam aprahjami.“ (Sibr. 8, 5.)

Weht jts ſalka, ka tam Deewa-bihjigam, kaſ pehz mahzitaju ſubdinateem Deewa wahrdeem darroht, titu ſtahjotees un tur pretti, tam beſdeewigam, kaſ ne maſ pehz Deewa wahrdeem ne darroht, labbi klahjotees. Ut, tahdi zilwezini wehl irr tunſchi ſawâ probta, ta pehz, ka tee beſ apdohma Deewa gudruſ wahrbus un zeltus uſſatta, un ne gribb tizzeht teem ſwehteem wahrdeem, ko taſ kehniſch Dahwidſ runnajiſ pahrl beſdeewiga laumi ta: „Ne ſareebees pahrl teem ſtebſcheem, ne eſſi ſkaidigs pahrl teem kauna darritajeem. Jo itt ka ta ſable tee driht tohp nozirſti, un ſawibibſ ka ta ſalka ſable. Atſtahjees no duſnibas, un nomittees no bahrsibas, ne ſareebees, ka tu arri gribbetu kaumu darriht. Jo tee kaumi tapſ iſdeldeti, — un par maſu brihdi ta beſdeewiga wairſ ne buht, un tad tu pehz winna weetu raudſiſi, tad taſ buht gahjſ. — Tee beſdeewigi iſwelk ſohbinu, un uſwelk ſawu ſtohyu, to behdigu un nabbagu pagahſt, un nokaut wbs, kaſ us taiſneem zelteem irr. Bet winnu ſohbins winnu paſchu ſirdi ees, un winnu ſtohyi tapſ ſalaufſti. — Es eſnu redſejſ weenu beſdeewigu, taſ harrija warras-darbu, un ſalkoja ka lohtberu-kohts. Bet taſ iſnibke, un rangi, taſ ne bija wairſ; es wairſaju pehz winna, bet wiſſch ne tappe atraſts.“ (Dahw. 37, 1. 2. 8—10. 14. 15. 35. 36.) — Pateekt, mihtu brahli un mahſas, ta taſ irr bijs ar teem beſdeewigeem

jau no pafaules ſahkuma, tà pat ar winneem irr taggad un tà pat arri buhs lihds pafaules beigumam. Raut gan daſchüreiß tas tik ahtri ne noteek, bet taf pehz maſa laika notifs un notifs, kà Deewa fwehti wahrdi fakka; jo tas Kungs muhſu Deews, fwehts, taiſnäs un ne pahrwefhrſchams bijs taiſnibà un pateefibà, irr wehl taggad un buhs muhſchigi muhſcham tahds patš, kas ikkatram makſahs pehz ihſtenäs taiſnibas. Tam tauna-darritajam paſchàs labbàs deenàs wiñſch uſ-fuhtihš ſawu bahrgu, no winna papilnam nopelnitu ſohdu un tam Deewa-bihjigam paſchàs behdu mahkula deenàs eeſahš atſpilhdeht preeka-ſaule no Deewa ſchehlaſtibas. Al ta pehz juhs pateefi kriſtigi brahti un mahſas, ne ſchaubatees wiš ſawà prahtà, kad redſeet to bešdeewigu kahdas deenas un gaddus eekſch leelas laimes leppoſotees, un kad tur pretti atkal redſat to Deewa-bihjigu leelàs behdàs un nelainè nihkſtoht un wahrgſtoht, tad taf ne ſaudejat ſawu tizzibu, dohma-dami: nu wairš tà ne noteek, nedš arr' notifs, kà Deewa fwehti wahrdi un Jeſus dahrgas mahzibas fakka. Al luhdsami, apdohmajat ar fwehtu apdohmu tohš fwehtuš, dahrguš un pateefiguš, un muhſchigi muhſcham paſtahwiguš wahrduš, ko muhſu ſchehligš Peſitajš Jeſus Kriſtuš fakka: „Pateefi eš jumš fakku: teekamš debbeš un ſemme ſuddihš, ne ſuddihš ne weena, nedš wiſſmaſaka rakſtu ſihmite, jeb rakſta-gallinſch no bauſlibas, teekamš wiſš noteek.“ (Matt. 5, 18.) Un to arr' gan daudš Deewa-bihjigi zilweki tizz un apleezina lihds ar wiſſeem zeenigeem mahzitajeem, ka tas wiſš irr fwehta pateefiba, kas Deewa rakšòš atrohnahš. — Bet arri, Deewam ſchehl! daudš wehl irr muhſu ſtarpà, kas to ne grihb tizzeht, ko Deewa fwehti wahrdi un Jeſus dahrgas mahzibas leezina; ne ween tee ne kad atſinnigi Deewa wahrdu klaufitaji irr tahdi maſ-tizzigi, bet arri ſtarp paſcheem teem, kas tohš atſinnuſchi, roh-dahš tahdi ſchaubigi. Kà tas warr nahkt? Tas nahkt

no tahš negantas pafauligas pahrgudribas un no grehku ſahrumeem, ko arri daſchš pateefibas atſinnejš, zaur ſawu meeſas wahjibu, padarra; un kad tas pee ta tà ne noteek, kà Deewa wahrdoš tohp ſohlihtš, tad tas bohma, ka Deewa wahrdi mellojoht, — ne maſ aſſibdamš, ka ta winna paſcha waina ween, ka pee winna lawejahš tà notift, kà tee rakſti fakka. Jo pateefi, weenš patš grehku ſahrums aiſkawe to apſohlitu Deewa ſchehlaſtibu pee paſcha ihſten' Deewa-bihjiga. Ta pehz arri, lai tas temi, af kriſtihtš zilwekš, tik ahtri ne darra ſchaubigu eekſch fwehtas tizzibas, kad teeſcham redſi, ka ir pee ta ne noteek, kà tee fwehti rakſti fakka, kas gan zihnidamees zihnijahš un darra pehz fwehteem Deewa wahrdeem. Nemm taf wehrà to pirnu Deewa iſredſetu Iſraèla tautu, kurra gauſchi zihnidamees zihnijahš pehz Deewa pateefibas un ja tee tahdà fwehtà padohmà weenumehr buhtu palikkuſchi, tad winni to Deewa wahrdà apſohlitu ſchehlaſtibu par iſchetredſemit deenahm buhtu panahkuſchi, ko, zaur daſchadahm apgrehkoſchanahm wehl iſchetredſemit gad-duš aiſkaweja. Un taf tas leelakajš pulkš no winneem arri ne panahze wiš ſcho apſohlitu ſchehlaſtibu. Kad tas pirmajš zilwekš Ahdamš buhtu Deewa wahrdeem uſtizzigi paklaufigš palizziš, woi tad wiñſch gan buhtu no parahdiſeš dahrſa iſdſihtš tizziš? Teeſcham ne; bet zaur ſawu lehtprahtibu, ka wiñſch kahwahš ſewi no ſeewas un ſeewa no iſchuhſkaš peewilt un pahrrunnahkt, tikke winni abbi beš kaweſchanaš no tahš jaukaš weetas iſdſihtš, kurra teem ne kahdas behdas ne buhtu ja-zeeſch, bet tihrà fwehtà lihgfnoſchanà un preekà ween ja-dſihwo un ja-flawe ta Kunga gohda-wahrdoš muhſchigi muhſcham. Un raug', tik ko Deewa wahrdu ne klaufija un pahrkahpe, tad winneem aiš to dahrſa fehtu daudš un daſchadas behdas bija ja-zeeſch, kas pee mumš winnu pehznahkameem lihds ſchodeen wehl rohnahš. Pateefi, pateefi, ja Ahdamš

ne buhtu prett Deewu apgrehkojees, tad ne winsch, ueds wiinna behrnu behrni tahs dsihwes grubtas behdas bauditu un ne zeesu tahs ruhktas nahwes mohkas. Jo „grehki irr to kauschu famaitaschana“ un „zaur weenu zilweku tas grehks irr eegahjis pasaulē un zaur to grehku ta nahwe, un tā ta nahwe pee wisseem zilwekeem irr zaur speedusehs, ta pehz, ka wiffi irr grehkojuschi.“ (Gal. fakk. w. 14, 34.) (Reem. 5, 12.) Un pateesi, ja taggad mehš no wisseem grehkeem isfargatohs, tad tahs scha laika behdas un gruhtibas muhs ne mas tik dauds ne spaiditu; jo zaur grehkeem us mums nahk behdas un behdu gruhtibas, ka tas Deewa kalps *M a c z e w s k i* leezina, dseedadams:

Zaur grehkeem nahk tahs behdas, kas muhs spaida,
Tahs gruhtibas, kas semmes laudis baida;
Tas grehku-preeks, us to firds daschfahrt seidsahs,
Ar pohsu beidsahs. (Wids. ds. gr. N° 584.)

Za pehz, ak mihti brahti un mahfas! ta irr gruhta Deewa saimoschana, ar ko pelnam to ne beidsamu fohdibu, kad mehš dohmajam un fakkam, ka tas ne effoht teesa, ko Deewa wahrdi fakkohht un Deewa kalpi mahzoht. — Preeksch tahdeem swehtas pateesibas saimotajeem ween bij schinni laika no semmes kauschu widdus kahdai balfei atskanneht, kas ne apnikdama winneem usfauz: „Atgreeseet! ak, atgreeseet sawas firdis no tik gauschi grehzigahm dohmahm un sawaldat sawas mehles no tahdahm besdeewigahm wallodahm! jo zaur schahdu negantibu juhs ne ween sawas, bet arri sawu tuwaku dwehseles laizigu un muhschigu meeru pasaudat, ta deht, ka zaur to paleekat mastizzigi un schaubigi.“ Za pehz tad nu schi balss arri to apleezina, ka wiss tas launums, kas swehtōs rakkōs par grehku nosaukts, — ja tas, ka Deewa wahrdi mahza, ne tiks no firds noschehohts, — bes fohdibas ne paliks. Bet tas irr tas leelakajs un rupjakajs grehks, kad tohs pateefigus Deewa un muhsu Pessitaja

wahrduš saimo; jo tahdeem grehzineekeem ta Runga swehtajs ewangeliumš ne mas ne fohla peedoohschanu. Tas Deewa kalps Mohsus leezina: „Kas to Rungu saimo, ta dwehsele taps isdeldeta no saweem laudim. Jo ta irr ta Runga wahrdu nizzinajusi un wiinna baullibu pulgojsi, ar isdeldefschamu taps ta patti dwehsele wiffai isdeldeta, winnas noseegums laid paleef us winnu.“ (4 Mohs. 15, 30. 31.) Arri pats muhsu dabrgajs Pessitajs pahr to tā facka: „Kas ko runna prett to swehtu Garra, tam ne taps peedohts neds schinni, neds nahkoschā laika.“ (Matt. 12, 32.) Un kas nu Deewa wahrdu saimo, tas grehko prett to swehtu Garra. Jo ne weens zilweks spehš kaidrus Deewa wahrduš pasluddinahrt woi aprakšiht bes ta swehta Garra palibga. Woi gan Mohsus ar sawu spehku un gudribu ween buhtu tik dauds no Deewa wahrdeem aprakšijis, kad tas swehtajs Garš tam ne buhtu palibdsejis? un woi winsch buhtu tik leelas leetas sluddinajis us nahkoschu laiku, ja ta Runga Garš winnam to ne buhtu mahzijis? Teescham ne! Bet ar swehta Garra palibdsibu winsch farakšija 5 grabmatas. — Za pat arri pehz scha pirma praweescha jitti no Deewa subititi swehti wihri ne ko naw sluddinajuschi neds aprakšijuschi bes ta swehta Garra palibdsibas un usslubbinaschanas. To jaunu testamenti arri tee swehti preeka-mahzitaji un apustuli ar ta zeeniga swehta Garra paligu farakšija, tahs mahzibas pasluddinaja un apleezinaja to Deewa un Deewa Dehla pateesibu. — Arri taggad wiffi zeenigi mahzitaji un tizzigi zilweki, kas Deewa wahrduš sluddina un apraksta, to darra ar ta swehta Garra spehku. Jo bes ta Runga palibdsibas mehš wahji, nabbagi un grehziigi zilweku behrni no ferim ne ko labbu ne spehjam padarriht; ta deht wiss labs darbs, ko padarram, nahk no ta Runga. Za pehz mums peenahkajs to Rungu muhsu schebliigu Deewu swehti teift un flaweht, ka winsch

eeksch mums wahjeem warrens parahdachs, un mums buhs lohti fargatees, tohs swehtus Deewa wahrduus saimoht; ne ween tohs, kas wezds laikds runnati, bet arri tohs, ko schinni laikâ muhsu zeenigi mahzitaji slud-dina un usraksta. Winni ne drihkt, ne warr un ne gribb ne ko zittu sluddinaht, kâ ween to swehtu pateefibu; jo juhs jau dsirdejat, zif gruhti tee prett Deewu apgrehkojachs, kas swehtu pateefibu saimo. — Paschi schee raksti teef jums ta deht rohkâ dohti par pamohdinashanu no scha gruhta grehka fargatees. — Schee raksti irr tee, pehz ko dascha wiltiga firds kahrojuse un praffijuse. Ur scheem ta kahriba nu tikkuse peepildita, un — ja daschs no teem buhtu aismirsis, kas ta tahda kahriba effoht, tad to tē ar ihseem wahrdeem isteikschu, eefahdams ar Jesus lihdsibu pahr to baggatu wihru.

„Bet tas fazzija: ne, tehws Ahbraäms, bet kad weens no mirruscheem pee teem eetu, tad tee aistahtohs no grehkeem.“ (Luhk. 16, 30.) Tâ tas baggahts wihrs sauze is tahm ugguns-leesmahn un us tahdu paschu wihsi wehl taggad daschs leeks gudrineeks dohma un fakka: „Al, buhtu wehl schinni laikâ kahds tahds zilweks, kas bes wiffas pafaules gudribas, mahzishanahs un studeereschanas mums ar raksteem apleezinatu Deewa un Jesus swehtus wahrduus, tad mehst tizzetu, ka effoht teescham teefa, ka ta Kunga mahzekli bes wiffas pafaules skohlâs warrejuschi tahduus ne fur wairs dsirdamus swehtas pateefibas un dsihwibas wahrduus farakstih un apleezinaht. Tad nu schis, kas schohs rakstus irr ussihmejis un tohs preeksch-bijuschus un effoschus swehtus Deewa rakstus apleezinajis to ihstenu pateefibu effam un kas arri irr un buhs muhschigi muhscham ta swehta pateefiba, tas ne irr no pafaules ne kahdu gudribu dabbujis; tas naw ne weenu gaddu, ne weenu deenu, nedf deenas stundu skohlâ mahzihst. Bet, zits dohmahs, taf dascham

irr tahdi wezzaki, kas tapat proht fawus behrmus mahzihst, kâ skohlâs gudri un augsti mahziti skohlmeisteri. Schim ir tee peetrukhe! Jo mahiti Deews pehz fawa schehliga prahta no-azinaja no schis pafaules, kad winsch wehl ne bija trihs gaddus wezs; un tâ pat arri winna tehws nahwē aismigge, kad tas fawu dehlinu til ko bij' ismahzijas grahmata lassihst, un kad tas tikkai 8 woi 9 gaddus bij' wezs. Kas scho leezibu ne gribb peeneimt un tizzet, kas pahr schahs grahmatas farakstijata sche teef leezinahts, tas warr dabbuht wehl dauhs leezineekus, kas apleezinahs to teescham taifnibu effam, kas tē pahr winnu runnahts. Un pehz laikâ, kad wiffi schee leezineeki wairs sche ne buhs, tad buhs tas Kungs mans leezineeks, ko pee schahs taifnas leezibas ne bihstohs wis par leezineeku aishuhgt un peesaukt. Teescham, debbes un semme irr un buhs manni leezineeki taggad, kad pafaule bihstahs pahr manni leezinaht un us preekschu, kad schahs leezibas wairs ne waijabsehs. Jo to zerru swehta tizziba, ka manna schehliga Kunga un Pestitaja dahrgajs, swehtajs un pateefigajs wahrds pee man ne paliks ne peepildibts, kas tâ skann: „Tad nu ikfatrs, kas man' apleezinahs preeksch zilwekeem, to ir es gribbu apleezinaht preeksch manna Tehwa, kas debbes irr.“ (Matt. 10, 32.) „Kas uswarr, tas ar baltahm drehbehm taps apgehrbts: un es winna wahrdu ne isdeldeschu no tabs dsihwibas-grahmatas, un winna wahrdu apleezinaschu preeksch manna Tehwa un preeksch winna engteem.“ (Zahn. par 3, 5.) Al! zif preeku pilns schis augsti-teizams swehtajs wahrds irr teem pateefi tizzigeem un Deewa-bihjigeem paschâ wiff-leelakâ gruhtiba, kahrdinashana un zeeschana. Pee mannis irr jau daschi manna schehliga Pestitaja swehti wahrdi peepilditi un sewischki schis pateefigajs wahrds, kas fakka: „Kam ta dsihwiba mannis deht suhd, tas to paglahbs.“ (Luhk. 9, 24.) Un pateefi, manna dsih-

miba ſchinni gruhtha darba laikâ bija tuwu pee paſuſchanas, bet tas ſchebligajſ Kungſ minnu ſpehzigî iſglahbe pehz ſawas ſwehtas apoſhliſchanas, tâ, ka minnu tahdu paſchu atraddu, kahda bijuſe. Ta pehz gohds lai irr tam Tehwam, tam Dehlam un tam ſwehtam Garram!

Tas nu irr ikweenam Deewa-bihjigam par tizzibas eestiſprinaſchanu, kad tas dſurd, ka paſchâ ſchinni laikâ ta Kunga ſwehtas apoſhliſchanas teeſcham teef peepilditas. Pateſi, pateſi, ne weens ta Kunga pateſigſ wahrds ne paliks ne peepildihſ; jo lai gan tas, pehz muhſu prahta, daſchu reiſ ilgi kawejahſ notift, taf pehz tas notiks un notiks. Ta pehz tu Deewa-bihjigſ un Kriſtus-tizzigſ, ne ſchaubees wiſ ſawâ ſwehta tizzibâ, kad pee tem ta Kunga wahrds tik ahtri ne teef peepildihſ, kaſ fakka: „Swehtigi irr tee, kam behdas irr, jo teem buhſ eepreezinateem tapt. — Swehtigi irr tee, kaſ taifnibas deht tohp eenihdeti, jo ta debbefu-waſſiba winneem peederr.“ (Matt. 5, 4, 10.) Bet arri juhſ apzeetinati un ne atgreſigi grehzineeki, ne eedrohſchinajeetees wiſ ilgaſ ſawds grehkds palift, ka arri pee jumſ ta Kunga wahrds drihſ ne teef peepildihſ, kaſ tâ ſkann: „Raugi, weens ſiiprajs un warrenajſ no ta Kunga, itt kâ kruffas pluhdi, kâ breeſinigaſ wehtraſ, itt kâ warrenu uhdenu pluhdi, kaſ warren' uſpluhſt, tâ nomettihſ wiſſch to pee ſemmes ar warru.“ (Eſ. 28, 2.) „Jo Deewſ tohſ engetuſ, kaſ apgrehkojuſchees, naw ſaudſejis, bet nogahſiſ ellê, un nodewiſ tahm ſaitehm tahſ tumſibas, ka tee taptu turreti uſ fohdibu.“ (2 Pehſ. 2, 4.) Ta deht, af Deewa tizzigſ, kriſtigſ brahli un mahſa, lai juhſu dahrgaſ dwehſeles pahſ to preezajahſ ar ſwehtu, ſaldu preeku; lai tahſ lihgfmojahſ pahſ to, ka tahſ irr aſſinnuſchaſ, ka juhſu Deewa-bihjaſchana, juhſu kriſtiga dſihwoſchana, juhſu noturreſchanaſ no wiſſadahn grehku-ſahribahm un juhſu ſirſniga mihtofchana Deewa

ſawa ſchehliga debbes Tehwa un ſawa tuwaka ne irr bijuſchi welti un ne paliks welti. Kaſ wehl uſ preekſchu eekſch tahda Deewa ſwehtu wahrdu padohma paſlahwehſ un dſihwohſ, tam teeſcham jau ſchê paſchâſ wiſſu-gruhatakâſ meeſaſ zeeſchanâſ, paſchds wiſſ-beeſaldſ behdu-mahkulds zaurſpeediſees ta ſpohſcha ſwehta preeka-faulite, kurrâſ ſpihdumſ muhſcham wairſ ne mitteſees, ir tad, kad tas ſahpigajſ nahweſ ſobbenſ ſirdi puſchu ſchêlſ. Jeſuſ Kriſtuſ muhſu ſchebligajſ Kungſ un Peſitajſ patſ ſawu iſtenu draugu atpeſitâſ dwehſeles tur ſwehtâ muhſchibâ mihtligi aplampſ un tahſ ſwehtihſ ar ſaweem dahргеem ſchê apoſhiteem wahrdeem, kaſ tâ ſkann: „Nahzeet ſchury juhſ ſwehtiti manna Tehwa, eemantojeet to waſſibu kaſ jumſ irr ſataiſita no paſaulêſ eefahkuma.“ (Matt. 23, 34.)

Jumſ, jumſ! juhſ mihtli ta Kunga, buhſ ta leela, ne atgreſigeem grehzineekeem bihjajama un behbiga paſlara deena par ſwehta preeka deenu, ta pehz, ka tanni tikſ wiſſi ta Kunga apoſhliſti wahrdi peepilditi, kaſ taggad wehl palikke ne peepilditi. Ta deena ne kawejama nahſ un peepeſchi uſbruks. „Bet,“ daſchſ fakka, „kaſ to warr ſinnahſt, ka winna drihſ buhſ?“ Kaſ tad to atkal warr ſinnahſt, ka winna drihſ ne buhſ? To nu gan ne warram ſinnahſt, jo patſ muhſu dahrgajſ Peſitajſ fakka: „No tahſ deenaſ un ſundaſ ne weens ne ſinna, ir ne tee debbefu engeti, beſ ween manſ Tehwſ. Bet ittin, kâ tas Noâſa deenaſ bija, tâ pat tas arri buhſ ta zilweka Dehla atnahſchanaſ laikâ. Jo ittin, kâ tee Noâſa laikâ preekſch teem grehku pluhdeem riſje un plihteja, prezzeja un laulibâ eedeweſh, lihdf tai deenai, kad Noâſ laiwâ eegahje. Un tee ne apdohmajahſ, teekamſ tee pluhdi nahze un wiſſuſ aiſnehme; tâ pat arridſan ta atnahſchana ta zilweka Dehla buhſ.“ (Matt. 24, 36—39.) „Ta pehz eſſeet mohdrigi, jo juhſ ne ſimmat to deenu

nedſ to ſtundu, kurrâ ta zilweka Dehlâ nahf.“ (Matt. 25, 13.) Un wehl wiſch fakka: „Sihmes notifs pee faules, pee mehnes un pee ſwaigsnehm. — Bet ſargaj-tees, ka kahdu brihdi juhſu firdis ne kluhſt apgrubhtinatâ ar leeku ehſchanu un peedſerſchanu, un ar ſubdiſchanu pehz uſturra, un ſchi deena peepeschi jums uſbruks. Jowinna nahfs, kâ kahds ſlagsda walgs.“ (Luhf. 21, 25. 34. 35. — Woi tad ſchahdas ſihmes deesgan jau ne noteek? Ak, zil daſchadi mahkuti jau redſami, kaſ uſ to ſihmejahs un kaſ mums peefauz, la i e f f a m g a t t a w i. Tahdi mahkuti mahzahs mums azzim redſohf pee debbes mallahm. Dauds nu irr, kaſ ſinn un paſihſt tohs paſtarajus mahkutus un kaſ ſchinnis nahkamâs lappâs arri irr apſihmeti, bet arri dauds irr, kaſ pâhr teem ne ko ne ſinn un tohs ne paſihſt. Ta pehz teem neſinnahneekeem par ſinnafchanu un teem ſinnahneekeem par pamohdinaſchanu to tē eſſam peeminnejufchi un ar paſcha Jeſus wahrdeem apſihmejuſchi. Bet, kam ar to ne buhtu gan, tam tē wehl zitti Peſtitaja wahrdi teek likti preekſchâ, kaſ to jo plaſchaki iſſtahta. Jo kad tee mahzekki winnu jautaja: „Stahſti mums, kad ſchihſ leetas notifs, un kahda ta ſihme tawas atnahſchanaſ un tahs paſfaules paſtara laika buhs?“ (Matt. 24, 3. 4—14.) tad taſ Kungs winneem atbild: „Peeluhſojeet, ka ne weens juhs ne peewilf. Jo tur dauds nahfs manâ wahrda un ſazzihſ: eſ eſnu Kriſtus, un dauds peewilf. Bet juhs dſirdeſeet karrus, un karrâ-daudſinaſchanu. Luhſojeet, ne behdajeetees, jo tam wiſſam tâ buhs notift, bet tad wehl ne irr taſ gals. Jo tad zelfees tauta prett tautu, un walſtiba prett walſtibu, un tad buhs badda-laiki un mehriſ, un ſemmes-tribzeſchanaſ daſchâs weetas. Bet ſchihſ leetas buhs tiffai to leeli behdu eefahkums. Tad tee juhs nodohs mohkâs, un juhs nofaus, un juhs rapſeet eenihdeti no wiſſeem laudim manâ wahrda dehl. Un tad dauds apgrehziſnaſees, un weens

ohtru nodohs; un weens ohtru eenihdehs. Jo tad dauds ne pateefigi praweeſchi zelfees, un dauds peewilf. Un ta pehz, ka ta netaiſniba wairumâ ees, ta mihleſtiba pee daudſeem iſdſiffihſ. Bet kaſ lihds galam paſtahw, taſ dſihwohs muhſchigi. Un ſchis preezas-wahrds tahs walſtibas taps fluddinahts wiſſeem laudim wiſſâ paſaulē, un tad taſ gals nahfs.“ Lai nu fakka, kurrâs ſihmes no ſchahm wehl naw notiffuſchaſ, tee, kaſ ne grihb tizzeht, ka ta paſtara deena warr buht tuhwu klaht? un kaſ ne grihb no grehkeem atgreestees. — Ak, pateefi! pateefi, wiſſas tahs jau daſchu reiſ' irr notiffuſchaſ! Jau irr bijuſchi wiltigi kriſti, jau irr zehluſchahs walſtiba prett walſtibu, jau irr bijuſchi badda- un mehra-laiki, jau irr tur ſemme trihzejuſe, tur lihds ſchim taſ wehl ne bij' notizzis; jau ſtarp paſcheem kriſtiteem rohnahs tahdi, kaſ eenihd un waija daſchu tizzigu, pateefigu Deewa un ta Kunga Kriſtus wahrdu fluddinataju un apleezinataju, un dauds irr apgrehziſnajuſchees ar lohti rupjeem grehkeem. Ak, teeſcham, draugs nodohd draugu uſ gruhtu teefu, mahſa mahſu, brahlis brahli un, Deewam ſchehl! arri meeſigi dehli nodohd ſawus tehws. Ne pateefi praweeſchi arr' ne truhſti, kaſ kohkalus kaiſa ſtarp ſchihſſeem kweeſcheem. Netaiſniba arri deesgan beefi, beefi atrohdaſ, kaſ to ſwehtu mihleſtibu grihb iſnihzinah un taſ pateefigajſ Kunga preezas-wahrds arri drihſ wiſſâ paſaulē irr paſfluddinahts, faut gan wehl wiſſi to ne klaufa un ne tizz. Ir ſchē, warr buht, buhs laudis, kaſ ſawâ prahâ ſchaubidamees dohmahs un ſazzihſ: „Tahdas leetas jau irr notiffuſchaſ no paſcha ta laika, kad taſ Kungs to fluddinajis ſaweem mahzekleem un taſ wehl ta to notiffuſchu preekſch-ſihmu deena wehl naw atnahkuſe.“ Taſ gan arr' irr teefa, ka zittas leetas irr preekſch ta Kunga fluddinaſchanaſ un zittas tuhlin pehz tam notiffuſchaſ, bet taſ zittas ne maſ naw agraki notiffuſchaſ, kâ taggad pehz

dauds ſimteem gaddeem. Kad nu ta ſluddinata paſtara deena wehl narw atnehkufe, tad tomehr mums ne buhs ſawa ſwehta tizzibâ eekſch Deewu to Zehwu, to Dehlu un to ſwehtu Garru ſchaubitees, bet atſiht, ka preekſch ta Kunga muhſu ſchehliga Deewa un winna mihta Dehla muhſu dahrga Peſtitaja tabs deenas un gaddi dauds zittadi irr rehkinajami un ſaprohtami, ne ka pee mums grehzigeeem zilweku behrneem. Jo to leezina un iſſakka mums diwi pateeffigi Deewa un Jeſus kalpi, weens eekſch wezzas un ohtris eekſch jaunâs testamentes. Prohti, kehniſch Dahwids fakka tâ: „Jo tuhkftoſchi gaddi irr tawâ preekſchâ itt kâ ta deena, kas wakkar pagahjuſe, un kâ weenas nakts-waktis.“ (Dahw. ds. 90, 4.) Un ſw. Peteris tâ: „Bet to weenu jums buhs ſunnah, mihti, ka weena deena preekſch ta Kunga irr kâ tuhkftoſchi gaddi, un tuhkftoſchi gaddi, kâ weena deena x.“ (2 Peh. 3, 8 x.) Un kâ pehz gribbat juhs tizzigi un Deewa-bihjigi ſawas dwehſeles tif gauſchi apbehdinah, kad tee Deewa ſwehtu wahrdu mehditaji ſawas iſchuhſſu mehles ſahf taggad ſchinnis laikôs lohziht un ſawas balſis pazelt, grippedami juhs no ta ſchaura debbes zella nowaddiht un uſwaddiht us to plattu grehku leelzeltu, kas nowadda laizigâs, muhſchigâs, ne paneffamâs un ne beidsamâs elles-mohkâs. Uk, kas lihds ſchim pa to ſwehtu debbes zeltu ſtaigajis, pa kurre to tee ſwehti Deewa wahrdu un dahrgas Jeſus mahzibas wedduſchas, lai arr' nu ſchinni laikâ un ne kad no ta ne atkaphjâs, bet pa to paſchu ne peedaufigi ſtaiga, zeeſdami tabs nihzigas behdas ar kriſtigu pazeefchanu, kas gan preekſch zilwezigas meefas wahjibas daſchu reiſ' gauſchi grubtas rahdahs. Taws Kungs un Peſtitajs Jeſus Kriſtus tew to naſtu no kameeſcheem atnems. Jan ſchê winna atweeglinafchanu pee ſawas apgrubtinatas meefas manniſt, bet tur muhſchibâ to pilnigi panahkſi un baudifi, — ja ween ne kahdâs kahrдина-

ſchandê no winna ſawa apſchehneeka ne atkaphſees. Peemiani tohs wahrduſ: „Kas lihds gallam paſtahw, tas dſihwohs muhſchigi.“ — Wehl ſtahw Deewa wahrda: „Redſi, tas ſatans zittus no jums metrihs zeeumâ, ka juhs tohpat kahrdinati, un jums buhs behdas beſmits deenas. Eſſi uſtizzigs lihds nahwei, tad es dohſchu tewim to dſihwibas-krohni.“ (Zah. par. 2, 10.)

Ta pehz, at juhs uſtizzigi grubtu naſtu neſſeſi, tad gan ilbeenas grubti ſtrahdajat ſawus darbus, no rihta agri zeldamees un wakkarâ wehli gulleht eedami, un tam taf daſchu reiſ' noteek, ka wairê narw maiſes kunnosſwa, ne ſabls graudina, ar ko ſawn peekuffuſſu meefu atſpirdſinah, un wehl ja-dſird launi kauna wahrbi un ja-neſſ' aſſa ſtrahpe un wehl daſchadas kahrbinafchanas. „Bet ta pehz,“ fakka Deewa wahrds, „ne lauj eekſch tawas ſirds-nammîna tai pahrlcekai noſſumſchanai ruhmi nemi.“ Paſchâ tahdâ ſkumju brihdt lai tew prabrâ nahf ſawa Kunga un Peſtitaja Jeſus Kriſtus grubta meefas zeeſchana, ko wiſch iſturreja ſchinnl bebbu paſaulê. Tad taf tawa ſirds kauneeſes ſawu dwehſeli pahrlcekû noſſumdinah, apdohmajoh: Deewa mihtajs Dehls, mans ſwehtajs dahrgajs Peſtitajs irr til leelas un grubtas mohkas ar pazeefchanu un bes pahrlcekû leelas noſſumſchanas un wehl tihri bes wiſſas wainas paneffis, un es nabbags grehzigê zilweks, kas il deenas ſohdibu pelnu, ne gribbu tabs maſas mohkas panefi un winnas kahrdinafchanas uſwarreht? Un tâ pat arri juhs Kriſtus wihta-kalna ſtrahdneeki, zeenigi mahzitaji un wiſſi debbes Kunga kalpi, kas juhs ar aſſarahm ſtrahdajat un daſchu reiſ' lihds pat nahwei nomohzatees to ſwehtu ewangeliumu paſluddinadami un iſdibbinadami, ne noſſumſtat pahrlcekû, kad juhsu dwehſeles nogurſt, bet dohmajat us to, ka muhſu Kungs un Peſtitajs patê irr ſawu ſwehtumu ſchinni paſaulê tâ nomohzijiſ, ka no winna

swehtahm meefahm sweedru weetâ affinu lahfes ispspeedahs; — un taf winsch no tahdas grubtibas ne atrahwahs, — faut to warreja — bet wissu pilnigi un swehti pabeidse, kas bija nodohmahs un eefahks. — Lukt', tahdas dohmas lai juhs stiprina tohs swehtus darbus, ar Deewa palihgu, jo prohjam strahdaht. Winsch, tas debbes un semmes Kungs lai irr ar jums, juhs mihti wihna-kalna strahdneeki, muhsu zeenigi dwehseku ganni; winsch lai juhsu darbus tâ swehti, ka juhs zaur sawu tizzigu strahdaschanu un juhsu klausitaji zaur tizzigu klausichanu un darrichanu pehz tahm pateefigahm mahzibahm panahk muhschibâ to swehtu debbespreeku, kas zaur Deewa schehlastibu un Jesus Kristus dahrgu nopelnichanu wisseem tizzigeem apsohlihts. Sinnams, gan jums, pateefigi Deewa kalpi, wai-jag' dauds reis' sawu garrigu sohbeni itt affu istriht, ta pehz, ka tee wiltineeki gauschi weenteefigi isleekahs, kâ to sw. Pahwils fakka: „Tahdi ne pateefi apustuli un wiltigi strahdneeki, isleekahs kâ Kristus apustuli. Un tas ne irr brihnums; jo pats sahtans isleekahs gaischibas engelis. Tad nu ta ne irr leela leeta, ja winna fullaini isleekahs kâ taisnibas fullaini: kurru gals buhs pehz winnu darbeem.“ (2. Kor. 11, 13 — 15.)

Un nu, beidsiht, wissus sawus mihtus brahlus un mahfas luhdsu, peenemt scho mannu ihfu leezibu, fo tē leezinaju pah Deewu to Tehwu, to Dehlu un to swehtu Garru, Winnam tam trihsweenigam Deewam par gohdu un flawu. Lai tad nu ne weens no jums ne dohma: Schi pamahzischana essiht no kahda leela pasfaules gudrineeka farakstita, kas ar saweem isgudroteem wahrdeem juhs gribboht apmahniht. Lai Deews un winna swehtajs Gars manni no ta pasarga! Es teescham ne esmu dohmajis tē kahdas pasakkas stahstiht, bet to swehtu pateefibu pasluddinaht un apleezinaht. Sinnams, ka es gan scho grahmatu esmu farakstijis, bet tomehr ne esmu zittu grunti

tizis, kâ to, kas jau irr likta, prohti, Jesu, kas irr Kristus. (1 Kor. 3, 11.) — Schohs sawus garrus rakstus esmu wirbrakstâ un tē appakschâ ar sawu paschu wahrdu apleezinajis ta pehz, ka tē kahds wahrds warr atraslees, pah fo atbildeschana ja-dohd un ka tad buhtu sinnams, kam pah to ja-atbild. — Kam nu patizis sche sawas azzis usmest, tas gan tē ne atradibis augli isgudrotus wahrdu; jo kam tahdu gribbahs, tas tohs warr dabbuht zittâs grahmatâs. Schē itkai atraddisees weenteefigas pamahzischanas, kas, kâ zerru, pateefibai ne buhs pretti. Bet kurra dwehsele labro pehz ihstenas un pilnigas barribas, ta to atradibis dseefnu, tizzibas — un luhgchanu-grahmatâs, un sewischli swehtâ bihelê, kas irr wissu grahmatu mahte. Jo no winnas irr wissas dsimmuschas un kurra ar winnas ne saderr, ta naw pilniga. Bihbele irr tas ne isfmellams Deewa un muhsu schehliga Pestitaja swehtajs awohs; winnâ teescham irr eekschâ tee swehti un dahrgi dsihwibas wahrdi, ar kurreem muhsu wahjas dwehseles teef dseedinatas un atspirdsinatas. Urri manna scho strahdadanza dwehsele tur sawu spehku un atspirdsinaschanu atradduse, tâ, ka taggad to beidsis, firsnigi un ar lihgsnibu warru dseebah to trihskahrtigu Alleluja! par gohdu un pateefibu Deewam tam Tehwam, tam Dehlam un tam swehtam Garram, un fazziht to trihskahrtigu Amen, par swehtu sehgeli schim rakstam.

Tahdu swehtu preeku peedsihwoju es juhsu brahlis

Kristap Raktig.

Waltenbergê,
13tâ April mehn. deenâ,
1835tâ gaddâ.

Un nu, af schehligaj's Kungs, Deews, Tehws, Dehls un Swehtaj's Gars! spehzi ni tu pats scho wahju fehflu, fo es ne zeenigs Tewim par gohdu gribbejis isseht, fa ta semme, us fo wiina friht, to usnemtu un auglus nestu. Af nowell tu pats, af mans Kungs un Deews, to smaggu wellenu nohst, fas us scho issehtu fehflu usfriht; — jo tu effi spehzijs un warrens, fas warr to wahjiba fehtu fehflu spehzi naht un to leesu semmi treknu padarriht, fa ta fehfla warr diht, felt un auglus nest eeffsch pazeeschana's. Ne lauj, af ne lauj, mihtaj's Kungs un Pestitaj's, tam fahrdinafchana's ehrtfcham tif kuplam palift, fa tas to us tawu wahrdu fehtu fehflu ne nomahz'. Af Kungs mans Deews! leez man zaur tawu schehlastibu lihds ar taweem swehteem engeleem to preeku statiht un baudiht, fo taws mihtaj's Dehls man un wisseem tizzeem apfohlijs un nopelnijs. Pa-klausi, af paklausi scho wahju luhgfschanu, af firds-schehligaj's debbesu Tehws! Palihds' arri, ja tas zittadi ne warr buht, to nahkamu gruhtibu panest pazeetiga prahta, zaur Jesu Kristu tawu mihtu Dehlu muhsu Rungu. Amen.

Pateesibas leezineeks
pirmâ adwents swehtdeenâ.

Swehts, swehts, swehts irr Deews tas Tehws, swehts, swehts, swehts irr tas Dehls, swehts, swehts, swehts irr tas zeenigaj's swehtaj's Gars. Amen.

Sintu, simtu fahrt mums tewim ja-dohd pateiziba, schehligaj's Kungs un Deews! par tawu ne-issibbinajamu Tehwa schehlastibu, ar fo tu muhs fawus ne zeenigus behrnus effi schehlojis tamni beigta basnizas gaddâ, muhs ar to swehtu Jesus mahzibu pamahzidams. Wehs nabbagi grehzineeki atfistam, fa ne effam zeenigi bijuschi eemantohht to Deewa schehlastibu un klausitees tohs swehtus ewangeliuma wahrbus, fas no ta wissu-augstaka Deewa Dehla muttes rummati, bet tu, af Kungs Jesus! pats effi muhs darrijs zeenigus zaur tawu ne nopelnitu zeefchanu un mirfchanu pee krusa stabba. Af Kungs un Deews! schinni jauna basnizas-gadda eefahkumâ tawâ preekschâ fapulzejuschees, pasemmigi luhdsamees: dohd mums tawu swehtu Garru par palihgu, fa tahs nahkoschas swehtas deenizas pawaddam tew par gohdu, tawam mihtam Dehlam muhsu Rungam un Pestitajam Jesum Kristum paklausidami un few pascheem par laizigu un, pah wissahm leetahm, par muhschigu lab-lahfchanu. Swehti ar fawu Deewa swehtibu pee muhsu dwehselem tahs mahzibas, fas mums tiks pasluddinatas schinni nahkoschâ laika un ihpaschi schinni

swehtâ deenâ, kurrâ peeminnam sawa Kunga Jesus Kristus atnahschanu. To dohd mums, sçehligajs Deews un Kungs! — Sinnadami, ka tew wiffas leetas eefpehjamâs un drohschi zerredami, ka jo prohjam mums to nowehlesi, kas muhsu dwehselehm derrigs, pee semmes mesdamees no firds dibbena temi peeluhdsam tanni swehtâ luhgschanâ, fo taws mihtajs Dehls mums mahzijs un sçehligi paklaufiht fohlijs:

Muhsu Tehws debbestis 2c.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohdahs usrafstihts ta preezas-mahzitaja Matteiisa swehts stahstos, ohtrâ desmitâ un pirmâ nobattâ, fur tas no Imas lihds Itai perschai muhsu wallobâ tâ stann:

Kad tee (Jesus ar saweem mahzekleem) tuwu pee Jerusalemes nahze, pee Betwagus, pee ta eljes-kalna, fuhrtija Jesus divi no saweem mahzekleem un us teem fazzija: „eita us to meestu, kas juhsu preekschâ; un tuhda juhs atraddiseet weenu ehfela mahti peeseetu, un weenu kummelu pee tahs. Utraisijuschi atweddeet tohs pee mannim: un ja kas jums fo fazzih, tad sakkajt: tam Kungam to wajjaga, tuhda winsch jums tohs atlaidih.“ Bet wiss tas notikke, ka taptu peepildih, kas fazzih zaur to praweetu, kas fluddina: „Sakkajt tai Ziana meitai, redsi, taws Rehniensch nahk pee tewis, lehnprahrigs, jaddams us ehfeli un kummelu tahs nastu-nessejas ehfela mahtes.“ Tee mahzekli nogahje, un darrija, ka Jesus teem bija pawehlejis. Un atwedde to ehfela mahti, un to kummelu, un litte sawas drehbes wirsû, un sehদিনaja to tur wirsû. Bet dauds lauschu isplattija sawas drehbes us zellu; bet zitti zirte sarrus no lohkeem, un kaisija tohs us zellu. Bet tee laudis, kas preekschâ gabje un no pakkalas staigaja, kleeedse un fazzija: „Osianna tam Dahwida Dehlam, flawehts, kas

nahk ta Kunga wahrda! Osianna, wiffaugstas debbestis!“

*

*

*

Arri pee mums, mihtli draugi, irr Jesus tuwu flahk atnahzis, gan ne tâ meefigi, ka Jerusalemê, ka tee laudis ar meefigahm azzim warreja winnu redseht, nê; bet pee mums winsch atnahk garrigi un tee, kas winnam irr paklaufigi, tee winnu garrâ reds, ir tad, kad winneem sçeit' grubti klahjabs, ir tad, kad winnu meefas no neschehligeem un zeetfirdigeem zilwekeem teel nowahrdsinatâs un sakappatas, winnu taisnibas beht. Tâ swehtajs Steppinsch, kad winsch titke ar almineem nomehtahs, pilns ta swehta Garra skattijabs us debbesti un redseja Deewa gohdibu un Jesu slawam pee Deewa labbas rohkas. (Ap. darb. 7, 55.)

Tas, draugi, irr ne isfakkams preeks tam Deewabihsigam paschâs wissu-leelakâs meefas zeefchanâs, kad Pestitajs winnam preeksch azzim stahw; bet tit tad tas noteel, kad winsch Deewam pateefigi kalpo un sawam Pestitajam tizz lihds gallam. Ta pehz gribbam ar swehta Garra palihgu apdohmaht:

Ko mums buhs darriht, ja gribbam Jesu sawâ firdi garrigi nomanniht un fanemt?

Mums wajjag'

- I. sawu firdi schkihstih;
- II. bes apnikschanas Deewam kalpoht, un
- III. pateefigi darriht to, us fo wianna Gars muhs flubbina.

Bet tu, ak swehtajs Deews! swehti muhs eefsch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. Mihtli draugi! Zsmeklesim to, ka mums buhs sawu firdi schkihstih? Mums buhs no sawahm firdim ismest wissu neschkihstibu, ka neschkihstas bohmas, neschkihstibu, eenaidibu, fepkawibu, bur-

wibu, plihfeschanu, elka-deewibu, negaufibu, ffaudibu
 zc., un ne ween schohs rupjus grehkus, bet arridsan
 tohs, tà falkoht, smalfakus, buhs mums pawiffam
 eenihdeht, kas muhs aiskawe tohs garrigus dwehfeles
 darbus strahdaht un sawas meefas un dwehfeles fatai-
 fihf Deewam par fwehtu un lab'patihkamu uppuri.
 Jo daschu reis noteek, ka daschi fwehtà weetà fanah-
 kufchi, tuhlin farunnajahs pahr laizigahm leetahm,
 prohti, pahr pirkschanu un pahrdohfchanu, pahr to,
 fo darrijufchi pa darba-deenahm un tà wehl zittas
 blehau-wallobas, fo Deewa behrns un Jesus mah-
 zeklis ne kad ne runna. Ur tahdeem neekeem daschi
 pafauls behrni laiku kawe pa wiffu to brihdi, kamehr
 mahzitajs Deewa wahrduš un Jesus mahzibas fluddina.
 Kas Jesu un wiinna mahzibas gribb dsirdeht un tahs
 sawa firdi patureht, tas lai peeminn tohs dseefmas
 wahrduš, kas tà fkan:

Lai pafauli schè aismirfam,
 Schè, fur pee debbes'peeberram!
 Schai augsta Deewa fwehtà weetà
 Dohst taggad wiffa pafaul's leeta!
 Schè samanna, ta dwehfeleht,
 Ka fwehchineeze pihschlòs miht;
 Us Tehwa faulehm augfcham zeltahs,
 No debbes'preekeem lahfi smeltahs.
 Deews, fwehti muhs! Deews, fwehti muhs!
 (Widf. dseef. gr. N° 512.)

Tahdas dohmas, mihli draugi, lai turram prahtà,
 kad mahjäs, woi basnizà Deewu luhdsam, tad winsch
 pats nahks ar sawu fwehtu Garru muhsu firdis schkih-
 stihf un par sawu muhschigu mahjas-weetu fataifihf.
 Apdohmajeeht paschi, mihli, kad ar kahdu laizigu kungu
 runnajat, woi tad drihkfstat ar zittu staryà runnahf?
 Bet kas irr wiffi laizigi kungi un fehmini prett to Kungu
 un fehniu, kas debbesis? Laizigi kungi muhs reds no
 ahrenes ween, bet tas Kungs un Deews, kas debbesi
 un semmi irr raddijs un wiffu, kas tur eekschà, tas

pasihf muhsu firdis un dohmas. Ta pehz lai sawas
 firdis turram ne apgahnitas un lai dohmajam fwehtas
 dohmas pee fewim.

II. Mums buhs bes apnikfchanas Dee-
 wam kalpoht. Ka pehz tad arri ne gribbetum
 preeksch ta fwehta, taifna Deewa nahft un, bes apnik-
 fchanas, no wiffas firds winnu peeluhgt, teift un fla-
 weht, kas mums tik dauds labba darra, ka ne effam
 wis wehres? Ur fo mehš tam Kungam atmakfchim?
 Mums ne kas naw, ar fo warretum makfahf. Mehš
 effam faili un nabbagi! Winsch pats irr ta pilniba
 un mehš wehl ne gribbam winnam sawas firdis doht,
 kas mums pascheem ween par labbu? Deewam muhsu
 wahjajs gohds ne mas naw wajjadfigs, winsch jau bes
 tà warr istift! Winnam debbesis irr tuhksfoshch'
 tuhksfoshchi engeli, kas winnam gohdu dohd ar wiffu
 debbes-pulku. Bet kurfch kristigs zilweks, kas pee
 fewim nomannijis un apdohmajis to leelu Deewa scheh-
 lastibu, fo winsch pee mums darrijis, warrehs kluffu
 zeest un winnu ne flawehs? Winsch, tas schehligs
 debbes Tehws, muhsu wahju gohdu, fo winnam doh-
 dam, labpraht un ar patihfchanu peeneimm; winsch
 wehl ne weenu naw atstuhmis no sawa fwehta waiga
 noht, kas winnu tizzigi peeluhdse. Lai gan winsch
 masu brihdi kawejahs muhs no schahm jeb tahm kai-
 tehm isglahht, tomehr ihstena laika winsch buhs klahht,
 un muhs ispestihš un israufs no wiffu-leelafahm breef-
 mahm. Mehš jau paschi, mihli draugi, to Deewa
 un Jesus brihnischku isglahbschanu pee fewim effam
 mannijufchi, pee zitteem redsejufchi, fwehtòs rakfòs us-
 gabjufchi un ihpaschi schinni fwehtà deenà to peeminnam,
 ka winsch us pafauli atnahjis muhs no grehkeem atpestihf
 un sawa Tehwa prahtu mums mahzihf. Jo winsch
 debbes gohdu atstahdams pee mums atnahf schinni
 behdu-eeleijà, pahr mums zeest un mirt ar grubtu nahwi
 pee krusfa kohka. — Ur, kahda ta leela un ne istei-

zama mihlestiba, ko të muhsu Rungs Jesus Kristus us mums turr! Za pehz, mihli draugi, lai steidsamees ar pazeltahm firdim gohdu un pateizibu atnest pretti schim Meera-Leelkungam, jo winsch schodeen sohla sawus ustizzigus mahzektus apmekleht un prohti, tohs, kas winnu pateefigi mekle un zeenigi fanemt taifahs.

Sataifees zeenigi,

Sanemm' to gohdigi,

Dseeb', leelâ pateefichanâ,

Tam Rungam Dsianna!

Lai muhsu Rungu gohdam,

Tam pateizibu dohdam! (Wids, ds. gr. № 99.)

II. Mums buhs paklaufigi darriht to, us ko winna (Jesus) Gars muhs skubina. Sinnams, mums wajag' Jesum muhsu Rungam wiffâs leetâs ustizzigeem un paklaufigeem buht, tad winsch pats muhs ar sawu swehtu Garru zeenigus padarrihs, ka drihtstefim winna mahzekli fauktees.

Muhsu schihs deenas ewangeliumâ lassam: „Kad tee tuwu pee Jerusalemes nahze, pee Betwagus, pee ta eljes-kalna, suhtija Jesus diwi no saweem mahzekteem, un us teem fazzija: eita us to meestu, kas juhsu preekschâ; un tuhda juhs atraddiseet weenu ehsela mahi peeseetu un weenu kummelu pee tahs. Utraifijuschi, atweddeet tohs pee mannim: un ja jums kas ko fazzih, tad fakkait: tam Rungam to wajaga, tuhda winsch jums tohs atlaidih.“ Lee mahzekli tuhlin klaufa un eet. Redseet, mihli draugi, kahdi paklaufigi bija Jesus mahzekli! Bija ne ween paklaufigi bet arrihsan ustizzigi. Jo, kad nu winni buhtu ne paklaufigi bijuschi, tad winni sawâ prahtâ buhtu schaubijuschees un dohmajuschi: „ne mehs, ne arri muhsu Rungs tur effam bijuschi, kâ tad mehs tur warram noeet un nemt, kur ne effam likkuschi?“ Woi arri tâ: „Rungs muhs gan tur stelle, bet pats ne sinn, woi tur irr, woi naw? Kad ween pa wolti ne isstaigajam scho zettu un kad wehl tur kahda kilda ne zettahs ar teem

Juhdu laudim?“ Nê, tahdas dohmas ne dohma wis tee suhtiti mahzekli, bet winni paklaufigi eet, ustizzedami sawam Rungam un Meisteram, ka tur gan atraddischoht, pehz ko winsch suhta. Za pehz, draugi! mums lohri wajaga schinni swehtâ deenâ fewi labbi ismelleht: woi effam lihds schim Jesus paklaufigi mahzekli bijuschi un woi darrijuschi pehz winna swehtahm mahzibahm, ustizzedami winna swehtai apsohlichanai, ko winsch saweem ustizzigeem un pastahwigeem mahzekteem sohla? Kad tâ fewi ismeklejam, tad mums illatram ja-satruhtstahs, jo atrohdam, ka effam tah no Jesus un winna mahzibahm! Mehs ne warram wis telktees ar teem mahzekteem, kurrus Jesus, schihs deenas ewangeliumâ, isfuhta pehz tahs nastu-nessejas ehsela mahtes, ta pehz, ka mehs effam gauhschi kuhtri un glehwi; ka effam prettineeki wiffahm labbahm pamahzischahanahm un ne ustizzigi Jesus swehtahm apsohlichahanahm. Rauns un grehts tas gan mums kristiteem zilwekeem irr, ka mehs effam tik mas-tizzigi un ne gribbam paklaufiht sawam Rungam Jesum Kristum, kas mums to ihstenu zettu us debbesim irr eerahdijis un preeksch mums wisseem to debbes-dsihwofchanu nopel-nijis; jo bes winna mehs buhtu pasudduschi un pasud-dinati zilweki. Winsch irr tas, kas preeksch mums luhds to Tehwu debbesis. Dauds, dauds un ne isfak-lamas irr muhsu Runga un Pestitaja Jesus Kristus lab'darrischanas, ko winsch preeksch mums nabbgeem grehzineekeem irr darrijis wirs semmes meesâ buhdams un wehl taggad darra debbesis pee Deewa labbas rohkas sehdedams.

Uk ta pehz, mihli draugi! lai ar schkihstu firdi, bes apnikschanas un pateefigi steidsamees schim debbes Rehninam gohdu doht un paklaufigi buht tâ pat preek-lâ arri behdu-deenas un lihds gallam, kâ winsch sawam Tehwam bija paklaufigs lihds nahwei. Tad buhtim

debbes Zehwa behrni un Jesus Kristus mahzeffi. — Lai effam pazeetigi behdäs, pasemmigi labbäs deenäs, pastahwigi luhgſchanäs, paſlauſigi winna wahrdds un neſchaubigi tizzibä. Lai tahs behdas, kas ſchë kahdu reis mums irr ja-zeefch, pazeetigi paneffam, ne kurnedami, bet Deewu peeluhgdami, teifdami un flawedami, peeminnedami Pahwila wahrduſ, kas tä ſkann: „Tahs zeeſchanas ſcha laika ne atmakfa to gohdibu, kas mums tur taps parahdita.“ (Neem. 8, 18.) Kad atkal Deewſ muhs ar labbahm deenahm apfwehti, tad lai ne effam lepni prett nabbadsineem un lai muhsu bagatiba naw par behdahm tam tuſſſcham un noſſkummſſcham, bet par preeku un apdahwinaschanu. Un kad Deewu luhdsam, tad lai muhsu luhgſchanas irr pazeefigas, jo ſinnam, ka winnam tee leekuli ne patihf; prohti: kad mehs swehtäs luhgſchanäs Deewu ſawu debbes Zehwu peeluhdsam un swehtäs dſeesmäs winnu flawejam, tad lai ſawu prahdu ne ſchaubam us zittahm leetahm, jeb ko ſtarpä runnadami. Ja tä darritum, tad muhsu luhgſchana buhtu tuſſſcha un par grehku, jo tä mehs winna wahrdu tif ween pulgotu. Pats Deewſ ohträ bauſſi peekohdina: „Zew ne buhs Deewa tawa Kunga wahrdu welti (neleetigi) walkoh“, un Deewa mihtajs Dehls Jesus Kristus muhsu Kungs arridſan fakka: „Kur diwi jeb trihs irr ſapulzinati mannä wahrda, tur es eſmu winnu widdü.“ (Matt. 18, 20.) Ak ta pehz juhs, kas juhs lihds ſchim effat bijuſchi leekuli un ne pastahwigi luhgſchanäs, iſtruhſſteetes un mohſteetes no grehku-meega ſchinni jaunä baſnizäs-gaddä! Apfohlat no jaunä Deewam ſawam Kungam kalpohrt ar mutti un no wiſſas firdds un dwehfeles, tad atraddiſeet meeru ſawahm dwehfelehm. — Gepreezinajeetes un effeet lihgfmi juhs, kas juhs lihds ſchim effat bijuſchi pateefigi un pastahwigi luhgſchanäs un luhdſeet ſawu ſchehligu debbes Zehwu, lai wiſſch wehl us preekſchu jumſ ſawu swehtu Garru dohd, kas juhs

paſſubgina us newiltigu, paſtahwigu un firſnigu Deewa peeluhgſchanu. It weens no mums lai dſenahs Deewa swehtam wahrdam bes apniſſchanas paſlauſibt un uſtizzetees. Lai to ween darram, ko muhsu Peſlitajs mahza un pawehl ſawäs swehtäs mahzibäs, tad atraddiſim, kahds labs un ſalds irr winna swehtajs wahrds muhsu dwehfelehm jau ſcheit' laizigi, kur pa gabbaleem ween atſiſſtam, bet tur winnä ſaulë nahluſchi, tur ſſaidri atſiſſim; ſchë zaur ſpeegeli patumſchä gibmi, bet debbeſis waiga waigam redſeſim.

Itu tad, miſſli, lai wehl beidsiht, pee firdds leekam, ka mums buhs ſtipri un bes ſchaubſchanahs Deewam uſtizzetees wiſſas leetäs; lai arri mums ſchinni jaunä laizina woi eelſch behdu-twaika buhtu ja-nihſſi, woi pa nahwes-eeleiju ja-ſtaiga, tad lai turram preekſch azzim Jesu ſawu Kungu un ſawu kruſtu us ſew nemmam un winnam pakka neſſam, winna pehdäs eedami. Jo tad buhs Deewa un Jesus Gars mums par eepreezingataju wiſſas behdäs un par drohſchinataju bailibä.

Lai arri wehl peeminnam tohs pehdigus wahrduſ no muhsu ſchahs deenas ewangeliuma, ar ko tee Zuhdu laudis Jesu ka laizigu Kehninu gohdina: „Bet dauds lauehu isplattija ſawas drehbes us zektu; bet zitti zirte ſarrus no kohkeem, un kaiſija tohs us zektu. Bet tee laudis, kas preekſchä gahje un no pakkaſas ſtaigaja kleebe un ſazzija: Oſianna tam Dahwida Dehlam! flawehte, kas nahk ta Kunga wahrda! Oſianna, wiſſ augſtakäs debbeſis!“ Redſeet, draugi, kahdu gohdu tee Jeruſalemes eedſihwotaji të Jeſum dohd, dohdami, ka wiſſch effoht kahds laizigs Kungs un Kehninſch. Bet mehs ſinnam, ka Jesus ne irr kahds laizigs Kungs, bet debbeſigs Kehninſch, meera-Leelſkungs Jesus Kristus, kas muhsu dwehfeles irr atpirzis un atpeſlijis, tohti dahrgi maſſadams. Itu tad lai mehs winnam tahdu gohdu dohdam, kahds muhschigam Kehninam peenahkäh; lai ſawas drehbes isplattam

apdahwinadami tohs kailus un maifi lauscham tam isfal-
kuscham. Mufsu Pestitajs pats fakka: „Ro juhs
weenam no scheem manneem wissmasakeem brakteem
darrijufchi, to juhs man effat darrijufchi.“ (Matt. 25,
40.) Nu tad juhs behdigi un nabbad'sini, eepreezastees
juhs arri schinni swehtâ deeninâ, tas augstajs Deewa
Dehls Jesus Kristus fauz juhs par saweem brakteem.
Lai tad wiffi, augsti un semmi, baggati un nabbagi,
behdigi, un kam ta laime smeijahs, lai wiffi gohdu,
flawu un pateiffchanu dohdam schim leelam debbes
Kehninam, wiffâs leetâs darridami pehz winna sweh-
tahm mahzibahm, winnam paklaufidami un staigadami
to schauru zettu, kas muhs us debbesim aiswedd pee
mufschiga meera un preeka, ko Jesus Kristus mums
irr fataifijis un nopelnijis zaur sawu gruhtu zeefchanu
un mirfchanu pee krusa stabba, isleedams sawas dahr-
gas affinis, un zaur to muhs zeenigus darridams tai
Deewa schehlastibai. —

Al schehligajs Kungs un Deews! lai tawa scheh-
lastiba pee mums paleef arr' schinni jaunâ basnizas gaddâ
zaur Jesu Kristu tawu mihtu Dehlu mufsu Kungu. Amen.

Pateefibas leezineek's

ohtrâ adwents swehtdeenâ.

Al wiffu-spehzigajs, mufschigajs un firdschehli-
gajs Kungs un Deews! apschehlojees! apschehlojees
pah mums nabbageem grehzieneekem tanni leelâ un
bihjajamâ deenâ, kad taws mihtajs Dehls atnahks tee-
fah tohs dschwus un mirruschus! Al swehtajs Deews,
mehs Terwi luhdsam semnigi wiffâs sawas dschwibas
deenâs, fataifi muhs zeenigus ar tawu swehtu Garru,
ka warram pastahweht preeksch ta taifna un swehta

Teefas-Kunga Jesus Kristus un ka warram winnam
pretti eet ar preezigahm firdim! Pasargi tu pats, af
Kungs un Deews! muhs, ka meh's sawas firdis ne ap-
grubtinajam ar leeku ehschanu un peedferschanu un ar
subdischanu pehz ustureschanas! To jau effam tawôs
swehtôs wahrdôs lassijufchi, ka schi deena teem grehzi-
neekem, kas zeetâ grehku-meegâ guff, gauschi breefmiga
un bailiga buhs. Za pehz no firds dibbena luhdsamees:
„Mihlajs Kungs un Deews, usmohdini muhs,
ka meh's gattawi effam, kad taws mihtajs Dehls nahks,
ka meh's to ar preezibu sanemmam un tew ar schkhsu
firdi kalpojâ, zaur to paschu tawu mihtu Dehlu,
mufsu Kungu Jesu Kristu.

Pee tawahm swehtahm kahjahm krisdami, luh-
dsamees tanni swehtâ luhgschanâ, ko taws Dehls pats
mums mahzijas un ko fohlijis schehligi paklaufiht:

Mufsu Tehws debbesis ic.

Mufsu schih's deenas swehts ewangeliums atrohdahs usraf-
stih's ta preezas-mahzitaja Luhkafa swehts stahstôs,
ohtrâ desmitâ un pirmâ nodakâ, fur tas no 25tas lihds
36tai perschei mufsu walodâ tâ stann:

Jesus fazzija: „Sihmes notiks pee saules, pee
mehnes un pee swaigsnehm; un wirs semmes teem
laudim bail buhs. Un tee buhs pahrbihjufchees, un
ta juhra, un tee uhdens-wilni kauks. Un tee zil-
weki nihzin isnihks no bailibas, gaididami tahs lee-
tas, kas nahks wirs semmes, jo tee debbes-stipru-
mi kustinasees. Un tad tee redsehs to zilweka Deh-
lu padebbesis nahkam ar leelu spehku un gohdu.
Bet kad tas eefahks notift, tad juhsu galwas pa-
zeldami, skattastees us augschu, ta pehz, ka
juhsu pestischana jo klastu nahk.“ Un winsch
teem weenu lihdsibu fazzija: „usluhkojeet to wih-
ges-fohku, un wiffus kohkus! Tuhdal, kad tee is-
plaukst, tad juhs pee teem redsat, ka wassara
klastu irr. Za arridsan juhs redsedami scho wiffu

noteekam, sinnajt, to Deewa-walstibu tumu klast effam. Pateefi, es jums falku: schi zilts ne sud-dih's, teekams tas wifsnotal notiks. Debbes un femme suddih's, bet manni wahrdi ne suhd. Bet fargajtees, ka kahdu brihdi juhsu firdis ne klubst apgruhtinatas ar leeku ehshanu, un peedferschanu, un ar suhdishanu pehz usturra, un schi deena peepeschi jums usbruks. Jowinna nahks, ka kahds flagsda-walgs pahr wisseem, kas dsihwo wirs wiffas semmes. Za pehz effeet mohdrigi allaschin un luhdseet, ka juhs tohpat zeenigi, schim wiffam isbehgt, kas notiks, un ka juhs warrat pastahweht preeksch ta zilweka Dehla."

*

*

*

"Sihmes notiks pee faules, pee mehnes un pee swaignehm", ta falka muhsu Pestiitajs schih's deenas ewangeliuma. Meh's, mihli draugi, jau daschu reis redsam, ka faule un mehnes teek aptumschoti, ta deht lai to ne turrarn wis par masu leetu, bet lai apdohmajam, ka Jesus Kristus ar to mums parahda tahs leelas pastaras deenas daschadas sihmes, muhs pamohdinadams no grehku-meega. Al ta pehz, lai effam mohdrigi un Deewu luhdsam, ka warrarn isbehgt tahm sohdi-bahm, kas grehzineekam usees tanni deena, kad Kristus teefa nahks.

Lai no schih's deenas swehta ewangeliuma wehra nemmam un apdohmajam:

- I. zik leels preeks buhs teem Deewa-bihjigeem, kas pee laika irr fataisijuschees us to pastaru gallu, un
- II. zik breefmiga un bailiga ta pastara deena buhs teem ne atgreesigeem.

Bet tu, at swehtajs Deews! swehti muhs eeksch tawas pateefibas, so tawas wahrds irr pateefiba. Amen.

I. Swehti rakkli mums daschâs weetas pahr to leezina, zik leels preeks buhschoht teem Deewa-bihjigeem, kas pee laika irr fataisijuschees us to pastaru gallu. Tas Deewa kalps Pahwis falka, zik leela isglahbschana buhs buht teem tizjigeem Deewa behrneem no ta Kunga, lai tee kappâ gult, jeb weht dsihwo: „Jo pats tas Kungs nahks semmê no debbes ar kleegschanu, ar to balsi ta leela engela un ar to Deewa basuhni, un tee mirruschi eeksch Kristus pirmahk augschain zelsees. Pehz to meh's, kas meh's dsihwojam un effam atlikfuschi, tappim aistrauti lihds ar teem eeksch padebbescheem, tam Kungam pretti gaisd: un ta meh's buhsim allaschin ar to Kungu. Tad nu eepreezinajetees sawâ starpâ ar scheem wahrdeem.“ (1 Tessal. 4, 16—18.) — Preeku un muhschigiu dsihwoschanu pasluddina wiffi praweeschi wezzâ testamêntê teem atgreesigeem grehzineekeem un preeku un lihgsnibu jaunâ testamêntê atkal pasluddina tee preezas-mahzitaji un apustuli teem Kristus atpestiteem tanni leelâ sohda deenâ, kad Kristus atnahks teesu tur-reht pahr dsihweem un nomirruscheem, pahr taisneem un pahr grehzineekeem un katram sawu algu dohs. Jesus Kristus muhsu Kungs un Pestiitajs, kam irr warra bebbesis un wirs semmes, pats falka: „Nahzeet schurp, juhs swehtiti manna Tehwa, eemantotojeet to walstibu, kas jums irr fataisita no pasfaules eefahkuma.“ (Matt. 25, 34.)

Kâ spihd ta jauna pasfaule,
 No Deews teem taisneem atwehle,
 Kur pilnâ laimê teeku!
 Al, Jesus, Kungs tahs gohbibas!
 Valihds' man arridsan eeksch tahs
 Semantohht pilau preeku!
 Dohb', ka no ta kahdu graudu
 Jau scheit' baudu,
 Kamehr mirschu!

Tad no scheijen's weegli schtirschu.

(Wid. ds. gr. № 351.)

Teem Deewa = bihjiigem jau schein' irr kahds graudinsch no winnas faules labflahfchanas baudams, bet ta ihstena baudifchana, fo Pestitajs teem farwejeem tur dohs, wehl ne weena zilweka prahatâ naw nahkufe un ne weena zilweka aufis naw atffannejufe; jo us teem taifneem, kas sawu firdi sawaldijufchi no leekas pafaulles kahribas, no lepnibas, sahdsibas, wiltibas, leekas dserschanas, neschkihstibas, eenaidibas un ta jo prohjam, un dsihwojufchi eefsch Deewa = bihjaschanas un taifnibas, paklausidami sawam Pestitajam, darridami to prahtu muhsu Tehwa debbesis, us teem Pestitajs fakka schihis deenas ewangeliumâ, ka „tad tee redsehs to zilweka Dehlu padebbesis nahkam ar leelu spehku un gohdu. Bet kad tas eefahks notift, tad juhfu galwas pazeldami, flattajtees us augfchu, ta pehz, ka juhfu pestifchana jo flahthu nahk.“ Teem tizzigeem Deewa behrneem un Jesus mahzektteem buhs par preeku un muhschigu lihgsnibu Kristus atnahkfschana pastarâ deenâ, ta pehz, ka winni lihds gallam irr Deewam sawam Rungam padewufchees, lihds gallam gaidijufchi us Deewa schehlastibu, lihds gallam Deewu firfnigi peeluhgufchi, lihds gallam dsinnufchees pehz Deewa walstibas un winna taifnibas; lihds gallam ne schaubigi tizzejufchi eefsch Jesu Kristu sawu Rungu un Pestitaju, lihds gallam pazeetigi neffufchi tahs behdas fcha laika un lihds gallam zeenigi walkajufchi Jesus fwehtus fakraumentus; ta pehz winni tad meerigi un preezigi sawam Pestitajam ees pretti, ka tas patš jau flaidri fakka schihis deenas ewangeliumâ: „flattajtees us augfchu, ta pehz, ka juhfu pestifchana jo flahthu nahk“; tad juhš tapfeet isjuhgti no to besdeewigu juhga un no ta warras-darritaja rohlahm un no to mehditaju mehlehem. Fo juhš schè effat iszeetufchi, tas jums tur tiks ar ne isfakkamu preeku atmakfahs.

Ta pehz mehš sawâs behdas
Ne gribbam isfamist,
Bet staigahst Kristus pehdâs,
Zeeft, kad muhs zitš eenihst.
Deewš ween muhs ne atstahš,
Pa-ihfinahs scho laifu,
Liks redseht sawu waigu,
Un muhs eepreezinahš.

(Wids. ds. gr. № 364.)

Nu tad, juhš, kas juhš lihds schim to schauru zeltu ne peedausigi staigajufchi, ne atkahpjatees jo prohjam no ta pascha, bet luhdseet Deewu sawu debbes Tehwu, lai winsch jums sawu fwehtu Garru dohd par paligu, ka jo deenas zeenigaki warrat fataifitees us muhsu Runga Jesus Kristus atnahkfschanu un ka warrat winnu fwehti flaweht.

Mehš engeleem un fwehteem
Tad gribbam pee-eet flahth,
Ar Deewa isredseteem
Scho dseefnu nobseedahst:
Swehtš! swehtš! swehtš muhsu Deewš,
Tehwš, Dehls, ar fwehtu Garru,
Kas walda weens ar warru!
Tam mehš padohdamees.

(Wids. ds. gr. № 364.)

II. Lai nu apraugam, zif breefmiga un bailiga ta pastara deena buhs teem neatgreesigeem. Wai! ak wai pahr teem neatgreesigeem grehziemeekem, jo winneem schi deena gan buhs breefmiga un bailiga! Muhsu schehligajs Pestitajs patš flaidri isfakka schahs deenas ewangeliumâ: „Un wirš semmes teem laudim bail buhs. Un tee buhs pahrbihjufchees, un ta juhra, un tee uhdens-wilni kauks. Un tee zilweki nihzin isnihks no bailibas, gaididami tahs leetas, kas nahks wirš semmes, jo tee debbes-sliprumi lustinasees.“

Klausajtees nu, juhš grehku-kalpi, zif bailigas tahs pastaras-deenas preeksch-sihmes teem neatgreesigeem! „Winni nihzin isnihks“, fakka muhsu Pestitajs.

Kad nu winni preefsch tahm preefsch = simehm isnihts no bailibas, fas tad buhs, kad nu wehl tas leelajs Teefas-Kungs Jesus Kristus pats atnahks un us winneem runnahs tohs wahrduß, tohs breefmigus wahrduß: „Gita nohst no mannim, juhs nolahdeti, muhschigâ uggunt, fas irr fataifihst tam wellam un winna engefeem!“ (Matt. 25, 41.)
 Al grehzineeki! ne dohmajeet wis, fa tas buhs tahds ugguns, kâ tas, ar ko grehzineeki teef us fahrta fadefsinati un par masu brihtinu beidsahs. Ne kâ! Tanni muhschigâ uggunt, kur tee grehzineeki tiks eemesii, tur tee degdami ne fa degs! Schè gan daschs warretu dohmaht: fas tas par ugguni, kur degdams ne fadegg? laikam winsch ne buhs tik karstis? Al nabbagi grehzineeki! ne peewilteetes wis tã; jo tas ugguns, kur tee besdeewigi tiks eemesii, buhs daudskahrt karstaks, ne kâ schis ugguns, ta pehz, fa winsch irr tas Deewa dusmibas = ugguns, fas tohs grehzineekus aprihs! Al, tas tahrys winnu firdehstu ne mirs un tas ugguns winnu fahpyu ne isdsiffihst! Winni zetihs muhschigu famaitaschanu no ta Runga waiga un no winna spehka gohdibas.

Bet nu teem elles mahjueeteem
 Par gaddeem simts un tuhstoscheem,
 Tahs paschas deenas raffees!
 Ar welneem tee, ne schehligi,
 Tur paleef muhscham plohfami,
 Neds winnu fahpes stahfees!
 Tas laiks, ko ne warr isrunnaht,
 Nahf allaschin no jauna flah.

(Wids. wezz. dseef. gr. N° 564.)

Ne-isrunnajamas mohkas tur mohza tohs besdeewigus muhschigi; schahs mohkas wehl arween' wairofees no jauna flah un tahs fahpes paliks jo leelakas un jo breefmigakas! Tur ne weens winnu mohkas atweeglinahs. Tas baggats wihrs gan gaußchi luhdse fazzidams: „Tehws, Abbraams, apscheloyees pahr mannim, un suhti Lahzaru, fa tas farwu pirksta-gallu

eemehrz uhdeni un dsiffina mannu mehli; jo es leelas mohkas zeefchu schinnis ugguns-leefmas!“ (Luhf. 16, 24.)
 Bet par welti! Winsch to ne dabbuja! Winsch gan masu leetu luhdse, bet ir tas winnam ne tikke nowehlehts. Redseet nu, juhs grehzineeki, fa juhs luhgschana tad wairs ne tiks paklausita.

Isghajuschâ fwehtdeenâ mehs, mihti draugi, effam lassijuschi pahr muhsu Pestitaja pir mu atnahschanu us scho pasauli meesâ dsihwoht un tohs grehzineekus atperliht, bet nu schi ohtra atnahschana ne buhs wairs tahda, kâ ta pirma, schi buhs pawiffam zittaba. Muhsu Pestitajs pats fakka schihs deenas ewangeliumâ: „Un tad tee redsehs to zilweka dehtu padebbefis nahkam ar leelu spehku un gohdu.“
 Kad nu winsch nahks ar leelu spehku un gohdu, woi tad winnam tee grehzineeki patiks, kam winsch gan laiku dewis us atgreeschanohs no grehkeem un fas tomehr wehl sawâ grehku = meegâ fnausch? Teescham winneem, teem grehzineekeem schi ohtra Kristus atnahschana buhs par muhschigu sohdbibu, ta pehz, fa winni naw bijuschi paklausigi winna, sawa Pestitaja, balsei, fas ir fwehtdeenâs teef pakluddinata basnizâ no Deewa kalpeem un ko mahjâs fwehtôs rakstôs atrohdat; tẽ juns teef sinnam, ko tas Kungs grihb, lai juhs darrat un fas effoht winna prahts. Tẽ juns wifs teef flaidri istahstihst. Ta deht tur tam tibscham grehzineekam wairs ne buhs ne kahda aissbildinaschana preefsch Deewa teefas un tas tur flah wehl diwkhartigi sohdbibâ eekritihst, ta pehz, fa winsch ta Runga prahtu sinnajis un ne darrijis. Tapehz, af, ta pehz, juhs dseh- raji, fargajtees jel no sawas leekas dserfchanas, zaur ko juhs famaitajat sawu meesu un dwehveli un warren lohti apgrehkojatees prett Deewu un nizzinajat winna wahrduß zaur to, fa juhs kâ lohpi peepildatees un wairs ne ko ne sinnat. Tad juhs daudf runnajat no Deewa wahrda un Deewu luhdsat, bet kad tas dseh-

rumš irr isgahjis, tad no juhsu muttes ne dsird ne weenu wahrdinu no Deewa wahrdeem. Woi ta naw Deewa swehta wahrda isfmeeschana un Deewa nizzinafchana? Pahr tahdeem zilwekeem irr ja-salka ar teem swehtas dseefmas wahrdeem:

Al, kaut ne buhtu dsimmiš,
 Kas Deewu nizzina!
 Tas, pasufchana grimmiš,
 Schè staiga tumfiba;
 Zaur grehkeem eet us kaunu,
 Un tihfchi ellè freij,
 Kur muhscham redsehs taunu,
 Wai winna dwehfelei! (Wids. ds. gr. № 361.)

Dwehfelei buhs pahr to ja-zeesch, fo ta kahra meefa schè nopeln. Al, besdeewigi! besdeewigi! apfohpjeet sawas dahrgas dwehfeles labbaki, ka winnahm naw tur muhschigi ta waimanna elles ugguni dsirdama. To breefmigu nelaimi, juhs grehzineeki, nemmeet wehrà, kas schodeen juhsu auffs atfkann! Apfohleet Deewam sawam Kungam, ka ne gribbat wairs grehfoht, bet no grehkeem atgreestees. Ne fohleet ween to schinni brihdi, kad dsirdat schohs breefmigus wahrduš, kas kà pehrkons grausch, bet darrat to arridsan no wiffas firds; ne ween tad, kad pehrkons ruhž un sperr, un melni padeb-beschi, kà nafts, pahr galwähm eet un sibbeni garr azzim skreen un semme no breefmigas wehtras teek gaisà puttinata, bet arri tad, kad rahms un skaidrs gaisš. Jkkatrà brihdi mums buhs Deewu bihteš, peeluhgt, teikt un flaweht, sinnadameem, ka winsch atkal par masu brihdi warr to laiku pahrwehrst. Ko tad fazzihš tahds, kas aiswakkar, kad Deews ar stipru pehrkonu winnu pabeedeja un winsch apfohlijahs labbaki dsihwoht un no grehkeem atgreestees un kas tanni ohtrà deenà, kad rahms gaisš bija, darrija wehl leelakus grehka darbus, ne mas wairs ne atminnedams, fo winsch Deewam fohtlijs tanni bailigà laikà, un nu treschà deenà, kad atkal tas stiprajs Deews atfuhta wehl bree-

smigaku un stipraku pehrkona gaisu, fo tad nu fazzihš un barihs schis melfulis un wiltneeks, kas tà mellojis preeksch ta swehta un taisna Deewa, kam tee wiltneeki un melfuli ne patihl? Woi ne buhs nu winnam kà blehdneekam ja-slahw un ja-gaida Deewa taisna foh-biba? Winsch Deewu sawu Kungu wairs ne drihstehs peeluhgt un us to patautees, jo winna sinnama firds pahrmettihs winnam sawus grehkus tà: „tu effi gribbejis to wiffinnadamu Deewu peewilt kà kahdu jshwefa behrnu, bet tu effi pats fewi peewihlis, zaur to nopelnidams to laizigu nahwi un muhschigu pasufchana.“ — Ta pehz, brahli un mahfas, lai wiffas sawas dsihwes deenas pawaddam Deewu bihdamees, palkausdam sawam scheligam Pestitajam eeksch preeka- un behdu-deenahm; dsihwojoht un mirstoht lai padobdamees un ustizamees winna glahbfchana un scho schauru zellu, kas muhs us debbefim aiswedd, ne peebausigi Jesum Kristum muhsu Pestitajam palkat stalgajam.

Muhsu Kungs Jesus Kristus pats fakka us teem, fo winsch atnahkdams buhs atrast grehku-meegà gutloht, ka winsch tohs mettischoht deggoshà zepfi, fur buhs raudafchana un sohbu-tribzeschana. „Tad tee taisni spihdehs kà ta faule sawa Tehwa walfstibà. Kam auffs dsirdeht, tas lai dsird!“ (Matt. 13, 42. 43.) Redseet, mihli draugi, kahda nelaimè gaida us teem ne atgreesigeem un snausdameem grehzineekeem un arri, kahbs preeks un kahda laime gaida us teem mohdrigeem, kas pee laika no grehkeem atstahjabs. Nu tad, lai effam wiffi mohdrigi un ifdeenas gattawi us sawa Kunga atnahkschana. Winsch pats muhs us to pamohdina, muhsu schihs deenas ewangeliumà, tà fazzidams: „Ta pehz effeet mohdrigi allaschin un luhdseet, ka juhs tohpheet zeenigi, schim wiffsam isbehgt, kas notiks, un ka juhs warrat pastahweht preeksch ta zilwefa Dchla.“

Al, mihli draugi! lai mehs no wiffas sawas firds un dwehfeles dsennamees to darriht, ko mums Deewa un Jesus swehtajs wahrds pawehl. Lai ustizzam winna wahrdam un fohlfchanahm, ko winsch fohla teem, kas winnu paklausa un lai arridsan bihstamees no winna fohdibas, ar ko winsch tohs ne klaufigus draude fohdiht. Jo Jesus fakka us saweem mahzekteem schihs deenas ewangeliuma: „Debbes un semme suddihs, bet mans wahrds ne suhd.“

Al schehligajs Kungs! tewi luhdsam: lai taws swehtajs wahrds arridsan pee mums paleef ustizzams zaur taru leelu schehlastibu; jo mehs driht fakhtu schaubitees sawa wahja un ne spehzigâ prahâ un sawas behdas, ja taws swehtajs Gars muhs ne waldu. Bet zaur taru Garru mehs sinnam, ka taws wahrds ne suddihs, ko tu teem sawa debbes Tehwa tizzigeem un paklausigeem behrneem effi fohliis, kas sawas behdas pazeetigâ prahâ panessufchi: „Debbes un semme suddihs, bet manni wahrdi ne suhd.“ Ar scheem wahrdeem tu mums to fohlitu mantu, to debbes preeku kâ ne suhdamu effi apstiprinajis un arridsan to pcedraudetu fohdibu teem ne atgreesigeem grehzineekeem effi darriis ne pahwefschamu, bet muhschigi pastahwigu. — Tadeht

Al! swehtajs Deews, muhs pasargi

No pohsta dschwofchanas!

Ta fohditu muhs breefmigi

Geksch muhsu traffofchanas.

Muhs Jesus Kristus pestija, —

Lai firds tam swehti paklausa

Un labbus darbus strahda. Amen.

(Wids. ds. gr. № 363.)

Pateefibas leezineeks treschâ adwents swehtdeenâ.

Al Kungs un Deews! mehs wahrgufi nosauzamees us tewi, palihdsi mums ar taru zeenigu swehtu Garru

tahs dehbas scha laika ar pazeetigu prahtu panest, jo bes tawas schehlastibas mehs buhtu fenn isnihkufchi schinni taunâ un grehzigâ pasaulê. Al Kungs un Deews! mehs semnigi un no wiffas firds luhdsamees: usturri muhs, ka no tewim ne atkajpamees wiffleelakâs behdas, bet ka, jo zeescham, jo tewi meklejam. Dohd, dohd mums tahdu prahtu, kâ tam swehtam Zahnam, kas tumshâ zeetunâ faisihhts stary zittu uttihm, pats wais ne warredams tift pee sawa Kunga, kam to zeltu fataisihht winsch bija atfuhhts, tomehr fuhâ sawas mahzektus, lai tee eet un lai mekle to Kungu Jesu, — tâ, al tâ lai arri mehs to paschu Kungu tiffufchi meklejam. — Al Kungs Jesus, wiffleelakâs behdas, kad ta nifna pasaulê muhs apbehdina, waigâ spaudidama, nihbedama un apfinedama tawa wahrda deht, tad lai eepreezajamees ar to, ka tu mums nabbageem un behdigeem zilwekeem effi to preezas-wahrdu pasluddinajis, no ka mehs preeku warram smeltees sawahm noskummuschahm dwehselehm. Dauds simts un tuhstufchi, al Kungs Jesus! Tewi noslawe par taru deewischligu mahzibu un taweem spehzigeeem, dschwibas pilneem wahrdeem, ar kurreeem tu muhs aiswedd us sawa Tehwa walsibu un mehs arridsan sawas balsis preezigi pazeldami tewim fakkam pateizibu no wiffas firds, zif ween warredami, par taru ne isfakkamu mihlestibu, ar ko tu muhs effi mihlojis pasaulê atnahdams, prohti, darridams tohs aklus redsigus, tohs tiffus eedamus, tohs spittaligus schkistus, tohs, kas no mahtes meefahm kurlu peedfimmufchi, dsirdofchus, tohs mirroxus, kas jau fenn kappâ satruhdejufchi, zell augfcham no nahwes meega, teem nabbageem grehzineekeem tu to preezas wahrdu sluddini un wiffpehdigi muhs tif karsti mihleji, nodohdams sawas swehtas meefas pee krusa slabba, isleedams sawas dahrgas affinis, ka muhsu dwehfeles isglahbtu no muhschigas pasufchanas un swehtitu muhschigi. Al Kungs un Deews! palihdsi

mums ar tawu swehtu Garru schinnî pehbigâ pastarâ laikâ, ka warram pastahweht preeksch tawa mihta Dehla muhsu Kunga Jesus Kristus. Us to Terwi, ak Kungs Zebaut! peeluhdsam ar teem swehteem luhgschanas wahrdeem, fo taws mihtajs Dehls mums mahzijis un fo schehligi paklausihht fohlijis.

Muhsu Tehws debbesis 2c.

Muhsu schis deenas swehts ewangeliums atrohahs usratstihht ta preezas mahzitaja Matteiisa swehts stahstos, weenpadesmitâ nodakkâ, fur tas no 2tras lihht 10tai perschai muhsu wallobâ tâ skann:

Kad Jahnis, zeetumâ buhdams, pahr Kristus darbeem dsirdeja, suhtija winsch diwi uo saweem mahzekleem. Un likke tam fazzihht: „woi tu tas effi, kam nahht buhs, jeb buhs mums zittu gaidihht?“ Un Jesus atbildeja, un us teem fazzija: „noeita, un atsakkait Jahnam, fo juhs dsirdat un redsat. Tee akli reds, tee tifli eet, tee spittaligi tohp schkibsti, tee kurli dsird, tee mirroni zekahs augscham, un teem nabbageem tas preezas-wahrds tohp mahzihts. Un swehtigs irr tas, kas mannis pehz ne apgrehkojahs.“ Kad tee nu nogahje, eefahze Jesus runnaht us teem laudim no Jahna: „fo juhs effat isgahjuschi tukfneft redseht? woi kahdu needru, fo wehjsch schurp un turp schaubâ? Jeb fo juhs effat isgahjuschi skattitees? Woi kahdu zilweku mihtstas drehbes? Redseet, kas mihtstas drahnas walka, irr kehniyu nammos. Jeb fo juhs effat isgahjuschi redseht? woi kahdu praweetu? Teescham es jums falku, kas arridsan augstaks ne ka praweets. To schis tas pats, no ka rakstihhts: redsi, Es suhtu sawu engeli tawâ preekschâ, kam to zellu preeksch tewim buhs fataisihht.“

*

*

*

Lai mehs, mihti draugi! no ta swehta Jahna mahzamees, sawâs behdâs Deewam ustizzetees un us Deewu palautees, kad pasaule muhs eenihd muhsu taisnibas deht, tâ, kâ tas swehtajs Jahnis taisnibas deht tikke eenihdehts un tumschâ zeetumâ eemesis, kâ slepkawa. Grodus tas besdeewigs Juhdu kehnijsch bij lizzis winnu eemest un prohti, par to, ka Jahnis bija fazzijis, ka winnam ne peeklahjotees ar sawa brabta seewu laulibu pahrkahpt. Schis Grodus winnu ne ween zeetumâ likke, bet pehz arri pawehleja winnam galwu nozirst. Tâ lai arridsan mehs, fur peenahlahs, bes bailehm isfakkam, kas mums peenahlahs fazzihht, laut arri par to zeetumâ tiktu eemesti, woi nokauti; jo mehs sinnam, ka tee kas muhs scheit mohza un nokauj, tik to meesu ween warr mohziht un nokaut, bet to dwehseli nè. Lai tik bihtamees no ta, kas meesu un dwehseli warr nomaitahht ellê. To wehl plashaki mahzifimees, kad apdohmasim

muhsu Kunga Jesus Kristus gudru un pasemmigu atbildechanu teem Jahna mahzekleem, fo Jahnis bij isfuhhtijis Jesu jautahht, un kad wehrâ nemsim:

I. kahds Jesus bijis prett Jahna mahzekleem un
II. kahdeem mums wajaga buht, ja gribbam wirna pateefigi mahzekli kluht.
Bet tu, ak swehtajs Deews! swehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. Lai mehs, mihti draugi, wajajam: kahds Jesus bijis prett Jahna mahzekleem? Winsch irr bijis pasemmigs. Tâ deht lai no wirna mahzamees arri buht pasemmigi. Mehs lassam schahs deenas ewangeliumâ: „kad Jahnis zeetumâ buhdams, pahr Kristus darbeem dsirdeja, suhtija winsch diwi no saweem mahzekleem un likke tam fazzihht: woi tu tas effi, kam nahht

buhš, jeb buhš mums zittu gaidiht? Un Jēsus atbildeja, un us teem fazzija: no-eita un atfalkajt Jahnam, fo juhš dsirdat un redsat. Tee akli reds, tee tišli eet, tee spittaligi tohp schkhiſti, un teem nabbageem tas preezas-wahrds tohp mahzihts.“ Nu redseet, draugi! zik brihnum' pasemmigi schis augstajs Kungs atbild Jahna mahzefkeem. Winsch gan warreja teescham fazziht, ka winsch tas effoht, fo tee gaidijufchi, bet ne, winsch ne leelahs ar fawu gohdu, ka winsch effoht Deewa Dehls, bet teem pasemmigi atbild, lai tee usskattoht winna darbus, tad jau gan tee redsefoht, kas winsch effoht un warreschoht Jahnam arri atfazziht to, fo winni dsirdejufchi un redsejufchi, gan tad Jahnis fapratifchoht, kas winsch effoht. — Ak, ka Jahnis to ne fapratihš, kad winsch dabbu sinnaht, ka tee akli, kas tumfiba grabstijufchees, nu gaisma staiga, tee tišli eet, tee spittaligi tohp schkhiſti, tee kurlu dsird, tee mirroni zeltahs augſcham un teem nabbageem tas preezas-wahrds tohp mahzihts? Nu, tik dauds brihnumus dsirdedami un tik leelus brihnuma-darbus redsedami, tik labb' tee mahzekli, ka Jahnis pats atfihst, ka Kristus effoht tas ihstenajs un pateefigajs Deewa Dehls, tas pafaules Pestitajs. Ta lai mehš, mihli draugi! no fawa Pestitaja mahzamees pasemmigi buht prett wifseem zilwekeem un lai tas lepnajs un leeligajs kaunahs schè no fawa Pestitaja pasemmibas, kas pats bija tas augstajs un leelajs gohda Kungs un Kehniſch un ta Wiſſu-waldiga un swehta Deewa Dehls, kas wiſſas leetas spehj darriht, un kam tas Tehws wiſſu warru dewis debbesis un semmes wirfù, — un tomehr no winna swehtas muttes naw ne weens lepns un leeligs wahrds isgahjis. Ka tad mehš wahji, ne spehzigigi, un grehzigigi zilweki drihſtam tahdu weltigu leelibu un lepniibu pee fewim turreht, kas tik ne spehjineeki effam, ka ne fo labbu no fewim ne spehjam darriht, bet kas pee mums irr labš, tas irr no Deewa? Ak, lai no mums

irr tahlu nohst wiſſa lepniba un fewis pa-augſtinafchana; „jo kas pats pa-augſtinajahs, tas taps pasemmohts,“ (Luk. 18, 14.) fakka muhſu Pestitajs.

Nu tad lai no firds peenemmam Jēsus Kristus swehtas mahzibas; lai tahs ne ween peenemmam, bet lai arriſan pehz tahm darram. Ta pehz mums wiſſpirmahf wajaga taggad fewi labbi ismekleht, woi lihds schim effam bijufchi paklaufigi fawam Pestitajam? Wan schi ismekleſchana muhs tohti isbeedehs, ta pehz, ka effam bijufchi nepaklaufigi fawam Kungam un Pestitajam Jēsum Kristum, ta deht, ka ne mas ne effam dsinnufchees pehz Deewa walsibas un pehz winna tairnibas, us fo winna swehta mahziba muhs passubbina, bet us pafaules jaltim un trohſneem ween dsinnufchees, fur fawus meefigus kahrnumus warr dabbut peepildiht. Pahr to dwehfeles labbumu ne weens ne gahdajahs, pahr kurru wiſſwairal ja-gahda un pehz ka, zik spehdamam, ja-bſennahs. Deewa nammi, fur ta dahrga dwehfeles manta dabbutama, paleek tufſchi un ta lihds tahs dahrgas dwehfeles arri paleek tufſchas no tahs garrigas barribas; tahdi zilweki ispohtia fawu laizigu un muhſchigu lab'lahſchanu zaur fawu leeku dserschanu un zittu negaddigu buhſchanu. Schahdi grehki teek darriht ir tad, kad Deewa namina ja-nahf Deewa swehtus wahrds klaufitees un no teem mahzitees Deewu fawu Kungu no firds dibbina peeluhgt un dsihwoht pehz Jēsus swehtahm mahzibahm, ka krisitum zilwekam peenahlahs. Daschahrt arr' gan zitti fanahf Deewa namina, bet stary scheem arri teek daschi atrasti, us kurreeem ja-fakka ar teem swehteem ewangeliuma wahrdeem, fo muhſu Pestitajs pats isrunnaja: „fo juhš effat isgahjufchi tufſneſi redseht? woi kahdu needru, fo wehſch schurp un turp schaubä? Jeb fo juhš effat isgahjufchi ſtattitees? Woi kahdu zilweku mihkſtas drehbès? Redseet, kas mihkſtas drahnas walka, irr Kehninu nammòs. Jeb fo juhš effat isgahjufchi redseht? woi kahdu praweetu?“ —

Dsirdeet, juhs ne apdohmigi basnizã gahjeji, kã Pestitajs apkauneja wiffus tohs, kas pee Zahna bija nahkschi, ne winna labbas mahzibas klauftees, bet winna ahriku buhschanu skattitees. Tã arridsan juhs, kas juhs wehl schinni laikã ta pehz ween Deewa nammã nahkat, ka juhs ta mahzitaja ahriku buhschanu ween griibat redseht un to tohti ussteizat, kam skanniga bals, un kas stipri runna, bet to ne mas ne luhkojeet, pehz ta ne mas ne dsennatees, tohs wahrduhs firdi paturrecht, lai tee lehni, woi spehzigi teek isrunnati. Un zitti atkal ta pehz nahk Deewa nammã, ka tee warr ar kãhsineekeem, kuhmneekeem un behrineekeem stipri peedsertees. Ak, tahdi zilweki irr noschehlojami, kas to darra tanni swehta deenã, tã sawus meefas-kahrumus dsihdami tur, kur ne mas ne wajaga us to dohmaht. Schau-schalaß pahreet ikweenam kristitam zilwekam, dsirdoht, zik leels grehts wehl teek darrihts Deewa nammã pee altara, kur ta wiffu-swehtaka weeta, un kur tee swehti sakramenti teek walkoti, ko muhsu Kungs un Pestitajs Jesus Kristus eestahdijis. Jo tur peenahk peedschru-schi zilweki klahk, kas ne ko wairs ne atskahrsch. Un ihpaschi tas irr redsehts, ka tas, kas behrninu pee kristi-schanas us rohkahm turr', irr tã peedschrees, ka patß wairs ne sunn, kur winsch irr un mahzitajam ja-leek zittam to behrnu turreht. — Ak, zik gauschi gruhki tahds, kas to darra, prett Deewu apgrehkojahs! Kur winnam ja-eet ta behrna weeta atbildeht, tur winsch ar sawu leeku dserschanu irr palizzis besprahngs, tã, ka zittam wajaga winnu paschu peetturreht, ka ne kriht. Wai! wai, kã Deewam atbildeht pahk til leelu apgrehko-fchanohs, ar ko fagahnat to swehtu weetu un apsmiejat Deewa leelu schehlastibu, kas tur teek tam behrninam eedohta zaur Jesu Kristu muhsu Pestitaju? Wehs jau tã no few pascheem ne ko ne eespehjam, bet tihra Deewa schehlastiba ween ta irr, un kad nu kahds ar sawu lohpsichku buhschanu tur pee-eet, kur wajaga

pee-eet ar swehtahm bailehm un firnigu Deewa-pee-luhgschanu, kã tad warr tahds us Deewa schehlastibu zer-reht? tahds, kas tik tihfschi grehko prett debbes Tehwu un apsmiej to swehtu likkumu, ko muhsu Pestitajs patß irr zehlis, us saweem mahzektzem tã fazzidams: „Gita pa wiffu pasauli un darrajt par mahzektzem wiffus laudis, tohs kristidami eeksch ta wahrda Deewa ta Tehwa un ta Dehla, un ta swehta Garra.“ (Matt. 28, 19.)

Kedsi nu, plihneeks, zik tohti swehts un zeenijams schis likkums irr. Tur irr klahk patß Deews tas Kungs, kas ne ween tewi, bet wiffus zilwekus raddijis; tur irr klahk Jesus Kristus, Deewa weenpeedsimnis Dehls muhsu Pestitajs, kas wiffu pasauli irr atpestijis no greh-keem un no grehku sohhibas; un tur irr klahk tas zeeni-gajs swehtajs Gars, kas muhs swehtus darra. Ak, laut tahds zilweks ne mas ne buhtu dsimnis, kas tik breefnigi apgrehkojahs prett to swehtu Triadibu, patß fewi tihfschi pasaudedams eeksch muhschigu elles-ugguni.

Bet wehl zitti teek atrasii, us kurreem irr ja-fakka: ko juhs effat atnahkschi Deewa nammã? woi to tur-rat par kahdu frohgu woi tirgus-weetu, kur pa diwi woi trim stundahm peez woi feschas reises eekschã un ahra eet? Ak juhs ne apdohmigi un ne pastahwigi Deewa wahrda klauftaji! to masu brihtinu juhs ne warrat meerigi pastahweht swehtã weeta un klauftees ar swehtu apdohmu un usklaufigu prahku tohs swehtus Deewa wahrduhs, ko mahzitajs runna juhs pamahzi-dams, swehtidams un pamohdinadams no grehku-mee-ga. Juhs to ne mas ne dabbujeet dsirdoht, ais sawu leelu staigafchanu. Kahdu reis jau tahdi no mahzitaja teek apkaunofi preeksch wiffas draudses, ka winnu waigi no kauna pahrwehrschaß kã affinu gabbals. Bet kahds kauns un istruhzinafchana wehl tur tahdeem buhs preeksch ta wiffu-leelaka Basnizaskunga un Preestera Jesus Kristus, ta taifna Teefas-Kunga, kad winsch

atnahs teesah tohs dsihwus un mirruschus, un atbil-
deschanu praffihß pahr ikkatru kaunu darbu; tē winsch
ihpaschi tirdihß tohs, kas winna wahrdu apfmehjuschi,
tai kahrai meesai kalpodami tanni stundā, kad Dee-
wam sawam Kungam ja-pateiz par winna leelu scheh-
lastibu, ar ko winsch muhs tanni pagahjuschā neddelā
schehlojis pee meefas un dwehfeles un no firds winsch
ja-luhds, lai mums peedohd muhsu grehtus zaur Jesu
Kristu muhsu Kungu un Pestitaju? Laikam tee tahdas
dohmas ne turr' wis prahtā, kā tam pateefigam Deewa
un Jesus wahrdu klaustajam peenahkhs turreht.
Winni sawus wahrduß wairak klausa, ne kā Deewa
wahrduß; jo kad winni Deewa nammā norunna, kahdā
krohgā tee buhschoht pa swehtkeem kohpā eet, tad ne
weenß ne atkahpjahß, bet wiffi tur irr atrohnami, kā
jau norunnahtß. Woi nu ta naw Deewa saimoschana,
ka winni sawus wahrduß zeenā turr' un Deewa wahr-
duß pulgo? Pahr tahdeem irr ja-nofauzahß, kā swehtā
dseesmä stahw:

Al wai, al wai tam zilwekam,
Kas Deewa wahrduß smehjis,
Un schē pehz meefas kahribahm
Un leeku mantu fsehjis!
Kā taps tas weenreis apfaunahtß,
No kahbahm mohlahm wahrdsinahtß,
No debbes-preekeem atschirts!

(Wids. ds. gr. N° 363.)

Nu tad, draugi! redseet, kahda breefmiba tohs
draude, kas ne no firds Deewa wahrduß klausa, bet
tur pretti wehl tohs pulgo ar sawu ne prahtigu Dee-
wam-kalposchanu. Tad nu lai tas arridsan naw ne
kahds brihnumß, ka tahdeem ne kahds labbumß ne roh-
nahß pee winnu dwehfelehm, zaur Deewam-kalpo-
schanu, kur tak tas ustizigajs un pastahwigajs Deewa
wahrdu klaustajß smelt ne suhdamu mantu, gan ne
zaur saweem darbeem, bet zaur Deewa leelu schehla-
stibu un zaur Jesus dahrgu nopelnu.

II. Lai nu arri apdohmajam: kahdeem mums
waijaga buht, ja gribbam winna (Jesus)
pateefigi mahzekki kluht. Mums waijaga
wiffā spehkā dsihtees winna pehdās staigah un labbus
darbus darriht, ka tohpam zeenigi tai Deewa schehla-
stibai, ko Jesus mums nopelnijß. Jo kas Deewa
schehlastibu apfmeij tam muhschigi labbi ne klahsees.
Woi ta naw Deewa leela schehlastiba, kad winsch
mums ikfwehtdeenās leef sawus swehtus wahrduß
sluddinaht Deewa nammā un mahjā? Un nu mehs
Deewa nammā ne mas neeetam un sawā mahjā ne
mas ne peespeeschamees pee Deewa wahrdeem tohs
klaust un paschi lassih; un kad wehl kahdi aiseet bas-
nizā, tad wehl stary teem tahdi tohp atrasti, kas ne
eet wis Deewa wahrdu klaustees, bet ka warr sawus
meefigus kahrumus dsih, tas irr, sawas meefas lab-
bumus mekleht ar leeku dserschanu, kā to jau effam
peeminnejusch. Woi ta nu naw Deewa saimoschana?
un woi tahds, kas to darra, ne aisdseem to Deewa
schehlastibu no ferwin pagallam prohjam? Zeescham,
mihti draugi! tahds ne warr eemantohht Deewa scheh-
lastibu, bet sohhibu. Deewa wahrdi paschi sakka, ka
dschreji to Deewa walstibu ne eemantoschoht. (1 Kor.
6, 10.) Al ta pehz, ja gribbam Kristus mahzekki
buht, lai atstahjam wiffu apgrehzibu un kaunumu. Lai
noleekam wiffus tumfibaß darbus un staigajam itt kā
deenā. Lai ne meklejam ne kahdu laizigu gohdu un
flawu preeksch laudim, bet wiff muhsu gohds un flawa
lai irr tas, ka sawu krustu usneimmam us ferwi un ar
to mihtam Pestitajam pakkat staigajam, zits zittu
brahligi panesdami eeksch faderreschanas un weenprah-
tibas. Lai atdarram sawas aufis un klausam, ko
Deewa wahrdi mums mahza un lai bihtamees to soh-
hibu, ko tee mums peedraude. Ne greeßsim sawas
aufis ne kad us to, kas ne peederrahß un kas ne sanah-
khs ar Deewa prahtu, bet mekleßim tikfai sawu Pe-

stitaju un tihkofim pehz winna mahzibahm; jo tahs ween irr derrigas mums to ihstenu zekku us debbefim rahdiht un grehku peedohschanu atnest. Ne laidifim to dahrgu schehlastibas laifu welti garram, bet wehl scho-deen pat steigfimees, luhgdamees ar firnigu luhgschanu un karstahm affarahm pee debbes Tehwa kahjahm semmê, un ar swehtahm sohlischanahm sohlifim us preekschu wairs tà ne darriht, kà effam darrijuschi. Tad tas debbes Tehws peedohs mums muhsu grehkus zaur Jesu Kristu sawu mihlu Dehlu.

Beidsoht, mihti draugi! lai apdohmajam tohs pehdigus swehtus wahrduš no muhsu ewangeliuma, ko muhsu schehligajs Rungs un Pestitajs runnajs no Jahna: „Zeescham es jums salku, kas arridsan augstaks ne kà praweets. Jo schis tas pats, no ka rakstihš: redsi, Es suhtu sawu engeli tawâ preekschâ, kam to zekku preeksch tewim buhs fataisihš.“ — Nedseet, draugi! kahdu gohdu Jesus Jahnam dewe! winsch to ušteize kà Deewa engeli! — lai gan tas no zilwe-keem bija eemests tumschâ nahwes zectumâ, sawas taisnibas deht; bet no ta debbes Runga un Rehnina winsch teef pagohdinahš wairak, ne kà praweets. Schahds gohds winnam jau schinni pasaulê tiffe par eemantojamu teesu, bet kahds gohds wehl winnam tur debbefis ne tiks dohts no sawa Runga un Pestitaja wif-fas debbes draudsibas preekschâ? — Nu, lai arri mehš ne pasaudejам to muhschigu labklahschanu schi ihfa un nihziga gohda deht, ko mums ta pasauale dohd us masu brihdi un kas pehz muhs eewedd laizigâ un muhschigâ pasufchanâ, bet lai dsennamees pehz ta gohda, kas pastahw muhschigi.

Alf, ta pehz lai sargajamees no netaisnibas, us ko ta pasauale skubbina, mums sohlidama sawus nih-zigus preekus! Bet lai arridsan to taisnibu ne aisleed-sam: tas irr, lai ne bihstamees no ne weena, kad tais-niba ja-teiz. Lai bes bailehm to isfakkam katram, lai

tas buhtu bijis kahds leelskungs, jeb pats Rehnisch. Kad arri winni muhs ta deht us kahdu brihdi behdâs un gruhribâs cestuntu, tad tahdas behdas un gruh-tibas mums ne ko ne padarrihs, ja mehš Deewam sa-wam Rungam ustizamees un ar Pahwilu sakkam: „Es turru, ka tahs zeeschanaš scha laika ne atmakfa to gohdibu, kas mums taps parahdita.“ (Reem. 8, 18.)

Alf wissu-waldigajs Rungs un Deews, Terwi luh-dsam, palihdsi mums wisseem, ka mehš warram no ne-taisnibas un grehkeem isfargatees un pee tawas taisnibas turretees, jo

Tu Deews! ween mihto taisnibu

Un draugs teem taisneem effi;

Tohs, aplampdams ar mihlibu,

Us sawahm rohkahm nessi;

Kad tee arr' sawâ wahjibâ

Ne weenumehr, kà wajaga,

To darra, kas peenahlahš!

Lai taisnajs Deews! es tà kà tu

To labbu allasch darru!

Un, ka to paspeht warretu,

Dohd' tu man sawu Garru!

Bet ja wehl grehtos eekristu,

Tad palihds' ar noschehlumu,

Pee tewi atkal greeftees! Amen.

(Widf. ds. gr. № 21.)

Pateefibas leezineeks

zettortâ adwents swehtdeenâ.

Alf wissu-waldigajs, spehzigajs un muhschigajs Rungs Deews! mehš nahkam schodeen pee tawahm swehtahm kahjahm, tewi ar firnigahm luhgschanahm pee-luhgt, ka tu mums, schehligajs debbefš-Tehws! dohtu tawu swehtu Garru, kas muhs mahza pa wissu muhsu muhschu appaksch tawas warrenas rohkas pasemmo-

tees. Jo mehs atsihstam, ka bes tawa Garra palihd-
sibas effam tohti wahji un nespehzigu us wisseem lab-
beem darbeem un tur pretti gauschi wehligi us to greh-
zigu lepnibu, us ko muhsu firde dsennahs. Ta pehz
schodeen noschellojam sawu negantu dsihwi un sohlam
Tew, Kungs muhsu Deews! us preekschu wiffa spehka
no tahda taunuma fargatees. Apschellojees pahr
mums, af Tehws un Deews! peedohd tohs grehkus,
ko mehs lihds schim effam tew pretti darrijuschu, fewi
augstaki turredami, ne ka effam un zaur to, tew, Kungs
un Deews! un tawam mihtam Dehlam Jesum Kri-
stum to peenahkamu gohdu atrahwuschu, ko mums
Tew wajadseja doht par tawu Tehwa schehlastibu,
ar ko tu muhs sawus ne zeenigus behrnus effi schellojis,
mums dohdams sawu ween'peedsimmuschu Dehlu par
Pestitaju un Winna m par to, ka Tewi paklaufidams
atnahzis un muhs pestijis no tahm muhschigahm moh-
kahn. Kungs Deews! mehs atsihstam tawu leelu
schehlastibu un tawa mihta Dehla Jesus Kristus karstu
mihlestibu; to pee fewim mannidami, — mehs isfau-
zam, ar fird' un mutti fazzidami: af Kungs un Deews,
mehs ne effam zeenigi tewi peeluhgt no few, ta pehz,
ka effam grehzigu zilweki jau no sawas jaunibas dee-
nahm, bet tu effi swehts un taisns no muhschibas.
Ta deht mehs Jesus wahrda ween tewi pasemmigi
warram peeluhgt, Jesus wahrda, kas muhs us to zee-
nigus darrijis zaur sawu gruhtu zeeschanu un mirschanu
pee krusa-kohka muhsu deht. Ta pat arridsan mehs
ne drihstam un ne effam zeenigi scho schehligu Pestitaju
Jesu Kristu par Kungu fault bes ta. Bet kad tu
mums sawu swehtu Garra par paligu subti, tad drih-
stam un warram ir schinni stunda Jesus wahrda tewi
peeluhgt:

Muhsu Tehws debbesis :c.

Muhsu schahs deenas swehts ewangeliums atrohahs usrat-
stihis ta preezas-mahzitaja Jahna swehts stahstos pir-

mâ nobalkâ, fur tas no 19tas lihds 28tai perschai muhsu
wallobâ ta stann:

Schi irr Jahna leeziba, kad tee Zuhdi no
Jerusalemes preesterus un Lewitus subtiya, ka
tee to jautatu: „kas tu effi?“ Un winsch is-
fazzija, un ne leedsehs; un winsch isfazzija: „es
ne esmu Kristus.“ Un tee to jautaja: „kas
tad? Woi tu effi Elijas?“ Un winsch faz-
zija: „es ne esmu.“ „Woi tu effi tas Pra-
weets?“ Un winsch atbildeja: „ne.“ Tad tee
us winnu fazzija: „kas tu effi? ka mehs teem
atbildam, kas muhs subtijuschu: ko tu falki no
few pascha?“ Winsch fazzija: „es esmu kahda
sawseja balso tulsnesi: sataisajt ta Kunga zellu,
ka tas praweets Esaijas irr fazzijis.“ Un tee,
kas bija isubtiti, tee bija no teem Wariseereem.
Un tee winnu jautaja, un us winnu fazzija:
„ka pehz tu tad kristi, kad tu ne effi Kristus,
nedf Elijas, nedf tas Praweets?“ Jahnis teem
atbildeja un fazzija: „es kristiju ar uhdeni, bet
tas widdâ starp jums eestahjees, ko juhs ne pa-
sibstat. Schis, kas nahks pehz mannim, irr tas
pats, kas irr bijis preeksch mannim: kurrem es
ne esmu zeenigs, winna kurrju fikfnes atraisht.“
Tas notikke pee tahs pahr-zelkamas weetas winna-
puss Jardana-uppes, fur Jahnis kristija.

Muhsu nolassitâ ewangeliumâ stahw pahr weenu
pasemmigu zilweku, kam bija wahrds Jahnis, leels
praweets un wehl wairaf ne ka praweets, kurrem tas
augstajs Deewa Dehls muhsu Kungs un Pestitajs
Jesus Kristus, pagahjuschas swehtdeenas ewangeliumâ,
pats uesteiz, fazzidams: „Zeescham es jums falku, kas
arridsan augstaks ne ka praweets,“ un ko tee Zuhdu
basnigas-kungi sahze turreht par paschu Kristu. Jo tee
isubtitiya preesterus un lewitus, winnu jautah, lai sak-

foht, kas wansch effoht? „Un wansch isfazzija un ne leedschs; un wansch isfazzija: es ne esmu Kristus.“
 „Uk tu gohdiga un pasemmiga firds! Wansch ne ween gohdigi un pasemmigi, bet arri pateefigi atbild. Wansch pagohdina to pasaules Pestitaju, kam schis gohds arri peederr. Buhtu wansch teem lewiteem atbildejis: „es esmu Kristus,“ tad wansch buhtu melkulis un ne wis pateefigs zetta fataistajs tam Rungam. — Bet schis Jahnis, pateefigs un ustizzams buhdams, pasemmojahs preefsch ta Runga un fakka ta: „Schis, kas nahks pehz mannim, irr tas pats, kas irr bijis preefsch mannim: kurram es ne esmu zeenigs winna kurpju fitnes atraisht.“
 Ta nu schis Jahnis pareisi gan asfinne un garrâ redseja, ne ween zif leels no gohda un zif fwehts eeffsch taisnibas, bet arri, zif spehzigs darbôs schis meera-leelskungs Jesus Kristus buhs.

Ta lai arri mehš, mihli draugi! pasemmojamees preefsch Deewa un winna Dehla Jesus Kristus, atsihdami sawu nezeenibu un masumu, un tur pretti lai apzerram Deewa un muhsu Pestitaja wisspwezibu un leelumu, un zif zeenigs, fwehts un taisns wansch irr sawôs darbôs, wahrdôs un padohmôs. To pateefi wansch tahds irr, ka mehš nabbagi zilweki ne sinnam, ka mums buhs preefsch winna pasemmotees. Mehš gan ne effam zeenigi to weetinu usskattih, kur winna fwehtas kahjas irr eeminnuschas. Ta pehz, lai no schahs deenas ewangeliuuma apdohmajam:

Ka mums buhs preefsch Deewa pasemmotees un winna leelumu, ka arri sawu neezibu atsiht.

Kas semmojahs preefsch Deewa,
 Tam dohs wansch gohdibu;
 Kas Jesus wahrduš neewa,
 Pats spreeschahs fohdibu.
 Bet kas irr ustizzigs,
 Kas dwehseli apgahda,

Un mihlibu parahda,
 Tas Jesum peenemmigs. Amen.
 (Wbsf. ds. gr. N° 111.)

Mihli draugi! Ka jel mehš ne gribbetu pasemmotees preefsch ta wissu-walditaja Deewa, kas mehš atsihstam winna leelu gohdu un brihnischkigu wisspwezibu? Tas gohds, kas winnam peenahfahs, irr ne isteizams; kaut patte debbes draudse un wiffi fwehti engeli mums palibsetu teikt un slaweht, tad tomehr mehš ne warretu no dewin desmit dewinahm dattahm to weenu ballu isteikt. Un kad tur pretti atkal atsihstam sawu nespehlu un wahjibu, tad ja-issauz: at kas effam mehš zilweki behrni? pihschli un pelni ween prett to augstu Deewu; schodeen jauns un jauks un riht' jau trahd eelsts sahrkâ, un gull kappâ. Ka tad nu mehš, pihschli un pelni buhdami, drihksletu prett to spehzigu Deewu leppotees, kas mums dewis scho meefu un ne mirstigu dwehseli? Uk ta pehz, mihli draugi, lai semmojamees preefsch ta spehziga Tehwa debbesis un preefsch winna weenpeedsimmuscha Dehla Jesus Kristus, kas mums preefsch rakstu pamettis, ka mums buhs darriht, ka wansch darrijis, ka wansch zeetis tahs behdas scha laika pazeetiga firdi. Woi tad mehš ar sawu lepnibu warram winnam tam fwehtam, augstam Deewam ko padarriht? Uk, ne neeka! un kaut wiffi zilweki, kas ap-palsch saules dsihwo, sahktu prett Deewu fazeltees ar sawu lepnibu, tad tomehr wiffi kaunâ paliktu un pohstâ eetu. Bet ta pehz, ka jau ne weens zilweks ne warr ne weenu paschu stundu bes Deewa schehlasibas pahrtikt, ta pehz wansch zaur saweem fwehteem un dahргеem wahrdeem muhs usskubbina fargatees no leekas lepnibas prett nabbageem; ne ween prett nabbageem, bet arri prett wisseem apbehdinateem zilwekem, prett atrailnehm un bahrineem, prett teem wissu-masakeem no muhsu brakteem. Prett wisseem lai effam pasemmigi ir tad, kad mehš buhtu wissu-leelakâ gohda weetâ eezelti

schinnî pasaulê. — Lai ta deht no firde wehrâ leekam un prahâ paturram tohs wahrduš, ko tas fazzija, kas bija tas leelafajs starp wisseem zilwekeem wirs semmes un kas debbestis tas taisnakajs un swehtafajs pahr wisseem engeleem, prohti, muhsu Rungs un Pestitajs Jesus Kristus, winsch fakka ta: „Pateefi es jums faktu, ko juhs weenam no scheem manneem wifs masakeem brahteem darrijufchi, to juhs man effat darrijufchi.“ (Matt. 25, 40.) — Ak, mihti draugi, kad nu tas wissu-augstajs debbes un semmes Rungs un Rehniasch tohs semmes nabbagus tik mihtus turr', kâ ne buhs mums winnus zeenih un apgahdaht, kas mehs ik azzu-mirkli tahdi paschi warram palift, kâ weens no teem wissu-sliktakeem; — un atkal tas wissu-nabbagajs warr palift wissu-baggataj. Tahds, mums zilwekeem ne isprohtams spehks irr tam siipram un spehzigam Deewam, ka winsch warr to, kas lihds schim leelâ gohdâ tikke turrehts, ittin ahtri leelâ kaunâ gahst; to, kas lihds schim bija tohti baggats, winsch warr par wiss'leelaku ubbagu pahrwehrt un tam, kas lihds schim leelôs preekôs un lustes ween dshwoja, winsch warr uslikt to gruhtaku krusu un behdas. To jau paschi effam redsejufchi, kad kahdam behnam irr fawš tehws un mahte, kas winnu tohti mihto, woi tad winnam wehl kahds preeks irr leelaks, ne kâ schis? Bet kad nu Deewš peesuhtha nahwi, nomirft winnam tehws un mahte, woi tad winnam wehl kahdas behdas warr buht gruhtakas, ne kâ schahs? Ak teescham, draugi! tam bahrinam, behdigam buhdamam, irr ta gruhtaka dshwofchana schinnî pasaulê! Ar affarahm winsch wakfarâ eeleen sawâ gultinâ un ar affarahm winsch ne tahs iszettahs; winsch masu maises kummofu sawâ muttê eebahsch, kas ar tahm affarahm apflappinahs, kas no winna waiga nopill. Ta pehz nu muhsu schebligajs Pestitajs, winnu, to bahrinu, gruhtibas nomannidams, mums dohd preeksch-raftu, tohs bee-

dinadams, kas winneem, kam jau gruhti irr, wehl gruhtak' darra, un eepreezina tohs behdigus, winnus sawkdams par saweem brahteem. Winsch sohla tohs, kas winna brahtus buhs mohziht, sawâ leelâ teefasdeenâ gruhti sohdiht, bet teem, kas winnus buhs kohpt, sohla ar fimtfahrtigu lab'klahschanu atmakfahht. Ta irr ta ihstena pasemmoschanahs preeksch Deewa un Jesus Kristus, kad sawu rohku mihtligi pasneeds tahdeem, kam ne kahds paligs wairs naw. Mehs ar sawu mehli ne warram isteikt, zil swehts irr Deewš sawâ buhschanâ un zil leels warrâ. Ta debbes draudse dseed: „Swehts, swehts, swehts irr tas Rungs Zebaut, debbes un semme irr pilna winna gohdibas. Ta debbes trihz un ta semme kustinajahs, tee juhraš wilni kauz un tee bebbibbini lohlahs preeksch Deewa wiss'spehzigas.“ (Ef. 6, 3.)

Zu spreedi, un wifs semmê triht
 Un pihschlôs preeksch tew lohlahs.
 Ko tu nodohma padarriht,
 Stahw darriht tawâš rohlahs.
 Zu pawehli — un ahtrumâ,
 Ko azzis wehl ne redseja,
 Stahw tawâ preekschâ gattawš.
 (Wids. dseef. gr. N° 9.)

Zahnis to Deewa un muhsu Pestitaja ne ismehrojamu leelumu atsihdams, fakka muhsu schihs deenas ewangeliumâ tohs pasemmigus un pateefigus wahrduš us teem suhtiteem: „Es kristiju ar uhdeni, bet tas widdû starp jums eestahjees, ko juhs ne pasihstat. Schis, kas nahks pehz mannim, irr tas pats, kas irr bijis preeksch mannim: kurram es ne esmu zeenigs, winna kuryju siksnes atraifiht.“ Tik sems un ne zeenigs preeksch ta Runga Jesus parahdahs tas swehtajs Zahnis teem isuhstiteem. Pateefi winsch arr' tahds bija, kâ winsch schê fakka; jo kaut gan winsch bija leels praweets un tik swehts, kâ Deewa engelis, tad tomehr winsch sewi

ne turra tif zoenigu, to wissu-flittaku darbu preeksch ta Kunga Jesus Kristus darriht. Kad nu schis no Deewa fuhrihts praweets irr sewi par tif ne zeenigu nosazzijis, faut winsch tomehr bija ta Kunga Jesus Kristus preekschâ no Deewa nahzis, winnam to zeltu fataifih; ak zil ne zeenigaki tad mehs nabbagi grehzineeki ne effam preeksch ta Kunga, kas mehs ikdeenâs un ik azzu-mirklos grehkojam prett winnu to taifnu un swehtu Deewa weenpeedsimmuschu Dehlu muhsu Kungu un Pesiitaju Jesu Kristu, sewischki zaur to, ka winna swehtu wahrdu welti walkojam, jebfchu pats Deews peekohdina ohtrâ baußli, fazzidams: „Tew ne buhs Deewa tawa Kunga wahrdu ne leetigi (welti) walkoh.“

Mehs, mihti draugi! ne effam zeenigi Jesu par Kungu faukt bes ta swehta Garra paliga, ta pehz, ka winna wahrds irr tohti swehts un dahrgs. Bet ar behdahm un affarahm pat schodeen ja-peeminn, ka kristitu kaufchu widdû dauds tahdu zilweku irr, kas scho ne isfakkami leelu, swehtu un dahrgu wahrdu Jesu welti walko; tahdâ laikâ, kad winsch ne mas naw zeenigs, us to Deewa radditu semmi stahweht, nemm to swehtu wahrdu Jesu arri sawâ grehzigâ muttê, tas irr, kad winsch peedsehrees tâ, ka wairs ne ko ne saproht un tad, kad leelâ dufmâ zits ar zittu kohpâ lahдахs un lammojahs. Ak juhs ne faderrigi zilweki! ne nemmat jel winna ta mihliga un schehliga Kunga swehtu wahrdu tur sawâ muttê, kur jums irr nemeers! Schis irr tas meera-Leelskungs, kas ne lammaja tohs farus eenaidneekus, kas winnu tif neschehligi mohzija un pehdigi nonahweja, pee krusa kohka peekaldami; bet tur pretti un paschâs wisbleelakâs mohkâs buhdams, winsch pahr teem Deewu luhdse, tâ fazzidams: „Tehws, peedohdi teem, jo tee ne sinna, ko tee darra.“ (Luhk. 23, 34.) Ta pehz tas irr leels grehks, winna swehtu wahrdu tahdâs ne labbâs dohmâs un ne schkistôs darbôs peeminneht, kâ ne peeder-

rahs; jo tahdeem, kas to darra, gan buhs grubta sohhiba no Deewa ta Tehwa un no pascha ta leela Teefas-Kunga Jesus Kristus. Bet

Deews sohla muhscham swehtibu
 Tam, kas scho wahrdu gohda
 Un dsihwo ar firds-flaidribu;
 Tas wis ne nahzis sohda.
 Pee Jesus ween winsch patwersees,
 Zaur tizzibu swehts isglahbsees,
 Ne kas to ne isbeedehs.

Ta deht

Lai wissi zelti palohkabs
 Wirs semmes un eeksch debbes!
 Kur Jesus wahrdu daudsinahs,
 Tur elles spehti drebbehs.
 Zaur to ween warram swehti kluht;
 Zaur Jesus wahrdu mums buhs buht
 Meers, preeks, un peedohschana. Amen.

(Widsf. ds. gr. № 218.)

Pateefibas leezineeks pirmâ seemas = swehtku deenâ.

Lai wissas mallas gawile!
 Weens glahbejs nahze pasaulê,
 Gohds augstam Debbes = Deewam!
 Ta deena bija preeziga,
 Kad swehtas dseefmas flanneja:
 „Gohds augstam Debbes = Deewam!
 Meeru, Meeru,
 Saderribu, labprahtibu irr no sewis
 Deews wirs semmes wisseem dewis.“

(Widsf. ds. gr. № 121.)

Kungs, Deews, Tehws debbesis! mehs nahkam pee tawahm swehtahm kahjahm, krihtam us saweem zelkeem un tew pasemmigi un no wissas firds pateizam par wissu labbu schinnî swehtâ deenâ, kurrâ tu mums effi atsuhrijis farwu mihtu Dehlu mums par Pesiitaju,

Rungu un par glahbeju no tahs muhschigas nelaines, kurrâ mehš bijam eegrimmuschi zaur faweem grehkeem. Gan wehl ar teem grehku-padohmeem effam apbehdinati, bet no tew schodeen effam warren lohti eepreezinati! Par to dohd tew, Rungs Deews! muhsu firdis un dwehfeles gohdu un pateifchanu zil speh un warr. Uk pa-klaufi, un fanemm, schehligajs debbes-Zehws, no mums ne zeenigeem kalpeem un kalponehm scho wahju gohdu, fo tew dohdam! Uk wiffu-schehligajs Rungs un Deews, tewi luhdsam, dohd mums tawu fwehtu Garru muhsu firdis, jo atihstam, ka paschi ne spehjam winnas is-tihriht tawam mihtam Dehlam muhsu Rungam Jesum Kristum par mahjas-weetu. Preeksch tawa fwehta waiga ar drohschibu lohkam sawas firdis un zettus, tewi, fwehtajs Rungs un Deews! luhgdami tanni wiffu-fwehtakâ luhgschanâ, fo taws mihtajs Dehls mums mahzijiis un schehligi paklaufiht sohlijiis:

Muhsu Zehws debbesis ic.

Muhsu schihs deenas fwehts un ar preeku klaufams ewangeliums atrohdahs usrakstihst ta preeka-mahzitaja Kuhka fa fwehtos stahstos, ohtra nodakâ, fur tas no 1mas lihds 14tu perschu muhsu wallodâ ta stann:

Tas notikke tanni laikâ, ka grahmatas no Keisara Augusta tappe isfuhtitas, ka wiffa pafaule taptu usrakstita. Un schi pirma usrakstischana notikke to brihdi, kad Pirenus eeksch Sibrias waldija. Un ikweens nogahje, ka tas liktohs usrakstitees, katrs sawâ zilts-pilssata. Kad arri Jahseps no Galilejas, no ta pilssata Nazaretes, us Zuhdu-semmi nogahje, us Dahwida pilssatu, wahrda Betleme, ta pehz, ka tas no Dahwida radda un zilts bija; ka tas liktohs usrakstitees ar Mariu, sawu saderretu seewu, kas bija gruhtha. Un tas notikkahs, teem turpat effoht, tas laiks nahze, ka tai bija dsemdeht. Un winnai saws pirmdsimtajs dehls peedsimme, un ta to eetinne

autinds, un to likke fille, jo teem zittur ruhmes ne bija tai mahjas-weetâ. Un ganni bija ap to starpu laukâ pee teem laidareem, tee nomohdâ buhdami nakti sawus lohpus fargaja. Un redsi, ta Runga engelîs peestahjehs pee teem, un tas spohschums ta Runga tohs apspihdeja, un tee bihjabs lohti. Un tas engelîs us teem fazzija: „ne bihsteetes, jo redsi, es jums pasluddinaju leelu preeku, kas wisseem laudim notiks; jo jums scho-deen tas Pestitajs dsimmis, kas irr Kristus tas Rungs, Dahwida pilssata. Un scho nemmeetes par sibmi: jubs to behrnu atrasseet autos eetihtu, un fille gullischi.“ Un tuhdat tur pee ta engela tas pulks tahs debbes-draudfibas bija; tee Deewu slaweja un fazzija: „Gohds irr Deewam augstibâ, un meers wirs semmes, un zilwekeem labs prahts.“

Uk, muhsu dwehfeles leelajs preeks un meers atspihd eeksch tumfchas kuhst un laidara, fur mahjoja ta wiffu-semnaka zilweku kahrtâ, tee ganni, kas sawus lohpus fargaja nakti. Tur atspihd tas Deewa spohschums no debbesim. Gan tanni azzu-mirkli, kad wiinni to spohschumu eeraudsija, wiinni lohti istruhkaks, bet ta Runga engelîs winneem usrunna schohs preeka-wahrdus: „ne bihsteetes, jo redsi, es jums pasluddinaju leelu preeku!“ Redseet, draugi! ka Deews zeeni un turr' mihtus tohs wiffu-semnakas kahrtas zilwekus. Ta Deewa Dehla fwehta peedsimchana tohp teem ganneem wiffu pirneem pasluddinata un ta leela Deewa gohdiba winneem tikke parahdita, ka wiinni ar sawahm azzihm redseja to Deewa spohschumu, un ar sawahm auzihm dsirdeja to jauku un stannigu fwehtu dsesimu, ar fo ta debbes-draudse Deewu slaweja: „Gohds irr Deewam augstibâ, un meers wirs semmes, un zilwekeem labs prahts.“

Lai tad mehs, kas arri effam no semmas fahrtas, scho-
deen preezajamees fwehtâ preekâ, fwehtidami schohs
fwehtkus un dahrgas deenas Deewam par gohdu un
muhfu Rungam Jesum Kristum par pateifchanu un
fwehtu peeminneschanu, jo schodeen ta laime plaukufe,
kas mums atnefs laizigu un muhschigu lab'klahscha-
nu. — Ta deht, lai ar Deewa paligu apdohmajam

muhfu Runga un Pestitaja Jesus Kristus
fwehtu peedsimschanu.

Deewa Dehls irr atnahzis;
Lai stann Deewam flaweschana!
Debbefs-Zehws to fuhthja
Wahja behdu-dsithwofchana
Muh's no grehkeem atpestiht,
Debbefs-zelku eerahdiht.

Wiafch wehl schodeen pee mums nahf,
Kad tee wahrdi, fo wiafch dewis,
Stubbinahf us labbu fahf.
Ak! usnemmam to pee fewis,
Winna wahrdeem uetizzoht,
Winnam wiffu nodohdohf! Amen.

(Wibf. of. gr. N° 112.)

Schinnî fwehtâ deenâ mums, draugi! waijaga
zeltees no meega un isflauziht tik labbi to grehku-meegu
no azzim, kâ arri wiffu blehdibu no firdim un tad ar
schkistahm firdim preekfch ta Runga muhfu Deewa
nahf, to flaweht un tam pateift par winna ne isdib-
binajamu leelu schehlasiibu, kas schodeen mums dohta,
bes muhfu nopelna. Tur klahf mums arri waijaga no
firds dibbena pasemmigi peeluhgt to fwehtu, taifnu un
muhfchigu Deewu, kâ wiafch mums muhfu grehkus
peedohtu, fo effam prett winna grehkojuschi un fwehtâ
fohlifchana fohliht, us preekfchu no tihfcheem grehkeem
fargatees. Ja mehs to pateefigi darram, tad mums
no schihs deenas buhs preekf dsithwoht schinnî behdu-
eleija un falds meers, un fwehts preekf muhs apkampf

tad, kad preekfch ta Zehra gohda frehfla nahfkm. Ak,
ta pehz lai darram tâ, kâ tas Rungs un Pestitajs muhs
mahza sawôs fwehtôs wahrdôs, fo winnam tas Zehws
irr lizzis runnahf. Ar teem wiafch muhs mahza un ap-
gaismo muhfu tumfchu prahfu tâ, kâ teem ganneem
atfpihbeja tumfchâ nakfi leels un brihnifchfigs Deewa
spohschums, fo winni ar sawahm meefigahm azzihm
redseja; tapat arridsan winni to jaun-peedsimmufchu
Deewa Dehlu muhfu Rungu Jesu Kristu atradde tum-
fchâ kuhî eelfch fillites guttam autinôs tihstiu. Mehs
gan wairs ne warram ar meefigahm azzihm redseht to
Deewa spohschumu, kas tannî brihdi atfpihbeja, kad
Jesus pasaulê atnahze, jo tas Deewa spohschums, kas
wiffu-tumfchalâs mahju-weetâs atfpihd, apfihme, kâ
tas, kas schodeen peedsimnis, tapat buhs wiffu tum-
fchalâs zilweku firds buhdinas apflaidroht. Ak ta
pehz lai atfahjamees no grehkeem un no netaisnibas,
lai — kâ jaw fazzihts — schkistijam un masgajam fa-
was firds buhdinas no grehku fahrneem, tas irr: no
wiffadahm launahm un neschkistahm dohmahm, tad
tas Rungs un Pestitajs arri nahfs pee mums mist
muhfu firds buhdinas; jo schis Rungs un Pestitajs
Jesus Kristus irr fwehts un taifns. Winna fwehtu
peedsimschanu mehs schodeen peeminnam un fwehtijam
winnam par gohdu, firfniigi pateifdami tam schehligam
debbefs-Zehwam, kas muhs nabbagus grehzineefus irr
schehlojis, sawu mihlu Dehlu pee mums pasaulê fuhthi-
dams, kurschs muhs mahza, sawa debbefz-Zehwa
prahfu darriht. Pahf to wiffu wiafch muhs arri irr
atpestijis no tahs grehku-walstibas, zaur sawu grehtu
zeefchanu un breefmigu fauna-nahwi, mirdams pee
krusta stabba.

Ak, lai atfihstam scho Deewa ne isdibbinajamu
schehlasiibu un muhfu Runga Kristus karstu mihlestibu,
pee fewim apdohmadami, kas mehs buhtu un fur mehs
paliktu, ja schis Glahbejs ne buhtu pasaulê nahzis?

Mums buhtu tannis elles-zeetumôs ja-nowahrgst muhschigi; jo mehs to effam paschi zaur saweem grehkeem nopelnijuschi, apkaitinadami to swehtu, taifnu Deewu un schehligu debbes-Zehwu. Bet winnam wehl muhs eescheljahs, kâ winsch pats fakka: „man ne patihk ta nahwe ta besdeewiga.“ (Ez. 33, 11.) Winsch suhta sawu weenigu Dehlu pee mums, kas muhs no grehkeem atpestu. Ak ne isteikta Deewa schehlastiba un mihlestiba us mums grehzineekeem! Mehs ar saweem leeleem grehku darbeem un padohmeem winnu apkaitinajam, bet winsch muhs tâpat mihlojis, kâ sawu mihlu weenpeedsimmuschu Dehlu.

Za pehz muhsu Kungs un Pestitajs pats fakka schohs weenteefigus un swehtus wahrduš no sawas deewischfigas muttes: „Zik lohti Deews to pasauli mihlejis, ka winsch sawu weenpeedsimmuschu Dehlu irr dewis, ka wisseem teem, kas tizz eeksch winna, ne buhs pasusteem, bet to muhschigu dsihwofchanu dabuht. (Zahn. 3, 16.) Ak kâ nu ne buhs mums preezateem, kad muhsu Pestitajs apleezina, ka Deews muhs tâpat mihlojis, kâ sawu weenigu mihlu Dehlu? Un ihpaschi schinni swehtâ deenâ, kurrâ winsch irr peedsimmis, lai preezajamees swehtâ preekâ, Deewu un muhsu Kungu Jesu Kristu teikdami un flawedami, zik spehjam un zik warram. Bet arridsan, draugi! lai ihpaschi schinni schehlastibas deenâ atsakkam grehku darbeem; lai apnemamees ne ween scho swehtu deenu, bet wissu muhschu dsihwoht pehz Deewa prahta. Bet ja mehs scho swehtu deenu apgahnitu ar grehkeem un wissâs tâs nahkoschâs deenâs, kamehr schè dsihwojam wirs semmes, no grehkeem ne atgreesstohs, tad schi muhsu Kunga Jesus Kristus swehta peedsimschana mums ne buhtu par preeku, bet par behdahm. Winsch jau naw ta pehz pasaulè nahzis, ka winsch tohs grehzineekus eeksch grehkeem apstiprinatu, bet ta pehz, ka winsch tohs no greh-

keem atpestitu un pee Deewa ta muhschiga debbes-Zehwa peerwestu.

Ak, ta pehz, draugi mihti! atgreesifimees no grehkeem wehl schodeen, kad ta Kunga bals atskann muhsu aufis. Klausifimees jel ar atwehrtahm aufim un pazeltahm firdim scho schehlastibas balsi un fanemfim ar tizzigahm firdim to fluddinaschanu, ko winsch leek tam engetam peesaukt us teem isbihjuscheem ganneem: „ne bihsteetes, jo redsi, es jums pasluddinaju leelu preeku, kas wisseem laudim notiks; jo jums schodeen tas Pestitajs dsimmis!“ Arri schodeen ta patte bals atskann teem atgreesigeem grehzineekeem, kas sawus grehkus no firds noschelo un no teem astahjahs. „Ne bihsteetes, jo redsi, es jums pasluddinaju leelu preeku.“ Ak mihti! kahds preek wehl warr buht leelaks, ne kâ schis, kad grehzineekam teek grehki peedohti un winsch teek isglahbts no muhschigas pasufchanas. Zau tas irr leels preek, kad muhs kahds isglahbj no laizigas strahpes, mehs winnam dauds reis par to pateizam; bet zik dauds wairak mums ja-pateiz schehligam Deewam, kas mums atsuhtha to leelu Glahbeju! Tâpat arri pascham tam Glahbejam, Deewa weenigam Dehlam mums ja-dohd simtkahrtiga pateikschana, ka winsch tik paklausigs bijis sawam Zehwam, wissu to debbes gohdu atstahdams, kas winnam no teem swehteem engekeem un debbes draudses tikke dohts, pee mums semmè nahk schinni behdu-eelija, tahs gruhthibas un wissu-leelakas mohkas preeksch mums zeest. Ak ne isteikta karsta mihlestiba muhsu Kunga un Pestitaja Jesus Kristus! Ak, lai steidsamees to pateizigi flaweht! Lai dseedam winnam ar preezigu firdi un sakkam:

Lai augstu flawu nobseadam
Lam augtam Debbes-Zehwam!
Lai Jesus swehtkus swehtijam,
Par gohdu sawam Deewam!
Gohds Zehwam, kas to suhtija!

Gohds Dehlam, kas patlausija,
Un mums par labbu nahzīs!

(Widf. ds. gr. № 123.)

„Un scho nemneetees par sīmi: juhs to behrnu
atrasheet autōs eetihitu un fillē gullischi“, tā tas engelīs
wehl falka us teem ganneem. Ak draugi! nemneetes
arri mehs par sīmi, wehrā līdami un peeminēdami
to swehtu peedsimschanu muhsu Runga un Pestitaja
Jesūs Kristus. Lai atsihstam, kahds leels labbums
mums zaur to irr tizzis un kahda swehtiba mums atleh-
kuse zaur winna swehtu peedsimschanu. Jo kā tektohts
awohts aplappina tahs wissu-augstakahs kalna-weetas
un kā padebbes tahs iskaltuschas eeļijas un sīkus
augtus atspirdsina, ka tas kalns salko un tee eeļijas
augli kupli paleek, tā un dauds wairak schis dsihwibas-
awohts Jesūs Kristus muhsu Pestitajs tahs iswihku-
schas un islahpuschas dwehseles irr atspirdsinajis un
padsirdinajis ar to dsihwibas-elju. Ak, zī lohri karli
winsch muhsu dwehseles mihto, ka winsch sawu dahrgu
dsihwibu par tahm nodewis, tahs pestidams no tahs
muhshigas pasufchanas un tahm nopelnidams to muh-
schigu debbes-preeku, ko mehs ar saweem grehkeem
bijam pasaudejuschi.

Ak, lai mehs effam preezigi,

Ka Jesūs pee mums nahzīs!

Ak, lai mehs dseedam lihgsnigi,

Ka Deews zaur Jesu fahzīs

Mums sawu praktu isfai droht,

Muhs swehtihit un muhs aplaimoht!

Ak, lai mehs Deewu teizam!

Atraujeetees no tumšibas!

Za naktis irr pagahjuse.

Ak, dsenneetees pehz swehtibas!

Za deena atnahkuse!

Ka Deews muhs pats irr peemeļej's,

Ka Jesūs gaischums usreetej's,

Par to lai Deewu teizam!

(Widf. ds. gr. № 120.)

Ak Rungs, muhsu Deews! palihdsi pats ar sawu
swehtu Garru, ka mehs tohpam zeenigi tawai Tehwa-
schehlasibai, ko taws mihtajs Dehls preeksch mums
irr nopelnijis. Amen.

Pateefibas leezineeks
pirmā seemas-swehtku deenā
pahrlēzjonu.

Swehts un dahrgs laizinsch atkal peedsihwohts mums
ilwekeem un mehs wissi wehl spīrgti un wefeli effam.
Tapehz mehs nahkam tawa swehta waiga preekschā,
ak Rungs un Deews! pasemmodamees appaksch ta-
was sipras rohtas tewi peeluhgdami un tew no wissas
sirbs un dwehseles pateikdami par tawu leelu un ne
isfalkamu schehlasibu, ar ko tu muhs tawus nezeeni-
gus kalpus un kalpones effi schehlojis, mums dohdams
sawu mihtu Dehlu, kas muhs atpirzis un atpestijis no
tahs muhschigas pasufchanas. Ak ta pehz mehs simt-
lahrtigu pateikschanu atnessam tew, dahrgajs, sweh-
tajs Rungs un Pestitajs Jesūs Kristus, schinni deenā
un sohlamees tew arri wissās nahkoschās deenās
gohdu un pateizibu doht, un tew labbaki paklausihit, ne
kā lihds schim. Bet mehs luhdsamees tewi pee tawahm
lahjahm krisdami, dohd mums tawu swehtu Garru
klast par paligu, jo mehs atsihstam, ka mehs effam
gauschi wahji un drihs aismirstam schis dahrgas ap-
sohlischanas, ko taggad tew sohlam. Ak, ta deht lai
taws swehtajs Gars pee mums miht, kas muhs atgah-
dina wissās leetas, kur maldamees! Jo dohd mums,
schehligajs Rungs un Deews zaur Jesu Kristu tawu
mihtu Dehlu, muhsu Rungu un Pestitaju. Amen.

Muhfu schihs deenas swehts lezions atrohdahs usrakstihstis apustula Pahwila grahamatâ, fo winsch Zihum rakstijis, treschâ nodakkâ, fur tas no 4tas lihds 7tai perschei muhsu wallodâ tâ flann:

Bet kad Deewa muhsu Pestitaja laipniba un zilweku-mihlestiba irr atspihdejuse, tad winsch ne no teem darbeem tahs taisnibas, fo mehs buhtum darrijusch, bet pehz sawas apschelofchanas, muhs irr darrijis swehtus, zaur to masgashanu tahs atdsimschanas un atjaunashanas ta swehta Garra, fo winsch irr islehjis pahr mums baggatigi zaur Jesu Kristu muhsu Pestitaju, ka mehs zaur wianna schehlastibu taisnoti mantineeki tohpam tahs muhschigas dsihwoschanas, pehz tahs zerribas.

*

*

*

Schee nolassiti swehti wahrdi mums pasluddina Deewa leelu schehlastibu, kas schodeen atspihdejuse wisseem zilwekeem, un muhs mahza, lai aisleedsam to besdeewibu, tas irr: lai mehs ihpafchi schinnis swehtas deenas atstihstam Deewa leelu schehlastibu un winnas tâ swehtijam, kâ kristigeem zilwekeem peenahkabs, prohti: Deewam par gohdu un few pascheem par laizigu lab'klahschanu un muhschigu meeru un preeku:

Kristus swehtkus swehtijeet,

Winnu gohdâ peeminneet,

Ka winsch zilweks peedsimnis

Pasemmiba dsihwojis.

Deewa apschelofschana

To pee mums arfuhitja,

Muhs no grehteem atpestiht,

Deewam peewest, no swehtiht. Amen.

(Wids. ds. gr. N° 122.)

Mihli draugi! Schohs swehtkus lai pawaddam Deewu bihdamees un gohdigi dsihwodami; lai ne effam lihdsigi teem paganeem, kas plihteschanâ un rihschanâ dsihwo, ne fo no Deewa ne sinnadami; bet lai paldees fakkam schehligam Deewam, kas mums sawu Dehlu

subtijis, kas sinnamu darra to prahtu sawa Tehwa debbesis un — „fewi paschu par mums irr de-wees, ka tas muhs atpirktu no wiffas ne-taisnibas, un schkihstiu few pascham ihpafchus laudis, kas tschakli dsihtohs us lab-beem darbeem.“ (Tit. 2, 14.)

Mehs wiffi effam atpirkti no schi Deewa ween-peedsimmuscha Dehla, kurra swehtu peedsimschanu schodeen peeminnam, jo schi irr ta deena, kad winsch atnahze pasaulê dsihwoht. Wehl schodeen winsch pee mums garrigi atnahk, kaut gan ar meefigahm azzihm to ne redsam, kâ tee ganni winnu redseja eeksch filles gullim autos eetihthu. Mehswinnu sawâ firbi warram garrigi nomanniht un prohti, tad, kad schi no grehteem tihra. Gan, Deewam schehl! dauds tahdi wehl teef atrastu, kas sawas firbis ne mas ne schkihsti preeksch scha augsta, garriga Kunga Jesus Kristus; ne mas ne preezajahs pahr winna atnahkschanu pasaulê. Tahds zilweks tik dohma us to, ka winsch pa schahm swehtahm, dahrgahm deenahm warr sawus meefas lahrumus peepildiht, eeksch pasaulês jaktihm un trohkschna dohtees, ihpafchi pa naktim, ne mas atskahrsdams, ka waijagohht Deewam gohdu doht un winnu flaweht; ne, tahds Deewa gohdu wehl masina. Woi ta naw Deewa apsmeeschana, kad zilweks, fo Deews pehz sawu gihmi raddijis un Kristus atpestijis, tâ darra, kâ neprahstigs lohps darra? Tahds wismihtlafi eet tahdas weetâs, fur stiprs dschreens atrohdamâ un tur tâ peedserrahs, ka pee semmes ja-kriht. Ak, tahdi zilweki samaita sawu meefu us newesselibu un sawu dwehsele nowedd us elli, fur winneem muhschigi ja-waimanna! Deewam muhsu wahjajs gohds gan ne mas naw waijadsigs, winsch bes ta gan warr istift, jo winnam debbesis irr ne isskaitami engeli, kas winnam gohdu un sawu dohd; bet mehs paschi ne warram istift, ka winnu ne peeluhdsam; jo ne pateizigi zilweki, kas pa

schahm fwehtahm deenahm laizigu preeku ween mekle wairoht, us to ween dohma un us to ween preezajahs, arri ne warr Jesu pee sewim garrigi redseht. Ut, mihtli draugi! pehz tahdeem preekeem, kas azzihm spihd un meesai patihk, nahk behdas! Nu tad, lai no wiffas firds dsennamees pehz teem preekeem, ko Kristus mums fohla un kas pastahwehs muhschigi; un lai fargamees no teem preekeem, kas ihfu brihdi ween pastahw un pehz kurreem nahk gruhtas behdas pakkat.

Ut kahds laimigs un jo laimigs tas zilweks, kas tahs fwehtdeenas un tohs leelus fwehtkus ta fwehti, ka peederrahs! Winsch katra brihdi preezigi us fawu Pestitaju warr fazzihk:

Ut, Kungs Jesus! arri man
 Peederr tawa atnahkschan';
 Jo tu mannim eeschinko,
 Kas man muhscham aplaimo:
 Tawu wahrdu gaischumu,
 Wiffas laimes padohmu,
 Un to debbes=preezibu.

(Wibf. ds. gr. № 122.)

Ik kurschs ihsten' fristigs zilweks, kas gan ta dsihwo un darra, ka Deewa fwehtajs wahrds mahza, gohdigi un fwehtigi pawaddidams fwehtkus un fwehtas deenas eefsch firsnigas Deewa peeluhgschanas, sawus brahtus un ir paschus eenaidneekus arween' pastahwigi mihtodams un ta wiffadi ta debbes=Zehwa prahtu padarra, tomehr ne falka wis, ka winsch irr ko labbu no Deewa un sawa Kunga Jesus Kristus pelnijs, bet tas falka:

„Jo tu mannim eeschinko,
 Kas man muhscham aplaimo.“

Za ihsti peeklahjahs fazzihk; jo pateefi ne weens zilweks no Deewa ne ko ne warr nopelniht, bet ar ko tas zilweks teek no Deewa atfwehtihks pee meefas woi pee dwehseles, tad ta irr tihra Deewa schehlastiba ween. Pats muhsu dahrgajs Pestitajs pamahza, ka ja-falka:

Kad juhs wiffu effat darrijufchi, kas jums irr pawehlehts, tad fakkaj: mehs effam neleefchi kalpi, jo kas mums peenahzchs darriht, to mehs effam darrijufchi.“ (Rubf. 17, 10.) Schè nu gan daschs ne apdohmigs warretu slikti saprasi schohs fwehta Pestitaja wahrds, ta dohmabams: ja nu tas zilweks ar saweem labbeem darbeem ne ka ne warr pelniht, tad tas weena alga, woi es grehzigi dsihwoju, woi Deewa-bihjigi. Tahdam te teek atbildehts: Ne allojees, ak zilweks, bet klausees lihdsibu pahr diwi kalpeem. Kahdam fungam diwi kalpi bija un tas fungs eedewe teem abbeem weenadu darbu un pawehleja to labbi apfohpt, bet pats aisgahje nohst. Kad nu winsch nopratte to laifu, kad tas darbs buhs beigts, tad winsch nahze tohs atkal apraudsiht. Pee ta pirma peegahjis, atradde to darbu gohdigi un pareisi padarritu, ka winsch pawehlejis, bet pee ta ohtra atnahjis, usfattiya wiina darbu un atradde to gauschi slikti peefohptu. Tad tas Kungs, us sawu nammu nogahjis, lifke tohs abbus atfaukt un apdahwinaja to pirmo ar derrigu mantu. Woi nu gan tas warreja fazzihk, ka winsch to pelnijs ar sawu darbu? Teescham ne! Jo winsch par sawu kalposchamu nehme gadschahrtigu lohni. Za deht winsch arr' atsinne, ka tas effoht ta Kunga schehlastiba ween. Zo ohtru kalpu, kas ne bija darrijs, ko Kungs pawehlejis, to tas Kungs lifke saweem fullaineem breefnigi nostrahpeht un atnehme wehl no wiina wiffu, ko tam pirmahk no schehlastibas bija eedewis. — Atsihtsi nu, kurri darbi lifke labbaki usfattiti, woi tee labbee, woi slikttee? Teescham tee labbee; jo kaut gan ar teem ne bij' ne ko pelnijs, tomehr Kungs no schehlastibas wiinu apdahwinaja. Za pat tas irr ar mums. Jesus irr preekschsihmi dewis, ka mums buhs pehz tahs darriht, pats pawehledams, ka mums labbus darbus buhs sirahdaht un pats atkal aisgahjis us debbesim, sehdeht pee Zehwa

labbas rohkas us sawu gohda-krehflu. Bet ween' reis wünsch atkal atnahks tanni leelâ pastarâ deenâ, sawus darba laudis apluhkohr un noteesaht ar taifnu teefu. Tad jau sinnams, ka tohs, kas schejt' labbus darbus darrijuschi, kâ wünsch pats tas leelajs Teefas-Kungs Jesus Kristus pawehlejis, wünsch apdahwinahs ar to muhschigas dschwofchanas krohni, ne par teem labbeem darbeem, bet zaur Deewa schehlastibu un Pestitaja dahrgu nopelnu. Un teem, kas besdeewigi bijuschi, ne klausidami Jesus swehtahm mahzibahm, tiks wehl atnemts tas, kas winneem schè tikke dohts, ka teem tad plifkeem un faileem buhs ja-eet nohst no Kristus waiga eefsch muhschigahm mohkahm. Tohpi nu gudris un apdohma, ak zilweks, ka tas naw wis weena alga, woi tu labbus darbus darri, woi launus. Ak ta pehz lai dsennamees us labbeem darbeem, no schahs deenas mahzibahm atsihdami, kahda leela starpiba irr starp labbeem un launeem darbeem. Raut gan ar saweem labbeem darbeem ne ko no Deewa ne warram nopelniht, tad tomehr tohpam zeenigi tai schehlastibai, ko Jesus Kristus nopelnijis. Ak kahda laime warr buht leelaka, ne kâ schi, ka tohpam zeenigi Deewa schehlastibai! Kurschs nu wehl muhsu starpâ buhtu tik ne apdohmigs, kas ne dsihtohs labbus darbus darriht wiffâs sawâs dschwibas deenâs, un fewischki schinnis swehtâs deenâs, kurrâs muhsu Kungs un Pestitajs Jesus Kristus peedsummis? Ak, tad swehtifim nu tohs swehtkus, kâ kristiteem zilwekeem peenahkâhs, gohdu dohdami Deewam un Jesum Kristum muhsu Pestitajam.

Kungs Deews, firdschehligajs, spehzigajs Zehws! apsehlojees pahr mums nabbageem lautineem! Palihds un waddi muhs ar taru zeenigu swehtu Garru, ka meh's warram swehtigi, kâ taweem behrneem un Jesus mahzefkeem peenahkâhs, schohs leelus swehtkus pawaddiht, kurrâs taws mihtajs Dehls nahzis pasaulè. Dohd arridsan, Kungs un Deews, ka warram zaur

scheem swehtkeem fataifitees un zeenigi tapt us to deemu, tad taws Dehls atnahks muhs teesaht. Ak paklaufi scho muhsu luhgshanu, zaur Jesu Kristu taru mihtu Dehlu muhsu Kungu un Pestitaju. Amen.

Pateefibas leezineeks
ohtrâ seemas-swehtku deenâ.

Deewam flawa muhschigi,
Ka meh's effam pestiti!
Mohstees, firds eefsch tizzibas,
Peeminni tahs semmibas,
Kurrâ Jesus peedsummis,
Ko par mums Deews nodewis,
Grehzineekus schehlojis!

(Wids. ds. gr. № 122.)

Mehs, mihtli draugi! lassam swehtâ bihbelè wezzâ un jaunâ testamentè pahr dauds un daschadeem brihnischligeem notiffumeem, ko tas wiffu-warrenajs Deews irr darrijis un lizzis saweem kalpeem teem swehtem praweescheem jau papreefsch pasluddinaht teem zilweku behrneem. Schinnis swehtâs deenâs irr notizzis tas wiffu-leelakajs brihnuma-darbs no muhsu Deewa, ko wünsch lizzis pasluddinaht saweem mihteem jau preefsch fimts un tuhstoscheem gaddeem; un ta pehdiga sluddinaschana noteek no weena engela teem ganneem un nu schis brihnums arri tuhlin notikke. Ta deht schee ganni irr no zilwekeem tee pirmee leezineeki pahr scho brihnischfigu Deewa darbu, kas ar sawahm azzim to wiffu redseja. — Zik leela Deewa pasemmiba! Wünsch leek sawu Dehlu peedsumt eefsch lohpu kuhts. Zur fillè guttam tee ganni atrohd tâ Wiffu-warrena un muhschiga Deewa Dehlu, tâ, kâ tas engelis fazzijis. Ne kas teem ganneem warreja aiskaweht scho leelu

zettu staigabt, pa kurre winneem tas Deewa engelis bija pavezhejis staigabt. Winni ne bihstajahs, nedf kaunejahs ispaudeht teem wissu-augstakeem zilwekeem to, ko winni redsejuschi, — lai gan winni paschi bija no tahs wissu-semmakas zilweku kahrtas. Ta, draugi! lai mehš arri ne kaujamees fewis nowehrst no ta labba zetta, ka tee ganni ne kahwahs; bet lai sipra tizziba un ne schaubiga zerriba bes bailehm to taifnu zettu staigagam, pa kurre mihtajs Pestitajs muhs wedd ar saweem swehteem wahrdeem wehl schodeen, kad peeminnam winna swehtu peedsimschanu, kaut arri tee lepni un augstmannigi zilweki muhs apfimeetu un nizzinatu. Lai pahr tahdeem ne bihstamees, nedf kaunamees, isteikt tohs leelus darbus, ko winsch wehl taggad pee mums darra. Lai gan mehš effam ta wissu-semmaka zilweku kahrtas, tomehr, ja ween winnam effam paklaufigi un ustizzigi ta, ka tee ganni, tad mehš pee Deewa buhsim augta wehrte. Ut, lai arri mehš paklaufam teem swehteem un dahrgeem wahrdeem muhsu Kunga un Pestitaja Jesus Kristus; lai ne ween tohs klaufam, bet lai wisswairak pehz teem darram, ka tee ganni darrija. Tee ne ween winnu aprauga, bet arri ispausch to, ko winneem tas engelis pavezhejis. — Pasemmigi mehš lohkam sawus zettus preeksch tew, Kungs muhsu Deews un tawa mihta Dehla wahrda luhdsamees:

Muhsu Tehws debbesis 2c.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohdahs usratsihts ta preeka-mahzitaja Luhkasa swehts stahstos, ohtra nobakta, fur tas no 15tas lihds 20tai perschei muhsu walloda ta skann:

Tas notikkahs, kad tee engeli no teem us debbesim bija aitsgabjuschi, tee ganni fazzija sawa starpa: „eima tad nu us Betlemi raudsicht, kas tur notizzis, ka tas Kungs lizzis mums sinnu doht. Un tee steigdamees nahze, un atradde ir

Mariu, ir Jahsepu, un to behrnianu fillé gullischi. Bet kad tee to bija redsejuschi, tee ispaude to wahrdu, kas teem ta behrna pehz bija fazzihts. Un wissi, kas to dsirdeja, isbrihnijahs pahr to wallodu, ko tee ganni teem bija fazzijusch. Bet Maria wissus tohs wahrduš paturreja, tohs sawa firdi apdohmadama. Un tee ganni gree-sehs us mahjahm, gohdaja un teize Deewu par wissu, ko tee bija dsirdejuschi un redsejuschi, ka us teem bija fazzihts.

Tee ganni nu reds ar sawahm azzihm to preeku, ko tas engelis winneem pasluddinaja. Redseet, mihti draugi! ka tas irr bijis wezds laikos, ta pat tas wehl noteek schodeen teem, kas Deewam firnigi ustizzahs un winna swehteem wahrdeem paklaufa; teem wahrdeem, ko Deews pats un winna mihtajs Dehls muhsu Kungs un Pestitajs Jesus Kristus muhs mahzija un wehl taggad mahza zaur saweem kalpeem. Kas teem irr un paleek ustizzigi un paklaufigi lihds gallam, tee eemantohs to laizigu meeru un muhschigu preeku, ko Deewa un ta Kunga Kristus swehtajs wahrds sohla. To jau redsam schihs deenas ewangeliuma pee teem paklaufigeem ganneem, kas steigdamees steidsahs paklaufsicht un darriht pehz ta Kunga wahrda. Buhtu winni to ne darrijusch, ko tas Deewa engelis winneem mahzija, tad winni tahdu leelu preeku ne redsetu un tahda gohda ne taptu turreti, ka taggad. Kahds gohds warr buht leelaks un kahds preeks saldaks, ne ka schis, ko tee ganni tanni laikā baudijusch, kad tas Kungs Jesus Kristus peedsimme. Schis Kungs gan bija tik swehts un augstis, ka wiss-swehtakajs zilweks, kas to brihd' wirs semmes dsihwoja, ne warreja wis winnu ar meefigahm azzim labbi usskattiht ta spohschuma deht, kas pee winna bija. Ween reis winsch saweem trim labba-keem mahzekteem sawu spohschumu parahdija, us kahdu

tohti augstu kalnu. Winsch spihdeja tà kà faule un winna drehbes kà gaisma, bet nu tohp winna fwehtajs un spohschajs waigs preeksch zilweku meefigahm azzim apflehpts. (Matt. 17, 1—8.)

Schodeen ar Deewa paligu no muhsu ewangeliuma apdohmastin:

kà muhsu Pestitajs schinnt pasaulé atnahzís un kahda mahjas-weeta winnam patihf.

Bet tu, at fwehtajs Deewe! fwehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Mehs, mihti draugi! lassam schihs deenas ewangeliuma: „Un tas notiffahs, kad tee engeki no teem us debbekin bija aisgahjuschi, tee ganni fazzija sawa starpà: Gima tad nu us Betlemi, raudsiht, kas tur notizzis, kà tas Kungs lizzis mums sinu doht.“ Tà winni arri darrija; winni sleidsahs us Betlemi, meklegt to jaun-peedsummuschu Kungu un Pestitaju. Bet fur winni to atradde? woi tur, fur leeli kungi mahjo, woi kehniu nammòs, kas kohfchi ispuschkoti un brangi isfkattahs? Ak nè, tur teeto Kungu ne atrohd wis, kas gan bija wissu kungu Kungs un wissu kehniu kehniusch, kam waijadsetu tannis wissu-dahrgakòs un spohschakòs debbes nammòs ir schinni fwehtà nakti dsihwoht, fur winsch irr dsihwojis no muhschibas un dsihwohs muhschigi, sehbedams pee sawa Zehwa labbas rohkas, walddams pahf semini un debbeki; bet tee scho dsihwibas=Leelkungu Jesu Kristu atrohd pawissam pasemmigà weetinà mahjojam un duffoht eeksch flitta schuhpulischa, kà mums to isstahsta muhsu schihs deenas ewangeliums. „Un tee sleigdamees nahze, un atradde ir Mariu, ir Zahsepu, un to behniu fillè gullischa.“ Ak, zik brühnischkiga un ne isdohmajama irr schi muhsu Kunga Jesus Kristus pasemmoschanahs!

Gan laikam tur tai Betlemes pilssehtà, kaut ta ta masaka bija, ne truhke tahdi augsti un spohschi leelkungu nammi, kas no tihra selta ween spihdeja, bet tee tam Kungam ne patihf; teem winsch eet garram un ee-eet eeksch tumshas kuhis un eegullahs lohpu fillè. To paschu, draugi! tas Kungs Jesus Kristus wehl scho-deen darra: winsch ne mekle wis tahdas mahju-weetas, kas no ahrenes spihguto un brangas israhdahs, bet winsch labprahht nahf mahjoht tannis pasemmigàs un flittàs mahju-weetas; tas irr: winsch ne nahf eeksch tahda zilweka firds mahjoht, kas irr lepna, naidiga un pilna no dusmibas, slepkawibas, neschkihstibas, sahdsibas, burwibas, un ar weenu wahrdu fakfoht, kas ar wissadeem grehku darbeem apgahnita, — no tahda zilweka irr tas taisnajs un fwehtajs Kungs Jesus tahlu noht. Winnam ne patihf tee, kas sawas firdis ar tahdeem grehkeem apgruhtinajusch, bet winnam patihf tee firds schkihsti, kas sawas firdis irr sawalbijusch no grehku-kahrumeem un par sawahm dwehfelehm nomohdà palikkusch, Deewu sawu Kungu no firds dibbena peeluhgdami. Winsch tas mihtajs Pestitajs irr nahzis tohs grehzineekus no grehkeem atgreest, kà winsch pats fakka: „Jo ta zilweka Dehls irr nahzis atpesiht to, kas pasuddis.“ (Matt. 18, 13.) Bet ja nu tas grehzineeks ne laujahs sewi no winna mekletees, bet apflehpjahs un behg, jo dsittaki grehkòs eepihdamees, prohti: ne laujahs no Deewa un Jesus fwehteem wahrdeem sewi pamahziht, un tur pretti wehl tohs pulgo un apfmeij, tad tam noteek, kà Jesus tas Kungs pats fakka: „Es jums fakku: ja juhs no grehkeem ne atgreesifeetees, tad juhs wiffi — tapfeet nomatati.“ (Luhf. 13, 3.) Ak ta pehz, lai atgreeschamees no grehkeem pee laika ik weens, kas wehl lihds schim ne effam atgreesufchees! Lai istruhkstamees no teem Pestitaja fwehteem wahrdeem, ar fo winsch tohs grehzineekus pamohdina no grehku-meega. Jo, kad atfkattam us

pagahjufcheem laifeem, tad gan rebsam, ka ne weens tihschs grehzineeks naw bes fohdibas palizzis. Ko tad nu mehš wehl fnauscham, kad, warr buht, ta fohdiba jau pee durrim stahw? Woi gaidifim, kamehr ta muhs aisgrahb? Jo

Wai, wai tam, kas to nizzina,
 Kam ne patihk fchi laipniba!
 Kas Jesum ne gribb padohtees,
 Tam muhscham labbi ne is-ees.

(Wibf. ds. gr. № 109.)

Swehtōs rakstōs lassam pahr to zeetfirdigu feh-
 ninu Bahraii, kad Deews winnam peefuh-tija to pirmu fohdibu, gribbedams winnu no ta grehku-meega pamohdinaht; tad tas fehniensch gan apfohlijahs Deewam paklaufsht, pehz ta swehta wahrda, ko winsch fawam kalpam Mohsum bij' pawehlejis runnaht us Bahraii; bet, kad ta fohdiba mittejahs, tad winsch wairs ne darrija, ko Deews winnam pawehleja darriht. Winna firds palikke wehl zeetaka, ne ka bijuse no pirmas fohdibas lihds to desmitu un pehdigi, kamehr tas tikke apfihzinahs ar wissu sawu farra-spehku farkana juhra.

Redseet, mihti draugi! kahdas breefnigas fohdibas gaida us teem ne atgreesigeem grehzineekeem. Deews tohs fohda jau schein' laizigi, bet ak zil' breefnigas wehl tahs fohdibas buhs tur muhschiba!

Ta pehz, mihti! lai atgreeschamees no grehkeem tuhlin, kad Deews muhs ar pirmu nelaimi peemekle, un lai ne gaidam wairs us to ohtru un us to pehdigu, furras buhs tik breefnigas, ka tahs muhs pagallam nomaitahs. — Ta nu, draugi! lai tam Kungam fawas firdis mahju-weetas fataisam ar to, ka tahs istihram no wiffas grehku-negantibas; tad winsch labpraht pee mums apmettisees un mehš zaur winnu to schelastibu eemantofim, kas allehkuse no ta, ka winsch muhsu deht pasaulē atnahzis un pasemmiba dsihwojis.

Us to palihdsi tu pats, swehtajs Kungs un Deews, ar tawu swehtu Garru, ka mums fchi tawa Dehla atnahs-

schana isdohdahs par laizigu un par muhschigu swehtibu un laimi. Dohd, dohd mums to schelastibu, ka muhsu firdis fajuh to swehtu preeku, ko tu mums schinnis deenas fataisjis un ka schis preeks muhs padarra tschaklus us wisseem labbeem darbeem, un padarra zeenigus deenas ee-eet tawā debbesu walsiba, fur tu ar wisseem swehteem mihti ne pee-eetama gaischiba. Jo

Tew peederr muhsu dsihwiba,
 No tewim dahrgi pestita.
 Lai mehš tew swehti paklaufam,
 Un debbes-krohni dabujam!
 Tad tewim muhsu dwehseles
 Scheit' un tur muhscham peederrehs. Amen.

(Wibf. ds. gr. № 101.)

Ut Kungs Jesus Kristus, tu muhschigajs Deewa Dehls, kas tu no tahs firmas muhschibas jaw effi bijis, mehš tew pateizam ar karstu pateizibu, ka tu muhs tumfchus laudis effi apgaismojis ar tawu deewischigu gaismu. Kaut mehš gan dauds reis' to tumfibu effam wairak mihslojufchi, ne ka to gaischumu, tad tomehr tu, ak Kungs un Deews! muhs ta schelblo, ka ne warram wis tawu leelu schelastibu ar wahrdeem isteift, un lai arri wiffi zilweki un engelki fawas balsis pazeltu, Lewi, Tehws, pagohdinadami, tad tomehr to wissu-masaku schelastibu, ko Tu pee mums effi darrijis, ne warretu isteift. Ta deht, no firds dibbena luhdsam Lewi, Tehws un Deews, ne atrauji arri us preekschu no mums tawu schelastibu, bet apschelblojees, apschelblojees pahr mums nabbageem grehzineekeem! Mehš atfihstam, ka mehš no tawas schelastibas ween dsihwojam. Jo kad us weenu brihtinu tu sawu schelastibu

no mums atrautu, tad mehs azzu-mirkli isnihktu un pasustu! Ak tu Dehls ta Wissu-augstaka, zik leela irr tawa swehta gohdiba! Ta pahr wissu pahraki sneedsahs un narw ismehrojama muhschigi; un ta arri paliks muhschigi muhscham brihnischkiga gohdiba. — Tawâ swehtâ wahrâ, Kungs Jesus! mehs nabbagi pihschtu behrni lohkam sawus zettus, peeluhgdami Deerwu to wissu-walbitaju Tehwu, ar to swehtu luhgschanu, ko tu mums mahzijs un paklausihf sohljijs:

Muhsu Tehws debbesis ic.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohahs usrak-sihs ta preeka-mahzitaja Jahna swehts stahstos, pirmâ nobaktâ, kur tas no 1mas lihds 14tai perschei muhsu wallobâ tâ flann:

Gesahkumâ bija tas Wahrds un tas Wahrds bija pee Deewa un Deews bija tas wahrds. Tas pats eefahkumâ bija pee Deewa. Wissas leetas irr darritas zaur to paschu: un hes ta pascha ne kas ne irr darrihts, kas irr darrihts. Geksch winna ta dschwiba bija, un ta dschwiba bija to zilweku gaischums. Tas pats gaischums spihdeja tumfiba, un ta tumfiba to ne sanehme. Weens zilweks tappe suhtihts, no Deewa, Jahnis wahrâ. Tas pats nahze pehz leezibas, ka tas leezibu dohtu no ta gaischuma, lai wissi tizzetu zaur to. Winsch pats ne bija tas gaischums, bet ka tas leezibu dohtu no ta gaischuma. Tas bija tas ihstems gaischums, kas pasaulê nahkdams wissus zilwekus apskaidro. Winsch bija pasaulê, un ta pasaulê irr darrita zaur winnu: bet ta pasaulê to ne pasinne. Winsch nahze sawâ sawtibâ, un tee saweji winnu ne usnehme. Bet zeek winnu usnehme, teem winsch dewe wallas, par Deewa behrneem tappt, teem, kas tizz us winna wahrdu. Kas ne no affinihm, nei no meesu gribbeschanas, nei pehz kahda wibra prahta, bet kas no Deewa dsimmuschi. Un tas Wahrds tappe meesa, un dsih-

woja muhsu starpâ, pilns schehlastibas un pateefibas, un mehs winna gohdibu redsejam, tahdu gohdibu, kâ ta weeniga peedsimmuscha Dehla no Tehwa.

Mihli draugi! Schinni ewangeliumâ lassam, ka Deews tas spehzigajs Tehws irr wissas leetas raddijs zaur sawu Dehlu Jesu Kristu, un muhs mahza, ka Jesus Kristus jau irr bijs, pirms ta gaisma un tee kalni stahweja pasaulê, bet winna meesiga peedsimschana ir notikkuse schinnis seemas-swehtkôs, kurrus, ar Deewa paligu, schodeen buhsim pabeiguschi. Ak tad nu, draugi! sawas laizigas un muhschigas swehtibas deht lai pahrbaudam un ismeklejam few' paschus, woi effam tahs dahrgas un swehtas deenas pawaddijuschi tâ, kâ peenahkâhs pehz Deewa prahta? — Tê gan dascham sawa sinnama firds pahrmett, ka tahs swehtas deenas irr dauds sliktaki pawadditas, ne kâ dascha darba-deena, prohti, eeksch leekas ehschanas un dserschanas, eeksch kildahm un kauschanahm, eeksch ne schlihsstahm dohmahm un darbeem; ar weenu wahrdu salkoht: schinnis swehtâs deenâs irr wissabi grehku-darbi padarriti. Kahda istruhzischanahs warr buht leelaka, ne ka schi, kad tahdus grehkus dsird! Tahdam grehzineekam irr schahdas deenas un stundas aistezejuschas kâ tufschas no wissa labba, kurrâs winsch tak warreja no grehkeem atgreesstees un no schehliga Deewa peedohschanu dabubht; kurrâs tas Pestitajs irr peedstimmis, kas wissus tohs irr atpestijs, kas no seewahm dsimmuschi. Kas nu pee sewis fajuh, ka winsch tâ neswehtigi schahs deenas pawaddijs, tas lai pee laika un firsnigi noscheklo sawu neprahtibu un sawu debbes Tehwu peeluhds, ka tas winnam tohs grehkus peedohtu. — Bet juhs, kas juhs tahs swehtas deenas effat tâ swehtijuschi, kâ kritam zilwekam peenahkâhs, atneffat tam Rungam muhsu Deewam karstu pateizibu, ka winsch jums irr

Klaht stahwejis ar sawu fwehtu Garru; un luhdsat winnu, lai winsch juns wehl jo prohjam palihds, ir tahs nahkamas fwehtas deenas ta pawaddiht, ka tahs paleef Winnam par gohdu. Pateizeet Jesum Kristum sawam Kungam ar karstahm pateifchanahm, ka winsch pafaulé nahzis muhs atpestiht no wiffa launa.

Tad nu no schi ewangeliuma gribbam apdohmaht nu wehrá nemt:

- I. to zilweku zeetsirdibu, ka winni to muhschigu gaischumu Jesu Kristu naw usnehmuschi;
- II. kahdi wehl muhsu laikós to Kungu Jesu ne usnem, un
- III. kahda ne isfakkami leela gohdiba irr pee ta Kunga Jesus redseta.

Bet tu, at fwehtajs Deews! fwehti muhs eefsch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. Apraudsifim to Juhdu kauschu zeetsirdibu, ka winni to muhschigu gaischumu Jesu Kristu naw usnehmuschi. Gan lohti ja-brihnojahs, ka winni to Kungu Jesu naw usnehmuschi, jebfchu winsch gan dauds brihnuma-darbus darrija, ko tee ar sawahm azzim redseja; winni tomehr sawas firdis apzeetinaja, ka winni eefsch ta Kunga Jesus netizzeja. Gan Jahnis leezinaja ar pirkstu us to Kungu Jesu rahdidams, ka tas effoht tas muhschigajs Deewa Dehls, — ka meh's to arri lassam schihs deenas ewangeliuma: „Weens zilweks tappe fuhthts no Deewa, Jahnis wahrda. Tas pats nahze pehz leezibas, ka tas leezibu dohtu no ta gaischuma, lai wiffi tizzetu zaur to.“ Schis no Deewa fuhthts fwehtajs Jahnis weenmeh'r teem Juhdeem uskleedse: „Sataifajt ta Kunga zellu!“ Winsch us teem fauze, lai tee no grehkeem atgreeschotees un sataifotees tam Kungam pretti eet, jo winsch drihs nahfschoht. Bet tee pah'r to ne behdaja

un palikke eefsch saweem rupjeem grehku padohmeem un darbeem. Schis zella-sataifitajs gan bija pateefigs un strahdaja ustizzigi sawu no Deewa winnam uswehletu darbu, bet tahs kalnu-weetas, kas winnam bija lihdsenas ja-darra, atradde lohti zeetas un klintainas, ka ne dabbrja ne ko no tahm atzirst, ar ko winsch tahs eeleijas warretu peepildiht, kaut gan winsch ar teem wiffu affakeem eerohfscheem strahdaja. Tahs zeetas kalnu-weetas, mihti draugi, irr tahs Juhdu kauschu firdis, ko tas fwehtajs Jahnis ne warreja us labbu pahrrunnaht. Kaut gan winsch tohs wiffu-siprakohs wahrdu's runnaja, kas derr pee zeetu firschu atmihksinaschanas, tomehr tas ne ko ne palihdseja! Gan pee winna fapulzejahs laudis pa leeleem pulkeem, tomehr tee ne nahze ta deht, ka tee no ta fwehta Jahna klauftohs tahs labbas mahzibas, bet gribbedami Deews sinn kahdu brihnumu redseth un kahdu jaunu wehsti dsirdeht. Ta pehz pats tas Kungs Jesus tohs Juhdu's aprahje, fazzidams: „Ko juhs effat isgahjuschi tukfnesi redseth? woi kahdu needru, ko wehfsch schurp un turp schaubu?“ (Matt. 11, 7.)

II. Bet arri muhsu laikós wehl tahdi tohp atrassi, kas to Kungu Jesu ne usnem. Jo, Deewam schehl! starp mums kristiteem tahdi atroh-dahs, kas gan Deewa nammâ eet, bet ne ta pehz, ka tee Deewa un Jesus wahrdu's klauftohs un zaur teem labbaki paliktu, bet winni eet ta deht, ka winni warretu ar zitteem plufschkeht, zittus sawus brahlus aprunnaht un winnu gohdu greest; jits atkal eet pehz sawa wehdera pildischanas, ka frohgâ warr labbi peedfertees. Ak wai! ak wai pah'r tahdeem ja-nofauzahs, kas meefas-kahribu deht sawus fohlus us Deewa nammu sperr. Us tahdeem arri Jesus ween'reis tohs wahrdu's runnahs, ko winsch us teem Juhdeem fazzija tad, kad tee pee Jahna bija fanahkuschi, ne Deewa wahrdu's klauftees, bet zilweka apgehrbu skattitees. Ak ta pehz, manni mihti kristiti brahli un mahfas, far-

gaitees, fargaitees no tahdas ne gaddigas Deewam-
kalposchanas! Tas irr leels grehts, preefsch ta fwehta,
taifna Deewa nahkt ar sagahnitu firdi; jo no tahdahm
apgahnitahm firdim irr tas Rungs Jesus tahkt nohst;
tas Rungs, kas peedstimmis schinnis fwehtas deenas,
fo taggad fwehtijam winnam tam muhschigam Deewa
Dehlam par gohdu un flawu. Ak brahkt! lai jel ap-
dohmajam, kahda leela fwehtiba mums schin-
nis fwehtkös tikfufe zaur Jesus fwehtu pee-
dsinschanu, un Deewam sawam debbesu-Zehwam
atnessam karstas pateizibas-uppurus, ka winsch mums
tik schehligs, lifdams sawu schehlastibas fauli usleht
pahr mums tumfscheem lautineem.

Ak, ar behdahm gan ja-peeminn, ka muhsu laifkös
teescham wehl atrohdaht tahdi zilweki, kas tik zeestir-
digi un tumfschi, ka wiini to muhschigu gaischumu Jesu
Kristu ne usnemmm! Ak, schee dauds, dauds wairak
prett wiinu apgrehtkojahs, ne ka tee Zuhdi, kas ne
bija us wiina wahrdu kristiti. Juhh, kas us ta Runga
Jesus wahrdu kristiti un wiinu ne usnemmat, juhhs
tikfeet no wiina ar jo gruhstaku sohndibu sohnditi, ne ka
tee Zuhdu laudis, ta pehz, ka juhhs to fwehtu kristibu
apfmeijat un tahs kristibas-derribas atjaunoschanu pah-
kabhjat un ka to ne peepildat, fo pirmu reis' pee Deewa
galda peegahjuschi, fwehredami apfohlijat. — Mehs to
Kungu Jesu ne usnemmam, kad wiina fwehtahm mah-
zibahm ne klaufam, wiina preezas wahrdam ne tizzam
un wiina fwehtus Sakramentus ta ne walkojam, ka pee-
nahkabs un ka no wiina pawehlehts. Ta pehz nofauza-
mees un luhdsam to Kungu Jesu Kristu, kad dseedam:

Tu muhschigs gaischums, Jesus Krist!

Zik dauds irr, kas tew ne pasht!

Ak, aizini tohs pee tew' flah!

Apstaidro tahdeem fird' un prahr!

(Wids. ds. gr. N° 126.)

III. Wehl beidscht lai no schihs deenas ewange-
liuma apdohmajam kahda neissfakkami leela

gohdiba irr pee ta Runga Jesus redseta, fo
winsch jau schinni pasaulē meesâ dschwodams saweem
tizzigeem draugeem un paklaufigeem mahzefleem parah-
dijis, kurri arridsan tee pateefigi leezineeki irr un mums
to apleezina, fazzidami: „Un mehs wiina gohdibu redse-
jam, tahdu gohdibu, ka ta weeniga peedstimmuscha Dehla
no Zehwa.“ (Zahn. 1, 14.) Arri tas fwehtajs Pehteris
leezina ta fazzidams: „Jo no Deewa ta Zehwa winsch
flawu un gohdibu irr dabbutjis, kad tahda bals us
wiinu notikke no tahs augsti teizamas gohdibas: Schis
irr mans mihtajs Dehls, pee ka man labs prahts irr.
Un scho balsi mehs effam dsirdejuschi no debbes nah-
kam, kad mehs ar wiinu bijam us to fwehtu kalnu.“
(2 Pehr. 1, 17. 18.) Jau preefsch dauds simts un
tuhkstoscheem gaddeem tee fwehti Deewa wiiri un pra-
weeschi pasluddinaja, ka tas pasaules Pestitajs buh-
schoht peedstint un turklaht pasazzija, kahda gohdiba
winnam buhs peederreht. Un tas arri teescham ta
notikke, ka tee praweeschi pasluddinajuschi. Un pehdigi
pats augstajs Deews ar sawu fwehtu mutti pagohdina
un apleezina, ka tas effoht wiina mihtajs
Dehls. — Ak, kahdi apzeetinati grehtu kalpi mehs
tah buhtu, ja mehs ne klaufitu tai fwehtai balsei ta pa-
gohdinata Runga un Pestitaja Jesus Kristus, pahr fo
mehs tik dauds weetas fwehtös rakstös atrohdam usrak-
slitu, zik fwehts un taifns winsch bijis, un arridsan, zik
spehzigis un warrens eefsch wahrdeem un darbeem, un
zil leels eefsch gohda. Pahr ta Runga Jesus fwehtu un
staidru gohdibu wehl atrohnam usrakslitu to ischetru
preezas-mahzitaju un ihpaschi ta ap. Matteiisa fwehtös
slahstös, kas fakka ta: „Un (winsch) tappe winneem
redsoht apstaidrohts, un wiina waigs spihdeja ka
saule, un wiina drehbes tappe baltas, ka gaisma.“
(Matt. 17, 2.) Schè dsirdam pahr muhsu Runga
Jesus gohdibu, ka ta irr bijuse debbesiga gohdiba, ar
fo schis debbes Rungs un Rehninsch apgehrbees sa-

weem mahzefteem redsoht, teem sawu gohdu parahdidsams un tohs tizzibâ stiprinadams. Kâ zeeschi schi gohdibas parahdischana tohs mahzefklus passubbinaja tam Kungam Jesum tizzeht!

Al, kaut ir meh's zaur ta Kunga muhsu Deewa sw. wahrdeem tiftu skubbinati tanni swehtâ tizzibâ augt un stipriatees, bes kahdas zittas skubbinaschanas tam Kungam Jesum pakkat staigabt pa to schauru debbes zektu, pa kurru winsch muhs wedd us sawu gohdamahjokli! — Lai mahzamees ne peekusdami to schauru zektu staigabt un lai fargamees no ta platta pasaul'es leelzetta, ka us ta sawas kahjas ne minnam. Al, kahdi laimigi tad buh'm, ja tâ darrifim! Jo schis muhsu Kungs un Pestitajs, kurra swehtu peedsimschamu schin-nis deenâs peeminnam, sohla sawus ustizzigus un paklausigus mahzefklus sawâ laikâ appuschokht ar tahdu gohdibu, kâ pee winna pascha irr redseta jau scheif' laizigi un kahda buhs redsama tur winnâ pasaulê. Tur, tur

Es pee Jesu muhscham buhschu;
Wunsch man jauti apskaidrohs,
Un man debbes-preetu dohs,
Kad es tur pee winna kluschu;
Tad man paliks muhschibâ
Jesûs, manna zerriba. Amen.

(Wids. ds. gr. N° 214.)

Pateefibas leezineeks

swehtdeenâ pehz seemas-swehtkeem.

Kungs Jesus Kristus, tu muhschigajs Deewa Dehls, tu ne ween effi swehts, taifns un augstis, bet arridsan mihligs un schehligs prett mums-nabbageem grehzineekem, un ne isfakkami leels eefsch brihnumeem jau sa-

was jaunibas deenâs, tâ, ka ne weens wezs sawâs wezzuma deenâs, kaut tas gan swehts Deewa wihrs buhtu bijis, naw tahbus brihnumus darrijis, kâ tu, muhsu swehtajs, augstajs un dahrgajs Pestitajs Jesus Kristus! Tapehz jau arridsan Maria, zaur kurras meefahm tewi tas Tehws pasaulê atfubtija un Jahseps, winnas faderrehts wihrs lohti brihnijahs pah'r to, kas no ta jaun-peedsimmuscha behrna Jesus tappe runnahts. Al, dauds, dauds wairak mums ja-brihnojahs, kas meh's wiffus sawus brihnuma-darbus sinnam, ko tu, Kungs Jesus, effi darrijis! Ar karstahm pateizibahm tewi pateizam, ka tu, dahrgajs Jesus, effi lizzis saweem ustizzigem preeka mahzitajem to usrakstih't swehtôs rakstôs, tâ, ka meh's tawi pehdigee ne zeenigi kalpi un kalpones arri tohs sawus brihnumus dabbujam sinnaht un no teem swehtâ gudribâ eemahzitees. — Wehs luhdsam tewi, ak Kungs Jesus, ar firfnigahm luhgschanahm, suhti pee mums sawu swehtu Garru, kas muhs eemahza tanni swehtâ gudribâ, kas no sawahm swehtahm preezas-mahzibahm, kâ no ta ne-isfmetkama dsihwibas-arwota istekk, jo deenas jo wairak palihds eemahzitees. — To paschu arri luhdsamees no sawa Tehwa, mihtajs Jesus! pasemmigi us saweem zekkeem pee semmes krisdami, tanni wiffu-swehtakâ luhgschanâ, ko tu pats, muhsu Kungs un dahrgajs Pestitajs Jesus effi mums mahzijas un sohlijis, ka tas augstajs un muhschigajs debbes-Tehws zaur to muhs schehligi paklauschoht:

Muhsu Tehws debbesis ic.

Muhsu schis deenas swehts ewangeliums atrohdahs usrakstih'ts ta preezas-mahzitaja Kuhka sa swehtôs stahstôs, ohtrâ nodaktâ un tur tas no 33schas lihds 40tu perschu muhsu wallobâ tâ stann:

Jahseps un Jesus mahte brihnijahs pah'r to, kas no winna tappe runnahts. Un Sibmeans tohs swehtija, un us Mariu, winna mahti, saz-

zija: „redsi, schis kluchst likts par krischanu un augscham-zelschanu dauds lauschu eefsch Israëla, un par sibmi, kam tohp pretti runnahts; (un zaur tawu paschu dwehsele sobbins speedisees), ka dauds firschu dohmas taps sinnamas. Un tur bija weena praweete, Anna, Bahnuëla meita, no Alsera zits, ta bija wezziga, un pehz sawas jumprawibas septinaus gaddus ar sawu wihru dsihwojuse. Un ta bija atraifne, pee astondesmits un tschetreem gaddeem; ta ne atstahje no Deewa namina, ar gaweschanu un luhgschanu deenas un nakts Deewam kalwodama. Ta patte arridsan peegahje tai paschâ stunda, un teize to Kungu, no ta runnadama us wisseem, kas us to pestischanu eefsch Jerusalemes gaidija. Un kad tee wiffas leetas pehz ta Kunga bauflibas bija pabeiguschi, tad tee greesehs atkal us Galilejas-semmi, us sawu pilsfatu Nazaret. Bet tas behrus auge, un suprinasjabs garrâ, pilns gudribas; un Deewa scheblastiba bija pee winna.

Schinni nolassita ewangeliumâ, mihti draugel dsirdam pahr Jahsepu un pahr Mariu, kurru Deews sawam mihtam Dehlam par mahti bija isrediejis, un zaur kurras meestahm pateesi tas pasaules Pestitajs peedsumme meesâ no swehta Garra un zaur to spehku ta Wissu-augstaka; ta pehz arri schee diwi zilweki, Jahseps un Maria, sawâ starpâ lohti brihnahs, pee sewim apdohmadami to brihnischfigu peedsumschanu scha behrna zaur to, ka winsch naw no wihra affinim zilweku meesâ nahzis. Un tas pateesi irr leels brihnums! jo no pasaules eefahkama lihds tam un lihds schim laikam naw ne weens zilweks tâ peedsummis, kâ tas Kungs Jesus un lihds pasaules gallam arri ne weens zilweks wairs tâ nepeedsums.

Ta pehz mehs ar ta Kunga muhsu Deewa palihdsibu no schihs deenas ewangeliuma apdohmasim un wehrâ nemfim:

- I. kâ Jahseps un Maria irr brihnijuschees pahr to swehtu behrnu Jesu un kas arri mums pateesi ne issakkams brihnums irr, un
- II. kâ gohdigahm atraifnehm ja-turrabs, ka tahs warr buht un palikt pateefigas Deewa un Jesus draudsenes.

Bet ru, at swehtajs Deews! swehti muhs eefsch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr pateefiba. Amen.

I. „Un Jahseps un Jesus mahte brihnijahs pahr to, kas no winna tappe runnahts,“ tâ schodeen lassam ewangeliumâ. Ut, kâ ne buhs teem brihnotees pahr tik leelu brihnumu, kas jau no teem praweefcheem fenn papreefschu pasluddinahts! Tas praweets Esaijas fakka: „Tapehz dohs tas Kungs pats jums sibmi, redsi, weena jumprawa irr grubta, un dsemdehs weenu Dehlu, un nosauks winna wahrdu Immanuel.“ (Es. 7, 14.) Un tas engelisch fakka us Mariu paschu: „Tas buhs leels, un taps nosaukts ta wissu-augstaka Dehls, un Deews tas Kungs tam to krehfli sawa tehwa Dahwida dohs. Un winsch walidihs pahr Jehkaba nammu muhschigi, un winna walsiba ne mitesees.“ (Luhk. 1, 32. 33.) Wehl fakka Esaijas: „Jo taws Darritajs irr taws Wihrs, Kungs Zebaoth irr winna wahrds, un tas Swehtajs eefsch Israëla irr taws Pestitajs, winsch taps nosaukts tas Deews wiffas pasaules.“ (Es. 54, 5.) Arri tas praweets Malakias papreefsch fluddina no ta brihnischfiga Kunga Jesus tâ: „Redsi! es fuhtu sawu engeli, kam manna preefschâ zeltu buhs fataisfht. Un tad ahtri nahks us sawu nammu tas Kungs, fo juhs meklejat, un tas Engelisch tahs derribas, pee ka jums labs prahts irraid.

Raugi! wünsch nahf, fakka tas Kungs Zebaoth.“ (Mal. 3, 1.) Praweets Mikus fakka: „Un tu Berleme Ewrata, jebfchu tu masa effi starp teem tuhftofcheem no Juhda, no tewis isees man, kas waldneeks buhs eeksch Israëla, un kurra iseeschana no eefahkuma, no muhschigahm deenahm irr.“ (Mikus 5, 2.) Zaur fawa kalpa Dseja mutti fakka patš Deews us teem atgreesi-geem grehzineekeem pahr fawu mihtu Dehlu tà: „Es atpestifchu tohs no tahs elles, es atfwabbinaschu tohs no nahwes. Nahwe! es buhschu tawš mehriš, elle! es buhschu tawa isdelbeschana, un tas noschehlums paliks apflehpts preeksch mannahm azzim.“ (Ef. 13, 14.) Wehl fakka tas praweets Esaijas pahr ta Kunga gudribu, fapraschanu, padohmu un wiffu-spehzibu tà: „Un us to duffehs tas Garš ta Kunga, tas Garš tahš gudribas un fapraschanas, tas Garš ta padohma un stipruma, tas Garš tahš atfihfchanas un bihfahfchanas ta Kunga.“ (Ef. 11, 2.) Wehl wünsch fakka pahr to behrnu, kas no Marias buhs peedšimt no ta fwehta Garra, ka tas buhs buht Kehniſch. „Tat deenà buhs ta Kunga Garš par glihtumu un par gohdu un tas semmes Kungs augšis un krahschnis teem, kas isglahbti taps no Israëla.“ (Ef. 4, 2.) Wehl tas Kungs patš runna us fawu uštizzigu kalpu Jeremijafu tà: „Raugi! tahš deenas nahfs, — ka es tam Dahwidam weenu taifnu Carru uszelschu, un tas waldbihs weens Kehniſch buhdams, un winnam labbi isdohfees, un Wünsch darrihš teefu un taifnibu wirš semmes.“ (Jer. 23, 5.)

Tà tad nu Jahseps un Maria, schohs fwehtus rakstus apdohmajufchi, lohti brihnojahš, žif leels un spehzigs schis behrniſch buhs buht un tur klahf wehrà lifdami fawa Deewa leelu schehlaſibu, ka wünsch tif schehligš bijis un zaur winnas (Marias) meefahm lizzis peedšimt fawu paſchu mihtu Dehlu, pehz fawa ne isdibbinajama padohma. Ta pehz Maria patte fawu fir d

un dwehfeli us Deewu pazeldama un tam firnigi pateifdama, ar ſcheem preeka pilneem wahrdeem tà fakka: „Manna dwehfele teiz augšti to Kungu, un mans garš preezajahš, Deewa manna Peſitaja. Jo wünsch fawas kalpones semmibu irr uſlubkojis; redſi, no ſchi laika wiffi behrnu-behrni manni fwehtigu teifš. Jo tas ſpehzigajš leelas leetas pee manniš irr darrjiš, un fwehtš irr winna wahrds. Un winna ſchehlaſiba paleek no weenas žilts us ohtru pee teem, kas winnu bihſtahš.“ (Luhf. 1, 46. 50.) Schè nu Maria to Kungu teifdama brihnojahš, ka tas pee winnas tahdas paſemmigas jumprawas ſchahdu augſtu un brihniſchfigu darbu darrjiš, ne luhkodams, ka winna, kaut gan bija no ta kehniina Dahwida žilts, tomehr neeks ween effoht preeksch Deewa un ka wiffi laizigi kungi un kehniini prett to Kungu un kehniinu, kas irr debbeſis, ne kas naw. Jahseps un Maria, dſirdejuſchi, ko tee praweefchi runnajufchi pahr to behrnu Jeſu, kas wünsch buhschoht buht un wehl ne weenu brihnuma darbu ne bija redſejuſchi no winna darram, tad tomehr tee brihnojahš leelà brihnoſchanà.

Redſeet, draugi! kahdas gohdigas un uštizzigas dwehfeles tahš irr bijuſchas, kas teem Deewa fwehtem wahrdeem pateefi tizz un us Deewu un winna fwehtahm apfohliſchanahm pakaujahš. Bet žif leels, ne isfakkami leels brihnumš tas irr mums, kas effam redſejuſchi wiſſus fawa Peſitaja ſpehzigus darbus, ko wünsch irr darrjiš ſchinni paſaulè meefà buhdams. Kaut nu gan ne effam ar fawahm meefigahm azzim mihtu Peſitaju redſejuſchi tohs brihnuma darbus darroht, tad tomehr tas tizzigs Deewa behrns un pateefigs Jeſus mahžeklis to tapat tizz un zeenà leek, itt kà tas buhtu ar fawahm paſchahm azzim to redſejis, atſihdams, ka ne weens wahrds, kas fwehtà bihbekè roh-nahš, ne mello, bet tihru taifnibu ween leezina, kà to irr uſrakſtijuſchi tee, kas ar fawahm azzim wiſſu to red-

sejuschi un kà tas swehtajs Gars to fazzijis. Arri no ta warram to par pateesibu turreht, kad redsam, swehtòs rakfòs, ka wiffi tee leezineeki weena di isstahsta to muhsu Kunga Jesus Kristus wissfpehziibu. Jo tee 4 preezas-mahzitaji irr usrakstijuschu un apleezinajuschu to, ko redsejuschi ar sawahm azzim. Winni tanni laikà gan weenà kohpà ne dsihwoja, bet pehzlaikà tikke tahs grahmataš no zitteem Deewa swehteem wihreem falassitas un bihbeles grahmata weena pakka obtras eeliktas, kà mehš paschi atrohnam. Kas nu wehl ne to gribbetu tizzeht? Pats swehtajs Pestitajs fakka: „Swehtigi irr tee, kas ne reds, un to mehr tizz.“ (Jahn. 20, 29.) Gan warretu buht deesgan, ka weens pats to buhtu apleezinajis un usrakstijis pahr muhsu Pestitaju, bet to Juhdu zeerfirdibas deht Deews likke wairak leezineekeem apleezinaht to ihstenu pateesibu no sawa mihta Dehla; jo tee Juhdi mekleja wiffa spehka, ka tee warretu tà padarriht, ka no winna brihnuma-sihmehm ne weena ne tiktu daudsinata un gribbeja to swehtibu, kas mums teek no Jesus Kristus muhsu Pestitaja dohta, pagallam isnihzinaht. Gan nu eefahkumà mas pulziensch ween bija, kas to wahrdu Jesu pasluddinaja, tad tomehr tee prettineeki ne ko ne eespehja, kaut gan wiffa ta leela Juhdu tauta ar wiffeem saweem wiltigeem praweescheem un rakstu-mahzitajeem prett teem fazehlahs, gribbedami tohs isdeldeht, bet tas wiss bija par welti! — Gan irr teefa, ka winni tohs dauds reis fagrahbe un eelikke zeetumà ar dselsu kehdehm fasitatus un no dauds karra-wihreem likke apfargahht, bet tad nahze ta Kunga spehks pahr teem, ka tahs kehdes truhke un tee stipri zeetumi atdarrijahs waltà bes zilweku spehka, un to karra-wihru pulks tohti istruhzinajahs. Un tà ne weens ne eespehje to aisturreht un slehpt, ko Deews pats gribbeja gaismà west un ispaust. Tik brihnischfigi, mihti draugi! Deews pafargaja tohs sawa mihta Dehla Jesus Kristus leezinee-

lus. Muhsu un wiffas paufaules deht irr Deews tas Kungs scho masu pulzienu Jesus leezineeku isglahbis no to warras-darritaju rohkahm, ka tas ne isnihke, bet, Gohds Deewam! tik-leels palikke, ka nu wiffa pafaula pilna no teem, kas Jesu noslawe, — un ta debbes irr pilna, kas winnu swehti gohdina ap Jesus gohdafrehflu stahwedami. — Arri mehš, wiffus tohs leelus brihnumus redsedami,

Par to tew, Jesu! pateizam,
Tew gohda Kungu slawejam.
Tur winna faulè nahkuschu.
Mehš dseebasim jo flannigi:
„Gohds tew! af Kungs!“

(Widf. ds. gr. N. 181.)

II. Klausajtees tad nu arri, juhs atraifnes un mahzatees no Annas, kà juhs warrat Deewam patihkamas buht. — „Winna ne atstahje no Deewannamma, ar gaweschanu un luhgshanu deenas un naktis Deewam kalpodama.“ Uk, kaut arri muhsu laikòs dauds tahdu atraifnu buhtu, kà schi Anna, kas 84 gaddus wezza buhdama, tomehr ne atstahjahs no Deewannamma, bet tikfuschu un weenumehr us to gahje, sawam Deewam firsnigi kalpohht; ne ween basnizà, bet arri sawas mahjäs winna Deewu sawu Kungu teize, slawaja un tizzigi peeluhdse ir paschà nakts widdu. Ta pehz winna tikke zeeniga tai Deewa schehlastibai, ar ko tas Kungs winnu apwehtija winnas atraifnes-gaddòs, ka winna pehdigi warreja ar preeku pee-eet pee ta swehta un taisna Deewa Dehla, Deewu teikdama un slawedama par to schehlastibu, ka winsch to pafaula Pestitaju atfuhtijis, ko tee tizzigi gaidijuschu un kà to lassam schihš deenas ewangeliumà: „Ta patte arribsan peegahje tai paschà stundà, un teize to Kungu, no ta runnadama us wiffeem, kas us to pestischanu eelsch Jerusalemes gaidija.“ Uk, kahds saldajs preeks winnas firmu galwizu eepreezinaja, sawu Pestitaju

redsoht, un ar kahdu debbesigu lihgsnibu winnas dwehsele tiffe peepildita!

Schê nu gan muhsu laifôs iffatra atraifne wehletohs tâ no Deewa apfwehtita tift, kâ schi Anna, bet, Deewam schehl! pee winnahm atrohdahs leels trubkums! Za pehz mehš wairš ne dabujam tahdas atraifnes redseht, kahda Anna bija. Schis irr tas winnu trubkums, ka winnas ne dsihwo tâ, kâ gohdigahm atraifnehm peenahkâhs un nedarra, kâ Deewa wahrdi mahza, kas fakka: „Kurra irr ihstena atraifne un atstahda, ta zerre us Deewu, un paleef luhgschanâs un Deewa peesaukschanâs nakst un deenâ.“ (1 Tim. 5, 5.) Anna tâ darrija. Bet schis labbajs darbs irr no daschahm muhsu atraifnehm tahdu nohs! Za weeta winnahm zits padohms un grehzigs darbs patihk tâ, ka dascha gan drihs ne warr fagaidiht, kamehr pirmajs wihrs mirst. Rauns gan man irr preeksch fristigeem zilwekeem daudfinaht tahdus leelus un breefsmigus grehku darbus, ko paschi pagani eenihst, — bet ne warru kluffu zeeft; jo no Deewa dohts Gars man ne lauj to darriht, bet manni passubbina, ka buhs wiffus grehkus grehzineekeem preeksch azzim turreht, ka tee tiftu no sawa grehku-meega pamohdinati un isglahbti no muhschigas pasufchanas. Pateefi, schis darbs, ka laulibu pahrkahpj, jeb mauzibu dsenn, nopelna laizigu nelaimi un muhschigu pasufchanu un ihpaschi schis irr tas grehks, ko daschas atraifnes darra, un tas tiks breefsmigi sohdihts. Pahwils us tahdahm fakka: „Bet kurra (atraifne) us kahribu dsennahs, ta irr dsihwa nomirruſe.“ (1 Tim. 5, 6.) Ak tauus breefsmibas pilnus wahrduš, ko Pahwils schê runna pahr tahdahm atraifnehm un tahs turra, ka tahs jau buhtu bes dwehseles. — Zit kâ lihku razzeji pahr to ween gahda, kâ tee warr tahs nomirruſchas meefas paglabbaht, labbi sinnadami, ka ta irr semme bijuse un par semmi paleef, bet ta dahrga dwehsele no Deewa nahkuse un pee Dee-

wa aiseet, — tâ gahda tahs negantas atraifnes, ka tahs warr sawu meefas-kahribu ween dsiht, bet ne mas pahr dwehfeli ne gahda, preeksch kurru nu tas wiffu isdewigakajs laifš buhtu, to apfohpt; bet tahs to ne leef wehrâ un dsenn un pilda sawas meefas-kahribas. Za pehz tahs irr jau dsihwas nomirruſchas. Ak wai! ak wai jums, kas juhs tâ staigajat, juhs, ko tas scheligajs Deews gribbeja par saweem mihteem behrneem fataifht, un Jesus Kristus, tas mihtajs Pestitajs par saweem pateefigeem draugeem peenemt, juhs zaur scho schelastibas pamohdinaschanu paliffat wehl kuhtrakas pee sawas dwehseles meera apfohpschanas un eeguldijat to dahrgu dwehfeli ellê, dsihwas buhdamas. Za pehz peenemmeet padohmu, atraifnes; kad arri jums jau sawas laulibas eefahkumâ tas laulahts draugs pehz Deewa gudra un ne isdibbinajama padohma tohp atschkirts zaur laizigu nahwi, tad tak sawalbat sawas meefas-kahribas un tur pretti fataifajt un ispuschkojeet sawu meesu un dwehfeli Deewam par fwehtu un labpatihkamu uppuri, ka juhs warrat tâ, kâ Anna, sawam leelam atraifnu draugam Jesum Kristum tannî leelâ un pastarâ teefas-deenâ ar preeku pretti eet un baudiht to ne beidsamu lihgsnibu, ko winsch saweem ustizigeem draugeem fataifjis. Ak, ne saudejat to muhschigu preeku, schi ihfa un nihziga preeka deht, kas wairak ar behdahm beidsahs, bet nemmat Annu par preeksch-sihmi un mahzatees no tahs, kâ jums ja-dsihwo. Winnai arri agri saws laulahts draugs nomirre; septin gaddus ween winna ar to kohpâ nodsihwoja, bet ta ne dohmaja us kahribu. Za pehz arri ta wairš ne dewahs ohtrâ laulibâ, kaut gan ta bija gohdiga seewa, ar daudš baggatibas, kam, laikam, ne trubke ne prezineeki, ne arri tahdi, kas winnu us launu kahrdinaja; bet winna teem kahrdinatajeem stipri pretti stahweja un tohs uswarreja ar Deewa peeluhgschanahm nakstis un deenâs, nodsihwodama 84 gaddus Deewam par

gohdu. Bet woi muhsu laifds arri tahs atraifnes tā preiti stahw fahrdinaschanahm? Ak teescham nē! jō tahdas wehl tohp atrastās, kas paschas irr fahrdinatajas un daschu jaunekli peewitt, ka tam pehdigi ta japnem. Nu schis jauneklis, kas zaur neschifstibas grehku irr eedeweēs laulibā, gan pehz atrohd, fahdā nelainē winnu schis sahtans eeweddis. Tahdas atraifnes, kas to darra, pehz taisnibas irr nosauzamas par sahtaneem. Zaur to arri zekahs tahs leelas nelaines, ka tee ne warr kohpā satiktees; sahkt weens ohtru eenihdeht, bahrtees un, wehl pehdigi, plehstees, kà ne prahtigi swehri. Tā tad aug teem ta laiziga nelaine jo deenas leelaka un tad ta muhschiga nelaine arri tohs sahkt draudeht, un teem wairak ne kas ne atleek, ka: tee jau dsihwi irr nomirruschi. Ta pehz juhs wezās atraifnes pamahzu un jums padohmu dohdu: ne eita wairs pee jauneem wihtreem, kas juhs jau 20 ir 30 gaddus effat baudijuschas tohs laulibas preekus un iszetuschas tahs behdas, kas tē flahst bija. Sahdajeet nu pahr to, ka to garrigu bruhrganu warrat mohdrigas sagaidiht un ar to saweenotees tannī leelā kahsu-deenā. Un jums jaunahm peesauzu Pahwila wahrduš: „Es sakkū teem ne laulateem un atraifnehm: labbi teem irr, ja tee paleek itrin kà es. Bet ja tee ne warr nowalditees, tad lai tee eedohdahs laulibā; jo labbaki irr, eedohtees laulibā, ne kà kahribā degt.“ (1 Kor. 7, 8. 9.) Labbak' ar Deewa-bihjashanu eedohtees ohtrā laulibā, nekā sawā firdi launas un grehzigas dohmas dohmaht.

Rungs, muhsu Deews! tewi luhdsamees: lai taws swehtajs Gars walda tif labb' tahs atraifnes, kà arri muhs wiffus no grehku fahribahm. Amen.

Pateefibas leezineeks

jauna gadda deenā.

Mehs atkal jaunu gaddu sahklam
Zaur tawu schehlastibu, Deews!
Mehs atkal tawā preekschā nahklam
Tew flaweht, teift un peeluhgtees.
Ak, muhsu Tehws! tew lai irr gohds
Scheit' un tur muhschu muhscham dohts! Amen.
(Widf. ds. gr. N. 630.)

Schehligs Deews un Tehws! tawā preekschā schodeen steidsamees, ar firnigahm pateifschanahm. Mehš tew pateizam par tawu leelu schehlastibu, ar ko tu muhs tannī pagahjuschā gaddā effi schehlojis pee meefas, un pee dwehseles. Paldees, ak paldeews, tew, Rungs Deews! schodeen sakkam no firds dibbena un sohlam wehl allaschin Tewi nosflaweht ar flawas dseefmahm. Preeka affaras pahr muhsu waigeem birst, scho tawu ne isteizamu schehlastibu peeminnoht. Ak Rungs un Deews! mehš ne warram flaweht Tew gohdu un pateifschanu doht; jo arri tam, kas pagahjuschā gadskahrtā eeksch behdahm dsihwojis, ir tam irr ja-atsihst, ka ta arri irr tawa schehlastiba ween bijuse, ar ko tu winnu pamohdinaji drihsak' steigtees pa scho laizigu zekū us tahm muhschigahm meera-weerahm, ko Taws mihtajs Dehls Jesus Kristus muhsu schehligajs Pestitajs irr nopelnijis un mums sataifjis. Ak Rungs un Deews! firds schehligajs Tehws! tewi luhdsam: dohd mums tawu zeenigu swehtu Garru, kas muhs sataifa, ka tohpam zeenigi pee ta dahrga nopelna tawa mihta Dehla. Wiffas tahs karstas pateifschanas, ko tew uppurejam, kà arri tahs behdas, ko tew suhdsejam, un tahs firnigas luhgschanas, ko luhdsam, nemmam

fohpâ tannî fwehtâ luhgschanâ, fo tawš mihtajš Dehlš
mums mahzijs luhgt un fo schehligi paklaufiht fohtlijs:

Muhfu Tehws debbesis 2c.

Muhfu schihs deenas fwehtš ewangeliumš atrohdaš us=
rakstihš ta preezas-mahzitaja Luhlafa fwehtšs stah=
stšs, ohtrâ nobakâ, fur tas 21mâ persche muhsu wal=
lodâ tâ skann:

Kad astonas deenas bija pagahjuschas, kâ
tas behrns tappe apgraisihš; tad winna wahršs
tappe nosaukts Jesus, kas no ta engela bija
isfazzihš, pirms winsch mahtes-meesas tappe
eenemts.

Schodeen, mihti draugi! peeminnam sawa Kunga
un Pestitaja Jesus Kristus apgraisichamu, fwehtidami
scho deenu Deewam un Jesum Kristum par gohdu un
mums pascheem par atgahdinaschanu, ka atkal effam
weenu gaddu pabeiguschi un, ar Deewu paligu, eesahf=
sim jaunu, turflaht apdohmadami,

ka tas pabeigtajš gads muhs peeweddis
tuwaku pee muhschibas.

Bet tu, at fwehtajš Deews! fwehti muhs
eefsch tawas pateefibas, jo tawš wahršs irr ta
pateefiba. Amen.

Jau pee sawas apgraisichanas Pestitajš muhsu
deht affinis tezzinajš, fur winna wahršs tikke nosaukts
Jesus, kas jau no ta engela Mariai bija peefazzihš,
prohti, ka to tâ buhs nosaukt: „Un redsi, tu tawš mee=
sas tapfi gruhra, un dehlu dsemdefti, un winna wahrdu
faukhi: Jesus.“ (Luhf. 1, 31.) Urri Jahsepam tam
Mariaš faderretam wihram tas Kunga engelšs fazzija:
„Winna dsemdehš dehlu, to tew buhs Jesus wahrda
faukt: jo winsch ispestihš sawus laudis no winnu
grehkeem.“ (Matt. 1, 21.) — Pateefi tâ arri irr no=
tizzis, kâ winsch fazzija, prohti, ka: tas ispestischohr

sawus laudis no winnu grehkeem. Gan tas winnam
lohti un ne isfakkami gruhri nahzehs to padarriht;
winsch zihrijahš tamehr, kamehr pehdeja affins-lahfite
no winna fwehtahm meefahm istezzeja. Redseet, zif
dahrgi tas Kungs muhsu Pestitajš muhs atpirzis! Pa=
teefi, wissa pasauke tik daudš ne maksaja, kâ weens no
winna affins-pilleeneem, kas Getsemanes dahrsâ no
winna fwehta waiga nokritte us semmi tad, kad winsch
Deewu luhdse un kad tee gubstijai jau bija klahr. Ta
deht, draugi! lai pee firdš nemmam un wehrâ leekam,
ka tas Kungs schodeen irr apgraisihš un nosaukts
Jesus. Urri tam firmam Zakarijasam tikke zaur
engeli pawehlehtš, ka tam sawu dehlu buhs nosaukt
Jahni. Bet, kâ nu muhsu laikšs allasch no ta behrna
tehwa teef praffihš, kahdâ wahrda to behrnu buhs
faukt, tâ arri tas muhschigajš debbesis-Tehws sawam
Dehlam patš wahrdu nosakka zaur engeli, pirms winsch
mahtes-meesas tappe eenemts. Kaut nu gan jau tik
agri tas bij sinnams darrihtš, tomehr Jahseps un Ma=
ria to ne bij wis peemirsusch, bet to dsikli firdi glab=
bajusch un pehz ta darra.

Pee tew es freidsohs klahr,
Mans augstajš walbineeks!
Ur uszizigu prahtu;
Tew klausht buhs mans preeks.
Tew gribbu firdi doht,
Ka tew pa prahtam darra,
Un fwehtu teesu warru.
Tur no tew' eemantohr.

(Widf. ds. gr. N° 634.)

Tâ schodeen dseed ta kristita draudse, preeziga sa=
wu Deewu teikdama; ta kristita draudse, kas to wezzu
gaddu Deewam pa prahtam nobsihwoja un fo tahš lai=
jigas behdas un preeki ne warreja aiskaweht to zeltu
slaijaht us muhschibu. Jo pateefigs zetta-wihrš pah
to nakts tumshumu ne behdaja un no ta muhlaina zetta
ne istruhkash, pa fo tam bij ja-slaiga; bet pah to

ween tas ruhpejahs, ka tas warretu drihs tift mahjâ pee faweem mihteem. Tahds zetta-wihrs redseja to deenas gaismu, redseja to spohschu fauli un nahze pufku-leijas, kur redseja tohti jauku rohschu-kalnu, kur rohses seedeja; tur pat arri lihgojahs tohti kuplas un baggatas druwas pilnas ar gardeem augteem. Schohs jaukumus eeraugoh, winnam patifke tur palikt; bet, tif lihds, ka të apstahjahs, winnam nahze prahtâ, kur winnam ja-eet un kas pehz winna gaidoh. Tad winsch schohs jaukumus atstahje un steidsahs ahtri prohjam no tahs weetas, kaut gan tam preekschâ wehl bija dauds behdu eeleijas ja-breen un pahr dauds augsteem behdu-kalneem ja-kahpj peekuffuscham un nogurruscham. Ar tahdu steigshanohs winsch drihs un laimigi aishnahze sawâ mahjâ. — Bet tur pretti tas zetta-wihrs, kas kawejahs sawu zettu staigagt, tiffe tohti nelaimigs zaur to, ka tas no masas leetus debbes behdse appaksch pajumtes un wehl tur usgahjis gahrbus un sliprus dschreenu, ar teem peepildijahs un palifke tur wehl ir tad, kad tihrs gais bija. Us ween reis tas no sawa peedser-schanahs meega usmohdees, nu taifahs sawu zettu staigagt; bet apstattijahs, ka faule jau nogahjuse un wakkars flaht, tam bij ja-paleef turpat pa nakti. Rihâ no sawa meega peezehlees, gribbeja sawu zettu staigagt, bet ahra isgahjuschu, to pahrnehme leela istruhzina-schanahs. Winsch apstattija to leelu juhru, pahr kurru tam ja-eet un kas wakkar fasalluse stahweja, bet scho-deen melnus wilnus ween mehtaja, zaur wakkareju slipru leetu kaufeta un zaur to leelu wehtru islausita. Tâ nu tam zaur sawu paschu wainu bij ja-waimanna ais to kaufdamu juhru un ja-paleef atschertam no sawas ihstenas mahjas.

Wehs, mihi draugi! effam tee zetta-wihri. Schi muhsu femme, us ko mehs taggad staigagam, irr tiffai zelsch, kas muhs aishwehd us to ihstenu tehwa-semmi un muhsu dschwoschanas gaddi irr tif pat, ka zetta-wihra

weenas. Kaut gan daschs fadsihwo 70 un arri 80 gaddus, tad tomehr tas irr ihfajs brihtinsch ween un ne pastahwiga weeta, kur ne kahdu ihstenu meeru ne warram atrast. Ta pehz fakkam sawâ rihâ-luhg-schanâ:

So schinni wahrgu-semmitê
Meers ne buhs mannai dwehselei;
Bet, sawas azzis aishdarris,
Tad buhs man meers tur debbest.
Tur es lihds pilnam aspingschohs!
Us to es behdas preezajohs.

(Widf. wezz. ds. gr. № 577.)

Pateefi, tee zilweki irr negudri, kas scho zettu staigadami, ne mas ne dohma us muhschibu, kaut gan rebs, ka deenu stundas un gabda deenas ahtri sfreen, un arri schis nobeigts gads to apleezina, ka wiffi gaddi buhschoht drihs nobeigtees un ta firma muhschiba atnahkschoht. Ka nu tahs deenas un tee gaddi tâ drihs aishsfreen weens pehz ohtra un mehs tohs pawaddam bes apdohma, tad, ak wai mums! mums gruhthi nahks preeksch ta Kunga sohda-krehfla stahweht vn winnam atbildeht pahr sawu dsihwi. To winsch wiffas muhsu deenas irr staitijis un muhsu darbus redsejis.

Ne mannoht mums nosudduschas
Tahs stundas irr, kas aishgahjuschas;
Tu, muhschigajs! tahs staitiji.
Ka buhs doht atbildeschanu
Par wiffu sawu dschwoschanu,
Ar bailehm peemim grehz'neeki.
Preeksch tew tiks parahbihts,
Kas no mums padarrihts,
Dohmahts, kahrohts.
Ta muhschiba
Muhs sagaida;
Dohd, ka mums firds irr gattawa.

(Widf. ds. gr. № 631.)

To luhdsam no sawa debbest-Zehwa, lai winsch mums ar sawu fwehtu Garru palihds gattaweem buht tad, kad ta nahwes-nakts mums usnahs; un mums

pascheem waijaga ifdeenäs gattawi fataifitees, farga-damees no grehkeem; jo tee irr, kas muhs aiskame to labbu zettu staigabt us muhschibu, muhs eewesdami laizigä kaunä un muhschigä pohstä. Kurschs no mums nu buhtu wehl tik ne apdohmigs, ka tas tihschi grehkus darritu? grehkus, kas ne ween irr pohstutaji tahs laizigas laimes, bet kas arri irr saudetaji ta muhschiga dwehseles meera, ko Jesus Kristus muhsu dahrgajs Pestitajs irr preeksch mums nopelnijis. — Deewa dusmibas bifferis jau bija pilns un wissai pafaulei tas bij ja=dserr. Ak, kas to spehtu isdsert? jo winsch tohti pilns peelets un ruhks padarrihts zaur zilweku grehkeem! Kahds ruhktums gan irr suhraks ne ka tas, ko jau Sodomas un Gomoras eedsihwotaji baudija, kad Deews tas Rungs sawas dusmibas bifferi pahr teem islehje, kas eedesinaja nammus un zilwekus; tik ween Lottu un winna divi meitas Deews isglahbe no abahm schahm leelahm pilssehtahm. Urri Noüs laikä Deews isgahse sawu dusmibas bifferi. Ak kahds breefmigs tas teem bija! Jo tee debbes lohgi atdarrijahs un peepildija to semmes wirfu ar uhdeni tä, ka wissu-angstakee kalnu-galli tikke ar uhdeni apklahti; tad noflibke wissa pafaule, zilweki un lohpi, swehri un putni, ar weenu wahrdu, wiss, kas appaksch faules bija. Bet tas Deewa-bihjigajs Noüs zaur Deewa schehlasibu tikke pasargahs no scheem wilneem; tä pat arri winna dehli un trihs weddeles, tee wissä tikke glahbri schkirstä, kas pa uhdens wirfu peldeja un te straume winneem ne peetikke klaht.

Redseet, mihi draugi! zik ruhks irr Deewa dusmibas bifferis preeksch teem grehzineekeem! Bet redseet arri, zik leela winna schehlasiba prett teem, kas winnu bihschahs. Pa tahm leelahm pilssehtahm Sodomu un Gomoru stary simts un tuhstoscheem zilwekeem tikkai weens weenigs wihrs teek atrasts, kas labbi dsihwojis; to paschu tee besdeewigi gribbeja nomaitaht tanni pa-

schä nahti, kad Deews rihtä sawu ugguni eedesinaja: jo tee winna nammu apstahje ar leelu lauschu pulku, gribbedami tahs namma durwis atlaust, bet Deews tas Rungs teem uslikke aklibu. Tä Deews sohda tohs tihschus grehzineekus, sawu tizzigu behrnu deht. Bet kad tee wehl nifnaki palikke, tad winsch suhrija tahs ugguns-leesmas, kas tohs nebehdneekus pagallam aprije, un sawu Deewa-bihjigu Lottu winsch iswedde no wissahm tahm breefmahm.

Tä nu bija preeksch Jesus swehtas peedsimschanas atkal tas Deewa dusmibas bifferis pahr pahrim pilns. Tas nu bij tai grehzigai pafaulei ja=idserr lihds pehdigai lahstitei. Schis nu bij dauds, dauds ruhktaks, ne ka preekschlaikä, jo ta grehziga pafaule bij to peepildijuse, tä, ka nu wissahm tahm zilweku dwehselem bija tas pasuschanas gals klaht, ka tahm eelsch elles bij ja-kauz un ja-waid muhschigi muhscham! Tad wehl eeschehlojahs ta Runga schehliga firds, winsch litte sawu weenigu mihtu Dehlu pee teem nahkt un teem to pateefibu mahziht, un pee Deewa ta muhschiga debbes-Zehwa atgreet. Bet tas Deewa tairnas dusmibas bifferis wehl stahweja pilns lihds paschai mallai peelets, wissa pafaule ne spehje no ta isdsert ne weenu lahstitei; jo, kad weena masa drufzina ween buhtu isleeta, tad buhtu wissa pafaule pagallam isluffuse un pasudduse.

Rä Noüs laikä, kad Deews to pasauli ar uhdens-pluhdeem nosohdija, atraddahs tikkai weens Deewa-bihjigs zilweks, kurra dehl, Deews no sawas schehlasibas wehl zittas septinas dwehseles pataupija, tä arri preeksch Kristus swehtas peedsimschanas ne atraddahs wairak, woi gan drihs ne weens, kas pehz Deewa prahta darrija, jo katrs labbal staigaja sawu zettu, tas irr: pehz sawahm meefas-kahribahm. Tä pehz bes galla leela sohdbiba bij no Deewa nospreesia pahr wissu zilweku tautu. Bet ak taru ne isdibbinajamu karstu

mihlestibu ta muhschiga Deewa Dehla! Muhsu firdim wajaga kruhtis lehkt, un muhsu dwehselehm pafemmo-tees lihds pat seminei, peeminnoht Jesus Kristus dahrgu mihlestibu. Winsch bija no fawa debbes-Zehwa fuhtis tohs zilwekus mahziht, bet winsch arri pats isdsehre to ruhktu dusmibas-bikkeri, kas teem zilwekeem bija ja-dserr. Gan winsch fawu Zehwu luhdse, preeksch mums affins sweedrus fwihsdams un pee semnes kridams Gesemanes dahrsä: „Abba Zehws, tu spehji wiffas leetas! Nemm scho bikkeri no mannim!“ (Mark. 14, 36.) Bet tur klagt winsch firsnigi arri ta fakka: „Tomehr ne, ko Es gribbu, bet ko Tu gribbi.“ Un tad winsch nehme to bikkeri pretti un to isdsehre lihds pehdigai lahsitei. Kaut gan winsch skaidri sinnaja, ka tas dsehreens, kas eeksch ta bikkera, effoht lohti ruhktis, tad tomehr winsch ne leedsehs to dsert. Ak, pateefi tas bija ne issakkami ruhktis un gruhktis tam Rungam Jesum! wiinna swehta meesa tikke pagallam nowahrdsinata lihds nahwei un tas dahrgajs affins istezjinahktis lihds pehdigai lahsitei, ta, ka ta swehta, dahrga un spohscha dwehsele wairs ne warreja tur eekschä palikt, bet ar leelahm un breefmigahm brektschanahm, waidahm un nopuhtahm no tahm ja-schkirrahks. Wiffas schahs mohkas winsch papeeksch' sinnaja, bet tomehr no tahm ne atrahwahs. Redf! kahda leela un karsta mihlestiba winnam us mums!

Zit teescham, Pestitajs! ka schè
Zew faktu pateizibu,
Zew' teikschu wiinnä pafaulè
Par tawu mihlestibu,
Ko preeziga
Sirds-zerriba
Schè tizz ar brohschu prahtu,
Tas muhschibä buhs klahu.

(Wids. ds. gr. N° 588.)

Ka tad nu mums, draugi! ar to muhschibu buhs, pee kurras muhs tas pabeigtajs gads peeweddis tu-

waki? Woi warram ar preeku peeminneht to besgal-
ligu muhschibu, us kurre mums bes kaweschanahs
ja-sleidsahs ta, ka tam pateefigam zetta-wihram, kurre
ne kahdas behdas warreja aiskaweht, nedf kahds preeks
peewilt scho zettu staigahkt us wiinna ihstenu mahju, kur
winnam ta leelaka lihgsniba bija, un tas saldakajs
preeks atraddahs? Woi naw daschkahrt ar behdahm
un drebbschamu ja-peeminn, apdohmajoht, pahr to
laistu zetta-wihru, kas bihslijahs fawu zettu eet no tahm
masahm behdahm, kas drihs beigtohs un kas arri lah-
wahs no ta ihfa un nihziga preeka sewi peewilt, zaur
to palikdams ais to plattu un kaukdamu juhru, pasau-
bedams fawu ihstenu meeru un pateefigu preeku mah-
jas-weetu?

Pateefi, ik weens tihschajs un ne atgreesigajs greh-
zineeks, pahr dauds bihsstahs no tahm behdahm,
kas schè kahdu reis winnam uskriht un atkal drihs beid-
sahs; winsch ta deht lohti peekerrahs pee teem
nihzigeem pafaules preekeem, kas tik ween
masu brihtinu pastahw. Zaur schahm diwahm leetahm
tas wiff wairak peemirft us to ihstenu meera- un preeka-
weetu staigahkt un taikstees, ko Jesus Kristus muhsu
Pestitajs nopelnijis, dserdams to ruhktu bikkeri, pee
krusta-kohka karradamees preeksch mums nabbageem
grehzineekeem, tad, kad Deews pehz fawas taifnibas
gribbeja tahs mums us muhsu laizigu un muhschigu
lab'klahschanu nowehletas deenas pagallam beigt un
muhs taifni nosohdiht. Tad winsch nahze un nonehme
mums to gruhktu grehktu sohdbibu, ko mehks ar faweem
grehkeem nopelnijam, un panesse weens pats tahs lee-
las un breefmigas fahpes.

Bet, mihti draugi! schis pats angstajs, schehli-
gajs un mihtajs Rungs Jesus Kristus nu tanni deenä,
kad Deews to pafauli nosohdihs, buhs tas sohgis to ne
atgreesigu grehzineeku un pats zels teem preekschä to
ruhktu mohku-bikkeri, un, bes schehlasibas, liks to

isdfert, fo tee taf muhscham dserdami ne isdfers, tas irr: ka to ne atgreesigu grehzineeku mohkas, fo tee elle zeetih's, ne muhscham ne beigfees! Jo

Kad nahwè mohkas isfuddih's,
 Ko zilwek's meefas manna
 Tad wehl tas ugguns ne dsiffih's,
 Kas degg apsinnaſchanà.
 Tas tahrps ne mirs, kas firbi grausch,
 Un kappatumsibà ne fnausch
 Tas sohditajs eefsch tauna.

(Wids. ds. gr. N° 354.)

Wairak kà astonpadsmit simti gaddi jau irr pagahjuschi pehz muhsu Pestitaja Jesus Kristus swehtas peedſimschanas un tee wiffi, paldees tam scheligam Deewam! schehlastibas=gaddi ween bijuschi. Leela, ne isteizami leela jau irr bijuse ta Deewa schehlastiba pahr teem grehzineekeem no pasaul'es eefahkuma, bet zaur Jesu irr ta palikkuse ne isdibbinajama un brihnischfiga.

Ar behdahm un nofkumschanu, ar bailehm un drebbeſchanu tas ja-peeminn, zaur fo ta leela un ne isdibbinajama Deewa schehlastiba teek no teem zilwekeem tohti mas wehrà likta un tur klah't wehl nizzinata un apfmeeta! Gan daschs nu dohma: Kà gan warr Deewa schehlastibu apfmeeta? Tam atbildu: ikdeenas un gan drihs ik stundas tas teek darriht's. Ta pehz schè Deewa preekschà stahwedams, to gribbu isstahstih't ar behdigu garru; ne ta pehz, ka es tohs tauna-darritajus apfuhdsetu, bet ta pehz, ka tohs gribbu pamohdinah't. Deews jau pats, nomannija tahs taunas dohmas, fo tu, grehzineek's, dohmaji un pats redseja tawus darbus, — kà tad es warru buht taw's apfuhdsjetaj's? — Woi ta naw Deewa schehlastibas apfmeeschana, ka, kad Deews to zilweku apfwehti ar laizigu mantu, tad tas fewi darra par besprah'tigu lohpu zaur sawu leeku dserſchanu! Zits atkal pah'rleeku taupa, ne pats sawai firdei nowehledams, ne teem tufschineekeem gruh'tas

deenàs, kurreem Deews winnu par isdallitaju eezehlis. Deews irr zilweku us mihlestibu raddijis, un tu eenih'sti sawu brah'ti! to ne ween eenih'sti, bet arridsan, Deewam schehl! nokauj, aplaupi, peewill, keh'si, apfmeij un wiffadus warras-darbus tam darri. Wiffi tee, kas tahdus grehkus darra, apfmeij Deewa schehlastibu un nopelna few gruhtu soh'dibu. Ak wai! pahr tahdeem gauschi ja-nofauzah's! Bet ak wai! arri pahr teem laulibas-pahrkahpejeem! mans gars tohti teek istruhzinah'ts, ka gan drihs ik swehtdeenàs dsirdu Deewa nammà mahzitaju gauschi nopuhſchamees, ka winna draud'se, fo winsch wiffà speh'kà us Deewa zetteem waddijis, teek behrnini atnesii pee kristibas, kas zaur nesch'k'ih'stibu pasaulè eenah'kuschi. Dauds un daschadà wih'se teek ta aug'sti zeenijama Deewa schehlastiba pulgota. Tahdeem drihs usnah'ks tahs taifnas Deewa dusmibas deenas. Jo muhsu augstaj's Pestitaj's pats salka: „Schi deena peepeschi juns usbruks.“ (Luh't. 21, 34.)

Ak ta pehz, atstahjeetes no greh'keem, manni mihti brah'ti un mahfas! jo meh's ne sinnam, woi scho jaunnu gaddu, fo taggad eefah'kam, warram pawaddih't, eefam ta leela pastara deena usnah'k? Kas sinn, woi ne rihtà, jeb jau pat schodeen winna ne usnah'k? Ak ta pehz

Pamohdees nu, pasuddus' aw's!
 Ne gulli wair's! ak zekkes stahw's!
 Tew greh'kus atmes't klah'jah's.
 Pamohdees! Stunda, kas to soh'd',
 Par taweem darbeem tew atroh'd;
 Winsch muhschs jau zekah's kah'jah's.
 Schi deena buht ta past'ra warr,
 Raufs, kas sinn, schodeen tawu garr'.

(Wids. wezz. ds. gr. N° 564.)

Scheligaj's Tehtih't, mih'taj's Kungs un Deews! paklaufi scho muhsu luhgſchanu, fo ar fird' un mutti luhdsam un peexemm arri to wahju soh'lischanu, fo tew soh'lam.

Schehligs Kungs! atei' mums pretti
 Jauna gadda fahumâ,
 Un muhs, luhdsams, ne atmetti!
 Mehs jau wiffâ flaidribâ
 Pee tew gribbam turretees,
 Un no grehkeem fargatees;
 Tewim fohlam ustizzibu,
 Brahteem wiffu mihlestibu.

(Widf. dseef. gr. N° 632.)

Augstajs, muhschigajs Kungs un Deews! mehs
 pee semmes frisdami tewi luhdsam: apschehlojees pahr
 mums! dohd mums scho gaddu schehligu un swehtigu
 gaddu. Mehs gan atsihtam, ka effam no tewis pel-
 nijuschi dufnibu ween, bet tas wehl muhsu istruhzina-
 tās firdis nahf, ka Kristus dahrgajs nopelnijums
 muhs zeenigus darra, tewi peeluhgt. Ak dahrgajs,
 swehtajs Kungs un Pestitajs, tewi luhdsam: lai tawi
 dahrgi affins pilleeni masga muhsu ar grehkeem apgah-
 nitas dwehseles un tahs apgehrbj ar tibrāhm, flaihtahm,
 fpohschahm un baltahm drahnahm, ka tahs warr Dee-
 wam tam muhschigam debbes-Tehwam peenemmigas
 buht scheir' laizigi un tur muhschigi muhscham. Wehl
 tewi luhdsam, Kungs muhsu Deews! lai arri muhsu
 meefas usturs schinni gaddâ mums ne truhst, un wiff-
 wairak, lai taws swehtajs Gars pee mums paleek!
 Upschehlojees zaur Jesu Kristu tawu mihtu Dehlu un
 paklaufi muhs! Amen.

Pateefibas leezineeks

swehtdeenâ pehz jauna gadda deenas.

Muhschigajs Kungs un Pestitajs Jesus Kristus!
 mehs steidsamees schodeen pee tewis klahf, sawas firdis
 un dwehseles us tew' pazeldami un pasemmigi tewi
 peeluhgdami ar firfnigahm luhgschanahm, ta pehz, ka

tu jau mas behrnisch buhdams, preeksch mums effi
 dauds iszeetis no nikneem un ne taisneem zilwekeem, kas
 tewi to swehtu un taisnu Kungu gribbeja nokaut. Raut
 gan tas besdeewigajs Eroodus ne paspehja to padarriht,
 fo pahr tew bij nodohmaj's, tad tomehr tew bija leela
 gruhtiba. Ta tew, ak Kungs, padarrija, ka tew bij
 tabla un swehshâ semnê ja-aisbehg, ka kahdam behgu-
 lam. Wiffas schahs gruhtiba, fo tu, Kungs Jesus
 effi iszeetis, no tahs filles, kur tu tikki ka mas behr-
 nisch guldinahs, lihds tam dsittam un klintainam
 lappam, kur tawas swehtas meefas tikke paglabbatas; tu
 wiffu to darrijs muhs nabbagu grehzineeku deht. Par
 to muhsu firdis un dwehseles atness tew Pestitajam
 larslu pateizibu! — Tur klahf tewi arr' luhdsam, ak
 Kungs Jesus! nahz mums par paligu, ka warretum
 schinnis behdigds laikds ta dsihwoht, ka peenakhahs
 tewim par gohdu un flawu. Un kad arri tahs zeefcha-
 nas scha laika kahdu reis' muhs aisnem, tad dohd, ka
 tahs pazeetigâ prahâ paneffam us tewi flattidami,
 kas tu tahs leelakahs behdas iszeetis. Sche mehs pee
 semmes frisdami firfnigi un tizzigi peeluhdsam tawu
 Tehwu, kas arri muhsu wiffu Tehws un Deews irr,
 tanni swehtâ luhgschanâ, fo tu pats mums effi mahzijs
 un schehligi paklaufiht fohlijs:

Muhsu Tehws debbesis ic.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohahs usrakhts
 ta preezas-mahzitaja Matteüsa swehtds stahtds, ohtrâ
 nodakka, kur tas no 13tas lihds 23schai perschei muhsu
 wallobâ ta flam:

Bet kad tee Gudri aisgahjuschi bija, redst,
 tad Deewa engeljs parahdijahs Jahsepam saynt
 un fazzija, zekkes, un nemm to behrnu ar wianna
 mahtes pee sewis, un behds us Egiptes semmi
 un paleez' tur, kamehr es tew fazzischi: jo Ero-
 dus mekle to behrnu nomaitahf. Un wiansch pee-
 zehlees nehme pee sewim to behrnu un wianna

mahti pee nafts, un aisgabje us Egiptes semmi. Un palikke turpatt, lihds ka Eroodus bija mirris; ka taptu peepildihts, ko tas Kungs zaur to praweetu bija runnajs, kas sakka: Es esmu sawu dehlu no Egiptes semmes aizinajis. Kad nu Eroodus redseja, ka winsch bija peekrahpts no teem Gudreem, apfkaitahs winsch lohti, un isfubtijis apkawe wiffus behrnus diwi gaddus wezzus un wehl jaunakus eefsch Betlemes, un pa wiffu Betlemes teefu, pehz ta laika, ko tas no teem gudreem ihsteni bija isklaufijis. Tad tappe peepildihts, ko tas praweets Jeremijas runnajs, fazzidams: brehfschana irr dsirdeta eefsch Ramas, schehloschana, raudaschana un dauds kaukschanas. Raële sawus behrnus aprauda, un ne gribbahs eepreezinajama, jo tee newa wairs. Bet kad Eroodus bija nomirris, luhk, tad ta Kunga engelis Jahsepam rahdijahs sapni Egiptes semme, un fazzija: zellees, un nemm pee fewim to behrnu un winna mahti, un no-eij Israëla-semme; jo tee irr mirruschi, kas ta behrna dwehfeli mekleja. Un winsch zehlehs, un nehme to behrnu un winna mahti, un nahze Israëla-semme. Bet kad winsch dsirdeja, Urganu Juhdusemmè waldam, sawa tehwa Eroodus weeta, bihjahs winsch turp no eet; un sapni no Deewa pamahzihts, winsch atkabhahs kahda stuhri tahs Galileeru-semmes. Un tur nahzis, winsch dsihwoja tai pilsfata, ko tee sauze Nazarete, ka taptu peepildihts, kas fazzihst zaur teem praweefschem: winsch taps Nazareenus nosaufts.

*
 *
 Sau wezza derringa lassam, ka Jahseps us tablu un sweschu semmi tikke aiswests, kad brahti winnu pahrdewe, bet tomehr wehl weens bija, kas pehz winna schehlojahs un winnu apraudaja ar karstahm schehlo-

schanahs affarahm. Schodeen mehš lassam ewangeliumâ pahr to Kungu Jesu, kas arri teek us sweschu semmi aisdsihts no teem sawejeem un naw ne weens, kas pehz winna raud un schehlojahs. Diwi zilweki ween wehl bija, kas winnu mihleja un kas arri buhtu winnu apraudajufchi ar ne isfakkamahm schehloschannahs affarahm; bet winneem pascheem arri bija ja-behg no sawas tehwa-semmes us sweschu un ne pasihstamu weetu. Tad nu paleek tas Leelkungs Jesus ne apraudahs. kaut gan waia dseja wisseem teem pilssehtas un semmes laudim winnu gauschi noscheloht un apraudahs. Tee tur pretti wehl apzeetina sawas firdis un gribb winnam wehl to dahrgu dsihwibu atnemt, un winna swehtas meefas nokaut. Bet kad nu wiffa zilweziga apscheloschana no ta swehtta behrna Jesus tablu nohts bija, tad fubtija Deews tas Kungs sawu engeli pee Jahsepa, sapni to pamahzidams, ka tam buhts to behrninu Jesu isglahbt no ta affina-kahriga Eroodus rohkahm. kaut nu gan schis Eroodus wiffus behrninus, kas diwi gaddus wezzi un wehl jaunakus, pa wiffu Betlemes teefu likke nokaut, tad tomehr tas ne atradde to behrnu Jesu.

Ta pehz tu Deewa behrns un Kristus mahzeklis, ne behdajees wis, kad pasauke tewi eenihd un tewi pagallam atstahj tawi meefigi brahti un mahfas, un ne weens zilweks naw, kas pahr tewi apschelotohs, bet wiffi prett tewi fazeltahs, tad nahk tew palihdsiba no augschenes. Ja ween tu to Tehwu, kas debbesis irr, bes mitteschanas peeluhds un Jesus, tawa Mahzitaja swehtahm mahzibahm paklausi, pehz tahm darridams, tad ta rikna pasauke un tee kauni zilweki prett tew' ne ko ne eespehs, nedš tew ko padarrihs, kaut gan ta gauschi plohsitohs. — Jahseps paklausija tam no Deewa fubtitam engelam, ko tas tam mahzija un tikke no ta besdeewiga kehina Eroodus rohkahm isglahbts. Tas behrninsch Jesus, kaut gan wifs karra-spehts winnu

mefleja nomaitaht, tomehr isglahbabs. Tà arri mehs draugi! lai effam paklaufigi ta Kunga engetam, fo winsch pee mums fuhta par pamahzitaju, kà mums buhs no teem warras-darritajeem isglahbtees, kad tee mums wissai usmahzabs; kas muhs taggad mahza, kà mums irr ja-fargajabs no tabs launas un niknas pafauls un winnas kahribahm, irr tee sunami swehti Deewa wahrdi. — Tad nu ar Deewa palihdsibu lai no schihs deenas ewangeliuma wehrà leefam:

- I. ka Deews sawu Dehlu Jesu pasargaja no teem, kas winnu gribbeja nomaitaht un kahds paklaufigs bij Zahseps;
- II. kam mums irr ja-klausu un ja-tizz, kad ta pasauke muhs gribb peewilt un apmahkt, un
- III. kahds leels labbums mums teek no ta, kad Deewa wahrdeem paklaufam.

Bet tu, ak swehtajs Deews! swehti muhs eefsch tawas pateefibas, jo taws wahids irr ta pateefiba. Amen.

I. Jehkaba mija jauka un mihliga dschwoschana pee sawa tehwa, bet no sawa brahta eenihdetam, tam bija ja-schirrahs no sawa tehwa dahrgas mihlestibas un ja-aiseet sweschà semmè, fur winsch dauds grubtibas iszeete; bet tomehr winsch ne apnikke tabs nest. Vehdigi Deews winnu baggatigi apwehtija un brihnischkigi pasargaja no winna brahta Gefawa karras-spehka, kas winnam pretti nahze. Bet schodeen dsirdam pahr Zahsepu un Mariu, kam arri bija ar grubteem sohleem un behdigu sirdi ja-dohdabs us tahlu un sweschu semmi. Kahdu launumu tad schee zilweki sawa tehwa-semmè bija no-darrijuschhi, ka tee tur ne warreja palift? Ak, ne kahdu grehku winni ne bija darrijuschhi, jo tee bija tee wiffutaisnakee no Deewa isredseti zilweki, ihpafchi schi Maria, kam Deews sawu weenigu mihlu Dehlu ustizzeja, un tapehz arri schi tizziga feewina lihds ar sawu faderretu

wihru Zahsepu nebehda pahr tahm zetta-grubtibahm, kas winneem tur bij ja-zeesch; bet pahr to ween winni ruhpejabs, ka warretu ta swehta un taisna behrna Jesus dahrgu dwehfeli isglahbt no netaisnu un grehzi-neeku rohfahm, kas to gribbeja nonahweht. Zahseps un Maria ar sawu paschu spehku gan ne eespehtu to behrninu glahbt, het schis spehks nahze no ta muhschiga debbes-Zehwa, kas padarrija, ka pats leels kehnsch ar wisseem sawas waltibas laudim ne warreja weenu masu behrninu famekcht un nokaut. Pahr to nu schim besdeewigam kehnam tikke leels kauns! Zaur scho apkaunoschanu gan waijadseja winnam atstahtees no sawa kauna padohma un pee fewim atsiht: „ja es nu wehl pehz winna meleschu, warr buht, ka wehl leelakà kaunà kluschu preeksch zilwekeem un jo grubti prett Deewu apgrehkoschohs.“ Nè, tahdas dohmas winnam prahtà ne nahkt, bet winsch paleef pee sawahm niknahm sahtana dusinahm un padarra sawas waltibas laudim leelas behdas un affaru isleeschamu. „Tad tappe peepildihst, fo tas praweets Jeremijas runnais, sazidams: brehkschana irr dsirdeta eefsch Ramas, schehloschana, raudaschanas un dauds kaukschanas. Kaëla sawus behrnus aprauda, un ne gribbabs eepreezinajama, jo tee newa waitr. Tahdu pohstu un nelaimi schis affinu-swehrs padarrija saweem mihleem un paklaufigeem waltis-kautineem, zaur sawu negantu sirds zeetibu, un apgrehkojabs prett to swehtu un taisnu Deewu, meera-lailà isleedams ne noseedfigas affinis? Tà tad nu tas swehtajs Deewa Dehls ne dabbu ruhmes sawa dsimts-semmè, bet tam leelà steigschanà ja-steidsabs no tabs ahra. Ak, zil grubti tas winnam bija, masinam, kà no mahtes dsimmuscham, ja-eet tahlisch un grubts zesch! Gan winsch tikke no Zahsepa un Marias, fo Deews winnam par zetta-waddoneem bija isredsetis, mihligi apshypts, bet tomehr winnam bija ja-zeesch dauds grubtibas un ja-

panes deenas karstums, kà arri nakts-saltums. — Winna, ta ween peedsimmuscha Deewa Dehla grehtibas mehs, mihtli draugi! ne warram isteikt, zik leelas tahs jau bijuschas, winnam farwas dsihwibas eefah-kumà un ko winsch muhsu deht irr iszeetis.

II. Ta pehz mums schim Kungam ja-klaufa un ja-tizz ir tad, kad ta pafaulle muhs gribb peewilt un apmahkt. Ak, kahdi besdeewigi grehzineeki mehs tad buhtu, ja ne gribbetu schim farwam lab'darritajam paklausihit un winnu no wiffas firds zeenihit un gohdahit, un darriht pehz tahm swehtahm mahzibahm, ar ko winsch tas schehligajs Kungs un Pestitajs mihtligi muhs pamahza, ka mums buhs staigahit tohs Deewa zeltus ne peedaufigi. Un ja mehs to darram, kas mums teef mahzihts, tad tam Kungam ne kahds labbums no ta ne teef, het mums pascheem no ta nahk simtkahrtiga lab'klahschana un baggata swehtiba. Ja nu wehl kahds buhtu tahds nepaklausigs teem swehteem, dahrgaum wahrdeem, ko Deews tas muhschigajs debbes-Zehws un winna weenigs mihtlajs Dehls Jesus Kristus mums skaidri mahza, tad tas lai skattahs us Jahsepu un mahzahs Deewa wahrdeem paklausihit. Schis Deewam paklausigs zilweks, kaut gan winnam nakti fapni tas tikke pawehlehts no ta Kunga engela, tomehr winsch bes farweschanahs to darra. Ta deht leels fauns tas mums buhtu un grehts no Deewa, kad mehs scho preeksch-sihmi par neeku usskattitu un Deewa un Jesus swehtahm mahzibahm ne klausitu, kas mums wiffu pateefibu tik skaidri mahza un ko us ikkatru lap-pinu garrigàs grahmatàs atrohdam; un tas wifs ihsteni muhs mahza un aisrahda us to, kà mums buhs no farwas nelaines isfargatees un pee laimes un lab'klahschanas kluht. — Bet kad nu mehs tahm swehtahm un dahrgahm mahzibahm, ko tas Kungs muhsu Deews un Jesus Kristus muhsu dahrgajs Pestitajs mahza, ne klausam, tad tas paleef muhsu paschu waina, ka mums

nelaines un behdas ween rohdahs un ne fur ne war-ram isglahbschenu atrast. Tee defimits swehti Deewa baufti, kas ar brihnischfigu spehku no Deewa pascha irr apstiprinati, irr usrakstuti mums par mahzibu, kas mums ja-darra, ja gribbam laimigi tik. Tas pirmajs bauflis pawehl: „tew ne buhs zittus swechus Deewus turreht preeksch mannim.“ Bet ja nu zilweks schim bauflim ne klaufa un eet pee burweem un puhschlotajeem palihdsibas mekleht farwas wahjibas deenas un dohd teem to gohdu, kas peenahzahs tam augstam Deewam doht, no ka wiffa palihdsiba un ahrsteschana nahk un us ko mums stiprà tizzibà ja-zerre. Tahds lai ne dohma un ne fakka, ka ta effoht Deewa waina, kas masas wainas deht gahjis pee puhschlotajeem palihdsibu mekleht un fadabbujis tahdu neweffelibu, ka tam wiffu farwu laizigu muhschu ja-wahrgst us wahjibas-gultu, bet ta irr un paleef winna pascha waina. — Ohtrajs bauflis mahza: „Tew ne buhs Deewa tawa Kunga wahrdu neleetigi (welti) wal kaht.“ Bet kas pahr to behda! Kad kahds farwam tuwakam ko faunu padarrijis, woi kahdu leetu nosadsis un tas to dabbu sinnahit, pee ta wainiga eet pehz farwas leetas, jeb ko zittu pakkat fuhta un to wainigu sihwi usrunna, tad schis fahk tuhlin lahdetees un swehrecht, schà un tà us to zilweku teikdams, kas farwu sudduschu leetu mekle, kà: „lai tawa rohka nopuhst! lai tawa aqs tew isteek!“ un wehl dauds zittas nelaines tam zilwekam wehle. Nahk laiks, red!“ tad pee winna pascha durwim ta nelaine fehseh un bes schehloschanas winnam uskriht, ko farwam ne wainigam tuwakam wehlejis un winsch pats paleef aklis woi tiffis, woi zitta kahda nelaine winnam useet. Tà nu irr un paleef muhschiga taifniba, ka katram teef makfahits par farweem fauneem wahrdeem un nisneem darbeem. — Tresehajs bauflis mahza: „Tew buhs to swehtu deenu swehtihit.“ Un tomehr daschs strahda, ne ween tah-

dus darbus, kas darba-deenā wehleti strahdaht, bet arri tahdus, kas pa wissu muhschu naw ja-darra. Za pehz tahds arri paleef tufschs no tabs laizigas lab'flah-schanas, ko Deews saweem mihteem un paklausigeem behrneem dohd bes winnu nopelna, un zaur to saude arri to muhschigu debbes meeru un preeku, ko Deews teem sawejeem irr apfoblijis un Kristus tas Kungs fataisijis sawa Tehwa walstiba. Ka pehz tad behgat, zilweki! no laimes us nelaimi un no preeka us behdahm? — Tad nu paleef pee ta, ka Deewa un Jesus dahrgahm mahzibahm irr ja-tizz un ja-klaufa ir tad, kad ta pafaulu muhs gribb apmahkt un peewilt.

III. Ak, kahds labbums mums teef no ta, kad Deewa wahrdeem paklausam! Jo, kahda laime warr buht leelaka un kahds preeks warr buht saldaks, ne ka ta un tas, ko tur debbesis Pestitajs dohs saweem paklausigeem mahzekteem? Bet tur pretti ne kahda nelaimē naw leelaka un ne kahdas behdas naw gruhதாகা পাহ to un tahm, kas teem buhs ja-zeesch, kurrus Jesus Kristus tannē leelā teefas-deenā no sewim atstah-ditahs, us teem runnadams schohs breefmigus wahr-dus: „Gita noht no mannim, juhs nolahdeti, muhschigā uggunt, kas irr fataisihis tam wellam un winna engekeem.“ (Matt. 25, 41.) Tahdā leelā un breefmigā nelaimē tiks eegruhsti tee, kas naw bijuschi paklausigi Deewa swehteem baukseem un Jesus Kristus preezas-mahzibai, kas tā mihligi muhs un debbes aizina. Un us teem paklausigeem atskannehs schi jauka un preeku pilna bals no muhsu augsta Kunga un Pestitaja Jesus Kristus muttes: „Mahzeet schurp, juhs swehtiti manna Tehwa, eemantojeet to walstibu, kas jums irr fataisita no pafauls eefahkuma.“ (Matt. 25, 34.) Za pehz nu ne weens wairs ne warr fazziht, ka tas ne effoht sinnajis, ka winsch warroht zaur Deewa schehlastibu eemantohht to muhschigu dshwoschanu un

zaur Jesus dahrgu affini tik pestihts no tahm muhschigahm mohkahn, kas preeksch teem ne atgreesigeem un ne paklausigeem grehzineekeem irr fataisitas.

Ak, lai meh sawu dshwibu
Ne pawaddam eesch grehkeem;
Bet dsennamees us swehtibu,
Ar wisseem saweem spehkeem,
Ka nahkam Deewa walstiba!
Jo taisniba un flaidriba
Us debbesim ween wadda.

(Wid. ds. gr. N° 359.)

Kungs Deews Tehws debbesis! tewi luhdsam, lai teem, kam ta ihstena paklausichana truhst preeksch taweem swehteem wahrdeem, no tawas Tehwa schehlastibas arridsan tas paklausichanas gars uspill, zaur Jesu Kristu tawu mihku Dehlu. Amen.

Pateefibas leezineeks s w a i g s n e s d e e n ā.

Leela, bes galla leela irr Deewa muhsu debbesis-Tehwa schehlastiba pee wissahm leetahm. Bet wiss wairak zaur to winsch muhs irr tohti aplaimojis, ka sawu Dehlu pee mums pafaulē fuhtijis, kas muhs tumfchus laudis apgaismojis. Par tahdu un wissu tawu schehlastibu, Kungs muhsu Deews! tew firsnigi pateizam. — Bet schi tawa schehlastiba, swehtajs Deews! irr ne isteizama, ka tu mums tawa Dehla Jesus Kristus swehtus ewangeliumus effi eemahzijiis, ka meh sawu zaur to warram swehtā gudribā eemahzitees un panahkt sewim muhschigu dwehfeles swehtibu un meeru. — Glawa, gohds un pateisichana teef tew dohta, ak Kungs un Deews! arri par to, ka ne effi lizzis tai spohschai swaigsnē mitte-tees, bet to wehl spohschaku padarrijis, tā, ka wissi pagani winnas gaismā staiga. Ak usstizamajs, scheh-

ligajs debbes-Tehws, mehs tawâ preefschâ pasemmo-damees luhdsam: lai schi tawa mihla Dehla spohscha swaigsne atspihd jo prohjam teem, kas wehl tumfâ staiiga! Al atdarri winneem to sapraschamu, ka wiini atsiht tewi un tawu mihlu Dehlu Jesu Kristu. Al Deews un Kungs, paklausî scho muhsu luhgschamu un fanemm to wahju gohdu, fo tew taggad dohdam zaur Jesu Kristu tawu Dehlu.

Muhsu Tehws debbesis 1c.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohahs usrak-sihts ta preezas-mahzitaja Matteiis swehts stahstos, ohtra nodakâ, kur tas no 1mas lihds 12tai perschei muhsu wallodâ ta stann:

Kad Jesus bija dsimms Betlemé eefsch Zuhdu-semmes, ta kehniina Eroodus laikâ, redsi, tad Gudri no austruma-semmes nahze us Jerusalemi, un fazzija: „Kur irr tas peedsimms Kehniensch to Zuhdu? jo mehs wiina swaigsni effam redsejuschi austruma-semme, un nahkuschi to peeluhgt.“ Kad tas kehniensch Eroodus to dsirdeja, isbihjabs winsch, un wissa Jerusaleme ar wiinu. Un sa-azijnajis wissus augstus preesterus un rakstu-mahzitajus stary teem laudim, winsch isklausija no teem, kur Kristum bija dsimt? Un tee tam fazzija: „Betlemé eefsch Zuhdu-semmes; jo tâ irr rakstihst zaur to praweetu: Un tu Betleme Zuhdu-semme, tu ne buht ne effi ta masaka stary teem leeleem kungeem no Zuhda; jo no tewim tas waldneeks nahks, kas pahr manneem Israela laudim waldih.“ Tad Eroodus aizinaja tohs Gudrus pasleppen, un isklausija ihsteni no teem to laiku, kad ta swaigsne teem paspihdejuse. Un rahdija tohs us Betlemi un fazzija: „Gita un isklausinajeet itt labbi to behrnu, un to atradduschî, atsakkast man, ka ir es nahku to peeluhgt.“ Tee nu to kehniinu dsirde-

juschî aisgabje. Un redsi, ta swaigsne, fo tee austruma-semme bija redsejuschi, gabje teem preefschâ, kamehr ta nahze un apstahjabs wirsû, kur tas behrns bija. Un kad tee to swaigsni redseja, preezajabs tee ar warren leelu preeku. Un nammâ eegahjuschi, tee to behrnu atradde ar Marias, wiina mahtes un pee semmes mesdamees to peeluhdse; pehz sawu mantu atdarrijuschî, tee to apdahwinaja ar seltu un wihraku un mirres. Un Deews parahdija teem sapni, ka teem ne bij atkal us Erodu greestees, un tee aisgabje par zittu zellu us sawu semmi.

*

*

*

„Redsi, tad Gudri no Austruma-semmes nahze us Jerusalemi, un fazzija: „Kur irr tas peedsimms Kehniensch to Zuhdu?“ tâ lassam schihs deenas ewangeliumâ. Redseet, mihli draugi! no kahda tahtuma, wairak kâ dimisints juhdses nahk sweschi paganu lungi pee Jesu, to sirnigi mekledami un tizzigi peeluhgdami! Wiini drohschi usrunna un iswaiza tohs Jerusalemes eedsihwotajus, fazzidami: „Kur irr tas peedsimms Kehniensch to Zuhdu? jo mehs wiina swaigsni effam redsejuschi austruma-semme, un nahkuschi to peeluhgt.“ Woi tas ne leels brihnum! Kâ tad wiini tahdâ tahtumâ warreja sinnah, kas tē Betlemé notizzis? Luhl, to darrija pats tas Wissu-warrenajs Deews, ar to peepilbidams, fo winsch jau wezjas derribas laikâ runnajis zaur to praweetu Esaijasu, fazzidams: „ta juhvas draudse taps pee tewis atgreesta un to paganu spehks nahks pee tewis. Tewi aplahs to kameetu pulks, tee tschalli kameeki no Midijanas un Cepas, wiffi tee nahks no Sabas, seltu un wihraku tee atneffih, un teiks ta Kunga flawu.“ (Ef. 60, 1—6.) Tahdai sinnai gan wajjadseja teem Jerusalemitereem par preeku buht, bet, Deewam schehl! tee istruhzina-

jahs, tà, ka patš tas Fehninsch paleef bailigs; jo lafsam schihs deenas ewangeliuma: „Rad tas Fehninsch Eroodus to dsirdeja, isbihjahs winsch, un wiffa Jerusaleme ar winnu.“ Tas Fehninsch gan dohmaja, ka tas buhschoht winna walslibu panemt; tapehz winsch paleef bailigs. Bet teem swescheem laudim paleef kauns, ka winni tahdu gabbalu nahkufchi to peeluhgt un tomehr ne warr atrast, un tè paschâ Fehnina pilssehtâ pahr winna peedsimschanu ne dabbu skaidru sinnu, kaut gan ta itt tuhwu pee Betlemes.

Redseet, kahdâs bailès un skummibâ tee eekriht, kas Deewa wahrdeem ne klausa! Winneem teem Jerusalemes eedsihwotajeem nu gan wajjadsetu lihds ar teem Gudreem lihgs motees un preezatees, un eet to dwehsetu Fehninu peeluhgt un pagohdinaht, bet tee paleef behdigi un nostummuschi, un prahâ famiffuschi. — Tad nu no schahs deenas ewangeliuma mahzifimees:

- I. ka dehl tee Jerusalemes eedsihwotaji pahr scho preezigu wehsti isbihjahs un kâ Deews ta besdeewiga Fehnina Eroodus padohmu isnihzinaja;
- II. kurreem wehl muhsu laikos ta Kunga Jesus preezas-wahrds irr par behdahm; un
- III. kurreem schi Jesus atspihdeschana irr par ne-issaffamu preeku.

Pasaule fuhds un brehz,
 Rad gohds tai aiseet wehja,
 Rad augstiba isfuhd,
 Pehz ko ta aplam skrehja.
 Kas augsti ween gribb kahpt,
 Ir to es ne turrohs;
 Ir Jesu turreschu.

Ko pasaule man dohs?
 Pasaules behrneem preeks,
 Rad tee tohp gohdâ zelti;
 Tee debbes-gohdibu
 Isdohtu gan par welti.

Lai newa man, kas gribb!
 Es ar to leppojohts;
 Jo Kristus kauns mans gohds.
 Ko pasaule man dohs? Amen.

(Wids. ds. gr. N° 213.)

I. Tee Jerusalemes eedsihwotaji lihds ar farwu Fehninu Eroodu gan ne tiktu istruhzinati, ja tee buhtu tohs gudru Austruma-semmes fungu wahrduš labbi apdohmajuschi un fapratufchi, ko tee runna; bet winni bes apdohma klausa un ne gudri faproht. Tas Fehninsch faproht tohs to Gudru wahrduš ne labbi un bailigs dohma: ja nu schis, kas peedsimnis, irr to Zuhdu Fehninsch, tad laikam manna waldischana no mannis tiks atnemta un schim eedohta, furru jau no til tahlas semmes tahdi augstli leelkungi nahf gohdah, un peeluhgt, kad tas tiffai wehl irr mašs behrns. Af Eroodus! Eroodus! kahds laimigs tu buhtu tizzis, kad tu lihds ar teem Gudreem steigtohs to jaunnu Fehninu peeluhgt! Tu un tawi behrnu behrni muhscham staigatu winna gaischumâ un tawa laiziga waldischana tew ne taptu atnemta, bet wehl wairota. Daschs gan warr dohmaht, ka tas Fehninsch Eroodus pateefi gribbeja arri eet winnu peeluhgt, ta pehz, ka winsch tohs Gudrus aizinaja — kâ to lassam schihs deenas ewangeliuma — un fazzija: „Cita un isklaufinajeet itt labbi to behrnu, un to atradduschi atfakkait man, ka ir es nahku to peeluhgt!“ Bet, mihti draugi, schis fatans ne gribbeja wis to swehtu behrnu Jesu peeluhgt, bet nokaut! Winnam firds bij' til pat pilna no laumahm dohmahm, kâ teem Gudreem no swehta preeka un luhgschanahm un winna rohkas til pat gattawas us ta behrna affins isleeschanu, kâ teem Gudreem us apdahwinaschanu. Ta pehz winsch arri wairs ne dabbuja redseht to Gudru waigu, no ka winsch zerreja to ihstenu sinnu dabbut, kur tas behrns dsihwo, kâ un kur to warretu nonahweht? Bet to Gudru Deewa gudriba winna blehdibu pasinne un winnu lifke kaunâ un smeeklâ preeksch wiffas

winna walstis; jo tee aisgahje pa zittu zeltu us sawahm mahjahm. Nu gan tas besdeewigajs Grodus gribbeja no sawa leela fauna glahbtees, ka likke wiffus behrni-nus, wiffa sawa walsti nokaut, kur dohmaja to behrnu Jesu arri lihds nokaut, bet eekritte wehl leelaka fauna un grehka, to wis ne atrasdams, ko winsch mekleja. Gan winsch sinnaja, ka Kristus buhs pafaulē meesā peedsimt un ta pehz arri sa-azijnaja wiffus rakstu-mahzi-tajus un preesterus, no teem jautadams: kur Kristum bija dsimt? Un tee tam fazzija: „Betlemē eeksch Zuhdu-semmes; jo tā irr rakstihst zaur to praweetu: Un tu Bet-leme Zuhdu-semme, tu ne buht ne effi ta masaka starp teem leeleem kungeem no Zuhda; jo no tewim tas walb-neeks nahks, kas pahr manneem Israēla laudim wal-dihš.“ Kaut nu schie tē tam kehniam itt skaidri isstahsta, kas ihsten effoht ar scho behrnu un ka deht tas peedsim-mis, tomehr winsch paleek tā kà apstulbis un eedrohschi-najahs to mekleht, gribbedams tahdu swehtu, taisnu behrnu nokaut; tahdu Kungu, kas bija un paleek tahs grehzigas pafaulēs ispestitajs, kas to ispesti no eenaid-neeku warras un prohti, ne no kahda laiziga eenaidneeka, kà laizigi kehniini daschureis sawas walties no sweschas tautas isglahb; bet schis behrniensch, pehz kurra dsihwi-has tas besdeewigajs Grodus tihkoja, ispesti tahs zil-weku dwehfeles no ta garriga eenaidneeka warras, ko wiffa pafaulē ne spehtu uswarreht. Jo lai arri wiffi laizigi kehniini ar wiffahm sawahm walstehm gribbetu prett to karroht, tad tomehr ne weena dwehfele ne tiftu isglahbta. Bet Jesus Kristus, tas spehzigajs karra-Leelskungs weens pats uswarreja tohs garrigus eenaid-neekus, un ispestija wiffu pafauli no winnu naggeem. Ka pehz tu, slepkawas behrns! tad mekle to Kungu nomaitah un tohs Gudrus sweschas semmes leelkungs ar sawu fatana garru peewilt, ka tee buhtu tawi zelta-waddoni us to mahjas-weetinu, kur tas jaun-peedsimmis kehniensch mahjoja? — Teescham schis

Grodus, buhtu, kà gribbeja, tohs Gudrus leelā ne-laimē eeweddis un pateesi peewihlis, kad Deews ne buhtu tohs glahbis; winni paschi, zilweki buhdami, teescham nespehje no ta isglahbtees, ne spehdami ohtra zilweka firdi zauri skattihst, kas tahda blehdiga bija, pilna wella dohmu; jo winna mutte ar sawu tschuhskas mehli runnaja tahdus wahrbus, kas teem Gudreem labbi patikke. Prohti, Grodus teescham fazzija: „Gita un isklaufinajeet itt labbi to behrnu, un to atradduschi atfakkajt man, ka ir es nahku to peeluhgt.“ — Gan gudri isdohmati wahrdi, ar ko winsch gribbeja tohs peewilt; bet schie, wiffu to wiltibu ne sinnadami, ween-teesigā prahā un ar swehtu preeku aisgahje, atradde to behrnu un peeluhdse. Jo muhsu ewangeliumā tā stahw: „Un nammā eegahjuschi, tee to behrnu atradde ar Marias, winna mahtes, un pee semmes mesdamees to peeluhdse.“ Kad nu schis winnu labbajs darbs, ko winni no wiffas sawas firds darrija, bija pabeigts, tad tuhlin pee winneem notikke leela un brihnischkiga leeta. Winni tikke apgaismoti ar to Deewa gaisinu no Jesus, tā, ka winni dabbuta sinnahst to launu padohmu, ko Grodus bija prahā nehmis; — jo tā stahw muhsu ewangeliumā: „Un Deews parahdija teem sapni, ka teem ne bij atkal us Grodu greestees, un tee aisgahje par zittu zeltu us sawu semmi.“ — Redseet nu, mihtli draugi! zik laimigi schie zilweki tikke zaur firsnigu Deewa un Jesus peeluhgshanu. Winni baudija saldu preeku Jesu redsedami, tikke apgaismoti ar Deewa gudribu un arri tikke zeenigi tai Deewa schehlastibai, ka Deews pats nowehrse no teem tahs behdas un nelaimi, tohs sapni pamahzidams, pa kurru zeltu teem ja-eet. Schahs to gudru Ausruma-semmes kungu beh-das buhtu kohti leelas un ta nelaine buhtu breefmiga, kas teem gribbeja usbrukt. Woi Zuhdasam, kas zeltu rahdija teem karra-wihreem, preestereem un warrisee-reem, kas nahze Jesu feet, ne bija leelas behdas?

Wiafch pats fewi pakahrahs un middü pufchu pahrsprahge. Raut nu gan tee gudri no launas firds un no naudas kahribas to zeltu Grodum ne rahditu, kâ Zuhdas, kas no naudas kahribas ween sawu Mahzitaju fepkaweem parahdija un nodewe, tad tomehr tee sawas firdis justu leelas behdas, dohmadami: ko mehsh nahzam peeluhgt, tas zaur muhsu parahdischanu irr nokauts! Ak mehsh nelainigi zilweki, kâ mehsh atbildefim tam fwehtam taifnam Deewam, kas muhs tif brihnifchi irr to zeltu waddijis ar fphofchu fwaigfni lihds pafcham tam nammam, fur fchis behrns bija. Ak pateefi nelainigi buhtu tee gudri lihds ar wiffu pafauli, kad Grodum buhtu fchis launajs padohms isdeweesh, ko tas dohmaja darriht pee ta fwehta, taifna behrna Jesus. Schi leela pafaulesh apgaifmofchana, ar ko Deewsh zaur Jesu sawu mihlu Dehlu tohs zilwekus tanni laikâ apgaifmoja un kurra wehl taggad muhs apgaifmo un kas wehl atfpihdehs lihds pafaulesh gallam, buhtu pafuddufe, ja Deewsh ne buhtu to Aufrumafemmes Gudru firdis waldijis un ne laidis Grodum fannu doht. Wiffa fchi pafaulsh buhtu noflifkufe grehku dsitlumds lihds pafcham elles-dibbenam un wiffi zilweki muhscham waidetu eekfch teem elles-zetumeem. Bet nu, gohds Deewam peederr muhschigi muhscham, ka wiafch kâ fpehzigs Zehws sawu Dehlu pafaulsh fubtijaj teem zilwekeem par Pefititaju un to arri pafargaja no wiffahm breefnahm ar sawu fpehzigu rohku. Wiafch lifke teem fehniineem behdateesh un winnu laudim nofkumt. Tâ zaur to preezigu wehfti, ko tee Aufrumafemmes Gudri nefse, eekritte tas fehniinfch Grodus ar faweem walfstibas laudim leelâsh behdâsh, un prohti, zaur sawu pafchu neapdohmibu.

II. Apluhkofim arri, kurreem wehl muhsu laikds ta Runga Jesus preezas-wahrds irr par behdahm? Wiffieem teem ne atgreeshigeem grehzineekeem un netizigeem zilwekeem, kas eekfch ta Runga

muhsu Pefititaja wahrda pateefigi ne tizz, un arridsan teem ne paklaufigeem laudim, kas tahm fwehtahm mahzibahm ne grihb klaufiht, ko Deewsh un Jesus Kristus mahza. Teem, teem tas irr par behdahm. Jo kâ warr tas fwehtajs wahrds teem buht par preeku, kas wiffas sawas dsihwes deenas eekfch grehkeem pawadda un ne kad no teem ne atgreeshahs? Pateefi, kas zaur Deewa un Jesus fwehteem wahrdeem ne launjahs fewi nowehrft no ta platta grehku-leelzetta, bet pa to flaiiga lihds kappâ mallu, teem pats Jesus Kristus usfauts fchohs breefnigush wahrds: „Eita nohft no mannim, juhs nolahdeti, muhschigâ ugguni, kas irr fataifihth tam wellam un winna engeleem.“ (Matt. 25, 41.) Ak, lai tas fchehligajs Deewsh muhs wiffus no ta pafarga, zaur sawu fchehlaftibu un lai arridsan ne kawejameesh atgreeshesh no wiffieem grehkeem, ka Deewa fchehlaftibai zeenigi tohpam. Lai fchinni pafchâ flundâ tohs nofchehlojam un ar affarahm fohtlam tam Rungam muhsu Deewam, ka ne grihbam wairsh tifhchi grehkoht; jo mehsh ne finnam, kad ta paflara flunda mums usbruks! Jo

Kas wahjshs, pee pafchas mirfchanas,
Sahk raudahp pahr teem grehkeem,
Tif tad pee Deewa atgreeshahs,
Kad palizzis bes fpehkeem:
Woi tahds gan aifeesh debbefis,
Tahds, kas irr tifhchi grehkojis
Zaur wiffu sawu muhschu?

Sche Deewa-wahrdu mahziba
Muhs sawz pee fwehtifchanas;
Lai tad fchi fwehta gudriba
Pee taifnas dsihwofchanas
Pafubina muhs fpehzigi,
Ka gabdajam pafahwigi
Pahr dwehfl'es laim' un preeku!

(Wif. ds. gr. N° 380.)

III. Tad, kad pateefi no grehkeem buhsim atgreeshufcheesh, tad mums fchi Jesus atfpihdefchana un mahziba buhs par leelu

preeku. Mehs nomannifim ta Kunga fpoofchumu pee ferwis atfpihdoh, kà tas teem Gudreem atfpihdeja. Muhfu fchihs deenas ewangeliumâ stahw: „Un kad tee to swaigsni redseja, preezajahs tee ar warren leelu preeku.“ Kaut tee nu gan winnu paschu tanni fpoofchumâ wehl ne redseja, tad tomehr tee pah to preezajahs, fewifchki, ka ta swaigsne apstahjahs wirs to nammu, parahdidama, fur Winfch mahjoja. Tâ arridsan mums, mihti draugi! irr tee Deewa un Jesus pascha fwehti wahrdi par zetta-rah-ditajeem us to weetu, fur Jesus Kristus muhsu Pestitajs pats miht, prohti, us debbes-walstibu. Kaut nu gan ta lohti taht no mums irr, tad tomehr tas Deewa wahrdu fpoofchums muhs turp aisweddihs, kad ween mehs scham taifnam waddonam paklauffim un pa to, lai gan schauru, zettu, pa furru tas muhs wadda) staigafim. Kaut nu mehs staigadami ta Kunga waigu paschu wehl meefigi ne redsam, tad tomehr warram lihgfimotees, ka winna gaischumâ staigajam. Bet kad buhfm tanni weeta aiswesti, fur tas Kungs mahjo debbes-nammôs, tad to Kungu Jesu wairs ne atradifim kà behrninu pee sawas mahfes, kà tee Gudri winnu atradde, bet atradifim winnu leelâ gohdivâ pee Deewa ta muhschiga debbes-Tehwa labbas rohkas fehsham un tur apfahri winna gohda-frehflu to debbes draudsi ar wiffeem fwehteem engeleem stahwoht, fur tad mehs ar teem wiffeem kohpâ winnu flawefim ar fwehtahm flawas-dseefmahm. Ne ween mehs, kas schè kohpâ effam, bet wiffi, kas tam labbam waddonam paklauffijufchi un schè pehz Deewa wahrdu mahzibas darrijufchi, tee wiffi tiks tur aiswesti un peestahdinati pee tahs debbes draudses, fur tee lihds Deerou un Jesu noslawehs muhschigi. Ta deht, af Deews!

Kad us to laimi muhschibâ
Es sawas dohmas zettu,
Tad jau scha laika dshiwibâ

Dauf preeku no ta fmetku.
Ne peekufdams tad staigaju
To zettu zauw scho dshiwibu,
Lai arr' tas gruhti nahstohs!

Zur fwehtu pulkâ dshiwodams,
Es laimi ne kad beigfchu;
Zur sawas rohkas pazeldams
Ar preeku, Deews! tew' teiffchu,
Zew', kas tu pah man' gahbajis,
Un man' dauf weetâs schehlojis,
Preefch debbes isredsejis. Amen.

(Wid. ds. gr. N° 353.)

Pateefibas leezineeks

pirmâ fwehtdeenâ pehz swaigsnes deenas.

Kungs Jesus Kristus, tu muhschigajs preeka-awohts, mehs schodeen pee tewis nahkam ar pasemmigahm un firfnigahm luhgfschanahm tewi peeluhgt. Nahz, nahz, af dahrgajs Pestitajs! pee mums, muhs ar tawu deewifchkiigu preeku eepreezinahf schinnis behdigôs laifôs, kas muhs wiffâs mallâs spaida muhsu grehku deht. Af, pateefi, mehs gan effam dauf wairaf behdu-deenu nopelnijufchi no tewim, fwehtajs, taifnajs Deews, to atfihstam preefch tawa fwehta waiga stahwedami. Tomehr fchi irr un paleef muhsu zerriba, ka tu, Tehws! sunnafi ihstena laika tahs behdas par preeku pahrwehrt un muhs ispestiht no wiffa launa; kad arri schè mehs wiffai swabbadi ne teekam, tad tomehr winnâ puffè ais tahm tehwa faulehm mums dohfi to pilnigu atfpirgfschanu pehz pahrzeestahm scha laika behdahm. Af Kungs un Deews! mehs us tawu schehlasibu pataudamees, tewi luhdsam ar mutti un no firds dibbena tâ,

kà taws mihtajs Dehls, muhsu schehligajs Pestitajs mums to mahzjis un tur klahf fohlijis, ka tu zaur to muhs schehligi paklausfchoht:

Muhsu Tehws debbesis ic.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohdahs us-
rakfihfs ta preezas = mahzitaja Luhkafa swehts stah-
fids, ohtra nodakka, tur tas no 41mas lihds 52traf per-
schei muhsu walloda ta stann:

Jesus wezzaki gabje if gaddos us Jerusalemi, leeldeenas swehtfids. Un kad winsch diwipadesmits gaddus wezs bija, tad tee pehz to swehtku eeradduma gabje us Jerusalemi. Un kad tahs swehtas deenas pagallam bija, un tee atkal us mahjahm aisgabje, tas behrns Jesus palikke eeksch Jerusalemes, un Zahseps un winna mahte to ne nokohpe; Bet tee dohmaja, ka tas effoht pee teem zekka-beedreem; un weenas deenas gabjumu nahkusch, to mekleja pee teem raddeem un pasihstameem. Un kad tee to ne atradde, tad tee gabje atpakal, us Jerusalemi, to mekledami. Un tas notikkahs, pehz trim deenahm tee winnu atradde basniza fehsham stary teem mahzitajeem, tohs dsirdoht un tohs jautajoht. Un wiffi, kas winnu dsirdeja, istruhkusch brihniyahs pahr winna fapraschanu un winna atbildeschanu. Un kad tee winnu redseja, tad tee pahrbihjahs; un winna mahte us to fazzija: „mans dehls, kapehz tu mums to effi darrijis? Redsi, taws tehws un es, mehs tewi ar sahpehm effam meklejuschi.“ Un winsch us teem fazzija: „kam juhs manni meklejuschi? Woi ne sinnajat, ka man eeksch manna Tehwa leetahm ja-darbojahs?“ Bet tee to wahrdu ne ispratte, fo winsch us teem runnaja. Un winsch nogahje ar teem lihds, un nahze eeksch Nazaretes; un teem bija paklausigs. Bet winna mahte wiffus schohs wahrduhs sawa firdi patur-

reja. Un Jesus peenehmehs gudribâ, augumâ un peemihlibâ pee Deewa un zilwekeem.

*
*
*
Mihli draugi! Schè mehs redsam, ka muhsu Pestitajs diwipadesmits gaddus ween wezs buhdams, scho-
deen Deewa nammâ stary mahzitajeem fehsh un tohs sil gudri pahrajauta, ka wiffi, kas to dsird, istruhkusch brihnahs pahr winna gudribu. Ak, pateefi, mihli draugi, ta arr' bija ihstena brihnuma-sihme, ka tahds jauneklis dauds prahtigaks eeksch tahs swehtas Deewa gudribas tikke atrasts, ne kà wezzi mahzitaji, kas dauds gaddus pasaulè dsihwojuschi; tee ne proht tahdas mahzibas, kà tas jauneklis Jesus. — Ta pehz gribbam no schi ewangeliuma apdohmaht:

- I. ka Jesus muhsu Pestitajs jau sawas jaunibas deenas irr darrijis Deewa prahtu;
- II. ka arridsan muhsu jaunekleem sawas jaunibas deenas peenahkabs darriht pehz Jesus preeksch-sihmes;
- III. kahds leels grehfs tas irr wezzakeem, kas sawu behrnu launus darbus gan pasihst, bet tohs ne aprahj, neds pahrmahza, un
- IV. kahdi augli no tahdeem isluttinateem behrneem teef peedsihwoti.

Bet tu, ak swehtajs Deews! swehti muhs eeksch tawas pateefibas, so taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. „Jesus wezzaki gabje ifgaddos us Jerusalemi leeldeenas swehtfids. Un kad winsch diwipadesmits gaddus wezs bija, tad tee pehz to swehtku eeradduma gabje us Jerusalemi“, ta lassam schihs deenas ewangeliumâ. No tas Deewa kalps Mohsus baufliba pawehlejis, to schi gohdiga feewa Maria ar Zahsepu sawu wihru bes laweschanas darra, nemdami arri lihds us Deewa nammu to behrnu Jesu. Tur sawu Deewu firsnigi

peeluhgufchi, tee gahje us farwahm mahjahm. Winni gan wiffu bija padarriufchi, kas peenahzesh, bet weena leeta teem truhke un prohti patte ta, kas winneem ta wiffu-waijadfiga bija, un pahr kurre winneem leela firds noffumschana tikke, zaur to, ka tee atstahje to behrnu tur pat, ka to dsirdam tannis nolassitds swehtds wahrdds: „Un kad tahs swehtas deenas pagallam bija, un tee atkal us mahjahm aisgahje, tas behrns Jesus palikke eeksch Jerusalemes, un Jahseps un winna mahte to ne nofohpe,“ — tas irr: winni ne farunna-jahs ar to, ka winsch mahja tikschoht? woi ar winneem pascheem, woi ar raddeem? Bet winni schlitte, ka tas ar kahdeem pasihstameem buhschoht gan atnahkt. Tomehr, kad to mahjas ne fagaidija, tad mettahs kahjas un gahje wiffu deenu, un fur ween raddus un pasihstamus fatikke, tohs waizaja: woi tee ne effoht to behrnu redsejufchi? Bet, ak tawas behdas! ne pee weena tee to ne atrohd un ne weens to narw redsejis! Ko nu mums buhs darriht, kas mehs effam atstahjufchi to behrnu weenu paschu eeksch tahdas leelas pilssehtas, fur daschadi zilweki kohpa dsihwo! Ak, irr nu winsch stary teem launeem laudim, tad winsch tiks us launeem darbeem mahzihts! Ak, ka mehs atbildesim Deewam, kas mums to ustizzeja. Ar tahdahm bailigahm dohmahm peepilditi, tee steidsehs us Jerusalemi, un wehl trihs deenas eeksch tahdahm behdahm un firds-fahpehm palikke, kamehr tee to atradde; bet fur tad? woi pee launu darbu meistereem? Ak ne, winni to atradde pee tahdeem, kas wiffu-swehtako darbu darrija. Jo lassam ewangeliuma ta: „Un tas notikkahs, pehz trim deenahm tee winnu atradde basniza fehsham, stary teem mahzitajeem, tohs dsirdoht, un tohs jautajoht.“ Jo wezzaku behdas drihs pahwehrafahs par leelu preeku, kad to behrnu atradde un wehl redseja un dsirdeja winna swehtu gudribu, par kurre teem bihjaschana usgahje lihds ar wisseem, kas

to redseja. „Un winna mahte us to fazzija: mans Dehls, ka pehz tu mums to effi darrijis? Redsi, taws tehws un es, mehs tewi ar fahpehm effam meklejufchi. Un winsch us teem fazzija: kam juhs manni meklejufchi? Woi ne sinnajat, ka man eeksch manna Tehwa leetahm ja-darbojahs?“

Redseet, mihli draugi, ka tas behrns Jesus fa-weem wezzakeem drohschi un mihligi atbild un darra no wiffas firds sawa debbes-Tehwa prahtu. Bet woi muhsu jaunekli arri ta darra, ka tas jauneklis Jesus? Ak, draugi! no muhsu jaunekleem tas swehtajs padohms, kas Jesum bija, wehl irr tahtu noht, zaur to, ka tee ne mas ne dsennahs Deewa prahtu padarriht. Winni tikfai darra pehz sawa launa prahta, dsihdami sawas meefas kahribas, kas tohs pehz eewedd fauna preeksch zilwekeem un apgrehziâ preeksch ta swehta, taisna Deewa; preeksch ta schehliga Deewa, kas sawu weenigu mihlu Dehlu dewis irr par preeksch-sihmi, ka scheem buhs winna pehdahm pakkat dsihtees. Jo

Jesus wiffa dsihwiba,
Deewa prahtu padarrijs,
Wezzatus irr jauniba
Zeenijs un teem paklaufjis ic.
(Wids. ds. gr. № 463.)

II. Ja pehz, ak ta pehz, jaunekli muhsu laika, dsennetees jau sawas jaunibas deenas darriht pehz Jesus muhsu Pestitaja swehtas preeksch-sihmes! Stat-tastees us winna darbeem un mahzastees no winna swehteem wahrdeem, labprahat apmekledami tahdas weetas, fur Jesus wesseligas mahzibas teek sluddinata. Isfargajeetees no tahdahm weetahm, fur juhsu firds teek us launu skubbinata un kahrdinata, — faut gan tas juhsu meesai patiftu. Ne dsihwojeet wis pehz tahm meefas eekahroschanahm, jo Deewa wahrds falka: „Ja juhs pehz tahs meefas dsihwo-

jeet, tad juhs mirseet.“ Uk, pateefi, mihti behr-
nini, juhsu saldajs dwehseles meers zaur meefas-fabri-
bahm pee jums nomirs! Uk wai! ak wai! zil ne lai-
migs irr tahds zilweks, kam tas dwehseles meers pa-
juhds. Kad wiffa pafauls manta un gohds pasuhd,
tad tahda ffahde wehl irr peezeeschama, un to atkal
warr atdabbuht, bet ar wiffu fudrabu un seltu, kas pa-
faule irr, ne warr to dwehseles meeru atpirkt: tas irr
fohti dahrgs un bes ta zilweks ne warr istift ne weenu
deenu, kaut tas arri eeksch fudraba un selta ffahwetu un
leela gohda tiktu zetis. — Ta pehz luhdseet no wiffas
firds schehligu Deewu, lai winsch jums to dwehseles
meeru usturr'. Bet arridsan dsihwojeet paschi ta, ka
peenahfahs pehz Jesus preeksch-sihmes, ka tohpat zee-
nigi tai Deewa schehlastibai, ar ko winsch jums palihds
juhsu dwehseles meeru usturreht; — bes Deewa pa-
lihdsibas winsch drihs isjustu. Ta deht mahzajtees, ak
mahzajtees no Jesus Kristus muhsu Pestitaja darriht
to prahthu muhsu debbes-Zehwa wiffas weetäs, ihpa-
schi taggad sawas jaunibas deenas, ka juhs warreet
sawas dahrgi atpestitas dwehseles paturreht schlihtas
lihds sawam wezzumam, un Deewa preekscha aisee-
dami no Jesus sawa Pestitaja schehligu teesu sagaidiht.

Laimigs, kas jau Deewam klausa

Sawa seedu laizina,

Ras ar mehru un kas gausa

Preezajahs schai dsihwiba,

Ras ka jaunellis, ka wihrs,

Gohdigs un no grehkeem tihrs,

Scheit' preeksch debbesim jau strahda

Un pahr sawu dwehpli gahda ic.

Tahdam winna jaunäs deenas

Saldä meerä nobeigfees,

Ta winsch ne warr no ne weenas

Tihschus grehtus pahrmestees.

Winsch pee laika, zil ween spehj,

Labbdäs darbds sehllu sehj,

No ka winsch, kad wezzums spaida,

Saldus augtus sakraht gaida. (Widf. ds. gr. № 464.)

Wehl, jaunekki! mahzajtees no Jesus, ka prett
wezzakeem irr ja-turras. Wehs lassam schis deenas
ewangeliumä pahr muhsu Pestitaja mihtligu un pa-
semnigu arbilbeschann saweem wezzakeem; jo kaut gan
winsch bij ta augsta Deewa Dehls, tad tomehr winsch
ne leppojahs, bet mihtligi teem atbildeja, fazzidams:
Kam juhs manni meklejuschi? Woi ne sin-
najat, ka man eeksch manna Zehwa leetahm
ja: darbojahs? Redsi nu tu lepnajs un pahrgalwi-
gajs behrns sawu wezzaku, kas jau, kad druzja ko
wairak eemahzajees, wairs ne behda pahr saweem miht-
leem wezzakeem, bet tohs nizzina, — ffattees un mah-
zees no sawa Pestitaja, kas bij gudrats, ne ka mahzi-
taji, angstaks ne ka kehniini un swehtaks, ne ka en-
geli, — tas gohda sawus wezzakus un tu sems un ne
zeenigs grehzmeeks buhdams, ne grippi saweem wezza-
keem to peenahfamu gohdu doht? — Tahtu, tahtu,
kristiti jaunekki, lai no jums irr noht ta lepniba prett
juhsu wezzakeem. Kad arri juhs ar purpura un sih-
schu drahnahm apgehrbates un leela gohda teekat zelti,
tad peenemmeet to ta Kunga Jesus kalpa Pahwila
mahzibu, kas ta fakka: „Juhds behrni paklau-
sajt saweem wezzakeem eeksch ta Kunga, jo
tas ta peeklahjahs. Gohda tawu tehru un
mahti: (schis irr tas pirmajs bauflis, kam
irr apfobhlichana.) Katem labbi klahjahs un
tu ilgi dsihwo wirs semmes.“ (Ewes. 6, 1—3.)

Gohds un preeks tas man arr' buhs,

Staigah Jesus Kristus pehdäs,

Mihloht sawus wezzakus,

Preeku darriht teem ne behdas,

Wezzus tohs, zil paspehju,

Rohpt ar behrna-mihlibu. (Widf. ds. gr. № 463.)

Uk tahdam, tahdam zilwekam, kas schai mihta
Pestitaja preeksch-sihmei paklausihs, tahdam muhscham
labbi klahfees; ir pat wiff-grubhtakä nahwes-siunda
winsch buhs lihgsimis, jo

Wensch ne bihstahs, ka tam nahwê
 Ja-atstahj schi dsihwiba.
 Ko ta tahdam schê atrahwe,
 Kam irr skaidra dwehsele,
 To ta atdohs bebbefis,
 Kur tam krohnis ne wihtihê.
 Kas jau jauns ne darra grehtus,
 Deewam swehti wiffus spehtus.

(Widsf. dsf. gr. N° 464.)

III. Lai tad nu arri apdohmajam: kahds leels grehts tas irr wezzakeem, kas sawu behrnu taunus darbus gan pasihst, bet tohs ne arahj, neds pahrmahza. Zaur to, ka wezzaki saweem behrneem no jaunahm deenahm patauj taunus darbus darriht, zeltahs dauds, dauds nelaimes. Za pehz, wezzaki, usraugeet sawus behrnus labbi un ja juhfu behrni ne klausa juhfu pamahzifchanu us labbu, tad tohs pahrmahzajt. Jo apustuls Pahwils fakka: „Juhê tehwi, ne tirrinajeet (ne eekaitinajeet) sawus behrnus, bet us audsinajeet tohs eeksch pahrmahzifchanas un pamahzifchanas ta Kunga.“ (Ewes. 6, 4.) Un arri tas Deewa kalps Mofsus wezzakeem peekohdina, ta fazzidams: „Klaufsajs Israêls, tas Kungs muhsu Deews, tas KUNGS, irr weens. Un tew buhs to Kungu tawu Deewu mihleht, no wiffas tawas firds, no wiffas tawas dwehseles, un no wiffa tawa spehka. Un tew buhs tohs (wahrdus) taweem behrneem peekohdinaht, un no teem runnahht tawâ naminâ sehbedams, un pa zeltu eedams, gulleedams un augfchamzeldamees.“ (5. Mof. 6, 4. 5. 7.) Un wehl wensch jo zeefchi peekohdina: „Un tew buhs tohs taweem behrneem sinnamus darriht. . . kas teem irr ja-mahzahs, ka tee mamm' bihstahs wiffas deenas, zif ilgi tee wirs semmes dsihwo.“ (5. Mof. 4, 10.) — Za pehz, wezzaki! ne dohdeet saweem behrneem wattas, taunus darbus darriht, bet eeraddinajeet tohs no masahm deenahm eeksch Deewa-bihjigas un kristigas dsih-

wofchanas, ka wiini jums juhfu wezzumâ par preeku buhtu. Bet ja juhê tohs luttinaseet, tad tee jums juhfu nespehka buhs par grubtu nastu. Un tas ihpaschi buhs juns leels grehts preeksch ta swehta, taisna Deewa, kam juns buhs ja-atbild pahr juhfu behrnu audsinaschanu, un juhê paschi zaur to nahkfeet leelâs behdâs un firds-ehstôs. . . .

VI. Lai nu arri apraugam: kahdi augti no isluttinateem behrneem teek peedsihwoti. If latram wezzakam gan waijadsetu pahr saweem behrneem preezatees, bet — mehê redsam, ka dauds wezzaki zaur behrneem teek grubtâs behdâs un firds-ehstôs. No ka tas warr nahkt? Tas nahkt no ta, mihti draugi, ka daschi wezzaki sawus behrnus gauschi isluttina. Tahdi palaisti un isluttinati behrni pehzlaikâ, kad tee leeli usaug, wairs ne behda ne pahr tehwu, neds pahr mahti, bet darra to, ko paschi nodohmajuschî. Nu gan grubb wezzaki mahziht, bet tas jau, Deewam schehl! pa wehlu! — Za bija kahdam dahrsneekam zitti tohti skaisli kohki dahrsa; skaisiuma deht wensch ne weenu sarrinu no teem ne nogreese, bet laide augt tapat. Nu ar laiku schee kohki leeli usauge un laiks bija klaht, no teem auglus dabbuht, — bet ne atradde ne kahdus freeetus auglus. Jo tee paschi, kas pee teem wehl atrad-dahs, bija ne derrigi un pawiffam ruhkti. Kad nu tas dahrsa kungs nahze un atradde tohs kohkus tahdus ne apkohptus, tad wensch to dahrsneeku ar bahrgeem wahrdem usrunnaja, fazzidams: „tu laiskis un glehws dahrsneeks! ka pehz tu effi schohs kohkus bes apkohpschanas pamettis?“ — Wensch tuhda likke zittu dahrsneeku tanni weeta, bet to wezzu isgruhde ahra. Tad nehme tas jaunajs dahrsneeks tohs ne labbus kohkus preekschâ, nogreese tohs leelus sarrus, un lohziya wiinu lihkus tainsus. Zitti to gan iszeete un palikke labbi kohki, bet zitti pawiffam nokalte. Pahr to nu gan tam wezzam dahrsneekam bija leels kauns un grubtas behdâs: kauns

pahr fawu laiffu apfohpschanu un behdas pahr to, ka
 tas dahrs winnam atnents. Tapat nu Deews tas
 debbes-dahrsa Rungs darrihs teem wezzakeem, kurrus
 winsch ka dahrsneekus lizzis pahr saweem behrneem, lai
 tee tohs mahza eefsch krusigas un Deewa-bihjigas dsih-
 wofchanas jau no mahsahm deenahm; bet kad schee to
 ne darrijufchi un tee behrni usaugufchi bes labbahm
 mahzibahm un ne neffufchi ne kahdus labbus auglus,
 bet flitus ween. No ta jau tas nahf, ka zits tohp
 par dsehraju, zits par naidneeku, zits par mauzineeku,
 zits par sagli un arri par paschu flepkawu. To jau,
 Deewam schehl! mehs paschi, draugi! effant redseju-
 fchi, ka tee behrni, kas tahdus darbus darra, laiziga
 fohdiba eekriht un ka tee, kas no tehwa un mahtes ar
 weltigu mihleslibu mihloti, teef aishnenti un zittam ee-
 dohti, prohti, tas saglis teef zeetuma eegrufsis un ar
 neschehligu un breefmigu strahpi fohdihts. Kahda nu
 buhs to wezzaku firde, kas reds fawu behrnu lohfotees
 appafsch sohga rohkahm un kas ne gribbeja paschi winnu
 mahziht? Woi ne bij tam kehnam Dahwidam
 deesgan behdas un firde-fahpes ja-reds no saweem di-
 weem dehleem Ufsaloma un Adonijus, un fur siawo
 raflihts: „Winna tehws ne gribbeja to sawa laikâ
 aprahf, ka tas buhtu fazzijis: Ka pehz darri tu ta?“
 (1. Kehn. 1, 6.) Ak wai! ko wehl ne fazzihf tahda
 wezzaka firde, kas fawu behrnu ne aprahje pee masas
 lectas, ko tas fleppen no sawa tuwaka nehmis, bet to
 tahdas sahdsibas dehl wehl usteize! Arri zitti tahdi
 wezzaki wehl atrohdahs, kas sawus behrnus wehl pa-
 fsubbina us sagfchanu. Ta tad nu tee behrni, kas ta
 no masahm deenahm naw norahfi, bet wehl mahziti us
 taunu, leelaki augdami, leelakus grehkus darra un peh-
 digi, Deewam schehl! tohp flepkawas, isleedami sawu
 brahlu affinis. Kahdu laiku gan teem, kamehr teem
 tas firde nemeers naw pamohdees, gruhf ne leekahf,
 bet pehz laikâ, fahf winneem ta sinnama firde to pahr-

mest. Gan zitti zilweki to wehl ne sinn, bet winnam
 tas tahrs jau to firde fremt scheit' laizigi un pehdigi
 dabbu zilweki to sinnaht, tad nahf affal tee bendes kalpu
 naggos un tur daschadâ wihfe teef mohziti un lohziti.
 Nu irr tee ta ohtra dahrsneeka wattâ un pohfeschanâ,
 fur teef zits eefsch naglu muzzahm wahrthts, zits far-
 ratawâs pakahrts, zits us malkas fahrtu fadedsinahts
 un t. j. pr.

Mahzeet nu juhs, besdeewigajs tehws, grehziga
 mahte; flattajtees, fur juhfu mihku behrnu meefas pa-
 leef zaur juhfu wainu! un ta dahrga dwehsele uskahpi
 padebbeschôs ar teem smirdedameem duhmeem! Ak,
 zif tur wainanu, zif tur affaru un behdu tahdâ weeta
 redsamâs! Bet tahs behdas, ko zeetihs muhschibâ fit
 labb' tee wezzaki, kas sawus behrnus us taunu fubbi-
 najufchi, ka arri tee behrni, kas to darrijufchi, tahs
 mohkas buhs pahrleeku leelas, ko zilweks ne warr
 isfazzihf, neds isdohmaht. — Ak, kaut nu ikweens
 wezzaks sawus behrnus norahfu pee ikkatra masa greh-
 ka, zaur kurru pehdigi eekriht leelos grehkôs un breef-
 migâ laizigâ un muhschigâ fohdibâ, jo

Juhs wezzaki! jums gahdaht buhs,
 Kad Deews ar behrneem fwehti juhs,
 Ka juhs tohs ne islutenajt,
 Bet labbu darriht pamahzajt.

To meefu winneem apfohpeet!

Pahr garru wairaf gahdajeet,
 Ka winnus ne uswarr kahds grehks,
 Bet aug te labbu darriht spehks.

Kad ta pahr behrneem gahdajeet,
 Tad drohschi Deewam warrefeet
 Tohs atdohf, kad winsch atraffihf;
 Preeks pahr teem buhs jums debbesis. Amen.

(Wids. ds. gr. № 454.)

Pateefibas leezineeks

ohtrâ fwehtdeenâ pehz swaig-
nes Deenas.

Ut Kungs Jesus Kristus, schehligajs Pestitajs un ne-ismannamu brihnumu darritajs, mehs Tew un tawam Tehwam firfuiji pateizam, par to schehlastibu, kas mums parahdita. Ut Kungs Deews! zaur to tu muhs effi usturrejis, kas mehs tawâ preefschâ stahwam; kaut gan mums brihscham mas bija preefsch muhsfu meefas usturra, tad tomehr tu ir to masumu effi brihnischfigi un baggatigi apfwehtijis. — Za deht tizzigi Tew, fwehtajs Deews! luhdsam: peedohd mums muhsfu grehtus, ar ko mehs prett tewim apgrehtfojuschees! Lai taws fwehtajs waigs, ak firds-schehligajs Kungs un Deews! mums wehl jo prohjam atspihd; jo, kad tu to no mums nogrees, tad mums tami paschâ azzu-mirkli bohja ja-er. Schê preefsch tawa fwehta waiga stahwedami frihtam semmê sawus meefas un firds zellus lohjidami un tewi ihpaschi peeluhdsam ar to fwehtu luhgschanu, ko taws mihtajs Dehls pats mums mahzijis:

Muhsfu Tehws debbefis 2c.

Muhsfu schihs deenas fwehts ewangeliums, kurrâ muhsfu Kunga un Pestitaja pirmajs brihnuma darbs teek isteikts, atrohdahts usrakstihis ta preezas-mahzitaja Zahna fwehtôs stahstôs, ohtrâ nodakkâ, kur tas no Imas lihds 11tai perschei muhsfu wallodâ tâ stann:

Treschâ deenâ kassas bija Rahnâ eeksch Galilejas, un Jesus mahre bija teitan. Bet Jesus ar saweem mahzeekleem arridsan tappe aizinati us kassahm. Un kad wihns peetruhke, Jesus mahre fakka us winnu: „teem newa wihna.“ Jesus us tabs fakka: „seewa, kas man ja-darra ar tewim? Manna stunda wehl ne irr nahkusi!“

Winna mahre us teem fullainem fakka: „fo winsch jums fakka, to darrajt.“ Un tur feschi alminaini uhdens-traufi bija likti pehz Juhdu schlibstischanas, un ikkattrâ diwi jeb trihs mehri tagahje. Jesus us teem fakka: „pildajt schohs traufus ar uhdeni!“ Un tee tohs pildija lihds mallai pilnus. Un winsch us teem fakka: „smel-leet nu, un nesseet tam bariibas-fargam; un tee to nesse. Kad nu tas bariibas-fargs to uhdeni baudija, kas bija tappis wihns, (un ne sinnaja, no kurren tas bija, bet tee fullaini to sinnaja, kas to uhdeni bija smehluschi) tad tas bariibas-fargs to bruhrganu aizina, un us to fakka: ikkattrâ zilweks papreefsch labbu wihnu zell preefschâ, un kad tee eedsehruschees, to plahnaku; tu to labbu wihnu lihds schim effi pataupijis.“ Schi ta pirma brihnuma-sihme, fo Jesus darrija, Rahnâ eeksch Galilejas, un sawu gohdibu parahdija, un winna mahzeekli tizzeja eeksch winna.

Lihds schim, tannis pagahjuschu fwehtdeenu fwehtôs rakstôs, mehs, mihtli draugi! muhsfu Pestitaju redsejam kâ masu behrnu, bet schodeen dsirdam, ka jau apfahrt winnu stahw labb pulzinsch mahzeeklu, fo winsch mahza. Tê redsam ne ween tohs mahzeeklus, bet arridsan weenu brihnumu, kas lohti leels, fo no pasaules eefahkuma lihds schim laikam ne weens naw darrijis, un kas arri lihds pasaules gallam wairs ne tiks redsehts. Ut, mihtli draugi! kassas brihnum warr buht leelaks, ne kâ schis, ka uhdens teek weenâ azzu-mirkli par wissu-labbaku wihnu pahwwehrst! — Lai tad schinni stunda to muhsfu Pestitaja pirmu brihnuma-sihmi apdohmajam un no tabs mahzamees:

us fo schi brihnuma-sihme tohs mahzeeklus passubbinaja un wehl taggad arri muhs passubbina.

Bet tu, at swehtajs Deews! swehti muhs eefsch tarwas pateefibas, jo tarws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Tanni laikâ, kad Deews Mofsu pamohdinaja, ka tam bij' tohs Israëla behrnus atpessihz zaur leelu Deewa spehku, tad tublin pee tahs farkanas jubras wiffi laudis redseja ta wiffu-waldiga Deewa spehzigu rohku. Jo tee besdibbeni palikke faufi un tee jubras wilni meerigi un rahmi, ka Israëla behrni warreja faufahm kahjahm zauri eet. Bet tik lihds, ka tee bija zauri gahjuschi, nahze Waraiis karra-spehks pa tahm paschahm pehdahm pakkat un — us weenu azzumirkli fahze ta jubra kauft, ka tee besdibbeni tappe peepilditi ar uhdeni tapat ka papreetsch un wiff tas Waraiis karra-spehks noslikte.

Zilweks, lai tas arri kahds warrens buhtu, ne warr ar sawu spehku uhdens glahsi tik drihs apgahst, ka Deews tas spehzigajs debbes-Zehws to besgalligu jubru sagahse us teem Egiptereem. Zaur scho warrenu Deewa spehku tee Israëla behrni stipri tizzeja eefsch ta Kunga, ka mehs to lassam swehtos rakstos: „Israëls redseja arridsan to leelu rohku, fo tas Kungs pee teem Egiptereem bij' parahdijis. Un tee laudis bih-jajahs to Kungu, un tizzeja tam Kungam un winna kal-pam Mofsum.“ (2 Mof. 14, 31.) Schodeen redsam muhsu ewangeliumâ pee muhsu Pestitaja, ka winsch dar-ra weenu brihnuma-sihmi saweem mahzektteem redsoht, pirmâ reisê un prohti, kashu zeemâ, fur Jesus ar saweem mahzektteem arri bija luhgts un fur tam bruhrganam paschâs preeka-deenas usnahze behdas; jo tam peetrufke wihns. Bet tas Kungs muhsu Pestitajs weenâ azzumirkli pahwwehrse tahs behdas par preeku, apdahwinadams tohs ar wehl labbaku wihnu, ne ka tas bija bijis, kas beigts. At zik daudsi tikke laimigi zaur scho ta Kunga brihnuma-sihmi! Tas bruhrganâs tikke no kauna isglahbts preeksch saweem weeseem un tee mah-

zelli, kas bija wahji eefsch tizzibas, tikke tanni eestipri-nati, tâ, ka tee nu eefsch Jesu ne schaubigi tizzeja, ka mehs to lassam schihs deenas ewangeliumâ: „Jesus samu gohdibu parahdija, un winna mahzekli tizzeja eefsch winna.“

Warren tohti mihligs un schehligs irr bijis muhsu augstajs Pestitajs sawas laizigas dsihwes eefahkumâ un jo prohjam, pret teem, kas sawas behdas winnu peesauze. Zê winsch tapat, ka taggad daschu reis, ne tublin pehz zilweka patifschanas palkaufija, ka mehs to schodeen dsirdam: „Un kad wihns peetrufke, Jesus mahte falka us winnu: teem newa wihna. Jesus us tahs falka: seewa, kas man ja-darra ar tewim? Wanna stunda wehl ne irr nahkufe.“ Tad nu tas ne notikke pehz zilweku gribbeschanas, bet pehz Jesus pascha deewischkiga swehta padohma un prahta; prohti, ihstenâ laikâ winsch tam bruhrganam palihdseja, kad redseja, ka tas nabbags ar sawu wihnu wairs ne warreja us preekschu tikt un kad tas gan drihs ne kahdu palihdsibu wairs ne zerreja. Sekam tas wehl ne bija padarrihts, tad ne weens zilweks to nedohmaja, ka tas tâ warrehs notikt; bet pehz, kad tas Kungs to padarrija, tad wiffi redseja ar sawahm azzim un dsirdeja ar sawahm aufihm tahdu leelu brihnuma-darbu, fo pirmâ ne weens zilweks sawâ prahtâ ne warreja eedohmah. No schi augsta brihnuma tee mahzekli pee-auge swehtâ tizzibâ tâ, ka tohs ne kas ne warreja no Jesus atschkirt, ne laizigs gohds, neds manta, neds preeki, neds behdas, neds arri patte nahwe.

At, pateeki, ta nahwe winnus ne noschlihre no sawa Kunga un mahzitaja Jesu; jo kaut gan tee zeet-firdigi Zuhdu laudis Jesu ka leelu grehzineeku apfuh-dseja, mohzija un pehdigi nokahwe, tad tomehr winni sinnaja, zik swehts winsch zaur sawu taisnibu effoht. Tik pahz to winneem bij' tahs leelakas behdas firdi

ja-zeesch, kad redseja appafsch faules tahdu leelu ne-taisnibu noteefam pee tahda, kas ne bija tik dauds grehku darrijs, ka weens putteflichts, kas bes wehja pa gaisu sfreen, warreja usfwehrt un no kurra muttes tas wissu-ihfakajs wahrinsch no wiltibas ne tikke dsirdehts, bet kas tur pretti muhschigu taisnibu un ne isfakamu pateefibu ween runnaja un darrija. Za pehz schee mahzekli no winna ne schkibras ir tad, kad winsch kappä gulleja, no wissu-besdeewigakeem zilweeem ar wissu-grubtaku nahwi nokauts. Bet ta tizziba, ko winni zaur Jesus brihnuma-sihnehm eedabbuja, zeeti pee teem pastahweja. Winni wehl farunnajahs pahr teem spehzigeem darbeem, sawam Kungam Jesum pascham to stahstidami, kad winsch treschä deenä no mirroneem uszehlahs, un ko tee ne pasinne, to turredami par kahdu fweeschineeku; prohti, tee winnam fakka: „Zas Jesus no Nazaretas bijis praweets, warrens no darbeem un wahrdeem preeksch Deewa un wisseem laudim.“ (Luh. 24.) Winni të ne bihstejahs ta Jesus labbus darbus, kaut gan wissa Zuhdu tauta to Kungu ka kahdu grehzineeku bija par ne pateefi eenihdejuse, schim zilwekam isstahstiht; ir kad tas buhtu pats ta Kunga eenaidneefs bijis, ir tad winni ne ko ne truhktohs, un scho ta eelabbinatu, ka schis to wehsti atkal zitteem sneegtu. Un no ka winneem schi drohschiba nahze? No tizzibas, ko Jesus pats teem eedehstija firidi, winnu preekschä tahdus brihnuma-darbus darridams. Za patte fwehta tizziba tohs eedrohschinaja bes baillibas ta Kunga Jesus taisnibu ispaudeht, kaut gan wissu-augstaka zilweziga waldischana to zeeschi aisleedse, breefmigu sohdbibu teem peedraudedama, un tur pretti teem, kas to Kungu apsmehje un nizzinaja winna gohdu greesdami, teem sohlija un teescham eedewe tee ne taisni walbineeki dauds naudas, — ka to lassam fwehtos rakstos: „Bet no-eijoht, redsi, zitti no teem fargeem pilsfata

nahkufchi, stahstija teem augsteem preefereem wissu to, kas bija notizzis.“ (Matt. 28, 11.) Zas irr: tee fargi isfazzija teem walbineekeem, ka tas, ko tee nokahwufchi un kas winneem bija uswehlehts fargabt, augscham zehlees no mirroneem, un ka winni, tee fargi, lohti istruhkufchees no ta leela Deewa spehka un Gohdibas, kas tur bijufchi redsami. Tee blehdigi walbineeki, fahdana gudribas pilni, tohs fargus ar wiltibu pahrwefrsch. Jo stahw rakstihst: „Un tee ar teem wezzajeem sapulzesufchees, runnas turreja, un teem farra-wihreem dauds naudas dewe“, (Matt. 28, 12.) un tohs mahzija melloht, tohs eedrohschinadami, ka schee winnus buhs aisstahweht preeksch winnu walbineekeem, kad tee schohs gribbehs sohdiht par to, kad naw labbaki fargajufchi. Za eedrohschinati un apmahniti, tee fargi ta darrija, ka ta ne taisna waldischana pawehleja un ka to lassam: un winni to naudu nehmuufchi, darrija, ka tee bij ismahziti.“ (Matt. 28, 15.)

Redseet, mihsli, zif leela besdeewiba un netaisniba irr bijuse pee teem Zuhdu laufschu walbineekeem! Bet tee ta Kunga Jesus mahzekli preeksch winneem ne baiftojahs, kaut gan schee sohlija teem, kas ta Kunga Jesus wahrdu buhs daudsinaht, breefmigu sohdbibu. No tahs sohdbibas winneem ne bija bail un to mantu winni ne gribbeja; to winni turreja par puttefkeem un pelneem. Jo kaut arri wissa manta un nauda, zif ween tahs irr pasaulë, winneem tiftu sohliitas, lai tik no ta Kunga ne runna, ir tad winni ne buhtu kluffu zeetufchi; jo winni weenumehr ar drohschibu pasluddinaja to wahrdu Jesu, un prohti ta deht, ka bija pee-augufchi fwehtä tizziba zaur teem brihnuma-darbeem, ko winnu Kungs Jesus darrija. — Ak, kahdi spehzigi un stipri winni bija palikkufchi zaur ta Kunga mahzibu! Ne kas, kas pasaulë irr, winnus wairs ne warreja schkirt no tahs ta Kunga Kristus mihslestibas.

Winni pateefi tà darrija, kà Pahwils to isfauz no wiffas firds-dsillumeem tà fazzidams: „So es fakku teefcham, ka neds nahwe, neds dsihwiba, neds engeli, neds waldifchanas, neds spehti, neds flahd buhdamas, neds nahkamas leetas, neds augstums, neds dsillums, neds kahda zitta leeta muhs warrehs schfirt no Deewa miblestibas, kas irr eefsch Kristus Jesu muhsu Rungu.“ (Reem. 8, 38. 39.)

Ro winni behda apfmeeklu?

Ro paschu nahwes fohdibu?

So winnu gohds un patwehrums

Irr Jesus ewangeliums. (Wids. ds. gr. N° 233°.)

Ik, mihti draugi! woi mehs arr' tà warram fazziht, ka mehs eefsch Jesu sawu Pestitaju stipri-tizzam, tà, kà tas swehtajs Pahwils un wiffi ta Runga mahzekli? Wai, wai! to peeminnoht mums paleef bail! Mehs effam Jesus dahrgi atpirkti, bet tomehr wehl gauschi mas-tizzigi; jo kad mehs kahdu reis' behdäs eekrihtam, woi kad kahda ffahde teef pee muhsu mantas, woi pee gohda, woi arri pee meefas, tad mehs tohti noffumftam un, zits pagallam paleef ismiffis, dohmadams, ka winsch nu pagallam bohja gahjis! Ik zil dauds zilweki zaur tabdahm bailigahm dohmahm nelaimé eekrittuschi pee meefas un dwehseles! Zits paleef wahrgulis pee sawas meefas lihds pat kap-pam un prohti, zaur pahrlaeku leelu behdaschanohs, un arri, af Deewam schehl! daschs nabbags zilweks pee dwehseles teef wahjschs. La pehz lai sawas behdas ne nemmam tà pee firds, ka ne paleefam ismiffuschi, bet lai tizzam eefsch Jesu muhsu Rungu un Pestitaju, kas warr un gribb mums palihdseht wiff-leelafäs behdäs un gruhthibäs, ja ween mehs sawu zerribu us winnu leefam. Mehs jau to redsam schinni ewangeliumä, zil leela palihdsiba no ta Runga muhsu Pestitaja nahze tam bruhrganam, kam leels wihna truhkums usnahze un schis nabbags ne fur wairs tik ahtri ne warreja to dabhuht. Leels negohds tam bija drihs

flahd, bet tas Rungs winnam to negohdu pagreese par gohdu zaur to, ka winsch to tik zeenigu turreja, tam par labbu to pirmu brihnuma-sihmi darriht. Ik, zil leela besdeewiba ta buhtu, ja mehs tam Rungam muhsu Deewam sawas behdäs ne usfizzetohs, mehs, kas effam lassijuschi swehtds rakfids, ka Deews tas Rungs jau wezzas derribas laikä dauds, dauds brihnischfigi tohs no behdahm isglahbis, kas us winnu palahwahs un atkal jaunäs derribas laikä muhsu Pestitajs dauds un daschadus brihnumus irr darrijis — so wiffu mehs sinnam un tomehr wehl tahdi mas-tizzigi effam! — Kas nu tahdi irr un paleef, tee teefcham ne warr buht neds tapt ta Runga pateefigi mahzekli, jo tahdi schaubahs sawä tizzibä. Kas ta Runga Jesus pateefigi mahzekli irr, tee darra tà, kà tee pirmi mahzekli darrija; prohti, tee redseja no Jesus weenu paschu brihnuma-sihmi un tomehr stipri eefsch ta tizz, kà to effam dsirbejuschi. Ka pehz tad nu mehs tahdi mas-tizzigi gribbam buht un sawam Rungam un Pestitajam pretti turretees?

Mihti kristigi brahli un mahfas! mahzatees arri no Jesus brihnuma-sihmehm un darbeem palautees us to Rungu muhsu Deewu, kas raddijis debbest un semmi no neneeka; winsch arridsan spehs juhs no juhsu behdahm isglahbt, kaut gan tahs daschu-reis' preeksch jums pahrlaeku leelas rahdahs, un tizzat bes schaudi-schanahs eefsch Jesu Kristu Deewa weenigu Dehlu, tad juhs dabbuseet to deewischku swehtu Garru par eepreezinataju wiffäs juhsu behdäs, kas ween jums scheitan warr useet, un tas pats swehtajs Gars juhs eedrohschinahs nahwes stundä. So

Zaur Jesus faidru mahzibu
Nahd dwehsel's meers un laime! —
San zihnijahs ar gruhnumu
La pirma Jesus fahme; —
San fauns un apfmeekli to gaid';

Un truhkums, krusis un nahwe baid'
 Ta Pestitaja draugus.

Bet Deewa Gars tohs peepilba;

Ta paleek drohschi prahta.

Zee mirst; bet Jesus mahziba

Tohp wairak stiprinata.

No mahneem tautas atstahjajs

Un augstam Deewam padohdajs

Ar apskaidrotu prahtu.

Nu garrâ un pateefibâ

Mehs Deewu peesault warram.

Ko wissi dsihwi gohdina,

Tas dohd arr' muhsu garram

To debbestigu laimibu.

Tam klausht ar sapraschanu,

Us winna zelteem staigagt. Amen.

Pateefibas leezineeks

treschâ swehtdeenâ pehz swaigf-
 nes Deenas.

Uk firds-schebligajs Kungs un Pestitajs Jesus Kristus, mehns semnê mesdamees pee tawahm swehtahm kah-jahm no firds dibbina luhdsamees: apschehlojees pahrmums, ak Kungs! schkihli muhs ar tawahm swehtahm dahrgahm affinin no muhsu grehku spittalibas! Augstajs Pestitajs! mehns atsihtam, ka mehns sewi wehl iddeenâs lohti ar grehkeem apgahnam un ar to to muhschigu debbest-Zehwu apkainam. Ta pehz mums ar istruhzinatu un sagraustu Garru ja-nahf tawâ preekschâ. — Dahrgi, dahrgi tu effi muhs atpirzis no tahs grehku wallstibas, bet mehns lehti atkal eeksch tahs eedohdamees. Upschehlojees jel, ak Kungs! apschehlojees pahrmums nabbageem grehzineekeem wehl schinnî paschâ stundinâ, kurrâ mehns taru kahju preekschâ semmodamees firsnigi sohlam no grehkeem

atgreestees un tikkuschî pee tew steigtees, un muhscham wairs grehkus ne darriht. — Uk wissu-schebligajs Pestitajs! dohd mums taru swehtu Garru klacht pee schahm firsnigahm sohlischanahm un swehtahm apnem-schanahm; jo bes ta mehns drihs atkal kluhpam sawas meefas-wahjibas deht. — Urri preeksch ta wissu-wal-diga, muhschiga un schehliga Kunga un Deewa pee semmes lohkamees, winnam firsnigi pateefidami par winna leelu schehlastibu, ar ko winsch muhs tik leelus grehzineekus irr pataupijis no tahm grehku sohhdibahm, ko mehns nopelnijuschî un wehl us preekschu winna schehlastibu tikkuschî isluhdsamees tannî swehtâ luhg-schanâ, ko mihtajs Pestitajs patâ mums mahzijis:

Muhsu Zehws debbestis ic.

Muhsu schihs Deenas swehts ewangeliums atrohdahs usrak-sihts ta preeka-mahzitaja Mateiifa swehts stahstos, astotâ nodattâ, fur tas no Imas lihds 13tai perschei muhsu wallodâ ta stann:

Kad Jesus no kalna nogahje, staigaja winnam dauds klauschu pakkal. Un redsi, weens spitaligs wihrs nahze, un mettehs preeksch winna semnê, un fazzija: „Kungs, ja tu grihbi, tu gan warri manni schkihstih.“ Un Jesus to rohku issteepis, aiskahre winnu, un fazzija: „Es grihbu to darriht, tohpi schkihsts!“ Un tuhda winsch tappe schkihsts no sawas spittalibas. Un Jesus us to fazzija: „peeluhko, ne fakkî to ne weenam, bet no-eij un rahdees tam preesteram, un uppure to dahwanu, ko Mohsus pawehlejis, teem par leezibu.“ Bet kad Jesus Kapernaumâ eegahje, nahze weens kapteine pee winna, luhdse to, un fazzija: „Kungs, mans kalps gull mel-menu-sehrdsigs mahjâs, un zeesch leelas mohkas.“ Un Jesus us to fazzija: „Es grihbu nahft, un to wesselu darriht.“ Un tas kapteine atbil-deja, un fazzija: „Kungs, es ne esmu zeenigs,

ka tu appafsch manna pajumta eij, bet fakkf weenu pafchu wahrdu, tad mans kalps klubs weffels. Jo es esmu zilweks, un wehl appafsch zitta waldifchanas, un appafsch mannim irr farra-wihri; tomehr, kad es weenam fakkf: eij, tad wifsch eet; un ohtram: nahz fchurp, tad wifsch nahf; un mannam kalpam: darri to, tad wifsch darra." Kad to Jesus dsirdeja, brihni-jahs wifsch, un fazzija us teem, kas tam pakkal ftai gaja: „pateefi, es jums fakkf, tahdu tizzibu es ne esmu eefsch Israela atraddis. Bet es jums fakkf, ka dauds nahfs no rihta- un no wakkara-puffes, un ar Abbraamu, Ihsaaku un Jehkabu debbesu-walstiba fehdehs. Bet tahs walstibas behri taps isfrumti galleja tumfiba, kur buhs kauftchana un fobbu-tribzeschana." Un Jesus fazzija us to kapteini: „eij, lai tew noteef, ka tu tizzejis," un winna kalps tappe weffels tanni pafchâ frunda.

Schè, mihti draugi! meh's redsam, ka weens spit-taligs zilweks pee ta Kunga Jesus steidsahs un to tizzigi luhds: „Kungs, ja tu gribbi, tu gan warri manni fch'ihst'ih." Ar tahdeem pasemmigeem un fchehlofchanahs pilneem wahrdeem, ka arridsan no firde tizzibas tas to Kungu luhds, pee winna kahjam us semmi fawu waigu nolifdams. Za pee semmes mesdamees wifsch fewi pagallam nodohdahs ta Kunga fwehtam prahtam, lai tas Kungs pehz fawa gudra padohma darra, ne ta, ka wifsch gribb, bet ta, ka tam Kungam patihk. Za, mihti draugi! arridsan mums peenahkabs Deewu luhgt; jo muhsu Pestitajs pats mums mahza Deewu luhdsot ta fazzih: „Zaws prahts lai noteef, ka debbesis, ta arid san semmes wirfu." (Matt. 6, 10.) Wifsch ne ween mums to mahzjis, bet arridsan pats ta luhdsis tad, kad

tahs leelas un breefsmigas behdas un fahpes winna dahrgu dwehfeli fahze tohti apbehdinah. Jo, kaut gan tee apbehdinataji un mohzitaji wehl klah ne bija, tad tomehr wifsch redseja un finnaja, jif leelas tahs fahpes buhschoht, fo tee winnam padarrifchoht. Ar fchihm nahwes-behdahm jihnidamees Jesus luhds Deewu, no firde dibbena fazzidams: „Abba Zehws, tu spehji wiffas leetas. Memm fcho bifferi no mannim! Tomehr, ne, fo Es gribbu, bet fo Tu gribbi." (Mark. 14, 36.) Ja nu Deewa mihtajs Dehls, kas fawam Zehwam lihdsigs, tif pasemmigi Deewu luhds, ka tad meh's ne gribbetu winnu to augstu Deewu semmigi luhgt, kas meh's tif ween putteki un pelni preefch winna effam? Ak, tad lai luhdsam Deewu fawu debbes-Zehwu ta, ka muhsu Kungs un Pestitajs mahza. Lai winna fwehtas un dahrgas mahzibas firde eespeescham un paglabbajam, ka to dahrgaku mantu, kas arridsan pateefi ta dahrgaka irr un paleef muhschigi muhscham.

Lai tad wehl no fchih's deenas ewangeliuma ap-dohmajam un mahzamees:

- I. ka gohdigeem fainneekem ja-turrah's prett fawu fainni? un
- II. kahdai tai fainni waijaga buht prett fawweem fainneekem?

Bet tu, ak fwehtajs Deews! fwehti muhs eefsch tarwas pateefibas, jo tarws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. Schè meh's, mihti draugi! dsirdam, ka weens farra-wirfneeks nahf pee ta Kunga Jesus ar behdigu garru un pasemmigu firde, luhgdamees, lai tas Kungs palihdsot weenam winna kalpam, kas wahrgstohht leela flimmiba. Tas fchehligajs Kungs un Pestitajs tuhlin pakklausija to ta kapteina tizzigu un pasemmigu luhgschanu, ka to lassam fchih's deenas ewangeliuma: „Un Jesus us to fazzija: Es gribbu nahft,

un to weffelu darriht.“ Nu tam kapteinam ta firds pahtruhkft no pasemmoschanas wehl wairak, kad redseja, ka tas Kungs Jesus tublin tik gattaws bija winna luhgfschanu paklausihf tik schehligi un to ta no wiffas firds un dwehseles wiffa lauschu pulka, kas tur stahweja, apnemmahs. Ta deht nu tas kapteine pasemmigi atbildeja un fazzija: „Kungs, es ne esmu zeenigs, ka tu appakfch manna pajumta eij, bet fakki weenu paschu wahrdu, tad mans kalps kluhs weffels.“ Schè karra-wirfneeks dohd gohdu tam Kungam Jesum, kam arri tahds gohds pateefi peenahzehs. Bet ko muhsu Pestitajs ta pehz us winnu fakka? Winsch ta wirfneeka labbu firdi un tizzibu redsedams, wiffa tanni lauschu pulka, kas winnam pakfal staigaja, fakka: „Pateefi es jums fakku, tahdu tizzibu es ne esmu eekfch Israeta atraddis. Bet es jums fakku, ka dauds nahks no rihta= un no wakkara=puffes, un ar Abraamu, Isaaku un Jehkabu debbefuwalstiba fehdehs.“ No scheem ta Kunga un Pestitaja swehteem preeka-wahrdeem bija tam kapteinam leels firds preeks; winna dwehsele, ta fakkoht, tikke ka debbefis uszelta, Wehl tas Kungs muhsu Pestitajs us to kapteini runna schohs pehdigus preeka pilnus wahrduhs, fazzidams: „eij, lai tew noteek, ka tu tizzejis“ — un winna kalps tappe weffels tanni pascha stunda.“

Redseet, draugi! kahda leela gohda tikke turrehts schis kapteine no pascha Deewa Dehla; schis gohds winnam tikke, kad sawa kalpa weffelibu pee ta Kunga mekleja. Ak pateefi, ikweens fainneeks un namna turretajs muhsu laikds arri tik laimigs tiktu, ja winsch no firds meklethu pehz ta sawa kalpa weffelibas, kas us wahjibas ziffahm wahrgojahs. Bet, ak kur irr weens tahds fainneeks, kas eeschehlojahs pahr sawu zeesdamu kalpu? Gan teefa, ka tahdi retti atrohdami, kas preeksch sawa klausitaja mekle prahtigu ahrsti, kas mekle to Kunga Jesu, ka

schis kapteine preeksch sawa slimma kalpa, kas peelhds Deewu to muhschigu debbefs-Zehwu, lai tas apschehlojahs un zaur sawu Zehwa schehlastibu to dahrgu weffelibu atkal atdohd. Bet noteek, ka, kur waijadseja firfnigai Deewa peeluhgfschanai buht un karstai mihlestibai prett to wahju kalpu, tur irr dusmiba un eenaidis ta fainneeka firdi zaur to, ka winsch dohma, ka tas kalps laiskuma deht gultohf.

Ak mihti kristiti fainneeki! kohpjat, kohpjat, luhdsami, tohs nabbagus wahrgulus, kas pateefi wahrgft; jo tas buhtu kauns preeksch pasaules un leels grehts preeksch ta swehta, taisna Deewa, kas mums dewis labbus kalpus un mehhs ne gribbetu tohs kohpyt un schehloht, zif mehhs spehjam un warram. Lai dsihwojam ar saweem kalpeem, ka peenahkabs, jo swehts ap. Wahwils fakka: „Zuhs Kungi (fainneeki) — sinnat ka arridsan jums pascheem weens Kungs irr debbefis, un winsch ne rauga us zilweku ahrigu gihmi.“ (Ewes. 6, 9.) Lai tohs kohpjat, jo ta sawu mihlestibu parahdisim saweem masakeem brabteem un mahfahm un Jesus Kristus muhsu schehligajs Pestitajs muhs ween reis usteiks tur, kur mehhs wiffi preeksch winna gohda-krehfla tiksim stahdinati, tik labb' kalpi, ka fainneeki.

Deems! fainneeki lai turrabs pee tew flahnu!

Lai walda sawas mahjas tee ar prahtu. —

Pahr faimes weffelibu lai tee gahda,

To slimmu kohp, un kad ta gruhfi strahda,

Lai preeku lauf, kur ne gahnabs ar grehtu. —

Kalps zilweks irr, kas arr' no tew' irr raddihts,

No tewis arr' us muhschibu tohp waddihts; —

Tu ne luhfo pehz zilweziga gohda;

Kas grehz'neeks irr, to tawa rohka sohda.

To lai mehhs peeminnam, ka, zif ween warram,

Mehs labbu darram! (Wids. ds. gr. N° 472.)

II. Lai arri apdohmajam: no ka tas nahk, ka daschu reis' tee slimmi kalpi ne teek apkohpyti? Tas, mihti draugi! nahk wiff wairak no teem blehdneekem, kas laiskuma deht gult wahji. Us teem, us teem lai tee no-

pubschahs, kas pateefi un grubti wahji, tomehr ne teef tizzeti, bet bes kohpschanas atstahiti; tee, tee apzeetina fainneeku firdis, ka tee ne mekle ahrsti, nedf Deewu peeluhds. Pateefi, ja tahda brihdi kahds fainneeks mekletu ahrsti preeksch tahda flinka un Deewu luhgtu, lai tas pahr to apschelohahs, tad winsch arri Deewu to Rungu apfmeetu un apfainnatu, kas tam laiffam wesselu meesu un spirgtu spehku dewis, bet kas tomehr ta gult us gultu, ka tas wissu-wahjajs un ne spehzigajs. **Iff**atra gohdiga, ustizziga kalpa un kalpones firds prett tahdu sadufnojahs, ka tad wehl tas fainneeks ne buhs us tahdu launotees, kam drehbes un maife ja-dohd if nodeenas, woi irr kas usaudsis us tihrumu, woi ne, bet tam ja-gahda pahr usturru un apgehrbu, lai nemm fur nemdams. **Uk**, dauds zilweki teef zaur tahdu leekuli lihds nelaimigi! — Daschi tawi darba-beedri jeb lihds kalpi, tu besdeewigs kalps, kas tu wessels buhdams laiffuma deht wahjchs gulli, lihds nahwes naktei waid us tewi raudadami, ka tu winneem to nelaini padarris un to waldineeku firdis apzeetinajis, ka tee ne tizz, ka winni wahji irr. **Ta** taws darba-beedris schè waid un wahrgst, bet tur, preeksch Deewa aishgahjis, tewi lohti apfuhds. **Tas** fainneeks arridsan us tewi brehz un fuhds, kas zaur tawu walschkibu bohja gahjis. **Wissas** tahs affaras un waimanas us tewi teef krautas, tu flinkajs kalps! **Bet**, af wai tew, kad arri nahks tas Deews, kas raddijis semmi un debbes un wissu, kas tur eekschà irr un kas pasihst tawas dohmas no tahlenes, tas tewi bes fohdibas ne atstahs! **Winsch** tewi jau scheit' laizigi fohdihp pee tawas meefas un muhschigi pee tawas dwehseles, ja ween tu zaur sawas meefas fohdibu no sawas blehdibas ne atgreesifees. **Kas** ta fohdiba pee meefas irr pahr tahdu launu zilweku, kas no laiffuma wahjchs gult, to jau mehs paschi daschu reis' pasaulè effam redsejufchi bes schihè Deewa wahrda isteifchanas. **Ko** tahds zilweks mekle,

to winsch atrohd, ko winsch kahro, to arri dabdu. **Ta** nu schis, kas newesselibu kahro, teef ar newesselibu no Deewa fohdihst; ne tik ween ar tahdu flimmibu, ka tas gribbeja, bet ar dauds leelaku tas teef wahrdinahts. **Gan** winsch pehzaf pa wehlu atsihst, zit grubta un breefmiga ta wahjiba irr, kurrà nu tam jawaid, ta ka daschs teef redsehts tahda wahjibà gultam, ko wessels zilweks ar affarahm uskatta un tomehr pee ta klahst ne warr eet, tahs ne gantas smakkas deht, kas no winna wahjibas isehstahm meefahm smird. — **Daschs** gan wehl warr zaur tahdu meefas-fohdibu tit mohdinahst no ta grehka atgreestees un no tahs muhschigas fohdibas, kas ta dwehselei ja-zeesch, zaur Deewa schehlastibu isglahbtees, bet, af Deewam schehl! dauds ar sawu leelu wahjibu, ko tee paschi kahrojufchi, tik mas-tizzigi paleek, ka tee nomirst bes atgreeschanahts. **Un** tad arri tai ne mirstamai dwehselei ja-zeesch muhschigi tahs ne-issakkamas elles-mohkas, ko ta kahra meefa no Deewa kahroja un ko ta zaur to nopelnijufe. **Uk**, if katris tizzigs zilweks lihds ar mannim sawas rohkas us debbes pazett un ar affarahm Deewu peeluhds, lai winsch irr schehligs pahr tahm dahrgi atpirtahm dwehselehm, ko Jesus Kristus lohti grubti atpessijis ar sawahm dahrgahm meefahm un schkihstahm affinim, ko winsch pee krusa-kohka uppureja; bet arri un wiss wairak teem pascheem wajaga pee laika no tahdeem grehkeem fargatees, kas samaita to meesu laizigi un to dwehselei muhschigi.

Tad nu, mihti kalpi un kalpones, ne dohmajat, ka es jums to breefmas bildi ta pehz ween leeku preeksch azzihm, lai juhs bes walschkibas strahdajat tohs darbus, ko jums kungi un fainneeki usleek, bet es pahr to wiss wairak gahdaju, ka juhfu laizigs labbums teef wairohts un tas muhschigajs dwehseles labbums paglabbahts. **Ja** es to flussu zeetischi un teem laiffeem ne pasluddinaschu, tad man buhs grehks, kad tahds

zilweks nelaimigs paliks pee meefas un dwehseles. Winsch fazzih: „es to ne sinnaju, ka tas tik leels grehks irr, ka es weffels buhdams tihschi wahjischs gulleju un ne mas ne dohmaju, ka no ta tik leela grehkufohdiba isaugs pee mannas meefas un dwehseles.“ Ta deht tas nu jums teef skaidri isstahstihst, ka ikkatriis grehka darbs dabbu gruhtu fohdibu; ne ween es to fakku, bet to paschu wiffi swehti Deewa wahrdi stahsta. Ta pehz ne kahda aisbildinaschanahs wairs ne buhs teem tihscheem grehzineekeem Deewa preekscha un tahdi arri no ne weena ne tiks aisbildinati ta, ka tas pateefi wahjajs kalps tikke no sawa kunga aisbildinahts preeksch Jesus Kristus muhsu Pesitaja, ka to lassam schihis deenas ewangeliuma. Te wehl tas kapteine tohti usteiz sawus kalpus, kad winsch fakka: „Es esmu zilweks, un wehl appaksch zitta waldischanas, un appaksch mannim irr karra-wihri; to mehr, kad es weenam fakku eij, tad winsch eet; un ohtram: nahz schurp, tad winsch nahk; un mannam kalpam: darri to, tad winsch darra.“ Uk, ta pehz juhs kalpi un kalpones, effect paklaufigi saweem kungeem un saimneekeem, sinnadami, ka Deewa wahrdi fakka: „Juhst kalpi, paklaufajt teem Rungeem pehz tahs meefas, ar bihjaschanu un drebbeschanu, eeksch juhfu firds weenteesibas, itt ka Kristum. Ne kalpodami preeksch azzihm, itt ka gribbedami zilwekeem patikt, bet ka Kristus kalpi, darri-dami to Deewa prahtu no wiffas dwehseles, ar labbu prahtu tam Kungam kalpodami, un ne zilwekeem; sinnadami, ja kas ko labbu darrihs, ka tas to paschu atdabbuhs no ta Kunga, lai tas irr kalps, lai brihwneeks.“ (Ewes. 6, 5—8.) Tad juhs arri weenreis tahdu usteikschanu warrat dabbuht pastara deena Jesus preekscha stahwedami, fur winsch tas Kungs muhsu Pesitajs patz tohs preezigus schehlastibas wahrduhs usrunnahs, fazzidams: „Labbi, tu gohdigs un ustizzigs

kalps! Tu effi pee masuma ustizzigs hijis, es temi eezelschu pahr dauds, ee-eijtawâ kunga preeka.“ (Matt. 25, 21.)

Ka sawâ kalposchanâ
Es augu paspehschanâ,
Padsihschohs preezigi,
Eeksch masa ustizzigu,
Par sawu peederrigu,
Tu, schehligs Deews! patz atsihsti.

Kungs kungam, kalpam effi,
Un abbeem teefu neffi,
Un abbus schehlo tu.
Par augsteem tohp tee semmi,
Kad tu tohs pee few' nemmi,
To nabbagu ar baggatu. Amen.

(Widf. dseef. gr. № 474.)

Pateefibas leezineeks

zettorta swehtdeenâ pehz swaigsnâ deenas.

Lai man leelas behdas, mohkas,
Kas schai pasaulê ja-zeesch,
Wahrdsina un gruhti speesch,
Es nodohdohs Jesus rohkas,
Allasch paliks bailiba
Jesus manna zerriba. (Widf. ds. gr. № 214.)

Muhsu Tehws debbestis ic.

Muhsu schihis deenas swehts ewangeliums, furrâ Jesus warrens spehks tohp isstahstihst, atrohдахs usratsihst ta preezas-mahzitaja Matteüsa swehtds stahstds, astota nobakkâ, fur tas no 23schas lihds 27tai perschei muhsu walloda ta skann:

Kad Jesus bij' eekahpis laiwa, gabje winna mahzekli winnam pakka. Un redsi, leela wehtra pazehlehs jubra, ka arridsan ta laiwinâ ar wil-

neem tappe pahrnemta, un winsch gulleja. Un tee mahzekli pee wiina pee-eedami, pamohdinaja to, un fazzija: „Kungs, palihdsi mums, meh's grimstam.“ Tad winsch us teem fazzija: „juh's mas-tizzigi, kam juh's essat tik bailigi?“ Un winsch zehlehs, apfauze to wehju un to jubru, tad tas tappe itt kluffu. Bet tee zilweki brihmidamees, fazzija: „kas tas tahds, ka tam wehji un jubra paklaufigi irr?“

Schinni ^{*}nolaffitâ ewangeliumâ ^{*}dsirdejam, ka ta Kunga Jesus tizzigi mahzekli bijufchi leelâs behdâs un breefningâs bailës, no ka tee paschi ne mas ne warreju-schi isglabhtees. Jo, kaut tee gan Deewam tizzigi un fwehti wihri bija, tad tomehr teem us to spehks truhke. Bet moi tee ta pehz schinni leelâ bailibâ ismissufchi palikke? Nè, ne mas! Tee sinnaja, kahds spehzig's un warrens winnu Kungs effoht, kas winnus buh's isglabht no teem breefningeem uhdens-wilneem. Kaut gan winnu laiwina no teem jau bija pahrnemta, tad tomehr wiini patahwahs us Jesu famu Kungu; wiini steidsahs pee ta gultas un to mohdinaja faukdami: „Kungs, palihdsi mums, meh's grimstam!“ Us scheem ihfeem luhgschanas wahrdeem tas Kungs tuhlin paklaufija famus mihtlus mahzeklus un pawehleja tai faukdamai jubrai meerâ palikt. Un luhk, ta jubra arri tuhlin nostahjabs, tikke meeriga un rahma, un ta laiwina palikke weffela un tee mahzekli dsihwi. — Ta pehz, tu Deewa behrns un Kristus mahzeklis! ne paleez ismissis, kad tew ta behdu-jubra gribb usgahstees, tewi nomahkt un tu paleez tik bespehzig's, ka tu wairs ne warri no tahm behdahm israhptees. Tahdâ brihdi usmohdini to Kungu Jesu ar sawahm luhgschanam. Kad arri tu effi tâ faspееstis, ka ne warri garras luhgschanas flaitiht, tad nosauzees ar diweem moi trim firfnigeem wahrdeem; gan winsch tas Kungs tew

paklaufih's un spehzig'i no tahm israufs, — ja ween tu pats ne buhfi tihfchi tanni breefina eeffrehjis. — Tad nu no schih's deenas ewangeliuma mahziffimees:

Kam wehl taggad tas Kungs Jesus nahk par paligu wiffâs behdâs.

Alf Jesus!

Tu ar sawahm rohkahm
No wiff-wiffahm mohkahn
Manni paglabba.
Lai gan bailës, breefmas
Behtra, pluhdi, leefmas,
Daschkahrt beedina,
Tomehr prahts buh's meerinahts;
Ar' prett grehkeem un eefsch nahwes
Jesus man aistahwehs. Amen.

(Wids. ds. gr. № 212.)

Alf pateefi, mihti draugi! Jesus Kristus muhsu schehligaj's Pestitaj's wehl taggad nahk par paligu saweem tizzigeem draugeem, kas ween wiinam irr paklaufigi wiffâs leelâs. Bet kad arr' daschkahrt tam paklaufigam Deewa behrnam behdâs us-eet, tad tomehr wiina prahts irr meerig's un preezig's; jo ne kahdas behdâs, kas pafaulë, winnu ne isbeede. — Ja ta launa pafaule wiina gohdu pa ne pateefi pafaude, tad winsch dohma: mans Pestitaj's bija tik fwehts un taifns, un tomehr ta pafaule pafaudeja wiina leelu taifnibu, winnu kaunâ un negohdâ eegrubhdama. Bet zil ilgi winsch palikke eefsch schi kauna? Trih's deenas un trih's naktis; pehz tahm, ak, ar kahdu leelu gohdu un spehku winsch tad no ta kauna tikke israuts! Pats Deews wiina mihtaj's Tehws winnu tad augsti pagohdinaja! Tâ arri muhs ta pafaule tikkai us weenu masu brihdi warr apfaunoht. Kaut gan tee besdeewigi tew, tu pateefig's Kristus mahzeklis, tawas taifnibas deht wiffâ tawâ laizigâ muhschâ eenihd un kaunâ leek, tad tomehr tas irr ihfaj's brihtinsch ween, bet Deews tas Kungs tewi tanni garrâ muhschibâ ispusch-

fohs ar to gohda-krohni, fo ta pafaule schè wirs semmes daudsfahrt tew raustija, tewi faunâ libdama un apfmeedama; tur tas Kungs tew dohs debbesigu gohdu papilnam un ne kas ne drihkftehs to tew aiskahrt. Tur ta tew pastahwehs no muhschibas us muhschibu. — Suhd tam tizzigam Deewa behrnam un Kristus pateefigam mahzektam ta laiziga manta, tad winna firds ne ismissahs; bet winsch turra prahâ fawu Pestiitaju, kam arri tikke wifs winna fwehtu meesu apgehrbs atnemts un winsch pats plifs un kails pee krusta-kohka peenaglohts. Ja nu taws Kungs un Pestiitajs, kam wifs, kas pafaulè, peederreja, tà nopohstihst, tad tas buhtu fauns un grehfs, ka winna mahzektis pahrlæku no-flumtu pahrl schahs wahrgu semmes puttekleem!

Uk, pateefi, mihti draugi! to arr' ne redsam pee teem pateefigeem Jesus mahzektæem, ka tee behdajahs pahrl to, ka winneem ta laiziga manta suhd. Winni drohshâ prahâ ar preezigu zerribu un ustizzigu firdi fakka: „Mehs ne effam tik zeenigi, kâ muhsu Kungs un Mahzitajs, kâ tad mehs warretu fawâ tizzibâ schaubitees un ismissufchi buht, kad mums ta laiziga manta suhd? Kas irr muhsu behdas prett tahm behdahm, kas Jesum bija, un kas irr muhsu truhkums prett to truhkumu, kas winnam usgahje fawâs dsihwibas wakkarâ?“ — Schis Jesus truhkums mums, draugi, ar affarahm ja-peeminn; kaut gan schè stahwoht mums affaras no azzim ne teff, tad tomehr ikweenam krislitam zilwekam firds truhksl, kad Jesus fauz un prassa ar schehloschanohs pehz uhdens-malzina, fazzidams: „man slahpsl!“ Uk, tà winsch gan fauze, bet — par welti! teem zeetfirdigeem zilwekeem ne bij uhdens lahftes, fo winnam pasneegt, lai gan uppes straumehm sfrehje, eseri pluhde un Jerusalemes affas lihds mallahm bija pilnas. Kaut nu gan ta wifsu-waijadsigaka leeta pee dsihwibas usturrefchanas winnam truhke, tad tomehr winsch ne palikke ismissis; ir tad ne, kad winnam ta

ruhka schults, fo tee zeetfirdigi winnam uhdens weetâ derwe, bija ja-dserr. Ja nu mehs fawâs truhkuma behdâs paleekam ismissufchi, tad mehs wehl ne warram Jesus mahzekli fauktees. Jo kas ta Kunga pateefigs mahzektis irr, tas zeefch tahs scha laika behdas pazeetigâ prahâ, zerredams us Deewa palihdsibu un sinnadams, ka tas ihstenâ laikâ nahfs un winnu no tahm ispestihs. Winsch sipri tizz, ka tas, kas spehje to fawu mahzektu grindamu laiwinu isglahbt no teem breefmigeem juhwas wilneem, kas warren sipri schmahze, arridsan wehl schodeen spehs tohs fawejus pafargahbt no tahs faunas un niknas pafaules. Jo lai gan wiffa pafaule breefmigi plohsitohs, tad tomehr, kad winsch tas Kungs weenu wahrdu fazzihst, tad tee besdeewigi fluffu stahwehs un fawu mutti ne drihkftehs atdarriht prett teem Deewa isredsehteem un fwehteem. Tas kehnsch Dahwids arri mums to leezina, kahds leels spehfs tam Kungam effoht tohs isglahbt, kas fawâs behdâs winnu peefauz un no winna palihdsibu gaida. Dahwids fakka un skubbina us pateizibu tohs: „Kas ta Kunga darbu redsejufchi, un winna brihnumus eefsch dsittumeem, kad tas runnaja un weenu wehtru pazehle, kas winnas witnus pa-augstinaja; ka tee itt kâ us debbesim kahpe, un atkal dsittumds nogrimme, ka winnu dwehsele no bailibas iskuffe; ka tee lehze un mehtati tappe, kâ weens peedsehris, un wiffa winnu gudriba isnihke. Un tee to Kungu peefauze eefsch fawahm behdahm, un winsch tohs isglahbe no winnu isbailehm. Winsch fluffinaja to wehtru, tà ka winnas wilki norimme. Un tee preezajahs, ka rahms tappis, un winsch tohs us to ohstu pawaddijis, kas teem gribbejahs.“ (Dahw. ds. 107, 24 — 30.)

Uk, pateefi, mihti draugi! pateefi leels ne isfakfams preeks bija teem Jesus mahzektæem, to ikfatis apdohmigs zilweks warr prast, kad tee no tik leelahm behdahm un breefmahm tikke isglahbti. Preeks, ka

winni pee tahda mahzitaja par mahzetteem tiffufchi, kahds wehl pafaulé naw bijis un kahds arri wairs ohtrs ne buhs redsams, kamehr deenas wirs semmes. Winsch bija spehzigs eeksch darbeem, leels eeksch gohda, gudris eeksch padohma, firds schehligs un mihligs, bet arri-dsan fwehts un taifns preeksch Deewa un zilwekeem, kà arri wiffi tee, kas winna warrenus darbus redseja, fawâ starpâ brihnidamees apjautajahs, kà to dsirdam schihs deenas ewangeliumâ: „Bet tee zilweki brihnidamees, fazzija: kas tas tahds, ka tam wehji un juhra paklausigi irr? Zè warr fapraft, kahda leela un spehziga bija winna warra! Pahr to arr' tee laudis lohti brihniyahs, ne sinnadami, no kurrenes tahds nahzis, kam tahda spehziga rohka, kas warr tohs juhra wilaus, kas lohti breefinigi, apmeerinahrt un to leelu wehtru sawaldiht. Ak, zil dauds fwehtibas un labbuma tee mahzetti no Jesus baudija! Winsch tohs paglahbe no breefmahm, aistlahweja no pafaulés usmahschanahm, palihdseja teem wiffas waijadfibas un rahje un mahzija tohs kà un fur bij' waijadfigs. — Tahds pats paligs un schehlotajs winsch wehl scho baltu deenu irr. Kam tad? Wisseem teem, kas tà darra un dsihwo, kà winsch mahza, prohti, eeksch fristigeem un Deewa-bihjigeem tiffumeem, labbeem darbeem un padohmeem, kas mihlo Deewu tà, ka Jesus to pawehl, prohti, no wiffas firds, no wiffas diwehfeles un no wiffa prahta un spehka un sawu tuwaku kà fewi paschu. Schinnis diwejds bauflòs karrajahs wiffa baufliba un tee praweeschi. Winsch mahza, ka Deewu mihloht effoht tas wiff augstakajs labbums. Kà tad meh's warram Deewu mihloht? daschs praffa. Tahdam ja-atbild: schi irr muhsu Deewa mihlofchana, ka meh's darram pehz Winna fwehteem bausteem. No pirma baufla libds trescham mums teef mahzih's to weenigu Deewu bihtees un mihloht un us to ween zerreht. Un tur pretti zeeschi tur irr apleezinahr's, ka mums buhs

lohti fargatees no elka-deewibas un arri to ta Runga fwehtu wahrdu ne leetigi ne walkaht; ta wolti walkafschana irr schi: ka meh's teem fwehteem Deewa wahrdeem ne klaufam un tur klaht wehl pee teem zittus sawus tuwaks lahdam un ne pateefi fwehram; — bet mums waijaga labpraht un no wiffas firds teem fwehteem Deewa wahrdeem paklausiht, fwehtidami tahs fwehtas deenas un leelus fwehtkus, tannis duffedami no wisseem darba-deenas darbeem un wiff wairak no wisseem grehkeem isfargadamees. Sawu tuwaku mihleht kà fewi paschu wiff skaidraki mahza tee fwehti raktii un wahrdi, ko Jesus pats fakka tà: „Tad nu wifs notak, ko juh's gribbat, ka teem zilwekeem buhs jum's darriht, tàpatt darrajt arri juh's winneem.“ (Matt. 7, 12.) Tas irr: ja tu gribbi, ka tawi behrni tewi zeenâ un gohdâ turretu, tad turri sawus wezzakus arri zeenâ un gohdâ; ja gribbi, lai taws tuwaks tew pee tawas meefas ne kahdu kaiti un wainu ne darritu, tad ne darri tu arri pee winna meefas ne kahdu kaiti ned's wainu; ja gribbi no neschlihssteem darbeem buht swabbads, tad ne eelaidees pats tahdòs darbòs un ne turri ne schlihsstas dohmas fawâ galwâ un firdi; ja ne gribbi, ka zits tewi apsohq, tad arri ne kahro tu pehz ohtra mantas; ja ne gribbi, ka zits tewi pa nepateefi apmello, tad fargees arri tu to darriht sawam tuwafam un ja tu gribbi fawâ nammâ palikt, tad arri ne usbahsees ohtram, winna nammu eekahrodams. Ja nu wiffas tahdas grehzigas dohmas no tewim buhs tahtu nohst un tu ne apnikfi saweem tawakeem mihlestibu darriht wahròs un darbòs, tad buhfi ta Runga Jesus ihstenajs un pateefigajs mahzektis, kas klaufa tai fwehtai dahrgai mahzibai fawâ Runga un Mahzitaja Jesus. Un tad schis schehligajs Pestitajs tewi brihnischki aistlahwehs preeksch tahs pafaulés behrneem, kas tew' eenihd un waija, gribbedami tewi no ta taifna zetta nogreest. Tas Deew's Rungs debbes un semmes radditajs tew

dohs fawu swehtu Garru, kas tew palihdsehs wiffus grehkus uswarreht un pretti stahweht wiffahm launahm eekahroschanahm.

Jesus! dohd, ka taws paleeku

Pastahwigâ tizzibâ,

Un fur es ne spehzigis teeku,

Lai taws spehks man stiprina!

Taws es esnu dsihwojht;

Taws palitschu nomirstoht.

So kad nahwê scheit' aismigschu,

Tad tur tawâ walsti tikschi. Amen.

(Wids. ds. gr. № 129.)

Pateefibas leezineeks

peektâ swehtdeenâ pehz swaigf- nes deenas.

Leela, af ne ismehrojami leela irr tawa schehlastiba, Rungs muhsu Deews us teem launeem un grehzineekem, bet zik leela wehl ta tawa schehlastiba, af Rungs! us taweem stzigeem behrneem, to ne weens zilweks nedf engelîs ne warr isfazzih. Par to mehş schodeen tarwu kahju preekschâ semnojamées, af Rungs un Deews! tewi flawedami, tew pateidami un tewi firşnigi peeluhgdami pahr to, ka effi muhs nabbagus grehzineekus warren lohti schehlojis un zaur fawu mihlu Dehlu Jesu Kristu mums sinnamu darrijis, ka tu ne buhschoht tohs grehzineekus tublin nosohdiht, bet teem waltu dohschoht us atgreeschanohs no grehkeem. Af schehligajs Deews un Tehws! mehş luhdsamees, lai tawa schehlastibas pazeeschana muhs ne eegulda eeksch to muhschigu nelaimi; bet dohd, dohd, ka mehş zaur to tiktu mohdinati no grehkeem atstahtees un uswarreht, tahş launas kahrdinaschanas, us fo mehş teekam kahrdinati no tahş

launas pafaules un muhsu paschu meefiga prahta. Af Rungs! usluhko us mums un paklausi muhs, kad sche tawâ preekschâ semnê mesdamees tewi peeluhdsam ar to luhgschanu, fo taws mihlajs Dehls pats mums mahzjis:

Muhsu Tehws debbestis ic.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohdaş usraf-sihts ta preezas = mahzitaja Matteiisa swehts stahstos, trihs padsmitâ nobalkâ, fur tas no 24tas lihds 30tu perschu muhsu wallobâ ta skann:

Jesus stahstija faweem mahzekleem zittu lihdsibu, un fazzija: „ta debbestu = walstiba irr ka kahds zilweks, kas labbu fehflu fawâ tihrumâ fehje. Bet laudim gulloht winna eenaidneeks nahje, un fehje niknas sahles starp kweescheem, un gabje nobst. Kad nu ta labbiba auge un auglojahs, tad ta nikna sahle arri atraddahş. Tad tee kalpi gabje pee to namma = tehwu, un us to fazzija: kungs, neggi tu labbu fehflu fawâ tihrumâ fehjis? No kurrenes tad rohdaş ta nikna sahle? Un winsch us teem fazzija: to tas eenaidneeks darrijis. Tad tee kalpi us to fazzija: woi tu tad gribbi, ka mehş eetam to israweht? Winsch fazzija: ne; ka juhs to niknu sahli israwedami, ir tohs kweeschus ne ispluhzat. Laid abbi kohpâ aug lihds plaujamam laikam; un plaujamâ laikâ es fazzischu teem plahwejeem: sakrahjeet pirmak to niknu sahli kohpâ, un seeneet to kuhlishôs, ka ta tohp fadedsinata; bet tohs kweeschus sakrahjeet manna schkuhnt.“

*

*

*

Schi lihdsiba, mihli draugi! irr ta saprohtama: tas leelajs namma-tehws irr muhsu Deews un tas, kas to labbu fehflu isfehje, irr Deewa Dehls Jesus Kristus. So, pateeki, pateeki, muhsu Runga un Pestitaja Jesus Kristus wahrdi irr lohti saldi un dahrgi, pilni ar to

dsihwu tizzibu, kas to tizzigu firdis peepilda ar debbe-figu preeku; un Deews tas Rungs muhsu wissu Tehws irr muhs eefehjis, ka to labbaku fehflu, jau pirma dsihwes eefahkuma eefwehtidams zaur to fwehtu kristibu. Bet kam waina ta irr, ka paschas kristitas draudses widdu wehl teek atrasti zilweki, kas launaki, ne ka paschi pagani? Za nu gan irr muhsu paschu waina, mehs paschi sewi tohti samaitajam, laudami tai niknai fehklai us muhsu firdihm kristi; tas irr: ka zilweki wairak tizz sawas launas firds padohmam, ne ka tam Deewa fwehtam wahrdam, ko Jesus muhsu Rungs un Pestitajs skaidri mahza; winni tohti paklaufigi tam fatanam, kas winnus gahsch eefsch nelaimes un pohsta. Bet Deewam tam schehligam Tehwam, kas zilweku rad-dijis un to ikdeenas apgahda, ka arri winna Dehlam Jesum Kristum, kas to dahrgi, dahrgi atpestijis no ta muhschiga pohsta, — ne mas ne klausa. Pahr to man, manni brahti, truhkt ta firds un ar affaru pilnahm azzihm stahwu juhsu preekscha, redsedams tahdu leelu gekkibu pasaula noteekam, ko mans gars ne warr eerau-dsicht, paredsedams tahs behdas, kas tahdeem gekkeem pehzlaika usees un prohti, zaur to ween, ka tee wairak klausa tam launam, ne ka tahm labbahm, fwehtahm, dahrgahm mahzibahm, ko tas Rungs muhsu Deews un Jesus Kristus muhsu schehligajs Pestitajs mums pateefigi mahzjis un wehl taggad mahza zaur saweem tizzigeem kalpeem teem mahzitajeem.

Lai ta deht, no schi ewangeliuma wehra leekam un apdohmajam:

kas tee tahdi sahtani, kam pasaula wairak klausa, ne ka Deewam un kahdi nelaimigi ta pat tee, kas sewi laujahs no teem peewilt, ka arri tee peewihleji.

Al, tu mans wahjajs gars! pamohdees,

Pasargi sawu tizzibu!

Us sawu rabbitaju dohdees

Ween weenigi ar zerribu!

To gohda, melle, peeluhdsi!

Tad winsch tew weddihis mihligi. Amen.

(Wids. ds. gr. № 378.)

Kas gan muhsu laikos warr buht tas sahtans, kas zilwekus peewilt? Muhsu tizziba irr schi, ka muhsu Rungs un Pestitajs ar sawu deewischfigu warru irr ta wella spehku pahrwarrejis un isnihzinajis, ka to lassam fwehtos rakkos: „Us scho Deewa Dehls irr atspihdejis, ka winsch tohs wella darbus isahrditu.“ (1. Jah. 3, 8.) Al pateefi, schis spehzigajs Leelskungs Jesus Kristus irr to wella spehku pagallam isahrdijis, ka tas wairs ne ko ne warr skahdeht. Bet tas, ko taggad wehl Deewa wahrda sawz par wellu un no ka arween ja-fargajahs, irr ihstemi ikkatriis launs zilweks, kas sawu tuwaku skubbina us grehkeem un sawa pascha launa firds, kad tai wallas dohd. Za pehz, ak zilweks! behds! behds no tahdeem launeem beedreem, kas tewi gribb no Deewa un Jesus schkirt un ne lauj taunahm dohinahm sawu firdi pahrneht! Wiss wairak juhs jaunekki, ne taujeet sawas dahrgas dwehseles peewilt; ne atdarreet sawas ausis sahtana balsei un ne atwerrat sawas firdis tai nelabbai fehklai, ko tas eenaidneeks jums gulloht ar warru gribb eefeht; eheet tikfushi nomohda pahr sawahm dahrgi atpirtahm dwehselehm! Gan tas irr teefa, ka tai kahrai meesai patihf tee gahrdumi, ko tas sahtans sohla, bet — ak, zik ruhkti tee paleef pehzlaika! Woi tas naw leels ruhktums, kad kahda jauna meita teek us neschkistibu peewilta? Al sawu leelu nelaimi! pa wissu sawu laizigu muhschu winnai tas negohds janefs; bet kad wehl winna no ta grehka ne atgreeschahs un Deewu firsnigi ne peeluhds, tad arri tanni leela plaujama laikâ winna tiks ka ta nelabba sahle uggum eemesta un fadedsinata, ka muhsu schehligajs Rungs un Pestitajs schis deenas libdsiba mums to skaidri isstahsta. Tas namina-tehws sakka: „Un plaujama laikâ es fazzischi teem plahwejeem: sakrahjeet pirma to niknu sahli kohpa, un see-

neet to kuhlifch os, ka ta tohp fadedsinata. "Zkattris tihfchs un ne atgreefigs grehzineeks tiks breefmigi fohdihits tanni leelâ paslarâ deenâ, no Deewa ta muhschiga debbes-Zehwa. Uk ta pehz juhs sagli, wiltineeki, flepkawi, burri, melkuti un ne pateefi leezineeki, kas sawu tuwaku par ne pateefi pasuddinajat, plihzneeki, kas tahs fwehtas deenas sagahnat, lai schi Deewa schehlastiba un pazeeschana juhs mohdina no grehkeem atstaht. Winsch juhs us pehdahm ne fohda ar to nopelnitu fohdu, gribbedams, lai juhs atgreefchatees, ka winsch warretu juhs par saweem behrneem fataifihit; bet ja nu juhs ne-atgreefifetees, tad schi Deewa schehlastiba buhs par leezineeku un apfuhdsetaju preefsch Kristus fohda-frehfla, „kur ikweens dabbu, ko winsch meesâ buhdams irr darrijis, woi labbu, woi launu.“ (2. Kor. 5, 10.) Uk, lai tad nu ne weens grehzineeks ne dohma, ka winsch bes fohdibas paliffocht ja ween tas ne atgreefifees. Kaut winsch gan preefsch zilwekeem sawus grehkus warr apfleht pa wiffu sawu muhschu, kamehr winsch wirs semmes miht, tad tomehr preefsch Deewa tee naw apfleht. Lai tu arri sawu grehku wiss tumschakâ weeta padarritu, tad tomehr preefsch Deewa tu to ne warri noleegt, neds nosleht; winna azzis irr dauds spohschakas, ne kâ faule. Preefsch faules wehl irr kahds paehnis, ko winna gaischu ne padarra, bet preefsch ta fwehta un taifna Deewa spohschahm azzihm naw ne weens kaktis tik tumschs, ko winsch ne warretu zaur flattihit; winsch arri reds muhsu firdis, kaut tahs gan irr tumschâ kambarinâ eeflehtas. To jau arri apleezina tas Deewa-bihjigajs Kehninsch Dahwid, kas ta Kunga gohdibu redsejis Betlemes jaukôs laukôs, sawa tehwa arwis gannidams. Winsch fakka: „Kungs, tu pahrmanni un pasihsti mannis. Tu sinni mannu sehdeschanu un zelschanu, tu prohti mannas dohmas no tahtenes. Lai es eemu jeb gullu, tad effi tu apfahrt manni, un isluhko wiffus mannus zellus. To ne kahds

wahrds irr us mannu mehli, redsi, tu Kungs to wiffu sinni.“ (Dahw. ds. 139, 1 — 4.)

Ja nu naw ne weens wahrds, kas us sawu mehli irr, kaut tu to wehl ne effi isteizis, kas ne buhtu sinams tam Kungam muhsu Deewam, kâ tad tu warrefi to grehku pasleht, ko tu padarrijis? Uk, pateefi, tas wiffu masakajs grehka darbs irr tam Kungam sinams, pirms tu wehl dohmaji to padarriht. Zâ, kâ tas grehks, ko zilweks darra, preefsch Deewa naw apflehts, tapat arri tas grehzineeks ne warrehs no Deewa taifnahm fohdibahm isbehgt, neds paslehtees kahdâ dsittumâ, woi augstumâ, nei tahlumâ, neds arri tumfibâ. To jau arri tas Kehninsch un praweets Dahwid leezina, fazzidams: „Kur buhs man no-eet preefsch tawa Garrâ? Un kur buhs man behgt preefsch tawa waiga? Kahpschu es us debbefim, tad tu tur effi, jeb darrifchu es sawu gultu ellê, raugi, tu tur arri effi. Kemfchu es aufekla spahrnus, un paliffocht patt juh-ras gallâ: tad ir tur tawa rohka manni waddihis, un tawa labba rohka manni turrehs. Sazzifchu es: Lai tumsiba mann' apflahj, tad ir ta nakts apfahrt man gaischa buhs. To ir ta tumsiba tawâ preefschâ ne irr tumschâ, un ta nakts spihd kâ ta deena, tumsiba irr tâ-patt kâ ta gaisma.“ (Dahw. ds. 139, 7 — 12.)

Tu pahrbaudi un pasihsti,
Deews! wiffu muhsu prahtu,
Leem, kas tew irr paklaufigi,
Zehws! allasch-buhdams klahrt.
Tew ne peewiff, kas azzis spihd,
Tu sinni, ko ikfuru brihd'
Tas zilweks dohma, kahro.

Deews wiffu sinna: bihsteetes
Un drebbeet grehzineeki!
Deews wiffu sinna: preezajtees,
Juhs, winna walstineeki!
Deews sinna, ja kam blehdigs prahts;
Kas lab, preefsch winna naw' apfahrt;
Deews wiffus taifni teefahs. (Wifs. ds. gr. № 10.)

Rurfchs zilweks nu wehl buhtu tif ne gudrs un tibfchi grehkus darritu, kad affinnis to Deewa wiffsin-nafchanu un klahstahweschanu wiffas weetäs? — Bet af, zif negants eeraddums zilwekeem tas irr, ka tee tohs Deewa fwehtus wahrds tohti maf klaufa un zeena leek, kas gan iffatrá fwehtá grahamatá un gan drihs us if katru lappu flaidri mahza, ka zilwekam schinni pafaulé peenabhahs dsihwoht pehz Deewa gudra prahta un ká tas warr meerigi un preezigi no fchejenes aiseet us tahm muhschigahm meera- un preeka-debbes mahju-weetahm, fo Deews tas debbes-Zehws faweem paklaufigeem behrneem fohljís un Jesus Kristus muhsu Pestitajs fataisjís un nopelnijís faweem pateefigeem mahzektlem, zaur fawu grubtu zeeschanu un ruhktu krunta nahwi. Bet teem tauneem padohmeem, fo kahds geffigs zilweks eerunna, teem ahtri un bes kawefchanas paklaufa, kaut gan zaur teem teek eewesti eefsch nelaimes un behdahm. Woi naw teef, ka, kad tas burris un puhfchlotaus us kahdu mahmu-tizzigu fakka: „nahz, es gribbu tewi wesselu darriht,“ tad winsch tuhlin steidsahs tam pakkat un tam tizz, kaut gan Deews muhsu debbes-Zehws fawá fwehtá wahrdá zeeschi peekohdina un fakka: „Kai tawá starpá ne tohp atrastis, kas sibleschanas zeeni ic.“ (5. Mohf. 18, 10.) Bet tas fwehtajs Deewa wahrds, ká jau fazzihst, teek pahz galwu laifis. Ja kahds blehdís fakka: „Zur irr labbas un dahrgas mantas; nahz man lihds, eefim un sagfim zif pa tibf.“ Af, tad tu tuhlin tam fahstanam paklaufi un us fawu dwehfeli krauj tohs breefmigus grehku lahstus. Ja tew kahds flubbina us nihdeschanu, kildahm un kauschanu, tad tu ladpraht to darri, kaut gan tas augstajs meera-Leelstungs Jesus Kristus mahza, fazzidams tanni wiffu-leelaká bauffi: „tew buhs tawu tuwaku mih toht, ká fewi pafchu.“ (Matt. 22, 39.) Daschs fakka: „tas jau irr mans eenaidneeks, ta pehz es winnu eenihdu.“ Af klaufees un apdohma, fo tas

Rungs muhsu scheligajs Pestitajs mahza: „mih to-jeet fawus eenaidneekus, wehlejeet labbu teem, kas juhs nolahd, darrajt labbu teem, kas juhs eenihd, un luhdseet preeksch teem, kas juhs apkaitina un waija. Ka juhs tohp behrni juhfu Zehwa debbes ic. (Matt. 5, 44. 45.) Af wai teem, kas schai ta Runga firfnigai un fwehtai mahzibai ne paklaufa; winsch jau ne ween mahzija, bet arri pats pehz schahs mahzibas darrija. Ne weens no mums naw tahdas leelas mohkas zeetis, ká winsch un wehl flaidri par nepateefi, un tomehr winsch par faweem zeetfiridigeem un neschehligem waidneekem firfnigi Deewu luhdse, fazzidams: „Zehws, peedohdi teem, jo tee ne sinna, fo tee darra.“ (Luhf. 23, 34.) Af, zif besdeewigi un zeetfiridigi zilweki muhsu starpá teek atrasti, prohti tahdi, kas Jesus mahzibai un pafcha debbes-Zehwa draudeem ne maf ne klaufa! Winni ne maf ne darra pehz ta Runga fawa Pestitaja fwehtas un augstas preeksch-sihmes, bet fawai fahstana dusmibai padohdahs. No dascha dsird, ka winsch pehz masa neeka zelt leelu eenaidu prett fawu tuwaku un to nolahd ne ween pee meefas, bet arridsan pee tahs dahrgas dwehfeles, tai weh-ledams to muhschigu nelaimi. Tahds zilweks Deewa wahrdá teek nosaukts par pafchu wellu; jo wels arridsan gribbeja wiffus zilwekus muhschigá pasufchaná eegahst. — Bet tee ihsteni Deewa behrni un pateefigi Jesus mahzekli, kaut arri winnu meefas sché teek no breefmigeem eenaidneekem pagallam nowahrdsinatás, teene wehl, ka winnu eenaidneeka dahrgai dwehfelei buhs pafust, bet winni nodohd to teefafchanu tam muhschigam debbes-Zehwam, kas irr fazzijís: „W an peederr ta atreebfschana. Es atmakfafchu,“ (Reem. 12, 19.) un kas taifni teefahs. Winni dohma un darra teefchamtá, ká Deews to pawehl faweem fwehteem engekeem, fo muhsu Pestitajs schihs deenas fwehtá ewangeliumá

fauz par ta muhschiga debbes-Zehwa kalpeem, tà foz-zidams: „Laid abbi kohpà aug lihds plaujamam laikam.“ Ja nu tas fwehtajs, taisnajs Deews grehzineekus un taunus pazeesch taisnu un Deewa-bihfigu starpà lihds tai leelai pastarai deenai, ko muhsu Rungs Jesus schinni ewangeliumà nosauz par plaujamu laiku, tad arri ik katris tizzigs zilweks zeeni un fwehtus turra ta Runga muhsu Deewa fwehtus wahrdus un no wiffas firds dsennahs pehz teem darriht.

Dohd, Deews! ka peeminnu
 Kreis' ar fwehtu prahtu,
 Ka tu, wiff spehzigajs
 Un taisnajs! wiffur klahu!
 Ka us tew pakaujohs
 Geksch katras buhschanas,
 Un tewim kalpoju
 Geksch ihstas taisnibas.

Lai wiffur buhdams Deews!

Tew bihdamees ween darru,
 Zaur ko es, kà taws behrns,
 Tew, taisnam, patikt warru!
 Us tew, kas wiffur klahu,
 Lai wiffur luhkoju,
 Un zaur to fwehtiba
 Lai allasch pee-angu!

(Wids. ds. gr. № 12.)

Ik fwehtajs Zehws un schehligajs Deews! tewi luhdsam: apscheljoees pahm mums! dohd mums taru fwehtu Garru, kas muhs stubbina tarus fwehtus un dahrgus wahrdus paklausit un pehz teem darriht! Tas pats lai tad mums arri irr par pamohdinataju un paligu pretti stahweht tahm taunahm kahrdinaschanahm un tahs uswarreht. Amen.

Pateesibas leezineeks

festà fwehtdeenà pehz swaigines deenas.

Rungs Deews, tu debbes un semmes Zehws! effi schehligs pahm mums nabbageem un eeleij tu pats to dschwibas elju eeksch muhsu tukschahm firdihm, ka tahs ne isdseest tad, kad taws mihtajs Dehls muhsu Rungs Jesus Kristus nahks, kà bruhtgans pee fawas bruhtes. Ik tu schehlastibas Deews! tewi luhdsam: palihdsi mums buht mohdrigeem un gattaweem un ikdeenas gaidiht us to leelu dwehsetu bruhtganu Jesu Kristu; jo mehš zaur taweem fwehteem wahrdeem atschistam, zif nelaimigas tahs dwehfeles buhs, kas tad wehl mekles pirt to dahrgu dschwibas-elju, kad tu, ak Rungs Jesus! jau buhs atnahzis, tanni leelà kahsu-nammà eegahjis, un tahs debbes durwis aisslehdsis, fur tad tee snaudeji jeb ne-atgreefigi grehzineeki ahr'puffè stahwehs un fauks: „Rungs, Rungs! atdarri mums!“ — bet par wehlu! Tu jau tad atbildesti: „Es juhs ne pasihstu!“ — Ik firdscheeligajs Rungs un Deews! dohd jel mums taru fwehtu Garru par paligu, ka tas muhs usturr' mohdrigus lihds tawa Dehla atnahschanas deenai, ka mehš tad ar preeku warram winnam lihds ee-eet tanni debbes-mahju weetinà, tur tewi muhschigi teikt un flaweht. Paklausi muhs, kad arri tè semmè mesdameees tewi peeluhdsam tanni luhgschanà, ko taws mihtajs Dehls pats mums mahzjis:

Muhsu Zehws debbesis ic.

Muhsu schihs deenas fwehts un dahrgs ewangeliums atroh-dahs usrakstihst ta preezas-mahzitaja Matteüsa fwehtòs stahstòs, diwdesmit peektà nodattà, fur tas no Imas lihds 13tu perschu muhsu wallobà tà kann:

Jesus fazzija: „Ta debbesu-walstiba buhs libhsinajama desmits jumprawahm, kas sawus eljes-lukturus nehme, un isgahje tam bruhrganam pretti. Bet peezas no tahm bija gudras, un peezas bija gekkigas. Kas gekkigas bija, nehme sawus eljes-lukterus, bet elji tahs ne nehme ar fewim libhs. Bet tahs gudras nehme elji sawos traufos libhs ar teem eljes lukturum. Kad nu tas bruhrgan apfawejahs, tad wissas fnaude un aismigge. Bet nakts widdu bals usfauze: redsi, tas bruhrgan nahf, eita ahra, winnam pretti. Tad wissas tahs jumprawas zehlehs, un fataisija sawus eljes lukturus. Bet tahs gekkigas us tahm gudrahm fazzija: dohdeet mums no sawas eljes, jo muhsu eljes-fwezzes isdseest. Bet tahs gudras atbildeja un fazzija: ne mas, ka ne mums un jums peetrubkst, bet no-eita labbak pee prezineekeem, un pehrzeet preeksch fewim. Un kad tahs nogahje pirkt, nahze tas bruhrgan, un kas gat-tawas bija, eegahje ar winnu kashas, un tahs durwis tappe aisflehtas. Pehdigi arridsan tahs zittas jumprawas atnahze, un fazzija: kungs, kungs, atdarri mums. Bet tas atbildeja un fazzija: pateesi es jums fakku, es juhs ne pasihstu. Ta pehz esseet mohdrigi, jo juhs ne sinnat to deenu neds to stundu, kura ta zilweka Dehls nahf.“

Sche nu, mihti draugi! redsam, ka muhsu Pestitajs to debbes-walstibu libhsina pee kashu-namma un fewi pee bruhrgana. Jo kad teem Juhdu landim bija kahdas kashas, tad islassija desmit jumprawas, kam eljes-lukturi bija rohkas ja-turr un tam bruhrganam pretti ja-eet, kad tas nakts-laikā us to kashu-nammu pee sawas bruhges nahze. Kaut nu gan schahm jumprawahm wai-jadseja buht lohiti mohdrigahm, tad tomehr tahs ween

reis, ka schihs deenas libhsibā stahw, fnaude un pa tam tas bruhrgan nahze. Nu tahs fleidschs winnam pretti un gribbeja ik katra sawus eljes-lukturus ispuschoht un eededsinagt; bet redsi, peezas atrohds sawus lukturus tukschus, bes eljes! Gan winnas nu sah tahs zittas luhgt, lai schahs no sawas eljes winnam aisdoht, bet schahs to ne warr aisdoht, bihdamahs, ka winnam paschahm arr' ne peetrubkst. Ta deht schahs winnas mahza, lai winnas eetohht pirkt pee prezineekeem. Winnas nu gan to darra, un fleidsahs zit warredamas, bet tomehr pa to starpu tas bruhrgan jau bija eegahjis tanni kashu-namma ar tahm peezahm gudrahm jumprawahm un tahs durwis tad tuhlm tikke aisflehtas, ka ne weens wairs tur ne tikke eekschā. Ka nu tahs kashu-durwis tikke aisflehtas, tapat arridsan Jesus tas leelajs dwehsehu bruhrgan sawā laikā tahs debbes durwis aisflehts, ka ikweens, kas libhs winna atnahkschanas deenai buhs fnaudis grehtumeegā, wairs tur eekschā ne tiks.

Alf ta pehz, mihti draugi! lai gahdajam, lai gahdajam pee laika sawus eljes-lukturus peepildiht ar to fwehtas tizzibas-elju, ka mums tad naw ja-mekle, kad usfauks: „tas bruhrgan nahf, eita ahra, winnam pretti!“ — Ta deht

Jauna Ziana, pamohdees!

No meega zellees, kahjas dohdees!

Klauf! tawa tohrna waktneeki

Sauz: jau teescham puffnakts klastu,

Libhs jumprawahm ar gudru prahtu

Is-eita pretti tikfushi!

Pats bruhrgan klast scho brihd,

Lai eljes-lukt'ri spihd;

Oflanna! Sataisastees

Tam fwehtitees,

Ta kashu-namma ween ee-ees!

(Wids. ds. gr. N. 793.)

Tad nu no schi muhsu schihs deenas fwehta ewangeliuma mahzifimees

tikt lihdsigi tahm desmits jumprawahm, kas ne ween eljes-lukturus, bet arri elji lihds nehme.

Bet tu, ak swehtajs Deewas! swehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Ik weenam zilwekam peenahkabs to Rungu muhsu Deewu peeluhgt, teikt un slaweht, un ihpafchi mums kristiteem zilwekeem tas jo wairak peenahkabs, kas mehs papreeksch bijam pagani, bet zaur Deewa schehlafstibu palikkam kristita draudse, ko Deewa mihtlajs Dehls atpestija no grehkeem un grehku-tumfibas un pee ta ihstena gaischuma peewedde. Bet — mihtli draugi! — tas wehl narw gan, ka mehs Deewu sawu debbes-Zehwu tiklai peeluhdsam, teizam un slawejam; jo zaur tahdu ahriku Deewam-kalposchanu ween ne warram Deewam peenemnigi tikt; bet mums wiff wairak wajaga to swehtu tizzibu pee fewim apkohpt un to dsitti fir di eespeest, ka mums to ne kahds launajs ne warr atwilt, neds kahds kahrinatajajs muhs apmahniht. Tas Deewa kalps un apustul's Pahwils mums mahza pahr to swehtu tizzibu eeksch muhsu Runga Jesus Kristus, fazzidams: „Jo ta Deewa taifniba zaur to tohp parahdita no tizzibas us tizzibu. Ittin ka irr raksihts: tas taifnajs zaur to tizzibu dsihwohs.“ (Reem. 1, 17.)

Ik, lai tad pee-augam tanni sipra tizziba eeksch Jesu muhsu Pestitaju! Jo, ko zilwekam palihds wiffa ahriku swehta israhdischanahs, ja tas sawa tizziba schaubahs? Schi, schi irr ta wiffu-derrigaka un tohti wajadsiga leeta, ka mehs fir di tizzam Jesum Kristum, Deewa weenigam mihtam Dehlam, bes kurra ne weens ne redsehs ta Runga gohdibu, neds nahks Deewa walstiba. To jau redsam muhsu schihs deenas swehta lihdsiba pee tahm jumprawahm, kas gan lukterus nehme, bet elju ne nehme lihds; ta pehz tahs ne tikke

eekschâ tanni kabsu-nammâ, kur tas bruhtgans ar tahm zittahm eegahje. Ta arri mehs ne tikfim wiffi eekschâ tanni swehta debbes-kabsu nammâ, kur tas bruhtgans Jesus Kristus ar saweem tizzigeem ee-ees, kaut gan mehs wiffi effam kristiti un baudam ta Runga swehtu wakkar-ehdeenu, ehfdami to apfwehhtitu maifi un dserdami arri to apfwehhtitu wihtnu, kas mums teef isdalihts muhsu Pestitaja swehtu meefu un dahrgu affinu weeta. Ik, schis dahrgajs un saldajs Jesus Kristus meelasts irr tam tizzigam tohti zeenijams sakraments. Bet tam ne tizzigam un ne atgreesigam grehzineekam schis meelasts irr par sohdbu! Ta pehz lai tas zilweks ne dohma, ka winsch zaur to ween warroht Deewa walstiba nahkt, ka winsch ahriku Deewam un tam Rungam muhsu Pestitajam kalpo; bet tam wajaga ta darriht, ka tur teef mahzihts to swehtu wakkar-ehdeenu baudoht, un tahs sohlischanas peepildiht, ko tas zilweks te sohla. Swehtajs apustuls Pahwils skaidri fakka: „Jo kas nezeenigi ehd un dserr, tas ehd un dserr few pascham to sohdu, ne isfchkir-dams ta Runga meefu.“ (1. Kor. 11, 29.) Tas irr: ka tas grehzineeks ne mas no grehkeem ne atgreeschahs, bet tohs jo prohjam wehl wairak darra. Ta pehz winnam ta ne isfakkama leela swehtiba irr par sohdbu.

Ik, ka irr schis liktums swehts.

Man par laimi isredsehts,

Kad es Jesum paklausu,

Un to launu atstahju!

Nohst tad, grehtu-mahneki!

Nohst, juhs meefas-kahrumi,

Un ko pasaul' eezeeni! (Wids. ds. gr. № 597.)

Ik pateefi, bes galla leels labbums irr atrohdams teem atgreesigeem grehzineekeem, kas sawus grehkus firfnigi noschello un no teem atgreeschahs! Ta pehz, ak zilweks, ne dohma, ka tu zaur to ween warri preeksch Deewa tikt isredsehts, ka tu to swehtu un dahrgu meelasu baudi, ko muhsu scheligajs Rungs un Pestitajs

estahdijis saweem tizzeem mahzeekem par labbu un ik katram pateefi atgreesigam grehzineekam par grehku peedohfchanu irr winna dahrgajs affins pee krusla stabba isleets. -- Ta nu zaur Jesus swehtahm un dahrgahm affinihm teef mums muhsu grehki peedohti un ta stipra dsihwa tizziba eefsch muhsu stipreem firds traufkeem eeleeeta. Ja ween mehs pehz tahs (tizzibas) no wiffas firds un dwehfeles dsennames, tad Deewa un Jesus Gars nahk ar sawu Deewa paligu, muhs pee-pildidams ar tahm dahrgahm dahwanahm, kas pa wiffu pasauli ihsti ta wiffu labbaka un dahrgaka manta un bes kurras tas zilweks ne warr dsihwoht schè wirs semmes, un bes kurras arri ne baudihs to debbes lab'klahfchanu.

Muhsu Rungs un Pestitajs pats fakka: „Kas tizz eefsch to Dehlu, tam irr ta muhschiga dsihwofchana.“ (Zahn. 3, 36.) Bet tur pretti atkal winna swehta mitte runna schohs pateefigus wahr-dus: „Bet kas tam Dehlam ne klaufa, tas to dsihwibu ne redsehs, bet Deewa dufmiba paleef us ta.“ (Zahn. 3, 36.)

Nu redsi, ak zilweks! zik nelaimigs tas, kas sawa tizziba schaubahs. Bet fkattees, zik laimigs tas zilweks, kas eefsch tahs stipri pastahw, tik labbi behdu, ka arri preeku-deenas. To jau redsam schihs deenas swehta lihdsiba pee tahm gudrahm jumprawahm, kas gan bija noseeguschahs prett to bruhtganu, ta pehz, ka tahs snaude; bet tomehr tahs sawu leelaku waijadsibu itt labbi apkohpe un tik lihds, ka tas balsf sauze, winnas warreja tam pretti nahk, jo wiffas leetas tahm bija gattawas un fataisitas. Ak, ta Runga mihliga un schehliga firds wehletu, ka ikweens zilweks pee laika fataisitohs un buhtu gattaws us to pastaru stundiu, kurrâ wansch atnahks tohs snaudamus un ne-atgreesigus grehzineekus nosohdiht. -- Ta Runga dahrga un ne-issakkami leela mihlestiba nahze pahr teem

zilweku behrneem ihpaschi tad, kad wansch pasaulè atspihdeja, ik katru no grehku-meega pamohdinadams. Gan preeksch Jesus laika bija dauds swehti Deewa wihri un praweeschi no Deewa isfubtiti, kas tohs zilwekus no grehku-meega pamohdinaja, bet ne weens ne bija tahds, ka muhsu Pestitajs. To wansch irr tas praweeschu Praweets un to fehninu Kehninsch; zaur winnu teef praweescheem ta swehta Deewa gudriba eedohta un zaur winnu teef arri tee fehninu frohni apstiprinati.

Klausifim tad, brahti un mahsas! schim wiffu-swehtakam praweescham Jesum un paturrefim to firdi un prahâ, ko wansch mums pateefigi mahza. Winna mahzibas irr tahs wiffu labbakas un wesseligakas; jo wansch irr pahr wiffu-fehnineem tas leelakajs, pascha dsihwa Deewa Dehls, kam peederr semm' un debbes un preeksch ka ja-lohkahs un ja-semmojahs tam wiffu-augstakam fehninam schihs pasaulè. -- Nahz tad, ak kristigs brahtis un mahsa! jel nahz pee ta wiffu-swehtaka un labbaka, mahzees, ko wansch tew mahza un sewischki leez wehrâ schodeen winna wahr-dus, kad wansch tew mahza, kas ta wiffu-waijadfigaka leeta effoht, bes kurras ne weens tannis muhschigâs debbes-preeku mahju-weetas ne tiks eefschâ laists un scho mantu arri ne weens ne warrehs no zitta aisdneemtes, kad pats ne buhs to sagahdajis. To jau redsam pee tahm gekkigahm jumprawahm, ka tahs luhdsahs aisdneemtes elju, kad sawus traufus atradde tufschus. Bet ko tahs gudras winnahm atbildeja? Tahs fakka: „ne mas, ka ne mums un jums peetruhkst!“ Redsi nu, kaut tahs gan bija mihlas draudsenes kohpâ, tad tahs tomehr ne warreja wairs schehloht un pildihht winnu truhkumu.

Ak, mihti draugi! ta pat tas mums arri buhs! Jo no schahs dahrgas dwehfeles-mantas ne warrehs aisdohht tehws sawam dehlam, nedf wihrs sawai see-

wai, neds draugs farwam mihtojamam draugam, neds brahlis brachtam, nei arri mahfa mahfai, kaut gan tee redsehs farwu mihtu draugu leelu truhkumu, kad teem waidedameem un raudadameem ar ne-issalkamahm nopuhfchanahm buhs ja-paleek ais tahm kahu-namima durwim, fur Jesus tas zeenigajs Rungs un Aehnisch ee-ees ar teem farweem tizzigeem, kas farwas laizigas dsihwes deenas pahr to dahrgu dwehseles mantu gahdajufchi, pahr kurru wifswairak, tiffufchi un bes kawefchanaas gahdaht pawehleja tas leelajs dwehsetu bruhtgans Jesus Kristus.

Ik, mehs nabbagi zilweli gan effam noschelojami, ka mehs pahr scho dahrgu dwehseles-mantu maf gahdajam; bet tur pretti, Deewam schehl! lohti dauds dsennamees pehz farwas meefas wajjadfibahm un prohti, ne ween pehz tahm, pehz kurrahm dsihtees Deews ne aisleeds un kas meesai par usturru wajjaga, bet arri pehz tahm meefas kahribahm, ko Deews farwos swehtos bauftos zeeschi aisleedsis un pehz schahm mums wifswairak patihl dsihtees. Ta pehz jau tas swehtajs taisnajs Deews daschu reis leek tam meefas-kahrumu kalpam sche breesmigas sohdibas useet, kas gruhti panessamas. — Bet kaut nu gan daschs meefas-kahrumu kalps teek redsehts, kas lihds fawa kappa-mallai nostai-ga, bes ka to kahda Deewa sohdiba aishemm, tad tomehr ta sinnama firds winna asote naw meeriga. Un kas irr wiffas laizigas sohdibas prett to sohdibu muhschiba? Tur gan atraddihs, zil leela nelaimé wansch irr eekrittis zaur farwu zeetsirdibu un ne palausfchamu Deewa un Jesus swehteem wahrdeem, kas tik pateeffigi winnu mahzija un mohdinaja! Ik zilweks, kas tu fawa Pestitaja swehtu mahzibu ne klausiji un to dahrgu pamohdinafchamu ne likki wehra, tur winna puffé nowests gan gribbefs un meklesi scho dahrgu mantu, bet pawehlu! Tahs jumprawas arri gan wehl mekleja elju dabbuht, ar ko farwas lukturus pildiht, bet — ne bij,

wairs laika! Tam bruhtganam wairs neds winnas paschas, neds arri winnu pehz sagahdata else patikke. Ta pat arri notiks tam tihfcham un ne-atgreesigam grehzineekam farwâ nahwes-nakft, kad wansch tiks faukts preefsch Deewa teefas. Gan wansch fazzihb, ka wansch nu wehl gribboht taisnibu mekleht un darriht, bet — tad wairs ne tiks klausihb!

Gan tad daschahrt waidesi
Wehl pee kappa mallahm;
Gan firds-meeru meklesi,
Bet nu laiks pagallam.
Saufi gan:
„Schello man,
Deews! zaur tawu Dehlu!“
Bet tas jau buhs wehlu.

(Wids. ds. gr. № 582.)

Ik ta pehz, manni mihti brahli un mahfas! meklejeet pee laika scho dahrgu mantu, peepildidami farwas firds ar to dsihwu, siipru tizzibu, palaudamees us Deewa ta muhschiga debbefs-Zehwa leelu schehlastibu, ko wansch zaur farwu Dehlu Jesu Kristu mums dohd. Apnemmatees schinni paschâ brihdi pee Jesu zeeti peekertees un palikt, un falkteet:

Tu effi mans, es esnu taws;
Zew manna firds nodohdahs;
No tew' ne kas man ne atraus;
No tew' man laime rohдахs.
No tew' nahf preeks un zerriba,
Un firdi meers un drohschiba,
Sche, un kad pee tew' nahfchu.

(Wids. ds. gr. № 599.)

Ik, nahz, nahz pee mums, tu augfti teizamajs Rungs un Pestitajs, ar tawu zeenigu swehtu Garru, kas mums palihds to swehtu tizzibu pee laika fanemt un eefsch tahs siipri un lihds gallam pastahweht! To mehs nabbagi grehzineeki no wiffas firds luhdsam, atsihdami farwu leelu wahzibu. — Ik wiffu-spezigajs un schehligajs Rungs un Deews! peedohd, af peedohd mums,

Kad mehs daschfahrt sawâ tizzibâ — no wahjibas pah-
nemti — schaubamees. Gestiprini tu pats muhs, kad
Kluhpam. Effi schehligs, ak swehtajs Tehws! pah-
mums, muhsu noseegumu deht un peedohd tohs mums
zaur Jesu Kristu tarwu mihtu Dehlu. Amen.

Pateefibas leezineeks

Dewitâ swehtdeenâ preeksch
leeldeenâs.

Ar karstahm firðs peeluhgschanahm un dwehseles pa-
teifschanahm nahkam schodeen tawâ preekschâ, Kungs
un Deews! paklausî muhsu firnigu luhgschanu un fa-
nemim scho wahju gohdu, ko mehs tawi nezeenigi kalpi
un kalpones tew dohdam, par tarwu Tehwa schehla-
stibu, ar ko tu muhs schehlo schinnis pehdigòs un beh-
digòs laifòs, muhs mihtligi aizinadams pee tarwas walsti-
bas un winnas taisnibas. Ak pahr to muhsu firðis un
dwehseles tohti preezajahs ar leelu preeku, ka tarws miht-
kajs Dehls muhsu schehligajs Kungs un Pestitajs mums
to preeka-wehstii pasluddinajis, ka mehs arri warroht
dabbuht tahdu paschu schehlastibu, ka tawi pirmi tizzigi
behrni, ja ween mehs darram, kas ihstienam Deewa
behrnam un pateefigam Jesus mahzektam peenahkabs
darriht. Ak Kungs un Deews! mehs luhdsamees ar
pasemmigu luhgschanu tawa swehta waiga preekschâ
stahwedami: dohd mums tarwu swehtu Garru par pa-
ligu, kas mums palihðs swehtigi un tizzigi fataifitees par
taweem ihstieneem behrneem un peederrecht pee ta to tiz-
zigu Jesus mahzektu swehta pulzina. Pahr to us zet-
teem semmè mesdamees tewi, swehtajs Tehws! pee-
luhdsam ar tawa mihta Dehla muhsu Kunga Jesus
Kristus wahrdeem:

Muhsu Tehws debbests ic.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohðahs usraf-
stihðs ta preeka-mahzitaja Mateüsa swehtòs stahstòs,
dirwdesmitâ nobalkâ, un tur no 1mas lihðs-16tu perschu
muhsu wallobâ ta ffann:

Jesus fazzija us saweem mahzektlem: „Ta
debbefu-walstiba irr ka kahðs namma-tehws, kas
no rihta agrumâ isgahje, strahdneekus derrecht
sawâ wihna-kalnâ. Un kad winsch ar teem strahd-
neekem faderreja par weenu sudraba grassî par
deenâs algu, nosubtija winsch tohs sawâ wihna-
kalnâ. Pehz winsch isgahje ap to treschu stundu,
un redseja wehl zittus pee turgus bes darba stah-
wam. Un us teem fazzija: no-eita ir juhs wihna-
kalnâ, es gribbu jums doht, kas teefa buhs. Un
tee nogahje. Atkal winsch isgahje ap to festu un
dewitu stundu, un darrija ta patt. Bet ap to
weenpadesmitu stundu winsch isgahje un atradde
wehl zittus bes darba stahwoschus, un us teem
fazzija: ko juhs scheitan wissu deenu bes darba
stahwat? Tee us winnu fazzija: ne weens muhs
derrejis. Winsch us teem fazzija: eita juhs arri
wihna-kalnâ, un kas teefa buhs, taps jums dohts.
Kad nu wakkars tappe, fazzija tas kungs ta wih-
na-kalna us sawu usraugu: sawauz tohs strahd-
neekus un dohd teem to algu, no pehdejeem
eesahkdams, pee pirmajeem beigdams. Kad tee
nahje, kas ap to weenu padesmitu stundu
derreti, un dabbuta sawu grassî. Bet kad tee
pirmi nahje, zerreja tee wairak dabbut; un tee
arri dabbuta ilkatrs sawu grassî. To dabbutuschî,
tee kurneja prett to namma-tehwu, un fazzija:
schee pehdeji weenu stundu ween strahdajuschî, un
tu effi tohs mums lihðsi darrijis, kas mehs dee-
nas nastu un karstumu effam zeetuschî. Bet
winsch atbildeja un us weenu no teem fazzija:

mans draugs, es tew netaisnibu ne darru. Woi tu ne effi ar mannim faderrejis par weenu graffi? Memm', kas tew peederr, un eij nobst; bet es scheem pehdejeem gribbu ta doht, ka tew; jeb, woi man ne irr wakkas darriht ar sawu mantu, ko es gribbu? Jeb woi tawa aqs tapehz fkauf, ka es tik labs esmu? Ta tee pehdeji taps tee pirmi un tee pirmi tee pehdeji. Jo dauds irr aizinati, bet mas isredseti.

Scho lihdsibu, mihli draugi! lehti fapratifseet, kad Pestitajs pats fakka, ka ta debbesu-walsiba ar to lihdsinajotees. Tad nu schis leelajs namna-tehws irr muhsu Deews pats, kas wiffus aizina sawa wihna-kalna strahdabt. Muhsu Pestitaja wahrdi to skaidri rahda, kad winsch fakka: „Ta debbesu-walsiba irr ka kahds namna-tehws, kas no rihta agruma isgahje, strahdneekus derreht, sawa wihna-kalna. Te nu zittus winsch atradde pascha deenas eefahkuma un tohs faderreja par weenu sudraba graffi; atkal wehlakiusgahje wehl zittus bes darba stahwam; tohs arri derr par to paschu makfu; un wehl pee pascha wakkara schis namna-tehws atrohd wehl zittus us tirgu bes darba stahwin. Tohs winsch arri sawa wihna-kalna suhta un fohla teem arri sawu algu. — Lai tad nu no schis swehtas lihdsibas ar Deewa paligu apdohmajam:

I. Kas tee pirmi strahdneeki irr, un kahda makfa teem fohlita? un

II. kueri tee pehdigee irr un kahda winnu alga?

Bet tu, ak swehtajs Deews! swehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo tawis wahrs irr ta pateefiba. Amen.

I. Kas tee pirmi strahdneeki irr un kahda makfa teem fohlita? Tee pirmi strahdneeki, mihli draugi irr muhsu Kunga Jesus mahzekli, kam teescham

gan bija ta deenas nasta un karstums ja-panefs. Wiini gahje ka awis wilku starpâ; jo muhsu Pestitajs pats teem preeksch-laikâ fazzija: „Redsi, es suhtu juhs, itt ka awis wilku starpâ.“ (Matt. 10, 16.) Schis augstajs Kungs Jesus sinnaja to zeestirdibu, kas teem Zuhdu laudim bija; ta pehz winsch to ne flehpy, bet to saweem mahzekteem isfakka. Un pateefi tas arr' ta notikke, ka tas Kungs to fazzija: tee mahzekli tikke daudsfahrtigi schausii, mohziti un beidsot nokauti.

Tu redseet, woi tee ne panesse deenas nastu un karstumu? bet woi wiini pahr to ko behdajahs? Ak ne, to wiini ne darrija, bet wiini pahr to wehl preezajahs, kad wiini tikke schausii ta wahrda Jesus deht, ka to lassam swehtos rakstos: „Tad nu tee lihgsmodamees aisgahje no tahs angstas teefas, ka tee bija zeenigi turreti winna wahrda deht kaunu zeest.“ (Ap. darb. 5, 41.) Tas nu gan teefa, draugi! ka tee mahzekli preeksch-laikâ, kad tas Kungs Jesus wehl pee winneem meesâ dsihwoja, prett winnu kurneja, fazzidami: „Redsi, mehs itt wiffu effam atstahjufchi un ar tewim gahjufchi, kas mums par to buhs?“ (Matt. 19, 27.) Ta pehz arri muhsu Kungs un Pestitajs scho swehtu lihdsibu us teem fazzija pahr teem wihna-kalna strahdneekem; jo teem mahzekteem reebe, kad wiini redseja, ka tas Kungs Jesus arri zitteem zilwekeem fohlita to debbes-preeku, kas tik no grehkeem atgreeschahs un eeksch to wahrdu Jesus tizzeja. Wiini teem to skaude, pee fewim dohmadami: mehs effam tik ilgi winnam kalpojufchi un tomehr mehs tik ween dabujam, ka schee, kas tik schinni stunda no grehkeem atgreeschahs un eeksch winna tizz. Ta mehs schodeen lassam: „Bet kad tee pirmi nahze, zerreja tee wairak dabbuht; un tee arri dabbuja ikkats sawu graffi. To dabbujufchi, tee kurneja prett to namna-tehwu, un fazzija: schee pehdeji weenu stundu ween stahdajufchi, un tu effi tohs mums lihdsi darrijis, kas mehs deenas

nastu un karstumu effam zeetufchi.“ Bet ko tad tas gudrajs namma-tehws teem fkaudigeem strahdneekem atbildeja? Winsch us weenu no winneem fakka: „Mans draugs, es tew netalsnibu ne darru. Woi tu ne effi ar mannim faderrejis par weenu grassi? Nemm', kas tew peederr, un eij nohst.“

Muhfu Pestitajs Jesus famus mahzektus passub-
binaja atgreestees no wissadeem grehtu-darbeem un padohmeem, un kad nu tee bij' atgreesufchees, tad Deews tas Rungs winneem dewe famu schehlafstibu, ko Jesus Kristus tas muhschigajs Deewa Dehls nopelnijis, zeefdams pee krusia-kohta tahs ne-istakami gruhtas mohkas un leelas fahpes. Schi Deewa leela schehlafstiba tikke teem mahzektuem tuhlin redsama, pehz ta Runga fwehtas aisbrauffchanas us debbestim. Jo tad winni tikke apdahwinati ar lohti dahrgu dahwanu, prohti, ar to zeenigu fwehtu Garru. Kad nu schis fwehts Gars baggatigi us teem tikke isleets, tad tee atradde tahdu leetu laimi pee fewim, ka wairs labbaku ne warreja atrast. Ak, pateefi, schi dahwana bija un irr ta leelaka un fwehtaka! Nu tee mahzektu affinne, ka tee wairaf dabbujufchi, ne ka pelnijufchi; wiffa ta skummiba un furneschana wairs pee teem ne tikke atrasta, kas pee teem preekschlaikâ bija, ka mehst to schodeen effam dsirdejufchi tannî fwehtâ lihdsibâ, ar kurru Jesus tohs mahza. Un winni arri sinnaaja, kahds gohds un laime winneem tur muhschigâ debbest-walsibâ buhschoht. Nu winni labprahnt un ar faldu preeku no wiffas firds ik weenam wehleja to dabbuht, ko tee dabbujufchi.

Zaur Jesus fkaidru mahzibu
Nahf dwehfel's meers un laime;
Gan zihnijahs ar gruhtumu
Ta pirma Jesus faime;
Gan fauns un apsmeehli to gaid';
Un truhfums, krusis un nahwe baid'
Ta Pestitaja draugus.
Bet Deewa Gars tohs peepilba;

Lee paleek drohschi prahntâ.
Lee mirst; bet Jesus mahziba
Zohp wairaf stiprinata.

(Wids. ds. gr. № 277.)

II. Kurri tee pehdigee strahdneeki irr un kahda winnu alga? Mehst, mehst, mihti draugi! effam tee ta namma-tehwa pehdejee strahdneeki. Mehst arri warram tahdu paschu algu dabbuht, ka tee pirmi strahdneeki dabbuja, lai gan mums naw ne kahds deenas karstums un nastâ ja-ness, kad mehst tik ween darram, kas ar Deewa fwehtu prahntu un Kristus dahrgahm mahzibahm fanahkaks. Ak teescham tad, tad muhsu alga buhs leela, kaut gan nu mums tahda leela gruhtiba, Jesus wahrda deht, wairs naw ja-zeesch, ka teem Jesus mahzektuem; jo wiffi waldineeki un rakstumahzitaji, preesteri un lewiti, ir paschi fehniini winnus eenihdeja un, prohti, pahnto ween, ka winni to fwehtu Jesus mahzibu mahzija. Bet, gohds Deewam! muhsu laikds tahbi eenaidneeki wairs naw; tee wiffi irr pasud-
duschî un ta krisiita draudse tik leela palikkufe, ka to wairs ne weens ne drihstî aiskahrt, neds spehj isnihzinaht. Ta tizz un pataujahs us famu galwineeku Jesu, peeminedama, ka winsch to masu pulzinu tik spehzigî pasargaja, kam fehniini un walsibas pretti fazehlahs, gribbedami to isnihzinaht, un ko tee tomehr ne spehje. Ja nu to masu krisiitas draudses pulzinu tahds leels pulks ne warreja isdeldeht, ka tad warrehs nu to isdeldeht, kas tik leels isplattijees? Ne muhscham tas wairs ne notiks, ka ta krisiita draudse tiks isdelbeta; jo tee, kas prett winnu zekahs, bohjâ eet un faunâ paleek.

Ak, mihti draugi! tas gan schodeen mums ar patreizigahm firdihm ja-peeminn, ka Deews muhsu debbest-Zehws muhs ta schehligi usfatta, mums dohdams sawa Dehla dahrgu nopelnu no tihras schehlafstibas ween, bes muhsu nopelna. Teem pirmeem krisiiteem zilwekeem tikke no wisseem augsteem fungeem zeeschî

peefohdinahs un aisleegts, ka teem wairs ne buhs to wahrdu Jesus pasluddinaht — ka to jau effam dsirdejuschi, — bet to mehr tee klussu ne zeete. Un jo stipraktas teem tikke leegts, jo wairak un jo drohschaki tee to fluddinaja. Ur mums tas gan dauds zittadaki eet. Mehs teekam no wisseem augsteem walbineekeem un fewischi no mahzitajeem weenumehr mohdinati, skubbinati un mahziti palikt un stipriatees eeffsch tahin muhsu Kunga un Pestitaja swehtahm, dahrgahm mahzibahm. Bet to mehr, Deewam schehl! dauds teek atrastli, kas ne darra pehz sawa Pestitaja mahzibahm; un ja nu wehl kahds buhtu, kas to le egtu darriht, tad pagallam tiftu peemirstas tahs swehtas Jesus mahzibas. Tas namma-tehws tohs usrunua ar bahrgeem wahrdeem, fo winsch ap to weenpadesmitu stundu atradde us tirgu bes darba stahwim, ka mehs to schodeen dsirdam. Winsch fakka: „Ko juhs scheitan wissu deenu bes darba stahwat? Tee us winnu fazzija: ne weens muhs derrojis.“ Tas arr' gan bija teefa, fo tee atbildeja. Za pehz ta namma-tehwa schehliga firds pahr teem nabba-geem bes darba stahwedameem laudim eeschelohjabs; winsch us teem fazzija: „eita juhs arri wihna-kalnâ, un kas teefa buhs, taps jums dohts.“

Bet woi nu wehl weens — muhsu middû — ta drihkfstehs, woi warrehs aisbildinatees? Ur, teescham ne. Tahda aisbildinaschanahs buhs par wolti un tahds aisbildinatajs buhs melkulis preeksch Deewa ta leela debbes namma-Tehwa, kas ik swehtdeenâs isfuhta sawus derretajus tohs mahzitajus. Un arr' ifdeenâs un ik stundas derretaji irr pee mums, prohti, tee swehti Deewa wahrdi un dahrgas Jesus mahzibas; tee un tahs muhs weenumehr aizina pee Deewa-walsibas un winna taifnibas. Muhsu tehwu tehwi, preeksch Jesus swehtas peedsinschanas, bija pagani un ne weens tohs aizinaja pee Deewa; bet pehz Jesus peedsinschanas sahze schis augstajs Kungs Kristus tohs aizinaht pee

Deewa atsihschanas un tad tas Kungs teem dewe to schehlasibas algu, tahdu paschu, ka saweem pascheem mahzefkeem, jebfchu tee augsti Juhdu basnizas-kungi us winnu taunojabs, ka winsch ar muitineekeem un grehzineekeem kohpâ ehde, ka tas mums swehtos rakstos irr atrohnams, fur stahw: „Un tee wariseeri un rakstu-mahzitaji furneja, un fazzija: schis tohs grehzineekus usnem, un ehd ar teem.“ (Luhk. 15, 2.) Ja nu tee laudis, prohti tee Juhdu rakstu-mahzitaji tam Kungam Jesum redsoht un dsirdoht to winna karstu mihlestibu us teem grehzineekeem sfaude, ka tad tee wehl warreja buht derretaji par strahdneekeem us ta Kunga wihna-kalnu? Tee gan bij' par tahdeem eezelfi, kam bij' grehzineekus no grehkeem atgreest; bet, Deewam schehl! winni paschi bija un palikke ne atgreesigi grehzineeki, ne ween zaur to, ka tee ta Kunga muhsu Pestitaja dahrgahm mahzibahm ne klausija, bet arri zaur sawu grehzigu lepni bu. Ur to nu tee rakstu-mahzitaji tohti apgrehkojabs prett Deewu, jo tee schlitte, ka tee paschi taifni effoht un zittus nizzinaja. (Luhk. 18, 9.)

Ta pat tas arri bija ar muhsu tehwu-tehweem, ka ar teem muitineekeem. Ne weens tohs ne mahzija Deewa prahtu darriht, neds rahdija, pa kurru zeltu jastaiga un kurschs zelfchs us debbesim aiswedd pee muhschigas dsihwofchanas. Za pehz tee nu ta aisbildinajabs, kad tikke aprahiti pahr sawu pagahnischku dsihwofchanu, ka muhsu Pestitajis to schinni lihdsiba fakka: „fo juhs scheitan wissu deenu bes darba stahwat?“ — Un tuhlin pehz schahs norahschanas un aisbildinaschanahs atffanneja schi mihliga preeka balfs: „eita juhs arri wihna-kalnâ“; tas irr: winsch tohs peewedde pee tahs krisitas draudses, tur winsch tohs peewedde un teem arri fohlija doht, kas peenahkabs, fazzidams: „kas teefa buhs, taps jums dohts.“

Lai tad, mihli draugi! mehs arri ta turramees, ka tahs krisitas draudses lohzekeem peenahkabs, pee

Kurras mehs effam peewesti zaur Jesu Kristu muhsu Pestitaju un no wiffas firds fargamees grehkus darricht, no kurreeffam atpestiti zaur Jesus gruhtahm mohkahn un nahwi; tad arri mehs to schehlastibas teesu eemantofim no Deewa ta schehliga debbes-Tehwa, zaur Jesu Kristu muhsu Kungu un Pestitaju.

Mums peeberr arr' schi swehtiba;
 Muhs Jesus wahrdi pamahza;
 Mehs tam, ka sawam galw'neekam,
 Zaur swehtu Garru peeberram.

La pehz

Lai turram flaidru tizzibu,
 No grehkeem, mahneem schikstutu!
 No Deewa Garra mahziti,
 Lai effam winnam klaufigi!
 Ramehr mehs arr' tur no-eesim,
 Kur Deewa gohdu redsesim,
 Kur pilnam muhsu Gars, af Deews!
 Zaur tawu gaismu gaismosees. Amen.

(Wids. ds. gr. N° 233^b.)

Pateefibas leezineeks

astota swehtdeenâ preeksch leeldeenas.

Al swehtajs Deews un Tehws! apschehlojees pahrmums nabbageem wahjeem grehzineekeem, peedohd mums muhsu noseedsibu, ar ko mehs prett tewim noseeguschees! Schehligajs Kungs un Deews! tu effi to tawu swehtu wahrdu fehllu baggatigi muhsu starpâ isfehjis, bet tu no mums mas auglus dabbu. Schi muhsu firds kuhtriba muhsu dwehseles tohti apbehdina, ka mehs effam tik mas-tizzigi prett tewi to mihtu Tehwu, kas wiffu spehj un warr padarriht, ko ween taws gudrajs prahts nodohmajis. Muhsu wahjajs prahts tomehr schaubahs un kahrbinaschanas laikâ atkahrpajahs no tew un taweem swehteem wahrdeem. Tas mums

irr tohti schehl un ta pehz mehs no firds dibbina semmigi tew' peeluhdsam: Schehligajs Deews un Kungs, uskattées ar schehlastibu muhs schinni stunda, kad mehs ar gruhtahm firds-nopubshchanahm sawus grehkus tew isfuhdsam, atsihdami, ka preeksch tew ne kas naw paflehpts, lai gan zilweki to ne reds un ne saproht. Tu, af Tehws un Deews! to teescham redsi un sawâ laikâ tohs peemellefi ar gruhtahm sohdivahm. Senn jau arri to effam nopelnijuschi, bet tu, af muhschigajs Kungs un Deews! ar mums pazetees pehz tawas leelas tehwa schehlastibas, gaididams, lai mehs atgreeschamees no saweem launeem zetteem. Schahs tawas pazeeschanas un leelas schehlastibas labbad, Kungs muhsu schehligajs Deews! tew atnessam karstu pateizibu un ar nofkummuschahm dwehselem tawa swehta waiga preekschâ stahwedami swehti sohlam, ka wairs ne gribbam sawâ prahtâ schaubitees, bet us tew to spehzigu debbes-Tehwu palautees, taweem un tawa mihta Dehla swehteem wahrdeem paklausht un usizetees. Al Kungs un Deews! paklaufi, ko mehs wehl luhdsam: atsihti tawu zeenigu swehtu Garru mums par paligu, kas mums wahjeem palihds schahs sohlichanas peepildiht; to arri luhdsamees ar to luhgschanu, ko taws mihtajs Dehls mums mahzjis:

Muhsu Tehws debbesis re.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohahs usratsihts ta preezas-mahzitaja Luhkasa swehts stahstos, astota nobalkâ, kur tas no Atas lihds 15tu perschu muhsu wallobâ ta flann:

Kad dauds laudis bija sagahjuschi, un no wiffem pilskateem pee winnu nahze, tad winsch fazzija zaur lihdsibu: „Weens sehjejs isgahje sawu fehllu feht, un sehjoht zitta kritte zekmalli, un tappe famihta, un tee putni appaksch debbes to apehde. Un zitta kritte us adminceem, un kad ta usdihge, tad ta sakalte, ta pehz, ka tai ne bija ne

kahds flapjums. Un zitta kritte widdü stary teem ehrschkeem, un tee ehrschki usauge lihds, un to apmahze. Un zitta kritte us labbu semmi, ta usdihge, un nesse simtkahrtigus auglus.“ Zo fazzjis, winsch fauze: „kam aufis dsirdeht, tas lai dsird.“ Bet wianna mahzekli winnu jautaja, un waizaja, kas schi lihdsiba effoht? Bet winsch fazzija: „jums irr dohts sinnaht tahs apflehtas leetas no Deewa walsibas, bet teem zitteem zaur lihdsibu; ka tee to ne reds, jebfchu tee to gan reds un ne saproht, jebfchu tee to gan dsird. Bet schi irr ta lihdsiba: ta fehkla irr tas Deewa-wahrds. Bet kas zekmallä irr, irr tee, kas to dsird, pehz tas wels nahf, un to wahrdu nemm no winnu firdim, ka teem ne buhs tizzeht un fwehteem tapt. Bet kas us akmineem, irr tee, kad tee to dsird, tad tee to wahrdu usnemm ar preeku bet teem newa faknes; masu brihdi tee tizz, un fahrdinafchanas-laika tee atkabhj. Bet kas stary teem ehrschkeem kritte, irr tee, kas to dsird, bet to mehr eet, un dohdahs us suhdifchanu, us baggatiibu, un fahribu schihs dsihwoschanas, un apflabhj, un ne ness ne kahdus auglus. Bet kas labba semme, irr tee, kas to wahrdu dsird, un to paturr eeksch labbas un gobdigas firds, auglus nesdami eeksch pazeefchanas.“

Schè mehß, mihtli draugi, dsirdam, ka muhsu Rungs un Pestitajs scho fwehtu lihdsibu beigdams, us teem laudin, kas apfahrt winnu stahweja, fauz: „kam aufis dsirdeht, tas lai dsird!“ Tä pat arri schodeen us mums teef faukts. Uk, lai jel tad atdarram sawas aufis un klausamees sawa Pestitaja gudru un fwehtu mahzibu, fo winsch schodeen mums mahza, gribbedams muhsu firdis pataisfht par to wisslabbaku semmi, fur ta Deewa wahrda fehkla warr krist

un nest simt-kahrtigus auglus tahs pazeefchanas un Deewa-bihjaschanas, un ka ta ne mirsiga dwehfele warr tad, kad no meefas faitehm tiks atraifita, tur winna puffe nogahjufe, tohs faldus preeka auglus zaur Deewa schehlastibu baudiht muhschigi muhscham. Tä pehz gribbam no schihs deenas lihdsibas mahzitees:

sawu firdi pataisfht par augligu semmi.

Bet tu, ak fwehtajs Deews! fwehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Mehß, mihtli draugi! taggad iffatrs effam no firds dibbena Deewu luhgufchi, fazzidami: „fwehtajs Deews! fwehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr pateefiba. Ur to nu mehß atsinusch, ka Deewa fwehtajs wahrds irr ta pateefiba un kas arri teescham irr un paleek muhschigi muhscham ta ihstena pateefiba. „Debbes un semme suddihs, bet manni wahrdis ne suddihs“ (Matt. 24, 35.), tä fakka muhsu augstajs Rungs un Pestitajs. Tä nu to apleezina tas Rungs, furra fwehtä muttè ne weens wahrds ne bija melli, bet tihra taifniba un patte leelaka pateefiba ween, tad tas mums irr leels un gruhfs grehfs preeksch Deewa un muhsu Pestitaja, kad teem fwehteem wahrdeem ne tizzam, kas muhschigi pastahwehs. Zo schi semme, kas appakfch muhsu kahjahm, no furras Deews leek isaugt wissu, kas muhsu meesai par usturru wajag, suddihs; un ta debbes, kas mums us galwahm stahw, lihds ar to ne isskaitamu swaigfau pulku un to spihdedamu mehnesi, kas to nakts-tumfibu gaischu padarra un arri ta jauka spihdedama faule, issuddihs, ka tas Deewa wahrda aprakfhts. Un ja nu wiffi tee debbes stiprumi ar saweem spohscheem spihdekteem weenreis issuddihs, fur tad mehß atraddifim patwehrumu sawai dwehfelei, ja ne buhfim tam muhschigi pastahwigam Deewa wahrdam firfniigi paklausi-

juschu un tam muhschigam Deewam, kas raddijis deb-
best un semmi, ne tizzejuschu? Breesmiga un bailiga
tahdam netizzigam buhs tahs winnas faules usskatti-
schana, kad tas tiks preefsch ta leela teefas-Runga Kri-
stus stahdihts un, lihds ar wisseem netizzigeem un bes-
deewigeem zilwekeem noteefahs ar taisnu teesu us soh-
dibu un eegahs tannis muhschigds elles-mohku zeetu-
mòs, fur tee bes schehlafibas tiks wahrdsinati.

Jo, kas labpraht grehtus darrihš,
Tam jau labbi ne sohlahš;
Nelaipe to paschu parihš,
Wunsch ispuut kà pellowas,
Deews, kas klah pee saweem irr,
Besdeewigus nohst noschirr;
Taisnus Wunsch leek augsti zeenà,
Kaunus sohdihš jaunà deenà.

(Wids. ds. gr. № 260.)

Itkats zilweks arri warr, zaur Deewa schehla-
fibu no schahm leelahm behdahm tikt isglahhts, ja tik
tas no grehkeem ihsti atgreeschahs un Deewu noluhds.
Jo Deews pats fakka: „Man ne patihk ta bes-
deewiga nahwe, bet ka tam besdeewigam
buhš atgreesteess no sawa zetta un dsihwoht.“
(Ez. 33, 11.) Ak, ta pehz nahkam pee winna ta
schehliga Tehwa, kas mums wissu labbu wehle, luhg-
damees, lai Wunsch mums peedohd, ko mehs prett
winnu effam noseeguschees. Luhgdami lai arridsan
apnemnamees no wissas besdeewibas atstahtees un
pehz schahs apnemshanahs pateefi darram, tad Wunsch
mums peedohs muhsu grehtus un pahrkahpschanas,
ko mehs lihds schim effam darrijuschu. Sinnams,
ja no grehkeem ne atgreeschamees, bet tohs arween wehl
darram, tad schi muhsu luhgschana ne ko ne palihdsehs
un ne tiks paklauffta no ta wissu-sinnadama Deewa,
kas muhsu firdis pasihst un muhsu dohmas reds no
tahlenes. Winnu mehs ne warrefim ar sawahm

tuffschahm un weltigahm luhgschanahm apmahniht,
nedf peewilt, kà kahdu zilweka behrnu.

Nu tad, mihli draugi! lai turramees preefsch
winna ta wissu-sinnadama Deewa pateefigi un ustiz-
zami tà, kà winna swehtajs wahrds to mahza; lai ne
neffam lappas un seedus ween, bet arridsan auglus,
tas irr: lai mehs tohs swehtus Deewa wahrds ne
ween klausamees un lassam, bet arridsan apdohmajam
un dsikli firdi eespeescham, ka no winnas, kà no tahs
wissu-labbakas semmes-kahrtas isaug simtkahrtigi augli
tahs kristigas un Deewa-bihjigas dsihwofchanas. Ak,
ja mehs, mihli draugi! tà darrifim, kà ta Runga muhsu
Deewa swehti wahrdi mahza un ferwischki, ko muhsu
Rungs un Pestitajs schodeen mahza zaur to swehtu
lihdsibu, tad zaur scheem swehteem wahrdeem un mah-
zibahm jau schejt' laizigi lab'klahschanu, bet tur debbe-
stis, kad zaur laizigu nahwi us turreni tikfim aiswesti,
tur tad dabbufim zaur Deewa schehla-fibu to muhsu
Runga Kristus dahrgu nopelnu preefsch muhsu dweh-
selehim muhschigi. Bet, ak wai mums tad, kad mehs
tohs ta debbesu-Tehwa swehtus, dahrgus wahrds klau-
samees un lassam ween un tomehr ne kahds labbus
auglus ne neffam, nedf eetam pa to zeltu, pa furru
eet tee muhs skubbina un wehl dsennamees us pagah-
nischkahm subdischanahm, grehzigeem darbeem un lau-
nahm dohmahm, kà to muhsu Rungs un Pestitajs
Jesus Kristus pats isstahsta schihš deenas lihdsibà, saz-
zidams: „Bet kas stary teem ehrtschkeem kritte, irr tee,
kas to dsird, bet tomehr eet, un dohdahs us subdischanu,
us baggatibu, un kahribu schihš dsihwofchanas, un ap-
slahpj, un ne nefs ne kahds auglus.“ Pateefigi un
taisni irr muhsu Runga Jesus swehti wahrdi, to gan
skaidri redsam. Jo saglis arri klausahs un lassa Deewa
wahrds, bet tik ko Wunsch tohs wairs ne dsird un grah-
matu noleek, sohlg atkal. Kà tahds besdeewigs ohtra
sweedru rihjejs warr Deewam tam taisnam un sweht-

tam debbes-Tezwam patift? tam Deewam, kas sawa
 baufliba zeeschi peefohdinajis: „Tew ne buhs sagt?“
 Tas gan dsird ar sawahm paschahm aufun, kahda soh-
 dibâ saglis eekrittischocht un tomehr pahr to ne mas ne
 behda! Gruhtas, teescham gruhtas irr meefas fohdi-
 bas, kurrâs saglis kriht, kad tas teef panahkts. Bet
 kad arr' zilweki ne kad to ne panahk, tad tomehr Deews
 winna nedarbus ar gauschi gruhtu fohdibu fohdihš pee
 winna dwehfeles muhschigi. — Tâ pat tas irr ar katru
 tihschu grehzineeku; winsch daschkahrt gan klaufahs
 tohs fwehtus Deewa wahrduš, bet tomehr, Deewam
 schehl! ne kahdus auglus tahs Deewa-bihjaschanas ne
 nefs. Winsch gan labprahnt grihb to fwehtibu eemantohht,
 kas Deewa wahrda fohlita teem, kas fwehtigi dsihwo,
 bet to, ko Deewa un Jesus wahrdi mahza, to winsch
 ne darra. Ak mihtajs kristihšs brahlis un kristiga mahsa,
 jel apdohma, ka ikweens to maksu tad dabbu, kad tas
 darbs pabeigtš; un winsch to dabbu labbi un ustizzigi,
 kâ peenahkâhs, ismaksatu. Bet — kad tas darbs
 teef atrasšs fliktš, tad no tewis arri wehl ta labba alga
 teef atnemta, kas tew pirmak tikke eedohta. Jo kâ tad
 warr tas zilweks us to schehlastibas maksu gaidiht, ko
 Deewa fwehti wahrdi fohla, kad winsch ne mas tâ ne
 dsihwo, kâ Deewa wahrdi mahza un pawehl? —
 Mums, mihti draugi! wajaga bes kaweschanahs lab-
 prahnt un ar preeku tohs Deewa un Jesus fw. wahrduš
 klaufiht, pascheem lassiht un wiff wairak zaur to eeksch
 labbeem darbeem pee-augt, tas Deewa wahrds paleef
 par simtkahrtigu fwehtibu pee muhsu dwehfelehm. Ak,
 pateefi lainigš irr tas zilweks, kas tâ darra, kâ ta
 Kunga muhsu Deewa fwehtajs wahrds mahza! Kaut
 gan tas kahdu masu laifu pee sewim ne kahdu labbumu
 ne mannitu par sawu pateefigu Deewa wahrdu klaufi-
 schanu un darrischanu, un tur pretti wehl klahnt dauds
 gruhtibas zeeftu; bet kad tas tomehr lihds gallam pee ta
 labba ween ustizzigi pastahw, tad tam tâ notiks, kâ tas

gudrajs Sihraks salka: „Kad nu tas Kungs tas aug-
 stais grihb, tad tohp tas (zilweks) peepildihšs ar to
 fapraschanas garru, winsch tâ kâ gahš isgahsch sawas
 gudribas wahrduš, un ar luhgschanahm flawe winsch
 to Kungu.“ (Sih. gudr. gr. 39, 6.)

Ak ta pehz, mihti draugi! kahrinaschanas-laikâ
 ne atkahpfimees no Deewa un Winna fwehta wahrda,
 bet turrefimees jo zeeschaki pee ta Kunga muhsu Deewa
 klahnt, tad winsch patš ar sawu fwehtu Garru mums
 palihdschšs tahs kahrinaschanas uswarreht, kas muhs
 kubbina no Deewa un winna fwehta wahrda atkahp-
 tees; tad winsch arridsan muhsu firdis fataifihšs augli-
 gas preeksch sawa fwehta wahrda, ka tahs no schi warr
 simtkahrtigus auglus nest, kâ to muhsu augstajs Kungs
 un Westitajs schihšs deenas ewangeliumâ salka: „Bet
 kas labbâ semmê, irr tee, kas to wahrdu dsird, un to
 paturr' eeksch labbas un gohdigas firds, auglus nefdami
 eeksch pazeeschanaš.“ Tahdahm, dohd, ak Kungs
 un Deews! wiffahm muhsu firdim kluht, to no firds
 luhdsam. Jo

Swehtigs, kas ar wiffu spehtu
 Mihto Deewa mahzibas,
 Kas eeksch tahm ween atrohnd preeku,
 Kas pee tahm ween kawejahs,
 Tam tas labbums seed un aug,
 Kâ kad kuplu fohku raug',
 Kas eestahdihtš labbâ weetâ,
 Un nefs auglus, kas derr leetâ.

Tâ pat arri wiffu labbu,
 Wiffu spehtu, fwehtibu
 Tas no augsta Deewa dabbu,
 Kas fohpj Deewa mahzibu.
 Tam tahs lappas ne sawihst
 Tam ta sakne ne fahschihst;
 Ko winsch darra, tas isdohdahs,
 Wiffur Deewa laime rohdahs. Amen.

(Wids. ds. gr. N° 260.)

Pateefibas leezineeks
septitâ swehtdeenâ preefsch
leeldeenâs.

Greef' zettu, wiltus pafaulé,
Greef' zettu, kas man fastohp schè!
Es ne warru atkautes.
Mans zelsch us Kristus frustu ees,
Mans prahis pee ta griib peetiktees,
Kas preefsch man lizzis kautes.
Greef' zettu nauda, lepniba,
Greef' zettu, meefas kahriba,
Zuhs wiltneeki un melli! —
Tas labbums, fo es kahrojohs,
Tas gohds, fo dabbuht wehlejohs,
Tas man pee Jesu tizzis. Amen.

(Wids. of. gr. N° 135.)

Alf Rungs Jesu, tu dahrgajs Pestitajs! mehs schodeen nahkam pee tewis un pee tawa mihta Tehwa ar karstahm pateifschanahm par tawu ne-issakkami leelu labba-darrifchanu, fo tu mums effi darrijis, scheligajs Rungs Jesus un ar pasemmigahm luhgschanahm firsnigi un tizzigi tewi un tawu Tehwu peeluhgdami: apschellosees pah mums un peedohd, peedohd mums tohs grehkus, fo mehs prett Tewi darrijufchi! Mehs nabbagi grehzineeki atfihstam, ka muhsu grehki lohti wairojufchees; ta pehz mehs noffuimufchi schodeen tawa swehta waiga preefschâ sapulzejamees, peeminne-dami, Jesu! tawu gruhthu wahrgofchanu un breesnigu nahwi pee frusta-fohka, fo tu muhsu deht effi iszeetis. Alf firbs-scheligajs Deews un Tehws! tewi luhdsam, dohd mums to dahrgu dahwanu, tawu zeenigu swehtu Garru par paligu, ka warram zeenigi fataifitees schinni swehtâ laizimâ, kas mums jau turwu peenahzis un fo schodeen eefahkam, tewim kalpohd mums par swehtibu. — Alf augstajs Pestitajs, nahz patš

muhsu widdû, muhs mahzidams un waddidams scho swehtu laizimâ ta nodsihwoht, ka tawcem tizzigeem mahzetteem peenahkabs. Lai tawš swehtajs Gars mums ne kauj schinni dahrgâ schelastibas laikâ un jo prohjam staigahd pa to grehku-leelzettu, kas mums drihs warr nowehrst to baggatu swehtibu, fo tu, dahrgajs Pestitajs, effi mums nopelnijs un fo tawi pateefi tizzigi behrni gaida un zerre dabbuht, zaur tawu leelu un ne-ismehrojamu schelastibu. — Tad nu tawu gruhthu zeeschanu garrigi fwinneht fataifidamees, mehs pee tawa Tehwa swehtahm kahjahm semmê krihtam to peeluhgdami ar to swehtu luhgschanu, fo tu patš mums mahzjis:

Muhsu Tehws debbesis 2c.

Muhsu schibs deenas swehts ewangeliums, kurrâ muhsu mihtajs Pestitajs sawas gauschas un gruhthas mohkas paslubdina, atrohahs usrakstihstis ta preezas-mahzitaja Luhlâfa swehts stahstis, astonpadfmita nodakkâ, fur tas no 31mas libbs 43schu perschu muhsu wallodâ ta kann:

Jesus nehme tohs diwipadesmitis (mahzklus) pee tewis, un fazzija us teem: „redseet, mehs no-cetam us Jerusalemi, un wifs taps peepildihstis, kas zaur teem praweescheem irr rakstihstis no ta zilweka Dehla. Jo winsch taps nodohts teem paganeem, un taps apmehdihstis, un islam-mahths, un apsplaudihstis. Un tee to schautihstis, un nokaus, un treschâ deenâ winsch atkal augscham zelsees.“ Bet wirni ne sapratte no ta ne neeka, un schi walloda winneem bija apflehyta, un ne sapratte to, kas bija fazzihstis. Bet tas lehzehs (gaddijahs), kad winsch turwu flacht nahze pee Jerikus, tad weens aks sehdeja zellmallâ, un deedelesa. Bet kad winsch tohs laudis dafirdeja sezzen eijam, tad jautaja, kas tas effohd? Un wirni tam atbildeja: „Jesus no Nazaretis eet sezzen.“ Tad winsch brehze, un fazzija: „Jesus, tu Dahwida Dehts, apschellosees pah manni.“

Bet tee, kas preefschâ gabje, to apfauze, ka tas kluffu zeeftu. Bet winsch wehl wairak brehze: „tu Dahwida Dehls, apsheblojees pahr manni!“ Bet Jesus apstahjehs, un pawehleja to atwest pee sewim; bet kad tee to bij atweddufchi tuwu klahnt pee winnu, tad winsch to jautaja, fazzidams: „fo tu gribbi, ka man buhs tewim darriht?“ Winsch atbildeja: „Kungs, ka es warru redseht.“ Un Jesus us to fazzija: „effi redsigs; tawa tizziba tew palihdsejuse.“ Un tuhda winsch tappe redsigs, un tam pakkal fraigaja, Deewu teitdams. Un wiffi laudis, kas to redseja, flaweja Deewu.

Behdigu un breefinu pilnu wehsti fluddina muhsu Pestitajs saweem mahzkeem, fazzidams: „Redseet, meh's no-eetam us Jerusalemi, un wiffi taps peepildih'ts, kas zaur teem praweescheem irr rakstih'ts no ta zilweka Dehla. Jo winsch taps nodoh'ts teem paganeem, un taps apmehdih'ts, un islammah'ts, un apsplaudih'ts. Un tee to schautih's, un no'kaus“ — un tur klahnt tas Kungs arri fakka tohs preeka-wahrdus: „un treschâ deenâ winsch atkal augfcham zelsees.“ Tomehr teem mahzkeem ne schee behdu pilni wahrdi behdas, nedf arri tee preezigi wahrdi preeku darrija, jo stahw rakstih'ts: „Bet winni ne fapratte no ta ne neeka, un schi walloda winneem bija apflehyta, un ne fapratte to, kas bija fazzih'ts.“ Bet ja nu meh's arri liktohs, itt ka ne fo ne sinnoht no tahm muhsu Pestitaja gruh'tahm zeeschanahm un pee sewim dohmatu tahdas weltigas dohmas: kad tee mahzekli, kas pee pascha ta Kunga dsihwojuschi, to ne fapratte, kad tad gan es to warru faprast un apdohmah't? Schâ dohmadami meh's warren apgreh'fotoh's prett to Kungu sawu Deewu, kas mums dauds un arween' leef flaidri zaur saweem kal-

peem isstahstih't to sawa mihla Dehla muhsu Kunga Jesus Kristus zeeschanu un mirfchanu; un ja winsch ne buhtu zeetis un mirris pee krusa-fohka to gruh'tu moh'tu nahwi, tad ne weens ne bauditu to muhschigu debbespreeku, fo nu dabuh's ikweens, kas ween sawa Kunga Jesus mahzibahm buhs paklaufigs bijis lih'df gallam. Tad nu no schih's deenas ewangeliuma mahziffimees un apdohmasim:

- I. no ka tas Kungs Jesus muhs irr atpestijis zaur sawahm leelahm fahpehm?
- II. fahdeem mums waijaga buht, ka warram zeenigi tift pee schi Jesus dahrga nopelna?
- III. apdohmasim, woi meh's lih'df schim effam darrijusch'i, kas Kristus gruh'ti atpestiteem laudim peenah'kabs? un
- IV. tad atsihsim, ka meh's wehl effam tahl no ta labba padohma, kas Jesus atpestiteem laudim waijaga.

Bet tu, at fwehtajs Deew's! fwehti muhs eefs'ch sawas pateefibas, jo saws wahrd's irr ta pateefiba. Amen.

I. No ka tas Kungs Jesus muhs irr atpestijis zaur sawahm leelahm fahpehm un nahwi? Winsch muhs atpestija no greh'keem un no greh'ku fohdibas. No tahm fohdibahm, kas us mums bij' uskrautas zaur teem greh'keem, fo bijam darrijusch'i; jo tee bauflu lahsti us mums gulleja, ta pehz, ka meh's ne spehjam ne weenu bauflu peepildih't. Un ta nu apkrauti ar bauflu lahsteem, meh's waidejam appaksch tahs smaggas nastas un ne weens wair's ne spehje to gruh'tu nastu no mums atnem't; jo ta bija lohti leela palikkuse un tahs zilweku firdis pagallam nomah'kuse, un tahm dahrgahm dwehseleh'm bija tas pasufchanas gals klahnt. Ta tad nu to zilweku laizigas un pahr wiffahm leetahm tahs muhschigas deenas jau bija pagallam zaur greh'keem nosaudetas.

Du redseet, mihtli draugi! Kahdâ pohstâ un nelainê ta pafaulê bija nogrimmuse! Pateefi, winna jau bija krittuse lihds teem dsitteem elles=zeetumeem. Tee zilweki to fwehtu, taifnu Deewu bij' lohti apkaitinajusch; ta pehz tas fwehtajs Deew's gribbeja tuhlin farwu taifnu fohdibu pah'r teem grehzineekeem us'roest. Bet schis schehligajs Tehw's, kâ jau no tahs firmas muhschibas irr schehligs bijis un to pafauli no farwas ne=ismehrojamas schehlastibas ween usturrejis, tã arri tannî nelaines=brihdi, kad tai pafauli waijadseja pohstâ eet un fohditai kluht, dewe atkal farwu ne=isfakkami leelu tehwa=schehlastibu, kurras leelums no mums zilwekeem naw isteizams. Ak, kâ warram meh's nabbagi grehzineeki scho schehlastibas dahwanu ar farwu wahju fapraschanu isteift, ko tee fwehti Deewa engeli ne warr isteift neds noslaweht un kahda schehlastiba wehl warr leelaka buht, un kahda mihle-siba warr karstaka kluht, ne kâ schi, ko Deew's tas muhschigajs debbes=Tehw's mums irr dahwinajs, dohdams farwu weenigu Dehlu mums par Pestitaju un glahbeju no tahs grehtu-warras? Tas ta Wissu=augstaka Dehls nahze wirs semmes tohs zilwekus mahziht, Deewa fawa mihta Tehwa prahtu darriht. Wiasch muhs ne ween mahzija, bet arri preeksch mums zeete un mirre pee krusa-kohka to gruhtu nahwi, ko wiasch pats schih's deenas fwehtâ ewangeliumâ farweem mihleem mahzkeem papreeksch fluddina. Bet meh's, Deewam schehl! atkal fahkam scho leelu Deewa schehlastibu peemirst un muhsu grehki lohti wairojahs zaur to, ka meh's tahs fawa Kunga un Pestitaja Jesus Kristus gruhtas mohkas un nahwi gauschi mas wehrâ leekam un bes apdohma pawaddam to fwehtu garweu laiku, to laiku, kurrâ mums weenreif ta preeka=faule uslehkuse, eeksch kurras gaischuma ikweens warretu ne peedausigi staigah't farwu zeltu us debbesim; meh's paleekam lohti kuhtri farwas firdis un tahdeem firds

kuhstreem schi spohscha faule tumfchojahs, ka tee no schi fwehta laika ne kahdu fwehtibu ne atroh'd pee farwahn dwehselehm. Arri tas firds meers teem pasuhd, kas no schi fwehta laika teem atlezz, kas to firfnigi zeenâ leef un fwehtigi apdohma. Kad behrneem farws tehws nomirst, kas tohs mihtligi apkohpe un ruhpiigi apgahdaja, tad tee tahs labba=darrischanas ne aismirst, kamehr tee paschi arr' farws kappos eeleen. Bet, ak, kas irr tahs tehwa labba=darrischanas pee farweem behrneem prett tahm labba=darrischanahm, ko Jesus muhsu Pestitajs mums irr darrijis?! Gohdigs tehws gan gahda pah'r farwu pehznahlamu labbumu, bet tomehr wiasch ne spehj, neds warr to darriht, ko Jesus mums darrija. Un tomehr muhsu starpâ dauds tahdi teef atrasti, kas farwu Kungu, farwu Tehwu un labba=darritaju gluschi mas fwehtâ peeminna turr'.

Ak, apdohmajat labbi pee fewim, draugi! zil masas un ne=spehzigas irr wissas zilweku isglahbschanas, jo kaut gan preeksch Jesus gruhtas zeefchanas un mirschanas pafaulê bija augsti kungi un kehni farweem appalschneekeem, un behrneem mihtli wezzaki, tad tomehr tee ne warreja winnus isglahbt no tahs nelaines, kas teem bija usnahkuse; jo winni paschi arri dsitti eeksch tahs nelaines bija eegrimmufchi, tif labb' kungi kâ kehni, tehwi un mahtes. Kâ tad tee warreja tohs farwejus isglahbt, kam pascheem waijadseja glahbeja un kurras tas spehzigajs Kungs Kristus wissus irr isglahbis un ispestijis no tahs leelas nelaines, kas wisseem zilwekeem gribbeja usbrukt, tif labb' augsteem kâ semmeem, baggateem un nabbageem, wezzeem nn jaunneem, ar weenu wahrdu fakkoh't, wissai pafauli? Tad nu nahze Jesus Kristus muhsu schehligajs Pestitajs un muhs israhwe no tahm breefnigahm dwehseles behdahm un nelaines, laudams pats farwas fwehtas meefas pee krusa-kohka peenagloht, tur pat farwas dahrgas affinis isleedams. To wissu tas Kungs Jesus dar-

rijis muhsu deht, jo mehs bijam to leelu un gruhthu fohdibu ar faweem grehkeem nopelnijufchi, fo schis fwehtajs, taifnajs Deewa Dehls weens pats tik gruhthi zeesch.

II. Za pehz, mihli draugi! mahzifimees: ka hdeem mums wajjaga buht, ka warram zeenigi tikt pee fchi dahrga Jesus nopelna? Mums wajjag' nomohda palikt un Deewu no firds dibbena luhgt schinni klahrbuhdama fwehta laizina un jo prohjam, lai winsch pahr mums apschelohjabs un sawu fwehtu Garru par paligu dohd, kas mums palihds zeenigi us to fataifitees, un mums pascheem wajjaga firds schkihsteem turretees, sawalddameem sawas meefas-kahribas un no grehkeem atstahtees, tohs noschelhodami ar karstahm assarahm, garraklattidamees us Kristus ar affinihm notraipitu frustu, kur winsch muhsu grehku deht tikke mohzihts. Ak kahda besdeewiba ta buhtu, ja mehs wehl tihschi grehkus darritu; grehkus, no ka mehs ar tik dahrgu maksu effam atpirkti un lohti gruhthi atpestiti. Ja nu mehs ne kaunedamees tomehr jo prohjam grehkos paliktu un arri pascha schinni fwehta laika grehkoht drihstietu, woi tad mehs warretum zeenigi tikt pee muhsu Pestitaja dahrga nopelna? Ak teescham ne! tahdi muhscham to baggatu Deewa fwehtibu ne redsehs, kas arweenu grehkus darra un ne kad no teem ne atgreeschahs; tahdi dsihwo un klausa grehkeem wairak, ne ka tam Kungam Jesum, kas pahr winneem tik leelas mohkas zeetis un paschu to wiff-gruhthako nahwi mirris pee krusta-kohka. Tapehz, mihli draugi! ta irr ta wiff-labbaka fwehtifchana scha klahrbuhdama laika, ka mehs no grehkeem atgreeschamees un tohs muhscham wairs ne darram, Deewam muhsu schehligam debbes-Tehwam fohlidami pateefigi un firsnigi no teem atgreesstees, tohs noschelhodami, tad mehs, zaur Deewa schehlasibu, tiksim zeenigi pee muhsu Kunga Jesus Kristus dahrga nopelna un ta Kunga muhsu Deewa fwehtajs Gars mums

palihdsehs scho fwehtu laiku ta pawaddiht, ka no ta simtkahrtigu fwehtibu pee muhsu dwehselehm eemantofim, kas pastahwehs muhschigi muhscham. Jo tad, kaut muhsu „grehki tik farkani buhtu ka affins, tatschu tee tays balti ka sneegs, un jebchu tee buhtu ka dahrgais farkanums, tatschu tee ta pat ka willa kluhs.“ (Ef. 1, 18.) Schim Kungam ne truhst spehks muhs no teem atraifht un schkihstht, ja ween mehs tizzigi pee winna atgreeschamees. Kas ta akla azzis spehje atdarriht, tas arri mums spehs palihdseht, kad mehs winnu peesauksim ar tizzigi firdi. Za pat tas akls tizzigi us winnu nosauzabs ar scheem schelofchanahs un luhg-schanahs wahrdeem: „Jesus, tu Dahwida Dehls, apschelohjees pahr manni!“ Un kaut gan kaudis tam leebse un pawehleja, lai winsch ta ne brehzohht, tad tomehr schis nabbadsinsch, sawas leelas behdas zekmallâ sehbedams, un ne warredams ar sawahm azzim to Kungu Jesu redseht, jo wairak sauz: „tu Dahwida Dehls, apschelohjees pahr manni!“

Za lai arridsan mehs, mihli draugi, darram; jo kaut gan mehs ar sawahm meefigahm azzim to Kungu Jesu wairs ne warram redseht, tad tomehr fwehta tizziba lai us winnu zerram un sipri tizzam, ka winsch pee mums tuwu klahr irr ar sawu Deewa paligu, ar fo mums palihdsehs no grehkeem atgreesstees, ja ween mehs paschi no firds tohs grehkus eenihdesim un tohs pateefi noschelosim; schis Kungs muhsu schehligajs Pestitajs mums tahs garra azzis atdarrihs, ka warresim pee sewim nomanniht, to baggatu fwehtibu, kas mums no ta Kunga Jesus zeeschanahm tikfufe un labprahht un ar preeku winna pehdahm pakkat staigafim. Gan nu eesahkumâ kamehr muhsu garra azzis wehl naw wakka tas mums likfees par gruhthi, bet, ak kahds preeks pehzak, kad to buhsim eeradduschhi!

Nu es sinnu gan, pee ka
Tizzigs es paleeku;

Kas irr manna zerriba,
 Un dohd firbi preeku.
 Jesus! tu ween effi tas,
 Kas no man ne greeschahs
 Kad kaut kahbas bailibas,
 Mannim wirfu speeschahs.

(Wids. ds. gr. № 158.)

III. Apdohmasim arri, woi lihds schim effam darrijufchi, kas Kristus grubti atpestiteem laudim peenahkabs darriht? Gan, Deewam schehl! ne weens ne warram fazziht, ka ta effam darrijufchi. Gan ik gadschahrtâ teek mums preefsch azzim stahbitas ta Kunga muhsu Pestitaja grubta zeefchana un mirschana, bet tomehr mums pee muhsu dsihwo-fchanas ne kahdi Deewa-bihjaschanas augli nerohdabs, meh's jo wairak teem grehkeem kalpojâ, kam gan drihs wair's ne wajadseja ne muhsu prahtâ nahkt, kas meh's taf effam zaur ta Kunga Jesus mohkahm tik dahrgi at-pirkti. Wai! wai! kahdi ne lainigi tad buhsim, ja to fwehtu laizimu atkal ta pawaddisim eeksch grehkeem! Mehs to taggad eefahkam preefsch ta Kunga sawa Deewa fwehta waiga stahwedami, peedohschanu luhg-damees un fwehti fohlidamees grehkeem pretti stahweht un teem wissai nomirt. Bet ja nu ta ne darram, ka fohlam, tad tomehr effam nifnaki ne ka pagani; tad schihs fwehtas fohlifchanahs buhs mums par apfuhdse-tajahm un tahs firfnigas luhgfschanahs par leelu ap-grehkofschanohs preefsch ta fwehta un taifna Deewa. Bet — ja meh's ta darrisim, ka fohlam un ka tas Deewa un Jesus fwehtajs wahrds mahza, tad Deews tas Kungs paklausih's muhsu firfnigas luhgfschanas un mums peedohs muhsu lihds schim darritus grehtus zaur Jesu Kristu sawu mihtu Dehlu muhsu Kungu.

Ik! dohd man tawu paligu,
 Ka es ar labbu prahtu
 Tew, stiiram Deewam, paklausu;
 Tew, kas man allasch klahu
 Ar sawu fwehtu paleezi,

Un muhscham spehzig's palikfi,
 No wissas firbs ustizzohs!

(Wids. ds. gr. № 9.)

IV. Ik, ar behdahm gan atsihstam, ka meh's wehl effam tahl' no ta labba padohma, kas Jesus atpestiteem laudim wajaga, un ko tas Kungs muhsu Deews no mums prafta. Jo schi Jesus grubta zeefchana muhs fubina mihleht sawus tuwa-tus un arri tohs leelakus eenaidneekus, kas muhs waija un apfmeij, bet meh's ar teem eenaidâ un nesaderreschana ween dsihwojam un schi muhsu Pestitaja dahrga mah-ziba, ka mums buhs sawus eenaidneekus mihleht, irr pagallam fwefta preefsch mums aptumfchoteem greh-zineekeem. Ik zilweks! zilweks! apdohma, ka tas Kungs muhsu Pestitajs to ne ween mums mahzija, bet arridsan teefcham pats darrija. Kahda mihkofchana warr buht wehl karstaka, ne ka schi, ar ko tas Kungs muhsu Pestitajs sawus zeefiridigus eenaidneekus mih-loja? Wifsch pee krusfa stabba karradamees, eeksch leelahm un breefnigahm fahpehm wahrgdams, sawu Tehwu luhds, fazzidams: „Tehws, peedohdi teem, jo tee ne sinna, ko tee darra.“ (Luhf. 23, 34.)

Stu redseet, juhs, kas sawus eenaidneekus pehz mafas neeka wainas nolahdat, teem wehledami laizigu un arri muhschigu nelaini. Pateefi, tahdi zilweki, kas ta darra, wehl irr tahl' noht no ta labba padohma, kas Kristus atpestiteem laudim wajag' buht. — Kas irr wissas tahs behdas un fahpes, ko muhsu eenaidneeki mums darra, prett tahm behdahm un leelahm fahpehm, ko Jesum darrija winna eenaidneeki un pah'r kurreem wifsch tomehr firfnigi Deewu luhds? — Ja nu meh's no schi ne ganta eeradduma pateefi atgreeschamees, tad meh's scho fwehtu gawenu-laiku ta fwehtisim, ka Kris-tus dahrgi atpestiteem laudim peenahkabs, Deewam par gohdu, Jesum Kristum muhsu Pestitajam par pa-klausifchanu un few pascheem par dwehfeles fwehtibu.

Scho laifu tawahm zeefchanahm,
 Ak Pestitajs! mehs swehtijam;
 Lai pawaddam to zeenigi,
 Un paschi tohpam labbaki!

(Wids. ds. gr. № 138.)

Mu tad, ak schehligajs Kungs un Deews! suhti, jel suhti fawu swehtu Garru muhsu widdi, kas muhs ar mihlestibas faiti faseen, us ko taws mihtajs Dehls muhs skubbina. Winsch mahza, ka mums buhs weenam ohtru mihtoht, ka sewi paschu; bet ak! mehs atsihslam, ka scho swehtu baußli effam daudsfahrt pahrkahpufchi! Ak muhschigajs Deews, schehligajs Tehws! peedohd mums taggad, kad sohlam un apnemamees no grehkeem atstahtees un palihdsi, ka schinni padohma pastahwigi paleekam un Jesus pehdahm pakkat staigajam.

Ak! Klaus muhsu luhgschanu!

Mehs teizam tew' ar semmibu.

Ak! paleez nahwes stundina

Wehl muhsu preeks un zerriba. Amen.

(Wids. ds. gr. № 138.)

Pateefibas leezineeks

festâ swehtdeenâ preeksch leeldeenâs.

Ak spehzigajs un warrenajs Kungs un Pestitajs Jesus Kristus, tu leelajs sahtana uswarretajs un gudrajs pretti stahwetajs winna kahrninaschanahm! Mehsh wahji un nespehzigigi nabbagi grehazineeki sleidsamees pee tew', ak Kungs, schodeen klah, ar firsnigahm luhgschanahm luhgdamees no tew palihdsibu, ka mehs arri warram pretti stahweht tahm grehku kahrninaschanahm un ar tewi, Kungs Jesu! tahs uswarreht. To bes tawas palihdsibas mehs drihs un ik azzu-mirkli eekritam eeksch launahm kahrninaschanahm, kas mums irr

par leelahm un breefmgahm faitehm, no kurrahm mehsh ne kahdâ wihse walkâ ne teekam.

Urri tewi, ak Kungs, schehligajs Deews no firds dibbena luhdsam, apschelojees pah mums ne spehneekeem! Mahz, ak mahz mums paligâ ar tawu deewischku paligu un ne lauj mums eekrist eeksch tahs launas un grehzigas pafaules kahrninaschanahm, bet dohd, ak dohd mums tahm wirsü palikt un tahs uswarreht ar tawa swehta wahrda peeminneschanu, ka taws mihtajs Dehls muhsu Kungs Jesus Kristus tahs uswarreja. Paklausi muhs, kad schinni paschâ azzu-mirkli tew pee kahjahm krihtam, tewi luhgdami ar to swehtu luhgschanu, ko taws mihtajs Dehls pats mums mahziji un kam schehliqu paklausischanu sohlisji:

Muhsu Tehws debbestis ic.

Muhsu schihs beenas swehts ewangeliums atrohahs usrakstihst ta preezas-mahzitaja Matteiisa swehtos stahstos, zettoria nobalkâ, kur tas no Imas lihds 11tu perschu muhsu wallobâ ta skann:

Jesus no ta (Swehta) Garra tappe aiswests us tuknesi, ka tas no wella lauptu kahrninahts. Un kad winsch tschetrdesmits deenas un tschetrdesmits naktis bija gamejis, gribbejahs winnam ehst. Un tas kahrninatajs peestahjahs pee winna, un fazzija: „ja tu effi Deewa dehls, tad fakki, ka schee akmini maise tohp.“ Un winsch atbildeja un fazzija: „rakstihst stahw: zilweks ne dsihwo no maises ween, bet no iffatra wahrda, kas no Deewa muttes iseet.“ Tad tas wels to wedde ar fewim eeksch to swehtu pilksatu, un to zehle pat Deewa namma jumta-gallâ, un us to fazzija: „ja tu effi Deewa dehls, tad nolaides semme; jo rakstihst stahw: winsch saweem engeleem pah tewim pawehlehs, un tee tewi us rohkahm nessihsh, ka tu fawu kahju pee akmirsh nedausi.“ Tad Jesus us to fazzija: „atkal stahw rakstihst: Deewu tawu

Kungu tew ne buhs fahrdinabt. „Atkal tas wels to wedde ar sewim us lohti augstu kalnu, un tam rahdija wiffas pafauls walstibas, un winnu gohdibu. Un us to fazzija: „es tew to wiffnotal gribbu doht, ja tu semmē mesdamees mannis peeluhgfi.“ Tad Jesus us to fazzija: „atkahpees fahntan, jo rakstihis stabw: tew buhs peeluhgt Deewu tawu Kungu, un tam weenam kalpoht.“ Tad tas wels winnu atstahje. Un redsi, tee engeli pee winna peestahjabs, un tam kalpoja.

Mihli draugi! schinnē ewangeliumā redsam muhsu Kungu un Pestitaju eeksch ta nifna fatana leelahm fahrdinaschanahm, kas gan bija gruhiti uswarrejamās, bet ko tomehr winsch uswarreja un tahm wirsū palikke, tā, ka tam fahrdinatajam ar leelu kaunu no winna bija ja-aiseet. Nu tad lai arri mehs no muhsu Pestitaja mahzamees pretti stahweht teem fahrdinatajeem, kas muhs us grehkeem fahrdina un will, un tohs ar Deewa wahrda peeminneschanu apkaunojam un prohjam dsenam, tā kà Jesus to darrija. Kad nu gan mums naw tahds spehks un tahda fwehta gudriba, kà Jesum bija, tad lai arri apdohmajam, ka mums jau arri wairs naw tik leelas fahrdinaschanas, kà tam Kungam muhsu Pestitajam bija. Ta pehz pateesi ikweens warr, ja winsch ween gribb, tohs fahrdinatajus apkaunoht, un ja ween zilweks sawa Pestitaja preeksch-sihmi preeksch azzihm turr' un pehz tahs darra, tad, ar Deewa paligu, tee fahrdinataji buhs lehti uswarrejami. Tad nu schodeen

no Jesus mahzimees pretti stahweht wiffahm launahm fahrdinaschanahm un tahs uswarreht.

Bet tu, at fwehtajs Deews! fwehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo tawas wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Schodeen mums, mihli draugi! no sawa Pestitaja ja-mahzabs pretti stahweht wiffahm launahm fahrdinaschanahm un tahs uswarreht. At, kà spehzigi un gudri winsch tahs wella fahrdinaschanas uswarreja un mums peenahkabs karssi winnam pateekt par to leelu labba-darrischanu, ko winsch schinnē leetā mums darrijis. Jo, kahda lab-darrischanā warr buht leelaka, ne kà schi, ko mehs taggad peeminnam? Leelas un breefmigas bija fazehlschabs tahs fatana fahrdinaschanas, ar ko tee nabbagi grehzigi zilweki dauds fahrt tikke peewilti; ir paschi fwehti Deewa wihri tikke no ta fatana peekrahpti. Tā nu winsch, tas fatans, arrridsan gribbeja muhsu Pestitaju peewilt, ko winsch redseja tik fwehtu un taisnu effam, ka deht winsch tam arri tik lehti ne drihtstejabs pee-eet klahr ar sawahm fahrdinaschanahm, kamehr us weenreis to atradde tukfnesi weentuli. Tē nu Jesus ne ween bija weentulis, bet arri isfalzis, jo tshetredfinits deenas un tshetredfinits naktis ne kà ne bij' ehdis. Ta deht nu schis fatans eedrohschinajabs winnu to Kungu Jesu fahrdinabt. Winsch tam peestahjabs klahr un falka: „ja tu effi Deewa Dehls, tad falki, ka schee almini maise tohp.“ Tā nu gan tas fatans labbu un isdewigu laifu bij' noraudsijs, kurrā tas dohmaja Jesu muhsu Pestitaju peewilt ar wiffu sawu spehku. Bet — par welti! winsch to ne spehje padarriht. Kaut gan Jesus dauds deenas ne bij' ehdis un kaut winnam wehl ohtr tik dauds deenas ne ehdufcham tukfnesi buhtu ja-falksi, tad tomehr winsch tam fahrdinatajam atbild: „zilweks ne dsihwo no maises ween, bet no ikfatra wahrda, kas no Deewa muttes iset.“

Redseet, draugi! kà tas Kungs to pirmu fahntana fahrdinaschanu uswarreja, ka tam fahntanam jau kauns tikke. At, tā arri mums krissiteem zilwekeem peenahkabs darriht, kà muhsu Kungs Jesus darrija, us kurrā wahrdu mehs wiffi effam krissiti un winnu gruhiti zaur

ispestiti no teem elles-zeetumeem. Bet woi meh's libd's schim ta effam darrijuschi? Ak teescham ne! Mums ar behdahm ja-peeminn, ka muhsu starpâ retti weenu tahdu warr atrast. Irraid daschs, kam wiss' pee rohkas, kam ne kas ne truhkst un tomehr tahds wehl taujahs sewi no ta kahrinataja peewilt. To jau redsam gan drihs pee ikkatra baggata: kad tas ko pirk, tad tas gahda, ka tas to swarru warr gruhstaku padarriht; bet kad tas atkal ko pahrdohd, tad to swarru knappina. Kad daschs behdigs winnu ar assarahm luhdsahs, lai to schehlo un taifnu swarru darra, tad tas Deewa wahrdu minnedams fakka, ka winsch to swarru knappi deesgan eenemmoht, bet nabbaga zilwekam pilnigu un pah'r pahrim eijamu isdohdoh't. — Tahdi besdeewigi un mantas kahrigi zilweki ne tik ween grehko prett Deewu, ka tee taujahs sewi peewilt no sawahm meefas-kahribahm, bet zaur to tee jo gruh'ti apgrehkojahs prett to swehtu taifnu Deewu, kad winni blehdibu darra; jo tad wehl tee to wissu-swehtaka Deewa wahrdu peeminn un welti walko, kautschu gan tas Kungs muhsu wissu Deews un Tehws ohtra' bau'sti zeeschi peefohdina un fakka: „Tew ne buhs Deewa tawa Kunga wahr'di neleetigi (welti) walkaht.“ Ko tad lai gan tas nabbags wehl darra, kad baggats, kam wissa Deewa swehtiba papilnam pee rohkas, ne kauhahs wilt un wildams paschu Deewu un winna swehtu wahrdu saimoh't? Woi tahds ne tihschi krauj sewim wirfu tohs bahrgus Deewa bau'stu lahstus? To arri redsam pee sagta, kas sawa tuwaka ar sweedreem sapelnitu mantu neganti nosohg, woi tahds gan turrabs pretti tam kahrinatajam, kas winnu kahr'dina eeksch ta grehka eekrist, zaur ko tas no Deewa nopelni gruh'tu fohdibu pee sawas dwehfeles? — Ak tu no saweem meefas-kahrumeem apmahnihts zilweks, woi tu warri sawas azzis pazelt us Jesu Kristu to swehtu un taifnu Kungu, pehz kurra preeksch-sihmes mums wisseem

peenahkabs darriht? — Tas Kungs muhsu Pestitaj's tschetrdesmits deenas un naktis paleef ne ehdis un to-mehr ne klausa tam kahrinatajam, kad tas fakka, lai winsch no akmineem maifi taisoh't. Winsch, kaut gan spehj wissu, tomehr us ta sahtana gribbeschanu ne neeka ne darra. — Bet, ak wai jums, juhs wiltneeki un sagli! juhs effat ikdeenâs un stundâs pa-ehduschi un dascham no jums wehl irr tik dau'ds pee rohkas, ka tas warr desmit reis tschetrdesmits deenas us preekschu pa-ehstees un tomehr tahds aplauya sawu tuwaku. Ko, un ka tu tahds atbildesti tam leelam Teefas-Kungam Kristum tad, kad tu preeksch winna taifnas teefas tikfi faukt's pastarâ deenâ, kad wissu tumfibas darbi buhs atklati gaisnâ? Schè tawa simama firds sewi ap-fuhdsehs un mohzihs, sawus kahruma darbus tew preeksch azzim stahdihs un tawa tamaka waimannas libd's ar winnu assarahm krahsees us sawu dwehfele, ta deht, ka tu effi winnus aplaupijis! — Jh'paschi teef redsehts pee jaunekteem, ka tee lohti ahri kahrinatajam paklausa, un — ne ween jaunekli, bet arridsan daschi wezzi, kam jau firmi matti us galwu, taujahs no kahrinataja sewi peewilt, darridami neschkihsibas darbus, daschu jaunekli eeksch grehkeem eewesdami. Kaunees, ak kaunees tu tahds besdeewigs wezzajs! kam waija-dseja buht par zetta-waddonu tam jaunektam, tas to gahsch eeksch tumfchas nelaimes bedres, no kurras tas nabbags jauneklis ne mas wairs ne warr tikt ahra' pa wissu sawu laizigu muhschu, un kad tas no firds sawus grehkus ne noschelo un no teem ne atgreeschahs, tad ne muhscham tahds peewilt's ne tiks debbestis, nedf kluhs iswillkts no teem elles-dsittumeen, bet tas jo dsit-lakti tur grim's eekschâ. Jo

Swehts irr Deews, winnam bestaunigi
 Ne kad warr patihkami buht;
 Nedf winni muhscham peederrigi
 Pee winna walstibas warr kluht.

Ar meefahm preeks teem nosuddihs;
 Dee debbes-preekn ne stattihs.

(Wids. ds. gr. № 390.)

Alf ta pehz, juhs jamekli! ne taujatees fevi no teem fahrdinatajceem peewilt! Kaut gan tee jums sohla dands mantas un baggatibu, tad ne klaufat teem, jo tee juhs peewils. Un kaut arri tee blehschi jums eedohtu, fo tee sohla, tad tomehr tahda manta juhsu gohdu ne aismakfahs, lai gan ta lohti leela buhtu. Zo jau redsam schihs deenas ewangeliuma, fahda leela, lohti leela ta manta bija, fo tas fahmans muhsu Pestitajam sohlija doht, kad ween winsch, tas Kungs, buhs darriht, fo schis pawehl. Zo stahw rakstihst: „Altkal tas wels to (Jesu) wedde ar fewim us lohti augstu kalnu, un tam rahdija wiffas pasaules waltibas un winnu gohdibu. Un us to fazzija: es tew to wiffnotat gribbu doht, ja tu semme mefdamees mannis peelubgfi.“ Ta nu gan, mihli draugi! bija wiltiba ween, fo tas wels runnaja, winnam ne kas ne peederreja no wiffahm tahm leetahm, fo winsch muhsu Pestitajam rahdija; jo wiffas schihs leetas peederreja un peederr Deewam muhsu debbes-Zehwam. Bet schis fahmans ar tahm tik gribbeja to Kungu Jesu peewilt. Un kad winsch arri wiffu to mantu un gohdibu muhsu Pestitajam warretu eedoht, tad tomehr fchi manta un schis gohds ne warretu nedf spehtu to wiffu-masaku dallu aismakfah, kas zaur Jesus spehzigu pretti-stahweschanu tam fahrdinatajam, irr tizzis wiffseem zilwekeem. Alhdams tas pirmajs zilweks, fo Deews tik fwehtu pehz fawu gihmi raddija, fahwahs fevi no ta fahmana peewiltees, kas us ischuhstkas wihfi pee winna nahze, fahrdinadams no ta aisleegta kohka augteem ehst, un Alhdams to darrija. Bet kas pehz ar Alhdamu notikke? Winsch tikke no ta jauka paradises dahrsa isstumts; un zaur scho leelu apgrehkoschanohs, fa Alhdams wairak klaufija tam fahrdinatajam, ne fa Deewam, kas to raddija,

winsch pasaudeja scho leelako un dahrgako mantu, prohti, to Deewa gihmi. Ar to nu winsch ne ween fevi nelainigu padarrija pee meefas un pee dwehseles, bet arridsan faweem pehznahkameem uskrahwe grubtu sohdbibu. Za pat buhtu notizzis, kad Jesus muhsu Pestitajis buhtu lahwees fevi no ta fahrdinataja peewilt. Winsch ne ween fawu Deewa Dehla gohdibu pasaudetu, — bet arri mehhs nabbagi grehzineeki wiffi paliktu bes atpestifchanas no teem grehkeem, eefsch kurreem mehhs eedsimtmuschis zaur to pirmu zilweku un arri fo mehhs paschi padarrijuschis, zaur fawu grehzigu dsihwofchanu. Bet muhsu Kungs Jesus irr uswarrejis tahs niknas wella fahrdinaschanas un mums palizzis par Pestitaju, Glahbeju un Alisfahwetaju muhschigi muhscham. Jesus irr ne ween ta wella fahrdinaschanas uswarrejis, bet arri winna spehku lihds gallam un paschu to fahmanu isnihzinajis un pasaudejis, fa winsch ar fawahm fahrdinaschanahm pee mums ne mas wairs naw atrohdam. Kad mehhs taggad teefam fahrdinati us grehkeem, tad mehhs ne teefam no ta fahmana fahrdinati, bet no fawas paschas meefas fahribahm, un no launeem un besdeewigeem zilwekeem.

Alf, mihli draugi! lai tad mehhs wiffi, tik labb jauni, fa wezzi, baggati un nabbagi turramees pretti un sawaldam fawas meefas-fahribas un ifdeenas effam mohdrigi fawas dwehseles meeru apkohpt. Lai zittu zilweku launahm fahrdinaschanahm siipri pretti stahwam un tahs uswarram, kad muhs fahrdina us grehkeem. Un kaut arri tee buhtu augsti waldineeki, kas muhs fahrdina, woi paschi fehniiri, ir tad lai teem ne klaufam, kad tee muhs us grehkeem fahrdina. Deewa fwehtajis wahrds mums pawehl wiffas leetas laizigeem waldineekeem paklaufiht, bet schinni leeta winsch tas Kungs mums teefcham aisleeds teem klaufiht, prohti, kad tee mums pawehl grehkus darriht. Un kad arri zaur scho neklaufifchamu ta laiziga waldifchana muhs

eenihst un kahdu laifu mums behdas un gruhstibas pa-darra, tad tomehr lai peeminnam, ka „peenahkabs wairak Deewam klau fihst, ne ka zilwekeem.“ (Mof. darb. 5, 29.) To jau mehs atrohdam fwehtos rakstos pee ta jaunekla Jahsepa, ka tas tikke no sawas waldineezes kahrдинаhts un stubbinahst prett Deewu apgrehkotees, tad winsch tai drohschi un bes bailibas atbildeja: „ka tad man buhs tahdu leelu taunu padarriht, un prett Deewu apgrehkotees.“ (1 Mof. 39, 9.) Kaut nu gan tas Deewa-bihjigajs Jahseps par to tikke zeetuma eemests, tad tomehr pehzlaika Deews wiinu pa-augstinaja tik lohri, ka winsch pahr wissu Egiptes semmi tas augstakajs waldineeks palikke pee ta kehina Wahrauis. Wehl atrohdam fwehtos rakstos pahr to praweetu Bileamu, kas tikke no ta kehina Balaka speests tohs Deewa laudis nolahdeht. Tas jau teem atbild: „Kaut man Balaks sawu nammu pilnu selta un fudraba dohtu, tad ne warretu es ta Kunga manna Deewa wahrdu pahrkahpt, darridams kahdu masu jeb leelu leetu.“ (4 Mof. 22, 18.) Un pee ta kehina aiswestis un stahdinahst preeksch teem apbrunnoteem farra-waldineekeem, kam sawas rohkas affi affinu-islejiami eerohschi bija, un kas warreja Bileama affinis isleet par to, ka winsch to ne darrija, ko tas kehinsch pawehleja, — te tahda bailiga weeta stahwedams, winsch us Deewu palaudamees, fakka schohs tizzibas pilnus wahrdu: „Laid manna dwehsele mirst scho taifnu nahwi, un laid mans pastars gals ta irr, ka wiinu (gals).“ (4 Mof. 23, 10.)

Sche nu mehs, draugi, redsam, ka Jahseps un Bileams ne apgrehkojabs prett Deewu, kaut gan abbi tikke willinati un speesti us grehkoschanu, no tahdeem, kam waldischana un warra bija rohka un appaksch kurreu waldischanas wiini paschi arri stahweja. Wiini tomehr ne kahwahs sewi no tahdahm kahrдинаschanahm peewiltees. Gan nu, ka sinnam, wiinu kahrдинаtaji

bij deesgan leeli un augsti no gohda, tad tomehr dauds, dauds leelaks un augstaks israhdijabs tas kahrдинаtajs, kas muhsu Pesitaju kahrдинаja. Schihs deenas ewangeliuma rediam, zil leels un augstis tas sahtans islk-lahs. Winsch no augsta kalna galla Pesitajam rahda wissas pafauls walstibas un wiinu gohdibu, un sohlija tam Kungain scho wissu doht, ja tik ween tas wiinu peeluhgschoht. Bet ko tad nu Jesus tam kahrдинаt- jam schinni wissu-leelakas kahrдинаschanas brihdi at- bild? Stahw rakstihst ewangeliuma: „Tad Jesus us to fazzija: atkahpees sahtan, jo rakstihst stahw: tew buhs peeluhgt Deewu tawu Kungu, un tam weenam kalpoht.“ — Schi Jesus gudra atbildeschana aisdsinne to sahtanu prohjam. To „tad tas wels wiinu atstahje. Un redsi, tee engeli pee wiina peestahjabs, un tam kalpoja.“

Ta pat, mihti draugi! tas ar mums pateefi ta notiks, ka muhsu Kungam Jesum; jo kad ween mehs no eesahkuma teem kahrдинаtajeem un wiinu kahrдина- schanahm pretti turrefinees, ka muhsu Pesitajs, tad pehzlaika tee kahrдинаtaji muhs wairs ne drihkschahs aislahrt; — tee sinahs, ka mehs tohs prohtam apkau- noht ar Deewa un Jesus fwehtu wahrdu peeminne- schanu. Tad, tad jau mehs scheitan zaur Deewa scheh- lassibu tiffim peeskaititi pee ta Kunga Kristus pateefi- geem mahzefleem, bet kad no schihs wahrgu-semmes aiscesim, tad tiffim aiswesti us tahm muhschigahm meera-weetahm, kur Jesus pats leela gohda miht. — Tad nu

Sew ne spehzigu sinnadams,
Un pafaul wehl dschwodams,
Kur ne truhkst kahrдинаschana,
Un dascha leela wiltiba,
Es luhdsohs: ak, apscheljojees,
Un palihds' tu man, augstajs Deews! —
Dohd sew ne wissai ustizzeht,
Bet pee ta allasch pastahweht,

No tu man effi mahziis
 Un tawôs wahrdôs fohliis!
 Namehr es pee tew nahfschu, Tehws!
 Kur no tew raut ne kas wairs spehs. Amen.
 (Wibf. of. gr. N° 253)

Pateefibas leezineeks
 peeftâ swehtdeenâ preefsch leeldeenas.

Uf Kungs Deews debbefu Tehws! apscheloojees pah
 mums nabbageem grehzineekeem, jo mehs atsihtam,
 fa effam tewi tohti apkaintinjufchi un tewi us dusinibu
 speedufchi. Lai nu gan tu prett mums bahrgs rah-
 dees, tomehr mehs ne gribbam mittetees tewi luhgt,
 ta deht, fa mehs sinnam, fa tu us mums walti ne
 dusmojees. — Jo, kad tu, af Kungs un Deews mums
 darritu pehz muhsu nopelna, tad ne weens zilweks
 wairs ne buhtu dsihwotajs, bet wiffi jau, no wella
 nowahrdsinati, pasuddufchi gulletu elles dibbenâ. Bet
 zaur tawu besdibbenigu tehwa schelastibu mehs effam
 isglabhti no ta breefniga eenaidneeka naggeem; un
 brihnischfigâ wihse tu effi muhs ispestijis no grehkeem
 un no grehku fohdibas, zaur tawu mihtu Dehlu Jesu
 Kristu. Raut mums scheitan kahdu masu brihtinu
 behdas un gruhtibas ja-zeefsch, kâ jau tahdâ behdu-
 eeleijâ, tad tomehr tu, af Kungs un Deews, pats
 mums palihdsi tahs nest. Mehâ, af scheligajs deb-
 befu Tehws! pasemmojamees appafsch tawas war-
 renas rohkas un tewi luhdsam tannî luhgschanâ, fo
 taws Dehls mums mahziis luhgt un kam scheligu
 paklaufschanu fohliis:

Muhsu Tehws debbefis ic.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohdaht usraf-
 sihts ta preezas-mahzitaja Matteüfa swehts stahstôs,

peeypadfmitâ nodakkâ, fur tas no 21mas lihds 28tu per-
 fschu muhsu wallodâ ta ffann:

Jesus no turrenes isgahjis, atkahpehs prett
 teem pilsfateem Tirus un Sidana. Un redft,
 weena Kananeeru seewa no tahm paschahm roh-
 beschahm isgahjufi, fauze us winnu fazzidama:
 „af Kungs, tu Dahwida dehls, apscheloojees
 pah mannim, manna meita no wella ne schel-
 ligi tohp wahrdsinata.“ Un winsch tai ne weenu
 wahrdu ne atbildeja. Un winna mahzekli pee-
 gahjufchi, to luhdse un fazzija: „atlaidi winnu,
 jo ta brehz mums pakkal.“ Bet winsch atbil-
 deja un fazzija: „Es ne esmu subtihts, kâ ween
 pee tahm pasuddufschahm awim no Israela zilts.“
 Bet winna nahze, mettehs semmê preefsch ta
 un fazzija: „Kungs, palihdsi man!“ Bet winsch
 atbildeja un fazzija: „tas ne flahjabs, behr-
 neem maisi nemt, un sunneem mest preefschâ.“
 Winna fazzija: „tâ tas irr, Kungs! Bet
 tomehr tee sunnifchi ehd no tahm drufzinahm,
 kas no sawa Kunga galda nokriht.“ Tad Jesus
 atbildeja, un us to fazzija: „af seewa, tawa tiz-
 ziba irr leela, lai tew noteek kâ tu gribbi;“ un
 winnas meita tappe wessela tal paschâ stundâ.

* * *

Tas praweets Elisa pawehleja tam Sihreun
 larra-wirneekam Naëmanam septinas reises Jardana
 uppê masgatees, tad winsch buhschoht palikt schlihts
 no sawas spittalibas. (2 Kehn. 5.) Bet Naëmans
 pah to sadusmojabs un ne gribbeja wis schinnt uppê
 masgatees; bet no saweem kalpeem passubbinahs
 winsch tomehr masgajabs un palikke wessels. Buhtu
 nu Naëmans palizzis pee sawahm pirinahm dohinahm,
 kas winnu bij' dusmigu padarrijufschas, tad winsch
 buhtu palizzis tif pat flims, kâ bija; bet kad winsch us
 sawu kalpu flubbinaschanu tam Deewa-wihram Eli-

fam pafflauftja un darrija, fo tas pawehleja, tad winfch dabbuja to dahrgu weffelibu, fo mekleja. Scho-
deen mehs laffam ewangeliuma pahr kahdu feewinu,
fas tiffufchi mekleja tahdu ahrfti, fas winnas meitu
weffelu padarritu; jo winnas meitai bija ta leelafa ne-
laine, fas pafaulé zilwekam useet. Tapehz arri ne
weens tahds zilweks ne bija pafaulé, fas tahdu leelu
wainu warreja dfeedinaht, fa ween tas wiffaugftajs
Deewa Dehls, muhsu Kungs Jesus Kristus. Ta deht
arri fchi Kananceru feewa winnu mekle, kamehr atrohd
un atraddufe, firfnigi luhds, fazzidama: „Alf Kungs,
tu Dahwida dehls, apfcheblojees pahr mannin, manna
meita no wella nefehebligi tohp wahrdsinata.“ Bet
us scho gruhtu nopufchanohs un firfnigu luhgscha-
nohs ta feewa ne dabbu par atbildu ne weenu wahrdu
dfrdeht no ta Kunga muttes. Woi tad nu winna ta
pehz atftabjabs un prohjam eet? Alf ne, winna wehl
pee femmes frifdama ta Kunga fwehtas kahjas ap-
kampj, tizzigi un firfnigi luhgdama: „Kungs, palihdsi
man!“ Tad tas fchehligajs un firds mihligajs Kungs
un Pefitajjs fahf ar winnu runnaht winnas leelu tiz-
zibu redsedams. Tas jau tai feewai par leelu preeftu
bija, kad tas Kungs ar winnu runnaja, bet kahds
preeks tad winnas firde peepildija, kad tas Kungs un
Pefitajjs winnu preefch teem apfahrt ftahwedameem
laudin ufteize un winnas meitu weffelu padarrija!
Nedseet, mihli draugi, kahdu fchehlaftibu fchi feewa
atradde to Kungu Jesu tiffufchi mekle dama. Ta pehz
gribbam no fchihds deenas ewangeliuma mahzitees:

- I. Deewu fawu Kungu no firds dibbena pee-
luhgt behdu laifka;
- II. us Deewa fchehlaftibu zerreht;
- III. tad atraddifim, zif leela un brihuifchfiga
winna glahbschana pafchás wiffu-gruhta-
fás behdás.

Bet tu, at fwehtajs Deewu! fwehti muhs
reefch tarwas pateefibas, jo tarws wahrds irr ta
pateefiba. Amen.

I. „Peefauz manni behdu-laifka, tad es
tewi gribbu israut, un tew buhs man goh-
daht;“ (Dahw. ds. 50, 16) — facka tas Kungs Ze-
baot. To mehs, mihli draugi! redsam nolaffita ewan-
geliuma pee tahs feewas, fas eefch gruhtahm behdahm
rand, redsedama fawu mihlu meitu eefch ta nifna
eenaidneeka naggeem waidoht. Ne weens tahds zilweks
ne tikke atrafis, fas to meefu warreja glahbt no newef-
felibas un to dahrgu dwehfeli no muhschigas pafufcha-
nas, fa ween tas muhschigajs Deewa Dehls. Ta pehz
arri fchi behbiga feewina ne kahdu zittu ne mekle, fa to
Kungu Jesu. — Bet lai mehs fawá ftarpá apjautaja-
mees, woi mehs effam to wiffu-warreno Deewu fawás
behdás peefaufufchi? Alf te gan dascham fawa finnama
firds pahrmettihds, fa winfch naw wis to Tehru deb-
befis no firds dibbena peefauzis, tad, kad winnam
behdás bija, bet pee elka-deeweem paligu meklejis un
no teem dfeedinafchanu gaidijis, fas gan ne fpehj itt ne
fo dfeedinaht. Kas behdu deenas pee zilwekeem at-
weeglinafchanu mekle, tas zaur to dabbu defmits wah-
tis, fur pirmahf tik weena patte bijufe un mafahm beh-
dahm paffat nahf zittas fimtreif jo leelas. Deewa
wahrds jau ftaidri facka: „Teem, fas zittam
Deewam paffat fleidsahs, buhs leelas fah-
pes.“ (Dahw. ds. 16, 4.) Alf, zif gruhti tahds apgreh-
kojahs prett Deewu to Kungu, fas raddijis debbefi un
femmi, un wiffu, fas tur eefchá, un kurra rohka ftahw
ta warra tewi fift un dfeedinaht, fchaufi un fchehloht,
eepreezinaht un apbehndinaht; pee winna tu ne mekle
eepreezinafchanu behdás, weffelibu wahjiba un aifftah-
wefchamu bailiba, bet pee teem burreem un puhfchota-
jeem tu mekle palihdsibu un tomehr ne atrohdi. Alf, ar
to tu nu warren dauds apgrehkojees prett Deewu fawu

Kungu! Kurra apgrehkoſchanahs wehl irr leelaka, ne kà ſchi, kad teem zilwekeem kahda neweffeliba uſeet un tee tuhlin dohma: to man zits zilweks padarrijis. Tad tee atkal ſteidsahs pee tahdeem zilwekeem, kas burri un pubſchtotaji irr, tohs tee tad gohdina un peefauz, turre-dami tohs tahdà zeenà un gohdà, kà paſchu Deewu. Uk wai! wai jums, kas juhs to gohdu, kas Deewam peenahkahs, dohdat zitteem zilwekeem. Deews ſawòs wahr-dòs itt ſkaidri ſakka: „Es eſmu tas Kungs, tas irr mans wahrds, un mannu gohdu Es zittam ne dohſchu, nebs mannu flawu teem elkeem.“ (Ef. 42, 8.) — „Nolahdehts irr tas zilweks, kas us zilwekeem pataujahs un meefu eezekt par ſawu elkoni, un ka ſirds no ta Kunga atkahpj.“ (Bet) „ſwehtigs irr tas zilweks, kas us to Kungu pakaujahs, un ka zerriba tas Kungs irraid.“ (Jer. 17, 5. 7.) Bet arri-dſan, wai jums, kas juhs laujatees ſewi tà gohdinaht! Jums wiſſeem uſees bahrga ſohdiba un ne noluhdsama duſmiba no ta ſwehta, taiſna Deewa.

Ta pehz, ak ta pehz, mihi draugi! kad mums kahdas behdas irr ja-zeeſch, tad lai peefauzam to Tehwu debbeſis, kas muhs irr raddijis un no ka mums wiſſa palihdsiba nahk, lai krihtam pee wiſſa kahjahm ſemmè ſirsnigi luhgdamees un kaut wiſſch mums tuhlin un tanni paſchà azzu-mirkli ne dohd, ko mehs luhdsamees, tad tomehr wiſſch ih ſtenà laikà nahks un muhs iſpeſtihs no wiſſa launa, muhs apſwehtidams ar debbeſigu preeku pehz pahrzeestahm ſcha laikà behdahm. Uſſatteet katrs us to ſeewu muhsu ewangeliumà, kas, kad leelàs behdàs bija, peefauz to Kungu Jeſu Kriſtu, ſirsnigi luhgdamees — un kaut wiſſch tuhlin ne liſſkàs ſewi peeluhgt, tad tomehr ſchi ſeewa wiſſu luhdſe jo karſtati un pee ſemmeeſ kriſtdama, — un reds, wiſſai atſpihd ta preeka-ſaule no ta Kunga waiga. — Nu tad, lai mehs arri-dſan, kad mums behdas uſeet, tà

darram, kà ſchi ſeewa darrija. Lai Deewu to debbeſs-Tehwu peeluhdsam, teizam un ſlawejam. Lai tahs behdas mums buhtu kaut kahdas, woi pee mantas, woi gohda, woi pee meefas, woi dwehſeles, tad tomehr wiſſur Deews garrà un pateefibà ja-peeluhds, kas mums tahs behdas leef zeeſt. Uk draugs, ta irr debbeſs-Tehwa ſchehlaſtiba ween, ar ko wiſſch tewi kahdu reiſ peemeſle; tewi pamohdinadams no tawa grehku meega; jo kad Deews tas Kungs wiſſas tahs behdas mums liſtu zeeſt, ko mehs ar ſaweem grehku-darbeem nopelnam, ak tad mehs buhtum jau ſemm iſnibufſchi un paſudduſchi! Bet ta Deewa beſdibbeniga ſchehlaſtiba un muhsu Kunga Jeſus Kriſtus karſta miheſtiba muhs ſchinn launa paſaulè uſturr. — Uk, kà nu ne ſkubbina-ſees il weens ſawàs behdàs Deewu teikt un ſlaweht, kas atſinnis, ka ta tihra ſchehlaſtiba ween, kad wiſſch mums kahdu reiſ behdas peefuhta; jo ſehnſch Dah-wids jau ſakka us Deewu tà: „tas irr man labbi, ka es eſmu apbehdinahts tappis, ka es ta-wus liſſkumus mahzohs.“ (Dahw. of. 119, 71.) Kad nu muhsu ſtarpà wehl kahds buhtu, kas wehl nam atſinnis, ka tas ſchehligajs Kungs un Deews irr peefauzams, luhdsams un teizams paſchàs wiſſu-leelakàs behdàs, tad tahdam leeku preekſch azzihm to Deewa-bihjigu Tjabu, kas ſawà laikà tiſſe gauſchi gruhti peemeſlehts. Wiſſa arrami wehrſchi un tahs gannibas ehſelu mahtes tiſſe no laupitajeem nonemtas un tee ar-raji ar ſohbena aſmini nokauti, un Deewa ugguns kritte no debbeſim un ſadeſſinaja awis un puſchus us lauka. Tapat arri wiſſa labbaka manta tee behrni, kas weena brahla nammà dſihres turreja, tiſſe no ta gahſdamahs namma breeſnigi noſſi. Tà tad nu bija ſcha zilweka laiziga labklaſchana gluſchi pohſtà gahjuſe, — bet woi wiſſch ta deht prett Deewu kurneja? Uk nè, no wiſſa muttes atſanneja ſchahda ſlawas-dſeeſma: „Tas Kungs irr dewis, tas Kungs irr neh-

mis, lai ta Kunga wahrds irr flawehts.“ (Zjab. 1, 21.) — Ak, kaut mehs arridsan tà darritu, kà schis Deewa-bihjigajs Zjabs sawàs behdàs darrija; winsch Deewu peesauze, luhdse, teize un flaweja, tad mehs arridsan dabbutu to diwkhartigu swehtibu, kà Zjabs pehz pahrzeestahm behdahm dabbuta. Za pehz lai ar pazeltahm firdihm us Deewu nosauzamees:

Tu allasch teizam, peeluhdsam,
 Par wissu labbu flawejam,
 Es luhdsohs firsnigi:
 Apstiprini to zerribu,
 Ka tawu waigu redsefchu.

(Wids. ds. gr. N° 281.)

II. Mehs lassam schihs deenas ewangeliumà: „Un winsch tai (prohti, tai Kananeeru see-wai) ne weenu wahrdu ne atbildeja.“ Bet ko ta seewa nu darrija, kas no ta Kunga un Pestitaja zerreja schelastibu dabbut preeksch sawas nowahrdsinatas meitas? Jesus to ne furra wehrtu, weenu wahrdu us tahs runnaht. Schi muhsu Kunga un Pestitaja neatbildefchana to seewu pamohdinaja us firsnigaku Deewa peeluhgfschanu un stipraku zerribu us Deewa schelastibu. — Schi seewina nu tizzedama un zeredama us to ne ismehrojama Deewa schelastibu, fleid-sahs pee Jesus kahjahm, tur semmè kriht un ar affarahm luhdsahs: „Kungs, palihdsi man!“ Jhfi gan bija tee luhgfschanas wahrdi, ar ko ta seewa to Kungu Jesu luhdse, bet tee nahze no wiffas firds un no wiffas dwehfeles un no wiffa prahta un spehka. Tas schelstirdigajs un lehnprahrigajs Kungs un Pestitajs Jesus Kristus nu paklaufsija to tahs Kananeeru seewas firsnigu luhgfschanu, redsedams winnas leelu tizzibu un ne schaubigu zerribu. Winsch winnas tizzibu apleezinaja un uesteize, ar sawu swehtu mutti fazzidams: „ak seewa, tawa tizziba irr leela, lai tew noteek kà tu gribbi;“ — un winnas meita tappe weffela tanni paschà stundà. Lai

tad mehs, draugi! apdohmajam, us ko schis muhsu scheligiga Kunga un Pestitaja leels brihnuma-darbs muhs passubbina? Tas muhs passubbina us to, ka, kà jau peeminnejam, mums buhs sawàs behdàs Deewu to debbes-Zehwu no firds dibbena peesaukt. Klauft, ko Deews sohla tam, kas winnu peesauz, winsch fakka: „Winsch peesauz mannis, un es winnu paklaufsichu, es pee winna efinu eeksch behdahm, es gribbu winnu israut, es gribbu winnu pagohdinaht. Es gribbu winnu ar ilgu dschwoschanu pa-ehdinaht, es gribbu winnam parahdiht mannu pestifchanu.“ (Dahw. ds. 91, 15, 16.) Ak, kà ne dschwimees nu to darriht, ko tas wissu-warrenajs Kungs gribb un pawehl un us ko winna weenpeedsimnis Dehls muhsu Kungs un Pestitajs Jesus Kristus muhs stubbina, scho brihnuma-darbu pee tahs seewinas meitas darridams, kas firsnigi Deewu luhdse un us to stipri palahwahs.

Ak, lai tad mehs sawàs behdàs tà darram un ne schaubigà zerribà us to Kungu palaudamees tizzam, ka schi effoht ta wissu-waijadfiga leeta, ka mums buhs katrà laikà Deewu peeluhgt, teikt un flaweht, zeredami us winna schelastibu un palaudamees us winna sohlifchanahm. Winsch tas Zehws sinn, kas mums irr par labbu un kas naw, un ta deht winsch, kà labs Zehws, saweem behrneem tahdas leetas ween dohd, kas teem par labbu isdohdahs. Jo kad laizigs Zehws saweem behrneem to ne leedf, kas teem derr', ak kà tad mums muhsu labbajs un scheligajs Zehws un Deews ne dohs, kas mums buhs derrigs pee muhsu meefas laizigi un pee dwehfeles muhschigi? Ak ta pehz lai mehs winnu to Zehwu, kas raddijis debbesi un semmi un wissu, kas tur eekschà irr, peesauzam, luhdsam, teizam un flawejam tàpat preeku- kà arri behdu-deenàs. Tad nu paklaufsimees us to debbes-Zehwu, kam ne truhfst spehks un warra muhs isglahbt no wissu-leelakas nelaimeswehtras, kas muhs daschkahrt schinnè behdu-eleijà ais-

hemm; zerrefim, zerrefim us winna shehlastibu un arridsan darrifim to, ko winsch mums sawa fwehta wahrda mahza, jo tif tad ween warram drohfchi zerreht un gaidiht us winna palihdsibu.

Kas Deewam ta padohdabs,

Tam behdas, kas tam rohdabs,

Pehz isdohs fwehtibu;

Tam kahja wis ne flihdehs,

Pehz leetus faule spihdehs,

Zaur nahwi ees us dshiwibu.

(Wids. ds. gr. № 287.)

III. Zif leela un ne-iesfakkama irr Deewa shehlastiba un glahbschana wiffu-leelakas behdas tam, kas us to Kungu sawu zerribu leek, to jau atrohnam fwehtos rakstos usrakstiu no wezzas testamentes eefahkumu, lihds jaunās beigumu. Un lihds schai deenai ta brihnischka Deewa isglahbschana irr wehl pee mums redsama; bet mehš to ne mas ne leekam wehrā un ne mas ne apdohmajam. Kad kahdu no mums Deews ar sawu spehzigu rohku irr glahbis, tad tas ne dohd wis to gohdu tam augstam Deewam, kas winnu no schahs jeb tahs nelaines glahbis, bet tahds atrauj tam augstam Deewam scho gohdu, leelidamees, ka winsch pats zaur sawu spehku to isdarrijs. Ak nabbags zilweks! tu jau ar sawu paschu spehku ne spehji to wiffu-masako sahliti pataisht, ko tad tu wolti leppojees, ka tu zaur sawu spehku sewi, woi zittu no newesselibas, woi no zittas breefmibas effi isglahbis? — Ta pehz arridsan, mihli draugi! Deews tas gudrajs Tehws wairs ne leek preeksch muhsu azzim tahdus brihnumus notift, ka wezzos laifos un pagahjuschos gaddos, ka muhsu starpa wehl tahdi noschellojami zilweki teek atrasli, kas Deewa lab'darrifchanas ne atsiht, kas ne grihb tizzeht, ka „wiffa labba dahwana, un wiffa pilniga dahwina-schana irr no augschenes, kas nahk semme no ta Gaismas Tehwa,“ (Zehk. 1, 17.) — un ka mehš paschi bes winna ne ko ne spehjam padarriht.

Mahzajtees no ta fwehta apustiuta Pehtera pasem-motees appaksch Deewa warrenas rohkas, kas, kad winsch to tiftu bij wesselu darrijs, us teem laudin fazzija: „ko juhs brihniseetees pahr to, jeb ko luhkojeet us mums, itt ka mehš zaur muhsu paschu spehku un Deewa kalposchanu buhtum padarrijschi, ka schis staiga. Tas Deews Ahbraāma un Jhsaāka un Jehkaba, muhsu tehwu Deews irr pagohdinajis sawu Dehlu Jesu.“ (Ap. drb. 3, 12, 13.)

Tad nu, ak Kungs muhsu Deews, mehš luhdsamees, dohd mums tarwu fwehtu Garru par paligu, ka mehš wiffi atsihtlam, ka no tew' nahk wifs, kas irr labs un derrigs.

Tad nu, pilns zerribas, mans Deews!

Es tawās rohlas krihtu

Ka patihl tew, ta darri, Tehws!

Namehr es scheitan mihtu!

Tu sunni gan, kas wajag' man;

Tu man to labprahd dohst,

Un tehwischi man waddist,

Man wiffur aplaimosi. Amen.

(Wids. ds. gr. № 277.)

Pateefibas leezineeks

zettortā fwehtdeenā preeksch
leeldeenas.

Ak Jesu, Jesu! tu spehzigajs Kungs un Pesitajs, mehš us tewi nosauzamees schodeen preeksch tawa fwehta waiga stahwedami, pee tawahm kahjahm semme krisdami un firsnigi un ar assarahm luhgdamees, palihdsi tu pats mums ar tawu deewigu sw. Garru, ka mehš ar tewi effam un paleekam. Bet, pasargi, ak scheligajs Kungs! muhs, ka mehš ne kad ne effam tahdi, kas irr prett tew un tawu wifspehzigu Tehwu. Bai-

liba un drebbschana peepilda muhsu dwehseles taggad, kad apdohmajam, zif nclainigi tee zilweki, kas prett tewi irr un muhsu paschu finnama firds mums dohd leezibu, ka arri mehš wiffi effoht prett tewi to spehzigu Deewu, ta pehz, ka mehš grehfojam; jo ne weens sibschajs grehziueks naw ar Deewu, bet prett Deewu. Al dahrgajs Pestitajs, tu leelajs salihdsinatajs muhs ar Deewu, mums truhft tif dauds un tabdas pateefichanas, ka tew nahkabs. Jesu, tu effi ar labbu prabtu preeksch mums sawas dahrgas meefas un swehtas affinis pee frusta kohka nodewis par salihdsinaschanas=uppuri. Al schehligajs Pestitajs! dohd mums arri ta swehta Garra paligu, ka mehš tamu frustu weenadi preeksch azzim turrar; jo kas to preeksch azzim turr', tas jo tif drihs ne grehto. Al, lai arri mehš to frustu ne ween preeksch azzim turrar, bet arri un wiff wairaf no muhsu firds-dstlumeeem firsnigi apdohmajam, kas mums pee dwehseles=labklahschanas tizzis zaur Jesus grehtu zeeschanu un mirschanu. Nu tad, al schehligajs Kungs un Deews, palihdsi tu pats mums taweem wahjeem un nezeenigeem-behrneem, ka mehš zaur Jesu warram pateeffi no grehleem atgreestees un tohs wairs ne kad ne darriht. To arri luhdsam tanni luhgschanâ, fo taws mihtajs Dehls pats mums mahzijs:

Muhsu Tehws debbestis ic.

Muhsu schihš deenas swehts ewangeliums atrohdaš usraf-sihts ta preezas=mahzitaja Luhkasa swehts stahstos, weenpadsmitâ nodakâ, un tur tas no 14tas lihds 28tu perschu muhsu wallobâ ta skann:

Jesus isdsinne weenu wellu, un tas bija mehms. Bet tas notikkabs, kad tas wels bij' isbehdsis, tad tas mehmais runnaja, un tee laudis brihnijs. Bet zitti no teem fazzija: „schis tohs wellus isdsenn zaur beelzebulu, to wellu wirsneeku.“ Bet zitti to kahrđinaja, sibmi no

debbestim no ta gribbedami. Bet winsch winnu dohmas nomannijs, us teem fazzija: „ikweena walstš, kas sawâ starpâ tohp eenaidâ, ta pohstâ aiseet, un nams us nammu grubst. Ja tad tas satans arri sawâ starpâ eenaidâ, ka winna walstš warr pastahweht? Jo juhs fakkat, ka es tohs wellus isdsennu zaur beelzebulu. Bet ja es tohs wellus isdsennu zaur beelzebulu, zaur fo tad juhsu behrni tohs isdsenn? Ta pehz tee buhs juhsu sohgi. Bet ja es tohs wellus isdsennu zaur Deewa pirkstu, tad jau Deewa walstiba pee jums nahk. Kad kahds stiprs apbrunnohšs wihrs sawu pilli apfarga, tad winna leetas paleef meerâ. Bet kad weens stipraks winnam useet, kas winnu uswarr, tad tas winna brunnas panemm, us kurrarm winsch palaidehs, un isdalla winna laupijumu. Kas ne irr ar manni, tas irr prett manni; un kas ar manni ne sakrahj, tas iskaisa. Kad tas neschkihstš gars isgahjis no ta zilweka, tad winsch sawas weetas pahraiga, un mekle duffest. Bet to ne atraddis, winsch fakka: es gribbu atpakkal greestees us sawu nammu, no kurrenes es esmu isgahjis. Un kad winsch nahk, tad winsch to atrohd ar flohtahm mehstu un isgehrbtu. Tad winsch no-eet, un nemm pee sewim septinus zittus garrus, kas jo nikni, ne ka winsch pats; un tur eekschâ nahkuschi, tee tur dsihwo, un tohp pehz ar to zilweku niknaki, ne ka papreeksch.“ Un tas notikkabs, kad winsch ta runnaja, tad weena seewa tanni pulkâ sawu balsi pazehle, un fazzija us winnu: „swehtigas irr tahš meefas, kas tewi neffuschas, un tahš kruhtis, fo tu effi sibdis.“ Bet winsch fazzija: „teescham swehtigi irr tee, kas Deewa wahrdu dsird, un to pasfarga.“

Schinnî ewangeliumâ, draugi! dsirdam, ka muhsu Rungs Jesus irr to sahtanu no ta zilweka isdsinnis zaur sawu Deewa spehku; bet tee ne apdohmigi un grehzigi zilweki sawâ aplamâ prahtâ dohma, ka tas notizzis zaur ta sahtana spehku, — us kurreem tad nu Jesus pats, winnu blehdigas dohmas nomannidams, fakka: „Ikweena walstis, kas sawâ starpâ tohp eenaidâ, ta pohstâ aiseet un nams us namnu gruhst. Ja tad tas fatans arri sawâ starpâ eenaidâ, ka winna walstis warr pastahweht?“ Un us scheem ta Runga un Pestitaja wahrdeem ne warreja nebs drihksteja schee apmahniti laudis wairs ko atbildeht, bet teem ar kaunu bij' ja-stahw preeksch wissa ta leela lauschu pulka, kas tur bija, zaur to, ka tas Rungs winnu ne labbas dohmas dab-buja sinnaht. Ta pehz, mihli draugi, waijag' fargatees fleppen ko kaunu prett sawu tuwaku runnaht; jo tas Rungs un Pestitajs tahdus laudis tohti eenihst, un sawâ laikâ tahdu kaunu wallogu pateesi gaismâ neffihis un tahdu runnataju kaunâ liks ta pehz, ka tahds sawu tuwaku par ne pateesi aprunnajis. Schè arri muhsu Pestitajs mums mahza fargatees no ta, ka lai mehš ne effam prett winnu, fazzidams: „Kas ne irr ar manni, tas irr prett manni; un kas ar manni ne sakrahj, tas iskaifa.“ — Un wehl mums Pestitajs schinnî ewangeliumâ mahza, ka tam zilwekam, kas ween reis no grehkeem atgreesees, tohs noschehlojis un ar karstahm affarahm no Deewa peedohschanu luhdsees, un kam arri zaur Kristus dahrgu nopelnu grehki tikke peedohti, un no kurra dwehseles Deewa kalpi tee mahzitaji tahs grehku sohdivas bailes ar Deewa spehku isdsinne, ka tam buhs jo prohjam fargatees no grehkeem; jo kas no grehkeem atgreesees un pehzlaikâ atkal grehkus darra fewi no taifnibas istuhschinadams, us to buhs ta grehku sohdiva un grehki atkal atgreestees, tà, kà tas zilweks buhs septin kahrt leelakòs grehkòs un grehku-sohdivâ eekrist, ne kà papreeksch. — Ta pehz ar Deewa paligu

no schi ewangeliuma to wissu wehl jo plaschaki atsibfim un mahzimees, prohti:

- I. ka Jesum ne patihk tee, kas sawus tuwafus pa nepateesi aprunna;
- II. kas tee tahdi irr, kas irr prett Deemu un prett Jesu, un
- III. zil nelaimigi tee zilweki kas no grehku behdahm ispestiti, atkal grehko.

Bet tu, at swehtajs Deews! swehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo tawis wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. Muhsu Pestitajs teek no besdeewigeem zilwekeem par ne pateesi aprunnahts; bet schis wissu-sinnadams Rungs to negantu wallogu nomanna, kaut gan tee wiltneeki sawâ starpâ ween kluffinam farunnajahs. Winsch to kaunu wallogu teem tublin isfakka preekschâ dsirdoht. Tà nu schi kluff-runната wiltiga walloga padarrija winneem pascheem kaunu, ta pehz, ka ta bija wiltiba un tihri melli ween, ar ko winni to swehtu, taifnu Rungu Jesu gribbeja apsmect un nizzinaht. Bet nu winneem, tà fakkoht, tas akmins, ar ko winni Jesum sweede peerè, pascheem trahpijahs. Tà pat tas wehl scho baltu deenu noteek teem, kas sawu tuwaku pa nepateesi gribb apsmect un kaunâ likt; tahds gohda-laupitajs pats teescham eekriht kaunâ un isfimeeschana. To jau mehš, mihli draugi! daschu reis' effam peedsh-wojuschi un redsejuschi, ka tahda negantiba appaksch faules noteek: daschs labs un gohdigs zilweks teek no dascha gekka aprunnahts un sineeklâ likts. Bet woi tas negohds un ta aprunnaschana tam beswainigam peelihp? Ak nè; jo tà kà werdohs uhdens, kaut tas katlâ wirdams gan augsti lezz, tomehr ne warr taufeem wirfù tik, bet tam ja-paleek appakschâ, tà pat arri kauna walloga ne warr tam ne wainigam uskrautees un us ta palikt.

Tà nu, draugi! redsam, ka ik weenam famu brabtu ne pateefi aprunnatajam pascham kauna ja-paleef, jau tè preefsch pasfaules, bet zik gruhti wehl tahds lischkis apgrehkojabs prett to swehtu, taisnu Deewu, kas sawds swehtòs bauflòs salka: „Tew ne buhs ne pateefu leezibu doht prett famu tuwaku!“ Uk wai! ak wai tew, tu negants mehlnessis! tu apkrawj famu dwehfeli ar teem grubteem bauflu lahsteem, kas us ikweenu Deewa bauflu pahrahpeju gaida.

Uk, kaut jel ikweens fargatohs no ta grehka, par ko ween reis buhs grubta atbildeschana ja-dohd, jo tas Kungs muhsu Pestitajs pats salka, ka tanni leelà tee-fas-deenà par ik katru taunu jeb welti runnatu wahrdu buhschoht lahgadiba ja-dohd.

Wiss, kas us wiltu dohdabs,
Ne patihk tew, swehtajs Deews!
Sohdibas jau schè teem rohdaß,
Un arweenu wairosees.
Melleem negohds palkat steidsahs,
Panahkti tee kauna beidsahs.
Jo kur zeenihß gohda-wihrs
To, kas naw no melleem tihrs?

(Wids. ds. gr. N° 423.)

Bet juhs, kas juhs teekat par ne pateefi aprunnati, pazeeschatees tà, kà Jesus muhsu Pestitajs pazeetahs un ar lehnibu teem atbildeja, kas winnu ne pateefi aprunnaja. Kaut gan winsch bija tas wissu-swehtakajs un taisnakajs, tad comehr winsch pazeete to grehzineeku launas un weltigas wallodas. Tà, tà arri lai mehs, mihli draugi! pazeescham pazeetigà firdi un lehnà prahtà to taunu un besdeewigu zilweku negantas aprunnaschanas, lai tahs arri buhtu lohti leelas un muhs fahrdinatu us atreebschanohs un pretti-schkende-schanu; lai tad labbak dseedam:

Kad man lischkis mekle stahdeht,
Mellorajs man aprunna,
Leelitajs man fahk nosmahdeht;
Lai man aisstahw taisniba!

Es par melleem ne behdaschohs,
Kad pats taisnu apsinnafschohs;
Lehnu prahtu rahdifschu,
Kad pahr few atbildeschu.

(Wids. ds. gr. N° 423.)

II. Lai nu apdohmajam, kas tee tahdi irr, kas irr prett Deewu un prett Jesu? Us to skaidri teef atbildehts un isfazzihts, ka ikweens tihschajs grehzineeks irr Deewam un Jesum pretti; jo to muhsu Pestitajs pats salka schinni ewangeliumà: „Kas ne irr ar manni, tas irr prett manni.“ Pateefi, ik weens ne atgreefigs grehzineeks irr tam Kungam Jesum ne patihkams; un ja nu winsch tam naw patihkams, kà tad winsch warr ar to Kungu buht? Teescham, winsch irr prett to Kungu. Wehl Jesus salka: „Kas ar manni ne sakrahj, tas iskaifa.“ Tas arr' irr teescham teefa; jo kas Jesus wahrda Deewu ne luhds, ta luhgschana ne teef no Deewa ta schehliga Tehwa paklaufita un wehl tahds irr arri to swehtu tizzibu, kas zaur Jesus swehteem sakramenteem to tizzibu us Deewu apstiprina, iskaiffijs; bet kas Jesus wahrda Deewu luhds, ta luhgschana irr tam Tehwam debbesis patihkama, un kas zaur Jesu to tizzibu eemanto, tam ta paliks stipra lihds gallam. Jo tas pirmajs tizzibas Tehws un Kungs Jesus Kristus pats ar famu swehtu Garru palihdsehs, ka tanni ihstenà tizzibà pastahwigi warr palikt. — Lai tad steidsamees pee sawa tizzibas eefahzeja un pabeidseja Jesus, winna mahzibàs mahzidamees pee-augt swehtà tizzibà un to tizzibu swehtigi pabeigt tà, kà winsch pats to swehtigi pabeidse, kaut gan tas winnam lohti gruhti nahze. Bet arri, ak wai muns, ja mehs effam prett to Kungu Jesu! Jau tas zilweks irr nelaimigs, kas kahdam labbam laizigam kungam irr prettineeks, bet ak! zik nelaimigs wehl tas zilweks, kas tam muhschigam Kungam Jesum irr pretti, ne gribbedams pehz winna swehtas preefsch-schimes dsihwoht un darriht kà

Atbildwa
Sanderijumu

winsch darrijis, zeest, kà winsch zeetis. Ak, kaut nu ikweens apdohmatu un pee firds nemtu, zif nelaimigi tee zilweki, kas tam Kungam Jesum ne gribb klaufiht. Pateefi labbak, ka tahds zilweks ne mas ne buhtu dsim-mis no sawas mahtes meefahm, tahds zilweks, kas wairak klaufa grehkeem, kurreem waijaga ar wissu spehku pretti turretees! Grehkeem mehs ar wissu spehku un labpraht paklausam, bet Deewam sawam Radditajam un Jesum sawam shehligam Pesiitajam allasch pretti turramees, kurreem tak waijadseja no wissas firds un dwehseles pastahwigi paklausiht. Zaur ko gan warram scheit' laizigi sawu firds meeru paglabbaht un tur debbesis to muhschigu dwehseles preeku eemantoh? Zaur Jesus dahrgu nopelnu un Deewa shehlastibu. Bet kad nu mehs Deewam un Jesum arweenu ta pretti turramees, woi tad tapfim zeenigi pee Kristus Jesus dahrga nopelna un tahs leelas Deewa shehlastibas mantineeki? Ak teescham nè; kas grehzineeks bijis un paleek, tas muhscham ne baudih's tohs salbus preekus, ko Jesus teem, kas ar winnu irr, sawa swehtà wahrda fohlijis.

Za nu, mihli draugi, no tihscha grehzineeka irr tahlu noht tas jaukajs un saldajs debbes preeks, ko Pesiitajs teem sawejeem tur debbes-mahju weeta fa-taifjis, kurschs no mums tad nu wehl ne dsihtohs no grehkeem atgreesstees un Deewam fohliht muhscham wairs tihschi ne grehkoht? No scha shehliga Zehwa arri firds dibbenigi ja-luhdsahs, lai winsch mums sawu swehtu Garru dohd par paligu, kas mums wahjeem un ne spehzigeeem zilwekeem palihds no tihscheem grehkeem fargatees. Sinnams, arri mums pascheem peenahkajs teem grehkeem pretti turretees, zif ween spehjam un warram, tad arri ta Kunga muhsu Deewa zeenigajs swehtajs Gars mums palihdschs tohs uswar-reht. Tomehr, kas pats ar grehkeem pinnahs un weenumehr tohs darra, no ta arri tas swehtajs Gars ar

sawu palihdsibu irr tahlu noht; un tad tahds zilweks pretti to Kungu Jesu bijis un paleek weenumehr, kamehr tas dsihwo wirs semmes. Un kad tam nu jafschirrah's no schahs pasaul'es, ak zif behdigs un bailigs tad winna pastars gals! Woi nu wehl winnam tee grehki buhs mihli, kam winsch schè dsihwojoht sawu firdi sneedsis un ar ko winsch schè tik zeefchi saweeno-jees? Ak schee buhs ta grehzineeka apfuhdsetajt preeksch Deewa teefas, kur winsch tiks no Jesus ta taifna Teefas-Kunga taifni teefah's. Preeksch winna teefas ne kas ne warrehs aibildinatees un fazziht: „es wirs semmes dsihwodams ne sinna ju ne to, ar ko man bij saweeno-tees un kam paklausiht, neds arri to, kam pretti jaturrahs.“ Schee swehti ewangeliuma wahrdi, kas scho-deen atskann wissos Deewa nammòs un ik katra gohdiga un Deewa-bihjiga fainneeka mahja, buhs ta grehzineeka leezineeki, ka tas to gan sinnajis, bet ne darrijis un fewischki schinni ewangeliuma Jesus fakka: „kas ne irr ar manni, tas irr prett manni.“ Zo ikkats, kas grehkus darra, irr prett to Kungu un tahds grehzineeks irr tas flepkawa, saglis, neschlichstneeks, wiltneeks, plihneeks ne faderrigajs, swehtu deenu ne swehtitajs un ta jo prohjam. Za pehz, kas tahds negantus darbus darra, tas ne irr ar to Kungu Jesu, bet prett winnu. Ak kaut nu tahdi schodeen no saweem grehkeem atstahlu un pee ta Kunga Jesus steigtohs, firnigi darbodamees, ka tee warretu ar Jesu buht, „kamehr wehl gaisma irr; ta nakts nahk, kad ne weens (wairs) ne warr strahdaht.“ (Jahn. 9, 4.)

Ak ta pehz, draugi! sawas laizigas un pah'r wif-fahm leetahm sawas muhschigas lab'klahschanas deht, atstahjetees no tahdeem grehku darbeem, zaur ko paleekam prettineeki sawam Kungam Deewam un Jesum Kristum sawam Pesiitajam. Schodeen, schodeen pat lai ikweens to bes saweschanahs un pateefigi darra. Schee wahrdi lai katra pamohdina no grehkeem atgrees-

stees, fo mums tas Kungs schodeen leef pasluddinabt. Schodeen ta schehlasiabas bals atffann juhfu aufis, kas juhs fauz pee atgreeschanahs no grehkeem, bet ne sinn, woi riht' arr' ta wehl atffannehs? kas sinn, woi zits jau ne buhs nomirris un preeksch Deewa-teefas aiswests, kur tas taps nosohdihts ar to gruhthu sohdbibu, ar fo ikweens prettineeks teef sohdihts un kurra sohdbiba no winna dwehseles muhschigi ne tiks atnemta.

Zaur Kristu, kas muhs pestijis,
Deews schehlasiabu sohlijis.
Bet to winsch fazzit ne gribbej's,
Woi riht' wehl buhs dshwotajs.
Gan teescham ween reis' nomirfi,
Ta laiku ween tu ne sunni.

Ta deht:

Schodeen dshws buhdams, atgreesees,
Us rihtdeenu ne palaidees!
Daschs, kas wehl schodeen spirtumâ,
Jau rihtu nomirft ahtrumâ.
Ja, ne atgreesees, nomirfi,
Tad muhscham to noschloft.

(Wids. ds. gr. N° 578.)

III. Lai tad nu wehl, beidscht, apluhkojam, zik ne laimigi tee zilweki, kas, no grehku behdahn ispestiti, atkal grehko? Muhsu schihs deenas ewangeliumâ Jesus mahza tohs, kas no grehkeem atgreesufchees, mohdrigeem buht un wairs grehkus ne darriht. Winsch salka, ka tam, kas ween reis' no grehku-sohdibahm atpestihts un atkal grehkôs friht, buhschcht septinkahrt gruhtaki klastees. Schee winna wahrdi tē tā ffann: „Kad tas neschkihstis gars isgahjis no ta zilwefa, tad winsch faufas weetas pahrfstaiga, un mekle duffcht. Bet to ne atraddis, winsch salka: es gribbu atpaffat greestees us sawu nammu, no kurrenes es esmu isgahjis. Un kad winsch nahf, tad winsch to atrohd ar slohtahm mehstu un isgehrbtu. Tad winsch no-eet, un nemm pee sewin septinus zittus

garrus, kas jo nifni, ne kâ winsch pats; un tur eekschâ nahkuschi, tee tur dshwo, un tohp pehz ar to zilweku nifnaki, ne kâ papreeksch.“ Ne ween us teem Jesus salka, ka teem buhs palift mohdrigeem, ka tas neschkihstis gars atkal pee winneem mahjas-weetu ne-nemm, fo winsch no ta jau atfwabbinajis, bet scho fwehtu mahzibu tas Kungs arri mums dohd, ka mums buhs mohdrigeem buht pahf sawahm dahrgi atpestitahm dwehselem, ka tahs wairs ne teef ar tihscheem grehkeem apgahnitas, no kurreem Jesus tahs ween reis' gruhri atpestijis. Schinnî laikâ mehshwehtijam to peeminnu pahf Jesus gruhthu zeeschanu un mirschanu pee frusta-fohka un peeminnam arri to fwehtibu, kas mums schinnî laikâ tikkuse un no ka mehshwehtijam atpestiti. Bet kad nu mehshwehtu laiku ne mas wehrâ ne leefam un no grehkeem ne atgreeschamees, bet eeksch teem jo prohjam drohschi dshwojam, woi tad mums ne notiks nifnaki, ne kâ ar teem grehkeem, no kurreem Jesus muhs atpestijis? Zeescham, schee grehki to grehzineeku pagallam nomohzihshwehtijam, zaur to, ka winnam ne buhs wairs ne kahds Pestitajis, kas winnu atpestihshwehtijam; jo schihs muhsu schehligahs Kungs un Pestitajis Jesus Kristus, kas muhsu pehz ween reis' eeksch leelahm mohkahm un gruhthu nahwi ar labbu prahthu gahjis, wairs ohtru reis' to nedarrihs, jo Deews ne leefahs apsmettees.

Ta pehz, lai fargajamees, lai fargajamees zik ween mehshwehtijam un warram, no grehkeem, no kurreem Jesus Kristus muhs ar sawahm dahrgahm affinim schkihstijis. — Uk, ja nu mehshwehtijam no Jesus schkihstitas dwehseles atkal apgahnifim ar tihscheem grehkeem, ar kahdu firidi tad mehshwehtijam pee Jesus fwehta galda peestaigahm un baudiht winna fwehtas meefas un dahrgas affinis? Uk pateefi, tahda ta dahrga meelasta baudihsana buhs bauditajam par sohdbibu, kâ to tas Deewa kalps Pahwils salka: „kas

ne zeenigi ehd un dserr, tas ehd un dserr few pascham to fohdu, ne ischfirdams ta Kunga meesu." (1 Kor. 11, 29.)

Nu redseet, draugi! kahda nelaine un kahds breefnigs fohds us tahdu zilweku krahjahs kas no grehkeem atpestihts, atkal pats tihschi grehlds eekriht; jo tahdam tihscham grehzineekam ne kahds labbums no scha meelasta ne atlezz; tik ween tam pateefi atgreefigam grehzineekam, tam no ta atlezz fimtkahrtiga fwehtiba.

Ut schehligajs debbes-Zehws! tewi luhdsamees: dohd mums tawu fwehtu Garru par paligu, kas mums palihds no tihscheem grehkeem fargatees, no kurreem taws mihtajs Dehls muhs atpestijis!

Palihds (arri), at Jesus! palihds jel,

Ka pee tew nahku schodeen wehl;

No grehkeem tuhda atgreeschohs,

Pirms nahwe teescham aismeegeh,

Ka allaschin ar preezibu

Es warru eet us muhschibu. Amen.

(Wids. ds. gr. № 578.)

Pateefibas leezineeks

treschâ fwehtdeenâ preeksch leeldeenâs.

Tew, debbes-Zehwam, pateefichan'!

Mehs dsihwojam zaur tewi;

Tew slaw' no wiffahm firdim skann!

Tu wiffeem maifi dewi;

Ne weenam ween tu likki kluht;

Teem zilwekeem buhs brakteem buht;

Preeksch wiffeem maife auge.

(Wids. ds. gr. № 41.)

Tâ, mihti draugi! schodeen dseed ta kristiga draudse, Deewu sawu schehligu debbes-Zehwu slawe-

dama. Ut, lai tad arri mehs ar winnu lihds dseedam Deewam karstas pateefichanas dseefmas ar pateizigahm firdihm, atsihdami wiinna tehwischku gahdashanu pahr muhsu baggatu maisiti schinni tukschâ pawaffaras laika. Kaut taggad gan dascham mas pee rohkas, tad tomehr ir tas masums no Deewa baggatas rohkas, teef apfwehtihts, ka tas no ta masuma warr usturretees. Tâ jau arr' Deewa mihtajs Dehls fwehtija to masu maises dattu, ka no tabs daschi tukstoschi zilweki pa-ehdahs. Bet pirms mehs to ta Kunga Jesus leelu brihnuma-darbu lasfam, lai krihtam us zelteem un to debbes-Zehwu peefauzam tanni luhgschanâ, ko Jesus pats mums mahzijis:

Muhsu Zehws debbesis ic.

Muhsu schihš deenas fwehts ewangeliums, atrohahs us-rakstihš ta preezas-mahzitaja Jahna fwehts stahstos, festâ nodatta, kur tas no 1mas lihds 15tu perschu muhsu wallobâ tâ skann:

Pehz to Jesus aisbrauze pahr to juhru pee ta pilskata Tiberias eeksch Galilejas. Un leels pulks lauschu tam gahje pakkal, ta pehz, ka tee tabs brihnuma-sihmes redseja, ko winsch darrija pee teem newesseleem. Bet Jesus kahpe us kahdu kalnu, un tur pasehdehs ar saweem mahzefleem. Bet to Zuhdu leeldeenâs-fwehtki bija tumu kluht. Tad Jesus sawas azzis pazehle, un redseja dauds lauschu pee wiinna nahkam, un us Wihlippu fazzija. „Kur mehs maises pirkim, ka scheem irr ko ehst?“ (Bet to tas fazzija, winnu kahrinadams: jo pats gan sinnaja, ko tas gribbeja darriht.) Wihlipsis tam atbildeja: „par diwi simts fudraba grascheem maises teem ne peeteek, ka ikweens no teem magkeniht nemtohs.“ Tad weens no wiinna mahzefleem, Andreis Sihmana Pehtera brahlis us winnu faz-

zija: „Sche irr weens puifis, tam peezas meeschu-maifes, un dimi siwis, bet kas tas irr preeksch tik dauds laudim?“ Un Jesus sazzija: „darrajt, ka tee laudis pasehschahs; un tur dauds sahles bija tanni weeta: Tad pasehdehs lihds peez tuhstoscheem wihreem. Bet Jesus tahs maifes nehme, pateize, un no tahm dewe teem mahzekleem, un tee mahzekli teem, kas bija pasehduschees. Ta pat arri no tahm siwim, zif gribbeja. Bet kad tee bija paehduschi, tad winsch sazzija us saweem mahzekleem: „sakrahjeet tahs atlikkuschas druskas, ka ne kas ne isbahrstahs.“ Tad tee salaffija, un dimipadesmits kurwjus pildija ar druskahm no tahm meeschu-maisehm, kas teem atlikke, kas bija ehdufchi. Kad nu tee zilweki to brihnuma-sihmi redseja, ko Jesus darrijis, tad tee sazzija: „schis irr tas Praweets, kam buhs nahkt pafaulé.“ Kad nu Jesus nomannija, ka tee gribbeja nahkt to gubstibt, ka tee to par lehninu zeltu, tad winsch dewehs weens pats atkal us to kalnu.

*

*

*

Schehligs un mihligs irr Deews prett wisseem zilwekeem, bet sewischki prett teem winna schehlastiba irr ne-ismehrojama, kas pehz winna walstibas dsennahs, winna swehtus wahrduz tizzigi klaufidamees un mahzidamees, kas irr tee pateefigi zetta-rahditaji us debbesim. Kad nu sche kahds buhtu tik ne apdohmigs un firds kuhtrs, ka tas ne tizzetu, ka zaur ustizzigu Deewa wahrdu klaufischanu tas zilweks teek no daschas nelaimes isglahbts un pee laimes peewests jau scheit' pee laizigahm leetahm, bet sewischki pee garrigahm, tas lai nahk un mahzahs no schi swehta ewangeliuma, ar kurreu tas Kungs Jesus gribb tahs ne tizzigas firdis pamohdinahk no grehku-meega, kurrâ snausdama da-

scha dwehsele noflihd muhschigâ nelaimé. — Lai tab no schi ewangeliuma apdohmajam un wehrâ leefam

- I. to leelu brihnuma-darbu, ko Jesus darrija;
- II. preeksch ka winsch to darrija un
- III. ka dehl winsch to darrija?

Bet tu, ak swehtajs Deews! swehti muhs eeksch rawas pateefibas, jo raws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. Meh, mihli draugi! swehtds rafftds lassam, ka Deews zaur sawu tizzigu kalpu Elisu irr sawu swehtibu parahdijis, simts wihrus pee-ehdinadams no diwidemit meeschu-maisehm, no ka wehl pahri palikke. Gan nu tas irr leels brihnum, ka simts wihri warrejuschi pa-ehstees no diwidemits plahnahm meeschu-maisehm, no ka muhsu laikds ikkatrs weenu apehd. (2 Kehn. 4. 42—44.) Bet schodeen lassam pahri lohti dauds leelaku brihnumu, ko Jesus muhsu Pestitajs darrijis. Ak, kahds brihnum wehl warr buht leelaks, ne ka schis, ko Jesus darra! Winsch pee-ehdina peeztuhkstoschus wihrus ar peejahm meeschu-maisehm un diwahm siwim. Un, ko dohmajeet? kas wehl tur notikke, kad tee pa-ehde. Lassam schinni ewangeliumâ: „Bet kad tee bija pa-ehdufchi, tad winsch (Jesus) sazzija us saweem mahzekteem: sakrahjeet tahs atlikkuschas druskas, ka ne kas ne-isbahrstahs. Tad tee salaffija un dimi padesmits kurwjus pildija ar druskahm no tahm peejahm meeschu-maisehm, kas teem atlikke, kas bija ehdufchi.“ Leela brihnuma-sihme ta jau bija, kad peeztuhkstoschi tikke pee-ehdinati ar peejahm meeschu-maisehm, bet jo leelaks schis brihnum, ka wehl tik dauds pahri paleek, ka diwidipadesmits kurwi teek peepilditi no ta, kas pahri palikke! — Ak, kaut jel ikweens maifes tehws to labbi wehrâ liktu un no Jesus sawa Pestitaja mahzitohs tahs atlikkuschas druskas ne isbahrstibt, bet labbi paglab-

baht un kohpt. Bet zil mas pehz schihs dahrgas Jesus mahzibas teef darrihts! Winsch ne ween saweem mahzefleem to labbu mahzibu dohd, bet arri un wiff-wairak mums, lai mehs ne-ischkeescham pa welti tahs Deewa dahwanas, kas mums daschu reis' wehl pahri paleek. Za pehz lai mehs arri sewi schinni leeta labbi ismeklejam un pahrdohmajam, woi mehs ne effam prett sawa Pestitaja mahzibu ne klausigi bijuschi un to pahr galwu mettusch, pahr ko tad dascham pehzlaika firds teef lausta, ka winsch naw klausijis sawa Pestitaja mahzibai, ko tas til pateefigi mahza, ne sawa labba, bet muhsu lab'flahschanas deht. To jau redsam pee dascha sailneeka, kas ruddeni ne peekohpj tahs Deewa dahwanas, ar ko Deews to apfwehti un tur flahht wehl to paschu ischkeesch un isplihthe pa frohgeem; un nu, kad pawaffara flahht, naw wairs sailmei un behrneem ko muttê bahsi! Nu redseet, woi ta neklausischana tahm fwehtahm Jesus mahzibahm naw winnam pascham par behdahm? — Ak teescham, jo kalpu kurneschana to lohti apbehdina; bet tahs affaras, ko seewa un behrni faktâ tuppédami raud pehz maieses kummo-fina un sals graubina, tam firdi speesch, un wehl wairak tas grehks winnu apbehdina, ar ko winsch prett Deewu apgrehkojahs, tahs Deewa dahwanas ischkeesch-dams. Daudsfahrt tas arridsan pee kalpeem teef redsehts, ka arri tee sawa Pestitaja mahzibu wehrâ ne leek, kad winsch mahza tahs atliffuschas druffas fakraht. Kureschs kalps gan to warr fazziht, ka winsch to darrijis, ko Jesus schê mahza? — Gan mas tahdi teef atrasti, kas to darra, bet tur pretti iffatram sawa sinnama firds to leezibu dohd, ka winsch pehz schahs Jesus mahzibas naw darrijis. Woi ta irr darriichana pehz Jesus mahzibas — ak mihtajs kristihts kalps un kristita kalpone! — ka, kad tu pee tahda maieses-tehwa effi, kurrâ Deews tas schehligs debbes-Zehws dewis baggatu fwehtibu pee maieses, tad tu mas behda

pahr tahm atliffuschahm druszinahm! Tu, Deewam schehl! daschu gabbalu pa fakteem mehta, ko zits isfalzis ar saldu mutti buhtu apehdis; bet pahr ko tu, pa-ehdis buhdams, mas behda. Pehzlaika gan tu pehz ta ar affarahm meflefi, bet ne atraddifi, tâ, kâ tas pasuddis dehle, kam sawa tehwa maiese apnikke un pahr ko winsch mas behdaja, kamehr pee tehwa dsihwoja. Bet fweeschâ weeta nogahjis, winsch ar affarahm pehz tehwa maieses mefleja un ne dabbuja, un tam ne sehna las, ar ko zulkas barroja, ne tikke wehletas preeksch ehshanas. (Luhf. 15.) Tâ, tâ arri jums notiks, kas juhs ne klausat sawa Pestitaja fwehtai un dahrgai mahzibai, ar ko winsch juhs mahza sahtigi un bes negausibas pateizigi sanemt no maieses tehwa rohkahm, kurrâ Deews jums par sawu dahwanu isdallitaju lizzis. Juhs dohdtees us kurneschanu un schelschanu, fleppeni sawus preeksch-neekus neganti apfneedami un nizzinadami bes mehra — zaur ko, kad tas teef sinnams, leela bahrschanahs un kildas zekahs. Pateefigs klausitajs to teescham ne darra, ka tas sawu fungu jeb sailmes tehwu par ne pateefi un fleppen gahnitu, woi winna gohdu greestu; jo, kad winnam teef pahri darrihts, tad winsch pats sawam fungam woi sailneekam mihtigi isteiz to wainu, ar ko winnam par grubti teef darrihts. Za nu ta funga jeb sailneeka waina irr un tas tomehr ta kalpa bildinaschanu ne klausu, bet paleek prett to jo zeetfirdigs, nu, tad tahdam kalpam peenahkaks pee teefas paligu mehleht. To deenu Deews ne leeds, jo ta pehz winsch tahs teefas pasaulê eezehlis, ka tahs to apspeestu atswabbinatu un to warras darritaju sawalbitu. Bet Deewam wairak patihk, kad paschi salihdsinajahs; jo tas Deewam un muhsu Pestitajam Jesum Kristum gauschi miht, ka appaksch iffatru pajumtu saldajs meers miht. Us to tas meera-Leels-fungs Jesus Kristus muhs wiff-wairak passubbina, lai meeru turram weens ohtru mihtodami, dohdams mums scho fwehtu baufli:

„Zew buhs tawu tuwaku mihtoht, kà sewi paschu.“ (Matt. 22, 39.) — Bet af zif gruhti mehš apgrehkojamees prett to schehligu un mihligu Kungu Jesu, tad, kad mehš ar teem sawejeem dšihwojam naidigi un ne saderrigi. Tad mehš ne ween pahrkahpyjam to muhsu Pestitaja swehtu baußli, bet tad arri apgrehkojamees prett to Kungu sawu Pestitaju, kad ar ne pasihstameem naidigi dšihwojam; jo winna swehtajs wahrds mahza paschus eenaidneefus mihleht. Winsch pats to arri pateefi darrija, kà tas no mums taggad teef peeminnehts schinni swehtâ gawenu-laiâ, kurrâ peeminnam winna ta Kunga un Pestitaja gruhtas mohkas un nahwi, fur winsch pee frusta kohka sawu dahrgu, swehtu dwehsele islaide muhsu deht. Ak, kà ne gribbetu mehš winnam paklaufigi buht, kas preeksch mums tahdu leelu kaunu zeetis un paschu gruhtako nahwi mirris! Ak tad nu lai dsennamees, lai dsennamees winnam paklaufiht wiffâs leetâs, ikfatrâ deenâ; un sewischki schinni swehtâ laiâ ikweenam wajjaga no grehkeem atareestees un tohs muhscham wairak ne darriht, tad scho swehtu laifu swehtifim tam frustâ fistam Kungam par gohdu un tad mums pascheem pee sawas dwehseles tiks no Pestitaja ta baggata swehtiba eedoh-ta, ko winsch zaur sawu gruhtu zeeschanu un mirschanu pee frusta-kohka nopelnijis. Ak tad

Dohd', Pestitajs! man tawu swehtu Garru,
Ka tizzibâ es tewi gohdaht warru,
Un parabdiht, zaur swehtu dšihwoschanu,
Paklaufischanu! (Wids. ds. gr. N° 155.)

II. Preeksch ka Jesus to brihnuma-darbu darrija? Za pehz, ka winsch redseja dauds isfalkuschu kauschu pee sewi nahkoht, kà effam lassijuschi schihs deenas ewangeliumâ: „Tad Jesus sawas azzis pazehle, un redseja dauds kauschu pee winnu nahkam.“ Tas Kungs Jesus usskatta tahdu leelu pulku zilweku ne ehdufchu un pahr teem winsch eeschehlojahs; un

winsch tohs ehdinaja ar sawu baggatu Deewa swehtibu. Za pat arri tas Kungs wehl schodeen tohs baggati pee-ehdina, kas winna pehdâs staiga eefsch taifnibas un ihstenas Deewa-bihjaschanas, kà to tas keh-ninsch Dahwid's fakka: „Es esinu jauns bijis, un arri wezs tappis, bet es ne esinu redsejis to taifnu atstahu, neds winna dsimumu maifi meklejam.“ (Dahw. ds. 37, 25.) Kad nu tee laudis redseja tahdu leelu brihnumu, ko Jesus darrija, tad tee fazzija: „Schis irr pateefi tas praweets, kam buhs nahkt pasfaulê.“ — Bet tee laudis Jesu ne ween gohdina par praweeti un teiz ar sawahm mehlehem, tee arri dohmaja winnu par kehniku zelt, redsedami winna swehtu gudribu un Witsfpehzibu. Bet tahds laizigs gohds tam Kungam Jesum ne patiht; winsch, kà schihs deenas ewangeliumâ lassam, no ta gohda atrahwahs. Jo stahw rakstihst: „Kad nu Jesus nomannija, ka tee gribbeja nahkt to gubstihst, ka tee to par kehniku zeltu, tad winsch dewehs weens pats atfal us to kalnu.“ — Ja nu, mihti draugi! schee laudis to Kungu Jesu tâ gohdina par to, ka winsch ar mas maies pee-ehdina winnu meefas, ka tahs baddâ ne nonihkt, af zif dauds wairak tad mums winsch irr ja-gohdina un ja-flawe, ka mehš atsinnuschi, zif dauds leelaks winsch pahr wisseem laizigeem kehneem. Schee lauini tik redseja tohs laizigus spehzigus brihnuma-darbus, ko tas Kungs Jesus darrija, kà tas mums schodeen preekschâ lassihst: „Un leels pulks kauschu gabje tam pakka, ta pehz, ka tee tahs brihnuma-sihmes redseja, ko winsch darrija pee teem neweffeleem,“ bet tohs garrigus darbus tee wehl ne mas ne mannija, ko Jesus pee tahm dwehselehm darrija un kurri irr tik leeli un brihnischki, ka mehš tohs ar sawu wahju sapraschanu ne mas ne warram isteift. Mums irr ar to kehniku Dahwidu ja-fakka: „Winsch atspirdsina mannu dwehsele, winsch wedd mann us tahs taifnibas zetteem sawa wahrda labbad. Zebfchu

es arri nahwes ehnaſ eeleijâ ſtaigatu, tad es kaunuma nebihſtohs, jo tu effi pee manniſ, tawſ kohſ un tawſ fiſſſ manniſ eepreezina.“ (Dahw. ds. 23, 3. 4.)

Pateefi, taſ Kungſ muhſu Peſitajſ weddihs muhſu dwehſeles zauri zaur to tumſchu nahweſ-naſti, taſ aſpirdſinadamaſ tad, kad winnaſ buhſ nogurruſſchaſ ar nahweſ-behdam zihnoteeſ. Jeſuſ jau arr' irr muhſu dwehſeles iſpeſtijſ no taſ muhſchigaſ wahr-goſchanaſ, eeſſch kurrâ mehſ taſ ar ſawcem greh-keem bijam nogremdejuſchi. Ta pehz winſch preeſſch mumſ daudſ wairak irr ne kâ laiſigi kungi un kehniſi un mumſ winſch daudſ wairak gohdimajamaſ par to, ka winſch irr garrigſ un debbeſigſ kehniſſſch. Ta deht winſch arri teem laudim ne lahwe ſewi par laiſigu keh-nim u zelt.

Tu, gohda Leelſkungſ augſtakajſ!

Eſ teizu tawu gohdu;

Tu, ſtiprajſ nahweſ warretajſ!

Tew pateizibu dohdu.

Tu effi kahpiſ debbeſiſ,

Un leelâ gohdâ eegahjiſ

Geſſch tawa Tehwa walſti.

(Widſ. ds. gr. N° 202.)

Prahtſ aſſiſt, ka tew gohdaht buhſ,

Ko Deeweſ patſ gohdâ zehle;

Tew mihtoh, kâ tu mihtoj'ſ muhſ,

Apfohla muhſu mehle.

Bet darriht, ko mehſ apfohlam,

Gan maſ mehſ paſchi paſpehjam:

Kungſ, ſpehzini muhſ wahjuſ!

(Widſ. ds. gr. N° 219.)

III. Lai nu wehl beidſoh, iſmeklejam: ka deht Jeſuſ to brihnuma-ſihmi darrija? Winſch, miſki draugi! to ta deht darrija, lai tee zilweki wairak ſawu zerribu uſ Deewu leek ſchinnſ tuſſchâ pawaffaraſ-laiſâ, kurrâ daſcham leelſ truh-kumſ irr ja-zeefch pee ſawâſ deeniſchkaſ uſturreſchanaſ, zaur ko arri daſchſ pahrleeku leelâ noſſkumſchanaſ

eekriht un zaur leelu behdaſchanohſ paleek iſmiſſiſ pee ſawâſ dwehſeleſ.

Ik, miſki! taſdſ zilwekſ, kaſ to darra, arri tohti gruhti apgrehkojahaſ prett to ſchehligu Deewu un prohti, zaur ſawu maſtizibu. Winſch irr lihſſigſ paganam un irr wehl ſiſtakſ ne kâ paganaſ, zaur to, ka kriſtihtſ zilwekſ irr mahzihtſ, ka winnam ſawâſ behdâſ buhſ uſ Deewu palauteeſ un uſ to zerrecht. Swehtôſ rakſiôſ uſeetam leezibu, ka Deeweſ warroht to paſchu maſumiu baggatigi apſwehtiht, ja ween taſ zilwekſ pehz Winna ſwehta prahta darra. Ta praweeſſcha Eliſa laiſâ, kad pa to ſemini leelſ badſ bija, weenai atraif-nei tiſ wehl weena patte ſauja miltu un druſzin eljeſ ween bija, ka tai ar ſawu dehlu tiſ weenu paſchu reiſ' ween bija ko pa-ehſteeſ, bet tomehr Deeweſ ſcho maſu-minu tâ ſwehtija, ka winna ar ſawu ſaini un to praweetu Eliſu, ko Deeweſ tai peeſuhtija, ilgu laiſu pilnigi pahrtiſſe. Lai mehſ wiſſ'wairak ſtattameeſ uſ Jeſu ſawu Peſitaju, ziſ daudſ reiſ' winſch to maſumiu ſwehtija, ka no ta daudſ laudiſ warreja pahrtiſt un pa-ehſteeſ. Sewiſſchi ſchodeen mehſ redſam, ziſ bagga-tigi Deeweſ zaur Jeſu to maſumu ſwehtija, ſawu wiſſſſpehzibu parahdidamaſ un muhſ mahzidamaſ, ziſ bag-gata winna rohka eſſoh, tam iſſalkuſſcham doht ſawu barribu. Arri taggad winna rohka naw wiſ pa-ihſnata! wehl daudſſahrt nomannam to muhſu Deewa leelu ſchehlaſtib u ſwehtibu, un — to mehr daſchu reiſ' tohti maſtizigi paleekam. Jo kaut daſcham gan wehl irr pee rohkaſ ſawâſ maiſeſ kummoſiſſſch un ſahſ grau-diaſſch, tad tomehr winna paganifſchkaſ dohmaſ winnu iſſbeede, ka winſch pahrleeku maſtizigſ un bailigſ pa-leek. Ik ſchahdahm bailehm winſch taſ ne teek uſ preeſſchu, bet jo wairak kriht atpakkat. Zaur ſchahdu maſtizibu daſchſ eekriht leelâ nelaimè, zaur ſawu wainu ween, ka taſ ne leek wehrâ Jeſuſ ſwehtaſ mahzibaſ, kaſ mahza, ka mumſ ſawâſ truhkuma deenâſ buhſ

fargatees no pahrtleeku leelas noffumfchanas. Apustuls Pehteris fakka: „Wiffu sawu subdischanu metteet us Deewu, jo winsch gahda par jums.“ (1. Peh. 5, 7.) Un Pestitajs pats ar skaidreem wahrdeem ta fakka: „Skattajtees us teem putneem gaisa. Tee ne fehj, tee ne plavj, tee ne sakrahj schkuhnos un juhsu debbesu. Tehws tohs barro. Ne effat juhs tad dauds labbaki, ne ka winni? Kas warr juhsu starypa sawam augumam weenu ohlekti peelift, jebfchu tas ta deht behdajahs? — Mahzajtees pee pukkehni lauka, ka tahs aug. Tahs nestrahda, neds arri wehrpj. Tomehr es jums fakku, ka ir Sahlamans wiffa sawa gohdiba, ta newa bijis apgehrbts, ka weena no tahm. Ja tad Deews to sahli wirs lauka ta apgehrbj, kas schodeen stahw, un rihtu krahni tohp eemesta, ne buhtu tad winsch jums dauds wairak darrijs? Ak juhs mastizzigi! Ta pehz jums ne buhs subditees un fazzijt: ko mehs ehdisim, jeb ko mehs dserfim, jeb ar ko mehs gehrbfimees. Jo pehz tahdahn leetahn tee pagani dsennahs: jo juhsu Tehws, kas debbesis, sinna, ka jums wiffas schahs leetas wajaga. Bet dsennetees pa preekschu pehz Deewa walfsibas, un pehz winna taisnibas; tad jums wiffas schahs leetas taps peemestas.“ (Matt. 6, 26 — 33.) — „Ta irr leela mantofchana, ja kas Deewam kalpo, un irr peetizzigs.“

(1. Tim. 6, 6.) — Ak ta pehz

Nohst netizzigu raisees,
 Nohst wiffa bailiba
 Deht dsibwibas un maifes,
 Un meefas apgehrba!
 Es Deewu Kungu bihschohs;
 Winsch manni ne atstahs.
 Us winnu palaidischohs;
 Gan winsch man apsinnahs. Amen.

(Wids. ds. gr. N° 71.)

Pateefibas leezineefs
 ohtra swehtdeenâ preeksch
 leeldeenâs.

Ak Kungs Jesus, tu dahrgajs Pestitajs! zit dauds tu muhsu deht effi zeetis un panessis! Mehs no firds dibbena luhdsamees, dohd mums taru Garru, to tarwas pazeefchanas un lehnprahibas garru, ka mehs wiffas leetas darram ta, ka tu, Kungs muhsu Pestitajs! darrijs. Tewi to wiffu = swehtako tee besdeewigi un neganti laudis ta lamma, ka to leelako grehzineeku, un tomehr tu teem pretti ne lamma, neds tohs lahdi, bet teem wiffu peedohd. Scho taru schehligu un peedeewigu firdi, nihlajs Jesu! mehs schodeen ar patejibu peeminnam, ka tu prett teem grehzineekeem tahds nihligs un schehligs bijis; bet arr' ar nopuhschanahm tarwa preekscha stahwedani, luhdsam: ak Jesu, schehligajs Pestitajs! peedohd mums muhsu noseegumus, jo mehs arri effam tahdi paschi grehzineeki palikkuschi, ka tee, kas tewi lammaja. Tas fahp muhsu firdis ka kahda ne fadseedinajama wahts! Nahz, nahz, ak Kungs Jesus Kristus, tu leelajs Ahriste, dseede tu scho leelu wainu! Jo pasaulê ne weens tahds naw, kas to spehj dseedinahrt. Ta pehz mehs tarwa Tehwa preekscha semmojamees un to ar taru luhgfschanu peeluhdsam:

Muhsu Tehws debbesis 1c.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohdahs nstratstihst ta preezas = mahzitaja Jahna swehtos stahstos, astota nobatta, fur tas no 46ras lihds 59tu perschu muhsu walloba ta skann:

Jesus fazzija us teem Zuhdeem: „Kas juhsu starypa mannim jeb kahdu grehku warr parahdiht; bet kad es jums to pateefibu fakku, kam juhs man-

ni ne tizzat? Kas irr no Deewa, tas Deewa wahr-
 dus klausa; ta pehz juhs ne klausat, ka juhs ne
 effat no Deewa." Tad tee Zuhdi atbildeja un
 us wiannu fazzija: „woi mehs labbi ne fakkam: ka
 tu effi Samariteris, un tewim irr wels?" Jesus
 atbildeja: „man naw ne kahds wels, bet es sawu
 Zehwu gohdaju, un juhs manni turrat negohda.
 Es sawu gohdu ne mekleju, bet weens irr, kas to
 mekle un teefa. Pateefi, pateefi, es jums falku,
 kas mannu wahrdu turrehs, tas to nahwi muh-
 scham ne redsehs." Tad tee Zuhdi us to fazzija:
 „taggad mehs nomannam, ka tewim irr wels.
 Abraams nomirris, un tee praweeschi, un tu falki:
 kas mannu wahrdu turrehs, tas to nahwi muh-
 scham ne bauidhs. Woi tu effi leelaks, ne ka muhsu
 Zehws Abraams, kas nomirris? Un tee prawee-
 schi irr nomirruschi. Par kahdu tu pats fewi
 darri?" Jesus atbildeja: „ja es pats fewi goh-
 daju, tad mans gohds irr ne neeka; bet mans
 Zehws manni gohda, no ka juhs fakkat, ka tas irr
 juhsu Deews. Tomehr juhs wiannu ne pasihstat,
 bet es wiannu pasihstu. Un kad es fazzitu, ka es
 to ne pasihstu, tad es buhtu tahds melkulis, ka
 juhs effat; bet es to pasihstu, un wianna wahrdu
 turru. Abraams juhsu Zehws tappe lihgfms,
 gribbedams mannu deenu redseht, un winsch to
 redseja un preezajahs." Tad tee Zuhdi us to
 fazzija: „tu wehl ne effi peezejmits gaddus wezs,
 un Abraamu effi redsejis?" Jesus us teem faz-
 zija: „pateefi, pateefi, es jums falku: pirms ne
 ka Abraams bija, Es esmu." Tad tee afminus
 pazehle, tohs us wiannu mest. Bet Jesus pasleh-
 pahs un isgahje no basnizas abra, eedams zaur
 wiannu widdu. Un ta winsch aisgahje.

*

*

*

Schê nu, mihli draugi, redsam to Zuhdu kauschu
 negudribu, tee eedrohschinajahs to swehtu un taifnu
 Kungu Jesu par ne pateefi lammoht! Wo ka tas nahze?
 woi tee ne sinnaja, ka winsch effoht tas Swehtakajs?
 Uk, wianni to gan sinnaja, bet zaur sawu zeetfirdibu un
 fskaudibu wianni Jesum to peenahkamu gohdu leedse. Ka
 warreja tee fazziht, ka tee ne sinnoht, Jesu effam to
 taifnako un beswainigo? jo wianni tee augstakee Zuhdu
 kungi paschi ne warreja Jesum parahdiht kahdu grehku
 un arri no wisseem teem ne isfkaitameem zilweku pul-
 keem, kurru starpâ Jesus staigaja mahzidams, ne weens
 ne atraddahs, kas to wissu-masako grehku warreja pee-
 rahdiht, ko Jesus buhtu darrijis eeksch darbeem woi
 wahrdeem. Ne, grehku tee pee wianna ne atradde! Un
 ta Kunga Jesus mutte patte wiinneem fluddina, ka
 winsch irr bes grehkeem. Mehs lassijam: „Jesus
 fazzija us teem Zuhdeem: kas juhsu starpâ mannim jeb
 kahdu grehku warr parahdiht?" Un teescham tee ne
 atradde, ar ko tee warreja us scho ta Kunga jautaschamu
 atbildeht un ta pehz fahl wianni to Kungu lammoht.
 Uk juhs gekki un besdeewigi! kas juhs paschi pilni ar
 wella dohmahm, kam juhs ar sawahm firdim ikdeenas
 kalpojat un kas juhs taggad passubbina grehkus dar-
 riht, ka juhs warrat sawas azzis us debbesim pazelt,
 us to swehtu un taifnu Deewu, kad juhs wianna wee-
 nigu mihtu Dehlu tik breefmigi lammojat! Brihnumb,
 ka ta semme, wirs ko juhs stahwejat, irr juhs panessuse
 un tahdus leelus grehzineekus ne aprijuse! Tas reebj
 ik katram krislitam zilwekam, un kas arri pateefs ne-
 gants grehku darbs bijis.

Ja nu, mihti! mehs to atsinuuschi par tahdu leelu
 grehku, tad arri mums wajaga no ta grehka fargatees!
 Mahzifimees no schi ewangeliuma assiht

I. kahds tas grehks, kad tuwaku lamma;

II. ka teem ja-turrahs, kas no besdeewigeem teef
 lammati, un

III. Ka tee, kas zittus lamma, paschi paleef kaunâ.

Jesus! tawa scheblastiba
Lai man paleef peemianâ!
Tu, lai grehts un negudriba
Dwehfeli man ne gabna,
Pats pee mums no Deewa nahzis,
Winna zettus rahdiht sahzis.
Wehl spihd tawa gaisma man,
Kur man tawi wahrdi stann. Amen.

(Wids. ds. gr. N° 428.)

I. Leels, tohti leels grehts tas irr fa-
wu tuwaku lammoh! Ta, mihti draugi! bija
Deewa scheblastiba un Jesus lehnprahriga peedohfcha-
na, ka tee lammotaji ne tikke sohdiri tanni paschâ azzu-
mirkli, kurrâ tee to Kungu Jesu lammaja. Ta patte
Deewa leela scheblastiba wehl schodeen atspihd mums
grehzineekeem zaur to, ka winsch pee ifktra grehku-
darba to grehzineeku tuhlin ne sohda, bet tam laifu dohd
us atgreeschanohs no grehkeem. Bet kad nu tas tais-
najs, swehtajs Deews reds, ka tas grehzineeks ne mas
no grehkeem ne atgreeschahs, bet tohs wehl wairak
darra, tad gan winsch to ar gruhtu sohdu peemekle.
Ta pehz lai nu tee, kas sawu tuwaku kehsi un lamma,
ne dohma, ka teem tad tiks peedohts, ja tee ne atstah-
fees no saweem lammashanas grehkeem, nê; jo kaut
gan ta sohdbiba ilgi kawetohs, tad tomehr weenreis' ta
teem peepeschi usbruks. Teem ta Kunga Jesus lam-
matajeem gan ta sohdbiba ilgi kawejahs, bet tomehr pehz
tschetredesmits gaddeem ta winneem usnahze un winnus
breesnigi mohzija ar baddu un ar mehri, un Deewam
schehl! wehl ar tahdu le elu baddu, kurreu peemin-
noht wiffa meesa un kauli, ka no pehrfona aisnemti,
trihz un drebb, pahr to, ka mahte jau sawu mihtu
sihdamu behrnianu no schuhpla isnehmuse un nokah-
wufe, fo iszeppuse un apehduse; un ak, zik wehl tur
breesmu ne notikke! Ne weens zilweks tur eeksch Jeru-

salemes pilssehtas sawu dsihwibu wairs ne warreis
isglahbt, jo tee zeeti akminaini nammi tikke apgahsti, ka
ne weens akmins us ohtru wairs ne palikke. Kâ tad
tê nu kahds zilweks warreja sawu wahju meesu wesselu
isglahbt? To gan ikweens apdohmigs zilweks warr
saprast, ka tanni brihdi naw masas behdas bijuschas,
kad Jerusalemes pilssehta tikke ispohtita. Swehts
rakstis lassam, ka pats tas Kungs Jesus pahr Jeru-
salemi raudajis, garrâ redsedams to leelu nelaini un
behdas, kas teem Jerusalemes eedsihwotajeem buhs
useet par winnu grehzigu dsihwofchanu. Ta pehz,
draugi! ne dohmasat, ka ta effoht masa leeta, sawu
tuwaku lammah, jo juhs nu paschi ar sawahm aufim
dsirdat un paschi ar sawahm azzim warrat redseht
swehts rakstis, kahdâ sohdbiba tee eekritte, kas Jesu
lammaja. Kaut nu gan ne weens no muns wairs tik
swehts naw, kâ Jesus, tad tomehr ja-leek wehrâ tee
wahrdi, fo Jesus pats fakka un kas tâ stann: „Pateefi
es jums fakka, fo juhs weenam no scheem manneem
wissmasakeem brahteem darrijusch, to juhs man effat
darrijusch.“ (Matt. 25, 40.) Nu redsi, ak zilweks, fo
Pestitajs fakka. Kad tu nu kahdu zilweku lamma, tad
tas buhtu tik pat, kâ, kad tu sawu Pestitaju lammatu.
Nu atsihsti, kahds tas leels grehts, kad tu sawu tuwaku
lamma! Ak, kaut jel ikweens atgreesohs no scha greh-
ka, zaur fo arri leelas un gruhtas sohdbibas krahjahs
ne ween jau scheit' laizigi pee meesas, bet arri un wiff-
wairak pee dwehseles muhschigi.

Tad nu, draugi, peenemmeet scho dahrgu Jesus
mahzibu, to dsilli sawas firdis eespeesdami, ka juhs to
wairs ne kad ne aismirsteet, bet arween' prahâ un
preeksch azzim paturrat, ka tas irr grehts, sawu tuwaku
lammah. To kad nu ar to sohdu nopelniseet, tad ta
buhz juhsu paschu waina un juhs ne warreseet us ne
weenu zittu brehkt un waideht tanni laikâ, kad juhs to
gruhtu sohdbibu par scho grehku zeetiseet. Jums tas

nu irr flaidri pasluddinahts un mahzihts no pascha ta Runga un Pestitaja, ka tahds grehts, kad sawu tuwaku lamma, effoht gruhiti fohdams. Zo „tas kalps, kas sawa kunga prah tu irr sinnajis, un ne fa-taisijees, nedf darrijis pehz winna prah tu, tas tays kults ar dauds fitteneem“, (Luhf. 12, 47.) ta tas Rungs sakka. Al ta pehz, kas lihds schim to negantu grehtu darrijis, lai tikfuschu un pateefigi no ta atgreeschahs un to grehtu firnigi noschehlo. Kas to darrihts, tas schehlastibu un peedohschanu no Deewa ta schehliga debbes-Zehwa dabhuhs zaur Jesu Kristu. Bet kas, Deewam schehl! pee ta grehta paleef un to jo prohjam darra, tas muhscham ne paliks bes gruh tas fohdibas. Ta deht

Al zilweks! runnadams
Sawaldi sawu mehli!
Par necku ne turri,
Ja zittam kaunu zehli!
Tas ween warr peederreht
Pee Deewa walstneekem,
Kas Deewu gohdina
Cehsch wisseem zilwekem.

(Wids. ds. gr. № 433.)

II. Lai jel arri tee, kas no dascha ne apdohmiga teef aprunnati, mahzahs no Jesus sawa Pestitaja, darriht, ka winsch darrija tad, kad tee Zuhdi winnu lammaja, ka lassijam schihs deenas fwehta ewangeliuma: „Jesus atbildeja: man naw ne kahds wels, bet es sawu Zehwu gohdaju, un juhs manni turrat negohda. Es sawu gohdu ne mekleju, bet weens irr, kas to mekle un teefa.“ Pateefi, mihtli draugi! weens arri bija, kas Jesu pa-augstinaja un gohdinaja, to fehdinadams pee sawas labbas rohkas debbesis. Ta Jesus muhsu Pestitajis arri muhs pee sawas labbas rohkas fehdinahs, kad ween mehhs tahs scha laika behdas pazeetiga firdi, ta ka Jesus, neffisim, kas mums no kauneem un bes-

deewigeem teef darrihts ar wahrdeem un darbeem. Dohmasim un fazzisim, ka Jesus schinni ewangeliuma: „bet weens irr, kas to mekle un teefa.“ Woi Deewos ne peemekleja tohs Zuhdus ar breefnigu fohdibu, kas winna mihtli Dehlu lammaja? Ta pat arri notiks teem, kas wehl taggad sawus tuwakus lamma, kaut ne tuhlin, tad tomehr winsch tas gudrajs Zehws gan to laiku sinnahs, kad winsch tohs ar gruh tu fohdu peemeklehs. Ta pehz juhs manni mihtli brahtli un mahfas! ne lammojeet pretti teem, kas juhs lamma, bet nodohdeet Deewam to teefu, kas taisni teefa ikkatru pehz saweem darbeem. Ja juhs ta Deewam padohdetees, tad winsch pats ar sawu fwehtu Garru jums palihdsehs wissas tahs lammachanas un nihdeschanas panest, ar ko ta kauna pasauke juhs daschu reis' kaitina un eenihst, — ja ween juhs paschi pee tahm ne effat wainigi; pehzlaika atraddiseet, zik lainnigs tas, kas pazeeschahs. Ta deht sakkat labba ta:

No behdaju pahr uaidneeku?
Lai zitti smahde, neewa,
Lai darra man netaisnibu:
Es tureschohs pee Deewa.
Ja wainigs pats ne apsinnohs
Preefsch winna, tad es ne bihstohs,
Zik laudis ap man trakko.

(Wids. ds. gr. № 10.)

III. Wehl beidsot pahrraudisim un atsihtim, ka tee, kas zittu par wolti eenihst un aprunna paschi paleef kauna. Zo jau redsam pee teem Zuhdu laudim, kas muhsu Kungu Jesu eenihdeja un gribbeja winnu ar afmineem nomehtah, — ka to effam lassijuschu schihs deenas ewangeliuma: „Tad tee afminus pazehle, tohs us winnu (Jesu) mest. Bet Jesus paslehpahs un isgahje no basnizas ahra, eedams zaur winnu widdu. Un ta winsch aigahje.“ Ze redsam, zik besdeewigi un zeetsirdigi tee zilweki bijuschu! Tee ne ween to Kungu Jesu lamma, ka to papreefschu dsirde-

jam, bet arri wehl gribb winnu ar afmineem nomehtaht, kà kahdu launa-darritaju. Bet tatschu tee palikke fawus afminus rohka turroht, leelà kaunà!

Nu redsi, af kristigs krusta-nesses! zif dauds waijafchanas taws Kungs un Pestitajs lehnigi paneffis; ka pehz tad tu gribbi pahleeku noskumt un ismiffis palikt ta deht, ka ta pasaulé tewi waija un eenihd tawas taisnibas deht? Kurschs irr tik taisns un swehts, kà Jesus bija un tomehr tik breefmigi no tahs pasaulés eenihdehts un waijahs, mohzihts un pehdigi nokauts pee krusta kohka, fo schinnis paschàs nahkofschàs deenàs, kas muhsu preekschà stahw, peeminnam un us kurrachm mums ar swehtahm dohmahm ja-fataifahs swehtigi apdohmaht tahs gruhstas mohkas un nahwi, un ar karstahm pateifschanahm ja-pateiz tam schehligam debbes-Zehwam, kas pahr mums apschelosees un sawu weenigu mihlu Dehlu pasaulé atfuhitijis mums par Pestitaju, Glahbeju un Nisstahwetaju preeksch ta nikna eenaidneeka warras, kas muhsu dwehseles — muhsu grehku deht — gribbeja eeksch teem elles-dsittumeem eegahst. Mehs paschi bes Jesus paliga ne buht ne tiktu no tahs nelaines ahrà. Ak, lai tad nu dohdam gohdu schim muhsu leelam apschelneekam, kas muhs nabbagus grehzineekus lohti schelojis un arween' mihlus turr'; un schi, mihli draugi, buhs ta leelaka gohda dohschana muhsu Pestitajam Jesum Kristum, kad wairs ne grehkosim. Ak tad nu lai fargajamees, lai fargajamees, zif ween spehjam un warram, no grehkeem, no kurreem mehs zaur Jesu effam atpestiti! Jo kad nu wehl tihschi grehkus darram un sawas dwehseles ar teem apgahnam, tad pateesi mehs tam Kungam sawam Pestitajam to peenahkamu gohdu atraujam. Wai, kahdi ne pateizigi, zeetfirdigi un besdeewigi tad wehl effam! Tas mums irr leels brihnum, ka tee Juhdu laudis tik nikni un zeetfirdigi prett Jesu bijuschi, gribbedami winnu ar afmineem nomeh-

taht. Ak mihli draugi! mehs pateesi tad effam wehl niknaki un zeetfirdigaki, kà tee Juhdi un pelnam gruhstaku sohhibu, ne kà tee, kas Jesu lammaja un ar afmineem nomehtaht gribbeja. Ak lai schis breefmas pilns wahrds, kas draude wehl leelaku sohhibu, ne kà tee Juhdi zeete, to tihschu grehzineeku pamohdina no sawa grehku-meega zeltees un eeksch ihstenas taisnibas un Deewa-bihjaschanas wissu sawu muhschu dsihwoht par gohdu Deewam tam Zehwam, tam Dehlam un tam swehtam Garram un few pascheem par muhschigu swehribu.

Kam tad nu wiss tas launums, fo lammodami zittam wehle, peekriht? Pascheem lamnotajeem. No schi ewangeliuma arri jau redsam, ka tee paschi kaunà palikke, kas to Kungu Jesu gribbeja smeeklà likt un nomaitaht. Woi tas teem ne bija par kaunu, ka tee Winnu ne spehje nomehtaht ar afmineem, fo tee tik kaunu un ne zeenigu turreja? Un redsi, tas iseet zaur winnu widdu tà, ka tee nespehje ne weenu afmini us winnu usimesi; kaut gan tee sawas rohkas issteepe, tad tomehr ta Kunga spehks tahs faturr', ka winneem ar kaunigahm azzim tahs pee few klah ja-welk. Tà arri dsan tew, mihlajs krisihts zilweks, kas tu Deewu sawu Kungu bihsiees un no firds dibbena winnu mihlo un pateesi darri, kà taws Pestitajs mahza, notiks. Jo kaut dauds to buhtu, kas tew' gribb kaunà un apfmeeklà likt, tad teescham tee tew ne fo ne padarrihs, Tas gan teefa, ka tu zaur sawu wahju meefas-spehku patš ne warri no teem isglahbtees, bet Deews, taws Deews, fo tu bes mitteschanas gohda, tas gan spehs tewi no winnu rohlahm isglahbt, tà, kà tee no taweem galwas matteem ne weenu ne drihstehs aiskahrt. Jo tahds spehks irr tam augstam Deewam, ka winsch warr tohs warrenus sawalidht, ka tee ne warr Winna isredseteem schabdeht. — Ta pehz lai tee, kas us to Kungu zerre, ne bihsstahs pahr teem lahdetajeem; jo, kaut gan wiinni

tohs breefinigi lahdetu, tad tomehr winnu grehzigas
muttes walloda ne ko ne spehji. **Jo**

Lai buhtu welli tuhstoschi,
Kas mekletu mums fahdeht!
Lai dohmatu arr' zilweki
Muhs apburt un nolahdeht!
No galwas mattinu ne raus
Tee mums ar sawu prahtu.
Ne kahdu wafu tas teem laus,
Kas allasch mums irr klahu,
Dauds spehzigats pahr winneem. Amen.

(Wids. ds. gr. № 80.)

Pateefibas leezineeks

pirmâ swehtdeenâ preefch seeldeenas

jeb

puhpuku swehtdeenâ.

Tew, Jesus! teizu firsnigi
Ar karstu pateifschanu,
Un nodohmohs tew tizzigi
Ar wiffu dschwoschenu.
Ja dschwwojohd tew paklausu,
Tad mirstohd tew peederreschu
Un muhschigi taws buhschu. Amen.

(Wids. ds. gr. № 165.)

Rabbi tam zilwekam, mihti draugi! kas tannâ
swehtâ padohmâ paleek, ko taggad fohlijis sawam scheh-
ligam Peflitajam lihds dschwibas wakkaram, tad pee-
derrehs Jesum arri mirstohd; jo tahdu ne weens wairs
no Jesus ne warrehs schkirt. Bet — ak kaut schè
muhsu widdû ne weens ne taptu atrasts, kas schodeen
to Rungu karsti teiz un slawe un winnam tizzigi nodoh-
dahs, un zittâs nahkoschâs deenâs atkal winna gohdu
masina, tad teescham schi muhsu slaweschana buhtu par
leelu grehku bijufe, tad mehs buhtu wehl nifnaki ne kâ

tee Zuhdi, kas Jesu slaweja kâ kehniu, kad winsch
eefsch Jerusalemes eejahje, bet kas pehz mas deenahm
winnu atkal iswedde affainu un jehlu no galwas lihds
kahju gallam. Kahdu grehku tad schis swehtajs taisnajs
Jesus padarrijis, ka winna swehta meesa tif breefmigi
sakappata, kâ no neganteem swehreem saplohsita? Ak
ne kahdu grehku winsch ne bij' darrijis, bet tur pretti
tohs zilwekus us taisnibu passubbinajis un teem Deewa
zektus mahzijs staigahd ne peedaufigi, bet zaur to
Zuhdu firds-zeetibu un preesteru lepnibu tohp tas wiffu-
taisnakajs ne schehligi wahrdsinahts un pee krusta-
kohka pagallam mohzihts. Tee pahrwehrsli Zuhdu
laudis to kehniu, ko tee lohti gohdinaja sarrus us
zetta kaisidami, un arri sawas drehbes pahr to weetu
klahdami, kur tas Rungs Jesus jahje, pehz nodohd
pee tahs wiffu-gruhtakahs krusta-nahwes.

Ak, ja nu mehs, mihti draugi! ne gribbam tahdâ
pahrwehrsli prahtâ palikt, kâ tee Zuhdi, tad lai no
firds dibbena peeluhdsam Deewu to schehligu debbes-
Tehwu, lai winsch mums sawu swehtu Garru dohd,
kas muhs naturr' pee ta swehta prahta, ka schodeen ar
swehtu slaweschanu fahkam. — Dohd, ak dohd Rungs,
muhsu Deews! mums tahdu prahtu, ka mehs tewi
un taru mihtu Dehlu pagohdinajam weenumehr ar
tizzigahm firdim un eefsch ihstenas taisnibas. Pa-
klausi, ak paklausi arri, kad tawa mihta Dehla wahrâ
luhdsamees:

Muhsu Tehws debbesis re.

Muhsu schis deenas swehts ewangeliums atrohdahs usral-
stihst ta preezas-mahzitaja Matteiisa swehts stah-
stos, diwidestmit pirmâ nodaktâ, kur tas no Imas lihds
9tu perschu muhsu walloda tâ kann:

Kad tee (Jesus ar saweem mahzefleem) tuwu
pee Jerusalemes nahje, pee Betwagus, pee ta
eljes-kalna, suhtija Jesus diwi no saweem mah-
zefleem, un us teem fazzija: „eita us to meestu,

kas juhsu preefschâ; un tudal juhs atraddiseet weenu ehsela mahti peeseetu, un weenu kummelu pee tabs. Utraisijufchi atweddeet tohs pee mannim: un ja kas jums ko fazzih, tad fakkait: tam Kungam to waisaga, tudal winsch jums tohs atlaidihs.“ Bet wifs tas notiffe, ka taptu peepildihts, kas fazzihhts zaur to praweetu, kas fluddina: „Sakkajt tai Ziana meitai: redsi, taws Kehninsch nahf pee tewis, lehnprahhtigs, jahdams us ehseli un kummelu tabs nastu-nessejas ehsela mahtes.“ Tee mahzekli nogahje, un darrija, ka Jesus teem bija pawehlejis. Un atwedde to ehsela mahti, un to kummelu, un likke sawas drehbes wirsü, un sehhdinaja to tur wirsü. Bet dauds lauschu isplattija sawas drehbes us zellu; bet zitti zirte sarrus no kohkeem, un kaisija tohs us zellu. Bet tee laudis, kas preefschâ gabje un no pakkalas staigaja, kleeedse un fazzija: „Osianna tam Dahwida Dehlam! flawehts, kas nahf ta Kunga wahrda! Osianna, wifs augstakäs debbesis!“

Schè nu, mihli draugi! dsirdam, ka tee laudis to Kungu Jesu flawe, ka Kehninu, kaut gan winsch pasemmigi eenahf eefsch Jerusalemes, jahdams us weenu kummela mahti, ka tas praweets Esaijas jau preefsch dauds simteem gaddeem fluddinajis, fazzidams: „Sakkajt tai Ziana meitai: redsi, taws Kehninsch nahf pee tewis, lehnprahhtigs, jahdams us ehseli un kummelu tabs nastu-nessejas ehsela mahtes.“ Arri tas praweets Zakarias irr papreefsch fluddinajis, fazzidams: „Preezajees lohti tu Zianas meita! un gawile tu Jerusalemes meita! raugi, taws Kehninsch nahf pee tewim, taifns un winsch irr weens Pestitajs, nabbags, un jahj us weenu ehseli, un us weenu jaunu kummelu tabs ehsela mahtes.“ (Zak. 9, 9.) Preefsch tik dauds gad-

deem jau Deews saweem fwehteem praweefcheem pasluddinajis, zik pasemmigi un lehnprahhtigi tas pasaules Pestitajs buhs atnahf un tee praweefchi to atkal pasluddinaja wisseem Israëla laudim. Tad nu gan wiffa ta tauta sinnaja, kahdâ wihje Kristus buhs atnahf pasaulê, ko tee arri arween' gaidija. Nu tas laifs irr klahf un winsch teefscham ta nahf, ka tee fwehti praweefchi fluddinajufchi, — bet, Deewam schehl! tee peemirst to, kas fluddinahts un ne sanemm wis ta, ka peenahkabs, to debbes Kehninu sanemnt un gohdahf. Zitti gan winnu wehl gohdina un flawe, bet bes apdohma. — Lai tad no schi ewangeliuma mahzamees apdohmahf:

- I. zik ne apdohmigi tur tee laudis to Kungu Jesu sanehmufchi, un
- II. zik ne apdohmigi arri taggad daschs winnu sanemm.

Bet tu, at fwehtajs Deews! fwehti muhs eefsch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. At zik ne apdohmiga un weltiga bija to Zuhdu lauschu sanemshana, ar ko tee Jesu Kristu to pasaules Pestitaju sanehine. Kahda sanemshana warr buht wehl siktaka, ne ka schi, ka, kad tee to Kungu Jesu gan sanemm un gohdina, ka Kehninu, bet zik ilgi tas gohds paleek? Ne tschetras deenas ne bija pagahjuschas, kad tee winnu jau atkal apsmehje un negohdâ likke.

Tè nu redseet, mihli, kahda leela negantiba tur notiffuse! Tee laudis tè to Kungu Jesu flaweja un teize, ar scheem wahrdeem flannigi dseedadami: „Osianna tam Dahwida Dehlam, flawehts, kas nahf ta Kunga wahrda! Osianna wifs augstakäs debbesis!“ Buhru nu winni eefsch tahdas tizzibas pastahwejuschi! Kaut nu gan winni tanni brihdi to Kungu wehl ihsteni

ne pasinne, tad tomehr wianni pehzlaikâ gan to pasihitu. Bet schi laiziga kehnina ahriga gohda-dohschana, ko tee Zuhdi tam Kungam dewe, pa divi woi trim deenahm beidschs, teem apnikke schis kehninsch, ko tee taggad teize un gohdaja, un mehs tad dsirdam tohs laudis kledsoht zittâ balsi ar teem ne ganteem wahrdeem: „Sitt wiannu krusâ! sitt wiannu krusâ!“ (Luhf. 23, 21.) Pilatus gan winneem wehl atfalka un prassa: „Woi man buhs juhsu kehninu sifi krusâ?“ (Zahn. 19, 15.) Bet tee wehl wairak brehze: „Sitt wiannu krusâ, sitt wiannu krusâ!“ Redseet, mihti draugi! pa zik masu laiku tee Zuhdi tikke pahabwehrstii zittâ prahâ! Zaur tahdu pahabwehrstu prahutu tee tohp lohti nelaimigi! Woi ta naw winneem leela nelaimie, ka wianni paleek Deewa eenaidneeki, kas tomehr preekschlaikâ bija Deewa mihtee laudis; zaur sawu zeetsirdibu tee nodohd Deewa weenigu mihtu Dehlu us nahwi, zaur ko tee Deewu lohti apkaitina. Ak Israël, ak Israël! kaut tas pee tewis ne buhtu notizzis! Lai tas drihsak buhtu notizzis pee teem ne mahziteem paganeem, ne kâ pee jums, kas juhs tâ no Deewa ismahziti. Deewâ jums ne lifke truhkt praweeschus, nedf swehtas mahzibas; un reds, kas jums jo wairak Deewa ta muhschiga Tehwa prahutu mahzija, to juhs wairak eenihstat un wianna no Deewa dohtas swehtas mahzibas ne klaufat. — Tâ tad nu tee Zuhdi zaur sawu pahabwehrstu prahutu palikke jo deenas zeetsirdigaki un besdeewigaki, ka tee ir ne kaunejahs palikt pascha Deewa Dehla flepkawas, kurreem ihsti gan waijadseja ar preeku un lihgsinibu fanemt to gaiditu Pestitaju.

Reds, kahdâ nelaimè tee eekriht, kas Deewam un wianna swehtam wahrdam ne klaufa! Buhtu tee Zuhdi klaufsuschii ta Kunga swehtam wahrdam, kas jau fenn gabbôs winneem tikke fluddinahs, tad tee tahdâ grubtâ grehkâ ne buhtu eekrittuschii un ne paliktuschii Jesus Kristus, ta weeniga Deewa Dehla flepkawi, — zaur

ko tee nu pasandeja sawu un sawu behrm-behrnu laizigu lab'lahschani. Zau effam swehtôs raffôs lassifuschii, zik laimigâ buhschana tee Zuhdi preekschlaikâ dsihwojuschi, zaur Deewa palihdsibu dauds kehninu walstis uswarredami un wiffi weenâ paschâ labbâ un angligâ semmè mittuschii. Bet woi nu pehz Jesus Kristus swehtas aiseeschanas pee Tehwa wehl redsam tohs Zuhdu laudis tahdâ laimè dsihwojohi? Ak, kas to dohs, teem usgahje breefmiga sohdiva no Deewa, tâ, ka ta swehta pilsehta Jerusalem tikke pagallam isposlita un ne weens akmins us ohtru ne palikke. Tanni paschâ laikâ, kad tee muhsu Kungu Jesu mohzija, Deewâ teem usfubtija to breefmigu karru; jo tur bija sapuljesuschees ne issaitams pulks zilweku us leeldeenâ swehtseem pehz Zuhdu eeradduma, tâ pas, kâ tee sebo reh bij sapuljesuschees, kad Jesu gohdinaja ar welligu un drihs isnihstamu gohdu. Tâ tad ta pilsehta tikke isposlita un ta Zuhdu tauta pa wiffu pasauli isklibdinata, kâ tas mums taggad redsams. — Redseet, draugi, kahdâ pohstâ un kahdâ nelaimè tee eekritte, kas to Kungu Jesu tâ ne usnehme, kâ peenahlahs; ne ween par to, ka tee wiannu ne usnehme, bet arri par to, ka tee wiannu to Kungu Jesu tif ne schehligi mohzija un nokahwe, paschi Deewa laudis buhdami un tomehr tahdu leelu grehku darridami. Ja nu mehs no tahda leela un breefmiga grehka gribbam fargatees, tad lai

II. mahzamees muhsu Kungu Jesu Kristu, tâ sawâs sirdis fanemt un paglabbaht, kâ wiannu muhscham ne aismirstam. Lai lohti fargajamees no ta, ko tee Zuhdi darrija. Schodeen tee to Kungu ar gawilechanu un preeku fanemm, bet drihs atkal aismirst, zik zeenigs un swehts winsch irr tad turrehts, kad tee wiannu slaweja fazzidami: „Osianna, tam Dahwida Dehlam, slawehts, kas nahk ta Kunga wahrdâ! Osianna, wifs augstakâs debbests!“ Ak, Deewam schehl!

daudsī muhsu laifōs wehl tā par darra, kà tee Zuhdi darrija; schodeen tee to Rungu Jesu teiz un flawe ar swehtahm dseefinahm, bet, naw deena pawaddita, ka jau atkal to apfneij un nizzina. Gan nu daschs tē warretu dohmacht: kà es warru to Rungu Jesu apfneet un nizzinaht tā, kà tee Zuhdi to apfnehje un nizzinaja? winsch jau wairs naw pee muns redjams? Bet, nahz schurp', mans draugs, un skattees, tewim rahdischu tohs, kas to Rungu apfneij un nizzina. Esnu redsejis Deewa nammā zilwekus, kas Jesu gohdina ar karstahm flawas-dseefinahm un zeltus lohjidami swehre pee swehta altara, appaksch Jesus krusia stahwedami un to swehtu waffar-ehdeenu baudidami, ka buhs wifās fawas dsthwibas deenas farwu Pestitaju teikt un flaweht; bet — wehl naw fawā nammā atnahkufchi, jau fahk to Rungu apfneet. No ka tas nahk? Tas nahk no ta, ka, kad tahds zilweks pee ta swehta un dahrga meelasta irr bijis, tad, no ta nahkdams, winsch eet frohgā un peepildahs tā, kà tas wiffu-nepahrtigajs lohps. Nu redsi, woi ar to tahds ne apfneij farwu Pestitaju un winna swehtu meel. siu?

Schauschalas nu gan iffatram tahdam besdeewigam usnahk, kad winsch dsird, ka arri winsch tahds pats effoht, kà tee Zuhdi, kas schodeen to Rungu teiz un flawe, bet par masu laifu atkal winnu apfneij un neewa. Bet woi tu, ak zilweks! wehl winnu tā meefigi warri apfneet un faunā list? Ak, teescham nē! Wehs to Rungu un Pestitaju wairs ne warram sneegt, neds atrast, eeksch tahdam leetahm, ka tas winnam par skahdi buhtu, ka mehš winnu apfneetu un neewatu. Bet muns pascheem tas irr par skahdi un par nelaimi, kad to Rungu Jesu ne zeenijam tā, kà peenahkabs, eeksch ihstenas Deewa-bihjaschanas. Schis swehtajs, augstajs Rungs Jesus Kristus fehsh pee Deewa ta muhschiga debbes-Zehwa labbas rohkas us gohda-frehflu, fur winnu swehti teiz un flawe tee

Deewa engelī ar to debbes draudsī un wiffi swehti pra-weeschi preeksch winna semmigi paklannahs un winnu gohdina ar ne-isteizamū gohdu. Kà tad wehl warretu winnam tas ko skahdeht, kad mehš winnu apfneijam un pulgojam? Ak nē! nē, tam pa-augstinatam Pestitajam wairs ne wart kaiteht ne neeka, faut arri wiffa pasaule winnu apfneetu un neewatu. Bet zaur scho winna apfneefchanu un neewaschanu teek teem, kas to darra, tahda patte un wehl leelaka sohhdiba, kà teem Zuhdeem, kas to Rungu Jesu apfnehje un nizzinaja. Ta pehz schis firds scheligajs Rungs Jesus Kristus leek juhs ar saweem wahrdeem pamahziht, lai juhs no tahdeem grehkeem fargatohs, kas juhs darra lohti nelaimigus pee meefas un pee dwehseles. Jo, ja mehš to Rungu Jesu tā ne gohdinajam un ne klausam, kà daschā reise swehredami sohlam, winnam no firds gohdu doht un paklausiht, bet atkal drihs scho swehtu swehreschanu pahrkahpjam, ko no wiffas firds dsittuma effam sohlijuschī, woi tad mehš ne apgrehkojamees prett Jesu dauds wairak, ne kà tee Zuhdi, kas ne bij' ne weenu reis swehrejuschī, un kam tomehr tahda leela un breefniga sohhdiba uskritte? Ak, wai, wai! zif leela wehl buhs muhsu sohhdiba, kas mehš tik dauds apgrehkojamees prett farwu Pestitaju! — Ak tad nu, mihti draugi! juhsu paschu laizigas un pahr wiffahm leetahm, tahs muhschigas lab'klahschanas deht, lai to gohdu un flawu, ko tam Rungam muhsu Pestitajam daschā swehtā briedi dohdam, ne mas un ne kad ne atraujam, bet arween' winnam jo wairak dohdam; un lai arri ne aismirslam to sohlischanu, ko tad sohlam, prohti, ka buhsm winnam paklausiht. Lai to muhscham ne peemirslam, bet tizzigi peepildam. Lai mehš weens ohtru passubbinam to Rungu Jesu teikt un tam paklausiht, ar ta kehina Dahwida wahrdeem fazzidami: „Nahzeet, dseedasim tam Rungam preezigi, gawilefim tam patwehrumam muhsu pestischanas. Eima preeksch

winna waiga ar pateiffchanu, gawilefin winnam ar dseefmahm. Zo tas Kungs irr tas leelais siiprais Deews, un leelais Kehniensch pahr wisseem deewem. Nabhzeet, paklannifimees, noleegfimees, un mettifimees zekds preeksch ta Kunga muhsu Darritaja" (Dahw. ds. 95, 1 — 3. 6.) Woi gan Dahwid's to tanni brihdi ween darrija, kad winsch to Kungu Jesu garrâ redseja? Woi tad ween winsch to swehti teize un slaweja un pehz atkal peemirfe? Ak nè, winsch to paturreja sawâ firdi lihds sawam kappam, un tad winsch sakka lihds kahdam laikam winsch buhs to slaweht, fazzidams: „Es dsee-daschu no ta Kunga schehlastibahm muhschigi un darri-schu winna pateefibu sinnamu ar mannu mutti, lihds raddu raddeem.“ (Dahw. ds. 89, 2.)

Za nu mehs, mihti draugi! sawu Pestitaju tâ pateefigi gohdasim un winnam buhsim paklaufigi lihds gallam, tad teescham jau schein laizigi muhsu aufis atskannehs schee preeka-wahrdi: „Zuhs Kunga mihti, eenihsteet to launu, winsch pasarga sawu swehtu dwehfeles, no to besdeewigu rohkas winsch tohs isglahbs.“ (Dahw. ds. 97, 10.) Tâ sakka tas Kehniensch Dahwid's, — bet ta to Kunga mihtu muhschiga lab'klahschana naw ar zilweka mutti isteizama, ko Deews dohs teem sawejeyim zaur sawu schehlastibu un Jesus dahrgu nopelnu. Za deht warram preezigi fazziht.

Kas irr schahs semmes gruhthibas
Prett tahdas angstas gohdibas,
Kas tur mums tiks parahdita
Bes galla wiffâ muhschiba?
Zas brihtinsch muhsu zeeschanas
Zir neeks, irr tihrais neeks prett tahs. Amen.

(Wids. ds. gr. N° 360.)

Pateefibas leezineeks
leelâ zettortdeenâ.

Dahrgajs Jesus, muhsu schehligajs Pestitajs! mehs schodeen atkal steidsamees pee tewis klah, ar pasemmi-gahm luhgschanahm tewi peeluhgdami: peedohd mums muhsu grehtus, ar ko mehs prett tew' apgrehkojuschees, schahs swehtas deenas bes apdohma pawaddidami un ne mas ne apdohmadami, zif swehta un dahrga mums schi deena irr, un wehl daschu tihschu grehtu padarribami. Ak augstajs Pestitajs, no wiffas firds peede-weis muhsu grehtu, apschelosees pahr mums nabba-geem grehzineekeem un peedohdi mums to leelu grehtu parradu, ko mehs, mihtajs Pestitajs, tew un sawam Tehwam, muhsu Deewam parradâ effam; un tew, tu augsti slawejams Deewa Dehls! mehs karsti pateizam par sawu swehtu un dahrgu dahwanu, ko tu mums schodeen effi eestahdijis. Us sawu gruhthu krussta nahwi eedams, tu wehl us mums dohmaji, fataisidams un eeswehtidams to swehtu wakkar'-ehdeenu. Ak, kâ ne buhs muhsu no tewim dahrgi atpirktahm dwehfelehm, Kungs Jesu, tew pateift par to swehtu un dahrgu barribu, ko tu winnahm atstahji, aiseedams no schahs launas pasaules, — ka tahs, to baudidamas, warr atspirgt tad, kad tahs ar grehkeem apgruhntinas un kad tahm slahpst pehz tainibas. Ak tad nu tu pats, schehligajs Kungs un Pestitajs Jesus Kristus, nah; tu pats ar sawu zeenigu swehtu Garru tahm dwehfelehm paligâ, ka tahs warr zeenigi baudiht to no tewim eestahditu swehtu meelastu un ka tahs zaur Deewa schehlastibu warr eemantohht ween reis' tanni muhschigâ meera-nammâ nowestas, to sawu dahrgu nopelnu. — Ak schehligajs Kungs Deews debbefu-Tehws! paklausi ir

tu muhsu luhgſchanu, kad luhdsamees tawa mihta Dehla wahrda:

Muhsu Tehws debbesis 2c.

Tohs swehtus un dahrgus wahrbus, ar ko mihtajs Pestitajs to swehtu wakkar-ehdeenu eestahdija, usrakſta mums tee swehti preezas-mahzitaji ta:

Muhsu Kungs Jesus Kristus tanni naktt, kad tas tappe nodohs, nehme to maissi, pateize, pahrlause to un dewe to ſaweem mahzeekem un ſazzija: „Nemmeet un ehdeet, tas irr manna meefa, kas par jums tohp dohta, to darrajt mannis peeminedami.“

Ea lihds arridsan winsch nehme to bikkeri, pehz ta wakkar-ehdeena, pateize un dewe teem to un ſazzija: „Nemmeet un dſerreet wiſſi no ta, ſchis bikkeris irr ta jauna eestahdiſchana eekſch mannam affinim, kas par jums un par daudſeem isleetas tohp par peedohſchanu to grehku, to darrait, zeekahrt juhs to dſerreet, mannis peeminedami.“

*

*

*

Sche nu mehs, mihti draugi! redſam, zil ſchehligs un mihtigs irr bijis Jesus muhsu Pestitajs paſcha pehdeja wakkarâ, kad tas nahwes ſpehks us winnu ſpeedahs wirſu ka nakts; winsch pahrlause ruhktahm nahwes mohkahn dauds ne behdajahs, bet pahrlause to ruhpejahs, ka winsch ſaweem mahzeekem dahrgu meelaſtu pataiſitu, ar ko tee ſawas noſtkummuschaſ dwehfeles warretu eepreezinahd tad, kad tee pehz winna ſawa Kunga un Meistera behdasees. Un ſchis swehtajs dahrgajs meelaſts irr mums wiſſeem par labbu no ta Kunga Jesus eestahdihts. Kur zittur warram preekſch ſawahm dwehfelem labbaku eepreezinahd atrast tad, kad behdu-nakts us mums ſpeeschahs, gribbedama muhs pagallam nomahkt to grehku deht, ko ta kahra meefa

nopelna? Ak, ne kur zittur, ka pee ſcha ta Kunga muhsu Pestitaja dahrgu meelaſta atrohdam to dwehfeles meeru un preeku. Winsch pats tas Kungs fakka: „Mahzeet ſchurp pee mannim wiſſi, kas juhs behdigi un gruhſfirdigi eſſat, es juhs gribbu atweeglinahd. (Matt. 11, 28.) Un teefſcham, ſcho swehtu dahrgu wakkarina meelaſtu baudohd, teek muhsu ſinagga grehku-naſta atnemta, ja ween mehs to pareiſi wakkojam, ka tee ta Kunga swehti wahrdi muhs mahza. Scho muhsu Pestitaja mihleſibu prett mums lai mahjamees atſiht un apdohmahd, apzerredami

- I. zil gruhſtas mohkas Jesu draudeja un ka winsch tomehr gabdaja ſcho swehtu darbu padarriht;
- II. to mums buhs winnam par to doht, ka winsch muhs til gauſchi mihlejis;
- III. kahds swehts ſchis Deewa liſkums un Jesus eestahdijums, un
- IV. tad atſiſſim, ar kahdu ſirdi mums pee ta swehta meelaſta ja-eet.

Tu, Kungs! us nahwi eedams,
 Us mums wehl dohmaji;
 Tu, ſawas affnis leedams,
 Meelaſtu pataiſi,
 Kur tu atlaidi grehkus
 Teem ſkaidri tizigeem,
 Un wahjeem eedohd ſpehkus
 Us labbeem darbimeem. Amen.

(Widſ. ds. gr. N° 614)

I. Ak pateefi, mihti draugi! muhsu Pestitajam wiſſas tabs breeſmigahs mohkas un leels kauns, ko tee neganti Zuhdi winnam darrija un tas karrâ-wihru pulks, kas jau us zeltu bija, kas nahze winna swehtu rohku feet ar walgu, tas wiſſ winnam jau preekſch azzim ſtahweja un winsch wiſſu jau itt ſkaidri ſinnaja, kas winnam notiſſchoht; arri to winsch ſinnaja, ka weens no winna mahzeekem buhs winnu nodohd teem eenaid-

neekeem rohkâ, jebſchu gan tas tanni brihdi wehl pee galda fehdeja un ehde ſawa Runga maiſi. Winſch jau ſunnaja, ka tas drihs buhs par ſawa maiſes tehwa eenaidneeku un to ar wiltu nodohs grehzineeku rohkâs; arri patte ta wiſſu-gruhſtaka zeefchana pee kruſta kohka ſtahweja Jeſum preekſch azzim. Zik leelas behdas un ſahpes draudeja muhſu Peſtitaju un zaur wiſſahm ſchahm breeſmibahm winſch ne kawejahs ſcho ſwehtu darbu padarriht! Za pehz mehſ ſakkam ar teem dſeefmas wahrdeem:

Scho dahrgu mihleſtibu,
Pahr nahwi ſtiprafu,
Lai es ar pateizibu,
Kungs! muhſcham peeminu!
Zik reiſ' pee tawa galda
Jeſalziſ meelojohs,
Lai mihleſtiba ſalda
Man degg ſirds-dſittumôſ!

(Widſ. of. gr. № 614.)

Kurſchs no mums, mihli draugi! nu wehl buhtu tahds zeetſirdigs un ne apdohmigs, kaſ warretu ſcho ſawa Peſtitaja mihleſtibu aiſmirſt ar ko winſch muhs tik karſti mihtojis? Ak, mihli kriſtigi brahli un mahſas! lai tas no mums irr tahlu nohſt, ka mehſ ſawa Peſtitaja karſtu un ne-iſteizamu mihleſtibu aiſmirſtam! lai mehſ winnu to ſchehligu un mihligu Kungu, kaſ pahr mums tâ gahdajis, ka muhſu dwehſeles labbums tiktu wairohts, weenumehr turram ſwehtâ peeminâ, jebſchu gan winnam tas jau bija tas pehdejajs wakkars, kur ar ſaweem mahzekteem kohpâ padſihwoja, kâ mums tee ſwehti rakſti to iſſtahſta: „Muhſu Kungs Jeſus Kriſtus, tanni nakſt, kad tas tappe nodohſt, nehme to maiſi, pateize un pahrlauſe to un ſazzija: Memmeet un ehdeet, tas irr manna meefa.“

Redſi ſchê, ak zilweks, ko taws Peſtitajs darra paſchâ pehdejâ wakkarâ, kad tas teef nodohſt. Winſch wehl preekſch mums ſataiſa to dahrgu dwehſeles mal-

titi. Schis winna ſwehtajs darbs mums gan ar brihnofchanu ja-peeminn un ar pateizibu ja-ſanemm, ſewiſchti zaur to, ka winnam jau bes tam bija dauds grubti darbi ja-ſrahda un ja-dohma, ka drihs buhs tas behdu-brihdis klahſt, kad no winna ſwehta, jauka waiga pluhdihs affaini ſweedri, un arri, ka winna dahrga dwehſele noſkums lihds nahwei un tas affais ehrlſchku-krohnis, kaſ winna ſwehtu galwu kâ ar naglahm iſbalkſija, ſtahweja winnam jau preekſch azzim. Bet tomehr ne kaſ, ne kaſ ne warreja winnam ſcho ſwehtu darbu aiſkaweht, kaſ muhſu dwehſelehm par labbu tilke ſrahdahts.

Ak, ja nu mehſ ſcho ſwehtu darbu, ko tas muhſu dwehſetu Gans un Galwineeks ſawâ pehdejâ wakkarâ, muhs karſti mihlodams, mums par labbu ſrahdaja, — ne pateizigi wakkotum, kahdi augli mums tad buhtu gahdami? Ne kaſ zits, kâ tee grehku lahſti un Deewa ſohdiba, ko pa pilnam effam pelnijufchi. Winſch, winſch tas iſredſchts Deewa Jehrs zaur to ſawu leelu mihleſtibu muhs irr glabbis no muhſchigas nelaimes un paſchâ tanni brihdi pahr mums gahdajis, kad wiſſas tahs behdu wehtras us winnu mahzahs. Za deht

II. apdohmaſim: ar ko gan warram ſchim ſawam apſchehlneekam atmakſaht winna ne-iſſakkami leelu labba-darriſchanu? Mums jau tihri ne kaſ naw, ko winnam warram doht. Zikkai weena leeta mums irr, kaſ Jeſum patihkama, prohti, ta dwehſele. Bet to paſchu mehſ effam ar grehkeem apgahnijufchi un tam ſwehtam un taiſnam Rungam Jeſum reebigu padarrijufchi. — Nahz, nahz tad nu tu patſ, ak dahrgajs Peſtitajs un ſchliſti tahs muhſu ar grehkeem apgahnitas dwehſeles, ſchliſti tahs ar tawahm ſchliſtahm affinim, ka tahs atkal warr tew peenemmigas buht un palikt muhſchigi muhſcham.

Zeefcham, mihli draugi, zaur ſcho ſwehtu wakkarehdeenu, ko Jeſus ſchinni ſwehtâ wakkarâ eethahdijis

us to nahwes-eleiju eedams, teef muhsu dwehfeles schkihstias no teem grehku-fahrneem, ar ko mehš tahš apgahnijufchi. Daschs scha fwehta meelasta pateefigs bauditajs to gan pee sewis nomanna, zif falds un labs tas bijis tai dwehfelei, kas daschkahrt grehku deht lihds nahwei noffummufe un wehl kad tur klast atfkann no Jesus puffes schee preeka wahrdi: „Nemmes drohſchu fir di, — tawi grehki tew pamesti.“ (Matt. 9, 2.) Raut nu gan winna pascha ta Kunga fwehta mutte us mums ne runna schohs dahrgus fwehtus preeka-wahrdus, ka tanni laika, kad winsch pats wirs semmes meesa dsihwoja, tad tomehr winsch suhta farus ustizigus kalpus, tohs mahzitajus, kas winna weeta mums muhsu grehkus peedohd eefsch ta wahrda Deewa ta Zehwa, ta Dehla un ta fwehta Garra, ta ka tas, kas pateefi un no firds no grehkeem atgreeschahs un tohs apraud noschehlodams un tizzigi sohla, muhscham wairs grehkus ne darriht, tas atrohd schehlastibu un peedohschanu. Tas gan teefa, mihti draugi, ka mahzitaji wisseem to grehku peedohschanu fluddina, woi tee irr no grehkeem atgreesufchees, woi ne, jo mahzitajs zilweka fir di ne warr redseht. Bet tahdi leekuti, kas ne atgreesufchees pee-eet, ne dabbu wis to grehku peedohschanu. Ak draugi, ta wehl naw wis ta peedohschana, kad mahzitajs rohkas us ta zilweka galwu leek, ja tas zilweks pats sawa fir di naw us to fataifjees. Te gan daschs dohma, ka jau tad wiffi grehki effoht peedohtri, woi winsch no teem atgreesees, woi ne; — bet ak apmahnihts grehzineekš! ne peewill fewi! ta grehku peedohschana ne stahw mahzitaja warrâ, bet stary tew un mahzitaju irr wehl weens, kas tas ihsternajs grehku peedewejs irr, tas Kungs Jesus, kas skaidri reds, kam waijaga peedoht un kam ne. Mahzitajs tif ta zilweka ahrypuffi reds, pats arri zilweks buhdams, bet Jesus skattahs us muhsu fir dim un tahs no tahlenes pasihst.

Ta pehz tee ne atgreesigi grehzineeki ne dabbu grehku peedohschanu zaur to, ka mahzitajs winneem to peedohschanu fluddina — ja paschi naw atgreesufchees. Tahds tur pretti leelakâ grehkâ eekriht zaur to weltigu sohlschonu Deewam, ka winsch ne buhschoht wairs tihschi grehkoht un — tomehr grehko. Swehtajs apusuls Pahwils fakka: „Tad un, kas ne zeenigi scho maifi ehd, jeb ta Kunga bikkeri dserr, tas buhs no-seedsigs pee ta Kunga meefas un affins. Bet lai tas zilweks pats ismeklejahs, un ta lai winsch no schahs maifes ehd, un no schi bikkera dserr. Jo kas nezeenigi ehd un dserr, tas ehd un dserr few pascham to sohdu, ne ischskirdams ta Kunga meesu.“ (1. Kor. 11, 27 — 29.)

Ak tad nu, mihti draugi! istruhkstatees un pamobstatees no Pahwila wahrdeem, kas draude to ta Kunga fwehta meelasta ne zeenigu bauditaju! Ik weens no mums lai sewi labbi ismeklejahs, kad eet pee schi sawa Kunga un Pesitaja Jesus Kristus fwehta wakkarina weenumehr winnu preeksch azzim turredami wiffas sawas dsihwibas deenas un tahs dahrgas sohlschanas prahâ peeminnedami, ko tur pee ta Kunga fwehta galba sohlam appaksch winna ar affinim notraipita krusa lohka stahwedami. Ja mehš ta un arween' sawu Pesitaju preeksch azzim un prahâ turrestim, tad wairs ne eekrittisim grehkôs un grehku-sohdiba; jo winsch pats tas augstajs fwehtajs Deews mums dohs sawu fwehtu Garru par paligu, fataifitees winna mihta Dehla fwehtu meelastu zeenigi baudiht un, no sawas bes galigas schehlafibas, tas muhschigajs Kungs un Deews apfwehtihš muhsu dwehfeles muhschigi. Kungs!

Dohd, ka schohs augtus atneffam,

Zeekahrt tur ehtam, dserram,

Tew' allasch prahâ paturram,

To fir di ne atwerram

Tam, kas muhs gribb no tew, Kungs! schkirt!

Tew dsihwoht, un teem grehkeem mirt,

Lai irr mums gohds un laime. (Wids. ds. gr. № 611.)

III. Apdohmasim: kahds swehts un dahrgs schis Deewa likkums un Jesus eestahdijums, fo winsch tas Pestitajs, schodeen eestahdijis. Pateefi, mihli draugi! schè wirs semmes mums zits ne kas wairs naw tif swehts un dahrgs, kà schis ta Kunga Jesus meelastis. Jo kas gan wehl warretu buht swehtaks un dahrgaks, ne ka ta Kunga muhsu Pestitaja swehtas meefas un dahrgas affinis? Tahs paschas jau tahs irr, fo meh's swehta wakkar-ehdeena baudam; fo mums rahda tee muhsu Pestitaja swehti wahrdi, kad winsch us saweem mahzefleem sakka: „Nemmeet un ehdeet, tas irr manna meefa.“ Tapat arri tas Kungs sazzija: „Nemmeet un dserrret wiffi no ta, schis bikkerris irr ta jauna eestahdichana eeksch mannam affinin, kas par jums un par daudseem tohp isleetas par peedohschanu fo grehku.“

To nu gan ikweens sinna, ka tahs irr ta Kunga swehtas meefas un affinis, jau pirms winsch tahs bauda; arri to ikfats warr apleezinacht bes kahdas leegschanahs, ka winsch pirmahf naw peenemts pee ta swehta wakkarina, kamehr winsch tohs swehtas eestahdichanas wahrdu no galwas ismahzijas. Bet, af Deewam schehl! zil mas to daschs wehra leek, kahds dahrgs un zeenijams schis swehts meelastis effoht, fo meh's, grehzigi zilweki buhdami, dabujam baudiht. Jo kas to ta swehta wakkar-ehdeena leelu wehrtibu ne apdohma, tas naw zeenigs weefis pee ta Kunga galda. Af dauds, dauds tahdu ne zeenigu weefu wehl irr muhsu starpà, kas ehd ta Kunga swehtas meefas un dserr winna dahrgas affinis. Ta pehz teem teek wehl schodeen peefaukts ar ta praweescha Dsija wahrdeem: „Klaufajt ta Kunga wahrdu, juhs Israëla behrni! jo tam Kungam irr weena fohda leeta ar teem semmes eedsihwotajeem, ta pehz ka ne kahda peetizziba, nedf laddarrischana, nedf Deewa asihschana eeksch tahs

semmes irraid. Bet lahdeschana un melli, un slepta-wiba un sahdsiba, un laulibas-pahrkaphschana, tee lauschahs zauri, un weena affins-waina nahf pakkat ohtru.“ (Ds, 4, 1, 2.) Schee wahrdi lai ik weenu skub-bina no grehku-mega mohstees un pahr to gahdabt, kas winnam pee sawa dwehfeles meera wajjaga.

IV. Lai tad nu wehl ihfòs wahrdds fanemmam un apdohmajam, ar kahdu firdi mums pee ta swehta meelasta ja-eet. Swehts apustulis Pah-wils — kà to jau effam dsirdejusch, — sakka: „Lai tas zilweks pat's ismeklejahs un tà lai winsch no schahs maifes ehd un no schi bikkera dserr.“ Tahdam zilwekam wajjag' wisspirmabl sawu firdi ismekleht un sawu apstumaschamu pahrbaudiht, peeminnoht, us kahdeem grekfeem winna prahts nessahs un kahdus winsch darrija. Kad winsch to darrihs kluffà prahtà un wiffas laizigas ruhpes un gahdaschanas no prahta ismettis abra un to Kungu Jesu par paligu peefauzis, luhf' tad wiffi winna ir pat sleppeniba padarriti grehki preekesch azim nahls; winna pascha firds winnu apfuhdseh's un sazzibs: rang', kahds leels grehzineeks tu effi, redsi, kà tu sawu swehreschane effi pahrkaphis, fo pirmu reis' pee ta Kunga wakkarina pee-eedams swehreji! Af, kahdu leelu fohdibu tu nu effi pelnijis, jo pat's gan labbi sinni, ka tas Kungs to ne fohditu ne pamettih's, kas winna swehtu wahrdu nepateefi walko. Ar wahrdu falkoht: tè tahdam zilwekam, ja winsch to pateefi un no firds darrihs ne mas ferwi aissbildinadams un taisnodams, ihsti leela un ne paneffama nastà rahdisees un krausees wirsù un winna firdi apmahs un pildih's ar tahdu ruhktu noschehlunu un — deewischku noffumschane, pahr fo winnam pehzak ne buhs schehl. Winsch sabihsees un isfauks: „Kungs effi man grehzineekam schehlig's!“ — Kad nu winsch tà atsinnis, kahda bailiga leeta ta irr, tà ar grekfeem apkrautam buht, tad lai — atgreeschahs, lai noschehlo sawus padarritus

grehkus, lai apnemmahs pateefi us preefschu tikfufchi no teem un wiffeem grehkeem fargatecs un weenadi pahf fewi nomohda buht; un ja apfynnahs, ka zittam kahdu wainu woi netaisnibu darriijs, tad lai ar to — kaut tas zif grubti buhtu — faderrahs, tam to padarritu netaisnibu atlihdsina un peedohfchanu luhds, un ja winsch atkal irr no kahda zitta apfaintinahts, tad lai tam no firds peedohd un apnemmahs ne kad winnam to wairs pahrmest un t. j. pr. Ar tahdu fataifitu un fafistu firdi lai winsch pafemmigi pee=eet pee fwehta altara un tur Jesus nahwi peeminnebam ar Deewu falihdsinajahs. Tad winsch arri pee fewis juttih, ka winna finagga grehku najia tiks atnemta un winna dwehfele juttih tahdu preeku, ko ne kahda zilweka mehle ne spehj istiekt.

Tohs preekus lai es bandu

Pateifdam, kristigi;

Lai es tohs ne pasaudu,

Bet tau pu gohdi! —

(Wids. ds. gr. № 608.)

Ar wiffu-fwehtakajs Tehws debbesis, meh, wahji un ne spehzigi temi no wiffas firds un dwehfeles luhdsam: stahw' tu pat, mums klahf ar faru fwehtu Garru pee fcha dahrga dwehfeles meelasta baudifchanas, pee fcha meelasta, ko taws mihtajs Dehls mums fataifijis, ka meh, pee ta ka zeenigi weefi pee=eetam.

Eijohf mums pee Deewa galda,

Swehts Gars lai mums firdi walda,

Ka meh, staigajam pateefi,

Pehz tur kuhstam debbesi-weefi! Amen.

Pateefibas leezineeks

leela peeftdeenâ.

Pee sawa nahwes-stabba

Karr Kristus muhsu labba;

Tas gohda leelkung mirst.

Winsch islaisch sawu garu;

Us to ar wiffu warru

Kauns, apfmeeklis un mohlas birst. Amen.

(Wids. ds. gr. № 164.)

Pee tawa krusa-kohta, af Kung, Jesus! meh, schodeen behdigi un noskummufchi fanahkam, tawas grubtas mohlas un nahwi peeminnebam un taru Tehwu no firds dibbena semmigi peeluhgdami, lai winsch muhsu grehkus peedohd, kurru pehz tu winna mihtajs Dehls zeetis tahs grubtas mohlas un mirris to rubktu krusa nahwi. Ar Kung, Deews un Tehws, apfchehlojees pahf mums nabbageem grehzienekeem pehz tawas leelas ne-isdibbinajamas Tehwa schelastibas, noslauki tahs affaras no muhsu waigeem, ko meh, pahf saweem grehkeem muhsu firds kluffiba tawa preefscha raudam, kad meh, tohs grehkus tew fuhdsam un no tew to grehku peedohfchanu luhdsam. Dohd, af Kung, un Deews, ka tas affinu awohts, kas schodeen no tawa Dehla fwehteem sahneem pluhdis, arri us muhsu ar grehkeem apgahnitahm dwehfelehm tekk un schkihsti tahs no teem grehku fahrneem, ka tahs zaur taru schelastibu, mihtajs debbesi-Tehws, tawa waiga preefscha ar Kristus dahrgahm affinim nomaisgatas warr pastahweht, jo bes tawas schelastibs un bes Kristus, tawa mihta Dehla nopelna meh, tawa leela pastara deena preefsch tew ne warram pastahweht; to meh, atfihstam, appafsch Jesus krusa kohta stahwedami, ka meh, zaur few pascheem ne warram tur tikt, fur tee

fwehti un isredseti muhschigi dsihwo tawa fwehta waiga preekschâ; ta pehz mehs us taru schehlastibu, mihlajs, schehligajs Deews, un us Kristus nopelnu zerrejiam eemantocht to muhschigu dsihwofchanu, un, feminê loh-zidamees, us saweem zekkeem pee tarahm fwehtahm kahjahm luhdsam ar teem fwehteem luhgfschanas wahr-beem, fo Jesus Kristus mums mahzijs, peefohlidams, ka tu muhs schehligi gribboht paklaufht:

Muhsu Tehws debbesis ic.

Tehs fwehtus un dahrgus wahrbus, kas schodeen preeksch-laffant un fo muhsu Pestitajs grubti zeesdams no krusa runnajs un kas mums ar pazeltu un sagraustu firbi ja-klausu, uskrakta tee fwehti preezas-mahzitaji un kas muhsu walloda ta skann:

Un ta bija ta trescha stunda, kad tee winnu krusa fitte. Bet Jesus fazzija: „Tehws, pee-dohd teem, jo tee ne sinna, fo tee dar-ra.“ Un kad Jesus sawu mahti redseja un to mahzekli klahst stahwim, kurreu winsch mihleja, tad fazzija winsch us sawu mahti: „Seewa, redsi, tas irr taws dehls.“ Pehz winsch us to mahzekli fazzija: „Redsi, ta irr tawa mah-te.“ Un tai pascha stunda nehme to tas mahzeklis pee fewim. Bet weens no teem launa-darritajeem, kas pakahrti bija, winnu lammaja, fazzidams: „Ja tu effi Kristus, tad palihdses few pascham un mums“; bet tas ohtrs to funnija un fazzija: „Un arri tu ne bihstees preeksch Deewa, kas tu effi tanni pascha sohdiva; un tomehr mums gan pareisi noteek, jo mehs dabbutjam, fo mehs effam nopelnisuschi ar saweem darbeem, bet schis ne neeka launa newa darris.“ Un winsch us Jesu fazzija: „Kungs! peeminni mannis, kad tu nahkfi sawa walstiba.“ Un Jesus us to fazzija: „Pateefi, es tew falku: Schodeen tu buhfi ar mannim Paradihs.“ Un ap to dewitu

stundu Jesus sauze un fazzija: „Mans Deews, mans Deews, ka pehz tu manni effi at-stahjis? Pehz to, kad Jesus sinnaja, ka jau wiffas leetas bija pabeigtas, ka tee raksti taptu peepilditi, winsch fazzija: „Man flahpft.“ Tad tur weens trauks pilns ar ettiki stahweja; un weens pildija weenu swammi ar ettiki un to aplikke ar Tsapehm, turreja to winnam pee muttes un winnu dsirdinaja. Kad nu Jesus to ettiki bija nehmis, tad winsch fazzija: „Das irr peepildihst!“ Un atkal winsch brehze ar skannigu balsi un fazzija: „Tehws, es sawu garru nodohmu tawas rohkas.“ Un to fazzis, winsch nolahre galwu un islaide sawu dwehfeli.

Schê nu mehs schinnis fwehtos stahstos dsirdam, ka tas Kungs, kas ar affinin wisspahr sawu fwehtu meesu notezzejs, wehl eepreezina tohs sawejus un eebrohschina weenu sweschu, kad tas sawa nahwes-stunda us winnu nosauzajs, fazzidams: „Kungs, peeminni mannis, kad tu sawa walstiba nahkfi.“ Zaur scha nabbaga zilwela tizzigu nosaukschanohs us Jesu, atskann no ta Kunga muttes tee preeka wahrdi: „Pateefi es tew falku: schodeen tu buhfi ar mannim paradihs.“

Teescham, mihli draugi, schis dahrgajs, saldajs preeka-wahrdsch, fo tas Kungs muhsu Pestitajs us to nabbagu grehzineeku falka, irr mums wisseem par preeku. Zaur scho ta Kunga Jesus dahrgu un fwehtu wahrdu mehs atsichlam, ka arr' mums muhsu grehki teel peedohti no Deewa ta schehliga debbes-Tehma schehlastibas un Jesus dahrga nopelna labbad, kad ween mehs no grehkeem atgreeschamees un muhscham tohs wairs ne darram. Tad nu no scheem preeksch-laffiteem fwehteem stahsteem gribbam apdohmaht:

fahda leela schelastiba un lab'klahschana mums nahk no teem muhsu Pestitaja pehdejeem wahrdeem, ko winsch issfauze pee frusta kohka waidedams, probti tad, kad mehs teem tizzesim un winnam paklawfifim.

Tu man pateef,
 Al Kungs un Deews!
 Arr' ne isnihzinafi!
 Kaps man ne darr' schauschalas;
 Tu man apfargafi!
 Lai grehz'neeki
 Jrr bailigi!
 Es ne bihstohs ne neeka,
 Es zaur Jesu zerreju
 Dsihwoht jauna preekâ.
 Lai meefa truhd!
 Mans gars ne subd,
 Ne kas tam gallu darra,
 Mannu meesu atjaunohht
 Stahw arr' Deewa warrâ. Amen.

(Wids. ds. gr. N° 151.)

Scho lab'klahschanu, kas no ta gruhhti zeefdama Runga Jesus Kristus swehtas muttes nahk tanni brihtina, kad winna dwehsele no winna meefahm atschkirahs, to taggad gribbam peeminneht. Teem nifneem un zeetfirdigeem eenaidneekem par labbu no ta Runga muttes atskann schre wahrdi, kâ to lassijam tannis swehtds stahstds: „Jesus fazzija: Zehws, peedohd teem, jo tee ne sinna, ko tee darra.“ Klauß, klauß, af zilweks, zil firnigi Jesus Kristus muhsu Pestitajs Deewu luhds pahf saweem breefnigeem un neganteem eenaidneekem. Kaut gan winsch patß eeksch leelahm un gruhtham sahpehm wahrgst, tomehr winsch ne mittahs Deewu luhgt preeksch teem, kas winnam tahs mohkas darrija, Al, pahf leeku leelas gan bija tahs mohkas, ko Jesum darrija tee ne tizzigi un zeetfirdigi Juhdu laudis! Jau tanni teefas-nammâ tee winna meefas tâ bija fakappajuschy ar rihkshem, ar

needrehm, un ar spaudalahm nokehstijuschy; ta swehtu galwa bija ar ehrlschkeem sabakßita, tâ, ka pee ta Runga swehteem lohzeekleem wairs ne weena weefina tikke atraßa, kas ne bija ar affinin notraipita; no winna swehtas galwas sezzeja affinis, ko tas affais ehrlschku-krohnis bij' isbakßijis; is rohkahm un kahjahm pluhde affinis no teem asseem naglu zaurumeem, kas bija zaurifistias zaur dsihshem un kaulcem. Al schi leeta ferrahs pee sirds! Mums teescham ar schauschalahm ja-peeminn, ka beswainigam, taisnam un pascham wissu-swehtalam ja-zeesch tahdas leelas un breefnigas mohkas no grehzineekem un preeksch grehzineekem. Teescham, tee Jubbi, kas to Rungu Jesu mohzija, bij' leeli grehzineeki un — mehs arri essam grehzineeki, preeksch ka tas Kungs zeetis, tahs leelas, gruhthas mohkas un ne issalkamas sahpes, un schi ta Runga Jesus aishugschana preeksch sawcem eenaidneekem mums labbi ja-apbohma un sirdis dsilli ja-eespeesch par mahzibu, kâ mums buhs prett saweem eenaidneekem turretees, kad tee mums gruhhti darra un muhs waija. Al wai mums, kas mehs lohthi dauds grehkojam prett sawu scheligu Pestitaju, ne darridami pehz winna preeksch-sihmes! Pateefi, schis ta Runga muhsu Pestitaja labbajs, swehtajs padohms irr no mums tahlu nohst; kaut gan mehs ne weens no saweem wissu-nifnakeem eenaidneekem ne simtu dallu ne zeescham no ta, ko Jesus zeete, tad tomehr daschs sawu eenaidneeku tâ nolahd pee meefas, gribbedami, ka tas us tahm paschahm pehdahm paliftu, kur tas stahw. — Bet, af wai, ir tas teek dsirdehts no dascha besdeewiga zilweka, ka tas tahdu laini no Deewa luhds, lai Deews winna eenaidneeku dwehfeli pasauße eeksch tahm muhschigahm elles-mohkahm. Tahds zilweks teescham irr nofauzams par paschu wellu, ne par zilweku; jo tas wels gahda, ka winsch tohs zilwekus eeksch muhschigu pohstu warretu eewest; — kaut muhsu Pestitajs ta pehz tahs gruhthas mohkas zeetis pee

krusta kohka, ka tee zilweki tiftu no muhschigas pasufchanas ispeftiti. Un tew, tu wella kalps, irr preeks tahs dahrgi atpeftitas dwehseles par neeku pasaudeht! Tu teescham to arr' padarritu, ja tu to spehtu; bet tew truhftt spehks us scho darbu. Zo kaut gan tu sawu tuwaku lahdi kà gribbedams, tad tomehr tu patš sawai dwehselei ween sakrahj pohstu un muhschigu nelaini, zaur taweem pascheem nifneem lahsteem, ar ko tu sawu tuwaku lahdi, ta pehz, ka tu ne klauſi Jesus Kristus muhsu Pestitaja swehtahm mahzibahm, ar ko winsch tew' mahza launu ne atmafahht ar launu, bet ar labbu. Winsch fakka: „Nihlojeet sawus eenaidneekus, wehlejeet labbu teem, kas juhs nolahd, darrajt labbu teem, kas juhs eenihd un luhdseet preeksch teem, kas juhs apkaitina un waija.“ Un schodeen schinnis nolaffitds swehtds stahstds dsirdam, ka tas Rungs Jesus preeksch saweem wifsnifnakeem eenaidneekem Deewu luhds, fazzidams: „Zehws, peedohd teem, jo tee ne sinna, ko tee darra.“ (Matt. 5, 44.)

Pateefi, mihti draugi! mums arri peenahkabs ta darriht, kà muhsu Pestitajs darrija pee krussta kohka karradamees un zeesdams leelas mohkas un breefmigas fahpes pee sawahm swehtahm meefahm. Bet ja mehš ta ne darrain, tad ne effam wis zeenigi eemantohht Deewa scheblastibu, kas mums zaur Jesu Kristu nopelnita; ihpaschi, ja mums tas launais fahdana padohms irr, ka mehš saweem tuwakeem wehlejam, ka teem winnu dwehseles muhschigi pasustu par to, ka tee kahdu reis' nesinnaschanà mums fahdi padarra, woi pee mantas, woi pee gohda. Kas irr wiffa ta fahde pee mantas, gohda un meefas, kaut ta wiffa taptu mums atnemta un kas tomehr ihfa zeeschana ween irr, prett to zeeschanu, ko ta dwehsele muhschigi zeetihs? Un kufschs no mums gan warr fazzijt, ka winsch naw ne ko prett sawu tuwaku apwainojees sinnadams un ne sinnadams? Ik retti, retti gan tahdu fur arraddihs, ja

irr atrohdamš. Rad nu arri muhsu starpà tahds tiftu atrastš, kas prett sawu tuwaku ne buhtu apgrehkojees, tad tomehr ne weens naw, kas prett to swehtu, taisnu Deewu ne buhtu apgrehkojees ar dohmaschanahm, wahrdeem un darbeem. Zo juhsu ikweena sinnama firbs, mihti draugi, apleezina, ka juhs effat dauds un daschkahrt prett schehligu Deewu apgrehkojuschees; lai gan arr' zilweki to ne reds un ne teefa, tad Deews to teescham reds un sawà laikà teefahs. Un ja nu atstiflam, ka prett Deewu to debbes-Zehwu effam grehkojuschi, ko tad lai darrain? Ik, ne ko zittu tad warr darriht, kà winnam pee kahjahm frift un luhgtees: „peedohd mums muhsu parradus, kà mehš peedohdam saweem parradneekem.“ Bet zittam sbeee swehti luhgschanas wahrdi irr par apfuhdsechanu; prohti, tee schohs ta Runga swehtus wahrduš mitte nendami fakka, lai winneem ta peedohd, kà winni peedohdohht saweem eenaidneekem. Redš nu, ar scheem wahrdeem winni nu sewim to paschu labbumu, prohti launu wehle, ko wehle saweem eenaidneekem. Kur tē tahdeem sapraschana! Winni paschi ne sinna, ko winni darra un ko luhds. Winni ne leef wehra Pestitaja wahrduš, kas fakka: „Wifsnotak, ko juhs gribbat, kà teem zilwekeem buhs jums darriht, tapatt darrajt arri juhs winneem.“ (Matt. 7, 12.)

Ar ohtru wahrdu muhsu Pestitajs eepreezina sawu raudadamu mahti, fazzidams: „Seewa, redsi, tas irr taws dehlš.“ Pehz winsch us to mahzekli fakka: „Redsi, ta irr tawa mahte.“ Tà tad nu tas Rungs un Pestitajs eepreezina un apmeerina sawu gauschi raudadamu mahti, kad ta reds sawu Rungu un Dehlu pee kohka peenaglotu un wehl zittadi gauschi ne schehligi nomohzitu no teem zeefirdigeem larra-wihreem. Un schis breefmigi nowahrdsis Rungs Jesus nowehl sawai mahte sawà weetà zittu dehlu, to mahzekli Jahni, kas scho tapat buhs kohpt un mihs-

ligi apgahdaht, kà winsch pats. To winsch darra, lai ta tik gauschi ne raud. Un tas mahzellis tuhlin paklauffija sawa mihla mahzitaja wahrdeem; jo stahw rakstihst: „Un tai paschâ stundâ tas mahzellis to nehme pee sewim.“ Schee muhsu Pestitaja swehti wahrdi, ko winsch runna us Mariu un us Jahni, irr mums lohti dahrga mahziba. Bet ak wai mums pahr to, ka mehš ir scho swehtu mahzibu wehrâ ne leekam, ko Jesus no sawa frusta stabba mums mahza! Schahs swehtas mahzibas neklauffschana teek daudschahrt redseta pee brahleem un mahsahm, kam gohdigs tehws mirdams peefohdina, ka teem buhs mihligi un saderrigi kohpâ dsihwoht un weens ohtru ruhpiגי kohyt, bet Deewam schehl! gan drihs wehl naw ta no firds Deewa meeru wehledama tehwa kaps aismests, jau teek dsirdeta kurneschana stary brahleem un mahsahm, kas ne behda ne mas pahr to, ka wehl preefsch mas deenahm mirdams tehws affaras raudadams peefazzija, lai no nemeera fargahs. Deewa wahrds fakka, ka tee nihdetaji to Deewa walstibu ne eemantoschoht. Tad nu tas irr leels grehks preefsch Deewa, kad mehš ar sweschineekeem naidigi un ne saderrigi dsihwojam, bet jo leels un gruhst irr tas grehks, kad meefigi brahli un mahsas dsihwo ne saderrigi, ko jau Deews tas schehligajs debbes-Tehws tik turwu kohpâ saweenojis, kam winsch lizzis no weenadahm affininim zeltees un kam pehz Deewa prahta, kà Jesus mahzjis, waijadseja lohti mihligi kohpâ dsihwoht. Bet ak, tee ne darra pehz Deewa swehta prahta un ne klausa Jesus dahrgai mahzibai; tee dsennahs sawai kaunai meefas-kahribai pakkat ar wissu sawu spehku, dohmadami: Tehws, kas muhs pahr naidigu dsihwoschanu rahje, nu irr mirris, nu mehš warram pehz sawas patifschanas dsihwoht un darriht; jo ne weens wairs naw, kas muhs pahr to rahj. Ak apmahniti jaunekki, pazettat sawas azzis us augschu un stattaitees us debbesi, us

tahm weetahm, kur tas wissu zilweku Tehws dsihwo, kas muhscham ne mirs. Tas, tas reds juhfu negantu dsihwoschanu un sawâ laikâ juhs pahr to rahs un kurra rahschana arri buhs lohti bahrga un jums gruhli panessama, un kurra arri muhscham ne beigsees. Ak, lai tad ta Runga wahrdi juhfu apzeetinas firdis amihkstina! Ak meefigi brahli un mahsas, Jesus no sawa frusta kohka juhs mahza ar sawejeem mihligi kohpâ dsihwoht un ne peemirsteet to, ko juhfu zetta waddonis us debbesim, tee tehwi us sawahm nahwes ziffahm gulledami juhs mahza no Jesus puffes. Turrait tahdu prahtu, kà Mariai un Jahnam bija, jo zeeschaki saweenotees eeksch mihlestibas un weenprahtibas, ne kà preefschlaikâ, kad juhfu mihlais tehws pee jums wehl bija. Tad juhs buhseet laimigi dsihwojoht un swehtigi nomirstoht. Kaut gan juhfu behdas buhtu leelas tad, kad tas tehws, ko Deews jums massineem bewis par kohpeju, nomirtu, tad winsch tas frustâ sistais Kungs Jesus juhs eepreezinahs, kà Mariu eepreezinaja, kurrai arri saws kohpejs tas Kungs un Pestitajs par agru liffahs nomirstoht un zaur kurras sirbi tad kà afs behdu dsellons zauri lihde un gribbeja to puschu pahrschelt, kà to jau tas swehtajs Sihmeans garrâ redseja un us Mariu fazzija, tad, kad tas Kungs Jesus pehz sawas meefas wehl mas behrnisch bija: „Zaur tawu paschu dwehseli sohbins speedisees, ka dauds firschu dohmas taps sinnamas.“ (Luhf. 2, 35.) Un teescham, schihš deenas swehtôs stahstôs to redsam noteekam, ko Sihmeans tad fazzjis. Vateefi afs un sahpijs behdu sohbins schekhle Marias dwehseli, kad winna redseja sawu Kungu pee frusta waidoht un peldoht affinis, kas no winna swehtahm meefahm tezejea. Tur ta nabbadsite stahw ar gauschahm affarahm raudadama un schehlodamahs pahr sawu kohpeju un aischahwetaju, redsedama, ka winna dahrga swehta dsihwiba drihs aisees no schahs pafaules. Winna ar sa-

wahm azzim redseja, ka tahs mohkas, kas ta Kunga swehtas meefas pee frusta kohka mohzija, bija jo leelas zaur to, ka winna tahs sinnaja. Winnai bija behdas pahr to, ka winna sinnaja, ka tas zeesdamais Kungs ne ko launu ne bija darrijs, jo winna pasinne ta taisnibu un deewischfigu gudribu, ta shehlastibu pee atstahstem, ta karstu mihlestibu prett draugeem un arri prett pascheem eenaidneefem. Winna arri bija redsejuse tohs brihnuma-darbus, ko winsch tas Kungs darrija, tohs wahjus dseedinadams, tohs dauds tuhstoschus isfalkuschus ar mas maises pee-ehdinadams, tohs mirronus, kas jau kappâ smirdejuschi, usmohdinadams un wehl zittus dauds, dauds shehlastibas un brihnuma-darbus darridams un ka nu tas tikke tâ apfimeets un ne shehligi mohzihts! Kad winna ta Maria to wiffu apdohmaja, tad winnai nogurre ta firds. Jo tas labba-darritajs bes wainas tikke mohzihts un nokauts, kâ tas wiffu-leelakajs grehzineeks. — Ta Kunga mihliga firds nomannija tahs leelas dwehseles behdas, ar ko Maria mohzijahs preefsch winna azzim stahwedama, un ta dehl winsch tai peefauze tohs eepreezinadamus wahrdu: „Seewa, redsi, tas irr taws dehl.“ Schè nu teef winnai gan kâ ar rohku atnemtahs tahs behdas, ar ko ta behdajahs pahr sawu kohpeju, bet tas shehlums pahr to labbu, mihlu un shehligu Kungu, tas wehl ne mittejahs; tahs affaras wehl birre winnai no waiga lihds treschai deenai, kamehr ta dsirdeja, ka tas Kungs no mirroneem augscham zehlees. Leelas un gruhthas gan bija tahs behdas, ko Maria zeete, bet — drihs tahs par preeku pahrwertijahs. Tâ arri jums, mihli brakti un mahsas juhsu behdas drihs pabeigees, ja ween juhs mihstofeet weens ohtru tâ, kâ Jesus muhsu Pestitajs muhs mahza sawâs swehtas mahzibas.

Tas treschajs wahrds, ko muhsu Pestitajs runna no frusta kohka us to weenu launa-darritaju, kas win-

nam lihdsahs bija peefists pee frusta, tâ skann: „Pateefi, es tew facku: schodeen tu buhfi ar mannim paradihse.“ Tâ tas Kungs Jesus muhsu Pestitajs tohs atgreesigus grehzineekus shehloja un teem grehkus peedewe dsihwojoht, tâ winsch arri wehl paschâ sawâ nahwes stundâ darra pee ta atgreesiga grehzineeka; winsch tam sohla to debbes-preeku tad, kad winsch no firds un semmigi to Kungu Jesu lihdsahs, fazzidams: „Kungs, peeminni mannis, kad tu sawâ walstibâ nahkfi.“

Alf mihli draugi! Schis muhsu Pestitaja swehtajs preeka-wahrds, ko winsch us to launa-darritaju facka, irr mums labbi ja-apdohma un ja-atsihst, ka tam ne-atgreesigam grehzineekam tee grehki pateefi ne teef peedohi. Tee swehti raktii mums facka, ka tur diwi launa-darritaji bijuschis Jesus frustam blakkam pakahrti, weens pa labbu un ohtrs pa kreisu rohku, bet no teem abbeem tiklai tas weens dabbuta no ta Kunga to preezigu debbes-preeka apsohlschanu un ohtris nè. Kâ tas nahzahs? Tas, mihli draugi, nahzahs no ta, ka tas weens sawus grehkus noschehloja un no teem atgreesahs, firdnigi un tizzigi to Kungu peeluhgdams un zaur to tad winsch dabbuta no Jesus to grehku peedohschanu. Bet tas ohtris grehzineeks bija un grehzineeks palikke un arri wehl, Deewam shehl! paschâ nahwes-stundâ grehkus darrija. Jo stahw raktihts: „Weens no teem pakahrtiem launa-darritajem winnu saimoja, fazzidams: Ja tu effi Kristus, tad palihdsees sew pascham un mums.“ Alf kâ tas warreja peedohschanu dabbut, kas ne sawâ nahwes stundâ ne kaunahs prett Deewu grehkoht un winna mihlu Dehlu lanumoht. Winsch teescham nomirre ar saweem grehku lahstem apkrauts, us to muhschigu pasuschanu, kas fataifita preefsch teem ne atgreesigeem grehzineefem. Alf, lai tad mums, mihli draugi! ne kad no prahta ne suhd tas padohms,

fa waijag' no grehkeem atgreestees; lai weenumehr preeksch azzim turrain to breefinas bildi, kas teem ne atgreestigeem grehziineekeem tur muhschibâ irr gaidams. Ja to ne peemirffim, tad grehks ne eekrittifim; un ja kahdu reis' wehl ne tihschi eekrittifim, tad tomehr ne kawefimees no teem atgreestees.

Ar to pirinu wahrdu muhsu Pestitajs Deewu luhds pahr saweem eenaidneekeem, ar ohtru eepreezina sawu mahti; ar to treschu apfobla tam kauna-darrita-jam to muhschigu debbes-preeku; bet nu ar to zettortu winsch pahr sawahm sahpehm us Deewu nosauzahs. Winsch fleeds: „Mans Deews, mans Deews! kapehz tu manni effi atstahjis?“ Nu tam Kungam tabs sahpes paleek lohti grubtas; nu winsch sah nopuhstees un waideht sawas grubtas mohkas un pelbedams nahwigâ affinu juhrâ. Wiss winna spehks jau sahze isust. Tomehr winsch wehl us sawu Tehwu nosauzahs, no ta schelastibu luhgdams: „Mans Deews, mans Deews! kapehz tu manni effi atstahjis?“

Al Kungs Jesus, muhsu dahrgais Pestitajs, tewi luhdsam: dohd arri mums muhsu nahwes-stundâ tahdu prahtu, ka mehs us zittu ne weenu ne dohmajam, kâ us Deewu to Kungu; tas ween lai stahw muhsu firde un prahtâ, us to ween lai mehs pakaujamees un no ta ween paligu un ispestifchanu gaidam un zerream sawahm dwehselehm.

No tewis, Kungs! ne kad atrauschohs
Un taweem wahrdeem tizzeschu.
Us tew es allaschin pakauschohs;
Tu effi man par paligu. —
Labb' tam, kas Deewam ustizzahs!
No ta winsch muhscham ne atstahs.

(Wids. ds. gr. № 19.)

Ar schahm nahwes mohkahm zihnijotees ta Kungga firde islahpe; ta pehz winsch nu sauze: „Man flahpst!“ Woi nu winnam tikke dohts, pehz ko winsch peekuffis un islahpis sauze? Gan tikke dohts,

bet, Deewam schehl! ne tahds malzinsch, kas winna firde atspirdsina; tee winnam dewe to, kas wahju firde wehl wairak grubtaku padarrija. Tee winnam dewe ettiki ar wissu-ruhktakahm sahlehm sajawaktu dsert.

Nu redseet, mihli draugi! ar kahdu dsehreenu tas gobda Leelskungs Jesus Kristus teek dsirdihts muhsu deht; ar to winsch mums atnemm to ruhktu muhschigi muhscham ne isdserramu elles-mohku bikkeri, kas mums bij' ja-dsere muhsu grehku deht. Nu winsch tas Kungs preeksch mums to isdserr, muhs no tabs elles pestidams. Al, ko mehs winnam par to dohfm un ar ko winnam atlihdsinasim? Mums nabbageem ne kas ne irr! Winsch jau arri ne ko wairak no mums ne prassa, kâ ween to, ka mums buhs winnam paklausibt un darribt pehz winna swehtahm mahzibahm, ar ko winsch muhs mahza no grehkeem fargatees, tohs eenihdeht un no teem behgt.

Ko, mihlajs Jesus! effi
No mums nu pelnijis?
Ka krusta nahwi nesi,
Ko effi praffijis?
Mehs sawu firde nessam!
Uonemm to schehligi!
Mehs tawi kalpi effam,
Un buhsim muhschigi!

(Wids. ds. gr. № 140.)

Weidsoht nu winsch, kâ mums tee preeka-mahzitari to islahsta, fakka: „Tas irr peepildihts!“ Winsch sinnaja, ka schis ruhktais, suhrais schulschu dsehreens buhschoht tabs pehdejas mohkas, kas winna swehtai meesai eeksch' un ahr'-puffe sahpes darrija. Ta pehz winsch sauz: „Tas irr peepildihts!“ — Un nu arri bij' Jesus swehtas meesas zaur zaurim uo ahr' un no eeksch'-puffes pagallam sagraisitas un sakappatas, un pehdigi, kad winsch wairs gan drihs ne ko ne spehje runnaht, tad tomehr wehl pehdigo reis' sawu swehtu mutti atdarra un fakka: „Tehws, es sawu

garru nodohmu tawâs rohkâs!“ Un to fazzizis, winsch galwu nokahre un islaide farwu swehtu un dahrgu dwehseli.

Al Kungs, schehligajs Deews! nemm arri muhsu dwehseles tawâs Tehwa rohkâs, kad mehš, tewi luhgdami, tew tahš atwehlesim un tawâs rohkâs nodohsim. Sanemm tahš schehligi un dohd, ka tawa mihta Dehla zeeschana tahm muhschigi par labbu nahk. Al dohd, ka mehš arri lihds tohpam dakineeki pee tahš gohdibas, ko winsch zaur farwu gruhtu zeeschanu un krusa nahwi eemantojis! — Muhsu firdis pahrluhst, tawu leelu mihlestimu, Kungs Jesus! peeminnoht un tewim tizzigi peekerahs dsihwojoht un mirstoht. Al effi mums jo prohjam schehligs un nahwes stundâ effi pats muhsu waddons us to muhschigu laimi, ko Tu mums nopelnijis. — Tad

Nu, manna firds! eelihgmojees
Schahs pestifchanas labbâ.
Scho Deewu teikt ne kawejees,
To dahrgu mantu glabba!
Nohst, nohst ar felt' un fubrabu!
Nohst, nohst ar meefas-kahribu!
Jo Jesus manna manta. —
Tu, Jesus! allasch pee man buhs,
Kaut kahdâ wajjadfibâ!
Eeksch behdahm man par preeku kuhf,
Par laimi nelaimibâ,
Par mantu man eeksch truhkuma,
Par atspirgchanu wahjibâ;
Par frohni debbes = preekâ! Amen.

(Wibf. dsf. gr. № 166.)

Pateefibas leezineeks

leeldeenâs swehtku pirmâ deenâ.

Lai flawas dseefmas nobseedam!
Lai preezigi mehš pateizam
Lam Kungam, kas us lihgsnibu
Irr eeswehtij's to leeldeenu! Alleluja!

Schi deena Jesus gobdibas
Irr deena winna spehziabas.
Winsch, kappu gruschos saminnis,
To tumstibu uwarreja. Gohds Deewam dohts! Amen.

(Wibf. dsf. gr. № 179.)

Al, pateefi, mihtli draugi! schodeen mums ja-dseeb karstas un swehtas flawas dseefmas, Deewam un Jesum tam augscham-zehluscham Pestitajam par gobdu. Lai dseedam mehš, kas mehš wirs tahš semmes mihtam, eeksch kurras tas Swehtajajs tiffe eerakts dsilla un flintainâ kappâ un us kurra durwim tiffe leels un smags almins uswelts un tur klaht wehl ar stipreem un apbrunnoteem karra-wihreem zeeschi apfargahts. Jo tee ta Kunga nifni eenaidneeki bihjajahs, ka tee mahzellu buhs nahkt, winna meefas isfagt un tad melloht, ka winsch effoht augscham zehlees, — ka mehš to effam dsirdejuschu pagahjuschâs deenâs. Za pehz tee to kappu lohti zeeschi stiprinaja, til stipri, ka tur ne weens ne warreja tik klaht. Bet ko dohmajat, kas tur pee ta zeeschi nostiprinata kappâ notiffe? To tublin dsirdefim no teem swehteem preeka mahzitajeem. Bet pirmš to klausamees, lai ta Kunga muhsu Deewa preekschâ zeklds mettamees un winnu peeluhdsam ar to swehtu luhgschanu, ko muhsu mihtajš Pestitajš pats mums mahzijis:

Muhsu Tehws debbesis ic.

Muhfu schihs deenas swehts ewangeliums, atrohbahts us-rakstihst ta preezas-mahzitaja Markusa swehts stahstos festa-padesmita nobalka un tur no 1mas lihds stu perschu muhfu walloba ta skann:

Kad ta swehta deena bija pagabhjusi, tad Maria Maddala un Maria ta Zehkaba un Salama, dahrgas swaidamas-sahles pirke, ka tahs nahktu, un winnu swaiditu. Un pirmâ neddelas deenâ, lohti agri, saulei lezsoht, tahs pee kappu nahze, un fazzija sawa starpa: „kas mums to akmini nowelt no ta kappu durwim?“ Un pafkattidamees tahs redseja, ka tas akmins bija nowelts, jo tas bija lohti leels. Un tahs kappâ eegabhjuschas, redseja weenu jaunu puisi pee labbas robkas sehsham; tas ar balteem garreem swahrkeem bija apgehrbees. Un tahs isbihjahs. Bet winsch us tahm fazzija: „ne isbihsteetes, juhs meklejat Jesu no Nazaretes, kas bija krustâ fists; tas irr augsham zehlees, un newa scheitan; redseet schè to weetu, kur tee winnu nolikke. Bet no-eita, un fakkait to winna mahzkleem un Peh-teram, ka winsch juhsu preekschâ no-ees us Galileju; tur juhs to redseet, ka winsch jums irr fazzijis.“ Un tahs isgahje peepeschi ahra un behdse no kappu, jo drebbeschana un bailiba tahm bija usgabhjusi, un ne fazzija ne weenam ne neeka, jo tahs bihhahs.

Alf, kahdas skannas slawas dseefmas Deewam par gohdu atskanneja tai jauka Kanaana semne tanni laika, kad Deews tas Kungs tohs Israëla behrnus ispestija no eenaidneeku rohkam; jo zaur weenas seewas rohku tikke tas leelajs karra-waldineeks Sifferus nokauts un schi patte seewa ar teem augsteem waldineekeem un wisfeem semneem laudim dseedaja Deewam par gohdu scho slawas dseefmu, wiffi weenâ balsi fazzidami: „Es,

tam Kungam es dseedaschu. Es dseedaschu tam Kungam tam Israëla Deewam dseefmas. — Tee kalni islusse preeksch ta Kunga, Sinai pats preeksch ta Kunga ta Israëla Deewa ic.“ (Sohg. 5, 3. 5.)

Bet, draugi! zil dauds augstakas slawas dseefmas mums taggad ja-dseed ar swehtu un debbesigu preeku, kad peeminnam muhfu Pesiitaja Jesus Kristus spehzigu uszelschanohs no mirroneem, zaur kurru Deews tas muhschigais debbes-Zehws muhs irr atpestijis no ta eenaidneeka warras, kas muhsu dwehseles gribbeja pasubdinahht muhschigi; un kas, kad muhsu Pesiitaju pee krusa kohla nokahwe un kappâ eelikke, dohmaja, ka nu wifs pagallam un ka nu winnam, tam muhsu nifnam eenaidneekam buhschoht walla ar mums darribt, fo gribb; — winsch schlitte, ka nu teescham winnam wiffa walla buhschoht rohkâ, kad paschu galwineeku nomirruschu kappâ eelikke, fo tur tee tumfibas behrni zeefchi apfargaja. — Bet tik lihds, ka ta apfargaschana paschâ siiprumâ bija, tad tas Kungs zehlahs augsham no sawa nahwes-meega, tik spehzigu, ka teem siipreem un drohscheem karra-wihreem bij ja-drebb un ja-trihz preeksch Winna Wiff-spehzigas, redsoht to leelu akmini no kappu durwim noweltotees — bes zilweku spehla, ka to swehts stahstos lassam; tee fargi drebbeja no bailehm un pamirre. — No sehahs swehtas preeka sinnas, fo tas engelis tahm seewahm fludbinaja, ka tas krustâ fists Jesus no mirroneem augsham zehlees, lai apdohmajam un wehrâ leekam:

ka tahs behdas, kas Jesus draugeem bija, peepeschi par preeku pahrwehrtahs, — par tahdu preeku, kas arri mums leelu swehtibu un laimi atnefs.

Jau leelâ nostumfchanâ
Tee draugi behdajahs;
Bet pirms to wehl nomanna,
Tas Kungs jau pazekahs,

Dsihws, spehzig, warretajs,
No fawa kappu gahjis,
Un wiffu apgahdajis,
Kà gohda Pestitajis! Amen.

(Wids. ds. gr. N° 180.)

Gan pateefi leela behdu nakts bij' apflahjuse ta Kunga draugus, kad tee redseja fawu Mahzitaju, fawu Zehwu, fawu augstako Draugu kappà eeleekoht, bes ka tee winnu dabbuja pawaddiht, bet kas tikke no swe-scheem un no karra-wihreem fargahs tà, ka tee ne mas ne tikke klahl laisli fawu Kungu apraudsiht un fawas behdas apremdeht. Tomehr tahs feewas eedrohschinasjahs us fawa Kunga kappu eet un winnu apraudsiht, gribbedamas winnu ar dahrgahm swaidamahm sah-lehm swaidiht, — kà to lassam schihs deenas swehta-weena bija pagahjuse, tad Maria Maddala un Maria ta Zehkaba, un Salama, dahrgas swaidamas-sahles pirke, ka tahs nahktu, un winnu swaiditu. Un pirmà neddelas deenà, lohti agri, faulei lezzoht, tahs pee kappu nahze, un fazzija samà starpà: „kas mums to afmini nowelt no ta kappu durwim?“ — Èa tahs gohdigas feewas behdajahs pa to zeltu eedamas us fawa Kunga kappu. Bet, tahs pazehle fawas azzis un redseja to afmini noweltu no tahm kappu durwim; jo stahw rakstihst: „Un passattidamees tahs redseja, ka tas afmins bija nowelts, jo tas bija lohti leels.“ Leels preeks jau no ta tahm nabbagahm un behdigahm feewahm atspihdeja, ka tas smaggais afmins bij' nowelts, kas preeksch tahm kappu durwim bij' aislikts un nu tahs dohmaja ar preeku fawa Kunga swehtas meefas swaidiht ar dahrgahm swaidamahm sahlehm, ko tahs bija sagahdajuschas to pehdeju gohdu fawam Kungam nodoht, bet kappà eegahjuschas winnas wairs tur ne atrohd fawa Kunga meefas! No tad winnas tur atrohd? Us to mums atbild tas swehts ewangeliums: „Un

tahs kappà eegahjuschas, redseja weenu jaunu puifi pee labbas rohtas fehsham; tas ar balteem garreem swahr-leem bija apgehrbees. Un tahs isbihjahs. Bet winsch us tahm fazzija: „ne isbihsteetes, juhs mefle-jat Jesu no Nazaretas, kas bija krusà fists; tas irr augsham zehlees, un newa scheitan; redseet schè to weetu, kur tee winnu nolikke.“

Nedseet, draugi! kà tas irr, kas pehz ta Kunga melle, tam tas preeks paleek arween' leelaks; to pee tahm feewahm redsam, ka tahm tas preeks arween' wairojahs. Winnas preezajahs, redsedamas to afmini no kappu durwim noweltu. Bet tannì weeta atnabhschahm, kur ta Kunga meefas bij' eegulditas, winnu auffs atstann tahda preeka bals: „Tas (Kung) irr augsham zehlees un newa scheitan.“ No ka tah schi preeka bals atstann? Woi no kahda zilwela? Al nè! No pascha Deewa swehta engeta teef ta Jesus augsham-zelshanahts tahm feewahm paslud-dinata, un tahs pahrscho pasluddinaschanu nobihslahs; swehts un salds preeks pahraemim winnu firbis, kad winnas dsird, ka tas Kungs no mirroneem augsham-zehlees. Winnas to ne ween ar fawahm aufim dsird, bet arri paschas ar fawahm azzim reds, ka tas Kungs pateefi uszehlees. — Swehts un taifnis bija tas Kungs, kas tannì kappà gulleja; ta pehz Deews subtiija fawu swehtu engeli, kas winna uszelshanohts no mirroneem pasluddinaja tahm Deewa-bihjigahm feewahm, kas nahze ar dahrgahm sahlehm winna meefu swaidiht.

Tas Deewa engelis wehl us tahm Deewa-bihjigahm feewahm sakka: „No-eita un sakajt to winna mahzefleem un Pehteram, ka winsch juhs preekschà no-ees us Galileju, tur juhs to redseet, kà winsch jums irr fazzijis.“ Un pateefi, tas Kungs Jesus preeksch fawas gruhthas zeechanas un mirshanas us faweam mahzefleem bij' fazzijis: „Kad es augsham zelshohts,

gribbu es juhfu preefschà no-eet eefsch Galilejas.“ (Matt. 26, 32.) To winsch fazzija paschà beidsamà waffarà, kad to swehtu waffarinu bij noturrejuschi un pateizibas dseefnu nodseedarjuschi. Bet kapehz tad tas engelis lifte fewischki Pehteram to preezas-wehsti sluddinaht? Al, ta pehz, ka tas Kungs redseja Pehtera gauschas affaras, fo tas raudaja pee ta sohda-namma, durwim stahwedams, no sawa mihta Mahzitaja atschkirts un no teem neganteem kalpeem un kalponehm eefsch grubta grehka eewests, ka tas sawu Kungu aisleedse, fazzidams, ka winsch to ne pasihstohht. Pehteris scho sawu grehku apraudaja un noschelloja, gauschas affaras raudadams. Za deht nu leek tas Kungs sawam atgreesigam mahzektam fewischki, sawu uszelschanohs pasluddinaht zaur engeli.

Gan ne weens stary mums kristiteem ne buhs, kas schodeen ne preezajahs un ne lihgsimajahs ar swehtu debefigu preeku un lihgsimibu, scho leeldeenu swinnedams, kurrà tas Pestitajs faulei lezzoht uszehlees no mirroneem. No Jesus tumscha kappà irr tas saldakajs preeks atspihdejis tam wissu-leelakajam grehzineekam, kas ween pa schahm pagahjuschahm gawenu deenahm pateefi no grehkeem atgreesees, tohs noschellojis un apraudajis tà, kà Pehteris un Deewam tam Kungam apfobljijis, ka winsch wairs ne grehkohs. Lai tas preezajahs lihds ar wisseem swehteem un isredseteem. Lai preezajahs tas nabbags atgreesigs grehzineeks schodeen ar leelu preeku, ka tas Kungs arri winnam leek to preeka wehsti pasluddinaht zaur sawu swehtu engeli. Un pateefi, schis augscham zehluschais Kungs Jesus muhsu grehku deht nomirre un muhsu taisnibas deht tikke usmohdinahts. Al lai schodeen muhsu stary atskann flawas dseefmas, Deewam un Jesum par gohdu, ka mehseffam pestiti no grehkeem un no grehku sohdivas. Bet, lai mehse arri san no schahs swehtas dahrgas deenas eefahkam no jauna dsihwoht eefsch Deewa-bih-

jaschanas un ihstinas taisnibas; lai mehse dsihwojam kà ihsteni Deewa parwalsineeki, ka Kristus warr eefsch mums mahjas-weetu nemt. Un ja mehse atsihstam, ka Kristus eefsch mums dsihwo, woi tad mehse wehl drihtstefim grehkus mihtohht un darriht? Al nè! jo kas tam Kungam Kristum irr padeweese, tam tee grehki reebj kà schultis; un kas pateefi tam Kungam Jesum Kristum irr padewuschees, teem arri tahs behdas scha laika ne fo ne spehj padarriht, kaut arri tahs jo leelas buhtu fazehluschahs; winsch ne tiks no tahm isbeedehts, nedf nospeests, jo tas Kungs Jesus gan spehj tahs no winna nogreest, ka ikweenam, to redsoht, buhs ja-fakka:

Al brühnume leels! Al spehziges Deewe!
Kursch naidneeks tew wairs pretti ees?
Kursch behdu almins buhs tik gruhts,
Wo tu ne welsi man no kruhts?
Tu warrenajs!
Kad dsikas behdas man apstahs,
Mans glahbejs tahs isdibbinahs;
Winsch sawu rohku man pasnehgs,
Man ne uswarrehs behdu spehks.
Naidse ne pohstihse. (Wids. ds. gr. N° 181.)

Sapulzejeetees tad nu juhse nabbagi un apbehdinati grehzineeki kohpà pee Jesus tumscha kappà, nemmatees schè eepreezinaschanu sawahm lihds nahwei no flummuschahm dwehselehm, ne isbihsteetees pahrlieku pahr to leelu grehku parradu. Schis Jesus irr to preefsch jums aismaksajis, schis Jesus, kas schodeen peezehlees no nahwes. Lai tee tihfschi un ne atgreesigi grehzineeki drebb un trihz preefsch ta swehta taisna Deewa, tee grehzineeki, kas ne mas pahr saweem grehkeem naw noskummuschi, no teem ne atgreesdamees. Bet juhse nabbagi un behdigi pateefi atgreesigi grehzineeki, jums irr juhse grehki peedohti; ta deht lai juhse behdigas dwehseles schodeen eelihgsimajahs un tohp preezigas par to, ka tas Kungs augscham zehlees no mirroneem un schi ta Kunga muhsu Pestitaja peezel-

ſchanahs mums dohs ſpehku, ka mehſ warrefim no ſawa grehku meega uſzeltees un ar Jeſu Kriſtu dſihwoht, kamehr buhs deenas wirs ſemmes un ar Kriſtu ee-eet eekſch ta debbes preeka namma un tur muhſchigi ar winnu dſihwoht. Za pehz tad nu juhs, kaſ juhs ſchodeen no grehku-meega effat uſmohduſchees, farga-jatees, ka juhs tanni wairs ne eegulſtatees! Alk zif gruhti tad jums taſ nahks, kad juhs nu wehl no jauna ſahkfeet mihleht tohs grehkuſ, no kurreem effat atgreesuſchees ſchinnis pagahjuſchâs deenâs, kad juhs peeminnejat to Jeſus Kriſtus gruhtu zeeſchanu un mirſchanu, ko winſch juhſu grehku deht zeete. Alk, ja wehl ap-pakſch juhſu firde irr tit leels grehku kahrumſ, ka taſ maſaiſ putteklihtſ, kaſ no mehja pa gaiſu teek dſihtſ, tad juhs ne eemantofeet to Jeſus Kriſtus dahrgu nopelnu, ko winſch nopelnijis ſchinnis pagahjuſchâs deenâs preekſch teem firdeſ-ſchkihſteem un arri ne tapfeet zeenigi pee ſcha preeka, kaſ ſchodeen teek paſluddinahtſ no Deewa engela teem tizzeem un firdeſ ſchkihſteem. Alk, ta pehz, lai iſtihram ſawas firdeſ no taſ wiſſu-maſakaſ blehdibaſ; jo ja ta wiſſu-maſaka druſzina no taſ eekſchâ palikſ, tad ta pehz atkal iſplattiſeeſ un muhſu firde pagallam nomahks, ka tai buhs atkal ja-kriht eekſch teem grehku dſittumeem, kurrôſ ta preekſch-laikâ bij eegrimmuſe.

Za pehz, mihti draugi! lai mehſ ſchinni leela preeka-deenâ, kurrâ muhſu Peſitajſ uſzehlees no mirroneem, ne ween preezajamees, bet lai mehſ arridſan pee ſewim apdohmajam, woi effam zeenigi pee ſcha ſwehta preeka, kaſ ſchodeen muhſu auſis ſkann? — Alk, teeſcham ikweenam no mums pee ſewis ja-atſihſt, ka mehſ no ſew paſcheem ne effam zeenigi ſcho ſwehtu preeku baudiht; bet zaur Deewa ta muhſchiga debbeſſ-Zehwa leelu ſchehlaſlibu effam uſ to zeenigi darriiti. Za pehz lai Deewam un Winna mihtam Dehlam muhſu Peſitajam firênigi par to pateizam. Lai dſeedam preezigi:

Juhs laudis! Deewam pateizeet
 Ar preeka-pilnu garru,
 Un Jeſu Kriſtu ſlawejeet,
 Kaſ ſalaſch nahweſ warru!
 Alk, eſſi teikſ, Kungs Jeſus Kriſt!
 Ka ſchehligſ lizzees kruſtâ fiſt,
 Un ſpehzigſ augſcham-zehlees.

(Widſ. dſ. gr. № 175.)

Un kad muhſ kahdaſ gruhtas behdaſ gribb nomahkt, tad lai eepreezinajamees ar to, ka muhſu Apſchehlneeks dſihwo, kaſ muhſ warr eepreezinaht un lai apdohmajam, ka taſ ſcha laika behdaſ ne uſſwerr to gohdibu, kaſ mums tur tikſ parahdihta, kur Winſch walda ne iſſakamâ gohdibâ un ne pee-eetamâ gaiſchumâ. Tad nu

Papreezajees, at firſnina!
 Man lihgſniba ween ſinnama.
 Deewſ tur man preeku ſataiſijſ,
 No kaitehm ſchê man iſpeſtijſ.
 Alk preezajees!
 Par to tew, Jeſus! pateizam,
 Tew gohda Kungu ſlawejam!
 Tur winnâ ſaulê nahkuſchi,
 Mehſ dſeedaſim jo ſkannigi:
 „Gohds tew! at Kungs!“ Amen.

(Widſ. dſ. gr. № 181.)

Pateefibas leezineeks leeldeenâſ ſwehtku ohtrâ deenâ.

Jeſus dſihwſ, manſ apſchehlneeks:
 Eſ pee winna dſihwſ arr' buhſchu;
 Kur ſchis irr manſ galwineeks,
 Tur eſ arr' pee winna klubſchu.
 Ne warr buht, ka atſtahtu
 Galwâ ſawu lohzeſku. Amen.

(Widſ. dſ. gr. № 173.)

Mihli draugi! tà preezigi mehš gan dſeedam ſchin-
nīs lihgfindōs augſcham-zelſchanahs fwehtōs, bet —
Deewam ſchehl! — zif dauds fahrtigi mehš no ſawa gal-
wineeka Jeſus ſchfiramees, ir ſchinnīs paſchās fweh-
tās deenās, kurrās, par karſtu pateizibu, pee winnu
tif zeeſchi waijadſeja peeſertees un turretees, kà galwai
pee lohzeſteem; un ja nu mehš ſchinnī deenā tà no
ſawa Galwineeka ſchfiramees, darridami grehfus un
wiſſadu blehdibu, woi tad warram par winna ta aug-
ſcham zehluſcha Runga Jeſus lohzeſteem ſauktees? Ak
teeſcham nē; jo wiſch taš Galwineeks ir fwehts un
taiſnis un tà arri teem winna draudſes lohzeſteem wai-
jaga fwehteem un taiſneem buht. Ja mehš nu atſih-
ſtam, ka mehš eſſam grehzineeki un ne taiſni, kaš tad
mums ja-darra? kaš tad mums ja-eefahk, ja no ſawas
galwas eſſam atſchfiruſchees? Ak, ne kaš zits ja-darra
un ja-eefahk, kà pee winna kaſjahm ja-kriht un wiſch
no firđs dibbena ja-peeluhđs, lai wiſch pahm mums
apſchehlojahs wehl ſchinnī brihtinā, kurrā mehš ſawas
firđis un dwehſeles uš winnu pazettam un ſchehlaſtibu
luhđſamees.

Nu tad, ak muhſchigajs wiſſu-warrenajs Deews
Zehws! ak wiſſu-ſchehligajs Rungs Jeſus! un ak zee-
nigajs fwehtajs Gars! apſchehlojees pahm mums nab-
bageem wahjeem grehzineekeem un ſemmes tahrpeem;
pehz tawas ne iſdibbinajamas Zehwa ſchehlaſtibas un
pehz tawa mihla Dehla ne-iſdſehſchamas karſtas mih-
leſtibas prett mums luhđſam to ſchehlaſtibu, lai mehš
teekam ar Jeſu muhſu Galwu atkal falihđſinati, ar to
Galwu, no kurrās mehš zaur ſaweem grehkeem no-
ſchfiruſchees. Ak Rungs Jeſus Kriſtus, mehš tewi
paſemmigi luhđſam, nahz tu pats pee mums ar tawu
zeenigu fwehtu Garru un ſataiſi muhš par taweem pa-
ſtahwigeem lohzeſteem, ka ne kaš muhš no tew ne warr
ſchfirt dſihwojoht un mirſtoht. Un arri, ak Rungs
Jeſus, muhſu Apſchehlineeks, apſchehlojees pahm mums

tad, kad mehš paſtarā deenā no ſaweem kappeem tik-
ſin uſmohdinati un preekſch tawas teefas, ak Jeſu!
ſlahditi; tad, ak tad turri pahm mums ſchehligu teefu
un appuſchko muhš ar to muhſchigās dſihwoſchanas
krohi, zaur tawu ne iſmehrojamu ſchehlaſtibu. Scheh-
ligajs Rungs un Deews, to no tewi luhđſamees pee
ſemmes kriſdami.

Muhſu Zehws debbeſis 1c.

Muhſu ſchihs deenās fwehts ewangeliums atrohdašs uſrak-
ſtihts ta preezas-mahzitaja Luhkaſa fwehtōs ſlahđōs,
ohtrā deſmitā un zettortā nodaktā, kur taš no 13tas
lihđs 35tu perſchu muhſu wallođā tà ſtann:

Diwi Jeſus mahzeſli gahe tannī paſchā dee-
nā uš kađdu pilſſatiau, taš bija no Jeruſalemes
labba juhđſemmes tablu, ar wahrdu Emmaüs.
Un tee runnaja ſawā ſtarpā no wiſſahm tahm lee-
tahm, kaš bija notikluſchas. Un taš gaddijahs,
kad tee tà runnaja ſtarp ſewim, arriđsan pats
Jeſus peegahje pee teem, un ſtaigaja ar teem. Bet
winnu azzis tappe turretas, ka winni to ne pa-
ſinne. Un wiſch uš teem ſazzija: „kađdas taš
runnas, ko juhs turrat ſawā ſtarpā uš zellu, un
eſſat til noſkummuſchi?“ Tad weens ar wahrdu
kledwas atbildeja, un uš winnu ſazzija: „woi
tad tu ween eſſi tađs ſweſchineeks eekſch Jeruſa-
lemer, kaš ne ſinna, kaš ſchinnīs deenās tur no-
tizis?“ Un wiſch uš teem ſazzija: „kaš tad?“
Un tee uš winnu ſazzija: „taš, no Jeſus no Na-
zaret, kaš bija praweets, warrens no darbeem
un wahrdeem preekſch Deewa un wiſſeem laudim;
kà to muhſu augſti preeſteri un wirſneeki ir no-
dewuſchi pee paſuddinaſchanas uš nahwi, un win-
nu ſittuſchi kruſtā. Bet mehš zerrejam, win-
nam bija Iſraelu atpeſtiht; un pahm wiſſu to
ſchodeen ta treſcha deena ir, ka ſchihs leetas ir
notikluſchas. Tad arriđsan zittas no muhſu ſee-

wahm muhs isbeedėjuschas, tahs agri bijuschas pee kappu. Un winna meefas ne atradduschas, nahf un fakka, ka tahs engelu parahdifehanu redsejuschas, kas fakka, winsch effohts dsihws. Un zitti no mums nogahje pee kappu, un atradde ta, ka tahs seewas fazzija, bet winnu paschu tee ne redseja. "Tad winsch fazzija us teem: „af! juhs nesapraschi un kuhtri no firdim, ka juhs ne grihbat tizzeht wissu to, ko tee praweeschi fluddinaju fchi? Woi Kristum ne bija to zeest, un ee-eet sawa gohdiba?" Pehz eefahfdams no Mohsus un no wisseem praweescheem, winsch teem isstahstija wissus rakstus, kas bija rakstiti no winna. Un tee nahje fahf pee ta pilsfatina, kury tee gahje, bet winsch likahs eijohs tablaki. Un tee to gau fchi lubdse, un fazzija: „palezi pee mums, jo wakkars jau mettahs, un ta deena irr pagallam;" un winsch eegahje palikt pee teem. Un tas gad dijahs, ka winsch ar teem fehdsaws pee galda to maisi nehme, pateize, pahrlause un teem to isdallija: Tad winnu azzis tappe atwehrtas, un tee winnu pasinne; bet winsch pasuddahs no teem. Un tee fazzija sawa starpâ: „woi muhsu firds eefsch mums ne dedse, kad winsch runnaja ar mums us zellu, mums tohs rakstus isstahstidams?" Un tanni pascha stunda tee zehlehs, greefehsh atpakkat us Jerusalemi, un tohs weenpadesmitus atradde weenâ pulkâ, un tohs, kas bija pee teem, kas fazzija: „tas Kungs pateefi irr augscham zehlees, un Sihmanim parahdijeesh." Un winni scheem pasazzija, kas bija notizzis us zella, un ka tas no winneem pasihst tappis, to maisi lausdams.

* * *

Draugi mihli, kaut arri mehs warretu weenreis tik zeenigi tapt, ka mehs sawu Pestitaju pee fewim war-

retu nomanniht ta, ka tee winna mahzekli. Af, zil dauds kahrtigi winsch tas Kungs pee mums nahf, bet mehs winnu ne pasihstam, un zil leels schehlums mums pahf to irr pehzlaika, ka mehs winnu ne pasihstam; ar zil dauds assarahm, behdahm, scheloschanahm un firds-ehseem mums buhs ja-schehlojahs un ja-raud, ka mehs ne effam dsinnuschees winnu pasihf, kas gan dauds reis mums dewees pasihtees! Kur tad tas Kungs un Pestitajs mums dohdahs pasihtees? Us to teef atbildehts, ka mehs sawu Pestitaju warram dabbut pasihf dauds weetâs. Af zilweks! zilweks, tu ne warri leegtees, ka tas Kungs tew ne dohdahs pasihtees. — To Kungu Jesu ihpaschi dabbutam pasihf swehts rakstis, tur dabbutam sinnaht pahf wisseem winna spehzigeem brihnuma-darbeem, ko winsch darrijs schè wirs semmes meesâ buhdams, no paschas filles, tur winsch tappe guldihts ka mas behrninsch Betlemes laulds eefsch lohpu kuhst un lihds tam krusa-stabbam, tur winsch nomirre grubtâ nahwè, un arri pats tas kapp preefsch mums naw apsehpts, fur tas Kungs ille guldihts no diweem gohdigeem kungeem tanni jauka dahsa. Bet ta Kunga spehziga uszelschanahs no mirroneem treschâ deenâ, mums schinnos swehts teef pasluddinata; arri to wissu mehs sinnam, kas pehz ta Kunga augscham zelschanahs lihds winna swehtai debbes braufschanas deenai irr notizzis un arri, kas notizzis pehz winna debbes braufschanas. Jo ko winsch soblija, to winsch saweem mahzelleem atfuhrija pirmâ wassaras-swehtku deenâ prohti, to zeenigu swehtu Garru.

Nu rebseet, draugi, zil dauds weetâs tas Kungs mums parahdahs un dohdahs mums fewi pasihtees. Kaut nu gan mehs winnu paschu ar meefigahm azzim wahs ne redsam, tad tomeht no wisseem winna warbeem tas tizzigajs to tapat fajuhf, itt ka winsch paschu Jesu ar sawahm azzim rebsetu. Un teescham, kas pehz ta Kunga muhsu Pestitaja mahzibahm darra, tas

winnu garrâ reds. Tad nu no scha ewangeliuma mahzimees atsicht:

fa ne weens zilweks ne warr leegtees, fa tas Kungs Jesus winnam naw dewees pasichte un fa tas zilweks pats irr pee ta wainigs, fa winnam pehz pahr to ja-waimanna, fa winsch naw dsinnees to Kungu pasicht.

Bet tu, at swehtajs Deews! swehti muhs eetsch tawas pateefibas, jo tawas wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Mehs dsirdam, fa tee ta Kunga mahzetti pahr to schehlojahs, fa winni naw ihstni ta, fa peenahkabs; sawu Mahzitaju warrejuschi pasicht us to zeltu no Jerusalem us Emmaü, fur tas Kungs pee winneem peenahze. Winni fakka: „woi muhsu firds eetsch mums ne dedse, kad winsch runnaja ar mums us zeltu, mums tohs rakstus isstahstidams?“ Jhs nu gan bija tas brihtinsch, kamehr tas Kungs ar winneem runnajahs, bet fa winneem ja-schehlojahs pahr to paschu, pehz kad tee pasicht, fa tas bijis pats tas Kungs, fas ar winneem runnaja. Bet at fa ne buhs ja-schehlojahs tahdam zilwekam, kam pa wissu sawu laizigu muhschu ta Kunga wahrdi aufis atffannejuschi un fa tas tomehr wehl to Kungu ne pasicht.

At, pateefi, mihti draugi, tahda zilweka scheloschanahs gan wairs ne kad ne beigsees! To jau mums rahda tee swehti raksti, fo Deews tas Kungs irr lizzis usraksticht no saweem swehteem praweescheem, zaur teem gribbedams tohs zilwekus pamohdinaht no winnu grehku-meega. Tee breefmigi pastara laika swehti wahrdi teek teem grehzeekkeem fluddinati ne ween par beedinaschanu no grehkeem atgreestees, bet to sohdu, fo tee arri pasluddina, tee ne atgreesigi grehku kalpi teescham zeetihs un ne beigz zeest muhschigi muhscham.

At, ta pehz lai ne peewillamees ar sawahm wiltigahm dohmahm, fas daschkahrt muhsu schaubigâ meefas prahtâ eenahk, zaur to, fa mehsh dohmajam, fa tas muhschibas un winna sohdbibas wahrds effoht swehtds rakstds usrakstichts tikkai par beedinaschanu, lai tee no grehkeem atstahj. At Deewam schehl! zif dauds nabbagas dwehfeles irr us to pohsta zeltu nowadditas, zaur tahdu netizzibu, ar fo ne tizz teem swehteem Deewa wahrdeem, fas tik zeeschi apstiprinati no Jesus Kristus ta muhschiga Deewa Dehla un fas tur klagt fakka: „Debbes un semme suddihsh, bet manni wahrdi ne suhd.“ (Luk. 21, 33.) Nu redsi, at zilweks, fa schee wahrdi ne no kahda zilweka, bet no pascha weeniga Deewa Dehla muttes nahk; wiss irr notizzis, fo tee praweeschi papreeksch' fluddinajusch, fa tad wehl ne notiks tas, fo pats tas wissu-swehtakajs un wissu-sinnadams Kungs Kristus irr fluddinajis? Winsch pats pateefi buhs scha darba darritajs, zaur winnu tee grehzeekki tiks pehz saweem tauneem darbeem bes schehlaschibas sohdbiti un prohti, tee tahdi, fas naw tam swehtam Deewa wahrdam paklausijusch, schè wirs semmes dschwodami. At wai, at wai! us kahdu pohsta nelaini tee skreen, fas Deewa wahrdeem ne tizz un taujahs sewi peewilt no sawahm meefas kahribahm. At, kaut jel tee sawas azzis wehl schinnit brihdi mestu us teem pirmeem zilwekeem, fas arr' sawahm meefas kahribahm un tam wiltineekam, fas tohs us grehkeem wihle, wairak klausija un istruhktohs no tahm sohdbibahm, ar fo tee tappe sohdbiti par sawu netizzibu. Adams un Gewa tee pirmi zilweki bija no Deewa eelikti tahdâ jaukâ paradihses dahrsâ, fur tee tahdâ leelâ laimè dschwwoja, fa paschi Deewa swehti engeli un prohti, tik ilgi, kamehr tee sawa Radditaja swehtam wahrdam paklausija un ustizzeja winna taifnai peefohdinaschanai. Bet fur schi engeliska dschwoschana teem zilwekeem palikke tad, kad tee pahrkappe to swehtu Deewa wahrdu? At

ta tiffe no teem atnemta un tee tiffe paschi no ta jauka paradihses dahrsa bes schehlastibas isdihiti un notifke, kà Deewa wahrds to preekschlaikà bija fazzjis: „kurrà deenà tu no ta ehdi, tu mirdams mirsi.“ (1. Mohf. 2, 17.) Schee to ta Kunga swehtu wahrdu wairs ne turreja par pilnu, dohmadami, ka winni teekoht beedinati ween, un ka winni ne tiffchoht wis fohditi; bet ak, kà tee sewis peewihlahs zaur tahdu weltigu padohmu! Zuhlin, ka winni no ta aisleegta kohka augteem bija ehdufchi, atradde, ka Deewa wahrds swehts un pateefigs un ka winnu kahruns winnus eefsch nelaines eegahsis, tà, ka winneem tuhlin bij' ais kupleem kohkeem preeksch Deewa ja-shehpjabs, dohmadami tur patwehrumu dabhuht. Bet par welti. Deews tas Kungs sauz: „Adam, kur tu effi?“ (1. Mohf. 3, 9.) Un tuhlin Deews tohs nofohdija ar to fohdibu, ko winsch pirmak draudejis. Lass' ween, kristihits draugs, pirmà Mohsus grahmatà, tad tu atraddisti to fohdibu, ko Deews Adamam uslikke winna neklausichanas deht. Winsch tam nospreede ar sweedreem farwa waiga maifi ehst un tai seewai ar fahpehm behrnus dsemdeht, tà, ka meh's Adama pehznahkami buhdami, to arri pee few' wehl mannam; tè klah't Deews arri to par fohdibu nolikke, ka Adamam buhs mirt, — kà jau tas Kungs bija fazzjis, winnus eefsch ta jauka paradihses dahrsa eelidams; — arri ta muhschigas pasufchanas nelaine us winneem gulleja. Bet kad Adams tà buhtu dsihwojis, kà Deews tas Kungs pawehleja, tad zilweks ne kad ne bauditu tahs ruhktas nahwes mohkas, ko taggad ifweens zilweka behrn's bauda. Tà tas arri ar mums notiks, ja meh's no farwas netizibas ne atstahfimees un farwesimees no grehkeem atgreesstees. Tas baggats wihrs ne klausija ne Deewa wahrdeem, ned's draudeem, ar ko tam peedraudeja tahs muhschigas mohkas, bet winsch dsihwoja ifdeen's kahrunà un lihgsimibà. Un kas tad pehz ar winnu notifke? Ak

winsch sauze un klee'dse gauschi schehlodamees: „Zehws Abbraams, apschehlojees pahr mannim, un subti Lahzaru, ka tas sawu pirksia-gallu eemehrz uhdeni, un dsiffina mannu mehli; jo es leelas mohkas zeeschu schinns ugguns-leefmas.“ (Luhf. 16, 24.) Redsi nu, ak zilweks! kahds ugguns, kahdas leefmas irr fataaftas preeksch ta ne atgreesiga grehzeekka tanni firmà muhschibà!

Ta pehz lai ne turr'am tohs swehtus Deewa wahrdu par kahdu masu leetu, woi par kahdeem melleem, bet lai tohs no wiffas fird's zeenijam un sawas fird's dsilli eespeescham, un pehz teem darr'am; tad meh's pehzlaikà no teem (Deewa wahrdeem) finelstim simtkahrtigu swehtibu pee sawahm dwehselem muhschigi muhscham. To jau redsam pee teem ta Kunga mahzkeem schinni ewangeliumà, ka teem labs prahts tohs Deewa wahrdu's klausitees un teem stipri ustizzeht. Daschs gan warretu tà ne labbi dohmaht: kas to warrsimnaht, ka teem bij' labs prahts tohs Deewa wahrdu's klausitees? Zahds lai nahk un klausahs no schihs deenas ewangeliuma un dsird, ka tee us to Kungu, kad tas gribbeja tablak' eet, fakka: „paleezi pee mums, jo wafkars jaw mettahs, un ta deena irr pagallam.“ Nu redseet, draugi, ka tee mahzekli irr lohti mihlojuschi un zeenijuschi tohs Deewa wahrdu's, kad winni to Kungu sironigi luhds, lai tas pee winneem pa nakti paleek. Ne buhtu teem mahzkeem Deewa wahrde'i patikkufchi, tad winni ne buhtu pee few luhgufchi to sweschineeku, kas tohs swehtus Deewa wahrdu's winneem isstahstija. — Kaut gan schis sweschineeks bija pats winnu mihlaj's Kungs un Mahzitaj's, tad tee tak winnu ne pasinne, kà to lassam muhsu schihs deenas ewangeliumà: „winnu azzis tappe turretas, ka winni to ne pasinne.“ Lai nu gan no ne pasihstama zilweka muttes winneem tee raksti teel isstahstii, tad tomehr winni labpraht un ar preeku tohs klausu un luhds, lai winsch wehl pa nakti

pee winneem paleek, zerredami no ta fweſchineeka wehl kaſhdus preeka wahrduſ dſirdeht, kaſ winnu noſſummuſſchaſ dwehſeleſ eepreezinatu; jo taſh behdajahſ leelâ behdaſchanâ pahſ farwu mihtlu Mahzitaju, kaſ no winneem bija atſchſirtſ un winni kâ bahrimi palikkuſſchi beſ mihta Tehwa un beſ ſchehliga Kunga. Lai nu arri gan taſ Kungſ no winneem bija atſchſirtſ, tad tomehr winni taſh mahzibaſ ne peemirſe, ko taſ winneem bija mahzijiſ, ka winneem buhſ Deewa wahrduſ labpraht klaufiteeſ un mahziteeſ, ihpaſchi tad, kad kaſhdas behdaſ winnuſ aiſnemmu un no ta nu winni ſinnaja, ka no Deewa wahrdeem buhſ ſmelteeſ fwehtu preeku un tâ ſawâſ noſſummuſſchaſ ſirdiſ apmeerinahſ.

Un pateefi taſ notikke tannî paſchâ bridî, ka tee zaur Deewa wahrdu klaufiſſchanohſ uu mahziſſchanohſ tikke eepreezinati. Ko tee ne maſ ne dohmaja dabbuht baudiht, to tee taggad baudija; jo ſtahw rakſihtſ: „Un taſ gaddijahſ, ka winſch ar teem ſehſdamaſ pee galda to maiſi nehme, pateize, pahrlauſe un teem to iſdalliſa: tad winnu azzis tappe atwehrtâſ, un tee winnu paſſinne.“ Ak, arri taggad wehl tâpat noteek tam pateefigam Deewa wahrdu klaufitajam, ja ween winſch lihdf gallam teem paſklaufa un tâ ne peedaufigi to zektu uſ debbeſim ſtaiga ſawam Kungam un meiſterim Jeſum paſkaſ.

Za pehz mehſ ſakkam:

Lai muhſu ſirdſ to ne peemirſi,
 Un lai mumaſ fwehtâſ affraſ birſi,
 Ka mehſ tew, Jeſu, paſklaufaſ,
 Un tawâſ pehdâſ ſtaigajam.
 Gohdſ Deewam dohtſ!
 To palihdf mumaſ, ak Peſitajſ!
 Tu fwehtâ walſti Walbitajſ!
 Mehſ effam tawi peſititi,
 Wedd muhſ uſ tawu debbeſi.
 Gohdſ Deewam dohtſ! Amen.

(Wiſf. ſf. gr. N° 178.)

Pateefibas leezineeks

leeldeenâſ fwehtku treſchâ deenâ.

Ak wiſſuſſchehligajſ Kungſ Jeſuſ Kriſtuſ, mehſ ſchodeen pee tawahm fwehtahm kaſjahm kriſtam un no ſirdſ dibbina tizzigi tewi peeluſhdſam: dohd mumaſ tawu zeenigu fwehtu Garru, kaſ muhſu ſapraſchanu mumaſ atdarra tâ, ka mehſ tawuſ fwehtuſ wahrduſ warram ſapraſt; jo mehſ pee ſewiſ atſiſtam, ka beſ ſapraſchanaſ no tawahm dahrgahm mahzibahm ne kaſdi augli muhſu dwehſelehm ne teek, lai arri gan daudſ un daſchlahrt tohſ laſſam un klaufameeſ. Mehſ ſemmojameeſ tawa fwehta waiga preeſchâ ar ſawahm ne zeenigahm luhgſchanahm, tewi, ak mihtajſ Peſitajſ! luhgdami, paſklaufi muhſ, ak paſklaufi un nahz nahſdamaſ muhſu tawu ne zeenigu mahzektu widdû un atdarri muhſu garrigaſ azzis, ka warram tewi to Kungu ſawu Peſitaju garrâ redſeht muhſu widdû ſewiſſchi tad, kad mehſ tawuſ wahrduſ klaufameeſ, ar kurreem tu mahzi darriht tawa mihta debbeſſeſ Tehwa prahtu. Mehſ tizzam ſiprâ tizzibâ, un gaidam preezigâ zerribâ, ka tu, Kungſ Jeſuſ Kriſtuſ! to ſapraſchanu atdarriſi teem, kam ta wehl naw atdarrita. Ak dahrgajſ mihtajſ Peſitajſ, nahz drihſ un atdarri to, ka mehſ wairſ ne maldameeſ eeſch taſh grehku tumſibaſ! Iſwedd, ak iſwedd muhſ no taſh ahra, mumaſ lohti bail, ka mehſ eeſch ſawu grehku tumſibaſ pagallam ne nogrimſtam lihdf ar tahm no tewiſ dahrgi atpirktahm dwehſelehm. — Ak wiſſuſſchehligajſ, muhſchigajſ Kungſ un Deeweſ! uſmohdini muhſ no ta gruhſta grehku meege, eeſch kurra mehſ wehl taggad gullam! Paſklaufi muhſu luhgſchanu ſchehligi, ko luhdſam tawa mihta Dehla muhſu Kunga un Peſitaja Jeſuſ Kriſtuſ wahrda:

Muhſu Tehwaſ debbeſiſ re.

Muhfu schihs deenas swehts ewangeliums atrohdahs usrafstih's ta preezas = mahzitaja Luhkafa swehts stahfids, diw = desmit zettorta nodakka, kur tas no 36tas lihds 47tu perschu muhfu walloba ta skann:

Un kad tee (Jesus mahzekli) runnaja no schahm leetahm, Jesus stahweja pats widdu starp teem, un us teem fazzija: „meers ar jums!“ Bet tee isbihjajs, un schlitte, kahdu fehmu redsofchi. Un winsch us teem fazzija: „kam juhs effat ta isbihjuschees? Un ka pehz tahdas dohmas zekahs juhsu firdis? Redseet mannas rohkas un mannas kahjas, Es esmu tas pats. Uptaustajt manni un skattajt, jo garram newa meefas un fauli, ka juhs redsat mannim effam.“ Un to fazzijis, winsch teem sawas rohkas un kahjas rahdija. Bet kad tee no preeka wehl ne tizzeja un brihnijahs, tad winsch fazzija us teem: „woi jums sche irr ko ehst?“ Un tee tam preekscha zehle zeptas siws gabbalu un tihru meddu. Un winsch to nehme un to ehde winneem redsoht. Pehz winsch us teem fazzija: „schee irr tee wahrdi, ko es jums esmu fazzijis pee jums wehl buhdams, ka wifs = notal bija notikt, kas no mannim irr rafstih's eeksch Mohsus hauflibahm, eeksch praweescheem un dseesmahm.“ Tad winsch teem to fapraschanu atdarrija, ka tee tohs rakstus fapratte, un us teem fazzija: „ta tas stahw rakstih's, un ta Kristum bija zeest, un augscham zeltees no mirroneem trescha deena, un likt mahzih't sawa wahrdä atgreeschanu un grehku-peedohschanu wisseem laudim, un eefah't eeksch Jerusalemes.“

Schinni ewangeliuma atkal dsirdam, ka Jesus Kristus tas augscham zehlees Pestitajs saweem behdigeem mahzekteem parahdahs, pats winnu widdu stahwedams un sawu swehtu dahrgu Deewa meeru

teem wehledams. Ak, kaut meh's arri ta, ka tee mahzekli, warretu eemantoh't to mihtu Deewa meeru! Pateefi, tas Deewa meers irr arri mums no ta Kunga Jesus nowehlehts, ja ween meh's paschi pehz ta meera dsennames ta, ka tee Jesus pirni mahzekli. Winni sapulzejahs weena kohpa, weena pulzina Deewu peelhgdami, no sawa mihta Mahzitaja Jesus runnadami un paschi sawa starpa karsta mihlestiba dsihwodami, ta, ka winnu Kungs winnus bija mahzijis, pee winneem wehl dsihwodams. Winneem ta kohpa buhdameem nah't un stahjajs winnu widdu pats winnu labbajs un schehligajs Kungs, un us teem fakka: „Meers ar jums!“ Pahr to winni gan isbihjajs, dohmadami kahdu fehmu effam. Bet par to besprah'tigu isbihjaschanoh's un tahdahm weltigahm dohmahm, winni teel no ta Kunga Jesus aprah'ti, ka to lassijam schihs deenas ewangeliuma, kur stahw: „kam juhs effat ta isbihjuschees? un ka pehz tahdas dohmas zekahs juhsu firdis?“

Ta pehz, mihtli draugi, fargajtees, ak fargajtees, ka juhs sawas firdis ne turrajt ne labbas un grehzigas dohmas, dohmadami sawam tuwakam launu padaribt, winnu pee meefas, woi mantas, woi arri pee gobba apflahdeht un peewilt. Ja meh's wehl ta darram, tad meh's ne warram to swehtu augscham zehlschu Kungu Jesu garrä pee mums redseht. Jo to jau mums rahda tee nolassiti swehti wahrdi, ka tee mahzekli teel no ta Kunga Jesus aprah'ti par to ween, ka tee eeksch leelas nobihjaschanahs tahdas dohmas sawas firdis turreja. Tur teescham arr' gan ne bij' wis masa isbihjaschanahs ween pee teem mahzekteem, kas jau ta eeksch bailehm stahweja, bihdamees no teem Juhdeem, ka tee winnus arri tapat ne nokauj, ka winnu Kungu. Te us azzu-mirkli stahw weens winnu widdu, — kaut gan tabs durwis bija, aisflehtas — un tas bija pats tas Kungs. — Bet muhfu laikds teel atrafli zilwek'

kas ne labbas dohmas dohma no faweem tuwafeem un prohti, bes kahdas isbihjaschanahs. Daschs gan warretu dohmaht: kà warr ohtra dohmas nomanniht? Tam ja-atbild: pee darbeem; pee darbeem teef winnu (to zittu zilweku) dohmas sinnamas. Jo, kas launas dohmas dohma, tas arri darra launus darbus; kas dohma sawu tuwaku peewilt un afsagt, tas arri pehz tahdu grehku padarra; kas neschkistibas dohmas dohma, tas arri pehz darra neschkistibas darbus un tà jo prohjam. Ak ta pehz, mihli draugi! lai tahs ne labbas dohmas juhfu starpà ne teef ne peeminnetas, zaur furrachm jau preefsch zilwekeem eekrihtat leelà kaunà, bet — no Deewa nopelnat gruhtu fohdibu. Dohma-jeet sawà firdi swehtas dohmas, tà, kà tee mahzekli, kad tas Kungs wehl ne bij' atnahzis winnu widdù stahweht. Teescham winni tahdu swehtu, faldu preeku ne bauditu, ja winni sawà starpà swehtas wallodas ne turretu, sawu mihku un labbu Kungu peeminnetami. Tad nu lai meh's fewi labbi ismeklejam, woi meh's pascheem leeldeenas swehkeem arri ne effam launas dohmas un kauna-wallodas no faweem brahteem un mahfahm dohmajusch'i un runnaju'schi? Gan dascham sawa sinnama firds pahrmettih's un winnu apfuhdseh's, ka winsch daudsfahrt to darrijs, kas pehz leelu noschehlumu peewedde. Ak, kas pee few to nomanna, tas lai ilgaki ne kawe scho sawu grehku noschehloht un no Deewa peedohschanu luhgt; lai Deewam tizzigi fohla, muhscham tahdu grehku wairs ne darriht, tad teescham tas schehlig's Deew's tam tohs grehkus peedohs zaur Jesu Kristu sawu mihku Dehlu, kas schinnis leeldeenas swehtkòs no mirroneem augscham zehlees, kad tas pirmak muhsu grehku deht bija pee krusia kohka nomohzihts. Tad nu no schi ewangeliuma mahzifimees atsiht:

kahdas dohmas mums ja-dohma, ja gribbam no ta Kunga eemantoh't to garrigu

sapraschanu, wianna swehtus wahrdu's un mahzibas saprast.

Redsesim:

- I. kahdu nelaimi tee samanto, kas pehz Deewa wahrdeem un Jesus mahzibahm ne dsennahs un
- II. kahda laime teem sagaidama, kas Deewa wahrdu's mihlo un ir pat gruhtà deenà tohs ne atstahj.

Ak! spihdi man, lai atrohmu
 To debbes zektu ihstenu,
 Ka grehku-nakt's man ne usstah,
 Neds manni aplam maldina.
 Kad nahwes nakt's man uskrittih's,
 Tad palihds' man jel isbrist drihs,
 Ak Jesus! es tew apfaujohs,
 Tew nodohmohs, tew pakaujohs. Amen.

(Wids. wezz. ds. gr. N° 142.)

I. Mihli draugi! Wakkar dsirdejam, ka Jesus parahdijees diweem mahzekleem us to zektu, kur no Jerusalemes eet us to pilssehtu Emmaüs. Tee mahzekli winnu ne pasinne un tomehr tee winnu luhdse, par nakti pee teem palikt, lai gan winsch kà sweschineeks teem rahdijahs. Tur tanni mahjas-weetà atnahkusch'i, tee sah't ehst lihds ar to Kungu; bet til ka tas Kungs to maifi lause, tee mahzekli pasinne, ka tas effoht winnu mihlaj's Mahzitaj's, bet winsch arr' tuhlin preefsch teem pasuddahs. Par to tee mahzekli ne warreja tur palikt, bet steidsahs atkal us Jerusalemi pee zitteem mahzekleem, teem to leelu preeku passuddinaht, ka schee to Kungu redsejuschi. Un kad tee no ta runnaja ar scheem zitteem un teem stahsiija, kas teem notizzis, tad „Jesus stahweja pats widdù starp teem un us teem fazzija: „meers ar jum's!“ — Sinnams, ka winni swehtas runnas sawà starpà runnaja un ta pehz tad tas Kungs winnu widdù eestahjahs un winnus swezinadams, winneem wehleja sawu dahrgu debbes-meeru. Te winsch

ihsti peepilda sawu wahrdu, fo fazzija: „Kur diwi jeb trihs irr fapulzinati mannâ wahrdâ, tur es efmu winnu widdû. (Matt. 18, 20.) Uk ta pehz, mihti draugi! lai arri mehš, kâ jau fazzihš, runnajam fwehtas wallodas sawâ starpâ un ik weens pee fewim dohmajam fwehtas dohmas un ne taujam starp tahm fwehtahm dohmahm ne kahdahm zittahm kaunahm un grehzigahm dohmahm starpâ eejauftees muhsu prahtâ; lai stahwam stipri pretti wiffam kaunnam un wallodahm, ka tahš ne warr muhsu firdi un muttê nahft. Un ja mehš tâ tam kaunnam pretti turrefimees un to no firds eenihdefim un tur pretti tahm fwehtahm dohmahm sawas firdis atwehrfim un sawas muttes atdarifim, fwehtas wallodas sawâ starpâ runnaht pahr Deewa leeleem darbeem, fo winsch pee mums darrijis, kâ brihnischki winsch muhs raddijis un usturr', un kâ schehligi mums muhsu grehkus peedohd, tad jau Jesus ar sawu meera-wehsti muhsu widdû eestahsees. Ur scho meera-wehsti winsch mums muhsu grehkus peedohs, ja tik mehš paschi ween no winna to peedohschanu tizzigi luhgim un pateefi no grehkeem atstahfimees. — Ihpaschi schinnis fwehtôs, fo taggad beidsam fwehtih, winsch tas Pestitajs muhs ar Deewu falihdsina. Nu atstahstam, ka ikweenam atgreefigam grehzeekam teef tee grehki peedohti un meers ar Deewu darrihts; muhsu Pestitajs mums to meeru dohd, winsch fakka: „meers ar jumš!“

Uk tad nu, lai ne pafaudejam to dahrgu Deewa meeru, fo Jesus muhsu Pestitajs mums fagahdajis; jo no scha meera mums pee-augs ta garriga fapraschana, fo schodeen no ta Kunga effam luhgufchi, ka warram faprašt tohs fwehtus wahrduš, fo Jesus Kristus sawas dahrgas mahzibas muhs mahza un no ka mehš simtkahrtigu fwehtibu finelkim sawahm dwehfelehm, un kurra fwehtiba mums muhschigi ne suddihš, ja tik ween mehš tâ dschwofim, kâ mums Jesus mahza, prohti,

pehz Deewa fwehta prahta. — Ta pehz lai ne apnihtstam tahš fwehtas Jesus mahzibas mahzitees un klausitees, no kâ mums ta garriga fapraschana wairojahš. Sinnamš, eefahkumâ gan tas mums rahdahš patumschš un mehš ne fo ne warram ihsti faprašt, nedš kahdu labbumu atrast, bet pehz laikâ mehš tohs augtus samantofim, kas no ihstenas Deewa un Jesus fwehtu wahrdu klausifchanas nahft. Bet, ak Deewam schehl! daudš zilweki teef redseti, kas scho dahrgu mantu ne mas ne warr samantoh! No ka gan tas nahft? Tas nahft no ta, ka tee lohti kuhtri pee Deewa wahrdu mahzifchanahš un klausifchanas. Kâ tad tahds zilweks warr tahdâ garrigâ fapraschana pee-augt, zaur fo tas zilweks scheit laimigs paleef, kas ne mas ne eet us Deewa nammu un sawas mahjas ne mas Deewa fwehtus wahrduš ne klausahš, nedš patš laffa? Ir tahš dimi reifes, kad tam ja-eet pee ta Kunga fwehta wakfahdeena, ir tahš winnam irr par gruhthu, us Deewa nammu ais-eet. Bet us tahdahm weetahm gan tahds apmahnihts zilweks irr muddigs un ne mas ne peekuhst, kur zilweki irr fapulzejuschees sawus meefas-kahrnunus dsihf eeffch pafaules trohksneem un jakim, eeffch plihfeschanas un rihschanas, tur tee eet, pehz ta tee dsennahš. Uk zilweki, zilweki! Ne taujeetees fewi tâ apmahniht un peewilt no teem isnihstameem pafaules grehku-preekeem, zaur kurreem juhs pafaudefeet to muhschigu debbes-preeku. Peeminneet labbi, fo fwehts apustul's Jahnis fakka: „Ta pafaule pa-eet un winnas kahriba: bet kas Deewa prahtu darra, tas paleef muhschigi.“ (1. Jah. 2, 17.) Juhs gan paschi dsirdat un redsat, kahdas behdas nahft pakkat teem grehku preekeem jau schinni pafaule; jo kur pafaules trohkschui rohnahš, tur diird schelkschanas, bahrschanahš un klauschanahš, ka zittam pa wiffu sawu muhschu ja-zeesch pee sawahm meefahm fahpes un gruhtha wahjiba. Ir to nelaimi, mihti draugi!

effat paschi ar sawahm aufim dsirdejuschy un ar sawahm azzim redsejuschy, kas zeltahs no turrenes, fur laudis fanahkuschy plihthe un riht, tur juhs redsat, ka daschs mohzahs un wahrtahs pa semmi, leelas mohkas zeef-dams un no pahrlaeku leelas peedserfchanahs winna meefas teef ka ar ugguni dedsinatas, ta, ka winsch ilgu laiku pehz to wahrgst us wahjibas gultu un dascham irr pehdigi bes laika kappâ ja-eleen. Un arri, af Deewam schehl! daschs nemm ahtru nahwi tur pat us tahm paschahm pehdahm, fur tas peepildahs, pasaudedams sawu un sawu mihtu behrnu un seewas laizigu lab'lah-schanu, un arri to muhschigu debbes-preeku sawai dweh-felei atrauj, nopelnidams tahs muhschigas elles-mohkas.

Nu redseet, kahdas laizigas behdas un muhschiga nelaimé zeltahs no grehku preekeem un tomehr tee zilweki pehz teem kahro un tohs mekle, kamehr tee eekriht tahdâ pohsta nelaimé; tad gan tee wehl grihb no tahs nelaimés ahra tikt, bet — pa wehlu! tee wairs ne spehji to isdarriht. — Woi warr kahds to ugguni wehl no-dsehst, kas jau kahdu nammu pawiffam pahrnehmis? Za arr' tas zilweks, ko meefas-kahrumu ugguns pawiffam pahrnehmis, wairs ne warr to apflahpt, kas winnu swillina, kamehr tee meefas-kahrumi winna meefu pagallam nopohstijuschy. To jau redsam pee dsehreja: tas dserr un plihthe tik ilgi, kamehr winna meefa sah' trihzeht un drebbeht tik breefmigi, ka ar schauschalahm ikweens to usskatta. Tapat arri noteef tam, kas neschkihsibas darbus darra: winna meefa pehz teef no gruhstas spittalibas wahjibas isehsta, ka no tabypeem. Ak ta pehz, mihti draugi! fargajeetees pee laika no tahdeem grehkeem un effect mohdrigi pretti stahweht tahm meefas-kahribahm. Sewischki juhs jauneki, fargajeetees no tahdeem grehku-kahrumeeem, no kurreeem pehz isaug leelas un breefmigas nelaimés, ne ween pee juhfu meefas, bet arri pee juhfu dwehfeles, — schi samanto to muhschigas pasufchanas nelaimi.

Nu ta pehz ikweens, tik labb' wezzi ka jauni lai sawalda sawus taunus meefas-kahrumus pee laika, tohs kahrumus, kas pehzak tahs meefas grausch un freint ka kohdi un tschuhflas, scheit' laizigi; un arri tahs dwehfeles grausih's tas sehrainajs un ne dschschamajs elles-ugguns muhschigi. Ak, mihti, lai istihram un schkihsijam sawas firdis no taunahm dohmahm, no ka zeltahs leeli un gruh'ti grehki, zaur kurreeem mehs pelnam Deewa taifnu dufimibu; lai no wiffas firds un dwehfeles dsennamees Deewa swehtus wahrdu's klau-sitees un mahzitees un pehz teem darriht. To mehs effam affinnuschy, kahdas leelas behdas un nelaimé tee eekriht, kas pehz Deewa wahrdeem ne dsennahs. Za pehz lai schohs augscham-zelschanahs-swehtkus padar-ram par ihsteem dschwibas-swehtkeem, mohsdamees un uszeldamees no sawa grehku-meega; jo

Kad mehs no grehkeem greefdamees,
Ees'ch firds noscheloschanas,
Ar Jesu Kristu zeltamees
Pee jaunás dschwoschanas:
Tad mums ne kahdas bailibas
No muhschigas pasufchanas,
Kas irraid grehku alga.

(Wids. ds. gr. № 184.)

II. Ak kahda dahrga swehtiba tam zilwekam teef, kas Deewa swehtus wahrdu's un Jesus dahrgas mahzibas bes apnikschanas mahzahs un teem taujahs sewi nogreest no ta grehku-zetta. Kaut gan daschs dauds gabdu's ne warr eemantoh't, ned's redseht pee sewim ko labbu no ihstenas Deewa wahrdu klau'sichanas un darri'schanas pehz teem; un kaut tur pretti tu redsetu tohs dauds laimigakus, kas ta ne darra, ka Deew's mums sawâ wahrda pawehl un ka Jesus mahza, tad tomehr ne at-kahpees no teem, bet arweenu un bes apnikschanas pehz teem darri. Mahzees no Jesus mahzkeem, kas dauds gaddus sawa Mahzitaja mahzibahm tikfuschy klausija un pehz tahm darrija, un tomehr wehl ne atradde scho

baggatu fwehtibu, kas no ta Runga fwehtahm mahzibahm teem tizzigeem teek; tee to mehr no tahm ne atkaphahs nedf pa labbu, nedf pa kreifu rohku. Raut gan tee redseja sawu Mahzitaju par tahm mahzibahm no teem Juhdeem eenihdetu un par leelu grehzineeku turretu, un arri pee krusa stabba nokautu kà kahdu besdeewigu un negantu zilweku, tad to mehr wehl winni ne peemirfe winnu peeminneht un pahr winna mahzibahm farunnatees, kà to lassam schihs deenas fwehtà ewangeliumà. — Nu redsi, af mihtajs zilweks, kaut nu tee ta Runga mahzekli ne kahdu laizigu mantu nedf gohdu ne atradde pa to laifu, kamehr pee Jesus dsihwoja un arri ne kahda garriga sapraschana no ta Runga teem wehl ne bij' dohta, tad to mehr schi tizziga Deewa wahrdu, ko Jesus teem mahzija, klausichana, daschu fwehtu un saldu preeu teem atnesse un schee wahrdi wehl tohs sawaldija, ee sawa Runga turretees un no ta ne astiahtees, kaut gan winsch nomirre un nokauts tikke. Kad nu tee no teem fwehteem Deewa wahrdeem ne atkaphahs, bet tohs itdeenas firsmigi peeminneja un tohs mahzijahs prahtà paturredami un pehz teem darridami, kà pawehlehts, tad tas Rungs no mirroneem uszeldamees pee teem nahf un teem atdarra tahs garrigas azzis, ka tee tohs rakstus saproht. Jo stahw rakstihst: „Tad winsch teem to sapraschenu atdarrija, kà tee tohs rakstus sapratte.“ — Lihds schim tee mahzekli dohmaja, ka Jesus buhschcht buht kahds laizigs Rungs un Kehninsch, kas tohs Israëla laudis buhs ispestiht no teem Keemereem, bet winni ne sapratte, ka winsch effoht dauds augstaks un leelaks Rungs, ne kà wiffi kungi un kehmini pasaulè. Jo tee eenaidneeki, ko tas Rungs Jesus uswarreja, bija til stipri, ka wiffi kehmini ar saweem karra-spehkeem ne spehje tohs uswarreht. Tas Rungs winneem to jau gan bij' fazzijis un nu arri taggad to peeminn, fazzidams: „schee irr tee wahrdi, ko es jums esmu fazzijis

pee jums wehl buhdams, ka wiffnotat bija notift, kas no mannim irr rakstihst eeksch Mohsus bauflibahm, eeksch praweescheem un dseefmahm. Tad winsch teem to sapraschenu atdarrija, kà tee tohs rakstus sapratte, un us teem fazzija: tà tas stahw rakstihst, un tà Kristum bija zeeht, un augscham zeltees no mirroneem treschà deenà, un list mahziht sawà wahrda atgreeschanu un grehku-peedohschanu wisseem laudim, un eesahft eeksch Jerusalemes.“ Ur scheem ihseem wahrdeem tas Rungs teem to sapraschenu atdarrija, ka tee warreja tohs rakstus saprast, kas pirmahft preeksch teem bij' ne saprohtami. Nu winni saproht un astihst, kas tas Rungs irr un kapehz winsch pasaulè nahzis; nu winni sinnaja, ka tas dauds wairak labbuma darrijis, ne kà kad tee tiftu ispestiti no to Keemeru waldischanas; nu winni reds ar sawahm garrigahm azzim to debbes preeku, kurru tas Rungs fohljijis teem, kas winnam paklausa, un nu tohs tahs scha laika behdas wairs ne warreja isbeedeht, nedf pahrleeku apbehdinaht. Nu tikke ta Runga Jesus fohlita schelastiba teem teescham eedohta. Ak tad, lai meh's arri tà dsennamees tahm fwehtahm Jesus mahzibahm paklaufiht un pehz tahm darriht! Kaut gan dascha laiziga gruhstiba un truhkums kahdu reis aisnemn, lai mums wehl dascha muklaina behdu-eeleija zauri ja-breen un dauds affaras ja-raud, un kaut meh's tiftu no teem besdeewigeem apfmeeti un nizzinati muhsu taifnibas deht, kad tee muhs reds behdas zeeschoht un sakka: „Reds, kahdas leelas behdas un gruhstibas tas zeesch Deewam klausidams un darridams pehz tahm mahzibahm, ko Jesus mahza, tad lai meh's, garrigi buhdami, astihstam, ka tas Rungs muhsu Pestitajs naw ta pehz pasaulè nahzis, naw ta pehz zeehtis un mirris, ka winsch mums nopelnitu to laizigu lab'klahschanu, kas drihs warr pasust un pahrwehrstees, bet to muhschigu debbes preeku, kas ne muhscham ne suddih's; to irr Jesus Kri-

stus mums nopelnijis zaur sawu gruhtu zeeschanu un mirschanu un spehzigu augfcham-zelschanohs no mirro-neem, mums ta pat, ka saweem pirmeem paklaufigeem mahzkeem, to sawpraschanu atdarrijis, ka mehs warram tohs swehtus Deewa wahrduhs, ko Jesus mums mahzijis, sawprast un zaur teem swehti tapf muhschigi.

Nu, ko tad buhs mums wairak behdatees, kad mums kahdi tumfchi mahkuki parahdahs, jo mums irr schodeen no ta Kunga wahrdeem pasluddinata ta grehku-peedohfchana un apfohlita leela swehtiba.

Par ko tad wair noftumstu es?

Man Jesus sawa firdi nefs!

Ko par scho semmi behdaju?

Pee Jesus labbi peeteeku;

Wiafch manni glahb!

Tahs nahwes dsellons pufchu luhst,

Zee engeli man brahti klubst,

Ar Deewu esnu faderrehts,

Wifs eenais irr nu pasaudehts,

Meers, meers irr mann.

(Wids. ds. gr. № 181.)

Nu warram drohfschi fazzihf: „Nahwe, fur irr taws dsellons? Elle, fur irr tawa uswarrefchana? — Valdees Deewam, kas mums to uswarrefchana irr dewis zaur muhsu Kungu Jesu Kristu.“ (1. Kor. 15, 55. 57.)

Tas kays irr tukfchs! Af liktens swehts,

Tu Deewa behneem isredfehts,

Pilas lihgsnibas un laimes!

Swehts irr, kas Jesum padohdahs

Un wiffa firdi peeturrahs

Pee wiina swehtas faimes!

Redf' schè! Nahwe,

Elles spehki, pohsta-grehki

Uswarreti!

Gawilejeet, isredfeti! Amen.

(Wids. ds. gr. № 187.)

Pateefibas leezineeks

pirmâ swehtdeenâ pehz leeldeenas.

Valdeews tew, Kungs Jesus, schodeen fakkam no wiffas firds, par to swehtu debbes meeru, ar ko tu muhs effi apfwehtijis! Mehs tewi no firds dibbena luhdsam, af Kungs Jesus! pawairo to pee mums jo wairak, jo schi mums irr ta dahrgaka un jaukaka manta pee muhsu dwehselehman un bes ta mehs ne weenu deenu ne warram pahrtift. Af wai, wai mums tad, kad tu ne buhtu mums scho meeru pasluddinajis! Kur mehs nemtu eepreezinafchana sawahm dwehselehman tad, kad grehki muhs beedetu un ka warretu ta firds eefsch mums pazeeftes, tad, kad tas nahwes sohbens zaur to speestohs, ja schis taws dahrgajs meers, af Kungs Jesus! eefsch tahs ne buhtu? — Af Kungs, muhsu schehligajs Deews, mehs schodeen pee sawahm swehtahm kahjahm semmojamees un ar gauschu luhgschanu tewi, Zehws, luhdsam: apschelsojees pahm mums un peedohd mums tohs leelus grehkus, ar ko mehs preefsch tew, af schehligajs Kungs un Deews! warren dands apgrehkojuschees, zaur to, ka effam tohti mastizzigi un schaubigi sawa tizziba ne ween prett tewi, kas tu muhs raddijis, bet arri prett sawu mihlu Dehlu Jesu Kristu, kas muhs tif dahrgi pestijis.

Scho sawu grehku atfihdami, mehs to ar affarahm noschelojam un luhdsam tew, af Kungs un Deews! ne sohdi muhs pehz muhsu grehkeem un ne peelihdsini mums muhsu noseegumus; bet peedohd, af peedohd to, schehligajs debbes-Zehws, un zaur sawu schehlasibu eespehzini un siiprini tu pats scho muhsu wahju tizzibu, ka ta warr augt un felt ar ween' wairak eefsch tew un tawa mihla Dehla Jesus Kristus. Pa-

Klauff, af paklauff muhs, mihtajs Kungs un Deems, kad pee tarwahm kahjahm semmè krisdami temi luhdsam tannì luhgschanà, fo tarws mihtajs Dehls mums mahzjiis:

Muhfu Zehws debbesis 2c.

Muhfu schihs deenas swehts ewangeliums atrohdahs usratstihst ta preezas-mahzitaja Jahna swehts stahstos, diwdesmità nodakkà, fur tas no 19tas lihds 31mu perschu muhsu wallodà tà Hann:

Kad nu tannì deenà wakkars bija, pirmà neddelas deenà, un tahs durwis aisflehtas, fur tee mahzekli bija sapulzinati, tohs Zuhdus bihdamees, tad Jesus nahze un stahweja widdù winnu starpà, un us teem fazzija: „meers ar jums!“ Un to fazzijis, winsch teem sawas rohkas un sawu fahni rahdija; tad tee mahzekli tappe lihgsmi, to Kungu redsedami. Tad Jesus atkal us teem fazzija: „meers ar jums! Ka mann' tas Zehws irr suhtijis, tà es juhs suhtu.“ Un to fazzijis, winsch puhte us teem, un fakka: „nemmeet to swehtu Garru. Kam juhs tohs grehtus pamettiseet, teem tee pamesti, un kam juhs tohs grehtus paturresee, teem tee paturreti.“ Bet Zohms, weens no teem diwipadesmiteem, dwihnis no-faukts, ne bija pee teem, kad Jesus nahze. Tad tee zitti mahzekli us to fazzija: „mehs to Kungu effam redsejuschi.“ Un winsch us teem fazzija: „ja es tahs naglu-sihmes eeksch wiinna rohlahm ne redsu, un sawu pirkstu ne leeku eeksch tahm naglu-sihmehm, un sawu rohku ne leeku eeksch wiinna fahni, tad es ne tizzeschu.“ Un pehz astonahm deenahm wiinna mahzekli atkal tur eekschà bija, un Zohms ar wiinneem. Jesus nahk, kad tahs durwis bija aisflehtas, un eestahjehs widdù starp teem, un fazzija: „meers ar jums!“ Pehz to winsch us Zohmu fakka: „steep schurp tarwu

pirkstu, un apluhko mannas rohkas, un sneeds schurp tarwu rohku, un leez to manna fahni, un ne effi ne tizzigs, bet tizzigs.“ Un Zohms atbildeja un us to fazzija: „mans Kungs, un mans Deems!“ Jesus us to fakka: „ta pehz, ka tu manni effi redsejis, Zohms, tu tizzi. Swehtigi irr tee, kas ne reds un tomehr tizz.“ Jesus sawu mahzeklu preekschà arri dauds zittas sihmes darrija, kas newa rakstitas schinni grabmatà. Bet schihs irr rakstitas, ka juhs tizzat, Jesus irr Kristus, tas Deewa Dehls, un ka jums, kad juhs tizzat, ta dschwiba irr eeksch wiinna wahrda.

*

*

*

„Meers ar jums!“ tà fakka tas Kungs Jesus us saweem mahzekleem tannì nammà, fur tee bija sapulzinajuschees tohs Zuhdus bihdamees. Tur teem atffann ta preeka balss no ta Kunga pascha swehtas muttes. Winsch fakka: „meers ar jums!“ Un pehz schahs sawu mahzeklu noswehtischanas, winsch tohs wehl eepreezina ar leelu preeku. Kas tas tahds preeks bija? Muhfu schihs deenas ewangeliumà stahw: „Un to fazzijis, winsch teem sawas rohkas un sawu fahni rahdija; tad tee mahzekli tappe lihgsmi to Kungu redsedami.“ Nu tohs mahzeklus pahrneem swehta, dahrga lihgsniba, kad tee reds to Kungu paschu winnu widdù stahwam, kas teem rahda sawas zaur-urbtas rohkas un sawus ar schkehpu usscheltus fahnus. Tahs wahstis pee ta Kunga rohlahm un fahneem redsedami, wiinni paleek lihgsmi un lohri preezigi. Scho preeku wiinni arri stahstija tam, kas tannì brihdi tur klahf ne bija, fazzidami: „mehs to Kungu effam redsejuschi.“ Bet schis nabbags irr mastizzigs, par to, ka winsch pats ar farwahm azzim to Kungu wehl ne bij redsejis. Ar scho mastizzibu Zohms prett sawu Kungu un Mahzitaju lohri apgrehkojabs. Un tas Kungs wiinna pahr to

lohti rahj. Schis, wainu atsihdams, tuhlin sawu Kungu no firds dibbena peeluhds. Ja nu mehs, mihti draugi, eeksch tahda grubta netizzibas grehka ne gribbam eekrist, kà Tohms eekritte, tad lai pee laika no tahda grehka fargamees, kas mums pee muhsu dwehseles leelas behdas padarra. Lai ne kahrojам preeksch laika redseht tohs preekus, ko Jesus mums fataisijis un nopelnijs, pirms mehs eeksch Jesu tizzam, bet lai mehs papreeksch eeksch ta Kunga Jesus tizzam stiprà tizzibà, ir tad, kad wehl ne kahdu swehtu preeku baudischanu pee few ne mannam. Gan pehzlaikà tahs tizzibas salbus auglus baudisim un eemantofim to muhschigu debbes=preeku zaur Jesu Kristu un eeksch ta paliksim muhschigi muhscham.

Tad nu no schihs deenas ewangeliuma apdohmasim:

- I. ar kahdu swehtu un dahrgu dwehseles meeru tee teek apdahwinati, kas sapulzejahs to Kungu peeluhgt;
- II. kahds leels grehks tas irr, sawà tizzibà schaubitees un ne tizzeht eeksch to Kungu Jesu, un
- III. ka zaur to swehtu tizzibu ween warr eemantohht to muhschigu dschwoschanu.

Bet tu, ak swehtajs Deews! swehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo tawas wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. Tee mahzekki, kohpà sapulzejuschees, stahweja bailigi un behdigi; bailigi no teem Zuhdeem, ka tee winnus arri tà pat ne nokauj, kà winnu Kungu, un behdigi pehz sawa mihta Kunga; winni tè eedohmajahs, ka tà winneem nu wairs ne bija, kà pirmaf. Jo kad winni preekschlaikà tà bij' sapulzejuschees weenà kohpà, tad winnu widdù stahweja tas Kungs un mahzija, bet nu winni to wairs pee fewim ne reds. To apdohma-

joht, teek to mahzekku firdis lohti lohztas, ka teem ar affaru pilnahm azzim ja-stahw un ja-waimanna: „ak, kur irr muhsu schehligajs un mihtajs Mahzitajs, kas muhs mahzija kà tehws sawus wifsmihtakus behrnus? kur irr muhsu swehtajs Kungs, kas muhs aisstahweja preeksch teem nikneem Zuhdeem, ka tee mums ne warreja ne ko skahdeht? Nu irr winsch, tas spehzigajs Kungs no mums atneents un nokauts! Kur nu warrefim patwehrumu atrast? Schis nams muhs ne warrehs glahbt no to eenaidneeku warras, jebchu gan mehs wehl schinnì brihdi eeksch ta effam paslehpufchees.“ Tè nu notikke, kà Jesus preekschlaikà bij' fazzijis: „Pateefi, pateefi es jums falku: juhs raudafeet un waidefeet, un ta pafaule preezafees; bet juhs nofkumfetees: tomehr juhsu nofkumfchanai buhs tapt par preeku.“ (Zahn. 16, 20.) Eeksch tahdahm leelahm un grubtahm firds behdahm schè tee mahzekki stahweja, — bet tas fohlihts preeks arri ne bij' tahl. Jo kad winni wehl tannis grubtàs behdàs gauschi nopuhtahs, ais aissheltahm durwim stahwedami, — raug, tad nahze Jesus un stahweja winnu widdù un us winneem fazzija: „Weers ar jums!“

Nu redseet, draugi! zif drihs teem ta Kunga tizzeem tahs scha laika behdas beidsahs, kas winnus kahdu reis' schè wirs semmes dschwwojoht aishnem. Tee teek pehz grubtas behdu naktis ar swehtu un dahrgu debbeschligu preeku eepreezinati. Ta pehz juhs ta Kunga tizzigi, ne-ibihstatees no tahs pafaules, kad ta juhs baida un juhs eenihd, juhsu taisnibas deht, bet dohmajeet us Jesu Kristu, kas fazzija: „Swehtigi irr tee, kas taisnibas deht tohp eenihd eti, jo ta debbesu=walsiba winneem peederr zc. (Matt. 5, 10.) Jesus jums irr tuwu klahht, juhs spehzigigi aisstahwedams; winsch irr tas, kas juhsu eenaidneekus appalksch juhsu kahjahm liks. Raut arri tee

eenaidneeki juhs jau buhtu pagallam nospeedufchi, tad tomehr tas juhfu schehligajs Kungs un spehzigajs Tehws un mihlajs Pestitajs nahks un juhs israufs no winnu rohkahm ta, ka no juhfu galwas matteem ne weens ne tiks israufs zaur winnu, to kauna-darritaju warru. Ta deht lai mehs farwu Pestitaju weenumehr preefsch azzim turram, ihpaschi tad, kad kahdas laizigas behdas muhs aismemm; tad lai peeminnam, ka ta Kunga meers ar mums irr. — Kas tad warr muhs apbehdinabt, kad mehs sinnam, ka ta Kunga meers pee mums irr? Ta pehz tu ihstems Deewa behrns un tizzigs Jesus mahzeklis, kas tu Deewa ta Kunga prahdu darri, klaufidams fawa Pestitaja fwehtahm un dahrgahm mahzibahm, ne isbihstees pahrlaeku, kad tew faws maifes reezeninsch plahns un fahls graudinsch masz rahdahs, bet dohma: kad tas warretu buht, ka man badda-mohkas ja-zeesch, tad tomehr es apsinnohs, ka ta Kunga meers ar manni irr un kad ta Kunga meers ar manni irr, kas tad warr man kaiteht? Jebfchu mannahm meefahm buhtu bedre ja-leen, tad tomehr manna dwehfele to faldu preeku baudihz tannis fwehtos debbes nammos, jo Jesus irr manni us to weetu eefwehtijis, un eepreezinajis ar teem fwehteem wahrdeem: „Meers irr ar tew!“ Ta pehz, „jebfchu es arri nahwes ehmas eeleija staigatu, tad es kaunuma ne bihstohs; jo tu effi pee mannis, taws kohks un taws sifls mannis eepreezina.“ (Dahw. ds. 23, 4.) — Lai tad nu speeschahs us tew, tu tizzigs Deewa draugs un Jesus mahzeklis, kauni un besdeewigi zilweki, gribbedami tarwu gohdu laupih, un tew' fmeekla un kauna list, tad ne istruhkstees, jo tu sinni, ka ta Kunga meers ar tewi irr un to tee muhscham no tew ne warr atneimt; ja arri no faweem meefigeem brahteem teez eenihdehts un no draugeem atstahs, tad lai tawa firde ne nofkunsi pahrlaeku, bet lai ta eegahdajahs, ka tas wiffu-labbakajs brahlis un mihlakajs draugs Jesus ar farwu meeru irr pee tew ir

tad, kad wiffi zilwezigi draugi un paschi meefigi brahti tew' atstahj, winsch tas Kungs no tew muhscham ne atstahjahs, ja ween tu pee winna lihfs gallam tizzigi turrees un kaut arri tawa dwehfele tiktu kahdu reis' apbehdinata zaur kahdu ne tihschu grehku, fo tawa wahja meefa daschkahrt padarra, tad lai ta palaujahs us fawa schehliga Kunga leelu schehlastibu, atgahdada-meess no schahs deenas fwehta ewangeliuma, kurrâ redsam ta Kunga mahzekli Zohmu, kas prett farwu Kungu apgrehkojahs un prohti, zaur farwu netizzibu. Ak, ka schehligi tas Kungs winnam peedewe, tad, kad winsch to grehku noschehloja, farwu mihlu Mahzitaju ar fwehteem pagohdinafchanas wahrdeem gohdinadams, kad fazzija: „Mans Kungs un mans Deews!“ Ta arri lai mehs us to Kungu nosauzamees, kad mehs farwus grehkus, eefsch kurreem daschkahrt ne tihschi eekrihtam, noschehlojam, fazzidami: „Mans Kungs un mans Deews! apschehlojees pahrlan un peedohd man mannis grehkus, ar fo es prett-tew apgrehkojees, taws ne zeenigs mahzeklis buhdams.“ Ak, ja tu pateesi no grehkeem atstahfees, tad tas Kungs tew schehligi peedohts un us tew schohs preeka wahrdu fazzijis: „Meers irr ar tewi.“ Nu, fo tad wairak gribbi, tu apbehdinata dwehfele, kad tew irr tas augstajs Deewa meers? Ne nofkunsi wairis tik warren farwu grehku deht, ar fo tawa wahja meefa tewi apgahnijuse, jo taws Kungs un Pestitajs Jesus Kristus tewi schkibhsti ar fawahm dahrgahm affinin. Winsch irr fazzijis: „To meeru es jums atstahju; mannu meeru es jums dohmu.“ (Jahn. 14, 17.) Bet nu, kad effi no grehkeem atgreesees, un ta Kunga meeru dabbutis, tad no fchi laika lai tawa sinnama firde paleek nomohda un tew wairis ne lauj eefsch grehkeem eekrist, tad ta Kunga meers ar tewim buhs taggadin un allaschin; un pee ka ta Kunga meers irr, tam tahs wifsruhktakas behdas wairis ne fo ne padarrihs un kad arri kappâ buhtu ja-

leen eeffschâ, tad, af dwehsele, tu ne istrukfstees, bet dohma: ta Kunga Jesus meers irr ar manni, tas manni noweddihs pee mihta Lehwa debbesis.

Tad nu, schelligajs, mihtajs Pestitajs, mehs fir-nigi tewi luhdsam, ka tu muhs apfwehtitu ar fawu fwehtu, dahrgu debbes meeru un ka schi tawa augsta dahwana, af Kungs Jesus! ar ko tu muhs schodeen eepreezini, pee mums paliktu muhschigi.

Uk! fur meeru atraddischi,
Ka pee tew, mans Pestitajs?
Tewi ne kad atmettischi;
Tu mans ihstems schelotajs!
Es dauds esnu grehkojis;
Bet tu effi schelojis,
Kad tu, zeesdams mannis labbâ,
Effi mirris krusa stabbâ.

(Widf. bf. gr. № 206.)

II. Sawâ tizzibâ us Jesu Kristu schaubitees, irr leels grehks. To redsam schihs deenas ewangeliumâ, kâ tas Kungs Jesus rahj fawu ne tizzigu mahzekli Tohmu par to, ka tas tahds ne tizzigs un schaubigs sawâ tizzibâ, ka tas ne gribbeja tizzeht, ka tas Kungs no mirroneem augfcham zehlees. Winsch tas Tohms firdijahs un fakka schohs netizzibas pilnus wahrdu: „Ja es tahs naglu-sihmes eeffsch winna roh-kahm ne redsu, un fawu pirksiu ne leeku eeffsch tahm naglu-sihmehm, un fawu rohku ne leeku eeffsch winna fahni, tad es ne tizzeschu.“ Uk kâ schis nabbags Tohms apgrehkojahs ar scheem wahrdeem! Winna apgrehko-fchanahs teek wisseem sinnama, ka ikweens no tahda gruhhta grehka fargatohs. Un ar kahdahm bailehm un drebbschenu tikke Tohma dwehsele peepildita, tad, kad tas Kungs winnam fawu rohku sneedse, fazzidams: „steep schurp tawu pirksiu, un apluhko mannas rohkas, un sneeds schurp tawu rohku, un leez to mannâ fahni, un ne effi ne tizzigs, bet tizzigs.“ Ja nu tas Kungs Jesus fawu ihpafchu mahzekli ne taupa, bet to fawu

grehku pehz apkauno preeksch teem zitteem mahze-kleem, kâ tad winsch muhs taupihhs, kas mehs dauds wairak grehkojam prett fawu schelligu Deewu un prett fawu mihtu Pestitaju Jesu Kristu zaur fawu netizzibu? Uk pateefi, schis irr tohti leels un gruhts grehks, ko mehs ar fawu netizzibu padarram un af zik breefmigu fohdibu ar scho grehku pelnam! To muhsu Pestitajs pats fakka: „kas ne tizz, tas taps pasuddinahts.“ (Mark. 15, 16.) Uk wai pah to wahrdu: pasuddinahts! kahds bailigs un breefmigs tas irr preeksch mums, kad mehs to apdohmajam, ka schis wahrds draude to muhschigu pasufchanu eeffsch teem elles-dsittumeem. Deewam schehl! zik dauds zilweki us scho pasufchanas-zeltu staiga schinnods pehdejds pastarods laikods. Ta pastara deena warr mums drihs usbrukt un ta deht tohti wajaga ik weenam no fawa kauna zetta atgreestees, sinnadam, ka tas laiks irr ihfs un ka mehs masu brihdi ween schè dsihwojam un zik drihs tas warr nobeigtees. Mehs ne warram sinnah, woi daschs no mums, kas schè stahw, nahkofschâ rihtâ redsehs to spohschu fauli uslezzohht un wai ne gullehs eeffsch tumfchas lihku-mah-jas! Uk, schahda sinna gan pakustina ta wissu-zeetaka zilweka firdi, tâ, kâ pehrkons tohs akminu kalnus faspahrda, fur tad tas debbes leetus flappina tahs is-plitfufchas starpas. Uk, kaut es arri sinmatu to brihdi, kad ta apzeetinata grehzineeka firds irr mihtsta paliktuse un ka tur kahda masa ruhmite buhtu, fur es warretu drufzin eekluht ar Deewa wahrdeem un tohs tur paglabbaht, ka tee tur warretu saktoht. Bet to ne sinnadams un pats grehzigs zilweks ar ihfu padohmu buhdams, gribbu weenimehr us Pestitaja pawehleschenu tohs fwehtus Deewa wahrdu, zik spehdams, feht, lai tee kriht, fur krisdami, woi tee ruhmi dabbu, woi nedab-bu un woi zilweki tohs klaufa, woi ne klaufa. Warr buht, ka buhs ar praweetu Esaijafu ja-schelojahs: „Kungs, kas tizz muhsu mahziba!“ (Es. 53, 1.)

Alf, tad nu mihti draugi! lai fataifam un istibram farwas firbis preefsch teem fwehteem Deewa wahrdeem, ka tee tur warr mist un muhsu wahju tizzibu eestipri-naht eefsch Jesu Kristu muhsu Rungu.

Lai muhsu prahts jel pazellahs
 Us fwehteem debbes-preekeem,
 Un ta pehz labpraht atraujahs
 No wisseem semmes neekeem!
 Tad, kad nobeigfees dschwiba
 Meh's muhscham debbes walfstiba
 Pee Jesus gohdâ buhsim.

(Wid. ds. gr. № 219.)

III. Bet kahdu labbumu warram eeman-toht zaur to fwehtu tizzibu? Zo muhschigu dsihwofchanu. Naug', kahds labbums no tizzibas atlezz un kahds spehks tai irr. Alf, zil fwehtigs irr tas zilweks, kas lihds gallam eefsch tizzibas pastahw. Zo jau dsirdam schihs deenas ewangeliumâ, ka muhsu Rungs Jesus Kristus pats tohs tizzigus fwehti ar sawu fwehtu mutti fazzidams: „Swehtigi irr tee, kas ne reds, un tomehr tizz.“ Alf, kâ ne gribbetu meh's eefsch ta Runga Jesus tizzeht! Kaut nu gan meh's winnu ar sawahm meefigahm azzim wairs ne redsam, kâ tee pirmi kristiti zilweki winnu redseja, tad tomehr lassam fwehtôs rakstôs, ka tee zilweki effoht fwehtigi, kas, kaut ne redsoht, tomehr tizzoht. Tâ arri tas fwehtajs Deewa kalps Pahwils sawus Gebreerûs mahza, fazzidams: „Ta tizziba irr stipra patauschana us tahm leetahm, kas tohp zerretas, un ihstena parahdischana to leetu, kas ne tohp redsetas.“ (Ebr. 11, 1. un t. j. pr.) Wehl winsch fakka: „bet bes tizzibas ne warr Deewam patift: jo, kas pee Deewa nahk, tam buhs tizzeht, ka winsch irr un atmakfatajs buhs teem, kas winnu mekle. Zaur tizzibu meh's noprohtam, ka ta pafaulé irr raddita zaur Deewa wahrdu. Zaur tizzibu irr Enoks aisnemts, ka winsch to nahwi ne redsetu. Zaur tizzibu Noâs, no Deewa pahr wehl ne redsetahm leetahm pamahzihts,

Deewu bihdams to schkirstu irr uszirtis par sawa namma isglahbschanu. Zaur tizzibu Jehkabs nomirdams ikweenu no Jahsepa dehleem irr fwehtijis: un irr peelhdsis, klannidamees us sawa sifla wirsgallu.“ Kas warr wiffus tohs tizzigus wezz-tehwus schinni ihfâ mahzibâ peeminneht? Wehl tas Deewa kalps fakka, ka „schee wiffi irr nomirruschi eefsch tizzibas, un tahs apsohlischanas naw panahkuschi, bet tahs no tahlenes redsejuschi un zerrejusch, un ar meeru bijusch un apleezinajusch.“ Alf, kaut meh's arri eefsch tahs fwehtas tizzibas dsihwotu un mirtu tâ, kâ tee fwehti wezz-tehwi. Winni tizzeja tam fwehtam Deewa wahrdam, ar ko tas papreefsch fluddinaja, ka tas Pestitajs buhs pafaulé nahkt. Alf, kahdi ne tizzigi grehku kalpi meh's buhtu, ja meh's ne gribbetu tizzeht tam fwehtam Deewa wahrdam, kas mums pasluddina un apleezina ta Runga Jesus Kristus atnahkschanu pafaulé meefâs dsihwoht un tohs zilwekus mahziht no grehkeem atgreestees un preefsch mums zeest tahs grubtas mohkas, un baudiht to ruhktu krusa nahwi pahr muhsu grehkeem, un ne tizzeht, ka winsch no mirroneem augscham zehlees un muhs no grehkeem atpestijis. Alf wai tad mums! Kur meh's tad paliftu, kad meh's tahdi ne tizzigi tiftu atrasti? un kur sawâ nahwes stundâ nemtu atweeglofchanu un eepreezinafchanu preefsch few? Kas aiswestu muhsu dwehseles us teem muhschigeem debbes meera nammeem, kad tahs no tahm nihzigahm meefahm tiks atschkirtas? un zaur ko warretum zerrecht schehligu teefu atrast pee Jesus sohda-krehla, kad meh's dsihwojoht ne tizzetu eefsch Winnu to Rungu muhsu Pestitaju? — Winsch tas Rungs Jesus Kristus pats fakka: „Pateefi, pateefi es juns fakku: kas mannu wahrdu dsird, un tam tizz, kas manni suhtijis, tam irr muhschiga dsihwiba, un tas ne nahk sohdivâ, bet no tahs nahwes irr eegahjis eefsch to dsihwibu.“ (Jahn. 5, 24.) Wehl muhsu Pestitajs fakka: „Es esnu ta Dsihwibas-Maise.

Kas nahf pee mannim, tas ne isfallk: un kas tizz eefsch mann', tas ne isflahps muhschigi." (Zahn. 6, 35, 40.) Wehl wansch fakka: „Un schis irr tas prahts ta, kas manni suhtijis, ka ikkats, kas to Dehlu reds, un eefsch to tizz, muhschigu dsihwibu dabbu, un Es winnu us-mohdinafschu pastara deena.“ Un wehl: „Kas tizz eefsch mann', ka tee rakli fakka, no ta pascha meefas tezzehs dsihwa uhdens straume.“ (Zahn. 7, 38.)

Sche nu, mihli draugi! dsirdam, ka zaur to swehtu tizzibu eefsch Deewa un winna Dehla Jesus Kristus ween warr eemantohf to muhschigu dsihwofchanu, probteet, to muhschigu selta meeru debbests, pehz ka mums tikfuschy ja=dsennahs, jo arri stahw rakstihis: „Dsen-najtees pehz ta meera ar wisseem un pehz tahs swehtifchanas, bes ka ne weens to Kungu redsehs.“ (Ebr. 12, 14.) Ak tizzeet scheem swehteem wahrdeem, fo effat dsirdeyufchi. Zohs naw kahds zilweks runnais, bet pat's Deewa Dehls; buhtu zilweks to fazzijis, tad warretu dohmaht: ka tad mirstams zilweks sinnaja tahdas leelas apflehtas leetas, kas wehl nahs? Bet mehs sinnam, ka schee wahrdi runnati no ta muhschiga Deewa Dehla, kas taf wiffas nahkofchas leetas sinna lihds muhschu muhschibu. Ta pehz lai nu ne weens zilweks wairs ne peewittahs ar netizzibu, jo mums wifs irr skaidri mahzihis un rahdihts, kahda fohdiba eekriht tee netizzibas behrni, kas ne tizz eefsch Deewa weenigu Dehlu; un tee ne warrehs us ne weenu zittu brehft un waimannaht, ka ween us few pascheem, tur, fur tee zeetihs tahs gruhfahs elles-mohkas par sawu netizzibu. Mums no wisseem praweescheem un mahzitajem, fo Deews muhsu widdu suhtijis, irr preefscha likfa ta fohdiba, fo grehkfodami pelnam, bet ja mehs winnu mohdinafchanu ne klaufam un eefsch sawa grehku-meega paleekam, tad mehs paschi sawahm dwehselehni to muhschigu debbest-meeru un preeku atraujam.

Nu tad, lai luhdsam to Zehwu debbests, ka wansch muhs stiprinatu eefsch tahs swehtas tizzibas, kas irr eefsch Jesu Kristu muhsu Pestitaju un ka wansch isnihzinatu to netizzibu, kas muhsu wahja prahtâ daschkahrt eenahf, woi no kahda netifla un besdeewiga zilweka teef eeteifka, un lai arr' paschi jo zeefchi fargamees, tik labb' no teefas, ka pa johku zitteem netizzibu eerunnaht; jo Pestitajs fakka: „Kas weenu no scheem wiffmasakeem apgrehzina, kas eefsch mannim tizz, tam buhtu labbaki, ka tam weens dsirnu-akmins pee fakla taptu pakahrts, un apstihzinahts juhra, wifs-dsittakâ weeta.“ (Matt. 18, 6.) Tas irr: ja kahds sawa tizziba jau irr schaubigs un mastizzigs un tad wehl tahds teef no kahda zitta us netizzibu skubbinahf, tad buhtu labbaki, winnu juhfas dsittunnos nosstihzinaht, ne ka ta samaitahf.

Ak Kungs un Deews! mehs wahji pihfchfu behrni us tewi nosauzamees: apschelwojees, apschelwojees pahr mums nespehjneekeem, „wairo mums to tizzibu“ (Luhf. 17, 5.) un dohd taru swehtu Garru, kas muhs tannit eefstiprina un us to taifnu, tew lab' patihkamu zekfu pawadda. Amen.

Pateefibas leezineeks

ohtra swehtdeenâ pehz leeldeenâs.

Kurschs irr tew lihdsigs mahzitajs,
Ak Jesus, waddons labbakajs?
Kur tahdi taifni padohmi,
Ka pee tew, irr atrohdam?
No Deewa suhtihis, atnahjis,
Tu zekfu effi rahdijis,
Kur schelastibu atrohdam,
Kad grehtus wairs ne mihlejam.
Par tahdu preezas mahzibu
No firds tew neffam teifschanu. Amen.

(Wifs. ds. gr. № 217.)

Rungs Jesus, muhschigajs Deewa Dehls, tu muhsu dwehfetu labbajs Gans, mehs pee tew nahkam ar farstahm pateeffchanahm un arri ar firsnigahm luhg-fchanahm, luhgdamees to schehligu un mihtu Tehwu debbefis, lai winsch pahr mums apschehlojahs un mums peedohd ne ween tohs grehkus, fo schinnè pagahjuschâ neddelâ, bet arridsan tohs, fo mehs zittâs fenn pagahjuschâs deenâs effam padarrijuschî, Wimmu, to fwehtu taifnu Deewu apkaitinadami, ar to, ka ne effam ta labba Ganna balfei klaußijuschî, fo Deews mums zaur sawu leelu schehlastibu irr par Gannu dewis, prohti, muhsu Rungu Jesu Kristu, kas muhs us jaukahm un taukahm gannibahm ganna un pee skaidra un wesseliga uhdens dsirdina, mums dohdams tahdu maifi, fo ehdufchi, wairs ne isfalkim un tahdu dsehreenu, fo dsehruschî wairs ne istwihksim. Bet mehs effam wairak klaußijuschî teem, kas muhs ar ne wesseligu barribu ehdina un ar nahwigu dsehreenu dsirdina, fo baudohd dauds dahrgas dwehfeles irr eeksch tahs muhschigas breefsmibas nogrimmufchas un dascha dwehfelitelite wehl taggad ar tahdu nelaimi irr apmahnita. Za pehz mehs, ak Rungs un Deews! pee tew nahkam ar no firde pasemmigahm luhg-fchanahm luhgdamees: dohd mums sawu fwehtu Garru par paligu, kas mums palihds fataifitees par ta labba Ganna Jesus Kristus pateefigahm awihm, un ka mehs, zaur sawu schehlastibu, ak Rungs un Deews! tohpam zeenigi ee-eet eeksch to muhschigu debbes nammu, fur tas labbajs Gans muhsu dwehfeles gannihs us tahm sahainahm gannibahm muhschigi muhscham. Ak Tehws un Deews, ne atrauj ne kad no mums sawu fwehtu Garru, bet lai tas pats irr mums par fwehtu faiti, kas ne lauj schkirtees no ta labba Ganna Jesus. To no firde dibbena luhdsam tanni fwehtâ luhg-fchanâ, fo tas labbajs Gans mums mahzjijis:

Muhsu Tehws debbefis 2c.

Muhsu schihs deenas fwehtis ewangeliums, atrohdaß us-rakfihts ta preejas-mahzitaja Jahna fwehtis stahstos, desmitâ nobakkâ, fur tas no 11tas lihds 16tu perschu muhsu wallobâ ta skann:

Jesus sazija us teem Zuhdeem: „Es esmu tas labbais Gans; labß Gans sawu dwehfeli dohd par tahm awim. Bet derrehts Gans, kas ne ihstais Gans, kam tahs awis ne peederr, redß wilku nahkam, un tahs awis atstahj, un behg, un tas wilks tahs sakampj, un isklichdina. Bet tas derrehts Gans behg, ta pehz, ka winsch derrehts, un ne behda par tahm awim. Es esmu tas labbais Gans, un pasihstu mannas awis, un winnas manni pasihst. Ittin ka manni tas Tehws pasihst, ta patt es to Tehwu pasihstu; un es sawu dsihwibu dohdu par tahm awim. Man arri wehl zittâs awis, tahs newa no schihs kuhts. Arri tahs man buhs atwest; un tahs mannu balfei dsirdehs, un weens pats gannams-pulks, weens pats Gans buhs.“

Mihli draugi! Schis ewangeliums mums stahsta, ka muhsu Pestitajs effohd muhsu labbakajs Gans un augstakajs Biskaps, kas muhs pa to ihstenu zeltu wedd us debbefim pee muhschigas dsihwofchanas. Nu tad lai mehs arri pee Winna nahkam un klaußam winna mihtligai balfei. Winsch pats fakka: „Es esmu tas labbais Gans, un pasihstu mannas awis, un winnas manni pasihst.“ — Za pehz no schi ewangeliuma mahzifimees pasihst

I. to labbu Gannu un

II. tahs pateefigas awis, kas to labbu Gannu pasihst.

Bet tu, ak fwehtajs Deews! fwehti muhs eeksch taxwas pateefibas, jo saws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. Kurfchs tas labbajs Gans irr? — Zaur preeksch Jesus fwehtas peedsünfchanas wezzâ testamentê tas praweets Ezekiels muhsu Pestitaju apsfihme par to labbu un ustizzigu Gannu, fazzidams: „Itt kâ weens gans faru gannamu pulku usmekle, tai deenâ, kad winsch faru iskaifitu awju widdü irr. Zâ usmekleschu es farwas awis, un ispestifchu tahs no wif-fahm tahm weetahm, kurp tahs irr iskaifitas, apmahzejschâ un patumfchâ deenâ. — To pasudduschu es gribbu mekleht, un to aisdsihtu es gribbu atpaffat nest, un to fatreetu es gribbu faseet, un to fehrdfigu es gribbu spehzinah.“ (Ezek. 34, 12. 16.) Ak pateefi, tas labbajs un ihstenajs Gans irr pahr tahs wiffu-slimmikas aw's wesselibu gahdajis, to ar tohti dahrgahm sah-lehm dsirdinajis. Un teefcham, kas tahs dahrgas sahles tã bauda, kã waijag', tas tohp dseedinahts no farwas newesselibas. Bet kas tahs dahrgas sahles irr? Us to jau atbild schihs deenas ewangeliumâ muhsu Pestitajs, kas pats tas bija, kas to darrija; winsch fakka: „es faru dsihwibu dohdu par tahm.“ Scho faru fwehtu dahrgu dsihwibu par tahm awim dohdams, Jesus Kristus islehje farwas affinis pee krusa kohka. Tahs deenas, kad tas notizzis, meh's pawaddijam winnâs pagahjuschâs neddekâs, un ihpaschi leelâ peektdeenâ mums tikke sluddinahts, ka tas Kungs Jesus faru dsihwibu atdewis par farwahm awim. Zâ arri leelâ zettortdeenâ mums tikke sluddinahts pahr tahm ta Kunga Jesus dahrgahm affinihm, kas teem fehrdfigeem un slimneem par dseedinaschanu tikke isleetas. Tas irr: scho ta Kunga Jesus fwehtu meesu un dahrgu affini baudoht dabbu tee nabbagi atgreefigi grehzineeki grehku peedohfchanu, farwas wahjas tizzibas eestiproschanu un farwas to meefas grehku deht nofsummuschas dwehfeles eepreezinaschanu un eedrohfschinaschanu.

Nu redsi, ak zilweks, zif dauds gruhstibas irr tas labbajs Gans preeksch farwahm awim iszeetis. Ak

fahda nelaimiga ta aw's buhs, kas schim mihtam, labbam un ihstenam Gannam Jesum ne gribb klaufiht, kas tak tik zeefchi to mihlejis, ka faru dsihwibu par to nodewis! Ak wai mums tad, kad mums tã buhtu, kã ar tahm zittahm awim preeksch ta labba Ganna Jesus atnahlfchanas; tad gan arr' ganni bija, bet tee ne bija ihsteni. Pats tas labbajs Gans fakka, kahdi tee ganni preeksch winna bijuschi; winsch fakka: „derrehts gans, kas ne ihstais gans, kam tahs awis ne peederr, reds wilku nahkam, un tahs awis atstahj, un behg, un tas wilks tahs sakampj, un isklidina.“ — Un teefcham, kad Jesus muhsu Pestitajs wehl ne bija nahjis pasaulê, tad ne weens tohs zilwekus flaidri ne mahzija pehz Deewa prahta darriht. Gan tad arri bija fwehti praweefchi, bet to zittu rakflu-mahzitaju bija jo wairak, kas tur meeru sluddinaja, kur meers ne bija, tahs dwehfeles nowesdami us to pasufchanas-zellu. Kad winni redseja tohs nabbagus grehzineekus appafsch farwas grehku-nastas gruhiti waidam, tad winni tohs ne gribbeja wairs ar farwahm azzihm redseht, kaut gan winni paschi zaur farwahm wiltigahm mahzibahm bija tohs no ta labba zetta noweddufchi. Winni wiffi gahje tam grehzineekam garram, kad tas semmê gulleja ar no elles flepkaweem saplohsitu un sakappatu dwehfeli. — Redseet draugi, ka tas irr teefa, ka tas Kungs Jesus Kristus fakka muhsu schihs deenas ewangeliumâ: „derrehts gans, kas ne ihstais gans, kam tahs awis ne peederr, reds wilku nahkam, un tahs awis atstahj, un behg.“ Pateefi, tee preesteri un Lewiti behdse no teem grehzineekeem, ne mas ar teem ne runnaja un ne atweeglinaja ned's ahrsteja tahs gruhitas un wahjas dwehfeles; jo stahw rakstih'ts, ka tas winneem bijis par leelu reefschanu, kad Jesus ar teem grehzineekeem un muitineekeem kohpâ ehde. (Luhk. 15, 2.) Zefschu arri winni paschi bija grehzineeki, tomehr winni schkittahs taifni effofchi un zittus nizzinaja. (Luhk. 18, 9.) (Matt. 5, 20.)

Geffch tahdas behdu nelaimes tobrihd' tee nabbagi zilweki allojabs bes ihstena ganna. Voi mums arri wehl tà ja-allojabs? Al ne, mihti draugi, tas wairs pee mums naw, ka mums tà ja-maldabs, to mehs ne drihksiam fazzih; un kas to fazzitu, tas apgrehtotohs prett Deewu un prett to fwehtu ewangeliumu, kas mums irr dohts. Sewischki mehs tohti noseegtotohs prett to schihs deenas ewangeliumu, no kurra flaidri warram atsiht, ka mums nu irr weens ihstenajs, labbajs, pateefigajs un ustizzamajs Gans Jesus Kristus, Deewa weenigajs mihtajs Dehls, kas muhs ganna us labbahi un wesseligahi gannibahi un ne weenu no sawahi awim ne pamett. Winsch, kà to jau effam dsirdejufchi, irr tas labbajs Gans sawahi awim; winsch tahs paklihduschas mekle, kamehr dabbu tahs israut no ta elles-fwehra naggeem. To

Kà labs gans sawu aitiu,
Kaut kurra meshà sudduschu,
Ne atstahj, bet eet pakkat,
Wiss apkahrt to usmekledams,
Par to ween tohti behdadams,
Kamehr to dabbu atkal:
Tapat tas mihtais Jesus darr';
Tohs sudduschus winsch mekle arr',
Winsch mekle, kamehr dabbu.
Al, ta pehz winnam padohdees,
Pee-eij, peeglaudees, peespeedees!
Wehl laiks irr atrast labbu.

(Wids. ds. gr. N° 563)

Al pateefi, wehl irr laiks atrast to labbu Gannu. Schinni schehlastibas-lailkà ta Kunga mihtiga balfs wehl fauz to pasudduschu grehzineeku pee fewim un pee sawas debbes meera-walstibas. Al tur, tur buhs tahs ihstenas un muhschigi paleekamas mahju-weetas muhsfu dwehselehm, kur Jesus Kristus muhsfu Pestitajs pats ar sawu Tehwu walda pahr saweem mihteem un isredseteem, muhschigi muhscham.

II. Tad nu arri mahzifimees pasihst tahs pateefigas awis, kas sawu gannu pasihst. Muhsfu Pestitajs schinni ewangeliumà fakka: „Es esmu tas labbajs Gans, un pasihstu mannas awis, un winnas manni pasihst. Ittin kà manni tas Tehws pasihst, tapatt es to Tehwu pasihstu; un es sawu dsihwibu dohdu pahr tahm awim.“ Al Deewam schehl! zil dauds zilweki pasaulè dsihwo, kas to Kungu Jesu ne mas ne pasihst. Gan daschs schè warretu dohmaht, ka tas effoht melli, ka schè teel fazzihst, ka dauds wehl irr, kas to Kungu ne pasihst; tahds fakka: „Es esmu us Jesus wahrdu krisihts, esmu ar Jesus fwehtahm meefahm ehbinahts un ar winna dahrgahm affinim dsirdinahts, kà tad es winnu ne pasihstu?“ Tam tè atbildam; tas irr gan teesa, ka tu schohs sawa Pestitaja fwehtus sakramentus walka, bet tas wehl naw gan; zaur scho fwehtu darbu ween tu ne warri peeder, reht pee Jesus ihsteneem mahzefleem, ja tu arri neklaufi winna balsei, kas tawàs aufis atfkann to fwehtu meelastu baudoht. Jesus pats fakka, ka tahs, kas winna awis effoht, dsirdechoht winna balfi. Un kurfchs schè muhsfu starpà warr fazzih, ka winsch naw dsirdejis ta Kunga sawa Pestitaja balfi? Al teescham ne weens; bet turpretti ikweenam sawa simama firds dohd leezibu, ka ta Kunga balfs dauds un daschkahrt winna aufis un firdi atfkannejuse, kas winnu fauz pee atgreeschanahs no grehkeem. Kaut nu gan Jesus Kristus muhsfu Pestitaja pascha fwehta mutte wairs ne runna schohs fwehtus wahrdu, tad tomehr winsch mums fuhta mahzitajus, kas, no fwehta Garra mahziti, winna weetà muhs mahza winna fwehtus wahrdu klaufitees un pehz teem darriht. Un, al mihtajs krisihts zilweks, atdarri garrigas grahmatas un lassf tohs tawa Kunga un Pestitaja fwehtus wahrdu apdohmigi un firfnigi, tad winni tarwai dwehselei buhs tif pat faldi, itt kà tawàs un mans mihtajs Pestitajs pats ar sawu

mutti runnatu. Apdohma, af apdohma, zilweks! fa tee fwehti ewangeliumi irr no Jesus fwehtas muttes runnati; jo tur ne weens ne warr itt ne weenu rakstasimitti peelikt, neds atnemt. Za pehz, kaut gan jau dauds fimts un tuhktoschi gaddi pagahjuschi, kamehr muhsu Pestitajs schohs wahrduß runnajs, un kaut wehl fimts un tuhktoschi gaddi buhtu lihds pafauls gallam, tad tomehr schee ta Kunga fwehti wahrdi ne tiks pahrgrohsiti, bet pastahwehs tahdi paschi, ka bijufchi, muhschigi muhscham. Ja, pats muhsu augstajs Kungs un Pestitajs Jesus Kristus fakka: „Debbes un femme suddihs, bet manni wahrdi ne suhd.“ (Luhk. 21, 33.) Uk, ka tad mehs ne gribbetu teem muhschigi pastahwigeem Deewa un Jesus fwehteem wahrdeem paklausit? Ja mehs teem ne klausam, tad mehs wehl ne peederram pee ta Kunga Jesus fwehtas draudses, par ko winsch ka Zehws un Kungs walda un pahr ko winsch ka Zehws un Kungs gahda, tohs wedsams us tahm muhschigahm debbes meera weetahm. Lai pahrdohmajam pee sewim, woi mehs effam tahdi, ka Jesus draudsei peenahfahs buht? Uk tad gan schi apjautaschana muhs lohti istrubzinahs par to, ka mehs wehl tahku effam no ta fwehta padohma, kas ta Kunga pateefigeem draugeem un ihsteneem mahzektkeem wajjaga buht, zaur to, ka muhsu starpä ta mihlestiba suhd un nihkt, ko teem Jesus draudses lohzekeem wiswairak fawä starpä wajjaga apkohpt un wairoht. Bet kam no winnu starpas wajjadsißs pagallam sust un isnihkt, tas, Deewam schehl! aug un sett, ar ween' wairak. Pateefi, eenaidß un dustmiba tä eet wairumä zilweku starpä, ka tee zilweki, kas eeffsch mihlestibas faitehm fafeeti, tohp redseti, ka paschi tahs fwehtas mihlestibas faites faraußta. Uk, kahdas mihlestibas faites wehl warr zeeschakas buht, ne ka jauneem laulateem draugeem farwas laulibas eefahkumä, ko pats Deews eefwehtijis us mihlestibu un kam wajjadseja lihds fir-

mam wezzumam eeffsch tahm mihlestibas faitehm palikt, ar ko tee fafaßliti. Bet kas noteef? naw masß laizinsch pawaddihts, ka tee jau tik drohschi palikfusch, tahs fwehtas mihlestibas faites paschi farauslijusch un pahrtahpuschi to fwehtu apustulu Pahwila un Pehtera pawehleschanas, kurri no Deewa pusses laulateem peefakka, ka ja=dsihwo; Pahwils: „Zuhs wihri, mihlojeet farwas seewas, tä ka arridsan Kristus to draudsi irr mihlejis.“ (Ewes. 5, 25.) Peteris: „Zuhs seewas, effat juhfu pascheem wihreem padewigas, itt ka Sahra Ahbraämam irr bijuse paklausiga, winnu par Kungu faufdama.“ (1. Peh. 3, 1. 6.) Uk Deewam schehl! wihreem fahf truhkt mihlestiba un seewahm paklausischana, un tad zeltahs winnu starpä tahds eenaidß, ka winni dauds nifnaki dsihwo, ne ka pagani. Tä pat arri teef ar aufihm dsirdehts un ar azzim redsetis, kahda leela negantiba noteef appaksch faules: labbi tehwi un gohdißgas mahtes teef no faweem meefigeem behrneem eenihdeti, kurreem gan wajjadseja mihligeem un paklausigeem buht farwam wezzam tehwan, kas pahr winneem ruhpißi gahdajis, dauds gruhtibas zeesdams, un mihlai mahrei, kas tohs jaunimus ar fahpehm dsemdejuse, tee scho farwu wezzaku mihlestibu atmakfa ar eenaidibu un neklausischanu! Wai wai! ka tahdi warrehs tam wiffu Tehwan ween reis atbildeht un ka warrehs pee ta Kunga Jesus draudses tikt peeffaititi? Pateefi, tahdi naw ta Kunga pateefigi mahzekli, jo tee lohti grehko prett to Kungu Kristu, winna balsi ne klausidami. Uk, schauschallas pahreet to apdohmajoh, kas pehz scheem to zilweku neganteem darbeem notiks, ka zilweku starpä tahs mihlestibas faites tohp farauslitas, ka meefigi brahli un mahfas wairs ne warr faifkrees; labbi draugi pehz neeka paleef par leeleem eenaidneefkeem, gohdigi fainneefi no kalpeem un ustizzigi kalpi no fainneefkeem teef eenihdeti. Ur weenu wahrdu fakfoht: wiffadas zilweku kahrtas irr fazehluschahs us eenaidibu un schkel-

schanu, un wiffi, wiffi irr atschkhrufchees no ta labba un mihta Ganna Jesus. Zeescham tahdi ne weens ne peederr pee ta Kunga Jesus swehta pulzina; jo winsch irr tas tahs swehtas mihlelibas un meera Kungs, un winsch gribb, ka winna pateefigi draugi, fo winsch schinni ewangeliuma zaur lihdsibu par awim fauz, buhs mihligi un faderrigi buht un palikt, ka ihstenahm awim un debbes mantineekeem peeclahjabs.

Ik, lai tad nu ikweens schodeen sawus grehkus noschello un atgreeschabs no ta maldidama zetta pee to Gannu un Biskapu sawas dwehfeles. (1. Peht. 2, 25.) Lai no firds dibbena Deewu to schehligu debbes-Zehwu peeluhds, ka winsch tohs padarritus grehkus peedohtu zaur Jesu Kristu sawu weenigu mihtu Dehlu un zaur scha dahrgu nopelnu muhs atkal peenemin pee sawu swehtu un isredsehtu pulzina, un sawu swehtu Garru pee mums suhta, kas mums palihds eeksch tahs swehtas un dahrgas Jesus mihlelibas ar wisseem zitteem zilweekeem atkal saweenotees. — Ik,

To wezzu grehtu dabbu

Dohd allasch nihzinah!

Un ka meh's wiffu labbu

Ween warram pastrahdabt,

Us to taw's Gars muhs waddihs;

Winsch jaunu firdi raddihs;

Tad swehti paliksim. (Wids. ds. gr. N° 216.)

To no tew luhdsam, af Kungs un Deews! paklausi, af paklausi scho muhsu luhgschanu no Jesus Kristus puffes. Amen.

Pateefibas leezineeks

treschâ swehtdeenâ pehz leeldeenâs.

Ik Kungs un Deews, wiffas apscheloschanas Zehws! meh's tew pateizam ar karstahm pateifschanas affarahm, par tawahm leelahm tehwa = lab'darrischa-

nahm, fo tu pee mums taweem ne zeenigeem behrneem effi darrijs schinni pagahjuschâ laikâ. Jo faut nu dascham arri kahds behdu brihtinsch irr usgahjis, tad tomehr tawa mihta Dehla muhsu Kunga Jesus Kristus swehtajs wahrds to schodeen eepreezina, kad tas fakka, ka schabs behdas masu brihdi ween pastahwoht un drihs isnihkstoht. Par to tahs apbehdinatas dwehfeles arri atnefs tew, af Kungs, sawu, gohdu un pateifschanu! Un meh's wiffi, af schehligajs Zehws un Deews! semmigi tewi noslawejam; bet arridsan, Kungs Deews, pee tawahm swehtahm kahjahm semmodamees tewi firf-nigi peeluhdsam: peedohtu mums muhsu grehkus, ar fo meh's prett tew noseegufchees schinni pagahjuschâ laikâ. Meh's swehti sohlam, us preekschu wairs tih-schi ne grehkoht. Ik grees us mums sawu schehligu waigu, ka schi muhsu firf-niga luhgschana tew patihk, un dohd mums sawu swehtu Garru klah't par atgahdinataju pee muhsu sohlifchanahm, ka meh's atkal ne peemiristam, fo schodeen tizzigi sohlam. Ik, tas mums loh'ti fahp firdi, ka meh's dauds reis' effam tew sohliju-schi, ka ne buh'sim wairs grehkoht un tomehr atkal scho sohlifchanu effam pahrkahpufchi. Ik schi muhsu meesa irr loh'ti ne spehziga un wahja, ka ta ne spehj grehkeem pretti turretees; ta pehz tewi, firdschehligajs Kungs un Deews, luhdsam: dohd mums tawa Garra paligu, kas muhsu ne spehzigu meesu eestiprina, ka ta warr teem grehkeem pretti turretees un tohs uswarreht; dohd arri mums pazeetigu prahtu un firdi, ka meh's warram tahs scha laika behdas pazeetigi panest. Ne leez mums, luhdsams, isfamiffuscheem palikt, kad muhs tas krusis un behdas speesch schinni tumfchâ behdu-eeleija, zaur fo dascha dwehfele pohsta aizeet. Ik wiffu-schehligajs Zehws un Deews, lai tawa mihta Dehla swehti wahr'di usturr' tahs no winna dahrgi atpestitas dwehfeles, ka tahm zaur tahs meefas drihs isnihk'stamahm behdahm ne suhd tas dahrgais meers. Ik paklausi muhs scheh-

ligi, kad arri ar tawa mihta Dehla luhgſchanas wahrdeem tewi pecluhſam:

Muhſu Tehws debbeſis zc.

Muhſu ſchihs deenas ſwehts ewangeliums atrohdaſ uſrakſihts ta preezas-mahzitaja Jahua ſwehts ſtahts, feſtâ padſmitâ nodakâ, fur tas no 16tas lihſ 23ſchu perſchu muhſu wallodâ tâ ſkann:

Jesus ſazzija us ſaweem mahzefleem: „Par maſu brihdi, tad juhs manni ne redſefeet: un atkal par maſu brihdi, tad juhs manni redſefeet, jo es eemu pee Tehwu.“ Tad zitti no wianna mahzefleem ſazzija ſawâ ſtarpâ: „kas tas irr, ko wiſch ſakka: par maſu brihdi, tad juhs manni ne redſefeet, un atkal par maſu brihdi, tad juhs manni redſefeet: un: es eemu pee Tehwu?“ Un tee ſazzija: „kas tas irr, ko wiſch ſakka: par maſu brihdi? Mehſ ne ſinnam, ko wiſch ſakka.“ Tad Jesus nomanniſa, ka tee to gribbeja jautah, un us teem ſazzija: „pahr to juhs apjautajeetees ſawâ ſtarpâ, ka es eſmu ſazzijis: par maſu brihdi juhs manni ne redſefeet, un atkal par maſu brihdi juhs manni redſefeet? Pateeſi, pateeſi, es jumſ ſakku: juhs raudafeet un waideſeet, un ta paſaule preezaſees; bet juhs noſkumſeetees: tomehr juhſu noſkumſchanai buhs tapt par preeku. Kad ſeewa dſemde, tad ta noſkummuſi, jo wiannas ſtunda nahkuſi: bet kad tai tas behrns dſinnimis, tad wianna tahs ſahpès wairs ne peeminn, tahs lihgmibas dehl, ka zilweks dſinnimis paſaule. Tâ juhs taggad arri eſſat noſkummuſchi, bet es juhs atkal redſeſchu, un juhſu ſirds lihgmofees, un juhſu preeku ne weens ne atnemis no jumſ. Un tanni deenâ juhs manni neneeka ne jautafeet.“

Leelas behdas zeete Eliſa, kad tas dabbuja ſinnaht, ka wianna kungs Elijas buhs tiſt no wianna atſchſirts. Eekſch ſchahm leelahm behdahm wiſch ne

atſtahjahs no ſawa kunga ne maſ nohſt, kaut gan tas trihs reiſ' wiſnam pawehleja no ſew atſtahtees un tanni piſſſehta palikt, fur wiſni garram gahje; un tâ wiſch ſawâ ſirds ſchehlumâ turrejahs pee ta flaht lihſ to weetu, no kurrenes Elijas tiſſe debbeſis aiſweſts ar ugunigeem ratteem un ſirgeem, kâ to laſſam ſwehta bihelê. Un Eliſa, redſedams ſawu kungu aiſeiſoht, brehze: „Mans tehws, mans tehws! Iſraêla ratti un wiſna jahtneeki. Un ne redſeja wiſnu wairs. Un wiſch grabbe ſawas drehbes, un ſaploſſija tahs diwejds gabbalôs.“ (2. Rehn. 2, 12.) Bet ſchinni ewangeliumâ laſſam, ka Jesus Kristus tas debbes Elijas paſluddina ſaweem mahzefleem ſawu aiſeſchanu pee Tehwa. Un ak, ar kahdu ſwehtu gudribu wiſch teem to ſakka. Jo kad wiſch teem to tuhlin ſkaidri buhtu iſteizis, tad tee buhtu no ahtrahm behdahm apſtulbuſchi. Ta pehz wiſch ſakka: „Par maſu brihdi, tad juhs manni ne redſefeet: un atkal par maſu brihdi, tad juhs manni redſefeet, jo es eemu pee Tehwu.“ Kaut nu gan tas teem par labbu bija, ka Jesus pee Tehwa gahje, tad tomehr tee eekſch tahdahm gruhtahm ſirds behdahm irr noſkummuſchi. To arri wehl taggad redſam pee mums paſcheem: kad kahdam behrnam ſaws labs tehws, woi mahte, jeb draugam ſaws miſhlojams draugs gult us nahwes gultu, un nu redſ, ka tas no wianna drihs atſchſirſees, ak zik behdu aſſaras tur pluhſi no tahda atſtahta zilweka waiga, kahdâs behdâs un ſirds-ſahpès teem jaſchſirrahſ!

Nu redſi, draugs, zik leelas behdas un ſirds-ehſti muhs pahrnemim, kad mums kahdu reiſ' tee labbaſee un miſtakee zilweki tohp atnemti. Bet ne weens no muhſu wiſſ'labbaſeem tehweem naw tiſ labs, un ne weens wiſſu-miſſakajs draugs naw tiſ miſſch, kâ tas kungs bija ſaweem mahzefleem. Ak, zik ne iſſakami gruhtas buhtu ſchahs behdas teem mahzefleem bijuſſas, ja tas kungs wiſnus ne buhtu eepreezinajis ar teem ta ſchihs deenas ſwehta ewangeliuma wahrdeem

un kurfchs no mums warretu tahs scha laika behdas pahrzeest, ja Jesus muhsu schehligais Pesitajs mums ne buhtu sawu swehtu preezas-mahzibu pasluddinajis? Ne weens grehzineeks ne sinnatu, ko eesahkt un ko darriht, kad wiansch eeksch grehkeem eekrittis; winnam buhtu eeksch sawahm grehku-behdahm teescham ja-isnihkt, ta, ka tas preeksch Jesus laika bija teem grehzineekeem. Winneem wiffi garram gahje, tik labb' tee Lewiti, ka preesteri; ne weens winnu wainu ne apkohpe, kamehr tas schehligs Samariteris nahze, to us sawu lohpu uszehle un dseedinaja. — Tad nu no schihs deenas swehta ewangeliuma wehra nemsim:

- I. ka tas Kungs Jesus sawus mahzeklus eepreezinajis pahr winnu klahrbuhdamahm un nahkofschahm behdahm;
- II. ka tas Kungs wehl arri muhs ar sawahm swehtahm mahzibahm eepreezina, mums pehz pahrzeestahm scha laika behdahm soh-lidams saldu, swehtu preeku, — ja ween mehsh paschi sew tahs behdas ne buhsim faitaisijuschi, un
- III. ka tas mums kristiteem zilwekeem irr par grehku, ka mehsh tahs scha laika behdas zeesdami pahrlaeku noskumstam.

Bet tu, ak swehtajs Deews! swehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. Apzerrestim pirmat: ka tas Kungs Jesus sawus mahzeklus eepreezinaja pahr winnu klahrbuhdamahm un nahkofschahm behdahm. Tahs to ta Kunga Jesus mahzeklu klahrbuhdamas behdas, mihli draugi, bija tahs, ko Jesus winneem schihs deenas ewangeliuma pasluddina, fazzidams, ka wiansch no scheem buhschoht aiseet un no-eet pee Tehwu; un tahs nahkamas behdas arri wiansch teem is-

sakka: „Pateesi, pateesi, es jums sakku: juhs raudaseet un waideset un ta pasaulu preezasees; bet juhs noslumfetees: tomehr juhsu noslumfchanai buhs tapt par preeku. Kad seewa dseinde, tad ta noskummuse, jo winnas slunda nahkusi: bet kad tai tas behrns dsimnis, tad wiina tahs sahpes wairs ne peeminn, tahs lihgmibas deht, ka zilweks dsimnis pasaulu.“ Un teescham ta arri bija: ta pasaulu preezajahs un lustejahs eeksch sawa grehku-preeka, bet tee mahzekli raudaja un behdajahs. Tomehr tahs pasaulu preeks drihs palikke par behdahm un to mahzeklu behdas palikke par preeku, ka tas Kungs winneem bija fazzijis. Jo kad tas Kungs no nahwes peezeblehs, tad tee mahzekli wairs ne peemimeja tahs sahpes, ko tad zeete, kad tas Kungs tappe neschelligi mohzihts un, pehdigi, nokauts pee krusa kofka. Wiffa ta preekscheja grubtiba winneem palikke itt ka ne mas ne buhtu bijuse. Arri tahs ohtras grubtibas, ko Jesus taggad sluddinaja un ko tee mahzekli zeete pee sawahm paschahm meefahm, no teem Juhdu laudim, kad winni tikke zits pee krusa sists, zits ar schlehpeem baksihts, zits ar afmineem nomehtahts, zits ar ugguni fadedsinahts un zits katla wahrihts, arri tahs winni pehz drihs aismirse, kad winni pee sawa Kunga aigahje tur tannis muhschigds debbes preekunammds. Sawas mohkas beigufcheem tur winneem tahs swehtas debbes-durwis tappe atwehrtas, ka lasfam bihbelu no Steppina, kad wiansch ar afmineem tikke nomehtahts, „wiansch pilns swehta Garra buhdams, stattijahs us debbesi, un redseja Deewa gohdibu un Jesu slahwam pee Deewa labbas rohkas, un fazzija: redsi, es tahs debbesis redsu atwehrtas, un ta zilweka Dehlu slahwam pee Deewa labbas rohkas.“ (Ap. d. 7, 55, 56.)

Redseet, ka tas wiffi tik pilnigi notizzis, ko Jesus muhsu schihs deenas ewangeliuma us saweem mahzekleem sakka. Wiansch sakka: „Par masu brihdi, tad juhs manni ne redseet, un atkal par masu brihdi, tad

jubs manni redsefet.“ Tannî mohku eefahkumâ wiini to Kungu ne redseja, tomehr wiini no ta ne atkaphahs, un paschâ mohku gallâ, — kâ to effam dsirdejuschi — wiini redseja to Kungu tannî leelâ fwehtâ debbes-gohdibâ pee ta wissu-waldiga Deewa labbas rohkas fehsham us to gohda-krehflu, kâ winsch pats tas Kungs fazzijis schihs deenas ewangeliumâ: „es noeemu pee Tehwu.“ Nu wiini to teescham reds un preezajahs, kâ tas Kungs winneem bij' fazzijis: „es jubs atkal redsefchu, un juhfu firds lihgsinosees, un juhfu preeku ne weens ne atnems no juns.“ Un pateefi, to preeku winneem ne weens wairs ne warreja atnemt, — kaut gan tee mohzitaji, winnus nonahwedami, dohmaja winnus eefsch behdahm un nelaimes eegrubst; bet wiini eegahje tahdâ leelâ gohdibâ un fwehtâ debbes preekâ, ko ne weena zilweka azs schè naw redsejuse, ne weena zilweka aufs dsirdejuse un kas ne weena zilweka firdi naw nahzis. Tahdâ lihgsinibâ wiini eegahje pehz pahrzeestahm scha laika behdahm. Nu tur

Dreefch Deewa waiga wiini miht,

Kur muhscham pilna laime spihd,

Un preefôs Deewu flawe.

Tur wairs naw bihstams eenaidneeks,

Ne fkaugis, ne zits grehzineeks,

Kas fwehtus preekus kawe.

Skaidra, Taisna

Mihlestiba, labprahtiba wiffus walda;

Wiffur lihgsinoschana falda. (Wids. ds. gr. № 351.)

II. Arri muhs tas Kungs ar sawahm mahzibahm eepreezina un pehz pahrzeestahm scha laika behdahm mums fohla fwehtu, faldu debbes preeku, — ja ween mehsh paschi few tahs behdas ne buhshim fataifijuschi. It weenam tizzigam un Deewa-bihjigam, kas eefsch ustizzibas paleek un Deewa prahtu darra, Pestitajis fohla to debbes-preeku pehz pahrzeestahm pasaulles grubtibahm. — Gan teefa, draugi, kâ tahdam zilwekam, kas labbas deenas ween eeraddis, behdas

grubhti zeefchamas. To redsam pee tahda behrna, kam schehligs Deews dewis labbus wezzafus, tam jau wairs leelaka preeka ne wajaga pasaulè, kâ tas irr; bet kad schim behnam sahlt tas preeks apnift un winsch pats nemmahs pahf saweem wezzakeem wairs ne ko ne behdaht un kâ tad nahf nahwe, un tee wezzaki nomirsi, tad tam irr behdu deesgan: behdas, kâ tee wezzaki, kas to audsinaja un mihligi kohpe, nomirruschi, un winsch palizzis bes kohpeja un aistahwetaja un arri behdas pahf to, kâ winsch tohs naw paklauffijis. Tâ pat tas irr ar tahdu, kas lihds schim dsihwoja eefsch kahrumceem un lihgsinibas, ne pahf ko wairs ne behdadams; ta Deewa fwehtiba winnam sahlt apnift, winsch sahlt riht un plibteht un tahs Deewa dahwanas par wetti un ne pateefi isfcheest, un kad tad Deews tas Kungs sawu fwehtibu no ta atrauj, kâ tam ja-paleek nabagam, pliffkam, kailam un ne ehdufcham, af kâ tad tahdam ja-waimanna! Arri redsam pee jaunekta un pee pascha wezza, kas, kad lihds schim dsihwoja gohdahs no pasaulles un taisni preefch Deewa, bija laimigs, bet kad pehz sahze neschkihsibas darbus un zittus grehkus darriht, tad tas kritte eefsch leela kauna preefch zilwekeem un apgrehkojahs preefch ta fwehta un taisna Deewa ar grubtu grehku un fataifija zaur sawu paschu wainu fewim grubtas behdas. Arri saglis sawa tuwaka ar fweedreem pelnitu labbumu raudams schkeet buht laimigs, bet kad tas teef peenahfts, tad tam leelas strahpes ja-zeefch par tahm sawam tuwakam padarritahm behdahm un winsch pats few to fataifijis. — Tâ tad nu redsam, kâ daschi zilweki paschi wainigi pee sawahm behdahm, kas winneem schinni pasaulè daschkahrt ja-zeefch. Tâ pehz lai lohti fargamees, kâ mehsh paschi few behdas un grubtibas ne nopelnam, no kurrahm tif lehti ne teekam isglahbti; jo tahdas behdas, Deewam schehl! daschu nowadda us to pohsta nelaimi, kas winna meefas fcheit' laizigi fagrausch; un ja tahdi zaur to mee-

fas fohdibu wehl no grehkeem ne atgreeschahs, tad teem arri tur muhschigi buhs ja=zeesch tahs elles-mohkas. Gan ikweens wehlejahs un no Deewa luhdsahs, lai tas winnam grehkus peedohd, bet — tad arri ja-darra, fa warr zeenigi tift zaur Deewa schehlafibu to grehku peedohschamu dabbut; waijaga no teem grehkeem, fo lihds schim darrijufchi, atgreestees un tohs noscheloht, tad, tad tift ne zeetihs tahs grehku behdas, fo ar teem nopelniufchi, bet scheligu peedohschamu no Deewa dabbuhs.

Ik mihti draugi, lai ne kaweamees no grehkeem atgreestees! Schodeen pat lai tas noteek, fa meh's pateefigi no grehkeem atgreeschamees. Schis swehtais atgreeschanahs darbs ne irr kawejams, ta, ka daschi zitti darbi, bet ikdeenahs, ik stundas drihs jo drihs padarrams; jo meh's ne sinnam, kahdas tahs behdas Deews mums peefuhtih's. Ik, warr buht, fa tahs ruhktas nahwes behdas usnahk! Ik, wai tad tam ne atgreestigam, tam buhs gruh'ta aiseeschana's stundina un buhs gruh'ta atbildeschana preeksch Deewa taifnas teefas. Bet tam atgreestigam grehzineekem, kas sawus grehkus noschelojis un Deewu to muhschigu debbes-Zehwu no firds dibbena peeluhdsis, un us winna schehlafibu zerreja stipra zerriba, to neds tahs scha laika behdas isbeedehs, neds paschas nahwes mohkas istrauzehs. Ta pehz ne nofkumstat juhs atgreestigi grehzineeki, bet preezajetees, lai arri juhs kahdas laizigas behdas speesch un wahrdsina. Deews tas scheligais debbes-Zehws juhs no tahm israufs un juhs eeweddihs preekä. — Zittam ja=zeesch behdas un gruh'tibas bes sawas wainas, to jau redsam pee teem ta Kunga mahzefteem, fa teem ja-behdajahs bes sawas wainas, pahr sawu Kungu un ja=zeesch bes wainas leelas gruh'tibas un behdas; tee jau ne bij' ne kahdu kaunu padarrijufchi, bet tur pretti labbu darridami zeete. Tee mahzija ta, ka Jesus pawehlejis, zilwekeem Deewa zellus eet, wissus greh-

zimeekus no grehkeem atgreese, ne wesselus dseedinaja, grehkus peedewe eeffsch ta wahrda Jesus un wissus Deewa-bihjigus un swehtus darbus darrija. Ta pehz teem tahs scha laika behdas arri ne fo ne spehje padarriht; kaut tahs gan daschlahrt itt leelas fazehlahs, tad tomehr tahs drihs isnihke ka sneegs pawaffara un leela preekä pahrwehrtijahs, ittin ta, ka tas Kungs bij' fazzjis: „juh'su nofkumfchanai buhs tapt par preeku.“

Iku tad, juhs tizzigi Kristus laudis, kas juhs tahs scha laika behdas zeefchat bes sawas wainas, neffat tahs pazeetiga prah'ta un gaidat us to preeku, fo Jesus jums fohla; jo tur „preeksch Deewa waiga irr lihgfmoschamu pilniba un mihliga buhschana pee winna labbas rohkas muhschigi.“ (Dahw. ds. 16, 11.) Ik, ar kahdu muhschigi pastahwigu preeku tas Kungs fohla sawus tizzigus apfwehtih't! Winsch fakka: „Es juhs atkal redsefchu, un juh'su firds lihgfmosfees, un juh'su preeku ne weens ne atnems no jums.“ Ik swehtais, dahrgais, faldais, faldais muhsu mihta Pestitaja Jesus preekä wahrds, ka tas muhsu firds pazett us augfchu no teem behdu dsittumeem, ar fo tahs daschu reis' nospeestas wahrgft; tahs gaida un teefcham fagaida to preeku, kas winnahm apfohlihts no Jesus sawa Kunga. Deewa rohka naw pa-ihfinata, winsch usleek mums nastu, bet irr arridsan muhsu pestifchana. (Dahw. ds. 68, 20.) Winsch warr padarriht, fa mums pehzak ja=fakka: „Tu effi mannu schelofschamu par lihgfmoschamu pahrwehrtijis, tu effi man to maifu nowilzis, un mann ar preeku apjohfis.“ (Dahw. ds. 30, 12.) — Ta pehz lai meh's wissu-leelafas behdas, — kaut gan tahs klah'tbuhdamas mums naw par lihgf-mibu — effam preezigi sawa garrä, sinnadami, fa nu drihs arri pehz schahm gruh'tahm behdahm buhs ta Kunga fohlihts preeks turwu klah't, jo winna fohlifchana muhscham ne suddihs, — kaut fa gan pehz muhsu prah'ta daschu reis' ilgafi kawetohs, tad tomehr ta

ween reis' atnahks. Za pehz lai tizzigi un ar preeku fakkam:

Ko mums tas muhschigs, schehligs Deews

Irr sawds wahrds fohlijees,

Us to meh's warram stabweht.

Tas lai mums saweem lautineem

Dohd tur, ar wisseem engeleem,

To jauti teikt un flaweht!

(Widsf. ds. gr. № 299 un № 749.)

III. Lai tad nu arri mahzamees atsiht, ka tas mums kristiteem zilwekeem irr par grehku, ka meh's tahs scha laika behdas zeesdami pahrleeku nofkumstam. Meh's nu sinnam, ka pehz scha laika behdahn eemantofim tahdu preeku, ko ne weens ne warrehs atneimt; ta deht mums ja-fargahs no nofkumschanas; jo ta leela nofkumschana mums drihs ta padarra, ka meh's sawa schehliga Pestitaja swehtu apfohlishanu peemirstam un zaur to isfamiffuschi paleekam pee sawahm dwehselehm, un sawa tizziba fahkam schaubitees eefsch ta Kunga muhsu Pestitaja un dohmajam, ka schahs behdas mums ne kad ne suddischoht, — un ta sawu dwehseles meeru saudejam zaur sawahm paganischlahm dohmahm, jo „ta nofkumschana tahs pafaules padarra nahwi.“ (2. Kor. 7, 10.) No tam, ak no tam, jums, juhs kristitas draudses lohzehti, irr lohti ja-fargajahs, ka juhs ne nofkumstetees ka tee pagani, kam zerribas naw. Zaur schahdahm dohmahm juhs lohti apgrehkojeetees prett to schehligu Tehwu debbesis, kas jums sawu mihtu Dehlu dewis, kas juhs eepreezina, fazzidams: „es juhs atkal redsechu, un juhsu firds lihgmosees, un juhsu preeku ne weens ne atnems no jums.“ Ja nu winsch mums sohla, ka winsch buhs muhs atkal redseht un sawu preeku mums eedoht, ko ne weens wairs ne buhs atneimt, pahr ko tad mums buhs pahrleeku nofkumt un wehl isfamist scha laika behdas zeeschoht, kas ta ka pellawas no wehja isputt? Tas behdu ruhktums mums

tiks atweeglinahts un no mums aisdsihts, kad Jesu peeminnesim un us wiinna fohlishanu tizzigi gaidisim.

Nu tad, juhs Kristus dahrgi atpesitas dwehseles, ne effeet ismiffuschas pahr schahm neezigahm un drihs isnihstamahm scha laika behdahn, kas taf ne atswerr to gohdibu, kas mums tur taps parahdita, bet zeeschat tahs pazeetigi; nemmeet to frustinu bes kurneschanas un neffat to Jesum pakkat, jo wiinna juhs irr laipnigs un wiinna nastia weegla. Winsch irr preeksch mums to wissu-smaggako nastu panestis, ka pehz tad meh's ne gribbetum to masuminu usneimt?

Ja turresees pee wiinna

Eefsch sawas behdibas,

Kam allasch labba sinna

Tu effi gruhtibas,

Tad winsch gan weeglu taifih's

Tew tawu gruhtribu,

To juhgu tew atraifih's,

Eedohdams lihgmibu. Amen.

(Widsf. ds. gr. № 296.)

Pateefibas leezineeks

zettortâ swehtdeenâ pehz leeldeenas.

Uk wissu-spezigajs, muhschigais Kungs un Deews, effi schehligs un apschehlojees pahr mums nabbageem wahjeem grehzineekeem schinni behdu-laika. Kad mums muhsu grehti prahta nahk, tad muhsu firdis un dwehseles paleek bailigas un bihsiahs, ka tawa taifna fohdiba pahr muhsu grehkeem ne usnahk. Za pehz, ak schehligais Tehws, apschehlojees wehl pahr mums! ne sohdi muhs ar tawu taifnu fohdibu, ko effam pelnijuschi ar saweem leelem noseegumeem, ar ko meh's preeksch tew, swehtais Deews! noseeguschees. Uk paklausi scho muhsu semmigu luhgschanu; no tawahm aug-

stahm debbesim nosubti mums taru zeenigu swebtu Garru, fo tarw mihlais Dehls muhsu Kungs Jesus Kristus mums apfoblijis sawds swebtds wahrds. Us to tarwa weeniga Dehla dahrgu apfoblichanu mehs zerrejiam, af Kungs muhsu Deerws! un zeeti patauja-mees. Nu tad, af schehlastibas Tehws, dohd, af dohd mums taru swebtu Garru arri par eepreezinataju muhsu behdas, par atgahdinataju, kad grehkojam un par drohshumu, kad mirstam; jo bes winna mehs effam itt ne neeka un drihs isnihkstam un pasuhdam tapat, ka wiffi tabs tunfibas ne tizzigi behrni. Ak lai tarwa besdibbeniga un muhschiga Tehwa laipniba ne mittahs muhs schehloht un paklaufiht, kad ir schinni stunda tewi peeluhdsam tanni swebtda luhgshanã:

Muhsu Tehws debbesis re.

Muhsu schihs deenas swebtds ewangeliums, atrohdaht us rakstihds ta preezas-mahzitaja Jahna swebtds stahstds, festa padesmitã noballa, fur tas no stas lihds 15tu perschu muhsu walloda ta stam:

Jesus fazzija us saweem mahzekleem: „Nu es no-eemu pee to, kas manni subtijis, un ne weens no jums mann' jauta: fur tu no-eesi? Bet kad es us jums to esmu runnais, tad juhsu firds irr tappusi pilna noskumshanas. Bet es jums to teescham falku: tas jums par labbu, ka es no-eemu; jo, kad es ne no-eemu, tad tas Sepreezinatajs ne nahs pee jums: bet kad es no-eeschu, tad es to subtijichu pee jums. Un kad tas pats huhs nahs, tas to pasaulti norahs par to grehku, par to taisnibu, un par to sohdu. Par to grehku, ka tee ne tizz eefsch mannim. Par to taisnibu, ka es eemu pee Tehwu, un juhs manni waird ne redsefet. Par to sohdu, ka schihs pasaultes kungs irr noteefahds. Man wehl dauds jums jasalka, bet taggad juhs to ne warrat panest. Bet kad winsch tas Gars tabs pateesibas, nahs, tas juhs

waddihs us wiffu taisnibu; jo winsch no sew pascha ne runnahs, bet fo tas dsirdehs, to tas runnahs, un nahkoschas leetas jums pasluddinahs. Tas pats manni pagohdinahs, jo no mannim winsch nems, un jums to pasluddinahs. Wiff, kas Tehwam irr, tas irr mans, tapehz es esmu fazzijis: winsch nems no mannim, un jums pasluddinahs.“

Meds schẽ, ne atgreetigs grehzineeks! fo tas Kungs us tew schodeen falka, kahdi bailigi tee wahrdi, ar fo winsch draude tewi sohdiht tarwas besdeewibas un grehku deht; ta pehz, ka tu gulli tik zeefchi sawã grehku meega. Winsch gan tewi mohdina, bet tu ne klausi winna mihligai mohdinashanai. — Nu irr ta stunda klah, kad winsch tewi ar bahrsibu gribb usmohdinah, no tarwa gruhda grehku meega. Ak zellees tad jel nu augsham un klauff, fo winsch tew falka. Ja tu wehl schinni brihdi ne gribbi winnam klauffiht, tad tu teescham pohsta eefi, ar sawu meefu laizigi, un ar dwehfeli muhschigi. Wai, wai tew tu sagli, kas tu sawa tuwaka sweedrus rij; tu blehdneeks, wiltneeks, kas tu sawus brahlus aplaupi; tu ne schihsstais, kas tu apgahni sawu meefu un dwehfeli ar grehku fahrneem; tu rihjejs un plihneeks, kas tu to saweju labbumu ar negaufibu isplihde un tohs sawejuhs kailã nabbadsiba atstahj; tu dusmigais un naidigais, kas tu kurrini sawas eefshas to elles-ugguni; tu lischkis un melkulis, kas tu sawa tuwaka gohdu par ne pateesi ar sawu tschuhstas mehli apehd; tu nepateefas leezibas dewejs, kas to taisnu dwehfeli apbehdini, winnu pa ne pateesi pasaudedams; tu bagatais, kas tu sawu nabbagu brahli isgruhd no sawa namma, fur tas lihds schim dsihwoja ar mohsham pahrtidams un fo winsch ar gruhtibahm un assarahm us-

taiffjis preeksch few un saweem behrnineem; un tu at-
raiknu un bahrinu affaru ribjejs un winnu
nabbadsibas pohstaitajs, — jums, jums wisseem tah-
deem usees gruhra un ne panessama sohdiva no ta
Kunga muhsu Deewa, par juhsu negausibu, ar ko juhs
tohs behdigus un nabbadsinus nospeeschat un apbehd-
najat, pahrlieku un ta, ka ta schehliga Deewa swehtas
azzis wairs ne warr panest un eeredseht tohs grehkus,
kas zaur jums schè wirs semmes noteek. Ak, kaut nu
wehl tahds farwu apzeetinatedu firdi atmihksinatatu un pee
ta Tehwa kahjahm kristu, luhgtu grehku peedohschanu
un apsohlitu winnam paklaufiht, no grehkeem atgreef-
damees; warr buht, ka tad wehl ta no Deewa nodoh-
mata sohdiva mittetohs, jo wiinna schehlastiba irr ne-
ismehrojama un bes galla leela. Za pehz ihsten' irr
wehlejam: kaut wehl ikweens pee laika no grehkeem
atgreestohs un pee ta schehliga Tehwa nahktu, kamehr
wansch wehl farwu taifnu bahrsibu naw mums uslaidis!

Remmat tad nu, mihli draugi, pee firds tahs
schih's deenas swehtas mahzibas, ar ko Jesus Kristus
tas Kungs juhs mahza, gribbedams juhs no grehkeem
atgreest, ta debbes-Tehwa taifnu sohdu no jums no-
greest un farwu Tehwu pahr jums aishlugh, lai wansch
wehl pahr jums apsehlojahs pehz sawas baggatas
Tehwa schehlastibas. Tad nu no schih's deenas ewan-
geliuma wehra nemfim:

Ka tas swehtais Gars, ko Jesus saweem
mahzelleem sohla par eepreezinataju beh-
das, par wadditaju us taifnibu un par
Deewa wahrdu isstahstitaju, arri buhs to
pasauli norah't wiinnas grehku dehl un
tohs sohdiht, kas eeksch ta Kunga Jesus
ne tizz.

Bet tu, ak swehtajs Deews! swehti muhs eeksch
tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateef-
siba. Amen.

Jesus saweem tizzigeem un Deewa-bihjigeem mah-
zelleem sohlija to swehtu Garru par eepreezinataju.
Un tas arri teescham ta notikke, ka tas Kungs winneem
sazzija. Wansch sazzija: „Es jums to teescham saku:
tas jums par labbu, ka es no-eemu; jo, kad es ne no-
eemu, tad tas Eepreezinatajs ne nahks pee jums: bet
kad es no-eeschu, tad es to suhtischu pee jums.“ Un pa-
teesi, schis swehtajs Gars winneem bija dauds wairak
wehrtis, ne ka wiffas pasaules mantas ar farwu seltu
un sudrabu. Wiffi schee laizigi dahrgumi preeksch win-
neem bija ka pellus, ko wehjschs pa gaisu isputtina, jo
to winni neds kahroja, neds pehz ta dsinnahs; — bet to
swehtu Garru, ko tas Kungs winneem sohlija, to winni
gaidija no wiffas firds, kamehr tas atnahze. Tad
winni palille ar meeru; jo kad tas pee winneem bija,
tad pasauile winnus wairs ne warreja isbeedeht; kaut
gan ta winnus neezinaja, wajaja, schaute un nokahwe,
tad tas winneem ne ko ne kaiteja, jo tas swehts Gars
pee winneem klah't stahweja un winnus eepreezinaja
behdas un eedrohshinaja bailibas. Za pehz jau wezzas
derribas laikâ tas Deewa-bihjigais kehnsch Dahwid's
ta luhdsahs: „Naddi eeksch mannim, ak Deews! weenu
schkih'stu firdi, un atjaumo weenu pastahwigu garru
eeksch mannim. Ne mett mannis noht no tawa waiga,
un ne atnemm tarwu Swehtu Garru no mannim. At-
dohd man atkal tawas pestischanas preeku, un tas lab-
prahtigais Gars lai manni usturr.“ (Dahw. ds. 51,
12—14.) To schis ta Kunga swehtais bija pee fewim
aifinnis, ta pehz wansch to Kungu farwu Deewu no firds
dibbena luhds, lai winnam to swehtu Garru ne at-
nemm. Wansch luhdsahs, ja tas Kungs pehz sawa
gudra padohma gribb, ja tas winnam patihk, tad lai
tas winnam atnemm wiffu, kas winnam irr un peederr,
tik labbi mantu un gohdu un wiffus wiinna mihkus, bet
lai tik to swehtu Garru winnam ne atnemm, to lai at-
stahj. To wansch paturra un tas winnam irr ta dahr-

taiffijs preefsch few un saweem behrneem; un tu atraifnu un bahrinu affaru rihjejs un winnu nabbadfibas pohsitajs, — jums, jums wisseem tabdeem usees gruhra un ne panessama fohdiba no ta Kunga muhsu Deewa, par juhsu negausibu, ar fo juhs tohs behdigus un nabbadsinus nospeeschat un apbehdinajat, pahrleeku un ta, ka ta schehliga Deewa fwehtas azzis wairs ne warr panest un eeredseht tohs grehkus, kas zaur jums schè wirs semmes noteek. Ak, kaut nu wehl tahds sawu apzeetinatedu firdi atmihksinatatu un pee ta Tehwa kahjam kristu, luhgtu grehku peedohschanu un apfohlitu winnam paklausih, no grehkeem atgreesdamees; warr buht, ka tad wehl ta no Deewa nodohmata fohdiba mittetohs, jo winna schehlastiba irr neismehrojama un bes galla leela. Za pehz ihsten' irr wehlejams: kaut wehl ikweens pee laika no grehkeem atgreestohs un pee ta schehliga Tehwa nahktu, kamehr winsch wehl sawu taifnu bahrsibu naw mums uslaidis!

Remmat tad nu, mihtli draugi, pee firds tahs schih's deenas fwehtas mahzibas, ar fo Jesus Kristus tas Kungs juhs mahza, gribbedams juhs no grehkeem atgreest, ta debbes-Tehwa taifnu fohdu no jums no-greest un sawu Tehwu pahr jums aishuhgt, lai winsch wehl pahr jums apsehlojahs pehz sawas baggatas Tehwa schehlastibas. Tad nu no schih's deenas ewangeliuma wehra nemfim:

La tas fwehtais Gars, fo Jesus saweem mahzkeem fohla par eepreezinataju behdas, par wadditaju us taifnu un par Deewa wahrdu isstahstataju, arri buhs to pasauli norahst winnas grehku dehl un tohs fohdiht, kas eeksch ta Kunga Jesus ne tizz.

Ber tu, ak fwehtais Deews! fwehti muhs eeksch sawas pateefibas, jo saws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Jesus saweem tizzigeem un Deewa-bihjigeem mahzkeem fohlija to fwehtu Garru par eepreezinataju. Un tas arri teescham ta notikke, ka tas Kungs winneem fazzija. Winsch fazzija: „Es jums to teescham faktu: tas jums par labbu, ka es no-eemu; jo, kad es ne no-eemu, tad tas Eepreezinatajs ne nahks pee jums: bet kad es no-eeschu, tad es to suhtifschu pee jums.“ Un pateesi, schis fwehtais Gars winneem bija dauds wairaf wehrts, ne ka wissas pasaules mantas ar sawu seltu un sudrabu. Wiffi schee laizigi dahrgumi preefsch winneem bija ka pellus, fo wehjschs pa gaisu isputtina, jo to winni neds kahroja, neds pehz ta dsinnahs; — bet to fwehtu Garru, fo tas Kungs winneem fohlija, to winni gaidija no wissas firds, kamehr tas atnahze. Tad winni palikke ar meeru; jo kad tas pee winneem bija, tad pasauke winnus wairs ne warreja isbeedeht; kaut gan ta winnus neezinaja, wajaja, schaute un nokahwe, tad tas winneem ne fo ne kaiteja, jo tas fwehts Gars pee winneem klahr stahweja un winnus eepreezinaja behdas un eedrohschinaja bailibas. Za pehz jau wezgas derribas laika tas Deewa-bihjigais fehnsch Dahwid's ta luhdsahs: „Naddi eeksch mannim, ak Deews! weenu schkihstu firdi, un atjauno weenu pastahwigu garru eeksch mannim. Ne mett mannis noht no sawa waiga, un ne atnemm sawu Swebtu Garru no mannim. At-dohd man atkal sawas pestifchanas preeku, un tas labprahtigais Gars lai manni usturr.“ (Dahw. ds. 51, 12—14.) To schis ta Kunga fwehtais bija pee fewim atsimis, ta pehz winsch to Kungu sawu Deewu no firds dibbena luhds, lai winnam to fwehtu Garru ne atnemm. Winsch luhdsahs, ja tas Kungs pehz sawa gudra padohma gribb, ja tas winnam patihk, tad lai tas winnam atnemm wiffu, kas winnam irr un peederr, tik labbi mantu un gohdu un wiffus winna mihtus, bet lai tik to fwehtu Garru winnam ne atnemm, to lai atstahj. To winsch paturra un tas winnam irr ta dahr-

Mehs jau pa tahm feschahm deenahm warram deesgan famu darbu padarriht, kam mums tihschâ prahâ ta septita ja-sagahna? Bet tomehr dauds zilweki to treschu baußi tihschi pahrkahpj un zits daschu reis' fwehtdeenâ wehl zeefschaki strahda, ne kâ darba-deenâ. Tas ihpafchi redsams pee teem kuptscheem, ka tee to fwehtu deenu lohti sagahna ar darba-deenas darbeem. Leels un gruhts grehks irr, kad nabbags sawas nabbadsibas deht to fwehtu deenu sagahna, bet af wai tad, kad baggats to darra; tas pateefi irr ihstems grehku kalps, kas tâ tai mantai wairak kalpo, ne kâ Deewam tam muhschigam debbes-Zehwam, kas winnu tif baggati apfwehtijis un kas winnu jo prohjam apfwehtitu. Bet par to, ka tas ne klaufa tam fwehtam Deewa baußam, daschu reis' ispußt winna manta tâ, ka winnam kailâ nabbadsibâ ja-paleef. Winnam ne ween pee meefas ta fohdiba nahf, bet arri us winna dwehfeli gukt tee gruhti grehku lahsti. Af kaut jel nu mittetohs ta fwehtu deenu sagahnischana schinnis pehdejôs laifôs! af, scho ihfu laifu gan waijadsetu tâ pawaddiht, kâ Deewa un Jesus fwehti wahrdi mahza. Bet nè, tee zilweki palaischahs eefsch meefas-kahribahm bes mehra. Af, ja nu juhs zilweki effat tif pahrgalwigi, ka juhs tannis fwehtâs deenâs pirfat un pahrdohdat, ne behdadami pahr to praweefchu un mahzitaju fluddinafcham, fo tee gan ne no sew, bet no ta fwehta Deewa Garra dsihiti un mahziti fluddina, — tad jel klaufait tohs bailigus wahrduß no ta wiffu-leelaka praweefcha, kas irr wiffu kungu Kungs un wiffu kehniinu keh-ninsch, tas Kungs Jesus Kristus, kas fakka: „tas kamneefam lehtafi irr zaur addatas azzie eet, ne kâ baggata tam Deewa walsibâ flucht.“ (Matt. 19, 24.) Un pateefi, tur pee ta darba noteef dauds grehku-darbi, tur ne tohp tahs fwehtas deenas fwehtitas, bet sagahnitas ar dauds grehkeem; tur tohp wiltiba dsihita par leeku; tur dascham nabbagam tohp ruhktas affaras ispeesstas zaur

to, ka winsch tohp lohti peekrahpts ar swarru un ar mehru un dasch daschadi. Kas warr wiffu to besdeewibu isteift, kas tur teef darrita? Af wai, af wai! jums, kas juhs sawas kahras meefas barrojat, saudedami sawu dahrgu dwehfeles meeru! Af kaut juhs ween reis' atdarritu sawas garrigas azzis un apdohmatu to, kas pee juhfu meera waijaga; kad juhs apdohmatu, fo tas Kungs Jesus fakka schihs deenas fwehtâ ewangeliumâ: „kad tas (fw. Gars) buhs nahzis, tas to pasauli norahs par to grehku, par to taisnibu un par to sohdu. Par to grehku, ka tee ne tizz eefsch mannim.“ Schè nu gan daschs warretu fazziht un dohmaht: kurses tad nu starp kristiteem zilwekeem wehl irr tahs, kas ne tizz eefsch Jesu Kristu? Tas nu gan teefa, ka wiffi eefsch ta wahrda Jesus kristiti un bauta to fwehtu wallarinu un arri tizz, — par to mehß fakkam paldeews tam scheligam Deewam, — bet woi tad ta jau irr muhsu tizziba, ka mehß effam kristiti un dabujam baudiht ta Kunga muhsu Pestitaja fwehtas meefas un dahrgas affinis un tad pehz atkal warram darriht to, kas muhsu kahrai meefai patihf? Af nè, mihli draugi! tâ tas naw; jo kas pee ta Kunga Jesus draudses lohzeleem peefkaltihits un eefwehtihits zaur fwehtu kristibu un arri pee ta Kunga fwehta meelasta turrâhs, tam arri waijaga to fwehtu tizzibu eefsch darbeem parahdiht, prohti fwehtigi, Deewa-bihjigi un bes wiffas negausibas dsihwoht. Tas fwehtajs Apustuls Jehkabs fakka: „Ta tizziba, ja tai darbi newaid, patti pee sewis irr nomirufi. Jo itt kâ meefa bes garra irr nomirufi, tâpatt arridsan ta tizziba bes darbeem irr nomirufi.“ (Jehk. 2, 17. 26.) Un kâ nu juhs warrat tahdas dohmas dohmaht: lai mehß darram fo darridami, labbus woi launus darbus, tad mehß tomehr warram debbes-walsibâ tift, kad ween to tizzam? Af mihli, to fwehtu tizzibu ne warr eemantohht bes darbeem. Labbus un Deewa-bihjigus darbus peenahkâhs darriht un tizzehht

eefsch Jesu Kristu Deewa weenigu mihtu Dehlu, — tad mehs tiffim tizzibâ eestiprinati un tad zaur fwehtu tizzibu eemantofim to muhschigu debbes dschwoschanu, fo Jesus farweem tizzigeem draugeem nopelnijis ar farwahm grubtahm mohlahm un krusa nahwi, fo winsch mirre us to kalnu Golgata.

Ik mihti draugi, lai mehs arri ta pat darram, ka Jesus Kristus muhsu Pestitajs darrija; lai mehs winnam pa winna pehdahm pakkal staigajam, lai mehs darram taifnibu; jo ta bija Jesum ta mihtaka leeta. Winsch pats arri bija tas fwehtakajs un wissu-taifnais Kungs, kam grehki reebe. Ta pehz winsch farweem mihteem ne tauj grehkôs eekrist, bet tohs ar mihlestibu no teem atgreesch. Bet kas schai mihtligai Jesus mahzibai ne klausa, ar kurre winsch muhs no grehkeem gribb atgrees, teem tad schi ta Kunga dahrga mahziba usnahk ar bahrsibu, ar rahschanu un ar sohdu, ka jau muhsu Pestitajs to fakka schihs deenas ewangeliumâ. Ta pehz daschs grehzineeks tohp pirmahk no ta Kunga ar mihlestibu pamahzihts un tam winna grehki no ta fwehta un taifna Deewa wehl pazeesti, bet kad nu winsch tas grehzineeks arween' wehl wairak grehko un farwu firidi apzeetina, tad nahk ta ascha pahrmahzifchana no ta Kunga, tad schaufsch tas Kungs muhsu Deews to ar affahm rihtstehm, kas grubti panessamas. Ik ta pehz, manni mihti brahkti un mahfas, lai paklaufam, ak lai paklaufam tai mihtligai un fwehtai Jesus Kristus muhsu Pestitaja mahzibai; lai ne gaidam, kamehr tahs affas rihtstes pahrmums nahk, bet lai mohstam zaur to Jesus muhsu Kunga mihlestibas mohdinaschanu, ar fo winsch muhs mohdina zaur farwu fwehtu Garru, kas runna zaur to praweeschu un mahzitaju muttehm. Juhs paschi, draugi, to gan dsirdat, ka tee juhs sewischki ik fwehtdeenâs ar mihlestibu mohdina no grehkeem atgreesiees: ak tad jeljubu paschu laizigas un muhschigas laimes deht, pee-

nemmat tahs mahzibas, fo tee juns mahza no farwa Kunga Jesus pusses un paklaufait tahm ne ween ar aufim, bet arridsan un wisswairak ar darbeem, ja juhs ne gribbat appatsch tahm affahm rihtstehm lohziiees im waideht, kurras tohs ne atgreesigus grehzineekus farwâ laitâ bes schehloschanas graisih. Lai tas grehku kalps ne eedrohschinajahs zaur to jo drohschaki grehkoht, kad tas jau kahdu laiku irr grehkojis un bes strahpes no zilwekeem un bes sohdbibas no Deewa palizis, jo teescham tad jau ta sohdbiba un tee sohgi irr tumu flahk pee winna namma durwim, kas winnu sohdihs. Un kaut arri zilweki winna grehku ne sinnatu, bet woi tad Deews to arri ne sinnahs un atstahs bes strahpes? Winsch tas wissu-sinnadams to bes sohdbibas ne palaidihs; un kaut winna sohdbiba kahdu reis' gan ilgi kawetohs, tad tomehr ta ween reis' nahk un, warr buht, peepeschi usbruks ka kahds flasda walgs. Deews irr gan mihtligs un schehligs, kas to grehzineeku par ik katru grehku tuhlin ne sohda, bet tam daschu reis' ilgi laiku dohd us atgreeschanohs no grehkeem; bet tak ta deht, mihti draugi, ne pawaddajt scho schehlastibas laiku pa welti garram! Winsch tas schehligs Deews to mums nowehl, lai farwis grehkus atstham un fataisamees, ka warram tikt zeenigi to schehlastibas teefu eemantohk zaur Jesu Kristu muhsu Kungu.

Reds! Deews nsturr' dschwibu

Wehl ar lehnprahtribu

Wehl dohd us isglahbschanu

Sawu schehlastibu.

Sanemm to!

Peeluhko,

Ka zaur atgreeschanu

Dabbu peedohschanu! (Wibf. ds. gr. № 582.)

Kam nu farwas dwehfeles fwehtiba ruhk, tas lai to leek wehrâ!

Stu tad, ak Kungs Jesus! mehs no firids dibbena terwi luhdsamees: atfuhri pee muins to pateefibas

Garru; jo ko tu faweem tizzigeem apfohlijis, to arri mehs gaidam, mehs tawi ne zeenigi mahzekli. Dohd, af dohd mums to no tawas leelas schehlastibas, jo tas irr tas, kas muhs no grehkeem atgreesch un us taifnibas zektu wadda. Amen.

Pateefibas leezineeks

peektâ fwehtdeenâ pehz leeldeenas.

Deews Kungs, schehligajs debbefis-Zehws! mehs pateizam tew no wiffas firds par tawu leelu schehlastibu, ko tu mums taweem ne zeenigeem behrneem dewis, laudamees fewi peeluhgt eeksch Jesus tawa mihta Dehla wahrda. Par to irr muhsu dwehseles preezigas un lihgsinas, tahdu schehlastibu tawâ preefchâ atradduschas, ka tu mums tik schehligs parahdees un muhs ne atstumj no tawa fwehta waiga, kad mehs tewi tizzigi un no firds dibbena eeksch Jesus wahrda peeluhdsam. Kur nemfim tik dauds pateifschanas, ko tew, af Kungs Jesus, doht par to, ka tu mums schodeen tawâ fwehtâ wahrda sinnedam darri, ka mehs paschi ik weens to schehligu Zehwu debbefis warram peeluhgt tawâ wahrda.

Iu tad, af fwehtajs Pestitajs! dohd mums tawu Deewa Garru par pamohdinataju us fwehtahm Deewa peeluhgschanahm! to mehs no tewim tizzigi gaidam un tizzam, ka tu mums to teescham dohti par paligu un mahzitaju Deewu muhsu Kungu no firds dibbena peeluhgt tâ, kâ tu, mihtajs Kungs Jesu, mums to schehlastibu pasneedsis un sinnedam darrijis, ka mehs paschi drihksioht to fwehtu, taifnu Deewu peeluhgt. Us to paschu wehleschanu mehs no tew luhdsam to dahrgu dahwanu, to fwehtu Garru, kas muhs mahza garrâ un pateefibâ Deewu to Wiffu-waldigu Kungu pee-

luhgt. — Paklausi, af Deews un Kungs! arri taggad muhsu firfuigu luhgschanu, ar ko taggad tew pee kahjahm krisdami Jesus wahrda luhdsamees:

Muhsu Zehws debbefis ic.

Muhsu schihs deenas fwehts ewangeliums atrohdahs usrafschibis ta preezas-mahzitaja Jahna fwehts schafstos, festâ padefinitâ nobaktâ, fur tas no 23schas lihds 30ru perschu muhsu wallodâ tâ skann:

Jesus fazzija us faweem mahzekleem: „Pateesi, pateesi, es jums fakku: ko ween juhs to Zehwu luhgseet manna wahrda, to winsch jums dohs. Lihds schim juhs ne ko ne essat luhgusch manna wahrda: luhdseet, tad juhs nemseet, ka juhsu lihgsniba warr buht pilniga. To es us jums esmu runnajs zaur lihdsibahm, bet tas laiks nahl, kad es ar jums wairs ne runnaschu zaur lihdsibahm, bet jums skaidri sluddinaschu no manna Zehwa. Tanni paschâ deenâ juhs luhgseet manna wahrda: un es jums ne fakku, ka es to Zehwu luhgschu juhsu dehl. To pats tas Zehws juhs mihl, ta pehz, ka juhs manni mihlejat, un tizzat, ka es no Deewa esmu isgahjis. Es esmu isgahjis no ta Zehwa un nahzis eeksch schihs pasfaules, atkal es scho pasauli atstahju, un eemu pee Zehwu.“ Tad wianna mahzekli us to fazzija: „redsi, taggad tu skaidri runna, un ne kahdu lihdsibu ne fakku. Taggad mehs sinnedam, ka tu wiffas leetas sinni, un ne weenam ne waijaga tewi jautah; ta pehz mehs tizzam, ka tu effi isgahjis no Deewa.“

Ta kehneene Gester behdajahs affaras raudadama pahr faweem Israëla laudim, kad tohs tas ninais, lepna is un affinu-kahrigais Amans zaur taunu padohmu gribbeja likt nomaitah, itt wiffus, tâ, ka ne

weens wairs atliktu, un tahs maitafchanas grahmataš jau bija isfuhtitas us wiffahm ta fehnina Ufwerus walstibahm, un fchi nabbaga fehnineene ne warreja pee ta fehnina ee-eet un to luhgt pahr saweem laudim; jo bija tahds likkums, kà, kad kas pee ta fehnina gabje bes aizinaschanas, tas par 30 deenahm tiffe nokauts, lai tas buhtu kaut kas buhdams. Tad tomehr fchi sawàs behdàs ne rehina pahr wiffu to breefmu, bet eet pee ta fehnina runnaht pahr saweem laudim. Winna dohmaja: „tohyu es tad nomaitata, tad tohyu es nomaitata.“ (Ester. 4, 16.) Un tad winna Deewam ustizzedamahs ee-eet drebbedama un pilna bailibas pee ta fehnina un luhds tà un tà. Un reds, winna tiffe no ta fehnina schehligi usluhkota un paklaufita; winsch to jautaja: „Kas tew fait fehnineene Estere? Jeb ko tu praffi? Jo ta pufse walsiibas taps tew dohta.“ (Ester. 6, 3.) Tahda jauka leela preeka balsš atffanneja tai fehnineenei no ta fehnina tai weetà, fur winna dohmaja tift nokauta. — Bet af zil jautaka un leelaka preeka balsš mums schodeen atffann tanni nolaffitã fwehtã ewangeliumã no Jesus muhsu schehliga Pestitaja, kad winsch fakka: „Pateefi, pateefi, es jums faktu: ko ween juhs to Tehwu luhgfeet manã wahrdã, to winsch jums dohs.“ Un pateefi, mihli draugi, fchi schehlastiba preeksch mums irr leela un lohti labba, ka tas Kungs Jesus mums to brihwibu dohd, pascheem Deewu peeluhgt pahr sawahm laizigahm un garrigahm wajadfibahm. Jo preeksch Jesus atnahfchanas ne weens zits ne drihksteja Deewu luhgt, kã ween tee augstii preefteri. Un teem wajadseja winneem wiffus grehtus isstahstih, pahr ko bij ja-luhds. Bet nu muhsu Pestitajs to tà pataifjis, ka ik weens patš warr Deewu peeluhgt eeksch winna wahrda Garrã un pateefibã. Par scho laimi mums tam Kungam muhsu Pestitajam irr karsti ja-pateiz un ja-libgsmojahs fwehtã, salbã preekã! Tad nu no fchi ewangeliuma wehrã nemfim:

I. kã mums Deews ja-peeluhds? un
II. fur mums ja-peeluhds?

Bet tu, af fwehtajs Deews! fwehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo tawos wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. Tas Kungs Wiffu-waldigajs Deews fakka zaur ta praweescha Jeremijasa mutti tà: „Tad juhs manni peesaukfeet, un staigafeet, un peeluhgfeet manni, un es gribbu juhs paklaufiht. Un juhs mellefeet, un atraffeet manni, kad juhs pehz mannim wajzafeet no wiffas juhsu firbs.“ (Jer. 29, 12. 13.) Pateefi, mihli draugi! mums buhs Deewu muhsu schehligu debbes-Tehwu no wiffas firbs peeluhgt Jesus wahrdã, tad teescham tas Kungs muhsu Deews, muhsu luhgshanu paklaufibs; jo muhsu Pestitajs schihs deenas ewangeliumã patš fakka: „ko ween juhs to Tehwu luhgfeet manna wahrdã, to winsch jums dohs.“ Nu redseet, kahdu preezigi apsohlfchanu mums sohla Jesus Kristus muhsu Pestitajs, winsch fakka, ka tas Tehws wiffas apschehlofchanas muhs paklaufischoht un mums to dohschoht, ko ween mehš Jesus wahrdã no ta luhgchoht. Af kã tad nu mehš to ne gribbetum darriht no wiffas sawas firbs un dwehseles? Schahda drohscha pee-eeschana pee ta Tehwa, no ka wiffa labba dahwana un wiffa pilniga dahwinafchana nahf, irr lohti, lohti leela laime preeksch mums.

Tu leelais schehlastibas-Deews!
Tu man to walku dewis,
Ka Jesus wahrdã luhgdamees
Es warru nahkt preeksch tewis.
Scho brihwibu es zeenu,
Un ta pehz sawu luhgshanu
Itt drohschi pee tew neffu.

(Wifs. ds. gr. N° 83.)

Scho no leelas schehlastibas norwehletu darbu, mihli draugi! mums ne buhs kaweht, bet to darriht

rihtōs zeldamees un waffarōs guldamees, ehdoht un dferroht, pa zektu staigajohht un, ar wahrdu falkoht: ik stundas un ik brihscha buhs mums Deewu no firōs dibbina peeluhgt. Sinnams, mums ne buhs Deewu weeglā prahtā peeluhgt, woi tā kà laudis to reds, bet likt wehrā, ko Pestitajs pahr to fakka; winsch fakka: „Kad tu Deewu luhdsi, tad ne turrees, kà tee leekuti, — bet kad tu Deewu peeluhdsi, tad ee-eij sawā kambart, un sawas durwis aisslehdsis, peeluhdsi tawu Tehwu fleppenibā, un taws Tehws, kas fleppenibā reds, tas tew to atmakfahs gaifmā. Jums arri, kad juhs Deewu luhdsat, ne buhs dauds plahpaht, kà pagami: jo tee dohma, ka tee sawā plahpaschanā tohp paklaustii.“ (Matt. 6, 5 — 7.) Tā prohtams, ka mums no wiffas firōs un pasemmigi buhs to swehtu un taifnu Deewu peeluhgt. Bet kà tad no firōs un pasemmigi Deewu to schehligu Tehwu peeluhds? Tas mums teek no muhsu Kunga Jesus skaidri mahzihts tanni swehtā luhgschanā, kad winsch pats to Tehwu peeluhdse tanni stundā, kad tas ruhktais mohku-bikkeris lihds mallahm pilns preeksch winna azzim stahweja; winsch fazzija: „Mans Tehws, ja tas warr buht, lai schis bikkeris no mannim eet, tomehr ne kà Es gribbu, bet kà Tu, — ne mans, bet taws prahts lai noteek.“ (Matt. 26, 39.) (Luhf. 22, 43.) Tā arri lai mehs Deewu luhdsam, kà Jesus, ihstena un pateefigā firōs pasemmibā. Wai, kahdi ne apdohmigi mehs tad buhtu, kad ta luhgschana no mums tiktu zaur lepnibu pee Deewa noraidita. Deewa weenigs Dehls pats tā pasemmigi luhdsees un mehs gribbetu luhgt tā, kà ne peenahkhs? Kurra tad irr ta luhgschana, kas ne teek luhgta tā, kà Jesus mahza? Ta irr schi, ka, kad teem zilwekeem behdas useet pee mantas, kad teem ja-zeesch truhkums, ka teem sahpes ja-juht pee meefas, tad winni Deewu luhds, lai tas winneem to truhkumu peepilda un lai tahs sahpes atnemem, un kad tad nu pehz winnu

prahta ne noteek, tad winni furn prett Deewu un atstahjabs no Deewa peeluhgschanahm. Ak mihti, ar tahdahm samaitatahm luhgschanahm ne nahkat preeksch Deewa; jo zaur tahm prett Deewu apgrehkojabs, ih-paschi, kad luhds, lai Deews tuhlin to darra, ko luhds. — Bet ne dohmajat, manni mihti, ka tas no Deewa effoht aisleegts winnu tad peeluhgt, kad truhkumu un flimmibu zeescham. Tas mums naw wis aisleegts, bet winsch tas Kungs muhsu Deews pats fakka zaur sawa kalpa Dahwida mutti: „Peesauz manni behdu laikā, tad es tewi gribbu israut, un tew buhs mann gohdaht.“ (D. ds. 50, 16.) Bet, kad wiffas behdas mums usnahk muhsu grehku deht, tad, eekam pahr sawahm waijadsibahm luhdsam, papreeksch ja-luhds, lai Deews muhsu grehkus peedohd un tad pehz warram luhgt pahr sawu behdu atweeglinaschanu. Bet tur klaht ar ween' ja-peeleeek tas pasemmibas wahrdisch, ko Jesus mums mahzihts, prohti, „taws prahts lai noteek, kà debbests, tā arridsan wirs semmes.“ Ta irr ta ihstena un pateefiga Deewa peeluhgschana, pee kurras Jesus peelizzis to sohlischanu, ka Deews tahdu luhgschanu paklausischoht.

Wu tad lai ne aismirstam scho muhsu Kunga Jesus dahrgu mahzibu, bet lai to paturram weenumehr sawā firdi un prahtā, kad mehs pee Deewa sawa schehliga Tehwa nahkam winnu peeluhgt. Un tu, kas tu waidi un kam firōs isfalkuse pehz maifes kummofina un fahls graudina, luhds to Tehwu debbests tā: „Dohd mums muhsu deenischku maifi, tomehr ne kà es, bet kà tu gribbi, Tehws, taws prahts lai noteek. Ja tu pehz sawa gudra padohma effi nodohmajis, ka man wehl ilgati buhs zeesht badda mohkas, tad lai noteek pehz tawa prahta, ak Deews! es tawās rohkas nodohmohs, darri ar man, kà tew tihk; jo tu, ak schehligajs Deews, sinni, kas man par labbu buhs pehz gallā, tu gan sunnafi to brihdi, kad tu manni no mannahm behdahm is-

glabbsi. Ta pehz tew, tew wissai nodohmohs! — Un kad tu redsi sawu mihtu us gruhtham wahjibas zif-sahm lohti wahrgstohht, woi kad tu pats pee sawahm meefahm gruhthâ flimmibâ waidi, tad nosauzees us Deewu to muhschigu debbes. Tehwu, fazzidams: „Alf Tehws un Deews, apscheljoees pahr mann' un atweeglini mannas mohkas, ko es taggad gruhthi zeefchu: bet tomehr, Tehws! tawš prahts lai noteek kâ debbesis, tâ arridsan wirs semmes.“ — Schi irr ta Deewam peenemmiga luhgschana; schahdu luhgschanu Deews schelligi paklausihš, ja ween tas, ko mehs luhdsam, mums par labbu buhs.

Alf! kâ tas prahtu drohschina,
 Ka Jesus Kristus apfohla,
 Kas fakka: „Deewu meflejeet,
 Un sawâs behdâs peefauzeet!
 Kad luhdsahs flaidra dwehfele,
 Tad Deewa firds to nesmahde.“
 Kâ es us to ne palautohs,
 Un Deewu luhgt wehl kawetohs?
 Ja zilweks, ko winsch labbu proht,
 Labpraht gribb saweem behrneem doht,
 Ka tad tas labbais Debbes-Tehws
 Doht, kas mums labs irr, ne gribbehs!

(Wids. ds. gr. № 95.)

II. Lai nu arri ismeklejam, fur mums Deews ja = peeluhds? Wissâs weetâs warram Deewu peeluhgt, jo Deews irr wissur; „winsch ne irr tablu no ikweena no mums. Jo eeksch wiina dsihwojam mehs, un kustamees, un effam mehs.“ (Ap. drb. 17, 28.) Tomehr ihpafchi basnizâ mehs warram itt ihsteni Deewu peeluhgt; jo tur effam no wisseem laizigeem darbeem atstahjuschees un tur muhs ne weens ne drihkt kaweht to swehtu Deewu peeluhgt. Muhsu Pestitajs pats fakka: „mans nams irr luhgschanas nams.“ (Luhk. 19, 46.) Ta pehz warram bes bailibas no zilwekeem tur Deewu peeluhgt, teikt un flaweht un ta pehz mums buhs bes kaweschanahs eet un Jesus wahrâ to swehtu

darbu no firds darriht. Urri mahjâs warr scho swehtu darbu darriht un tâ ik katrà zittâ weetâ, fur tik firds un prahts us to flubbina. Jo to tizzigu luhgschana teek no ta schelliga Deewa wissur un ik katrà weetâ paklausita.

Muhsu Pestitajs fakka: „Wissâs leetas, ko juhs luhgfeet sawâ luhgschanâ, juhs tizzedami dabbuseet.“ Bet ka pehz tad Deews muhsu luhgschanas daschfahrt ne paklausita? Tas noteek ta deht, ka Deews, pahr wisseem gudrats buhdams, sinn, ka tas, ko mehs luhdsam, mums naw derrigs, bet par flahdi un nelaimi. Jo jau redsam pee behrneem, ka tee kahdu reis luhdsahs tahdas leetas, kas teem pehz sawa mulka prahta gan jaukas israhdahs, bet zaur ko tee ne ween sawas meefas warr eewainohht, bet arri paschu nahwi atrast un ko mehs, prahtigi buhdami, teem ne dohdam. Tâ tas arri ar mums irr; mehs daschfahrt no Deewa ta Tehwa luhdsam tahdas leetas, kas muhs pehz tâ pat pee meefas, kâ arri pee dwehfeles padarra par nelaimigeem zilwekeem. Daschs luhds baggatibu, dohmadams sawâ prahtâ, ka ta winnam par labbu buhschoht un kas tomehr pehz, to, ja dabbe, eegrufsch laizigâs behdâs un muhschigâ nelaimê. Ir sawahm paschahm azzim daudsreis redsam, zif dauds dahrgas dwehfeles teek zaur leelu pasfaules baggatibu us to pohsta zeltu nowadditas. Daschs zilweks, kas pirmak, kad nabbadsibâ dsihwoja, bija taifnis, un gohdigs un pasemmigs prett saweem nabbageem brahteem, bet pehz, baggats tizzis, darrija tik leelu netaisnibu, kâ pats welns; ar pirschanu winsch peewill sawus brahtus, ar pahredohschanu winsch tohs apmahne, runnadams ar tschubstas mehli; ta sahtana lepniba irr winnu peepildijufe un apzeetinajufe prett saweem papreeksch mihtoteem brahteem un mahfahm. Woi tahdam naw ta baggatiba par flasda-walgu? Tanni flahbuhdamâ brihdi winnam schahda dsihwo-schana leekahs labba un jauka, bet pehz ta winna firdi un faulus breefmigi grausihš kâ ugguns, kas ar sawu

karstumu to wifszeeetako kohku fadruppina. — Af pateefi, ta baggatiba irr dascham zilwekam ta firds apzeetinataja, nogreeseja no wiffa labba un pamohdinataja us wiffu kaunu un grehkeem, kas to zilweku gahsch laizigās behdās un muhschigā nelaimē. Ta pehz tas gudrais un wiffu sinnadamajs Deews mums tā pat to baggatibu, kà arri zittas tahdas leetas, kas mums skahdi darritu, ne dohd, kad mehš pahr to luhdsam.

Tas Rungs muhsu Deews muhsu luhgshanas daschkahrt arri ta pehz ne klausa, ka effam mastizzigi un luhdsam schaubidamees. Kad tee mahzekli ar sawahm luhgshanaahm un spehku ne warreja to mehnes-fehrdisigu ahrsteht, tad Jesus us winneem fazzija: „(tas noteek) juhfu netizzibas deht, jo pateefi es jums fakku, kad jums tizziba irr, kà sinnepa graudinsch, tad juhs fazzifeet schim kalnam: nozellees no scheijenes lihds turrenes, tad winsch nozelsees, un ne kas ne buhs, ko juhs ne paspehfeet.“ (Matt. 17, 20.) Pahr to arri mahza tas fw. apustulis Jehkabs, fazzidams: „Buhš eefsch tizzibas luhgt, ne schaubidamees: jo kas prahta schaubahs, tas irr lihdsigs juhras wilnam, kas no wehja tohp schaubihts un mehtahs. Tahdam zilwekam ne buhs dohmaht, ka tas no ta Runga ko dabuhš.“ (Jehk. 1, 6. 7.) Ta deht, mihli draugi, ta irr un paleek muhsu paschu waina, kad tas swehtais Deews muhsu luhgshanu ne klausa un arri zitta leeta, ko mehš no Deewa luhdsam, mums ne mas ne derr un tā pehz tas Rungs mums to ne dohd. Swehtais apustulis Jahnis fakka: „Schi irr ta drohschiba, kas mums irr pee winna, ka, ja mehš ko luhdsam pehz winna prahta, tad winsch muhs klausa.“ (1. Jahn. 5, 14.) Un muhsu Pestitajs atkal sohla, ka Deews mums teescham to dohshoht, kas mums derrigs un ko tizzigi luhdsam, fazzidams: „Ikkatrs luhgdams dabbu, un mekledams atrohd, un tam, kas klaudsina, tohp atwehrtš. Kurfchs zilweks irr juhfu starpā, ja winna

behlš no ta maifi luhds, kas tam afmini eedohtu? Jeb kad tas kahdu simi luhds, kas tam tschuhffu dohtu? Ja tad juhs, kauni buhdami, sinnat saweem behrneem tahdas dahwanas doht, zil wairak juhfu Tehws debbesis labbu dohs teem, kas winnu peeluhds?“ (Matt. 7, 8—12) Af tad nu, mihli draugi! atdarrat sawas aufis, ka juhs warrat dsirdeht, ka jums teek mahzihts, zil leels labbums atlezz no tizzigas Deewa peeluhgshanas un atwerrat sawas firdis, un eespeeschat zeeti tannis eefschā, ko Jesus jums schodeen mahza, ka to ne kad ne aismirstat, bet arween' prahta paturrat un arri pehz to teescham darrat, prohii, ka buhs arween' Deewu peeluhgt, bet tā, kà Jesus mahza, pasemmigi un tizzigi. Jo ta lepna un ne tizziga zilwela luhgshanu Deews ne paklausa, bet ta pasemmiga un tizziga zilwela luhgshana teek schehligi paklaufita. Jo mums muhsu Rungs Jesus Kristus irr apsohliis un us to mehš warram pakautees bes schaubischanahs. Mehš teescham no Deewa ta muhschiga debbesis-Tehwa rohkahm to dabbusim, ko ween tizzigi un no firds pasemmigi Jesus wahrda luhgsim.

Wehl muhsu Pestitajs usrahda weenu weetinu, fur mehš warram winna wahrda Deewu peeluhgt, fazzidams: „Ee-eij sawā kambari, un sawas durwis aishlehdsis, peeluhdsi tawu Tehwu fleppenibā, un tawš Tehws, kas fleppenibā reds, tas tew to atmakshs gaifmā.“ (Matt. 6, 6.) Jo Deewam patihk tahda pasemmiga luhgshana, ka tu fleppenibā winnu peeluhds, fur zilweki to ne reds. Nu tad, lai arri ee-eetam sawā kambarinā, lai nomettamees tur tanni tumschā faktinā us saweem zelteem preeksch ta swehta, taisna Deewa un schehliga Tehwa un winnu tur firsnigi peeluhdsam, tad winsch muhsu luhgshanas schehligi paklaufihš.

Klaufees arri tu apkahrt maldidams nabbadinsch, kas tu schehlojees, ka tu ne warroht atrast tik dauds pajumta, kà sawas kailas meefas no aufstuma paglahbt.

Tu fakki: „Kur tad es wehl tahdu weetu warru atrast, kur Deewu peeluhgt?“ Nahz, nahz, es gribbu tew usrahdiht to weetu, kur tu warri Deewu peeluhgt garrâ un pateesibâ, — scho weetu tew ne weens ne drihkt aisleegt: eij us Deewa nammu, tur, tur tu atraddisti to weetiinu, kur tu warri sawu Deewu peeluhgt; jo no ta tewi ne weens ne warr dsiht ahra, kaut tas buhtu ar dahrgu purpuru apgehrbees im tew buhtu rupji un salahpiti swahrki muggurâ un kaut winsch buhtu eefsch gohda tik leels biisi, ka tas wissu-leelakajs fehniensch pasaulê un tu pawissam sems un neezigs, tad tomehr tanni luhgschanas-nammâ preeksch Deewa irr wissi weenadi, tiklabb' augsti, ka semmi, baggati un nabbagi; jo kas ween winnu tizzigi peeluhds, tas winnam peenemmigs un ta luhgschanu winsch paklausibhs.

Tâ tad nu muhsu schehligais Rungs un Pestitajs mums mahza Deewu luhgt pahr wissahm muhsu waijad-sibahm; bet wisswairak mums mahza Deewu luhgt pahr muhsu grehkeem, ar ko meh's prett Deewu grehkojam. Par teem mums tas Tehw's tahs schehlastibas irr ja-luhds ar weenu. Jo ko mums palihdsetu wissa laiziga manta un lab'klahschana, kad meh's to waijad-sigu leetu ne luhgtu un mums wissi muhsu grehki paliktu ne peedohti? Woi ta ne buhtu besprahtiga luhgschana, ka meh's pehz schai ihfa un isnihtstama preeka ween luhgtu, bet to muhschigu, kas tahm ne mirstamahm dwehfelem irr gaidams no Deewa schehlastibas un Jesu Kristus dahrga nopelna, ne mas ne peeminnetu? Ta pehz lai luhdsamees:

Rungs Jesu Krist! dohd paligu
 Pee maifes pelnischanas;
 Dohd mums zaur tawu swehtibu,
 Kas truhkt pee pahrettschanas,
 Geballidams ar weenu ta,
 Ka firds ne zekahs lepniâ,
 Kad dauds mums irr pee rohkas
 Jo wairak dweh'les labbuma
 Meh's luhdsamees no tewis,

Un ka ar gohdu pelnitu
 Iffatri's ko preeksch femis.
 Leez tawu leelu dahwanu
 Mums zeenih't ar pateizibu,
 Wiff' nembami par labbu! Amen.
 (Wids. ds. gr. N° 86.)

Pateesibas leezineeks Jesus debbes braufschanas deenâ.

Wissas debbes = debbes,
 Wissi debbes = dschwotaji
 Rebseja, ta, uslahpis,
 Sawâ walsti tu pahrgahji;
 Tee tew tehwa gohdibâ,
 Ilwela Dehls! rebseja.
 Tizzibâ usstattitees,
 Kur tew wiss' turr' augstâ zeenâ,
 Muhscham us tew palautees,
 Sohlu es schai swehtâ deenâ,
 Tawu zektu staigaschu
 Us ta Tehwa walstibu. Amen.

(Wids. ds. gr. N° 204.)

Ut, tad nu, mihtli draugi, lai peepildam sawu soh-lischanu, ko meh's ta Runga preekschâ taggad swehti sohlijuschi; lai staigajam, ak lai staigajam pa Jesu pehdahm, schè wirs semmes dschwodami, ta, ka meh's meerigi un preezigi sawu atgreeschanahs stundinu warram sagadiht, un pee Jesu Kristu, muhsu Pestitaju, aiseet us tahm muhschigahm mahju-weetahm. Kur winsch, muhsu galwineeks, irr aisgahjis, tur meh's wianna lohzecki arri zerrejam sawâ laikâ aiseet un ar winnu muhschigi dschwobt Tehwa walstibâ.

Eefsch tahdas stipras tizzibas lai klausamees to muhsu schihs deenas swehtu ewangeliumu, kas atrohahs usralstih's ta preezas-mahzitaja Markus swehtos stahstos, festa padesmitâ nodakkâ, kur tas no 14tas lihds 20tai perschai muhsu wallobâ ta stann:

Wissu pehz, teem weenpadefmiteem pee galda fehshoht, Jesus parahdijahs, un lammaja wiinnu netizzibu un firdszeetibu, ka tee ne bija tizzejuschi teem, kas to pehz sawas augsham-zelshanas jaw bija redsejuschi. Un winsch us teem fazzija: „eita par wissu pasauli, un pasluddina-jeet to preezas-mahzibu wissai raddibai. Kas tizz un tohp kristihts, tas taps swehts, bet kas ne tizz, tas taps pasuddinahts. Bet schihs sihmes teem tizzigeem pakkal-ees: manna wahrda tee wellus isdsihs, ar jaunahm mehlehmn runnabs, tshuhskas nohst dsihs; un kad tee kahdas nahwigas sahles dsers, tad tahs teem ne kaitehs. Us teem newesseleem tee rohkas usliks, tad ar teem buhs labbaki.“ Un tas Kungs, kad tas ar teem bija runnajs, irr usnemts tappis debbests, un fehsh pee Deewa labbas rohkas. Un tee isgahje, un mahzija wissas mallas, un tas Kungs teem palihdseja strahdaht, un to wahrdu apstiprinaja zaur pehznahkamahm sihmehm.

Sche nu mehs, mihi draugi! dsirdam, ka tas Kungs Jesus wehl sawa aiseeshanas deena sawus mahzektus, wiinnu netizzibas un firds zeetibas deht, isbahre. Lai to nemin pee firds arri tee, kas muhsu starpâ irr netizzigi un zeestirdigi. Ak, kaut nu schodeen tee no sawas ne apdohmigas tizzibas atstahtohs un usnemtu to ihstenu, stipru, dsihwu un pateefigu tizzibu eeksch Kristus Jesus! Ta pehz arri gribbam mahzitees atsiht,

kahda irr ta ne apdohmiga tizziba, ar ko daschs peewillahs un kahda irr ta ihstena un pateefiga tizziba, kas muhs aiswedd us teem debbests-preeku nammeem, fur Jesus Kristus aigahjis un dsihwo muhschigi, un fur mehs ar wiinnu dsihwosim.

Bet tu, ak swehtajs Deews! swehti muhs eeksch tarwas pateefibas, jo tarws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Schodeen, mihi draugi, mums irr atfal atnahkuse ta swehta deena, kurrâ muhsu Pestitajs pee sawa Tehwa us debbestim aigahjis un zaur to muhs behdigus semmes laudis eepreezinajis, ka arri mehs sawa laika tur tiksim aiswesti eeksch tahm muhschigahm meera-weetahm, ja ween mehs eeksch tahs ihsteni pateefigas tizzibas lihds gallam pastahwam. Bet ja mehs sahksim sawa tizziba schaubitees, ak tad gan meeru ne atraddisim preeksch sawahm dwehselehmn. Muhsu Pestitajs pats sakka: „Kas tizz un tohp kristihts, tas taps swehts;“ bet arri sakka schohs breefsmigus wahrdu us teem, kas ne apdohmigi eeksch wiinna tizz: „bet kas netizz, tas taps pasuddinahts.“ — Taggad wirs schahs tumfibas semmes gan drihs wiffi zilweki tee irr, us kurreem schi pasuddinafchana nahk, ta pehz, ka tee ne tizz ta, ka peenahkabs un ka Jesus mahza sawas mahzibas. Kahda tad nu irr ta nepareisa un ne apdohmiga tizziba? Schi irr ta, ka tee zilweki gan irr kristiti, bet ne dsihwo ta, ka kristiteem peenahkabs; jo daschs tik launi un grehzigi dsihwo, ka stary nekristiteem paganeem tahds drihs ne tohp atrasis. Ak, ar kahdahm leelahm behdahm un firds-sahpehm tas schinni preeka deena ja-peeminn, kurrâ wisseem wajadsetu lihgsineem un preezigeem buht pahr Jesus Kristus debbests braufschanu, bet jau dauds schahdas swehtas deenas no muns irr pawadditas, pa kurrahm mums leels preeks un salda lihgsmita tikke pasluddinata Deewa wahrda, zaur ko gan ikweenam wajadseja no sawa grehku meega zeltees, un no sawas ne apdohmigas tizzibas atstahtees; bet ne, tee palikke sawa grehku meega wehl zeeshakti gultohht, un wairo sawu netizzibu arween wehl wairak. Un ta daschs sawu dwehseli pasfaude us muhschigu pasufchanu. Ta pehz nu mums

behdiga un bailiga fluddinaſchana teef paſluddinata, ne no kahda zilweka ween, bet no paſcha Deewa weeniga Dehla, kaſ fakka ſchihſ deenas ewangeliuma: „bet kaſ ne tizz, taſ tays paſuddinahts.“ Tad nu jums teef paſluddinahts, ka ta irr ta ne apdohmiga tizziba, kad taſ zilweks gan tizz, zaur Jeſu Kriſtu eemantohſ to muhſchigu dſihwoſchanu, bet taſ wehl arweenu grehko, un ne maſ no grehkeem ne atgreeshahs.

Nu redſi, af zilweks, woi ta naw ne apdohmiga tizziba eekſch Jeſu Kriſtu? woi tahds ne apdohmigs zilweks ne arri eegrubſch dauds dwehefeles eekſch paſuſchanaſ, un patſ tiſſchi ellé nodohdahs zaur ſawu ne apdohmigu prahſu? Tahds grehka kalps dohma, ka Jeſus ta pehz paſaulé nahzis, ta pehz zeetis tahs grubtas mohkaſ un mirris to kruſta nahwi, ka wiſch tohs grehzineekus wehl wairaf eedrohſchinatu grehkoht. Ut né, wiſch taſ Kungs ta pehz paſaulé nahzis, ka wiſch tohs zilwekus no grehkeem atgreestu un pee Deewa weſtu. Bet künſchs zilweks fakka: „es tizzu, ka es zaur Jeſu to muhſchigu dſihwoſchanu dabbuſchu“ un tatſchu grehkuſ arween' wehl darra, ne kad no teem ne atgreeshahs, ne kad tohs ne noſchello, bet jo drohſchi un preezigi eekſch teem dſihwo un wiſſas ſawas dſihwibaſ deenas pawadda eekſch grehku darbeem un padohmeem, — apdohma nu, woi tahdam zilwekam naw ne apdohmiga tizziba eekſch ta Kunga, muhſu Peſitaja? woi tahds ne dohma, ka taſ Kungs nahzis tohs grehzineekus eekſch grehkeem ſiſprinahſ? — Us tahdu ſchee breeſmigi wahrdi atſſann: „bet kaſ ne tizz, taſ tays paſuddinahts.“ Un arri ſchis ta Kunga wahrds muhſcham ne ſuddihs. Tad nu grehku kalps zaur ſawu tizzibu ween, beſ tizzibaſ darbeem, ne tays iſglabhts no paſuſchanaſ; jo taſ, kaſ gan tizz, un ne darra, ko ta tizziba mahza, taſ eekſch tizzibaſ ilgi ne paſlahw; tit, kamehr tam labbi klahjahs, bet kad winnam ſahſ grubti klahthees, kad ſlimmiba ſahſ winna meeſu dauſiht un

Pauluſ grauſt, tad wiſch ſahſ ſawâ tizzibâ ſchaubitees. Nu redſ, kâ ta ne apdohmiga tizziba winnu peewiſluſe zaur to, ka wiſch ne maſ no grehkeem naw atgreesees, us ko ta iſtlena ſupra dſihwa tizziba mahza; nu ſahp tam ſirdi tee grehki, kâ kahda ne ſadſeedejama wahts, ta pehz, ka wiſch tahs ſwehtas tizzibaſ darbuſ naw darrijs; ſinnama ſirds winnu apſuhdſ un winna grehkuſ un nedarbuſ tam pahrmett. Winnam pee laika gan tappe ſazzihts: „atgreesees no grehkeem un dſihwo taiſni un Deewa-bihjigi;“ bet wiſch ne klaufija un palikke eekſch ſaweem grehkeem, beſdeewigi dohmadams: „kad es ween tizzu, tad es warru darriht, ko gribbe-dams.“ Ut, apmahnihts grehzineeks, uſſattees ſchê us laizigu buhſchamu: kad weenam tehwan diwi behrni, un taſ weens mihto tehwu un darra, ko taſ pawehl, wiſſas leetâs tam paſlauſigs, bet ohſrs ſawu tehwu eemihſt un tam wiſſu darra pretti, to ne maſ ne klaufa, nedſ pahſ winnu behda; kurreu no abbeem tehws labbaki mihtohs un par ſawu iſtenu behrnu uſnemſ? Woi ne to, kaſ winnam paſlauſigs bija wiſſas leetâs? — Pateeſi, kaut nu gan taſ ne paſlauſigajſ arri winna behrns, tad tomehr taſ zaur ſawu nebehdibu patſ atſlahjees no tehwa. Tâ taſ arri pee mums irr. Mehſ eſſam wiſſi zaur Jeſu Kriſtu dahrgi atpeſiti un wiſch mums wiſſeem Deewa ſchehlaſibu apſohlija, ka warretum eemantohſ to muhſchigu dſihwoſchanu; bet kaſ atrauj mums ſcho laimi, ko mums Jeſus nopelnija un apſohlija? Tee grehki irr muhſu laizigaſ un muhſchigaſ lab'klahſchanaſ ſaudetaji. „Juhſu noſeegumi“, tâ taſ praweets Eſaijaſ fakka, „juhſu noſeegumi darra to ſchirſchamu ſtarp jums un juhſu Deewu, un juhſu grehki apſehpj winna waigu no jums, ka taſ ne klaufa. Jo juhſu rohkaſ irr ar aſſinum ſagahnitaſ, un juhſu wirkſti ar netaiſnibu, juhſu luhpaſ runna wiltibu, un juhſu mehle iſdohma nepateeſibu.“ (Eſ. 59, 2. 3.) Pateeſi! paſaule tâ grehkoſ eegriummufe, ka ne maſ ne kaujahs no

dsittumeem iswiltk zaur Deewa fwehteem wahrdeem, bet arween' jo dsittaki grimsl eekschâ. Tee sagli, wiltneeki, melkuti, neschkihiti, laulibas pahrfahpeji, dseh-reji un warras-darbu darritaji arween' eet wairumâ, arri behrnu nepaklauffschana prett wezzakeem; wiffi grehku darbi tohp steigti us padarrifchanu; kaut gan tee praweeschi sau; pee atgreeschanas un waid pahr to, to grehku pehz nahfamu nelaimi, tad tomehr ne mas pahr winneem ne teek behdahs. Ak wai, ak wai! Kas buhs ar scho laumu un grehzigu pasauli, ka tee zilweki sawas firdis lohti apzeetinajuschi prett Deewu, ne klauffidami winna fwehteem wahrdeem, ar fo tee praweeschi un mahzitaji tohs no grehkeem gribb atgreesi? Ak, tas wifs rahdahs tâ, ka Noas laikâ un ka tad, kad Sodoma un Gomorra ar ugguni tikke nodedsinatas. Jo tannî laikâ, ka fwehti rakli stahsta, tee zilweki tapat bijuschi palaiduschees eeksch grehkeem un besdeewibas, pahr Deewu ne fo wairâ ne behdajuschi, kaut Noas preeksch uhdens pluhdeem tohs zaur Deewa wahrdeem fubbinaja us atgreeschanohs, un Lats preeksch ugguns frischanas tohs no grehkeem gribbeja atgreesi; bet tee ne klauffija teem Deewa wahrdeem. Taggad arri, Deewan schehl, winna fwehteem wahrdeem ne tohp klauffihts. Mums zilwekeem gan naw sunnams, kas taggad buhs, bet mums jau wifs rahdahs us teem pehdigeem laikeem, us to leclu pastaru deenu, „kad, ka Pah-wils fakka: tas Kungs Jesus parahdisees no debbes ar teem engekeem sawa spehka. Ar ugguns leesinahn atreebfchanu doht teem, kas Deewu ne pasihst, un kas irr ne paklauffigi tai preezas-mahzibai muhfu Kunga Jesus Kristus un par fohdibu zeetih to muhschigu famaitafchanu no ta waiga ta Kunga un no tahs gohdibas winna spehka;“ (2. Tessal. 1, 7—9.) jeb ka winsch pats, tas leclais teefas-Kungs, schihâ deenas ewangeliumâ fakka: „kas ne tizz, tas taps pasuddinahs.“ Bet tee zilweki ir scho mahzifchanu ne

mas ne klaufa, fo pats Wiffuwaldigajs un muhschigajs Deews mahza, treschâ bauflî fazzidams: „Tew buhs to fwehtu deenu fwehtih.“ Jo fur irr weens par dauds fimts un tuhstioscheem schinni laikâ, kas to fwehtu deenu fwehti, ka ihstien' wajaga? — Mas to darra, bet dauds apgahna to fwehtu deenu ar darba-deenu dardeem, tik labb' augsti, ka semmi, baggati ka nabbagi. Nabbags dohma zaur to sawu wajadfibu pildiht, un baggats sawu baggatibu wairoht; bet neds weens, neds ohtrs to panahk, fo gribb. Deewa rakli muns pawehl to fwehtdeenu fargah, apdraude tohs, kas pahrfahps, un apfohla fwehtibu teem, kas paklauffih. Ta arri Esaijas Deewa wahrda fluddina: „Ja tu sawu kahju atfahpini tahs fwehtdeenas deht, un ne darri, kas tew patihk, manâ fwehtâ deenâ, un ja tu to duffeschanas deenu sawu weenu eelihgfinofchanu, to fwehtumu ta Kunga, kas pagohdinajams irr. Jo tâ pagohdinast tu winnu, ka tu ne darri sawus zeltus, neds dsenn sawu paschu kahribu“; (Es. 58, 13. 14.) „tad preezasees tu eeksch ta Kunga, un es eezelschu tewi pahr tahs semmes augstibahn, un es barroschu tew ar to eemantofjambu teesu tawa tehwa Jehkaba; jo ta Kunga mutte irr to runnajuft.“

Nedsî, ak zilweks, tâ tas Kungs, muhsu Deews fohla fwehtibu teem, kas to fwehtu deenu fwehti. Bet ka pehz juhs tad nu kraujeetees us few tohs gruhtus bauflu lahstus? Gan ikweenam krislitam zilwekam wajadsetu atfih, ka tas irr leels grehks, to fwehtu deenu ar darba-deenas darbeem apgahniht: jo tas zeeschi aisleegts no Deewa. Bet kurschs to klaufa? kurschs to tizz, kad mahzitaji aisleeds, ka ne buhs strahdah? Irr zitti, kas pahr to smeijahs. — Ak, wai pahr juns tannî peemelleschanas deenâ! Ka warrefeet pastahweht, kas juhs to fwehtu deenu sagahnajt? Juhs gaidat, winsch juns buhschoht schehligs teefas-Kungs, kaut gan ne atgreeschaitees. Schi irr ta ne apdohmigâ tizziba, ar fo

daschs peewittahs, dohmadams, zaur Kristu to muhschigu dshwofchanu eemantocht bes atgreeschanahs no grehkeem. Jubs, kas jubs to swehtu deenu apgabnajt, jubs netizzigi, jubs tihschi grehzineeki! ja Deews, tas Rungs, to treschu bausli mums ne buhtu dewis, tad jubs preefsch zilwekeem un preefsch Deewa teefas gan warretu aisbildinatees, ka jubs to ne effoht sinnajuschi, ka tas effoht leels grehks; bet nu juhfu paschu sinnama firds buhs juhfu leezineeze, ka jubs ta Wiffu-waldiga, muhschiga Deewa swehtu bausli effat apsmehjuschi, fazzidami, ka tas ne kahds grehks ne effoht, swehtâ deenâ darba-deenu darbus strahdaht. Un schis Deewa bauslis jums taf dandskahrt no Deewa kalpeem titke mahzih's par pamohdinashanu. Tomehr, ja jubs wehl ne gribbat no ta grehka atgreesstees un to noschehloht, bet sawâ firdi dohmajeet to wehl us preefschu darriht, tad us jums arri tahs muhschigas pasufchanas wahrdi krittihs, ko Jesus ewangeliumâ fakka: „kas ne tizz, tas taps pasuddinah's.“ Un pateeffi, jubs effect tee, kas Deewa baussteem un winna Dehla mahzibahm ne klaufat, jubs teescham aiseefect pa to pasufchanas-zektu, fur wiffi tee netizzigi un ne atgreesigi grehzineeki aiseet, ja jubs no sawahm kahribahm ne atstahitees.

Bet jubs, kas jubs eefsch Jesu Kristu tizzat, winna dahrgahm mahzibahm un Deewa swehteem baussteem klaufat, nahzeet tad nu schurp, pats Deewa Dehls schinni sawâ debbes brauffchanas deenâ no jauna jubs swehti, fazzidams: „kas tizz un tohp kristihts, tas taps swehts.“ Pawehleja arri saweem mahzefkeem eet pa wiffu pasauli un pasluddinah't to preezas mahzibu wisseem zilwekeem, un gribbeja, lai winni paleef libds gallam eefsch tahs ihstenas, siipas, dshwas tizzibas, tizzedami un darridami, ko tas Rungs teem pawehl un Deews sawâs bauslôds mahza. Tahda irr, nihli draugi, ta ihstena tizziba, kurrâi ta Runga ap-

sohlifchana. Ak, paleefat tad nu eefsch schahs pateefigas tizzibas, tizzedami eefsch Jesu Kristu un darridami, ko winna dahrgas mahzibas jums mahza, pallaufat tahm libds gallam, staigajeet winnam paffat, tad jubs teescham to leelu Deewa schehlastibu eemantoseet, ko Jesus, muhsu Pestitajs preefsch jums nopelnijs, gruh'tas mohkas un nahwi pee krusa kohka zeefdams. Tad winsch jubs arri zaur juhfu behdahm weddihs, ka tahs jubs ne nospeesch pagallam. Kad meh's sawas behdas pazeetigâ un meerigâ firdi buhsim paneffuschi, kâ winsch mums mahzijijs, tad winsch muhs usnems debbesis un mums tur pilnigu atspirgshanu dohs sawâ walfstibâ. Za pehz lai tizzigs fakka:

Lai semmes behdas speesch un beed'

Zit gruh't mau nabbagu!

Tas behdu zefschs us debbes eet;

Schi dohd atspirgshanu.

Ne kahda semmes kahriba

Lai ne wilt dwehseli!

Kam debbes-preeki ja-gaida,

Buhs dshwoht swehtiqi.

(Widf. of. gr. № 196.)

Un beidsobt, lai wiffi saleekam sawas rohkas un pazekkam sawas firdis, un Deewu, to Wiffu-scheligu, peeluhdsam, garrâ shahwedami tanni weetâ, no kurrenes tas Rungs Jesus usbrauzis debbesis, un lai fakkam: Ak, scheligajs Deews, tawi tizzigi behrni semmojabs sawâ preefschâ, ar firsnigahm luhgshchanahm schinni swehtâ deenâ tew' peeluhgdami: dohd' mums tarwu zeenigu swehtu Garru, kas muhs wadda eefsch tahs ihstenas un pateefigas tizzibas un mums palihds libds muhsu nahwes siundai siipri pasiahweht, un ir kahrdinashanas-laitâ uswarreht un wirftu palift. Ap-schehlojees ihpaschi pah'r teem nabbageem maldidameem eefsch tizzibas, kas dohma, eefsch sawa Dehla tizzeht un tatschu ne darra tâ, kâ winsch mahza; waddi winuus us to ihstenu tizzibu un peedohd, ak peedohd teem

tohs grehkus, fo tee eefsch fawas netizzibas padarriju-
fchi; jo wiini schodeen, tawam pa-augstinatam Deh-
lam par gohdu, firsnigi sohla, tew wiffas weetâs pa-
klaufiht. Mums wisseem, ak schehligais Tehws, pee-
dohd muhsu grehkus, jo mehs wiffi effam grehzineeki
un luhdsam peedohschanu zaur Jesu Kristu, tarwu mihtu
Dehlu. Amen.

Pateefibas leezineeks

festâ swehtdeenâ pehz leeldeenâs.

Ut muhschigajs, spehzigajs Deews! effi schehligs un
apschehlojees pahr taweem tizzigeem behrneem! ais-
stahw tohs preeksch tabs launas un nifnas pafaules, ka
ta tohs pahrleeku dauds ne waija. Tu, ak Kungs un
Deews! jau effi tas Wissu-walbigajs un warrenajs,
kas spehj to launu pafauli sawalbiht; tawâ spehzigâ
tehwa rohkâ stahw wiffi augsti un semmi, baggati un
nabbagi, leeli un masi, lepmi un pasemmigi. Ta pehz
mehs tawai spehzigai glahbschanai padohdamees, us
tewi palaudamees, ak schehligajs debbesu-Tehws! Lai
tad nu taws swehtais Gars muhs pawadda zaur scho
behdu-eeleiju, ka mehs weenreis warrain tift us teem
preezigeem Israëla kalneem, fur mehs pehz pahzee-
steem semmes behdu-neekeem tiffim sapulzinati ar wis-
seem swehteem un isredschteem; to mehs tizzam un zer-
ram eemantohht zaur Jesus Kristus dahrgu nopelnu; jo
winsch pats muhsu Kungs un Pestitajs to mums ap-
fohlijis; ta pehz mehs us scho ta Kunga swehtu apfohli-
schanu tizzigi gaidam un ikdeenâs tewi, swehtais Deews,
pahr to luhdsam, ka tu muhs gribbetu usturreht un pa-
fargahht, ka mehs zaur sawu meefas wahjibu scho tawa
mihta Dehla schehlastibas fohlischanu ne saudejam.

Palihdsi, ak Zehtht schehligajs, tu pats mums ar
tarwu zeenigu swehtu Garru ka mehs pehz tawa tehwa
prahthu darram un Jesus Kristus swehtahm, dahrgahm
mahzibahm paklaufigi effam un paleekam. Schis taws
swehtajs Gars, ak Kungs un Deews! lai muhs eepree-
zina, kad mehs eefsch grubtahm behdahm effam un lai
winsch muhs mohdina, kad mehs gribbam grehkôs krist,
un lai winsch muhs atgahdina, kad mehs daschahrt
tihfchi apgrehkojamees, sawus grehkus noscheloht, no
teem atstahtees un no tew schehlastibu un peedohschanu
luhgtees. Pahr to mehs nabbagi kalpi un kalpones
tawâ preekschâ semmê mesdamees tewi luhdsam Jesus
wahrdâ:

Muhsu Tehws debbesis ic.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohahs usrak-
stihis ta preezas-mahzitaja Sabna swehtôs stahstôs,
peektâ padesmitâ nodakkâ, fur tas no 26tu lihds 27tu p.
un festâ padesmitâ nodakkâ no 1mas lihds 4tu perschu
muhsu wallobâ tâ skann:

Jesus fazzija us saweem mahzefleem: „Kad
tas Sepreezinatais nahks, fo es jums subtrischu
no ta Tehwa, (tas Gars tabs pateefibas, kas is-
eet no ta Tehwa), tas leezibu dohs no mannim.
Un juhs arri leezibu dohseet, jo juhs pee mannim
effat no eefahkuma. To es jums esmu fazzijis,
ka juhs apgrehzibu ne nemmat. Tee juhs is-
flehgs no tabs draudses: un tas laiks nahk, ka
tas, kas juhs nokaus, schkittihis, ar to Deewam
kalpojis. Un to tee jums ta pehz darrihs, ka tee
nei mannu Tehwu, nei manni atsihst. Bet to es
jums esmu fazzijis, ta pehz, kad tas laiks buhs
nahzis, ka juhs peeminnat, ka es jums to esmu
fazzijis. Bet no ta es no eefahkuma jums ne
esmu fazzijis, tapehz, ka es biju pee jums.“

Schê nu mehs, mihli draugi! dŕrdam, ka tas Rungŕs Jesus faweem mahzefteem fohla to fwehtu Garru un ŕchi ta Runga muhsu Pefitaja fwehta apfohliŕhana irr peepildita pee winna mahzefteem pirnâ waffaras fwehtu deenâ, furra mums atkal turwu klahŕt peenahŕufe. Ak kaut nu mehs arri warretu ŕchahŕs fwehtas deenas ŕagaidiht un fwehtigi, kâ Deewa behrneem peenahŕahŕs, pawaddiht. Jhŕs nu gan irr tas laiks, kamehr tahŕs fwehtas deenas atnahŕs, tikkat weena patte neddela ween; ak, pa ŕcho neddeku warr daudŕs kas notikt? Daschs, kas taggad preezigs, ŕpirgts un weffels ŕchê muhsu ŕtarpâ ŕtahw lihŕs ar mums to Rungu muhsu Deewu ar ŕawu mutti un ŕirdi teifdams un peeluhgdams, ŕawas rohŕas us debbeŕs pazehlis, tas, warr buht, eekam ŕchi neddela pagahjuŕe, jau bes wallodas ar aukŕtu ŕirdi, mehmu mutti un ŕihwahm rohkahm gullehs taŕ tumschâ pihŕŕtu mahjâ. Tas, mihli draugi! pateefi pee mums warr notikt pa ŕcho ihŕu laiku. Ak ta pehz, lai eŕŕam ik deenas un ik ŕtundas gattawi us to aiŕeeŕchanas ŕtundinu, ta deht, ka mehs ne ŕinnam, kad mums ta atnahŕs, warr buht, ŕchodeen woi riht. Ak, wai mums tad, kad ta muhs atraddihŕs ne fataiŕitus! Ka ne weens zelka-wihŕs kahdu ihŕu zelku ne warr bes fataiŕiŕchanahŕs eet, ak kâ warrehs tas to garru muhschibas zelku bes fataiŕiŕchanahŕs ŕtaigahŕ? — Lai tad nu luhŕŕam muhsu ŕchehligu Tehwu debbeŕs, lai winŕch pahŕ mums apŕchehlojahŕs un ŕawu fwehtu Garru dohd, kas mums palihŕŕs fataiŕitees un ik deenas gattaweem buht; jo Jesus muhsu Pefitajŕs ŕchihŕs deenas ewangeliumâ to apfohliiŕs faweem mahzefteem, ŕazzidams: „Tas ŕepreezinataiŕs nahŕs, kô es juns ŕuhŕiŕŕu no ta Tehwa.“ Jesus to fwehtu Garru fohla ne ween teem faweem mahzefteem, kas to reiŕ pee winna bija, bet arri teem, kas pehz winna aiŕeeŕchanas peedŕims un kas ween eekŕch winna tizz, paklauŕidami winna mahzibahm. Lai tad nu mehs no

ŕirdŕs apzerrejam un no ŕchihŕs deenas ewangeliuma wehrâ leekam, ka Jesus muhsu Rungŕs wehl taggad tohs, kas winnu tikkuŕŕhi mekle, apdahwina ar to fwehtu Garru, kas muhs eekŕch Deewa atŕihŕŕhanas mahzihŕs un zee-nigus fataiŕihŕs zur Deewa ŕchehlaŕtibu un Jesus Kriŕtus dahrgu nopelnu eedabbuht to muhschigu dŕihwofchanu. — Ta pehz lai apdohmajam:

kâ mums buhs dŕihwoht, kâ teekam zeenigi dabbuht to fwehtu Garru, kas muhs us muhschigu laimi wadda?

Dee tu, ak fwehtajŕs Deews! fwehti muhs eekŕch tawas pateefibas, jo tawŕs wahŕds irr ta pateefiba. Amen.

Swehtais apuŕtuls Pahwils fakka: „Ta Garra anglis irr: mihleŕtiba, lihgmiba, meers, pazeeŕhana, laipniba, lab'prahtiba, tizziba, lehnprahtiba, ŕahtiba.“ (Gal. 5, 22.) Nu rebŕeet, mihli draugi, kâ mums buhs dŕihwoht un darriht, kâ teekam zeenigi palikt par ta fwehta Garra mahjolti. Bet woi juhs eŕŕat mihligi, un ŕaderrigi ar teem ŕawejeem kohpâ dŕihwojuŕŕhi un arri ŕweŕŕhineekus mihlojuŕŕhi? woi pee juns irr bijuŕe ta fwehta lihgmiba un tas ŕaldais, dahrgais debbeŕs-meers? woi eŕŕat weens ohtra ne tiŕŕŕhas wainas pazeeŕuŕŕhi? woi eŕŕat pazeeŕtigâ ŕirdi tahŕ ŕcha laika behdas paneeŕuŕŕhi? woi eŕŕat ŕawus maŕakus brahtus ar laipnibu uŕŕattijuŕŕhi? woi eŕŕat ar to fwehtu tizzibu eekŕch Deewa un Jesus Kriŕtus apgehrbtii? un woi eŕŕat ŕahtigi turrejufchees? Ak, kur atraddiŕim muhsu ŕtarpâ weenu tahdu, kas ta darra! Ta pehz arri tas naw brihnumŕs, kâ daudŕs zilweki maldahŕs bes ta fwehta Garra; jo kur tam zilwekam waijadŕeja mihleŕtiba dŕihwoht, ta, kâ wihram ar ŕawu ŕewu un behrneem ar ŕaweem wezzakeem, brahteem un

mahfahm, tur teef dsirdeta lahdeschana, bahrschana, nihdeschana un arri patte breefniga kaufchanahs. Za pat arri, fur tam zilwekam waijadseja lihgsinam un preezigam buht, tur winsch irr behdigs, nofkummis un lohti ne meerigs sawa firdi? Woi naw teefa, ka, kad weens fkaudigs reds sawu brahli lohti laimigu sawa buhschanâ, ka tad winsch pahr to behdajahs, fur gan winnam waijadseja lihgsinam un preezigam buht lihds ar sawu brahli; un fur tam zilwekam waijadseja buht pazeetigam, kad tam winna brahli's zaur ne tihschu wainu kahdu fshadi padarra, tur winsch to nabbagu lohti mohza un wahrdsina winna ne tihschas wainas deht. Zapat tam zilwekam waijaga prett Deewu laipnigam un labprahdigam buht, lai tas winnam behdas dohd woi preekus; bet ne, tas zilweks to ne darra, un wehl furn prett to swehtu, taifnu Deewu, kad tam kahdas drihs isnihkstamas behdas teef peefuhitas, un to swehtu tizzibu eefsch Kristu Jesu pagallam aismirst un atmett, tahs masas behdas deht, kas schè kahdu ihfu brihdi ja-zeesch. Za lehnprahdiba irr pagallam tablu nohst no jums, bet ta fatana dufimiba un piftums irr pee jums lohti turwu klaht. Un arri to nefahdibu juhs lohti mihtojat, tà, ka juhs zits zitta fweedrus aprijat, zits ar fagschanu, zits ar wiltibu, zits ar warru atnemmat sawa turwaka deenifschu maifi un mantu, un arri ne faunatees ar sawu negaufibu zits zittu no sawa namma isgruhst, tà, ka tee mescha swehri. Kurschs zilweks, kas tahdu's negantus darbus darra, warr to swehtu Garru, fo Jesus apfohlijis, pee fewim gaidiht? Ak, ne muhscham pee tahda tas no Jesus apfohlihts zeenigs swehts Gars ne nahks mahjoh, bet behgs ka aw's no wilka. Ak, ta pehz, mihti draugi, atstahieetees no saweem meefas kahrumeem, zaur kurreem meh's to zeenigu swehtu Garru no few aisdennam, to swehtu Garru, bes kurra meh's to Deewu un Jesu ne warram redseht. Ak, fo mums palihdsetu wiffa pasauliga

manta un gohds, ja mums ne buhtu Deewa un Jesus swehtajs Gars klaht bijis. Za redsama baggatiba un laizigs gohds, fo meh's schè pasaulè baudam, tas wiff's lai pasuhd un isnihkft, bet tas swehtajs Gars lai pee mums paleek, tad meh's buhfin meerigi un preezigi eefsch Deewa ta muhschiga Tehwa un Jesus Kristus muhsu Runga un Pestitaja, un smelfim baggatu swehtibu preeksch sawahm dwehfelem, kurra pastahwehs muhschigi muhscham.

Tu, awoh'ts muhsu swehtibas,

Tu, Gars ta Debbes-Tehwa!

Tu ftaidro muhsu firfina's,

Un wabdi muhs pee Deewa.

Tew sawu firdi swehtiju;

Ak, pilbi to ar gudribu,

Çataifitees us debbes! (Wifs. ds. gr. № 234 b.)

Bei, al wai tam zilwekam, tam jau schè schinnè pasaulè gruhti, ne isfakkami gruhti klahjahs, pee kurra tas swehtajs Gars ne mahjo; tas maldahs apkahrt ka malbidama aw's bes ganna un staiga us to pasufchanas-zellu, darridams wiffadus tumfibas-darbus, un ne kas irr, kas winna dwehfeli eepreezina; kaut gan winnam arri wiffas laizigas leetas un mantas irr papilnam, tad tomehr winna behdigu dwehfeli ta laiziga baggatiba ne warr eepreezinaht; bet ta to jo wairak apbehdina. Un tahs wiffu-masakas scha laika behdas irr winnam tif leelas, ka paschas nahwes ruhktums. Ak, kurschs nu no mums, mihti draugi! ne fataifih's fewi par ta swehta Garra mahjokli un kurschs nu wehl kawesees Deewu no firds luhgt ar Dahwida wahrdeem, fazzidams: „Naddi eefsch mannim, ak Deews! weenu schfihstu firdi, un atjauna weenu pastahwigu garru eefsch mannim. Ne mett mannis nohst no tawa wai-ga, un ne atnemm tawu Swehtu Garru no mannim. Utdohd mann atkal tawas pestifchanas preeku, un tas labprahdigais Gars lai manni usturr'?" (Dahw. ds. 51, 12—14.) Za lai if weens schodeen Deewa preek-

fehâ semmojahs ar karstahm un firsnigahm luhgfschannahm, Deewu muhsu wissu Tehwu tizzigi peeluhgdams un lai dsibwojam, kâ Jesus muhs mahza fawâs fwehtâs un dahrgâs deewischfigâs mahzibâs, tad, tad mehs dabbusim Deewa zeenigu fwehtu Garra, kô Jesus schihs deenas ewangeliumâ apföhla wisseem tizzigeem un Deewa-bihjigeem, fazzidams: „Kad tas Gepreezinatajs nahks, kô es jums fuhtifchu no ta Tehwa, — tas leezibu dohs no mannim.“ Pateefi, mihi draugi! tas zeenigs fwehts Gars wehl taggad atgahdina tohs ta Runga tizzigus, kâ tee warr Jesus fwehtas mahzibas faprafi tapat, kâ tee mahzekli, kad Jesus ar fawu fwehtu mutti us teem runnaja, tohs mahzidams fawa Tehwa prahtu darriht; tas irr: kas no fwehta Garra tohp waddihts, tas fineltahs fwehtu preeku no Jesus un Deewa fwehteem wahrdeem; wianna dwehfele irr lohti lihgfina un preeziga Deewa fawa Tehwa un Jesus fawa Pestitaja wahrduf klaufotees un lassohf. Wianna garrigas azzis reds to, kas preeksch tahm meefigahm azzim apflehts. Jo kam Deewa un Jesus Gars irr, to ne isbeede tahs gruhtakas semmes behdas. Ta pehz fwehtajs Pahwils fakka: „Zeek no Deewa Garra tohp wadditi, tee irr Deewa behrni.“ (Keem. 8, 14.) Un atkal tas pats Deewa kalps fakka: „Tas pats Gars apleezina lihds ar muhsu garra, kâ mehs Deewa behrni effam.“ (Keem. 8, 16.) Uk, ja ta wissu-augstaka Deewa Gars apleezina, kâ mehs Deewa behrni effam, kas tad warrehs muhs no ta mihta debbes-Tehwa schkirt? „Kas apfuhschs Deewa isredsehtus? Deews irr kas taifno.“ (Keem. 8, 33.) „Tad nu narw ne kahda pasuddinaschana teem, kas irr eeksch Kristus Jesus, kas ne staiga pehz tahs meefas, bet pehz ta garra.“ (Keem. 8, 1.)

Tad nu tas Rungs muhsu Pestitajs irr mums wahjeem un ne spehzigem zilwekeem dewis to fwehtu Garra par paligu un par pamohdinataju us wissu

labbu. Uk, par to lai mehs fawam schehligam Pestitajam karsti pateizam, kâ winsch mums dauds, dauds labba darrijs tã, kâ mehs ne effam zeenigi to lab'darrifchanu dabbusht; bet ta besdibbiniga schehlastiba Deewa ta Tehwa un Jesus karsta mihlestiba to mums ne zeenigeem dohd no tihras schehlastibas. Uk, kahdi besdeewigi un grehzigi mehs tad buhtu, ja mehs wehl grehtus darritu? Scho weenu leetu ween tas fwehtais Deews un wianna mihtais Dehls Jesus Kristus no mums prassa par fawu leelu lab'darrifchanu, prohti, kâ mums wairs ne buhs grehkoht, bet fwehtigi un Deewa-bihjigi nodsihwoht fawu ihfu muhschu. Un to-mehr, af Deewam schehl, mehs wehl grehkojam! Wai, wai! kahdi ne pateizigi mehs effam prett to schehligu debbes-Tehwu! Winsch mums dauds labba darra, winsch muhs lohti schehlo, winsch muhs karsti mihto, winsch muhs tehwischi apgahda, winsch muhs spehzigigi pasarga, winsch muhsu grehtus peedohd un wiff wissahds labbums nonahk no wianna baggatas rohkas, kâ to mehs ne mas ne warr isteift; un to-mehr mehs ne pa wissam ne darram pehz Deewa prahta. Ar bailehm un drebbschenu un gauschahm nopushschannahm tas muhs pilda, kad mehs atsihtam, zif grehzigi mehs wehl effam prett to fwehtu, taifnu Deewu. Wissu winsch mums dohd un atwehle, kas ween mums derrihs un wajjadsihs, bet tif weenu leetu aisleeds darriht, kas ne wiinnam, bet mums pascheem par labbu scheit laizigi un tur muhschigi. Woi ne buhtu tas Adamam tam pirmam tehnam un Gewai tai pirmai mahtei pascheem un wiinnu pehznahkameem par labbu, kad tee buhtu klauhsichu Deewam, kad winsch teem dewe waktu no fimts un tuhksloscheem gardumeem baudiht, bet no weena kohka augtus nemt aisleeds? Bet tee ne klauhsija tam Runga wahrdam un ehde ir no ta aisleegta kohka augteem! Woi nu tas Deewam par kahdi bija? Uk nã, Deews tas Rungs bija fwehts, taifnis, augts

un bes mehra leels eeksch gohda un tahds pats paleef muhschigi; het Adams un Gewa pasaudefa farwu un to farweju pehznahkamu laizigu un arri muhschigu lab'klah-schanu! — Za tas ar mums wehl schodeen irr: Deews tas Kungs mums dohd waktu no wisseem tuhstosch tuhstoscheem gardumeem baudiht, fo winsch schinni farwâ jaufâ pasaules dahrsâ mums par labbu raddijis un audsinajis un tik weenu leetu ween aisleedf'sis darriht, prohti, to grehku.

Alf, kaut nu jel schodeen ik weens, kas wehl libdf schim grehkôs snaudis, mohdrinatohs un apnemtohs scho no Deewa aisleegtu darbu ne darriht. Lai pateefi no ta atstahjabs un Deewam tizzigi fohla, muhscham wairs to ne darriht, tad tas schehligais, muhschigais Deews pahr mums apschehlofees un mums dohs to no Jesus apfohlitu zeenigu swehtu Garru, kas muhs wiffâs leetâs mahzihs un muhs pa to schauru zektu waddihs us tahm muhschigahm meera- un preeka-weetahm, fur winsch pats tas muhsu Apschehlneek's Jesus Kristus aisgahjis.

Deewa Gars, af pee mums nahzi
 Kristigeem Zilwekeem
 Deewam dohtees mahzi!
 Jesus tew irr apfohlijis;
 Wisstahweht, Palihdseht,
 Winsch tew atfuhthjis. (Wids. ds. gr. № 225.)

Tad nu, schehligais Kungs un Deews! dohd, af dohd mums tarwu swehtu Garru, kas muhs pa to ihstenu meera-zektu aiswedd us debbefim. Zo meh's, af Zehws! firsnigi no tew luhdsam, zaur Jesu Kristu tarwu mihtu Dehlu, muhsu Kungu. Amen.

Pateefibas Leezineek's

us

spred diku wihs i.

Pahr

wisseem swehtdeenu un swehtku ewangeliumeem
 un zittahm swehtu rakstu weetahm

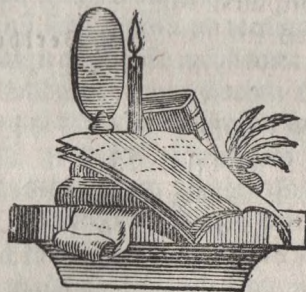
farakstih's

no

ta Latweesch a

Kristap Kaktig,

Widsemme.

O h t r a p u f f e.

R i h g â.

Drikkchts pee frohna grahmatu drikketaja.

1843.